

ལྷ་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཐེང་རིམ་བྱོན་གྱི་གསུང་འབྲུམ་དཔེ་ཆོགས།

༡༡། །ལྷ་རྒྱལ་དབང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབྲུམ། །
ཐོད་ཁ་བ།

ལྷ་རྒྱལ་དབང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབྲུམ། །ཐོད་ཁ་བ།

མཐུན་པ་ལོ། །ལྷ་རྒྱལ་དབང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

སྐུ་ཐེང་རིམ་བྱོན་གྱི་གསུང་འབྲུམ་དཔེ་ཆོགས།

༡༡། །དགའ་ལྷན་ལྷ་བརྒྱ་མའི་ཁྱིད་ཡིག་དང་། འཛིགས་བྱེད་
ལ་བཏེན་པའི་སྤྲ་མའི་ནལ་འབྱོར། ལྷ་བཙུ་གསུམ་མའི་དབང་
གི་བརྒྱད་འདེབས། བསྐྱེད་རྫོགས་དམར་ཁྱིད། དབང་
བསྐྱར་ཚུལ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཐབ་ཁྱིད།
ཆོགས་མཆོད། དཀྱིལ་ཆོག་
བཅས་བཞུགས་
སོ། །

པོད་ཁ་བ།
སྤྱིའི་དེབ་སྤྱོད་ང་གཅིག་བ།

མཛད་པ་པོ། ལྟུལ་དབང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོ།

སྤྱི་བཅར་ནམ་རྒྱལ་གྲུ་ཆོང་པན་བདེ་ལེགས་བཤའ་སྤྱིང་།

ཡ་རྒྱལ་དབང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབྲུམ་ ཐོད་ཁ་བ།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལོར་སྐུ་བཅར་ནས་རྒྱལ་གྲུ་ཚང་ནས་
བར་ཐེངས་དང་ཕོར་དེབ་གངས་ ༣༠༠ དབང།

© Namgyal Tantric College, 2014

All rights reserved

Compiled, edited and published

by Namgyal Monastery

www.namgyalmonastery.org

འབྲེལ་ཡུལ་ཞལ་བྱང་།

NAMGYAL MONASTERY

P.O. Mcleod Ganj-176219

Dharamsala Distt Kangra (H.P.) INDIA

Off:91+92184-14777/ 92184-15777/221492

E-mail: namgyalmonastery@gmail.com

ཐོག་མའི་སྒྲེང་གཞི།

རབ་དཀར་གངས་རིའི་སྒྲེང་བས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཅིང་། འཛམ་གླིང་གོ་ལ་ཆེན་པོའི་
སྤྱི་གཙུག་ཏུ་ཆགས་པའི་མཐོ་སྒྲོང་བོད་ཅེས་གྲགས་པའི་ས་ཡི་ཐིག་ལེར། འབགས་མཆོག་
སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲུལ་པ་སྤྱེལ་ཀླན་བྱང་སེམས་དང་། རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མའི་རྣམ་སྤྲུལ་
མ་བུ་སྤྱན་གཉིས་འདུས་པ་ལས་འབགས་པའི་གཟུངས་སྤྲུལ་ཡིག་དྲུག་གི་གངས་ལྗན་
མིའུ་གཏུང་དྲུག་ལས་མཆེད་པའི་བོད་མི་ས་ཡ་དྲུག་གི་མི་རྒྱུད་ཐོག་མ་བྱུང་བ་ནས་བཟུང་།
སྤྱི་བོ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་རྣམ་དཔྱོད་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་རྩལ་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་པའི་གནས་
ཅི་རིགས་གསར་གཏོད་དང་། འཕེལ་རྒྱས་རིམ་པར་བཏང་བ་མ་ཟད། ལྷག་པར་དུས་རབས་
བདུན་པའི་སྐབས་སུ་ས་གསུམ་ན་སྟན་པའི་གྲགས་པས་ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
པོ་སྒོར་བཅཅན་སྐམ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱི་མཆོག་གང་གི་མཁའ་བཙུན་བཅེ་རུས་པའི་བྱེད་ལས་ཉག་
གཅིག་གི་མཐུ་ལས། བོད་ཀྱི་ས་ཆེན་པོའི་ཁྲོན་ཀྱན་ལ་བྱུང་བར་རུས་ཤིང་། འཛིག་རྟེན་
དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐའ་དག་རྗེ་བཞིན་སྟོན་པར་རུས་
པ། ཆོས་ངོ་མཆར་མད་དུ་བྱུང་བའི་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་འདི་བཞིན་ཐོག་མར་སྒོལ་གཏོད་མཛད་
ལ། སྤྱི་རྒྱུའི་པན་བདེའི་གཞི་རྩ་ནང་ཆོས་བོད་དུ་བསྐྱུར་འགོ་བཙུགས་པ་དང་། དུས་རབས་
བཅུད་པའི་ནང་ཆོས་རྒྱལ་ཁྱི་སྒོར་ལྟེན་བཅཅན་གྱིས་སད་མི་བདུན་གྱིས་ཐོག་བྱངས་རབ་བྱུང་
གི་ལྗེ་དང་། དགོན་སྡེའི་ཐོག་མ་བསམ་ཡས་མི་འགྲུར་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་
གསར་བཞེངས་དང་ཆབས་ཅིག་སྤྱི་བསྐྱུར་ལོ་པཎ་གླིང་གི་སྒྲོབ་བྱ་ཐོག་མར་བཙུགས་ནས་
སྒོ་རིག་བཟུ་བའི་ལོ་རྒྱུ་བ་དུ་མ་གསོ་སྐྱོང་གནང་སྟེ། ཉེ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ནས་ནང་དོན་

རིག་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རིག་གཞུང་གི་སྤྱིར་བཏུན་སྣ་ཚོགས་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་
སུ་ནང་འབྲེན་དར་སྤེལ་མཛད་ཅིང་། ཤེས་རིག་མཛོད་བརྒྱའི་སློབ་པར་ཡངས་པོར་བྱེ་བ་
སྟེ། རྒྱལ་རབས་ཉེར་བརྒྱད་པ་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་གཉན་བཅན་གྱི་སྐུ་དུས་སུ་དམ་པའི་ཆོས་གྱི་དབྱ་
བརྟེན་ཤིང་། རྒྱལ་རབས་སོ་གསུམ་པ་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཅན་སྐམ་པོའི་སྐུ་དུས་སུ་དམ་པའི་
ཆོས་གྱི་སློལ་བཟང་བཏོད། རྒྱལ་རབས་སོ་བརྒྱད་པ་ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྷེ་ཕུ་བཅན་དང་།
རྒྱལ་རབས་ཞེ་གཅིག་པ་མངའ་བདག་ཁྲི་རལ་གྱི་སྐུ་དུས་སུ་དམ་ཆོས་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་
མཛད་པ་ནས་བཟུང་། དུས་རབས་རིམ་པའི་ནང་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས་སུ་ཐོས་
བསམ་སློམ་གསུམ་དང་འཆད་ཅོད་ཅོམ་གསུམ་ལ་མངའ་དབང་བརྟེན་པའི་མཁས་གྲུབ་
གཉིས་ལྟན་གྱི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་ནམ་མཁའི་སྐར་ཆོགས་ལྷར་བྱོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱིར་
བཀའ་བསྟན་སོགས་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྐྱར་ཅིང་ཁྱེས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་། གསར་ཅོམ་
མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཅག་ལྷ་བྱས་ཆེ་གང་ངལ་བ་བསྟེན་ནས་བབྲངས་
ཀྱང་བབྲང་བར་དཀའ་བས། བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་གྱི་གསུང་རབ་སྒྲིགས་བཅ་ཐམས་ཅད་
གཞི་གཅིག་ཏུ་བཅེགས་ན་རི་རྒྱལ་ལྟན་པོའི་དཔངས་ལའང་སྐྱེངས་པ་སྟེར་བྱས་སོ་ཞེས་
སྤྲས་ཀྱང་ཁྱད་མི་ཆེ་བར་སེམས།

དེ་ལྟར་བཀའ་བསྟན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྟོན་བྱོན་འཕགས་བོད་ཀྱི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་
རྣམས་ཀྱི་བཏུ་སྤྱག་རིག་པའི་གཞུང་བཟང་སྤྱི་དང་། ཡང་སློས་ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་བྱེད་རིམ་
བྱོན་གྱི་གསུང་འབྲུག་སོགས་ཅ་ཆའི་རིག་གཞུང་ལྗོངས་པའི་ནད་བརྒྱ་འཛོམས་པའི་སྟན་
མཆོག་བདུད་ཅི་ལྷ་བྱ་དེ་དག་གི་རོ་བཏུན་རྣམས་རང་ཅག་གངས་ཅན་པའི་ལུས་སེམས་སུ་
ཤོག་བྱ་སྤྱུལ་ཆོས་བཞིན་དུ་སེམས་པ་ནས་བཟུང་། སྐྱེ་བོ་པལ་བ་དག་གི་མྱང་དོར་འབྲེད་
པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆད་ཀྱང་ཆེས་མཐོན་པོར་སོན་ཏེ་སློབ་གསུམ་དག་བཏུའི་ལས་ལ་བཅོན་
པ་དང་། དུམས་དང་སྟོང་རྟེན་རྒྱུད་དུ་ཞིང་། ཡ་རབས་དང་གཞིས་བཟང་གི་མཛེས་སྤྱད་

རང་ཆས་སུ་ལྟོན་པའི་མི་རིགས་ཁྱད་འཕགས་ཅན་ཞིག་ཏུ་ཡར་རྒྱས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུར།
དང་གི་དུས་སུ་འང་འཛམ་གླིང་ཤར་བྱལ་ལ་གནས་པའི་ཆབ་དཔལ་རིག་གསུམ་སྤྱི་དང་།
ཡང་སྒོས་ཆན་རིག་ཅེར་སོན་གྱི་ཡུལ་གྱུ་དག་གི་མི་སྣ་གྲགས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཡུལ་འདི་
དང་མི་རིགས་འདི་ཉིད་ཀྱི་རིག་གནས་ལ་སློ་ཁ་སྤྲོགས་ས་དང་། ཞིབ་འཇུག་བྱ་ཡུལ་ཞིག་
ཏུ་འཛིན་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན།

འོན་ཀྱང་སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་བསོད་ནམས་ཉམས་དམས་སུ་སོང་བའི་ཉེར་ལེན་
ལས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༤ ལོར་ ༡༩༥༤ ལོར་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་དམར་པོའི་
ལྷ་བར་ངོ་ལོག་མཁའ་ལ་པར་སྒོལ་དང་རྒྱུད་རིག་གཏོང་བའི་སྤྱི་མཆོང་གི་ལས་འགུལ་སྤེལ་
བས། བོད་མིའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གིས་གཙོས་པའི་མི་རིགས་ཀྱི་མཆོན་རྟགས་ཡོད་ཆད་
རྒྱུ་བཞེད་གསུམ་སུ་བཅུས་ཏེ་གཏོར་བཅོམ་ཆབས་ཆེན་བྱས་པའི་བོད་ཆགས་ཀྱི་ཁྲིད་དུ་
སྤོང་གསུམ་རིན་ཆེན་བདུན་གྱིས་བཀའ་སྤྱོད་ཡོན་དུ་སྤེལ་ཡང་སྤྱི་ཐབས་བྲལ་བའི་བོད་གངས་
ཅན་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྱད་ཀོར་དང་། ཡངས་པའི་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སྤྱི་ཀོར་ཏེ། གསུང་རབ་པར་
ཤིང་དང་བཅས་པ་པལ་མོ་ཆེ་མེ་ལྷ་དང་ཆུ་ལྷའི་ཞལ་དུ་སྤེལ་བེན་པ་དག་ནི་བསྐྱར་གསོ་བྱ་
རྒྱུའི་བྱས་མཐུ་རང་ཅག་སུ་ལའང་མེད་ལ། དུས་ངན་དེ་ལྷ་བུའི་ཁྲིད་ནས་སྤེས་དབང་སྤྲུལ་
ལེགས་ཀྱིས་ད་ལྟ་ས་སྤེང་དུ་སྤྲུག་ལུས་བཀའ་བསྟན་གསུང་རབ་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་ལྔ་ཀྱལ་
མཆོག་སྤྱི་ཐོང་རིམ་བྱོན་གྱི་གཞུང་བཟང་པལ་མོ་ཆེ་དཔེ་རྒྱན་དཀོན་རིགས་ཤིག་སྤྲུང་
སྤྲུལ་དང་སྤྲུལ་སྤྱུལ་བཞག་རིག་གནས་དངོས་རྒྱས་ཀྱི་ལས་ལུགས་གཞིར་བཟུང་བདག་
སྤྱང་བྱེད་དགོས་སྤྱོད། རིག་གཞུང་ལ་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་ལམ་དུ་བསྟར་མ་ཐུབ་
པར་བརྟེན་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོས་པ་རྗེ་བཞིན་མ་གྲུབ་པའི་ཁར། དེ་བས་ཉེན་ཆབས་ཆེ་
བ་ཞིག་ནི་འབྱུང་བཞི་སོགས་ཀྱི་གཞོད་པས་ས་སྤེང་དུ་ཅ་བསྐྱུག་མི་འགྲོ་བའི་ངེས་པ་མེད་
གཤིས། འདི་ཀྱན་བདག་ཅེས་སྤྱང་སྤྱོད་གནད་ལ་འཁལ་བ་ཞིག་བྱ་རྒྱུ་ནི། གོ་ལ་འདིའི་

ཐོག་གི་འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་བསྐྱོའི་རྗེས་འཇུག་པ་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་འཕགས་མཆོག་
སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གདུལ་བྱར་བྱུར་པ་རང་ཅག་གངས་ཅན་པ་རྣམས་དང་། ཡང་སྒྲོས་
ཡུལ་མཆོག་སྐྱེས་པའི་ཕྱོད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་ཞོ་ཤུགས་ལེགས་པར་འཆོ་ཞིང་། སྤྱན་འབྲུམ་
ལྟར་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེ་བཅར་རྣམས་ཀྱི་ཆང་པན་བདེ་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་གི་མཆོན་གནས་
རྗེས་འབྲེལ་གྱི་གཡོལ་དུ་མེད་པའི་འོས་འགན་ཞིག་ཡིན།

དེ་ལྟར་ཡུལ་མཆོག་སྐྱེས་པའི་ཕྱོད་ཀྱི་གསུང་རབ་སྒྲེགས་བཅ་རྣམས་ལ་བདག་
ཅེས་སྤྱང་སྒྲོབ་གནང་བྱུང་པ་ཅམ་མིན་པར་དེ་བས་གཤམ་གནང་ཆེ་བ་ཞིག་ནི། གསུང་བཟང་
རྣམས་ལ་འཆད་ཅོམ་ཅོམ་གསུམ་དང་། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་སོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཉམས་
བ་སྤྱར་གསོ་དང་། མི་ཉམས་རྒྱན་འཛིན། ཡང་སྒྲོས་དབང་ལུང་བྲིད་གསུམ་དང་། མཐོང་
བརྒྱད་ཕྱག་ལེན་གྱི་མན་ངག་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་བཟང་ཆད་མེད་རྒྱན་འཛིན་བྱ་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་
ཐད་རང་ཅག་རྣམས་ལ་གཡོལ་དུ་མེད་པའི་འགན་འབྲི་དམིགས་བསལ་ཞིག་ཡོད་སྟེ།

ལྷག་པར་གངས་ལྷོངས་བསྟན་འགྲོའི་མགོན་པོ། དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་སྟོན་པ་
ཆེན་པོ། རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་འདི་ཕྱིའི་སྐབས་མཆོག་ས་སྟེང་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་
མངའ་བདག་ཡུལ་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་རྣམ་
གསུམ་གྱིས་མཆོན་མཛད་འཕྲིན་ཡངས་པའི་འཛམ་གླིང་ཐ་སྐྱུ་ཀུན་དུ་བྱུང་བཞིན་
པའི་སྐལ་བཟང་གི་དུས་སྐབས་འདིར། མཛད་པའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་
ཀྱི་མཛད་པའི་ཞབས་འདེགས་ཀྱི་ཆ་ཤུགས་སུ་འགྱུར་རེ་དང་། དེ་ཡང་ས་གསུམ་འགྲོ་བའི་
མགོན་ཡསྐབས་གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་ལྷ་སྐལ་འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་བསྐྱོའི་ཉིད། མདོ་རྒྱུད་
བསྟན་བཅོས་དུ་མ་དང་། ལྷག་པར་བཀའ་ཆེམས་ཀ་ཁོལ་མ་དང་། མ་ཁི་བཀའ་འབྲུམ་
སོགས་སྟོན་ཕྱོད་ཆོས་རྒྱལ་མེས་དཔོན་དམ་པ་ཆོས་ལུང་གིས་ཡང་ཡང་བསྐྱེད་པ་ལྟར།
འཁྲུངས་རབས་གསོལ་འདེབས་ལས་ཀྱང་།

མགོན་ཁྱིད་གང་འདུལ་སྤྲུལ་པའི་རྣམས་གར་ཏེ། །

འཕགས་ཡུལ་སོ་བྲལ་གངས་རིའི་ཆོས་རྒྱལ་བཅུ། །

པཎ་གྲུབ་བཅུ་བདུན་ལ་རྒྱལ་མཆོག་རིམ་བྱོན་སོགས། །

སྐུ་འཕྲེང་གསེར་རིའི་ཕྱེང་བ་ཆར་དུ་དངར། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལ་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྱེང་རིམ་བྱོན་གྱི་འཁྲུངས་རབས་རྣམ་ཐར་
ནི། རྒྱལ་ཀྲན་སྙིང་རྩེའི་རང་གཟུགས་འཕགས་མཆོག་འཛིག་རྟེན་དབང་ཕྲུག་གིས་དག་
དང་མ་དག་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་དང་སྤྱུ་མེད་པ་ན་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྤྲུལ་
པའི་རོལ་པ་མཐའ་ཡས་པའི་སྒྲོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མཛད་པ་
ལས། རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྲུག་གི་སྐུའི་སྤྲུལ་
པ་གྲགས་ཆེ་བ་རྒྱལ་པོ་འཛིག་རྟེན་དབང་ཕྲུག་ནས་རྒྱལ་པོ་དགེ་བ་དཔལ་བར་འཕགས་
ཡུལ་སོ་བྲལ་དང་། བོད་ཁ་བ་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གྲགས་ཆེ་བ་གཉའ་
ཁྲི་བཙན་པོ་ནས་མངའ་བདག་ཁྲི་རལ་བར་གངས་རིའི་ཆོས་རྒྱལ་བཅུ་དང་། གཞན་ཡང་
འབྲོམ་སྟོན་རྒྱལ་པའི་འབྲུང་གནས་ནས་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མ་རིན་ཆེན་མཁྱེན་རབ་ཆོས་རྩེའི་
བར་བསམ་བཞིན་སྐུ་སྐྱེ་བཞེས་པའི་འཕགས་པོད་ཀྱི་པཎ་གྲུབ་སྐུ་ཕྱེང་བཅོ་ལྔ། ཡང་སྒྲོས་
ལ་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྱེང་དང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྩེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་ནས་སྐུ་ཕྱེང་བཅུ་
བཞི་པ་ཆེན་པོ་ལ་རྒྱལ་མཆོག་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཆོའི་བར་ལ་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྱེང་རིམ་བྱོན་
རྣམས་ནི། ལུས་ཅན་འགོ་བ་སྤྱི་དང་། ཡང་སྒྲོས་པོད་གངས་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས། ཐུབ་བསྟན་
སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ལྟག་དོན་སྐུ་བཙུང་རྣམས་རྒྱལ་གྲུ་ཆར་པན་བདེ་ལེགས་བཤད་སྤྲིང་བཙས་ལ་
གཟིགས་པ་དུས་ལས་གཡོ་བ་མེད་པའི་མཛད་པ་དང་འཕྲིན་ལས་བཟང་པོས་ཡོངས་སུ་
བསྐྱུངས་པའི་ཚུལ་བསམ་བཞིན་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ནི་ལ་རྒྱལ་མཆོག་སྐུ་ཕྱེང་རིམ་བྱོན་
རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཁག་རྒྱ་གསལ་བ་ལྟར་ལགས།

དེ་ལྟར་ཡུལ་དབང་སྐྱེས་ལོང་རིམ་ཁྱོན་ནམས་ནི། བདག་ཅག་གངས་ཅན་པ་ནམས་ཀྱི་
ལྷ་སྐལ་འཕགས་པ་སྐུན་རས་གཟིགས་ཉིད་མིའི་ནམ་ལོ་ཏུ་ཐེབས་པར་སོང་སྟེ་བ་ནས་ཆེ་
རབས་སྟེང་བར་གདུལ་བྱ་བདག་ཅག་ཐོད་འབངས་ནམས་བསྐྱངས་པའི་ཆོད་མེད་ཀྱི་བཀའ་
འཛིན་རྗེས་བྱ་དང་། ལས་སྒོན་གྱི་འབྲེལ་བ་སྤྲ་བརྟན། སྒོས་སུ་གཤམ་ཆའི་ལས་འཆར་ཆ་
ལག་ཡོངས་སུ་ཆོང་བ་འདི་ལྟ་བུ་ད་བར་སུས་ཀྱང་བརྩམས་གནང་མེད་པར་མངོན་པས།
ཡུལ་བ་དབྱེས་པའི་མཆོད་སྤྱོན་དང་གཅིག་རང་རེ་བསོད་ནམས་གསོག་པ་དང་གཉིས།
སྤར་བཅས་འགྲོ་བའི་འདེན་མཆོག་ཡལོང་ས་ཡསྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྐུ་ཆེ་
ཡལ་བས་པད་དོ་རྗེ་ཆོས་བདུན་གྱི་དོ་ཐོར་བརྟན་པའི་ལུས་རིམ་སོགས་སུ་དམིགས་ནས་
འདི་ག་སྐུ་བཅར་ནམ་ལྟར་གྲུ་གྲུ་ཆོང་པན་བདེ་ལེགས་བཤད་སྟོང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ལོའི་ཆ་
བ་ ༡ ཆོས་ ༡ ཉིན་ཡུལ་མཆོག་སྐྱེས་ལོང་རིམ་ཁྱོན་གྱི་གསུང་འབུམ་ཁྱོགས་སྟོག་ཁུ་རྒྱུའི་
ལས་འཆར་གསར་སྟོག་གིས་ལས་གཞི་དབུ་འཛུགས་ཁུས།

དེ་ཡང་གངས་ལྷོངས་སྐྱེ་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་ལྷ་ན་མ་མཆིས་
པ། འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་བརྗོད་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་སྐུ་བྱེད་བཙུ་བཞི་བ་ཆེན་པོ་རྩེ་
བཙུན་འཇམ་དཔལ་ངག་དབང་སྟོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཆོ་སྲིད་གསུམ་དབང་
བསྐྱར་མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྟེ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་པོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༡༩༡ དང་། སྤྱི་ལོ་
༡༠༡༥ ལོར་དགྲུང་གངས་བརྒྱད་ཙུ་བཞིས་པར་བརྟེན། བན་བདེའི་མཇུག་བཟང་རྣམས་ལ་
མངོན་པར་གཟེངས་སུ་བསྟོད་ཅིང་། ལྷུལ་བའི་བཀའ་བློན་རྩེ་བཅོ་ལྔ་ལྷུ་བའི་འགངས་ཆེན་
ཀྱི་དུས་ཆེགས་བྱུང་འཕགས་ཅན་ཡིན་སྟབས། གཞིས་བྲེས་པོད་འབངས་ཡོངས་ཙམ་མ་
ཟད། འཇམ་སྒྲིང་རྒྱལ་ཁབ་པལ་ཆེར་དུ་གཏོགས་པའི་འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་བརྗོད་མའི་
རྣམ་པར་ཐོལ་པ་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་འབངས་དང་། ཞི་
བདེར་མོས་པའི་འཇམ་སྒྲིང་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱིས་ཀུས་བསུའི་དགའ་སྟོན་རྒྱ་ཆེ་ལྷུ་བ་དང་ཆབས་

ཅིག་འཛམ་གླིང་བསྟན་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱི་མགོན་སྐུ་བས་དང་དབྱང་གཉེན་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་དུ་
སྐྱེ་ཆེ་ཡེན་བས་བད་མགོན་པོ་ཆེ་དང་ཡེ་ཤེས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རོ་ཐོར་འཆོ་གཞེས་གསལ་
ཞིང་བཞུགས་པའི་རྟེན་འབྱུང་དགའ་སྟོན་ལོ་འཁོར་འབྱུང་མོར་སྤྱད་བཅི་ཁྱེ་བའི་དུས་བཟང་
དང་། ལྷ་ར་བཅས་སྲིད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན་ཡལོང་ས་ཡ་སྐུ་བས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས།
གངས་ཅན་སྐྱེ་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱི་འབྲལ་ཕྱགས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་བབ་དང་། འཛམ་གླིང་
འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་པན་བདེའི་གཞི་སྒོ་རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆའི་སྲོག་མཐུད་པའི་མཛད་བཟང་
བསྐྱུངས་དང་སྐྱོང་བཞེད་ཀྱི་ཕྱགས་སྟོབས་ལྷག་པར་བཞེས་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱལ་བཟང་ཉིས་
བཅེགས་དང་། གཏམ་བཟང་སྤུམ་བཅེགས་སྟབས་དང་བསྟན་གྱིས་སྐྱབ་བཅར་ནམ་རྒྱལ་གྱ་
ཆང་དང་། གཞིས་བྱེས་ནམ་བུར་བྱན་མོང་ནས་གཟིམ་ཆུང་བརྟན་བཞུགས་བསྟར་འབྱུང་
དང་། ལྷག་པར་ཡ་རྒྱལ་མཆོག་སྐྱེ་ཐང་རིམ་བྱོན་གྱི་གསུང་འབྱུང་བྱོགས་བསྐྱེགས་པར་སྐྱོན་
ཁྱེ་རྒྱུའི་རེ་འདུན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ལྟར། སྐྱབ་བཅར་སྐྱེ་ཞབས་སྒོ་བཟང་དགའ་བ་ལགས་བརྒྱད་
ལྷ་སྟན་སྟོན་འབྱུང་ཁྱེས་པར་བཀའ་འཁོལ་དང་བཅས། <<ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཐང་རིམ་བྱོན་
གྱི་གསུང་འབྱུང་དཔེ་ཆོགས་>> ནམས་བརྟན་བཞུགས་ཀྱི་འབྱུང་མཆོན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་
པ་ཞིག་ཡོང་ངེས་ཀྱི་བཀའ་བཟང་སྐྱེ་བའི་མཛེས་རྒྱན་དུ་ཐེབས་པ་ལྟར། ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་
ཐང་རིམ་བྱོན་གྱི་གསུང་འབྱུང་དང་། གསུང་འབྱུང་ཁག་ཏུ་མ་འཁོད་པའི་ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་
ཐང་རིམ་བྱོན་གྱི་ནམ་ཐར་བཅས་འབྱུང་པར་དུ་འཇུག་འགོད་ཀྱིས་ཁྱེས་དག་ངེས་འདོངས་
ཐོག་དེབ་གཟུགས་སུ་པར་སྐྱོན་ཁྱེས་ཏེ་བརྟན་བཞུགས་བསྟར་འབྱུང་གྱི་མཛད་སྟོའི་རྟེན་
འབྱུང་གི་འབྱུང་མཆོན་དུ་འབྱུང་རྒྱུའི་སྐྱལ་བཟང་ཐོབ་པ་ནི་མགོན་པོ་གང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱགས་
བསྐྱེད་སྟོན་ལས་དང་། རང་ཅག་ནམས་ཀྱི་སྤར་བསགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་
པར་གོར་མ་ཆག

འདི་ག་སྐྱབ་བཅར་ནམ་རྒྱལ་གྱ་ཆང་དང་། གཞིས་བྱེས་ནམ་བུར་བྱན་མོང་ནས་ཡལོང་

ས་ཡུལ་ས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་མཐའ་གྲུས་བསྟན་འགྲོའི་མགོན་དབྱང་དམ་པར་སྐྱེ་ཆེ་
ཡུལ་ས་པད་མགོན་པོ་ཆེ་མཐའ་ཡས་པའི་རོ་བོར་བརྟན་ཅིང་། རྒྱལ་ས་ཆེན་གྱི་ཐུགས་བཞེད་
མཐའ་དག་ལྷན་གྱིས་འབྲུག་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་དམིགས་དུ་མའི་སྤྲད་དུ་ཡུལ་ས་མགོན་པོ་གང་
ཉིད་དགྲུང་གངས་བརྒྱུད་ཅུ་བཞེས་པར་གཟིམ་ཆུང་བརྟན་བཞུགས་བསྟར་འབྲུལ་ཞུ་བའི་
སྐལ་བཟང་གི་གོ་སྐབས་དང་བསྟན་ནས་དགྲུང་གངས་དང་མཉམ་པའི་གསུང་པོད་བརྒྱུད་
ཅུ་ལེགས་བསྐྱེད་ཞུས་ཏེ་གཟིམ་ཆུང་བརྟན་བཞུགས་སྐབས་ཡུལ་བ་དགེས་པའི་མཆོད་
སྤྱོད་དང་བཅས་འབྲུལ་མཆོན་གྱི་ཚུལ་དུ་འབྲུལ་ལམ་ཞུ་བའི་བཟོས་གཅིག་མཐུན་བྱུང་སྟེ་
ཡུལ་དབང་སྐྱེས་པའི་དང་པོ་རྗེ་དགེ་འདུན་བྱུག་པ་ནས་ཡུལ་མཆོག་སྐྱེས་པའི་བཅུ་གསུམ་པ་
ཐུབ་བསྟན་གྱི་མཆོད་པར་སྐྱེས་པའི་འོན་ཀླུ་ལ་གསུང་འབྲུམ་དེབ་སྟེང་ ༤༡ བཞུགས་
པ་དང་། ཡུལ་དབང་སྐྱེས་པའི་དུག་པ་རིན་ཆེན་ཆངས་དབྱངས་གྱི་མཆོད་གསུང་འབྲུམ་དང་
ཡུལ་དབང་སྐྱེས་པའི་འོན་ཀླུ་ལ་གསུང་འབྲུམ་སྤྱིའི་དཀར་ཆག་བཅས་ཆབས་ཅིག་
པོད་ ༡ གསར་དུ་ཐོགས་བསྐྱེད་ཞུས་པ་དང་། གོང་གསལ་གསུང་འབྲུམ་དེ་དག་ཏུ་མ་
ཆུད་པའི་ཡུལ་དབང་སྐྱེས་པའི་འོན་ཀླུ་ལ་ཐར་དེབ་སྟེང་ ༤ དང་། ཡུལ་མཆོག་སྐྱེས་
པའི་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་འཛིན་གྱི་མཆོད་གསུང་འབྲུམ་གྱི་ཚུལ་དུ་ཐར་དང་བཀའ་
སློབ་ལམ་སྟོན་དེབ་སྟེང་ ༤ བཅས་བསྟན་ནས་ཡུལ་དབང་མཆོག་གི་སྤྱིའི་དགྲུང་གངས་
དང་མཉམ་པའི་པོད་སྟེང་བརྒྱུད་ཅུ་ཐམ་པ་ལེགས་བསྐྱེད་ཞུས་པ་ཡིན།

ཡུལ་དབང་སྐྱེས་པའི་འོན་ཀླུ་ལ་གསུང་འབྲུམ་དཔེ་ཆོགས་ཀྱི་ཁྱབ་ཤིང་མཆོན་དོན་ནི།
དེ་ཡང་རང་ཅག་གངས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱི་མེ་ཏོག་གང་ལ་ཕོག་པའི་སྤྱ་སྐལ་འཕགས་མཆོག་
སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གཟུངས་སྤྲུགས་ཡིག་དུག་ལས་ཨོ་ནི། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྐྱེ་གསུང་
ཐུགས་གསུམ་མཆོན་པས་ན། གསུང་འབྲུམ་སྤྱེད་པས་པམ་འདི་དག་ཏུ་འད་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་
གསུམ་གྱི་མཆོན་དོན་ཆང་བ་སྟེ། ཐོག་མར་གསུང་འབྲུམ་རྣམས་ཀྱི་དབྱར་སྐྱེ་ཡི་མཆོན་དོན་

དུ་མཇད་པ་སོ་ཡུལ་མཆོག་སྐྱེས་ཐོབ་ཐོན་ལྷན་གྱི་སྐྱབས་རེ་དང་། བར་དུ་གསུང་འབུམ་
དངོས་ཀྱིས་གསུང་མཆོན་པ་དང་། མཐའ་མར་ཐུགས་ཀྱི་མཆོན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་མཆོད་རྟེན་
ཀྱི་རི་མོ་བཅས་བཞུགས་སུ་གསོལ་བས། གསུང་འབུམ་ཐོད་རེར་སྐྱབས་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་
གསུམ་ཆང་བའི་མཆོན་དོན་ཀྱི་བཀོད་པ་བྱས་ཡོད་ལ། མ་ཉི་མོར་བུ་སྟེ་སྐུ་རས་གཟིགས་
ཀྱི་ཕྱག་མཆོན་ནོར་བུ་ཆུ་ཤེལ་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་སྒྲེགས་བམ་ཀྱི་རྒྱབ་ཤེལ་ལུང་ཀྱི་སྟེང་ཕྱོགས་སུ་
སྒྲོར་གཟུགས་གཉིས་ཅན་དུ་བཀོད་པའི་སྒྲིབ་བའི་སྒྲོར་གཟུགས་སྟེང་མའི་ནང་ཡུལ་མཆོག་
སྐྱེས་ཐོབ་ཐོན་གྱི་གོ་རིམ་ཡང་དང་། སྒྲིབ་བའི་སྒྲོར་གཟུགས་འོག་མར་ཡུལ་མཆོག་སྐྱེས་
སྒྲིབ་ཐོབ་ཐོན་གསུང་འབུམ་ཀ་ཁའི་ཡང་། སྒྲེགས་བམ་ཀྱི་སྐྱད་ལུང་དུ་ཕྱག་མཆོན་མེ་ཉོག་བསྐྱར་
བཀོད་པའི་སྟེང་དུ་ <<ཡུལ་དབང་སྐྱེས་ཐོབ་ཐོན་གྱི་གསུང་འབུམ་དཔེ་ཆོགས་>> ཀྱི་
ཐོད་གཅིག་ནས་བརྒྱད་ཅུ་བར་ཀྱི་གོ་རིམ་ཡང་གི་བཅས་བཀོད་ཡོད།

དེ་ལྟར་ཡུལ་དབང་སྐྱེས་ཐོབ་ཐོན་གྱི་གསུམ་འབུམ་ཕྱོགས་སྒྲིག་ལུ་བའི་བརྒྱད་
རིམ་ནང་། སེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྟེན་འཆོལ་བསྐྱེས་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཁང་དང་། ཐོད་ཀྱི་དཔེ་
མཛོད་ཁང་གཉིས་ནས་གསུང་འབུམ་གྱི་མ་ཡིག་ཐོག་ཕྱག་རྒྱུ་རྒྱུ་གནང་བ་དང་། གཞན་
ཡང་ལས་གཞི་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་ཕྱག་རྒྱུ་རྒྱུ་གནང་མཁན་དང་། ལེགས་སྒྲེལ་ཉིས་འགོག་
གི་ལམ་སྟོན་གནང་མཁན་ཆང་མར་ད་ལན་ཀྱི་གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱད་ཐུགས་ཐེ་བཀའ་བྲིན་
སྒྲ་མེད་དུ་ཆེ་ཞེས་ལྷ་སྐྱེད་དང་། ང་ཆོའི་ལས་གཞི་འདིར་རྣམ་བུ་སྟོན་སྟེང་ནས་ཐོག་མཐའ་
བར་གསུམ་དུ་གཟིགས་སྒྲིབ་སྒྲ་མེད་དང་། འགྲོ་བྱོན་ནར་གཏོང་གནང་བ་དང་། མཁྱེན་
དཔྱེད་མཁའ་ལྟར་ཡངས་ཤིང་། ལྷག་བསམ་དུང་ལྟར་དཀར་བའི་འབྲེལ་ཡོད་དུ་མས་ལས་
འཆར་འདིར་གདེང་འཛིན་ཆད་མེད་དང་། མ་ནོར་ལམ་སྟོན། མ་དཔེ་མཁོ་འདོན། ལྷ་དག་
གི་རྒྱུ་མཁོན་གནང་བ་སོགས་ཀྱིས་མཆོན། ང་ཆོར་བྱར་བ་བྱ་འདེགས་ཀྱིས་སྟོན་མེད་
རྒྱབ་སྒྲོར་དང་། ལྷག་པར་གཞིས་བྱེས་རྣམ་ལུང་སྟོན་མོང་ནས་པར་སྐུན་ཐོག་རྒྱུ་རྒྱུ་རམ་

ཤུགས་ཆེ་གནང་བར་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་དང་། སྙིང་དབུས་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ཞུ་བ་དང་
ཆབས་ཅིག་འབྱུང་འབྱུར་ཡང་ང་ཆོད་ལས་འཆར་ཁག་ལ་རྩ་ཆེའི་ལས་སྟོན་གྱི་བཀའ་སློབ་
དང་། རོགས་པན་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་སྤུ་མཐུད་གནང་སྐྱོང་ཡོད་པ་མཐུན་ཞེས་ཞུ།

ཡུལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་རིམ་བྱོན་གྱི་གསུང་འབུམ་དཔེ་ཆོགས་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཞུ་བའི་
བརྒྱུད་རིམ་ནང་དཔེ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་བ་གྲུས་པ་རྣམས་ལ་སྤུ་མཐུད་ཡར་འཕེལ་དང་། ལས་
རོགས་ས་རྩ་མཐོ་སློབ་གྱི་དཔེ་མཛོད་ལས་བྱེད་ཆེ་དཔག་རྟོ་རྗེ་བྱང་ནས་ཞོགས་སྤྲ་ལངས་
དང་། དགོང་ཕྱི་ཉལ་ཐོག་ལོ་ཤས་རིང་དཀའ་བ་བྱུང་བས་ད་དང་། ངས་བ་དང་ལེན་གྱིས་གསུང་
འབུམ་གྱི་ཡིག་འདུག་དང་། དཔེ་བསྐྱར་ཞུ་དགམ་དཔེ་ཐབས་འཆོལ། དཀར་ཆག་གསར་
སྒྲིག་དེབ་གཟུགས་རྩལ་འགོད་སོགས་གང་ཅིར་བཅོན་པ་ཆེར་བསྐྱེད་ཞུས་ཤིང་། ཡང་སློབ་
རྒྱལ་ཆེན་གྱི་ལས་གཞི་འདི་ཉིད་ཁྱེད་ཀྱི་མེས་པར་རྒྱན་དུ་རོས་འཛིན་གྱིས་རུང་ཞིབ་
ཆོགས་དང་། བཟོ་བཀོད་གང་མཛེས་ཡོང་ཐབས་སོགས་སློ་ཀྱན་ནས་འབད་བཅོན་ཞུས་
ཞུལ་ལགས། འོན་ཀྱང་དཔེ་སྒྲིག་པའི་ལྷན་བསམ་ལ་མ་མེད་ལ། བསམ་བཞིན་ཆེད་བཟོས་
མིན་ནའང་ཤེས་ཡོན་དང་། འཛོན་ཐང་། ཉམས་སྤྱོད་བཅས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བས་ཆད་ལྷག་ནོར་
འཁྱལ་འབྱུང་སྤིད་པས་དེ་རིགས་མཆིས་ཆེ་གྱི་ཆེའི་སྒྲིག་པ་པོ་རྣམས་ལ་སྙིང་དབུས་ནས་
བཟོད་གསོལ་ཞུ་རྒྱ་བཅས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༡ ཆོས་ ༡༡ དགེ་བར། །

དཔེ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད།

གསུང་འབྲུམ་འདི་དག་མཛད་པ་པོ་ལྔའི་དབང་སྐུ་ཐེང་བདུན་པ་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་
མཚོ་མཚོག་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཆེ་ཉིལ་པོའི་ནང་བསྟན་སྲིད་སྐྱེ་འགྲོའི་བདེ་ཐབས་སོགས་དང་། ལྷག་
པར་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དང་། ཉམས་པ་སོར་ཆུད་ཀྱི་མཛད་པ་སྤྱི་ནི་
ལུང་སྐུ་རོལ་པའི་དོ་རྗེས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར། <<ལྔའི་དབང་སྐུ་ཐེང་བདུན་པ་སྐོ་བཟང་
བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་རྣམ་ཐར་དཔག་བསམ་རིན་པོ་ཆེའི་སྟེ་མ་>> ནང་དུ་གསལ་བ་ལྟར་
ལགས་ཤིང་། བྱད་པར་དུ་རྟེན་འབྲེལ་བསྟོན་པ་ལས།

མཛད་པ་ཀུན་ལས་གསུང་གི་ནི། །

མཛད་པ་མཚོག་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདིར་སྒྲིག་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་རས་དབྱེས་པའི་དགའ་སྟོན་
དུ་འབྲུལ་རྒྱ་ནི་ལྔའི་དབང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབྲུམ་འདི་དག་གི་ནང་དུ་ལྔའི་
བའི་བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་གཞི་མ་མདོ་སྟགས་ཀྱི་གནད་ལས་བཅུ་མས་པའི་གསུང་
འབྲུམ་པོད་བརྒྱད་བཞུགས་པ་དེ་དག་ནི་ལྔའི་བའི་གསུང་རབ་སྤྱི་དང་། གསང་སྟགས་གཞུང་
ལུགས་རྣམས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནད་རྣམས་རྒྱ་རྟེན་ཀྱི་ལུང་དང་། འི་མ་མེད་པའི་རིགས་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྫོད་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ཉུང་ཞིང་། བརྫོད་བྱེད་དོན་རྒྱས་ལ་ཁ་གསལ་ཞིང་། གོ་
བདེ་བ་བཅས་ཀྱི་བྱད་ཆོས་མ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ནི་གནའ་དེང་གི་མཁས་དབང་རྣམས་ལ་
མཐུན་སྣང་དུ་བྱལ་བ་འདི་ལགས།

རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་གསུང་འབྲུམ་པོད་བརྒྱད་བཞུགས་པ་དེ་དག་སྤར་ཆོས་སྟེ་ཆེན་པོ་དཔལ་
ལྷན་འབྲས་སྤངས་སུ་བཞོས་པའི་པར་རྟིང་ཞིག་དང་། ཕྱིས་ཞོལ་པར་ཁང་གངས་ཅན་པན་

བདེའི་གཏེར་མཛོད་མིང་དུ་གསལ་དུ་བཞོས་པའི་པར་གསར་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། འདིར་
ཞོལ་པར་མ་གཞིར་བཟུང་ནས་དེའི་ནང་དུ་མི་གསལ་བའི་དོགས་གནད་ཅན་གྱི་ཆོག་རྣམས་
འབྲས་སྤངས་པར་རྟིང་དང་། དེ་མིན་རྗེ་འདིའི་གསུང་ཐོར་བྱ་བྲིས་མ་དང་པར་མ་ཁག་ལ་
དཔེ་བསྟར་ཞུས་ཏེ་ཞིབ་འཇུག་གནང་མཁན་དང་། རྒྱ་ཆེའི་གཞུང་ཆེན་འཆད་ཉན་མཛད་
པ་པོ་རྣམས་ནས་གཟིགས་བདེའི་ཆེད་བྱ་འཛིན་གཉིས་པའི་པོ་བྲང་པོ་ཏྲ་ལའི་དགེ་ལུགས་
གསུང་འབུམ་དཀར་ཆག་ལྟར་བསྐྱེགས་ནས་ <<ཡུལ་དབང་སྐྱེས་པའི་པོ་ཏྲ་པོ་ཏྲ་གྱི་གསུང་
འབུམ་དཔེ་ཆོགས་>> གྱི་སྤྱིའི་དེབ་ཐེང་ ༥༠ ནས་ ༥༡ བར་ལེགས་བསྐྱེགས་གྱིས་དེབ་
གཟུགས་སུ་པར་སྤྱན་ཞུས་ཏེ་རྒྱ་ཆེའི་གཟིགས་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་ལམ་དུ་ཕུལ་བ་ཡིན།

ཡུལ་དབང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོར་གསུང་འབུམ་པོད་བརྒྱད་བཞུགས་པ་ལས།
གསུང་པོད་ ༡༡༽ དང་། ༡༢༽ གཉིས་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ལྷང་སྐྱེ་རོལ་པའི་རྗེ་རྗེས་མཛད་
པའི་ཡུལ་དབང་མཆོག་གི་རྣམ་ཐར་དཔག་བསམ་རིན་པོ་ཆའི་སྟེ་མའི་སྟོད་ཆ་སྤྱིའི་དེབ་ཐེང་
ཞེ་བརྒྱད་པ་དང་། སྤང་ཆ་སྤྱིའི་དེབ་ཐེང་ཞེ་དགུ་པར་ལེགས་བསྐྱེགས་ཞུས་ཐོག་དེ་འཕྲོས་གྱི་
གསུང་འབུམ་པོད་དྲུག་པོ་རྣམས་དེབ་ཐེང་དུ་སྤྱིག་ཚུལ་ནི། སྤྱིའི་དེབ་ཐེང་ལྔ་བརྒྱ་ཐམས་པར།
<<དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཐོབ་ཡིག་རིན་ཆེན་དབང་གི་རྒྱལ་པོའི་དོ་ཤལ།>> དང་། དེབ་ཐེང་ལྔ་
བརྒྱ་དང་གཅིག་པར། <<དགའ་ལྡན་ལྟ་བུ་མའི་བྲིད་ཡིག་དངོས་གྲུབ་ཀྱན་འབྱུང་>> དང་།
<<རྗེ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར།>> <<འཛིགས་བྱེད་བརྒྱ་གསུམ་
མའི་དབང་གི་བརྒྱད་འདེབས།>> <<བསྐྱེད་རྫོགས་དམར་བྲིད་ཀྱི་བརྒྱད་འདེབས།>>
<<འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་བཤད་ཆེན་མོ།>> <<དེའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་བྲིད་ཡིག་>> <<དེའི་
ཆོགས་མཆོད།>> <<འཛིགས་བྱེད་དཔལ་པོ་གཅིག་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་>> བཅས་བཀོད་ཡོད།
དེབ་ཐེང་ལྔ་བརྒྱ་དང་གཉིས་པར། <<དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་མི་བསྐྱེད་རྗེ་རྗེའི་དབང་དོན་
དེ་ཉིད་རབ་གསལ་གྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་དབང་དོན་དེ་ཉིད་ཡང་གསལ་སྤང་བ་རྗེ་རྗེ་མེས་

དཔའི་ཞལ་ལུང་། >> བཅས་བཀོད་ཡོད།

དེབ་ཐེང་ལྔ་བརྒྱ་དག་གསུམ་པར། <<སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རིམ་པ་མང་པོ་སྤྱོད་གསུམ་གཅིག་
ཏུ་བཀོད་པ་དངོས་སྤྱོད་བདུད་ཅིའི་ཆར་འབེབས་ལས་སྤྱོད་མེད་པོ་ལ་བརྟེན་པ་>> དང་།
<<སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་སྒྲོལ་མ་ལ་བརྟེན་པ།>> <<སྤྱན་རས་གཟིགས་ཕྱག་བཞི་པ་ལ་
བརྟེན་པ།>> <<རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་དང་མེད་པོ་ཆེ་དབྱེར་མེད་གྱི་རྣལ་འབྱོར།>>
<<མེད་པོ་ཆེ་ལ་བརྟེན་པ།>> <<ཡུལ་བ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ།>> <<སྒྲ་མ་མཆོད་པའི་ཆ་
ག།>> <<ཡུལ་བ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ།>> <<སྒྲོལ་ལྔ་ལ་བརྟེན་པ།>> <<སྤྱན་རས་གཟིགས་
ལ་བརྟེན་པ།>> <<རྟོག་སེམས་ལ་བརྟེན་པ།>> <<སྤྱན་རས་གཟིགས་ཕྱག་བཞི་པར་བརྟེན་
པ།>> <<ཇི་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་དཔའ་གསུམ་བཅུ་གསུམ།>> <<མེད་པོ་ཆེ་
པའི་སྤྱན་ཕྱག་གི་ཉམས་ལེན་དང་འབྲེལ་བ།>> <<ཡུལ་བ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ།>> <<སྤྱན་
རས་གཟིགས་ཕྱག་བཞི་པར་བརྟེན་པ།>> <<མཁར་རྟོ་སྒྲ་མ་ལ་བརྟེན་པ།>> <<མེད་པོ་
པོ་ཆེ་དང་ཡུལ་བ་ཉིད་དབྱེར་མེད་གྱི་རྣལ་འབྱོར།>> <<ཡུལ་བ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ།>>
<<དམིགས་བཅུ་མ་ལ་བརྟེན་པ།>> <<ཡུལ་བ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ།>> <<མེད་པོ་ཆེ་
དང་ཡུལ་བ་ཉིད་དབྱེར་མེད་གྱི་རྣལ་འབྱོར།>> <<ཡུལ་བ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་
དཔའ་གསུམ་བཅུ་གསུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར།>> <<དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དཔལ་བཅུ་གསུམ་རྒྱལ་
པོ་ལ་བརྟེན་པ།>> <<ཡུལ་བ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ།>> <<འཇལ་དབྱངས་ལ་བརྟེན་པ།>>
<<ཆེ་དཔག་མེད་ལ་བརྟེན་པ།>> <<རྟོ་མེད་འཇིགས་བྱེད་ལ་བརྟེན་པ།>> <<དབང་མེས་
གནང་སོགས་གྱི་སྤྱོད་འབྱོར་ཆོས་བཤད་བྱ་ཚུལ།>> <<བྲིལ་བྱ་ལུགས་བདེ་མཆོག་དབང་
གི་བརྒྱུད་འདེབས་དང་། སྤྱོད་ཤིས་ལྷ་ཨི་བ་དང་མི་ཏུ་ནས་བརྒྱུད་པའི་བདེ་མཆོག་དབང་གི་
བརྒྱུད་འདེབས་བཅས།>> <<བྲིལ་བྱ་ལུགས་བདེ་མཆོག་ལྷ་ལྷའི་སྤྱོད་ཐབས།>> <<ལྷ་ཨི་
པའི་བདེ་མཆོག་ཆོགས་མཆོད།>> <<དཔལ་དུས་གྱི་འཁོར་ལོའི་བརྒྱུད་འདེབས།>> <<དེའི་

དབང་མཆོག་གོང་མ་གསུམ་བསྐུར་ཚུལ། >> <<དེའི་སྐྱེས་གསུང་ཐུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པའི་སྐྱེས་ཐབས། >> <<དེའི་ཐུགས་དཀྱིལ་གྱི་སྐྱེས་ཐབས། >> <<དེའི་ཆོགས་མཆོད། >>
<<སྐུན་རས་གཟིགས་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཆོད་སྐྱེས་ཐབས། >> <<རྒྱུད་སྤེལ་གསུངས་པའི་ལྷ་
ཆོགས་ཏུ་མའི་སྐྱེས་ཐབས་ཀྱི་རིམ་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་པ་པན་བདེའི་འདོད་དགུ་སྟེར་
བ་ཡོངས་འདྲའི་འཁྱིལ་ཤིང་ལས་སྟོལ་དཀར་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོའི་སྐྱེས་ཐབས། >> <<ཏྲ་
མཁྱིན་གསང་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱེས་ཐབས། >> <<སྐུན་རས་གཟིགས་བྱག་བཞི་པའི་སྐྱེས་ཐབས། >>
<<འཛིགས་བྱེད་དཔལ་གཅིག་གི་སྐྱེས་ཐབས། >> <<ཆེ་སྐྱེས། >> <<བདེ་མཆོག་གི་བསྐྱེད་
འཁོར་རྒྱས་པ་བསྟོལ་ཚུལ། >> <<འཇམ་དབྱངས་ལ་བརྟེན་པའི་རིམ་སྐྱེས། >> <<གདུགས་
དཀར་གྱི་སྐྱེས་ཐབས། >> <<ཆེ་དཔག་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟན་བཞུགས་འབུལ་ཚུལ། >>
<<འཁོར་ལོ་སྟོལ་པ་ཞལ་གཅིག་བྱག་གཉིས་པ་ལྷ་ལྷའི་སྐྱེས་ཐབས། >> <<ཆེ་དཔག་མེད་
གྱི་སྐྱེས་ཐབས། >> <<སྟོལ་ལྷང་གི་སྐྱེས་ཐབས། >> <<རྩྭ་མེས་དཔའི་སྟོལ་བཟུངས། >>
<<མེར་གདོང་མའི་སྐྱེས་ཐབས་དང་བརྟོག་པ་བྱ་ཚུལ། >> <<འཕགས་པ་འཛིག་རྟེན་དབང་
ཐུག་ལྷ་དགུའི་སྐྱེས་ཐབས། >> <<སྐུན་མ་ལ་བརྟེན་པའི་བྱམ་སྐྱེས། >> <<ཐུགས་རྗེ་ཆེན་
པོའི་སྐྱེས་ཐབས། >> <<ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་མཆོད་སྤྲིན། >>བཅས་བཀོད་ཡོད།

དེབ་ཐོང་ལྷ་བརྟུང་བཞི་པར། <<རྩྭ་མེས་ལྷ་བརྟུང་བདུན་མའི་དབང་གི་བརྟུང་
འདེབས་དང་སྟོན་ཤིས་བཅས་པ། >> <<དེའི་སྐྱེས་ཐབས། >> <<དེའི་དཀྱིལ་ཆོག་>> <<སྐུན་
རས་གཟིགས་ཁ་སར་སྤྱོད་སྐྱེས་ཐབས་དང་རྗེས་གནང་བྱ་ཚུལ་ལས་ཆོགས་ཀྱི་རིམ་པ་
བཅས། >> <<འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཨ་ར་པ་ཙན་ལྷ་ལྷའི་དབང་བརྟུང། >> <<དེའི་སྐྱེས་
ཐབས། >> <<དེའི་དཀྱིལ་ཆོག་>> <<ཐུག་རྩྭ་འཁོར་ཆེན་གྱི་ལས་བཞིའི་སྤྲིན་སྟེག་>>
<<ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བརྟུང་གཅིག་ཞལ་དཔལ་མོ་ཐུགས་ཀྱི་དབང་གི་བརྟུང་འདེབས། >>
<<དེའི་དབང་ཆོག་>> <<སྐྱུང་གནས་ཀྱི་ཆོག་>> <<དུགས་པོ་དགོ་བཤེས་ཀྱིས་མཛད་

པའི་འདིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་ཚོགས་ལ་དག་མཆན་གནང་བ། >> <<རྟ་མགིན་གསང་སྒྲུབ་
ཀྱི་སྒྲུབ་ཐབས། >> <<དྲུག་ཅུ་པའི་དག་གཏོར་ཀྱི་ཆོག་ག། >> <<མགོན་པོ་སྤྱིང་ཞུགས་ཀྱི་
གདམས་པ་ཐུན་མིན་རྒྱན་འབྲེང་ཉམས་ལེན། >> <<དགེ་འདུན་འདུ་འཁོར་སྒྲུབ་ཚུལ། >>
<<མོ་སྤྱིང་དང་འབྲེལ་བའི་གདམས་པ་དང་སྟན་མགྱུར་ཀྱི་རིམ་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་
པ། >> <<ཁྱི་ཆེན་སྒྲུལ་སྒྲུ་མོ་བཟང་བསྟན་པའི་ཉི་མའི་རྣམ་ཐར། >> <<མོ་དྲུག་པའི་གཟུངས་
ཀྱི་རྣམ་བཤད། >> <<བསངས་མཆོད་ཀྱི་རིམ་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་པ། >> བཅས་
བཀོད་ཡོད།

དེབ་ཐོང་ལྷ་བཅུ་དང་ལྷ་བར། <<བསྟོད་སྤྱིན་རྒྱ་མཆོད་འབྲེལ་པ་>> དང་། <<འདུ་
ཀ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མདོ་འབྲེལ། >> <<རྗེ་བཙུན་ལྷ་མ་ཚོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་
དབྱངས། དབྱངས་ཅན་མ་བཅས་ལ་གསོལ་འདེབས་དང་། གནས་བརྟན་ཕྱག་མཆོད།
ལ་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱི་བརྟན་བཞུགས་ཀྱི་རིམ་པ་མང་པོ་ཆར་དུ་དངར་བ། གཞན་ཡང་པཎ་ཆེན་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྒྲུ་ཐོང་ལྷ་ཕྱི་དང་། ཁྱི་ཆེན་ལོ་མོན་ཏན། ལྷ་སྒྲུ་མཆོག་སྒྲུལ་རིན་
པོ་ཆེ་སོགས་དམ་པ་དུ་མའི་བརྟན་བཞུགས་ཀྱི་རིམ་པ། འཕགས་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་
བསྟོད་ཅིང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་པན་བདེའི་ཆར་འབེབས་པ་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་བརྟན་
བཞུགས་ཀྱི་རིམ་པ་བཅས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་པ་དགེ་ལེགས་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་སྤང་
བ་བཅས། >> <<གནམ་སའི་དབང་ཕྱག་འཇམ་དབྱངས་གོང་མ་ཆེན་པོ་དང་། པཎ་ཆེན་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་པོའི་མཆོག་སྒྲུལ་སྒྲུར་ཐེབས་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་སོགས་
སྒྲེས་ཆེན་ཁག་ལ་བརྟན་བཞུགས་དང་། གསོལ་འདེབས་ཀྱི་རིམ་པ་མང་པོ་དང་། ཆོགས་
དབུས་སུ་དགེ་ཆོགས་བྱང་ཆེན་དུ་བསྡེ་བའི་གཏམ། འཁོར་ལོ་ཆེན་པོའི་སྟོན་ཤིས་བཅས་
ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་པ་ནོར་བུ་དབང་གི་རྒྱལ་པོའི་དོ་ཤལ་བཅས། >> <<རྒྱ་ཉོར་བོད་
ཀྱི་མཆོག་དམན་བར་པ་ལ་སྒྲུལ་བའི་ཆབ་ཤོག་གི་རིམ་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཀོད་པ་དཔྱེད་

ལྷན་ཡིད་ཀྱི་ཤིང་རྩ་>> བཅས་བཀོད་ཡོད།

དེ་བཞིན་ལྷ་བཙུང་དྲུག་པར། <<སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གསར་བཞེངས་ཀྱི་རྒྱབ་
ཡིག་སློན་ལམ། འདོད་གསོལ། དཀར་ཆག་དེ་བཞིན་དབུ་བཞེད་བཅས་སྐྱེ་བ་སྤྱོད་གས་
བསྐྱེད་ས་སྤྱོད་བཀོད་པ་ལེགས་ཚོགས་དཔལ་ཀྱི་བང་མཛོད། སྐྱེ་འབུམ་ཆོས་སྤེ་ཆེན་པོའི་
འདུ་ཁང་གསར་བཞེངས་ཀྱི་དཀར་ཆག་སོགས། >> <<ལ་རྒྱལ་བའི་ཡབ་རྗེ་མཆོག་ནས་
བསམ་ཡས་ཀྱི་མདའ་ཡབ་བཞེངས་སྐྱབས་སྐྱེ་བརྟན་གསར་བཞེངས་ཀྱི་འབྲུངས་བརྟག་
བྱིས་ཐང་རྒྱབ་ཡིག>> <<ལ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ཞིང་ག་ཤེགས་ཀྱི་འབྲུངས་བརྟག་བྱིས་ཐང་
རྒྱབ་ཡིག>> <<ཐུབ་དབང་སོགས་བྱིས་ཐང་ཁ་ཤས་ཀྱི་རྒྱབ་ཡིག>> <<རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་
བྱི་ནང་གི་རྣམ་ཐར་དང་། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆའི་གསང་རྣམ་བཅས་ཀྱི་རས་བྱིས་རྒྱབ་
ཡིག>> <<མཆོ་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་པར་བྱང་སོགས་ལེ་ཆོན་མང་བ།>> <<བསམ་ཡས་ཀྱི་
མདའ་ཡབ་གོང་གསར་བཞེངས་ཀྱི་དཀར་ཆག>> <<ལ་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱི་གཟིགས་དཔེ་བྱི་
ནང་གི་དེབ་ཀྱི་དབུ་བཞེད།>> <<བྱིན་རྟེན་དཀར་ཆག་དབུ་བཞེད།>> <<བསམ་ཡས་ཀྱི་
གོས་སྐྱེའི་དཀར་ཆག>> <<གནས་བཙུང་དང་། ལམ་རིམ་ལྷ་ཁང་དང་གསར་བཞེངས་དེབ་
ཀྱི་དབུ་བཞེད།>> <<ལྷ་ལྷན་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྲིངས་སྤྱོད་བཞུགས་པ་བྱམས་སྐྱེའི་དཀར་ཆག>>
<<བཀའ་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེ་གསར་བཞེངས་ཀྱི་དཀར་ཆག>> <<བསྐྱེད་འགྱུར་དཀར་ཆག>>
<<རི་པོ་བདེ་ཆེན་ཀྱི་ཆོས་སྤེ་ཆེན་པོས་མི་པམ་མགོན་པོའི་སྤྱང་བརྟན་སོགས་གསར་
བཞེངས་ཀྱི་དཀར་ཆག>> <<ལ་རྒྱལ་བའི་ཡབ་རྗེ་མཆོག་ནས་གསར་བཞེངས་བྱམས་སྤྲིང་
གོས་སྐྱེའི་དཀར་ཆག>> <<བསྐྱེད་འགྱུར་དཀར་ཆག>> <<བཀའ་འགྱུར་དཀར་ཆག>>
<<པཌ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཐུན་གཟིགས་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྐྱེ་གསུང་རིན་པོ་ཆེ་བཞུགས་
པའི་མཆོད་སྤྲིང་རྟེན་དང་བརྟན་པར་བཅས་པའི་དཀར་ཆག་ཆེད་དུ་བཞེད་པ་ལེགས་བྱས་
ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར།>> <<བྱུ་ཁྱུང་ཆོས་སྤེའི་རྒྱ་ཕིབས་གསར་བཞེངས་ཀྱི་དཀར་ཆག>>

<<སྐྱེ་འབྱུང་ཆོས་སྒྲིབ་གོས་སྐྱེ་གསར་བཞེངས་ཀྱི་སྟོན་ཆེན་སོགས་མཆོག་དམན་དུ་མའི་
ཞུས་པོར་སྐྱེ་པའི་འདོད་གསོལ། སྟོན་ཆེན་རྒྱལ་ཡིག་གི་རིགས་ལེ་ཆོན་ཤིན་དུ་མང་བ་
བཅས། >> <<གསར་བདག་བྲག་པོ་སུམ་སྒྲིལ་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས། >> <<མཐུ་སྟོབས་ཐོགས་
པ་མེད་པའི་དམ་ཅན་ཆོས་སྐྱང་དུ་མ་ལ་མཆོད་གཏོར་འབྱུལ་བ་དང་། བསྐྱང་བཤགས་
བསྟོད་བསྐྱེད་སོགས་ཀྱི་རིས་པ་སྤྱོད་གསལ་གཅིག་དུ་བཀོད་པ་འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞིའི་འདོད་
འཇོ། >> <<ཐོད་ཡུལ་དུ་བདེ་སྐྱིད་འཕེལ་བའི་འདོད་གསོལ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་ཆོས་
སྐྱང་སྐྱིར་འདོད་གསོལ། >> <<འདོད་གསོལ་རྩ་ཡབ་མ་དང་། གྲུང་ཞལ་ལྷ་མོ་གསུམ་ལ་
འདོད་གསོལ། >> <<སྤྱིད་གསུམ་བདག་མོ། རྒྱལ་ཆེན་རིག་འཛིན། ཁ་འབྱུག་ཆོས་སྐྱོང་
བཅས་ལ་གཏོར་འབྱུལ་དང་བསྟོན་སྐྱོང་རྩི་རྩེ་བྲག་རྒྱལ་མའི་གཏོར་འབྱུལ། >> <<མངའ་
རིས་དོ་ག་རིན་ཆེན་ཀྱི་ཡུལ་ལྷར་འཕྲིན་བཅུལ། >> <<དབལ་ལྷར་འདོད་གསོལ་དང་ཐ་
འོག་ཆོས་རྒྱལ་ཀྱི་གཏོར་འབྱུལ། >> <<ཐང་ཆེན་རྒྱལ་པོའི་བསྟོད་བསྐྱེད་དང་། རྩི་རྩེ་གསུམ་
ལྷན་ལ་འཕྲིན་བཅུལ། རྒྱལ་ཆེན་སྐྱེ་ལྷའི་གཏོར་འབྱུལ། >> <<ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་ཀྱི་མགོན་
ཁང་སོགས་སུ་བསྐྱང་བའི་མཇུག་དུ་འབྱུང་རྒྱུའི་འདོད་གསོལ་དང་མི་ཐང་གཞི་བདག་འབྱུམ་
རིའི་གསོལ་མཆོད། >> <<ཁ་འབྱུག་སྐྱང་མ་དགེ་བསྟོན་དུང་ཐོད་ཅན་ཀྱི་གསོལ་མཆོད། >>
<<སྐྱེ་ལྷ་སོགས་ཀྱི་བསྐྱང་བསྟོད། >> <<རྒྱལ་ཐང་རི་ཁྲོད་གཞི་བདག་གི་གསོལ་མཆོད་དང་
ཆ་འཕྲིན་དགོན་ཀྱི་སྐྱང་མའི་གསོལ་མཆོད། >> <<གནས་རྒྱུང་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་འཕྲིན་
བཅུལ་དང་སུམ་ཅེན་སྤྱིང་གཞི་བདག་གི་གསོལ་མཆོད། >> <<མི་ཉག་སྐྱང་གཞི་བདག་གི་
གསོལ་མཆོད། >> <<གནས་རྒྱུང་དབང་ལྷ་སྤྱིས་གཅིག་དང་དགའ་གདོང་གནས་སྐྱང་ཆེན་
པོ་གཉིས་ཀྱི་གསོལ་མཆོད། >> <<ཡི་དམ་ཆོས་སྐྱང་ལ་མཆོད་གཏོར་འབྱུལ་ཚུལ། >>
<<འཕྲིན་ལས་རྒྱལ་པོའི་གསོལ་མཆོད་དང་། ཉེ་པོ་མ་རྩུར་ཀྱི་གནས་རིའི་གསོལ་མཆོད། >>
<<མགར་ཐང་རྒྱ་ཆོན་ཁའི་གཞི་བདག་གི་གསོལ་མཆོད་དང་རོང་ལྷ་རྒྱལ་མཆོན་དང་བཅོན་

ཁོད་ཕྱག་དམར་བའི་གསོལ་མཆོད། >> <<རོང་ལྷ་རྒྱལ་མཆོན་པའི་འདོད་གསོལ་དང་
ཕྱག་དྲུག་པ་དང་ཆོས་རྒྱལ་ལ་མཆོད་གཏོར་འབྲུལ་ཚུལ། >> <<ཆོས་སྤྱང་གི་བསྐྱང་བའི་
གཤམ་དུ་འཁྱུད་རྒྱུའི་འཕྲིན་བཅོལ། >> <<སྐྱེ་ལྷ་སྤྱི་དང་གནས་ཚུང་གི་གསོལ་མཆོད། >>
<<ཆོས་སྤྱང་སྤྱི་བྱེ་བྲག་གི་འཕྲིན་བཅོལ། >> <<སྐྱེ་ལྷ་འབྲོང་བཅན་དང་མཆོ་སྤྱན་བཅས་
པའི་གསོལ་མཆོད། >> <<གནས་ཚུང་ཆོས་སྤྱང་གི་གསོལ་མཆོད། >> <<འདོད་ཁམས་
དབང་མོར་མཆོད་གཏོར་འབྲུལ་ཚུལ། >> <<རྒྱལ་ཐང་གི་གཞི་བདག་བསྐྱེ་མགོ་དཀྱིས་
ཀྱི་གསོལ་མཆོད། >> <<འཛིགས་བྱེད། ཕྱག་དྲུག་པ། དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ། དཔལ་ལྷ་མོ།
ནམ་སྐལ། སྐྱེ་ལྷ། རྡོ་རྗེ་གཤམ་རྒྱལ་མ་སོགས་ལ་མཆོད་གཏོར་འབྲུལ་ཚུལ། >> <<ཆ་
འཕྲིན་བདེ་ལྷན་དགེ་འཕེལ་ཀྱི་གཞི་བདག་གསོལ་མཆོད། >> <<མི་ཉག་སྤྱང་གཞི་བདག་
གི་གསོལ་མཆོད། >> <<སྤྲ་མ་ཡི་དམ་ཆོས་སྤྱང་ནམས་ལ་མཆོད་གཏོར་འབྲུལ་ཚུལ་ཉུང་
བསྐྱལ། >> <<རྡོ་རྗེ་ལེགས་པའི་གསོལ་མཆོད་དང་། སྤྱལ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོར་མདོས་
བསྐྱེ་ཚུལ་བཅས། >> <<སྤྱི་བརྒྱད་ཀྱི་གསེར་སྦྱེམས། >> <<དམ་ཅན་རྡོ་རྗེ་ལེགས་པའི་
གསོལ་མཆོད། >> <<མགོན་པོ་ཆེ་ཚུང་གི་གཏོར་འབྲུལ། >> <<རྒྱལ་བཅན་ཀྱི་གསོལ་
མཆོད་དང་བསྐྱེ་སྤྱང་དབང་པོ་ནམས་ལ་མཆོད་གཏོར་འབྲུལ་ཚུལ། >> <<མདོ་སྤྱང་ཕྱག་
བཞི་དགོན་གཞི་བདག་གི་གསོལ་མཆོད། >> <<བསྐྱེ་མ་དང་ཚུ་བཟང་རྒྱལ་པའི་གསོལ་
མཆོད། >> <<ཚུ་རྒྱད་ཀམ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་གསོལ་མཆོད། >> <<འཇའ་བྱ་མོ་དགོན་ཀྱི་
གནས་བདག་རྡོར་ལེགས་སེང་ཆེབས་ཀྱི་གསོལ་མཆོད། >> <<འཕྲོངས་རྒྱལ་ཅེ་སྤྱན་ཀྱི་
གསོལ་མཆོད། >> <<ཀོང་པོ་འབྲུ་ཆོས་གནས་སྤྱང་རྡོ་རྗེ་བྲག་བཅན་ཀྱི་གསོལ་མཆོད། >>
<<རྡོ་མོ་ཆེ་རིང་པའི་གཏོར་འབྲུལ། >> <<དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོའི་གསེར་སྦྱེམས། >> <<སྤྱོམ་
ཅེ་རག་གཞི་བདག་གཞོད་སྤྱན་རི་སྤྱིང་གི་གསོལ་མཆོད། >> <<ར་མོ་ཆའི་གཙུག་ལག་ཁང་
གི་སྤྱང་མ་བེང་དམར་དང་གཡུ་སྤྱོན་པའི་གསོལ་མཆོད། >> <<གཤོང་ཕྱག་དྲུག་པོ་ཞི་བའི་

འདོད་གསོལ་དང་གྲུང་ཐང་ལྟ་མོའི་མངོན་རྟོགས་བསྐྱང་བ་བསྟོད་བསྐྱེད། >> <<མགོན་པོ་
ཕྱག་དྲུག་པའི་གསེར་སྦྱེམས། >> <<ལྟ་མོ་དང་ལྟམ་སྤེད་གི་འཕྲིན་བཅོལ་དང་། དཔལ་
ལྷན་ལྟ་མོའི་གསོལ་མཆོད་མདོར་བསྐྱེད། གནས་ཚུང་ཆོས་སྦྱོང་ཁོག་ཞུགས་གསལ་བའི་
འདོད་གསོལ། >> <<ཨོ་རྩེ་དུན་གར་གྱི་གངས་རི་པོག་ཐོལ་ཨ་ཙཱ་མོ་ཐོལ་ཉེ་དུ་གསལ་
པའི་གཞི་བདག་གི་གསོལ་མཆོད། >> <<རྒྱལ་བའི་བསྟན་སྲུང་རྣམས་ལ་མཆོད་གཏོར་
འབུལ་ཚུལ། >> <<མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པར་མཆོད་གཏོར་འབུལ་ཚུལ་དང་། འབུམ་ནད་
ཞི་བའི་འདོད་གསོལ་ལེ་ཆོན་གཉིས། >> <<དཔལ་ལྷན་སྤེད་གསུམ་དབང་མོ་དབྱེ་འཕང་
བསྟོད་ཅིང་མངའ་གསོལ་བའི་བདེན་ཆོག་>> <<དཔལ་མགོན་བེང་ཆེན་ནག་པོའི་མངོན་
རྟོགས་བསྐྱང་བཤགས་བསྟོད་བསྐྱེད། >> <<སད་སེར་བཅའ་ཐན་ཞི་བའི་གསེར་སྦྱེམས། >>
<<རྩེ་རྩེ་གསལ་ལྷན་ཁོག་བསྐྱེད་ཐོག་ཞུགས་ཅལ་གྱི་འདོད་གསོལ། >> <<བསའི་ཁབ་ཅན་
གྱི་འཕྲིན་བཅོལ་དང་། ཞོ་ཁ་སྒྲ་མའི་གསོལ་མཆོད། >> <<མགོན་ཆོས་ལྷ་མོ་གསུམ་ལ་
འཕྲིན་བཅོལ། >> <<བསྟན་སྲུང་བསེ་ཁབ་ཅན་གྱི་གཏོར་འབུལ་ཉུང་དུ། >> <<སྤྱི་བརྒྱད་
གསེར་སྦྱེམས་འབུལ་ཆོག་དང་། བསེ་ཁབ་ཅན་ལ་གསེར་སྦྱེམས་འབུལ་ཆོག་ ལྟ་མོ་ནས་
མཁའི་གོས་ཅན་མའི་མངའ་གསོལ། >> <<སྤེད་གསུམ་བདག་མོའི་མངའ་གསོལ་དང་། བཟ་
ཤེས་ཆེ་རིང་མའི་འཕྲིན་བཅོལ། >> <<རྩེ་རྩེ་གསལ་ལྷན་གྱི་མངའ་གསོལ་དང་ཨོ་ག་ཙཱ་མོ་ཐོལ་
སྤེས་ཞུས་པའི་གཞི་བདག་གསོལ་མཆོད་སོགས། >> <<རྩེ་རྩེ་གསལ་ལྷན་ལ་ཁོག་ཐེབས་གྱི་
འཕྲིན་བཅོལ་དང་། སྤུང་མཛད་ཡེ་ཤེས་མགོན་པོའི་གཏོར་འབུལ་ཉུང་དུ། >> <<ཆོས་སྲུང་
རྣམས་གྱི་བསྐྱང་བ་འཕྲིན་བཅོལ་གྱི་གཤམ་དུ་འབྱུང་རྒྱུའི་སྟོན་ཆོག་དང་། གནས་ཚུང་སྤུལ་
པའི་ཆོས་སྦྱོང་ཆེན་པོ་འབུལ་མེད་ཁོག་དུ་བསྐྱེད་པ་སོགས་གྱི་འདོད་གསོལ་བཅས། >>
<<དཔལ་ལྷན་ལྟ་མོའི་མངའ་གསོལ་བ། >> བཅས་བཞེད་ཡོད།

དེབ་སྤྲོད་ལྟ་བུ་དང་བདུན་པར། <<བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་

ཉེན་སོགས་ཀྱི་སྐོར་ཆད་ཀྱི་རིམ་པ་ཕྱོགས་བསྐྱེད་བས་བྱང་ཆེན་ཆུ་མཆོར་བཞུགས་པའི་ཤིང་
ཏྲ་དང་། >> <<ཆོས་སྡེ་ཆེ་ཆུང་གི་བཅའ་ཡིག་སྤྱིར་ཡིག་འཕྲིན་བཅོམ་ཀྱི་རིམ་པ་ཕྱོགས་
གཅིག་ཏུ་བསྐྱེགས་པ་འདྲིམས་མེད་གདོང་ལྡེའི་སྤྱད་བྱངས་ལས། སེ་ར་ཐེག་ཆེན་སྤྱིར་
གི་བཅའ་ཡིག་རབ་གསལ་ནོར་བུའི་མེ་ལོང་། རྣམ་ཆུལ་གྲུ་ཆད་གི་བཅའ་ཡིག་གསེར་ཀྱི་
གཉའ་ཤིང་། མགར་ཐར་འདུས་སྡེའི་བཅའ་ཡིག་བསྐྱེད་གསུམ་ནོར་བུའི་བང་མཛོད། དེ་མོ་
ཆོས་སྡེ་སྤྱོད་གསལ་སྤྱིར་གི་བཅའ་ཡིག་གདུང་སེལ་ཆུ་འཛིན་གསེར་པ། ཆུལ་ཐར་དགའ་ལྡན་
སུམ་ཅེན་སྤྱིར་གི་བཅའ་ཡིག་ཐར་འདོད་འཇུག་དོགས་སོགས་དགེ་འདུན་རྣམས་ཀྱི་ཁྲིམས་
སྤྱ་བཅའ་བའི་ཡི་གེ་མི་འདྲ་བ་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལ། སྡེ་བརྒྱད་སྤྱིར་གཞོམ་མེད་རྩི་རྩི་གོ་ཆ་སོགས་
སྤྱིར་ཡིག་བཞི། ཆེ་རིང་མཆེད་ལྡར་འཕྲིན་བཅོམ་སོགས་ལེ་ཆེན་བརྒྱད་བཅས། >> <<སྤྱི་
མ་ཡི་དམ་སངས་ཆུས་བྱང་སེམས་ཆོས་སྤྱད་རྣམས་དང་བཅས་པ་ལ་སྟན་ཤིང་། ཐམ་བུད།
རིན་པོ་ཆའི་རྒྱུ། ར་བཟའ་མཆོད་རྩིས་སོགས་འབུལ་གནང་ཞལ་ཡིག་གི་རིམ་པ་ཕྱོགས་
གཅིག་ཏུ་བཞུགས་པ་ཆོགས་གཉིས་གསེར་ཀྱི་ཉི་མ་>> བཅས་བཞུགས་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་སེ་
ར་ཐེག་ཆེན་སྤྱིར་ཆོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་ཡང་ཐོག་ཡུལ་བའི་གཟིམས་ཆུང་བདེ་བ་ཅན་ན་
བཞུགས་པའི་ཡུལ་དབང་ཉིད་ཀྱི་གསུང་བར་མ་ལ་ཁུངས་བཅོམ་ཏེ་བསྐྱེགས་ནས་བར་
སྤྱན་ཁུས་པ་ཡིན།

གསུང་འབུམ་འདི་དག་ཕྱོགས་སྤྱིག་ཁུས་པའི་བརྒྱད་རིམ་ནང་། ཆོག་སྤྱད་དང་། ལྷག་
བཅས། རྒྱན་སྤྱད་གསུམ་ཀྱི་སྤྱད་དང་དག་ནོར་མཛོད་གསལ་ཅན་རེ་བྱང་དག་བཅོས་བྱས་
པ་དང་། ལྷུང་དང་ལྷུ་གཉིས་སྤྱོད་སྤྱད་སྤྱིར་ཆུག་ཐབས་མེད་པ་བུད། དེ་མིན་སྐབས་དེའི་
ཡི་གེའི་འབྲི་སྲོལ་ལས། དེང་སྐབས་དང་འབྲི་སྲོལ་མི་འདྲ་བའི་རིགས་རྣམས་མ་དགེ་སོར་
བཞག་ལས་རང་འཆོམ་ཀྱིས་བཟོ་བཅོས་གང་ཡང་ཁུས་མེད།

ལྷག་བར་དུ་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱད་ཕྱིན་མ་ཕྱིར་དགེ་སྤྱད་བ་དང་།

འཆོལ་བདེ་བའི་ཆེད་མ་དཔེའི་ཤོག་གངས་དང་རྒྱབ་མདུན་ནམ་ཉིན་སྲིབ་ཀྱི་བསྐྱུས་ཉགས་
(༡ན) (༡བ) འདྲིའི་ནང་བཀོད་ཡོད། བར་ཅ་ཞུས་དག་བྱེད་སྐབས། ཐོག་མའི་ཞུས་དག་
དང་། བསྐྱར་ཞུས། ཡང་ཞུས། ཞུས་ཆེན་བཅས་ཞུ་དག་གི་རིམ་བཞི་ལྟ་བུ་བརྒྱད་ཅིང་།
སྤྱིར་ན་ཆོག་དོན་གཉིས་ཐད་ནས་ཞུ་དག་འཕེར་ངེས་སུ་རྒྱུ་མཐུན་ཀྱང་། དེད་ནམས་ཅོམ་སྤྱིག་
གི་ཉམས་སྤྱོད་ཞན་བ་དང་། ཤེས་རིག་ནོར་གྱིས་དབྱུང་བས་སྤྱོད་པས་གང་ཐད་ནས་མི་ལྟོང་
བའི་ཆ་སོགས་སྤྱོད་དང་ནོར་འབྱུང་མི་ཉུང་བ་ཞིག་འབྱུང་ངེས་བས། རྒྱ་ཆའི་རིག་གཞུང་ལ་
འཆད་ཉན་དང་། ཞིབ་འཇུག་མཛད་བ་སོ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་སྤེལ་ཉེས་འགོག་གི་དགོངས་
འཆར་ལྟ་བུ་སྤྱོད་གནང་རོགས་ཞེས་བྲན་སྐུལ་ཞུ་རྒྱུ་མ་ཟད། ལྟ་བུ་བར་ང་ཆོའི་ལས་དོན་གང་
ཅིའི་ཐད་ལྟ་བུ་བསམ་ནམ་དག་གིས་སློབ་སྦྱོན་དང་། ཞུ་དག་གི་རོགས་པན། ཡིག་ཆ་མཁོ་
འདོན་སོགས་གནང་མཁན་གྱི་གཞིས་བྱེས་སྤྱི་སྤྱོད་རྣམས་དང་། ཡང་སློབ་མཐུན་རྒྱུན་གྱི་
རྒྱབ་སྐྱོར་ཆད་མེད་གནང་མཁན་རྣམ་ལྷན་ལོང་བཅས་ཆང་མར་སྤྱོད་དབྱུང་ནས་སྤྱོད་པས་
རྩི་ཆེ་ཞེས་ཞུ་རྒྱུ་བཅས་བྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ལྷ་ ༡༡ ཆོས་ ༡༡ ལ། །

ཡུལ་དབང་བསྐལ་བཟང་གྱུ་མཆོའི་ནམ་ཐར་སྟོང་བཟུས།

འབྲུངས་རབས་གསོལ་འདེབས་ལས།

འབྲོམ་རིགས་ལི་ཐང་ལྷ་ཞོལ་གཟུགས་སྐྱབས། །

ཁྱལ་བ་གྱུ་མཆོའི་སྐྱུ་རུ་ཅམས་མངལ། །

དགོ་ལྷན་བསྟན་སྐྱོང་རུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བདག །

ཡུལ་མཆོག་བསྐལ་བཟང་གྱུ་མཆོར་གསོལ་བ་འདེབས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞུང་འདི་དག་མཛད་པ་ལོ་ཡུལ་བ་སྐྱེའི་བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་གྱུ་མཆོ་མཆོག་ནི། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་ས་གྲེ་ལོ་སྟེ་སྟེ་ལོ་ ༡༧༠༩ ལོར་མདོ་ཁམས་ལི་ཐང་བྱམས་པ་སྤིང་གི་ལྷ་ཞོལ་དུ་རུས་ཆེན་བཙུག་ཀྱི་ནང་ཆོན་འབྲོམ་གྱི་རིགས་སུ་ཡབ་གུང་བསོད་ནམས་དར་རྒྱས་དང་། ཡུམ་སྟོ་བཟང་ཆོས་འཆོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྐྱེ་འབྲུངས། ལི་ཐང་ཆོས་སྐྱོང་ནས་ཡུལ་བའི་ཡང་སྟོང་ཡིན་པའི་ལུང་བསྟན་བཞེན་དགུང་ལོ་ཆུང་དུ་འོ་སྐབས་སྐྱེ་ཞང་རབ་འབྲམས་པ་ཨ་དགོ་བཟ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་མདུན་དུ་བཏང་ཞིང་། དེས་མཆོན་རྟགས་བཟང་བས་མཆོན་ལ་བསྐལ་བཟང་གྱུ་མཆོ་ཞེས་གསོལ། དགུང་ལོ་གཉིས་ལ་ཐེབས་པ་ས་སྤངས་སྟེ་ལོ་ ༡༧༠༩ ལོར་མཆོ་སྟོན་གྱི་དཔོན་རིགས་ནམས་ལ་ཡུལ་དབང་སྐྱེའི་བདུན་པ་ཆངས་དབྲངས་གྱུ་མཆོའི་ཡང་སྟོང་ལི་ཐང་དུ་སྐྱེ་འབྲུངས་པའི་བསྐལ་བཟང་གྱུ་མཆོར་ངོས་འཛིན་ཆོག་པའི་སྟན་ཁུ་བུལ།

དགུང་ལོ་བྱུག་བདུན་སྐབས་ལྷ་བཟང་གིས་མངགས་པ་དགོ་འདུན་དང་དར་རྒྱས་གཉིས་ཡོང་གིན་འདུག་ཟེར་བ་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་གསན་པས་ལེགས་ཉེས་ངེ་ལྟར་བྱེད་མི་ཤེས་པས་རེ་ཞིག་ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ཏུ་བྱོལ། དགུང་ལོ་བཅུད་ལ་ཐེབས་པ་ཤིང་ལུག་སྟེ་ལོ་ ༡༧༡༥

མིང་ཡན་དར་སྤྱ་ནས་ཅི་ནི་བརྒྱད་སྟུ་འབྲུམ་དཔོན་དུ་ཕེབས་ནས་གསེར་ཁྱིར་བཞུགས།
གངས་ཅན་མཁས་གྲུབ་ཤིམ་ཁྱེན་གྱི་མིང་མཛོད་ལྟར་ན། མོ་འདིར་སྟུ་འབྲུམ་བྲམས་པ་སྤྱིར་
དུ་ཕེབས་ཏེ་ཞོ་མིན་ཏན་ངག་དབང་སྟོ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་མདུན་ནས་ཐོག་མར་
དགེ་བསྟེན་གྱི་སྟོམ་པ་མཛོས་ཞེས་གསལ། དགྲུང་མོ་དགྲུང་སོན་སྐབས་སྟུལ་སྟུ་འབྲུལ་
མེད་དུ་ངོས་འཛིན་ཞུས། མོ་བྲང་མོ་ཏ་ལའི་དགེ་ལུགས་པའི་གསུང་འབྲུམ་དཀར་ཆག་ལྟར་
ན། དགྲུང་མོ་བཅུའི་ཐོག་ཆ་གན་ཞོ་མིན་ཏན་ངག་དབང་སྟོ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་
བྱང་ནས་དགེ་བསྟེན་རབ་བྱུང་གི་སྟོམ་པ་བཞེས་ཞེས་གསལ། མཆོན་ངག་གི་དབང་སྟུག་
ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་སྤུབ་བསྟན་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་གསོལ།

དགྲ་ལོ་བཙུ་གསུམ་དུ་ཕེབས་པ་ལྷགས་གི་སྤྱི་ལོ་ ༡༧༢༠ ལོར་དབུས་སུ་ཕེབས་ནས་
 ཟླ་བ་ ༩ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་རི་པོ་གྲུ་འཛིན་གཉིས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་ལོ་བྱང་ཆེན་པོ་པོ་ཏ་ལའི་
 གསེར་ཁྱིམ་ལ་ཞབས་སོར་འཁོད། ཟླ་བ་ ༡༡ པའི་ཚེས་ ༥ ཉིན་པོ་བྱང་པོ་ཏ་ལར་པཎ་ཆེན་
 གློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ནས་མཁན་གློ་བ་སྤྲུགས་མ་མཛད་དེ་དགོ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་བཞེས། མཚན་
 ལ་གློ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་གསོལ་ཞེས་དུང་དཀར་ཆོག་མཛོད་དུ་གསལ་ཞིང་།
 ཁྱི་བྱུང་གློ་བཟང་དར་རྒྱས་ལ་རྒྱལ་བའི་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟེན་ཏེ་མཚན་ཉིད་གྱི་གཞུང་ཆེན་
 ཁག་ལ་གསན་བསམ་རྒྱ་ཆེར་མཛད། དགྲ་ལོ་བཙུ་བདུན་དུ་ཕེབས་པ་ཤིང་འབྲུག་སྤྱི་ལོ་
 ༡༧༢༤ ལོར་ཁྱི་ཆེན་དཔལ་ལྷན་གྲགས་པ་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྐློས། པོ་ཏ་ལའི་དགོ་ལྷགས་
 པའི་གསུང་འབྲུམ་དཀར་ཆག་ལྟར་ན། དགྲ་ལོ་ཉི་ཤུར་ཕེབས་པ་མེ་ལྷག་སྤྱི་ལོ་ ༡༧༢༧
 ལོར་པཎ་ཆེན་གློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོའི་དུང་ནས་བསྟེན་རྫོགས་གྱི་སྒྲིམ་པ་བཞེས་
 རོག་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་དབང་བཀའ་ཡང་དུ་མ་གསན་ཚུལ་གསལ་ལ། གངས་ཅན་
 མཁས་གྲུབ་རིམ་བྱོན་གྱི་མིང་མཛོད་ལྟར་ན། དགྲ་ལོ་བཙུ་བདུན་པར་པཎ་ཆེན་གློ་བཟང་
 ཡེ་ཤེས་ལས་བསྟེན་རྫོགས་གྱི་སྒྲིམ་པ་བཞེས་ཞེས་འཁོད།

གངས་ཅན་མཁས་གྲུབ་རིམ་བྱོན་གྱི་མིང་མཛོད་ལྟར་ན། དགྲུང་ལོ་བཅུ་དགུ་པར་
བཀའ་སློན་ནང་ཁྲལ་མ་འཆམ་པར་བཏེན་སྐྱེའི་བདེ་འཇགས་ལ་དགོངས་ནས་ལི་ཐང་དུ་
ཕེབས་དགོས་བྱུང་ཞིང། དེ་ནས་ལྷོ་ལམ་བརྒྱུད་ཀོང་པོ་རྒྱ་མདའ་དང་། ལྷ་རི་འགོ་། འོ་པ་
མདོ། འབའ་ཐང་སོགས་ནས་ལི་ཐང་བྱབ་ཆེན་བྱམས་པ་སྤྱིང་དུ་ཕེབས་ཤིང་། མགར་ཐར་
དུ་གཙུག་ལག་ཁང་སྤྲ་བྱང་དང་བཅས་པ་རྒྱ་ཆེ་གསར་སྐྱོན་མཛད། དེ་ལྟར་ལོ་ངོ་ལྔ་ཅམ་
བཞུགས་རིང་རྒྱུད་སྤྲད་མཁན་པོ་ངག་དབང་མཆོག་ལྟན་གྱི་དུང་ནས་དབང་ལུང་མན་ངག་
སོགས་གྱི་ཆོས་བཀའ་མང་པོ་གསན་ཚུལ་འཁོད། དགྲུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་བཞེས་པ་ས་སྤྱིལ་སྤྱི་
ལོ་ ༡༧༣༩ ལོར་འབྲས་སྤངས་སུ་རྩོམ་མས་པའི་གྲ་སྒྲིབ་མཆོན་བཏགས་མཛད། དུང་དཀར་
ཆོག་མཛོད་གྱི་ལོ་ཆོགས་དྲུངས་ཤེས་མེ་ལོང་ལྟར་ན། དགྲུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པ་ས་སྤྱིལ་སྤྱི་
ལོ་ ༡༧༣༩ ལོར་ཡ་རྒྱལ་བ་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོ་མཆོག་མགར་ཐར་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་ནས་
ལོ་ཤས་བཞུགས་དགོས་བྱུང་ཚུལ་འཁོད་ལ། དེར་བཞུགས་རིང་མགར་ཐར་དགོན་པ་ཕྱག་
བཏབ། དེར་དགེ་འདུན་ལྷ་བཅུ་ཐམ་པ་འཇུགས་གནང་ཐོག་སྤྱི་འགྲོ་གྲངས་མེད་པར་ཆོས་
ཡང་ཡང་གསུངས་ཞེས་དང་། པོ་བྲང་པོ་ཏ་ལའི་དགེ་ལུགས་པའི་གསུང་འབུམ་དཀར་ཆག་
ལྟར་ན། དགྲུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་ལ་ཕེབས་པ་ས་བྱ་སྤྱི་ལོ་ ༡༧༣༩ ལོར་བདེ་གཟར་གྱི་རྒྱན་
པས་མདོ་སྤྲད་མགར་ཐང་དུ་ཕེབས་པར་གསུངས་ཤིང་། ཁྲལ་དེར་དགོན་སྡེ་ཁག་ལ་ཆོས་
འཁོར་རྒྱ་ཆེར་བསྒྲོར་ནས་གདུལ་བྱ་ནམས་སྤྲིན་པར་མཛད།

དགྲུང་ལོ་ཉེར་བརྒྱད་དུ་ཕེབས་པ་ཤིང་ལོས་སྤྱི་ལོ་ ༡༧༣༥ ལོར་མགར་ཐར་ནས་
དབུས་གཙང་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་མཛད་ནས་པོ་བྲང་ཆེན་པོར་ཡཞབས་སོར་འཁོད། དེའི་ལོར་
བཤ་ཆེན་སློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་མཇལ་བར་ཕེབས་ཤིང་། གངས་ཅན་མཁས་གྲུབ་རིམ་བྱོན་གྱི་
མིང་མཛོད་ལྟར་ན། དགྲུང་ལོ་ཉེར་བདུན་པར་བྱང་ལམ་བརྒྱུད་དབུས་སུ་ཕེབས། དེ་ནས་
ལོ་ངོ་བཙུ་ལྔའི་རིང་དུ་བཤ་ཆེན་སློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་དང་། ལྷ་ལུ་མཁན་པོ་ངག་དབང་ལོན་

ཉན་འབྲུང་གནས་བཅས་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྡག་ས་རིག་གནས་དང་བཅས་
 བར་ལེགས་བར་སྦྱངས་པས་མཁས་པའི་བདག་པོར་གྱུར་ཅེས་གསལ། དགྲུང་ལོ་སྟུང་ཅུ་
 ལ་ལེབས་པ་མེ་སྟུང་སྟུ་ལོ་ ༡༧༣༧ ལོར་ལྷ་ལྷན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྟེན་རྒྱུ་གསར་
 བཞེངས་དང་ཉམས་གསོ་མཛད། དགྲུང་ལོ་སོ་གཅིག་བཞེས་པ་ས་རྟ་སྟུ་ལོ་ ༡༧༣༩ ཟླ་བ་
 འབྲུག་གཙུག་ལག་ཁང་ཞིག་གསོའི་བཀའ་བྲུབ་གནང་། གོས་སྟུ་མཐོང་བ་དོན་ལྷན་གསར་
 བཞེངས་ཀྱི་དཀར་ཆག་སྟོན་ཆོག་མཛད། དགྲུང་ལོ་སོ་གསུམ་ལ་ཆོགས་མཆོད་མེར་སྦྲེངས་
 ཀྱི་མཆོད་རྩས་རྩལ་སྟོན་རྒྱུ་གསར་བཅོ་བཀོད་པས་མཛེས་བར་བསྟུབས།

དགྲུང་ལོ་སོ་བཞིར་ཐེབས་པ་ལྷགས་བྱ་སྤྱི་ལོ་ ༡༧༤༡ ལོར་འབྲུག་སྡེ་སྤིང་དགོངས་
 བྱས་ཆབ་སློན་པོ་ངག་དབང་རྒྱལ་མཚན་བསྟོན་གཞག་གནང་། ལྷགས་པོ་རི་འགོ་པན་སྤིང་གི་
 གསོ་བ་རིག་པའི་སློབ་སྦྱོང་རུང་ཟད་ཉམས་པར་བརྟེན་གདན་ས་མཐིལ་གྱི་མཁན་པོ་རྒྱགས་
 ཡེན་གཏོང་བ་གནང་སྟེ་བསྐྱམ་ར་མཛད། བཏ་ཆེན་སློབ་བཟང་ཡེ་ཤེས་གྱི་མཚན་སྤྱལ་ཡང་
 སྤིང་ངོས་འཛིན་གནང་སྟེ་མཚན་ལ་སློབ་བཟང་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་ཞེས་གསོལ། དགྲུང་ལོ་
 སོ་དགྲུང་ཐེབས་པ་མེ་ལྷག་སྤྱི་ལོ་ ༡༧༤༤ ལོར་སྤྱ་གཞུང་ཅན་པའི་རི་མོའི་སློབ་རྒྱན་སྤེལ།
 དགྲུང་ལོ་བཞི་བརྒྱ་བཞེས་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱ་གསུམ་པའི་མེ་ཡོས་སྤྱི་ལོ་ ༡༧༤༧ ལོར་བཏ་
 ཆེན་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཐེབས་གྱིས་འཇམ་དབྱངས་སྤྱ་སེང་དང་། སློལ་དཀར་སོགས་གྱི་
 རྗེས་གནང་སྤྱལ། དགྲུང་ལོ་ཞེ་གཉིས་ལ་ཐེབས་པ་ས་སྤྱལ་སྤྱི་ལོ་ ༡༧༤༩ ལོར་པོ་བྱང་པོ་
 ༡་ལའི་གསང་བ་དེ་འཛིགས་གསུམ་གྱི་སློབ་བསྐྱངས་དཀྱིལ་འཁོར་བཞེངས་འགོ་རྒྱགས།

དགྲ་ལོ་ཞེ་བཞིར་སེབས་པ་ལྷགས་ལྷག་སྤྱི་ལོ་ ༡༧༥༡ ལོར་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་
 ལྷགས་འགན་བཞེས་ཏེ། སྤྱད་དོན་ཞབས་ཁུར་བཀའ་སློན་བཞི་བསྐོས་གཞག་གནང་ཞིང་།
 བཀའ་ཤག་ཐོག་མར་བཅུགས་ཏེ་བཀའ་སློན་གྱི་གཙོ་བོ་དགའ་བཞི་གྲང་བརྩེ་ཏེ་དང་། མདོ་
 མཁར་ཞབས་རྒྱང་ཆེ་རིང་དབང་རྒྱལ། ཐོན་པ་སྤྱི་ཆོད་ཆེ་བརྟན། སེར་མོ་བ་དར་ཏན་ཉི་མ་

རྒྱལ་མཆོན་བཅས་བསྐོས་ཏེ་བཀའ་ལྷོན་རྣམས་བཀའ་ཤག་ཏུ་ངོ་མེབས་ཀྱིས་ལས་དོན་
སྐྱབ་སྲོལ་ཐོག་མར་བཅུགས། དེ་བཞིན་བཀའ་བྱང་དང་། བཀའ་མགྲོན་བཅས་ཀྱང་བསྐོ་
བཞག་སྐལ་ཏེ་བཀའ་ཤག་གི་དམ་སྲུག་བདེ་སྦྱིད་མར་སྤྱགས་སྤོན་དང་བཅས་བཀའ་ལྷོན་
ཀྱང་སྤྱན་མོང་གི་ཕྱག་ཏུ་གསོལ་རས་སྐལ། ལོ་རེར་ཅེ་རྣམ་རྒྱལ་གྱ་ཆང་ལ་སྤར་ཡོད་ཀྱ་
གངས་ ༡༡༠ ཐོག་ ༤༥ སྤར་བ་གནང་སྟེ་ཅེ་བྱང་དང་འོད་བྱང་བཅས་ཀྱི་གངས་དང་མཉམ་
པར་ཞལ་གངས་ ༡༡༥ གངས་བཅད་གནང་།

དགུང་ལོ་ཞེ་ལྔ་པ་མེབས་པ་ཚུ་བྱ་སྤྱི་ལོ་ ༡༡༥༣ ལོར་འབྲས་ལྗོངས་རྒྱལ་པོ་གསར་
བསྐོས་གནང་བ་དང་། དེས་མེད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་རྣམས་འཛོམ་ཞིག་གིས་ཉམས་ཆག་ཤིན་ཏུ་ཆེ་
བའི་བོད་ཁམས་ཀྱི་བདེ་ཐབས་སུ་ཉམས་གསོ་མཛད། ལོ་ཆེགས་དྲུངས་ཤེས་མེ་ལོང་ལྟར་
ན། ཅེ་པོ་ཏ་ལའི་པོ་བྲང་དུ་ཅེ་ཡིག་ཆང་ལས་ཁུངས་གསར་དུ་བཅུགས་ཞེས་གསལ། ཡང་
སྐོས་སྤྱ་དང་། ལྷན་དག་སྐར་ཅིས། ཡིག་སྐྱ་ཁག་མང་སྦྱོང་བྱིད་བྱེད་པའི་ཅེ་སེར་མོ་བའི་
སྐོབ་གྲ་གསར་དུ་བཅུགས། ཅེ་རྣམ་རྒྱལ་གྱ་ཆང་དུ་དུས་འཁོར་སྐྱབ་མཆོད་གསར་འཛུགས་
གནང་། གོང་མ་ཆན་ལུང་གིས་ཡུལ་བ་བསྐལ་བཟང་གྱི་མཆོས་བཞེངས་གནང་བའི་སྐོས་
བསྐྱངས་གསུམ་གྱི་ཏ་བབས་ཆ་ཆང་གསུམ་ཕུལ་བ་སྐོས་བསྐྱངས་སོ་སོར་བསྐྱིགས། དགུང་
ལོ་ཞེ་བྲག་བཞེས་པ་ཚུ་བྱ་སྤྱི་ལོ་ ༡༡༥༣ ལོར་གསུང་འབུམ་དཀར་ཆག་ལྟར་ན། ཅེ་པོ་སྐོས་
བསྐྱངས་ཁང་གི་ཕྱེབས་བྲིས་གསར་བཞེངས་ལེགས་བསྐྱབས་ཀྱིས་རབ་གནས་མཛད་པ་
དང་། རྣམ་རྒྱལ་གྱ་ཆང་དུ་དུས་འཁོར་ས་གར་དང་མཆོད་གར་གསར་འཛུགས་གནང་ཞིང་།
དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་དང་། ཅོང་ཁ་བརྒྱད་ཅུ་ གནས་བཏུན་བཅུ་བྲག་ ཡུལ་བའི་འབྲུངས་
རབས་བཅས་ཀྱི་སྐྱ་ཐང་ལྷ་བརྒྱ་གསར་བཞེངས་གནང་།

པོ་བྲང་པོ་ཏ་ལའི་དགོ་ལུགས་པའི་གསུང་འབུམ་དཀར་ཆག་ལྟར་ན། དགུང་ལོ་ཞེ་
བདུན་དུ་མེབས་པ་ཤིང་བྱི་སྤྱི་ལོ་ ༡༡༥༤ ལོར་ཅེ་ཡིག་ཆང་ལས་ཁུངས་གསར་དུ་བཅུགས་

པར་གསལ་ལ། དུང་དཀར་ཆོག་མཛོད་ལྟར་ན། བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལྟ་
སྟེ་རྟེན་བཞེངས་ཀྱི་བྲིས་ཚུགས་དང་། སྒྲ། སྟན་ངག་ལ་སོགས་པའི་རིག་གནས། ལུང་དང་།
མུ་ལ་སོགས་པའི་ཡིག་གཞུགས་བཅས་སྟོབ་སྟོང་བྲེད་པའི་རིག་གནས་སྟོབ་བྲ་གསར་
འཛུགས་དང་། སོ་བུ་ཆེན་པོའི་ཞོལ་དུ་བཟོ་བྲ་འདོད་འཛོད་པའལ་འབྲེལ་གསར་འཛུགས་
མཛད། ལོ་དེའི་རྗེས་མར་ཅེ་ཡིག་ཆང་ལས་ཁུངས་ཀྱང་ཆེད་འཛུགས་གནང་བ་སོགས་
མཛད་རྗེས་བཀའ་བློན་ལེན་ཏུ་ཆེ་བ་བྱུང་ཚུལ་གསལ། རྩོགས་མཚུངས་ལོ་དེར་བཞེ་སྟེ་གྲ་
ཆང་མེ་རྟོག་ལུང་གསེབ་ཏུ་སྟོས་ནས་གསར་རྒྱག་གནང་། གཞན་ཡང་ལྟ་སྟེ་རྟེན་བཞེངས།
དགོན་པ་ཉམས་གསོ་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་མཛད། རྗེ་ཉིད་སྤྱིར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
ཆ་གན་ནོ་མིན་ཏན་ངག་དབང་སྟོ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དང་། བཤ་ཆེན་སྟོ་བཟང་
ཡེ་ཤེས། མཁན་ཆེན་རྟོ་རྗེ་འཆང་ངག་དབང་མཆོག་ལྟ་སོགས་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་ནས་
ཆོས་ཚུལ་མཐའ་ཡས་པ་གསལ། ལི་ཐང་དང་། མདོ་སྟོད་སྤྲད། དབུས་གཙང་སོགས་སུ་
གདུལ་བྱ་ནམས་སྟོན་གྲོལ་དུ་འགོད་པར་མཛད། དགུང་ལོ་ཞེ་བརྒྱད་བཞེས་པ་ཤིང་པག་སྟེ་
ལོ་ ༡༧༥༥ ལོར་ནོར་བུ་སྤྱིང་ཁའི་བསྐྱལ་བཟང་སོ་བུ་གསར་བཞེངས་མཛད། དགུང་ལོ་
ཞེ་དགུར་ཐེབས་པ་མེ་བྱི་སྟེ་ལོ་ ༡༧༥༦ ལོར་དུང་དཀར་ཆོག་མཛོད་ཀྱི་ལོ་ཆོགས་དྲུངས་
ཤེས་མེ་ལོང་ལྟར་ན། ཅེ་སོ་ཏ་ལའི་སྟོས་བསྐྱེདས་ཁང་དུ་བོད་ཀྱི་གནས་ཆེན་ཁག་གི་ཐེབས་
བྲིས་འབྲི་གནང་མཛད། དགུང་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་བཞེས་པ་མེ་སྤྱང་སྟེ་ལོ་ ༡༧༥༧ ལོར་དགོངས་
པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་པས། གང་གི་གསེར་གདུང་བཞེངས་ལུལ་མ་གཅིག་དཔལ་ལྡན་ལྟ་
མོའི་ཐུགས་དམ་དགོངས་དོན་ལྟར་འཕགས་པ་ལོ་གེ་ཤ་རའི་སྟེའི་སྟེའི་གཡས་ཕྱོགས་སུར་
ཡོད་པ་རྒྱལ་བའི་གཟིམ་རྒྱུང་བཟ་ཤེས་འབྲེལ་བར་བཞེངས་ཏེ་གསེར་གདུང་བཟ་ཤེས་འོད་
འབར་ཞེས་བཞུགས་སུ་གསོལ།

པ་རྒྱལ་བའི་དབང་སོ་འདི་ཉིད་ནས་སྟེ་གཞོན་ནུའི་སྐབས་སྟེའི་ཡོངས་འཛིན་ཆ་གན་ནོ་

མིན་ཉན་དང་། རྒྱ་བཟང་ནོ་མིན་ཉན། ཁྱི་སྒོ་བཟང་དར་རྒྱས། ཁྱི་ཆེན་དཔལ་ལྷན་གྲགས་
པ་སོགས་ནས་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔ་སོགས་མདོ་སྒྲགས་རིག་གནས་རྒྱ་མཆོ་ལྷ་བྱར་
གསན་སྦྱང་དང་། ཉམས་ལེན་ལ་བརྩོན་པ་རྒྱ་བོའི་རྒྱན་བཞིན་མཛད་དེ། བཞུ་ཆེན་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་དང་། ལྷང་སྐྱ་ཉོ་ཐོག་བྱ་རོལ་པའི་དོ་རྩེ་སོགས་དངོས་སྦྱོབ་
གངས་ལས་འདས་པར་རབ་བྱུང་དང་། བསྟེན་རྩིགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་གནང་བ་སོགས་དང་། བྱང་
རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་བཤད་ཁྲིད་ཀྱིས་མཆོན། མདོ་རྒྱུད་མན་ངག་དུ་མས་སྦོད་ལྷན་གྱི་
གདུལ་བྱ་རྣམས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་བཟང་པོར་འགོད་པར་མཛད།

དེ་ལྟར་ཡ་རྒྱལ་མཆོག་སྐྱེ་བྱེད་བདུན་པ་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོ་མཆོག་ནི། མདོ་སྒྲགས་
རིག་གནས་དང་བཅས་པར་མཁས་པའི་ཤུལ་དུ་བྱིན་པ་དང་། སྒྲིམ་པ་གསུམ་གྱི་བསྐྱབ་
ཁྲིམས་གཙང་མར་སྤྱང་བ། རྒྱགས་རྒྱུད་བཟང་ཞིང་ཉམ་ཐག་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་སྦྱིང་
རྩེ་ཆེ་བ། དག་ལུགས་པའི་བསྟན་པའི་བདག་པོར་བཞུགས་ཀྱང་ཆོས་ལུགས་བྱུང་མཐའི་
ཕྱོགས་རིས་མེད་པ། དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་ཆེན་པོར་མངའ་དབང་བརྟེན་ཀྱང་རྒྱས་སྦྱོས་གཏན་
ནས་མི་མཛད་པ། མན་ཆིང་གོང་མ་སོགས་མཆོག་དམན་ཀྱན་གྱིས་གྱུས་བཀྱར་ཞུས་ཀྱང་
ཁེངས་དྲེགས་རྣམ་འགྱུར་གཏན་ནས་མི་མངའ་བ་བཅས་མཛད་བཟང་རྒྱུད་དུ་གནང་སྟབས།
རྒྱ་སོག་བོད་གསུམ་གྱི་ས་གནས་ཡོངས་ལ་མཆོན་སྟན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན།
ཁོང་གི་གསུམ་ཚིམ་ནི། རྣམ་ཐར་དང་། ཐོབ་ཡིག་ཆོ་གའི་རྣམ་བཤད། འཁྲིད་ཡིག་བརྒྱུད་
འདེབས། སྦྱབ་ཐབས། དབང་བཤད། ཤེས་བརྗོད་སོགས་གངས་ཅན་མཁས་བྱུང་རིམ་བྱོན་
གྱི་མིང་མཛོད་ལྟར་ན། ཆོས་ཆོན་ལྔ་བཅུ་དང་བཞི་བཞུགས་ཞེས་གསལ་ལ། དུང་དཀར་ཆོག་
མཛོད་ལས། གསུང་ཚིམ་གས་དཔར་དུ་འཁོད་པ་བདུན་ཡོད་ཅེས་གསུངས། ཐོ་བྲང་པོ་ཉ་
ལའི་གསུང་འབྲུམ་དཀར་ཆག་ལྟར་ན། གསུང་འབྲུམ་བོད་བརྒྱུད་ལ་ཆོས་ཆོན་ ༡༩༤ དང་།
དེ་དག་ལ་ཤོག་གངས་ ༣༤༩༢ ཡོད་པ་བཅས་སོ། །

དཀར་ཆག

- ཀ། རོག་མའི་སྒྲིང་གཞི། A
- ཁ། དཔེ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད། I
- ག། མཛད་པ་པོའི་རྣམ་ཐར་སྦྱང་བསྟུན། 1
-
- ཀ། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཆོན་བཅེ་རྣམ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་རྗེ་བཙུན་ཚོང་ཁ་པ་
ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་བརྟེན་མའི་གསོལ་འདེབས་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲ་མའི་
རྣལ་འབྱོར་དགའ་ལྡན་ལྟ་བུ་མའི་ཁྱེད་ཡིག་དངོས་གྲུབ་ཀུན་འབྱུང་། 1
-
- ཁ། སྒྲ་མ་དང་བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་ངོ་པོ་
དབྱེར་མེད་དུ་མོས་རྣམ་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བྱ་བའི་
རིམ་བཤད་དངོས་གྲུབ་ཀུན་སྟོན། 27
-
- ག། དཔལ་རྣམས་ཀྱི་འཇིགས་བྱེད་ལྟ་བུ་གསུམ་མའི་དབང་གི་བརྒྱུད་འདེབས་
དང་། བསྐྱེད་རྩོགས་དམར་ཁྲིད་ཀྱི་བརྒྱུད་འདེབས། 39
-
- ང། བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་
བསྐྱེད་རྩོགས་དམར་ཁྲིད་ཀྱི་བརྒྱུད་འདེབས། 43

ཅ༽ ཁྱབ་བདག་འཇམ་དཔལ་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་
པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྐལ་ལྷན་གྱི་སློབ་མ་བཅུག་ནས་དབང་བསྐྱར་
བའི་ཚུལ་ནམས་བཤད་པ་སྐྱེ་གསུམ་རིན་ཆེན་བང་མཛོད། 47

ཆ༽ བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་བསྐྱེད་རིམ་
གྱི་བ་འཁྲིད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་མཆོག་ཐུན་
དངོས་བྲུབ་གཏེར་མཛོད། 221

ཇ༽ དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་གྱི་ཆོགས་མཆོད་དགའ་སྟོན་འཇུམ་ཞལ། 313

ཉ༽ བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་དཔལ་བོ་གཅིག་པ་
བདུད་ཐམས་ཅད་ལས་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་གའི་
ངག་འདོན་གྱི་རིམ་པ་བདུད་དབྱང་བྱེ་མར་འཐག་པའི་འཁྲལ་འཁོར། 317

ཀ༽ པར་བྱང་སྟོན་ཆོག་..... 373

༡༡། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཁུན་བཅེ་རུས་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་རྗེ་
བཙུན་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་བཅེ་མའི་གསོལ་
འདེབས་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲ་མའི་ནལ་འབྱོར་
དགའ་ལྡན་ལྟ་བུ་མའི་བྲིད་ཡིག་དངོས་
གྲུབ་ཀུན་འབྲུང་ཞེས་བྲ་
བ་བཞུགས་
སོ། །

ན་མོ་གུ་རུ་མཆུ་མོ་ལ། སྒྲོས་བྲལ་ངང་དུ་ཞུགས་པའི་མཁུན་རབ་གྱི། །རལ་
གིས་འཁོར་བའི་འཆིང་རྒྱ་ཀུན་བཅད་ཀྱང་། །སྲིད་འབྲམས་འགྲོ་ལ་བྱ་གཅིག་ལྟར་འབྱུང་
པའི། །འཇམ་མགོན་ལྟག་པའི་ལྟ་ལ་ཕྱག་འཆམ་ལོ། །གངས་ཅན་ལེགས་བྲས་སྐྱ་རེངས་
ཁ་ལོ་བས། །ཉེར་དངས་ཐུབ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་སྤང་བེར་གྱིས། །སྲིད་ཞིའི་རྒྱད་ཐུན་
མཐར་མཛད་ཏུ་ལྡང་ཅན། །སྒྲོ་བཟང་གཤགས་པས་བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྐྱོངས། །སྒྲོ་གྲོས་འཇམ་
དབྱངས་གཞོན་རུ་ལ་འབྱུང་པའི། །རྗེས་ཆགས་སྤྱིང་རྗེའི་རང་གཟུགས་བྱ་འཛིན་བདག་མཐུ་
སྟོབས་གསང་བ་ཀུན་འཛིན་ཁྱོ་རྒྱལ་གྱི། །རིགས་གསུམ་གཅིག་ཏུ་འདུས་འདི་བྱད་པར་
ཆོས། །རྟོག་བྲལ་ཡིད་གྱི་མེ་ལོང་གཙང་མའི་ངོས། །མགོན་ཁྱོད་བཀའ་དྲིན་གཟུགས་གྱི་
སྤང་རིས་གསལ། །ཡང་ཡང་ཤར་བའི་ངོ་མཆར་འདི་མཐོང་ཆོ། །ཐ་མལ་འཁྲལ་པའི་འཁོར་
ལོ་ཞིག་བ་སྟམ། །དེ་ཕྱིར་སྐྱབས་ཀུན་ངོ་བོ་སྒྲ་མ་རྗེར། །དུང་དུང་ཡིད་གྱིས་གསོལ་འདེབས་
ནལ་འབྱོར་རིམ། །འཁྲལ་བྲལ་དམ་པའི་ཞལ་ལུང་སྒྲ་ན་མེད། །མཆོག་ཐུན་དངོས་གྲུབ་ཡོངས་

ཀྱི་བྱེད་པོ་སྤྲེལ། །དེ་ཡང་འཇམ་དཔལ་ཙ་རྒྱུད་ལས། ང་ནི་ཕྱ་ངན་འདས་འོག་ཏུ། །ས་ཡི་
སྟེང་འདི་སྟོངས་པ་ན། །ཁྱིད་ཉིད་བྱིས་པའི་གཟུགས་ཅན་གྱིས། །སངས་རྒྱས་མཛད་པ་(༡ན)
བྱེད་པར་འགྱུར། །དེ་ཆེ་དགོན་ཆེན་རབ་དགའ་བ། །ཁ་བ་ཅན་ནང་ཡོད་པ་ཡིན། །ཞེས་དུས་
ཀྱི་མཐར་ཐེ་བཅུན་འཇམ་དབྱངས་ཉིད་བྱིས་པ་ཐ་མལ་པའི་གཟུགས་སུ་བསྟན་ནས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་བྱེད་པ་དང་། དེའི་ཆེ་དགོན་པའི་མིང་དགའ་ལྡན་དུ་ཐོགས་པར་གསལ་
བར་ལུང་བསྟན་པ་སོགས་མཁྱེན་བཅེ་བྱས་གསུམ་འབགས་པ་རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་
དང་དབྱེར་མེད་པར་ལུང་དང་རྣམ་པར་ཐར་པ་མཐའ་ཡས་པས་ཚྱོད་མེད་དུ་འགྱུར་ཅིང་།
མདོ་སྔགས་ཀྱི་བྱབ་བསྟན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་མ་རྫོགས་པ་དང་། འོག་པར་རྫོག་པ་
དང་ཐེ་ཆོམ་གྱི་བྱི་མ་མཐའ་དག་རྒྱང་རིང་དུ་བསྐྱིངས་ནས་སྐལ་ལྡན་ཀུན་ལ་ཚུལ་རིམ་ལ་
བཞིན་དུ་འདོམས་པར་མཛད་པས་བསྟན་པ་འདི་ལ་སྟོན་པ་གཉིས་པ་ལྟར་གྱུར་པའི་བཀའ་
བྱིན་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཅོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་ལ་སྐྱབས་གནས་ཀུན་འདུས་ཀྱི་བདག་
ཉིད་དུ་མོས་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པར་
མ་ཟད། གསོལ་འདེབས་དམིགས་བཅེ་མར་གྲགས་པ་འདི་རྒྱུད་ཀྱི་གསང་སྔགས་ཟབ་དགྲ་
ལས་ཀྱང་ལྟག་པ་ལྟ་བུའི་བྱིན་སྒྲུབས་ཀྱི་ཆོན་ཀ་ཆེ་ཞིང་། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་
རིམ་པའང་རིམ་སྟེང་ཅིག་སྐྱབ་དུ་ཡོད་པ་བཅས་གསོལ་འདེབས་འདི་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲ་མའི་
ནལ་འབྱོར་བྱན་མོང་དང་བྱན་མོང་མ་(༡བ)ཡིན་པའི་རིམ་པ་སྤྱི་ཆོགས་པ་ལས་འདིར་སྤང་
རྒྱུད་པའི་དམ་པ་གོང་མ་མཁས་གྲུབ་ཤིང་སྤྱི་ལྟ་བུ་བྱིན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་ཤེས་སྟོན་བརྒྱུད་དུ་
བཞུགས་པ་ལས་རིམ་གྱིས་བདག་གི་བྱིན་ཅན་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་ཁྱབ་བདག་རྟོ་རྟེ་སེམས་དཔའི་
ངོ་བོ་ཁྱི་ཆེན་དག་དབང་མཆོག་ལྡན་པའི་ཞལ་སྤྱི་ནས་ལས་ལེགས་པར་ནོས་པའི་གདམས་
པ་ཁྱད་པར་ཅན་དགའ་ལྡན་ལྟ་བུ་བརྒྱ་མར་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་དམིགས་རིམ་སྟེང་པོར་འབྲེལ་
ཞིང་ཉམས་སུ་ལེན་བདེ་བ་དང་། འདིའི་བརྒྱུད་པའི་སྒྲ་མ་འདུལ་ནག་པ་དཔལ་ལྡན་བཟང་

པོས་སྤང་གི་ནང་དུ་བྱིས་བདག་ཞིག་ལ་རྒྱལ་པོ་པེ་ཏར་གི་གཞོན་པས་མི་མང་པོ་གུམ་ཞིང་
ལྷག་པར་ཤིན་ཏུ་གཅིས་པའི་བྱ་ཞིག་གི་ཁོག་ཏུ་བརྒྱམས་ནས་གཞོན་པ་བྱེད་པ་བརྟུལ། དེའི་
ཆེ་འདུལ་ནག་པས་བཀའ་བསྐོས་པ་བཞིན་པེ་ཏར་གིས་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་འདི་དང་འབྲེལ་
བའི་དམིགས་བརྟེན་མ་འདོན་མི་ལ་བར་གཅོད་མི་བྱེད་པར་བློ་བོར་བ་ལྟར། རྣལ་འབྱོར་
འདི་དང་འབྲེལ་བར་དམིགས་བརྟེན་མ་འདོན་པ་སྟུ་ལའང་སྟེ་བརྒྱད་སྟེ་དང་ཁྱད་པར་པེ་ཏར་
སོགས་རྒྱལ་གཞོན་གིས་གཞོན་མི་རྣམས་པར་འདུག་ཅེས་གོང་མ་རྣམས་གི་གསུང་ལས་བྱུང་
བ་བཞིན་བར་གཅོད་བསྒྲོག་པ་སོགས་གོགས་སེལ་བོགས་འདོན་ཐམས་ཅད་གི་མཆོག་ཡིན་
པས་འདི་ཉམས་སྟུ་ལེན་པ་ལ་སྟོན་འགྲོ། དངོས་གཞི། རྗེས་གི་རིམ་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི།
གཙང་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གནས་སྟུ་དགོན་མཆོག་གི་རྟེན་སྟེ་དང་། ཁྱད་པར་རྗེ་སྒྲ་མའི་
བྲིས་འབྲུར་གི་སྐྱུ་གང་ཡང་རུང་བ་བཞུགས་པའི་སྟུན་སྟར་མཆོད་པ་དང་མཐུལ་སོགས་
བཀོད་པས་མཛེས་པར་བཤམ། རང་ཉིད་སྟན་བདེ་བ་ལ་འཁོད་ནས་དགོ་སྟོར་གང་ལའང་
ཀུན་སྦྱོང་གི་བསམ་པ་ལ་བརྟགས་ནས་འཆོས་པ་གལ་ཆེ་(༣ན)བས་ན། ཁ་བྱིར་བལྟས་སྟུ་
མ་སོང་བར་ག་རེ་བདག་གིས་དལ་འབྱོར་གི་མི་ལུས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་གི་འདི་ཕྱིའི་དོན་
བདེ་སྒྲག་ཏུ་བསྐྱབ་པར་རུས་པ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པ་འདི་རྟེན། དུད་འགྲོ་ལ་
སོགས་པ་ངན་སོང་རྣམས་ལྟ་ཅི། མི་ཡི་ལུས་རྟེན་པ་པལ་ཆེ་བ་འདི་དག་ཀྱང་ཆེ་འདི་འབའ་
ཞིག་བདེ་སྦྱིད་གི་ཐབས་ཁོ་ན་བསམས་ནས་སྟེག་པ་དང་སྟོད་ལམ་ལུང་མ་བསྟན་གི་ངང་དུ་
མི་ཆེ་ཟད་ནས་མཐར་ཉི་བའི་འོག་ཏུ་ངན་སོང་སྟུ་མཐའ་མེད་པར་སྦྱེད་གོས་པ་འདི་རྣམས་
དང་འབྲེལ་བར་བདག་ཀྱང་ཆེ་འདིའི་བདེ་ཐབས་ཁོ་ན་བསམ་ན་དུད་འགྲོར་སྦྱིས་པ་དང་ཁྱད་
པར་མི་འདུག་པས། རྟེན་འདི་རྟེན་མ་ཐོས་པར་འདི་ཕྱི་ཐམས་ཅད་དུ་པན་ངེས་པའི་དམ་
པའི་ཆོས་གི་སྟོང་པོ་ལོན་པ་ཞིག་བྱ་དགོས་པར་འདུག། །དམ་པའི་ཆོས་བསྐྱབ་པ་དེ་ཡང་
སང་བྱ་གནངས་བྱའི་ངང་དུ་ལུས་ན། ལུས་སྟོག་ལ་ཡིད་བརྟན་གང་ཡང་མེད་པས་དེ་རིང་

རང་ཡང་མི་འཆི་བའི་ངེས་པ་ཅི་ཡོད། གཤམ་ཉེ་དེ་རིང་ལྷ་བྱར་གི་ན་སྟོན་སེམས་ལ་བརྟན་
པ་མ་ཐོབ་པས་སྒྲིག་པ་དེ་ཅམ་ཞིག་བསགས། དགེ་བ་སྒོ་བདེ་ངེས་པ་གང་ཡང་བསགས་
པ་མི་བྲན་འདུག་པས་ཅི་རང་བྲག། །ཞི་བའི་འོག་ཏུ་ངན་སོང་ལོག་པའི་གནས་ཁོ་ནར་འགྲོ་
བ་ལས་མ་འདས་འདུག། །ད་རང་གིས་རང་སྤྱག་ཏུ་མ་བཅུག་པར་ད་ལྟ་གི་ཡང་མི་འགྲོད་
པའི་ཆོས་ཞིག་དེ་རིང་རང་ནས་བྱ་དགོས་པ་ལ། རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་རིགས་གསུམ་
གྱི་བདག་ཉིད་ཏུ་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་རྣལ་འབྱོར་འདི་ཉིད་ལམ་གྱི་ཅ་བར་འདུག་པས་
ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འབད་པར་བྱ་སྟམ་དུ་བསམ། དེ་ཡང་བདག་གི་འཁོས་ཀ་འདི་ལ་སྦྱར་
འཁོར་བ་བྱུང་པར་ངན་སོང་གི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལས་ཐར་པ་ཞིག་གི་(༣བ)རྣམ་པ་མ་མཆིས་
པས། བདག་དང་ཉམ་ཐག་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱོབ་
རྣམ་པའི་ཡུལ་བྱུང་པར་ཅན་ཞིག་ལ་བརྟེན་དགོས་པར་འདུག། །དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་སྟོན་
ཀྱང་ཟད། ཡོན་ཏན་ཀྱང་ལྡན་གྱི་མགོན་པོ་ཐུགས་རྗེ་ཉི་རིང་མེད་པ། ཞེས་བྱ་ཐམས་ཅད་
གཟིགས་པ་ཡིན་པས་བདག་ནམ་ཡང་མི་བསྐྱུ་བར་སྦྱོབ་པར་རྣམ་པས་དེ་ལ་སྦྱབས་གནས་
དང་སྟོན་པ་ཞུ། བདག་གཞན་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱལ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་
པའི་ཐབས་དངོས་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཁོ་ནར་འདུག་པས། དེ་སྦྱབས་དངོས་སུ་བསྟེན་པ་དང་།
ཆོས་དེ་བསྐྱབ་པའི་གྲོགས་མི་བསྐྱུ་བ་དགེ་འདུན་ཡིན་པས་དེ་ལ་ལམ་བསྐྱབ་པའི་ཆེ་གྲོགས་
ཞུས་ནས། བདག་གིས་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྦྱབས་དགོན་མཆོག་
གསུམ་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ་སྟམ་དུ་བསམས་ནས། མདུན་དུ་བད་མའི་སྟོང་པོ་ཡངས་ཞིང་
རྒྱ་ཆེ་བའི་ལྷོ་བར་བྲིན་ཅན་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་
བ་ཆེན་པོ། གཡས་གཡོན་དུ་སྤྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་གཉིས། དེའི་མཐའ་སྐོར་དུ་དངོས་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་
མ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྦྱོང་སྤང་མའི་ཆོགས་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་མངོན་སུམ་ལྷ་བྱར་གསལ་ལེགས་པར་བཏབ། སྦྱབས་ཡུལ་དེ་རྣམས་

ཀྱི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པའི་ཡོན་ཏན་བློན་ནས་དད་གྲུས་ཤུགས་བྲག་
པོ་དང་། རང་ཉིད་འཁོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་རན་སོང་གི་སྤྱག་བསྐལ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྐྱག་པའི་སྒོ་
དང་། སྐབས་ཡུལ་རྣམས་ལ་དེ་ལས་སྦྱོབ་པའི་རྒྱས་པ་ཡིད་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་སྒོ་ནས་འདི་
ཕྱི་བར་དེའི་གནས་སྐབས་གང་དུ་མཐོ་དམན་ཅིར་གྱུར་ཡང་སྒྲ་མ་དགོན་མཆོག་ཁྱིད་རྣམས་
མཁྱེན་སྦྱོར་བ་དང་། མཐའ་སྐྱོར་དུ་པ་མ་རིགས་བྲུག་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཁོད་
པས་སྐབས་ཡུལ་རྣམས་ལེགས་པར་མཐོང་བས་(༧ན)རང་དང་འབྲ་བར་ཡིད་ཁྱིད་ཤེས་
ཀྱི་མོས་གྲུས་དང་འཛིགས་སྐྱག་གི་སྒོ་ཤུགས་བྲག་པོས་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། རང་གིས་
སྐབས་འགྲོའི་ཆོག་འདོན་པ་དང་མཉམ་དུ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བརྗོད་པར་མོས་ལ། བདག་
དང་འགྲོ་བ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་
ཆུབ་སྟིང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་དབལ་ལྡན་སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་སྐབས་སུ་མཆིའོ། །རྫོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྡན་འདས་རྣམས་ལ་སྐབས་སུ་མཆིའོ། །དམ་པའི་ཆོས་རྣམས་
ལ་སྐབས་སུ་མཆིའོ། །འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་སྐབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་པའི་
སྐབས་འགྲོ་བཞི་སྐྱོར་ལན་གསུམ་ལ་སོགས་པར་བརྗོད།

དེ་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གི་ཆེ་རབས་སྟོན་མ་མང་པོར་པན་པ་ཆད་མེད་
པས་བསྐྱངས་ཏེ་རང་གི་ཕྱིར་སྟོན་དོར་བའང་གངས་མེད་པ་ཞིག་བྱས་པའི་མ་ཡིན་ལུགས་
དང་། དེའི་བློན་བློན་པ་དང་བློན་གཞོན་པའི་སྒོ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས། མ་འདི་རྣམས་བདག་ལ་དེ་
ཙམ་གྱི་བློན་ཆེ་བ་ཡིན་པ་ལ། འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་མཐའ་དག་སྐྱ་མེད་པས་བར་མཆོམས་
མེད་པར་མནར་བའི་གནས་སྐབས་འདི་འབྲ་ཤིན་ཏུ་སྟིང་རེ་རྗེ། ད་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་
སེལ་བ་དང་བདེ་བ་བསྐྱབ་པའི་ཁུར་བྱ་བདག་ལ་བབས་མོད་ཀྱང་། དེ་རྣམས་སྦྱོབ་པའི་
རྒྱས་མཐུ་གང་ཡང་མེད་པས་སྦྱོན་ཀྱང་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀྱང་ལྡན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་
ཞིག་ཐོབ་ན། རང་ངོས་ནས་སྐྱངས་རྟོགས་ཐམས་ཅད་མཐར་ཕྱིན་པའི་བདེ་བ་སྒྲ་ན་མེད་པ་

ཉེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་སྒྲོལ་ཁུས་པར་འདུག་པས། ཅི་ནས་ཀྱང་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་སྐྱར་བ་སྐྱར་བར་ཐོབ་པ་བྱའོ་སྙམ་པའི་སྒོ་ལྷགས་དྲག་པོ་བསྐྱེད་ནས། སངས་རྒྱལ་ཆོས་ཆོགས་མ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་གཟུང་གི་ཆོག་ལན་གསུམ་བཟོ། དེ་ནས་སེམས་(༧བ)ཅན་རྣམས་བདེ་བས་ཐོངས་ལྷགས་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་མནར་ཚུལ་བསམ་ནས་འདི་རྣམས་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་ན་ཅི་མ་རུང་། ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག །ལྡན་པར་བདག་གིས་བྱའོ་སྙམ་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག །སྤྱག་བསྐྱེད་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག །སྤྱག་བསྐྱེད་མེད་པའི་བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་གྱུར་ཅིག །ཉེ་རིང་ཆགས་སྤང་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་བཏང་སྟོམས་ལ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པ་ལན་གསུམ་གྱིས་ཆད་མེད་བཞི་སྟོམ་མོ། །

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ། ཆོགས་ཀྱི་ཞིང་སྐྱན་འདྲེན་པ་དང་། དེ་ལ་ཆོགས་བསག་པ་དང་། གསོལ་བ་བཏབ་ནས་དངོས་གྲུབ་ཞུ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རི་རབ་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་སུམ་ཅུ་ཙུག་གསུམ་དང་། དེའི་སྤྱིང་གི་ནམ་མཁར་འཐབ་བྲལ། དེའི་སྤྱིང་གི་ནམ་མཁར་དགའ་ལྡན་གྱི་ལྷ་གནས་ཡོད་ཅིང་། དགའ་ལྡན་གྱི་ལྷ་བྱིངས་ཀྱི་གནས་ནས་བྱོང་ལས་དགོན་པ་ལྟར་འཕགས་པའི་ཆར། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་གྱི་པོ་བྱང་རྒྱལ་མཚན་མཐོན་པོ་དང་། དེའི་མདུན་དུ་རྗེ་བཙུན་གྱིས་ཆོས་གསུང་སའི་ཀྱན་དགའ་ར་བ་ཡོད་དགའ་ཆོས་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པར་གསུངས་པས། རང་ཁ་རི་རབ་ལ་ཕྱོགས་པར་མོས་པའི་སྤྱིང་གི་ནམ་མཁར་རྗེ་བཙུན་གྱི་ཞིང་ཁམས་ས་གཞི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཆོགས་ལས་གྲུབ་པ་མནན་ན་ནེམ་དང་བཏེག་ན་སྤར་བྱེད་པའི་མཉེན་པ་ལ། མཚོ་དང་རྩེང་བུ་དང་། འབབ་ཆུ་དང་། བསམས་པ་ཙམ་གྱིས་དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་རང་གི་མདུན་དུ་འབྱུང་བའི་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་། གཞན་ཡང་ཤིང་དང་མེ་ཏྲག་གི་ཆལ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ལ་དྲན་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་དགའ་བ་བསྐྱེད་

ནུས་པའི་དབྱས་སྤྱུ་ཁང་བཟང་རྒྱལ་མཆན་མཐོན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲོ་ཆོགས་ལས་གྲུབ་ཅིང་ཉི་
ཟླ་བེལ་གྱིས་གཞོན་(༥ན)ནུས་པ་ལྟ་བུའི་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བ། རིན་པོ་ཆེའི་བ་དང་། བ་ཕྱིད་
དང་། བེལ་བུ་དང་། ར་ཡབ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་དུ་མ་འབྱུང་འབྱུལ་དུ་གཡོ་བ། དེའི་མདུན་དུ་
ཡིད་དགའ་ཆོས་འཛིན་གྱི་ཀྱན་དགའ་ར་བ་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་བེཊུར་ཡའི་མིག་མང་རིས་
སྤྱི་བྲིས་པ། བེ་ཞིམ་ཞིང་རོ་མངར་གྱི་འབྲས་བུ་དང་ལྷན་པའི་ཤིང་དང་། ཁ་དོག་བྱུང་བར་
འཕགས་པའི་མེ་ཉོག་ལ་སོགས་པ་བལྟ་བས་མི་ངོམས་པའི་དབྱས་སྤྱུ་སེང་གོ་བརྒྱད་གྱིས་
བཏྲག་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྟེང་དུ་རྩེ་བཙུན་བྲམས་པ་མགོན་པོ་སྐྱུ་
མདོག་གསེར་བཙོ་མ་ལྟ་བུ། ཉི་མ་འབྲུམ་དང་འབྲ་བའི་འོད་ཟེར་ཅན། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་
ལྷ་རྩས་གྱི་དར་གྱི་ན་བཟའ་གསོལ་བ་ཞབས་གཉིས་བཟང་པོའི་འདུག་སྟངས་གྱིས་ཞལ་རང་
ལ་སྤྱོགས་པར་བཞུགས་པའི་མཐའ་སྐྱོར་དུ། རོ་བོ་ཨ་ཉི་ཤ་དང་། རྩེ་ཡབ་སྤྲས་ལ་སོགས་
པ་སྤྱོགས་བཙུནས་འདུས་པའི་དགོ་བའི་འཁོར་ཆོགས་གངས་མེད་པས་བསྐྱོར་བ་གསལ་
བཏབ་ནས་རང་ཡང་གནས་དེར་སླེབ་ནས་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་མིག་གིས་མཐོང་
བ་སྟམ་བྱེད་པ་དང་། རྩེ་བཙུན་གྱི་གསུང་ཆོས་གྱི་སྐྱ་ན་བས་ལྷང་ལྷང་བར་ཐོས་པའི་མོས་
པ་ལྷགས་བྲག་པོ་ཡུན་མི་ཐུང་ཅམ་བྱ་སྟེ་དག་པའི་ཞིང་སྤྱིང་དུ་འགྲོ་བ་དང་བྱི་མར་ནས་དེར་
སྐྱེ་བའི་བག་ཆགས་འཛོག་པ་སོགས་གྱི་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ། དེ་ནས་རྩེ་བཙུན་གྱི་ཐུགས་
ཀ་གསེར་གྱི་གཏན་པ་བྲིས་པ་ལྟ་བུ་ལ་དཔལ་བེཊུའི་བ་མིག་ཁ་སེང་བའི་དབྱས་སྤྱུ་སྤྱིན་
དཀར་པོ་ལྗིང་བའི་སྟེང་ན་རྩེ་སྐྱ་མ་སྐྱུ་མདོག་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཆགས་པ་བྲག་
གཉིས་ཐུགས་ཀར་ཆོས་འཁོར་གྱི་བྲག་རྒྱ་མཐོང་པ་ལས་གཡས་གཡོན་དུ་གྱིས་པའི་ལྷན་
ལའི་འདམ་མ་སྟན་གྱི་ཐད་སོར་གནས་པའི་གཡས་སྟེང་ཤེས་རབ་གྱི་(༥བ)རལ་གྱི་དང་།
གཡོན་སྟེང་ཤེར་བྱིན་གྱི་སྒྲིགས་བམ་བསྐྱམས་པ། དབྱ་ལ་གསེར་མདོག་གི་བཏ་ཞུ་དང་
སྐྱུ་ལ་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་གསོལ་བ་ཞབས་རྩི་རྩེའི་སྐྱུ་ལ་གྱང་གིས་བཞུགས་པའི་གཡས་

ཕྱོགས་རྒྱལ་ཆབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དབྱ་ཅུང་ཟད་འདུད་པའི་ནམ་པ་དང་། གཡོན་ཕྱོགས་
མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྐྱ་ཅུང་ཟད་འགྱིང་བ་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀའང་སྐྱ་མདོག་དང་
ན་བཟའ་སོགས་གཙོ་བོ་དང་འབྲ་བ་ལ་ཕྱག་གཡམ་ཆོས་འཆད་དང་། གཡོན་མཉམ་གཞག་
གི་སྤྱིང་ན་སྒྲིགས་བམ་བསྐྱམས་པ་ཞབས་རྩི་རྒྱུལ་གྱིས་གིས་བཞུགས་པ་གསུམ་གསལ་
ལེགས་པར་བཏབ་ཅིང་། གཞན་ཡང་བྱམས་མགོན་གྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་གྱི་སྒྲེ་ལ་
གང་འདུལ་གྱི་སྐྱུ་ལ་བ་སྒྲེ་མེད་དུ་འཕྱོ་བ་དང་། སྤྱད་པར་མཛད་པར་བསམ། དེ་ནས་རྩེ་སྒྲ་
མ་ལ་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་གྱི་ཡོན་ཏན་བླ་པའི་དད་གྲུས་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་བདག་གི་མགོན་
སྐྱབས་དང་དབྱང་གཉིད་གྱི་སྤྱད་དུ་འདྲིར་གཤེགས་ན་ཅི་མ་རུང་སྐྱམ་པའི་གདུང་ལྷགས་
བྲག་པོས། དགའ་ལྡན་ལྟ་བུ་བརྒྱུད་མགོན་གྱི་ཐུགས་ཀ་ནས། །རབ་དཀར་ཞོ་གསར་སྤངས་
འབྲེ་ཚུ་འཛིན་ཅིར། །ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཀུན་མཁྱེན་སྒོ་བཟང་གྲགས། །སྤྱས་དང་བཅས་པ་
གནས་འདྲིར་གཤེགས་སུ་གསོལ། །ཞེས་སྤྱན་བྲངས་པས་བྱམས་མགོན་གྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་
སྤྱིན་དཀར་པོ་དར་དཀར་བརྒྱུད་བ་འབྲ་བའི་སྤྱིར་རྩེ་ཡབ་སྤྱས་གསུམ་བཞུགས་པ་རང་གི་
མདུན་ཐད་ཡེར་གྱིས་བྱོན་པའི་མཐའ་སྒྲོར་དུ་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དཔའ་
བོ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྒྲོང་སྤང་མའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་གྱིས་བསྒྲོར་བ་ཁོམ་ཆོགས་ལྟ་བུའམ།
ཡང་ན་རྩེ་ཡབ་སྤྱས་གསུམ་པོ་སྐྱབས་གནས་ཀུན་འདུས་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་མོས་པས་གྱང་
ཆོག་སྤྱི་ཕྱི་མ་ཀུན་འདུས་ལོར་བུ་ལྷགས་སོ། །

དེ་ཡང་གསང་བདག་ལས་གྱི་(༤༣)རྩི་རྩེར། ཡི་དམ་ལྟས། བྱམས་པ་ཉིད་ལ་བསྐྱབ་
བཏུས་ཞུས་ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་རྩེ་ཙོང་ཁ་པར་བསྐྱབ་བཏུས་གསན་པའི་ཆོ། གྲུབ་ཐོབ་
རིན་པོ་ཆེས་རྩེའི་དབྱ་སྤྱིང་དུ་བྱམས་པ། སྐྱ་དབྱང་གཡམ་པར་འཇམ་དབྱངས། གཡོན་པར་
ལྟ་མོ་དབྱངས་ཅན་མ་བཞུགས་པར་གཟིགས་པ་དང་། རྩེ་སྐྱ་བྱང་དུ་ཕེབས་པར་ཉེ་སྐྱབས།
མགོན་པོ་བྱམས་པ་འབྱོན་གྱིན་ཡོད་ཟེར་བའི་ལུང་བསྟན་བྱང་བ་སོགས་རྩེ་སྒྲ་མ་བྱམས་པ་

དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པ་དང་། ཐ་མལ་པའི་ངོར་སྐྱ་ཆེ་དེའི་རྗེས་མ་དགའ་ལྡན་དུ་རྒྱས་སྤྲོས་
འཇམ་དཔལ་སྟོང་པོ་ཞེས་པར་འབྲུངས་པའི་ལུང་བསྟན་ཞིག་སྤྲུལ་བ་ཞིག་ཞིང་དེར་བྱམས་
མགོན་གྱི་སྤྲས་གྱི་སྤྱུ་བོར་བཞུགས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་སོགས་ལ་དགོངས་ནས་འདིར་རྗེ་
བཙུན་གྱི་བྱགས་ཀ་ནས་སྤྱན་འཛེན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་བསོད་ནམས་གྱི་ཞིང་སྤྱན་བྲངས་པ་ལ་ཡན་ལག་བདུན་གྱིས་
ཆོགས་གསོག་པའི་ཐོག་མར་མུ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་གདབ་པ་ནི། མདུན་གྱི་
ཐད་བྲང་དུ་སང་གའི་ཁྱི་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ། གཡས་གཡོན་དུ་དེ་ལས་དམའ་བའི་སང་
གའི་ཁྱིར་བད་མ་དང་རྩ་བའི་གདན་ལ་རྗེ་ཡབ་སྤྲས་གསུམ་བཞུགས་པར་མོས་ནས། བདག་
དང་བདག་འདྲའི་སེམས་ཅན་སྤྲང་དོར་གྱི་གནས་ལ་མིག་ལོང་བ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཞེས་གྱི་ལོང་ཁྱིད་
དང་། ཉན་མོངས་པའི་ནད་ལྷགས་བྲག་པོས་གཅོས་པ་རྒྱུ་ཞེས་གསོ་བྱེད་གྱི་སྤྲན་པ་དང་སྤྲག་
བསྐལ་གྱི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་དུ་བྱིང་བ་རྒྱུ་ཞེས་འབྱེད་བྱེད་གྱི་མཉན་པ་ལྟ་བུར་མགོན་མེད་
སྤྲུལ་མེད་དུ་ལུས་པ་བདག་ཅག་གི་སྤྲུལ་སྤྲས་གནས་ཁྱིད་ལས་གཞན་སྤྲུལ་རེ་བས་བདག་
ཅག་གི་མགོན་དང་། མདོ་སྤྲགས་གྱི་བསྟན་པའི་གནད་བྱི་མ་མེད་པ་རྒྱུ་ཞེས་བཤད་སྤྲུབ་གྱིས་
དར་ཞིང་རྒྱས་པའི་སྤྲད་དུ་བསྐྱལ་བ་རྒྱར་མིག་གཡོ་བར་(༤བ)བཞུགས་སུ་གསོལ་ལོ་སྤྲུམ་
ནས། མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སང་ཁྱི་བད་རྩའི་སྟེང་། །རྗེ་བཙུན་སྤྲུལ་པ་དགུས་པའི་འཇུམ་དཀར་
ཅན། །བདག་སྟོང་དད་པའི་བསོད་ནམས་ཞིང་མཆོག་ཏུ། །བསྟན་པ་རྒྱས་བྱིར་བསྐྱལ་བ་རྒྱར་
བཞུགས་སུ་གསོལ། །ཞེས་གསོལ་བ་གདབ། འདིར་ཐོག་མར་མུ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་
གསོལ་བའི་ཡན་ལག་འབྲུང་བ་ནི། ཆོགས་གསོག་པའི་ཞིང་འགན་རྩ་མེད་པ་ནི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་
ལ། དེ་ལ་ཆོགས་གསོག་པ་ལ་ཆོགས་གྱི་ཞིང་དུ་བརྟན་པར་བཞུགས་པ་ཞིག་དགོས་པས་
ཐོག་མར་བརྟན་བཞུགས་གྱི་གསོལ་བ་གདབ་པ་ཡིན་གསུངས།

བྲག་འཆོལ་བའི་ཡན་ལག་ནི། རང་གི་ལུས་ཞིང་གི་རྒྱལ་གངས་དང་མཉམ་པར་སྤྲུལ་

པ་རྣམས་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ལུས་ཀྱིས་ཕྱག་འཆའ་བ་དང་ངག་གིས་
བསྟོད་དབྱངས་བརྟོད་པ་དང་ཡིད་ཀྱིས་དད་གུས་ཆེན་པོས་གསོལ་བ་གདབ་པར་མོས་ནས།
ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རེས་འཛིག་མ་ཡིན་པར་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་མངོན་
སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཕྱགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་བརྟོད་པ་གཅིག་ལ་ཡང་སྐལ་
ལྷན་གྱི་འགྲོ་བ་རང་རང་གི་སྐད་དང་དབང་པོར་འཆམས་པའི་ཆོས་སུ་གོ་ནས་གནས་སྐབས་
དང་མཐར་ཐུག་གི་དགོ་ལེགས་སྟེར་བར་མཛད་པའི་གསུང་དང་། འཁོར་ལོའི་སྦྱར་བ་དང་།
ཉན་རང་དང་སོ་སྟེ་པལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསོད་ནམས་བརྒྱ་འགྱུར་གྱིས་བ་སྦྱ་གཅིག་འབྲུབ་
པ་སོགས། བསོད་ནམས་མཐའ་ཡས་དཔག་ཏུ་མེད་པས་བསྐྱུན་པའི་མཆན་དཔེ་གསལ་
ཚོགས་ཀྱི་སྒྲིའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བྲན་པར་བྱས་ལ། ཤེས་བྱའི་ཁྱོན་ཀུན་འཇམ་བའི་སྒོ་བོས་
ཐུགས། །སྐལ་བཟང་རྣ་བའི་རྒྱ་ཀྱུར་ལེགས་བཤད་གསུང་། གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་ལྷམ་
མེར་མཛེས་པའི་སྒྱ། །མཐོང་ཐོས་བྲན་པས་དོན་ལྷན་ལ་ཕྱག་འཆའ། །ཞེས་བརྟོད།

མཆོད་པའི་ཡན་ལག་(༨༩)ནི། མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་མིག་དང་ཡིད་ལ་དགའ་བ་
བསྐྱེད་ཀྱས་པའི་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་ལག་ན་མཆོད་ཡོན། ཞབས་བསིལ། ཞལ་བསིལ། བསང་
གཏོར། སིལ་མ་དང་སྒྲོང་པའི་མེ་ཏོག་དེ་ཞེས་ཞིང་ཁ་དོག་རྣམ་པར་བཟ་བ། བདུག་སྒྲོས་
ཀྱི་དུད་སྟོན། ལུན་སེལ་གྱི་སྤང་བ། ཐུག་པའི་དེ་ཆབ། རོ་བརྒྱ་ལྷན་པའི་བཟང་བདུང་གི་བྱེ་
བྲག །འབྲུད་དགོལ་བདུང་རྒྱུད་ཀྱི་རོལ་མའི་བྱེ་བྲག་ཐོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་།
གཞན་ཡང་གཟུགས་མཛེས་པ། སྒྲ་སྟན་པ། རོ་འདའ་བ། དེག་བྱ་འཇམ་པའི་འདོད་ཡོན་སྒྲ་
ལྷ་དང་། རྒྱལ་སྟིང་རིན་པོ་ཆེ་བདུན། བཟ་ཤེས་པའི་ཉགས་རྩས་ལ་སོགས་པ་དང་། བདག་
པོས་མ་བཟུང་བའི་ཚུ་མཚོ། ཉགས་ཆལ་མེ་ཏོག །སྒྲན་གྱི་རི་བོ་སོགས་མདོར་ན་མཉེས་
བྱེད་ཀྱི་མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་གང་ཡང་མ་ཆང་བ་མེད་པ་དང་། རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་བཅས་ཀྱི་ཉིང་
ངེ་འཛིན་གྱི་རོལ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཀུན་བཟང་མཆོད་སྟོན་གྱི་ཆོགས་ཀྱང་སྒོས་སྒྲངས་ཏེ་

ལུལ་བར་བསམས་ལ། ཡིད་འོང་མཆོད་ཡོན་སྣ་ཆོགས་མེ་ཉྱག་དང་། །རྩི་ཞིབ་བདུག་སྟོས་
སྣང་གསལ་བྱི་ཆབ་དང་། །དངོས་བཤམས་ཡིད་སྦྱལ་མཆོད་སྟོན་རྒྱ་མཆོ་འདི། །བསོད་
ནམས་ཞིང་མཆོག་ཁྱེད་ལ་མཆོད་པར་འབྱུལ། །ཞེས་བརྗོད་པས་མཆོད་པ་རྣམས་བདག་
གིར་བཞེས་ཏེ་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་འཁྱུངས་ཏེ་མཉེས་ཤིང་ཆོམ་པར་བསམ།
བཤགས་པའི་ཡན་ལག་ནི། རང་གིས་ཐོག་མེད་ས་འཁོར་བ་འདིར་འཁྱུངས་པའི་ཆོ་རབས་
སྤུ་བསགས་པའི་སྟོན་ལྟར་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་འབྲས་བྱ་བྱུང་མ་ཟེན་པར་ཡོད་པ་རྣམས་དང་།
ཁྱད་པར་ཆོ་འདིར་སྟོན་གསུམ་དང་འགལ་བའི་བཅས་རང་གི་ཉེས་ལྟར་རྩི་སྟོན་བསགས་
པ་བློ་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་བསྟོ་བགྲང་བྱས་ནས། འདི་དག་དང་གཞན་ཡང་བློ་
(ཧ་མ)པས་མ་ཟེན་པའམ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་པས་འདི་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ལ་བདག་
སྤེམ་དཔྱལ་བར་སྟེ་བ་སོགས་སྤྱག་བསྟུལ་ཆད་མེད་པ་སྟོང་དགོས་པར་མ་ཟད། ཆོ་འདི་
ལ་ཡང་ཡོན་ཏན་སྟེ་བ་ལ་གོགས་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་འདུག་
པས་ཅི་རང་བྱུག །འདི་ལྟ་བུའི་སྟོན་པ་བསགས་པ་ལ་ཨང་སྟམ་པའི་འགྱུར་སེམས་དུག་
ཁོང་དུ་སོང་བ་ལ་འགྱུར་པ་ལྟར་བྱུགས་བྱུག་པོ་དང་། ད་ཕྱིན་ཆད་འདི་འབྲེལ་སྟོན་པ་མི་
བགྱིད་སྟམ་པའི་སྟོན་སེམས་ཀྱི་སྟོན་ནས། སྤྱབས་ཡུལ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་ཟུར་སྟོན་པ་རྣམས་
མི་འཆབ་པར། གཞུང་བའི་འོ་དོད་ཀྱིས་བཤགས་པར་མོས་ཏེ། བདག་གིས་ཐོགས་མེད་
དུས་ནས་བསགས་པ་ཡི། །ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་སྟོན་པ་ཅི་བགྱིས་དང་། །ཁྱད་པར་སྟོན་པ་
གསུམ་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོན་ནས། །སྟོང་ནས་འགྱུར་པ་བྱུག་པོས་སོ་སོར་བཤགས། །ཞེས་བརྗོད་
པས། བཤགས་ཡུལ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པ་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་
ལ་སོགས་པས་སྟོན་སྟོན་ཐམས་ཅད་སྤྱན་ཁྱེད་དུ་ཉི་ཟེར་ཞུགས་པ་བཞིན་སངས་ཀྱིས་སྤངས་
པའི་མོས་པ་བྱུ་ལ། གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་སྟོན་སྟོང་བའི་དམིགས་པ་བྱས་
ནའང་ལེགས་པས་ཞིབ་པར་མན་ངག་ལས་ཤེས་པར་བྱ། བཤགས་ཡུལ་གསལ་བཏབ་པ་

ལ་མོས་གྲུས་ཀྱིས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་། རང་རང་འབྲེའི་འགོ་བ་སྡིག་པའི་རྒྱ་འབྲས་ལ་
སྦྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་ཚུལ་བསམ་ནས་སྤྱིང་རྩེ་ཤྲགས་ཅན་བསྐྱེད་དེ་ཉམས་ཐག་འདི་རྣམས་
ཀྱི་ཕྱིར་དུ་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཞིག་ཐོབ་ན་སྤྲུལ་པའི་བྲང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་
དུ་རེ་བ་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ནི་ཉེན་ཀྱི་སྟོབས། སྤྱོད་ཆད་སྡིག་པ་བྲས་པ་ལ་འགྱོད་པ་རྣམས་
པར་སྤྱོད་འབྱེད་པའི་སྟོབས། སྤྱོད་ཆད་མི་བྱེད་པར་སྤྱོད་པ་ཉེས་པ་ལས་སྤྱིང་སྡིག་པའི་
སྟོབས། ལྷ་མ་ཆོགས་ཞིང་དུ་གསལ་བ་ལ་བྱག་འཆལ་མཆོད་(༡༩)འབུལ་སོགས་བཀྱིས་
པ་དང་། བཤགས་པའི་འཁོར་གསུམ་ལ་མི་དམིགས་པས་རྒྱས་འདེབས་པ་གཉིད་པོ་ཀྱན་
སྦྱོད་ཀྱི་སྟོབས་ཡིན་པས་དེ་བཞི་ཆང་བའི་སྟོན་ནས་སྡིག་པ་བཤགས་པས་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་
ཆེ་བའང་སྤྱད་བར་རུས་པའི་ཐབས་སྤྱོད་མེད་པའོ། །

རྩེས་སུ་ཡི་རང་བའི་ཡན་ལག་ནི། རྩེ་ལྷ་མའི་སྐྱེ་ཆེ་གཞན་དང་འདྲིར་པལ་པའི་སྟོས་
དཔག་པར་མི་རུས་པའི་གསང་བ་གསུམ་ཀྱི་མཛད་པ་རྣམས་ལྟ་ཅི། ཚུར་མཐོང་གི་སྟོང་རང་
ག་བས་གཞལ་བར་རུས་པའི་སྐྱེ་ཆེ་འདྲིའི་མཛད་པ་སྐྱེ་ན་ཕྱ་མོ་ནས་མདོ་སྤགས་ཀྱི་གཞུང་
ཐོགས་རེ་བ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་དང་པར་བྱིན་ཐེག་པའི་སྡེ་སྦྱོད་གསུམ་ལ་འབྲེལ་
བྱེད་ཆད་མར་གྱུར་པའི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་དང་གྲུབ་མཐའ་བཞིའི་བཞེད་སྟོལ་ཕྱ་ཞིང་ཕྱ་བ་
ལའང་སྤུ་ཐག་ཆོད་པར་སྤྱདས་པས་མཁས་པ་གངས་ཅན་ཀྱི་སྟོན་ཆེན་སུས་ཀྱང་འགྲན་ཆེ་
མེད་པར་གྱུར་པ་དང་། གང་ཐོས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་ཐོས་ལོ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་གཞུང་སྤགས་
ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་ཏུ་ཤར་ནས། ཐོས་དོན་མཐའ་དག་ལ་འདྲོར་རྒྱ་སྤྱོད་ཅམ་ཡང་མེད་
པར་སྤྱོད་གོལ་ཀྱི་ཐབས་ཟབ་མོར་གཟེགས་ནས་བསམ་པ་དང་བསྐྱོམ་པས་ཚུལ་བཞིན་སྐྱབ་
པ་ལ་བཅོན་པ་དང་། དེ་ཡང་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ཕྱ་མོ་ཅམ་ཡང་མ་ཞུགས་པར། བསྐྱེད་
པ་དང་གཞན་ཀྱི་དོན་ཁོ་ནར་སྤགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པས་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་
གྲུབ་ཐམས་ཅད་བརྟེན་ནས་རང་ཉིད་གྲུབ་པ་མཆོག་གི་སར་གཤེགས། སྐལ་ལྷན་ཀྱི་གདུལ་

བྱ་ལ་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རིམ་པ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་རྒྱད་སྟེ་བཞིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། ཟབ་
མོ་དབྱ་མའི་ལྷ་བ་ལ་སོགས་པ་པར་བྱིན་ཐེག་པའི་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་
གསལ་ལ་རྫོགས་པ་གངས་ཅན་འདིར་སྟོན་བྱོན་གྱི་མཁས་གྲུབ་སྤྱི་ཡུལ་གྱི་ལོ་ལྟ་བུར་པར་མ་རྩ་
པའི་(༡༧)ལེགས་བཤད་ཀྱིས་ལྷག་པར་བསྟན་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་འང་མཐའ་དབྱས་ཀྱི་ཏུ་
བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་བྱོགས་མཐོང་ཅམ་གྱིས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པ་བྱེད་པ་འདི་ཐམས་
ཅད་རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་ཤིན་ཡིན་པ་གཟུང་གནས་གྱིས་བལྟས་ན་ཤེས་པས་དེ་འདྲའི་རྣམ་
པར་ཐར་པ་བྱན་པར་བྱས་ལ་སེམས་དགའ་བའི་ཡི་རང་བ་དང་། བདག་གིས་ཀྱང་འདི་ལྟ་
བུའི་རྣམ་ཐར་སྐྱོང་རྩ་པར་ཤོག་ཅིག་སྟམ་ནས། སྟོགས་མའི་དུས་འདིར་མཐོང་ཐོས་སྒྲུབ་
ལ་བཅོན། །ཆོས་བརྒྱད་སྤངས་པའི་དལ་འཕྱོར་དོན་ཡོད་བྱེད། །མགོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཆུབས་
ཆེན་མཛད་པ་ལ། །བདག་ཅག་བསམ་པ་ཐག་པས་ཡི་རང་ངོ་། །ཞེས་བརྗོད།

ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་བསྐྱལ་བའི་ཡན་ལག་ནི། རྗེ་ཡབ་སྤུས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་སྦྱིབ་
པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དག་པའི་བདེ་སྟོང་གི་འོད་གསལ་ལས་ནམ་ཡང་གཡོ་བ་མེད་
བཞིན་དུ་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་དང་ཐུགས་རྗེའི་ཤུགས་ཀྱིས་གང་འདུལ་གྱི་གདུལ་བྱ་ལ་སྦྱ་
གསུང་ཐུགས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་འབད་མེད་སྟུན་གྲུབ་ཏུ་འཆར་བས་ན། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་གཡའ་
དག་པ་ལ་སྦྱིན་འབྲིགས་པ་ལས་ཆར་གྱི་རྒྱན་ས་གཞིར་འབད་མེད་དུ་འབབ་པ་བཞིན་ཆོས་
སྦྱའི་མཁའ་དབྱིངས་སུ་མཁུན་དང་བཅུ་བའི་སྦྱིན་འབྲིགས་པ་ལས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་
དམ་ཆོས་ཀྱི་ཆར་བདག་ཅག་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོ་བློས་ཀྱི་ས་གཞིར་ཆད་མེད་དུ་དབབ་
དུ་གསོལ་སྟམ་པས། རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མ་དམ་པ་ཁྱིད་རྣམས་ཀྱིས། །ཆོས་སྦྱའི་མཁའ་ལ་མཁུན་
བཅུའི་སྦྱིན་འབྲིགས་ནས། །རྗེ་ལྟར་འཆམས་པའི་གདུལ་བྱའི་འཛིན་མ་ལ། །ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་
ཆོས་ཀྱི་ཆར་པ་དབབ་དུ་གསོལ། །ཞེས་བརྗོད་ལ། འདི་དང་ཟུང་ན་ལས་མི་འདའ་བར་
གསོལ་བ་གཉིས་ལ་གང་གསོལ་བ་ལྟར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་མོས་འདུན་བྱ།

བསྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་ནི། བདག་གིས་ལམ་ཟབ་མོ་སྒྲ་མའི་(༤ན)རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམས་
པ་འདིས་མཆོན་དུས་གསུམ་བསགས་དང་གསོག་བཞིན་གསོག་འགྱུར་གྱི་དགོ་ཆོགས་རི་
སྟེང་པ་ཐམས་ཅད་སྒྱིར་བསྟན་པ་རྒྱས་པ་དང་། མཁའ་ཁྲབ་གྱི་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་གང་
པན་པའི་ཐབས་དང་། ཁྱད་པར་རྗེ་སྒྲ་མའི་མདོ་སྔགས་ལུང་རྟོགས་གྱི་བསྟན་པ་ནི་མེད་འདི་
ཉིད་ཕྱོགས་དུས་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གྱི་དེ་མས་མ་གོས་པར་ཉི་མ་
བཞིན་དུ་གསལ་བར་བྱེད་ཅུས་པའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག་སྟུམ་དུ་བསམས་ནས། བདག་གིས་རི་
སྟེང་བསགས་པའི་དགོ་བ་འདིས། །བསྟན་དང་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་གང་པན་དང་། །ཁྱད་པར་
ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པའི། །བསྟན་པའི་སྟོང་པོ་རིང་དུ་གསལ་བྱེད་ཤོག །ཅེས་བརྗོད་ལ་
འདི་ནི་དགོ་བ་རྒྱུད་དུ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་གྱི་བར་དུ་མི་འཛད་པའི་ཐབས་
སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡིན་པར་མ་ཟད་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འཛིན་པའི་སྟོན་ལམ་འདི་ཉིད་རྒྱལ་སྐུ་
གྱི་སྟོན་ལམ་བཏབ་པ་རི་སྟེང་ཐམས་ཅད་དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་སྟོན་ལམ་གྱི་ནང་དུ་འདུས་
པར་གསུངས་པས་བསྐྱེ་བ་སྟོན་ལམ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་སྟོམས་ལྟ་བུ་མཆོག་གོང་ན་
མེད་པའོ། །

གསུམ་པ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་དངོས་གྲུབ་ཞུ་བ་ནི། དམིགས་བཙེ་མ་ཅི་འགྲུབ་གྱི་སྟོ་
ནས་གསོལ་བ་གདབ་པར་བྱ་ལ། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས།
དམིགས་པ་མེད་པའི་བཙེ་བ་ཆེན་པོའི་གཏེར་ཆེན་པོ་མངའ་བ་ལ་འཕགས་པ་སྒྱུན་རས་
གཟིགས་འགྲན་ཆེ་དང་བྲལ་བ་དང་། རི་ལྟ་རི་སྟེང་གྱི་ཤེས་བྱའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་
མ་མེད་པའི་མཁྱེན་རབ། བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་འགྲན་ཆེ་དང་བྲལ་བ་འཇམ་
དཔལ་དབྱངས་ཡིན་པ་དང་མཚུངས་པར། བོད་འདིར་སྟོན་བྱོར་གྱི་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ནང་ན་མདོ་སྔགས་གང་གི་སྐབས་སུའང་གཟུ་བོའི་(༤བ)ལྗོས་ཞིབ་པར་བརྟགས་ན་རྗེ་
འདི་ཉིད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་དང་མཉམ་པ་སྤྱི་ཡང་མེད་པར་ལེགས་བཤད་རྣམས་ལས་དཔགས་

ཉེ་ཤེས་རྒྱས་པ་བཞིན་གངས་ཅན་གྱི་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་འབྲུན་ཆེ་མེད་པས་
གཙུག་གི་རྒྱ་དུ་གྱུར་པ་ཤར་ཕྱོགས་ཙེང་ཁའི་ཡུལ་དུ་སྤྱོད་འབྲངས་པ་སྒོ་བཟང་གྲགས་པའི་
དཔལ་གྱི་སྤྱི་ཆ་དམའ་ཤོས་ཞབས་གྱི་པད་མོ་ལ་བདག་གི་སྤྱི་བོས་བརྟུང་ནས་གསོལ་བ་
འདེབས་སོ། །བདག་གྲང་བྱིད་རང་ལྟ་བུར་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་བུལ་དུ་བྱིན་པ་ཐོབ་པར་བྱིན་
གྱིས་བཤམ་དུ་གསོལ་སྟུང་དུ་སེམས་པ་ནི་བྱི་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་གསོལ་
བ་གདབ་པ་རྩེ་སྒྲ་མའི་བྱི་སྤྱོད་ཡིན་ལ། གསོལ་བ་ནི་ཁྱེ་བ་དང་འདེབས་པ་ནི་འབྲུལ་བའི་
དོན་ཉེ་ཁྱེ་བ་འབྲུལ་ཞེས་པའོ། །ཡང་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོས་འགོ་ལ་རྟག་
དུ་གཟིགས་པའི་ཡོན་ཏན་མངའ་བ་ལ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་། བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཤེས་བྱའི་
གནས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁྱེན་པ་ངེ་མ་མེད་པ་མངའ་བའི་དབང་པོར་གྱུར་པ་ལ་རྩེ་བཙུན་འཇམ་
དཔལ་དབྱངས་དང་འབྲ་བ་སྟེ། མདོར་ན་སྟོང་རྩེ་དང་མཁྱེན་རབ། སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་
འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་རྩེ་ལྟར་མངའ་བ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་པའི་རྩེ་ཙེང་ཁ་པ་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །བདག་གྲང་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤངས་ནས་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བྱེད་པར་
ཅན་དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་བཤམ་དུ་གསོལ་སྟུང་པ་ནི་ནང་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟན་གྱི་སྒོ་ནས་
གསོལ་བ་འདེབས་པ་རྩེ་སྒྲ་མའི་ནང་སྤྱོད་པོ། །ཡང་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཅེ་བ་གཅིག་དུ་
བསྐྱས་པའི་ངོ་བོ་ལྟར་ཤར་བ་ནི་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཡིན་ལ། རྩེ་འདི་ཡང་དེ་དང་
ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པས་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་རྩེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཅིང་། རྒྱལ་བ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་མཁྱེན་རབ་གཅིག་དུ་བསྐྱས་པའི་ངོ་བོ་ནི་རྩེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཡིན་ལ། རྩེ་འདི་
རྩེ་བཙུན་(༡༠ན)འཇམ་པའི་དབྱངས་ཉིད་མའི་རྣམ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པས་རྒྱལ་བ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་མཁྱེན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐུ་རྒྱས་གཅིག་དུ་
བསྐྱས་པའི་ངོ་བོ་ལྟར་ཤར་བ་ནི་དཔལ་གསང་བའི་བདག་པོ་ཡིན་ལ། རྩེ་འདི་ཡང་དེ་དང་
ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པས། རྒྱལ་བ་ཀྱན་གྱི་མཐུ་སྟོབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་འང་གྲུབ་ལ། དེ་ལྟར་

རིགས་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཐེ་ཙཱ་ཁ་པ་སློབ་བཟང་གྲགས་པའི་སྤྱི་ཆ་དམའ་ལོས་ཞབས་གྱི་
བསྐྱོར་བདག་གི་མགོ་བོས་བདུད་དེ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །བདག་ཀྱང་ཁྱེད་རང་ལྟ་བུར་
ལྷག་པའི་ལྷ་རིགས་གསུམ་མགོན་པོའི་མཁྱེན་བཅེ་རུས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་
ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་སྟུང་པས། དམིགས་མེད་བཅེ་བའི་གཏེར་ཆེན་སྤྱན་
རས་གཟིགས། །དྲི་མེད་མཁྱེན་པའི་དབང་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། །བདུད་དབྱང་མ་ལུས་
འཛེམས་མཛད་གསང་བའི་བདག་། །གངས་ཅན་མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱུ་ཙཱ་ཁ་པ། །སློབ་བཟང་
གྲགས་པའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་བཛྲོད་པ་ནི་གསང་བ་ལྷག་པའི་ལྷ་དང་ངོ་
བོ་དབྱེར་མེད་ཏུ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་སྟེ་རྗེ་སྤྱི་མའི་གསང་སྤྱོད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་། བདག་
ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་མགོན་པོ་འཇམ་དབྱངས་ཡིན་པར་སྤར་བྱངས་པའི་འཇམ་དཔལ་ཙཱ་རྒྱུད་
གྱི་ལུང་བསྟན་སོགས་ལས་གསལ་བར་འགྲུབ་ཅིང་། དེ་ལྟར་ན། བཀའ་གདམས་སྟེགས་
བམ་ལས། འཕགས་པ་རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་ངོ་བོ་གཅིག་པར་གསུངས་པས། རྗེ་འདི་
རིགས་གཞན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་རིལ་ཡིན་པའང་འགྲུབ་པར་མ་ཟད་གསང་བའི་རྣམ་པར་ཐར་
པར་བྱུང་ཙམ་གསལ་བས་མཚོན་ཆད་མའི་ལུང་རིགས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་སྤྱན་རས་གཟིགས་
དང་གསང་བདག་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པར་སྤྱོད་ཏུ་ཡོད། དེ་ནི་རྗེ་སྤྱི་མ་རིགས་གསུམ་གྱི་བདག་
ཉིད་ཏུ་མོས་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་(༡༠བ)པ་ཡིན་ལ། ཡང་རྗེ་འཇམ་དབྱངས་དང་། རྒྱལ་
ཆབ་སྤྱན་རས་གཟིགས། མཁས་གྲུབ་གསང་བདག་གི་ངོ་བོར་མོས་ནས་དམིགས་བཅེ་མའི་
གསོལ་བ་འདེབས་པའི་འཁྲིད་ཚུལ་ཀྱང་ཡོད་པར་གསུངས།

དེ་ལྟར་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ་གསུམ་གྱི་སྤྱི་མ་ནི། གཙོ་བོར་མཁས་པའམ་ལུང་
གི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྟོན་སྟོན་བསྟོད་པ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་གྲུབ་པའམ་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་
གྱི་སྟོན་སྟོན་བསྟོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་དཔྱད་བཞིན་པའི་སྟོན་སྟོན་ལེགས་པར་གསོལ་བ་
བཏབ་ན་རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་ལ་ཡང་གསོལ་བ་བཏབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་རྣམས་

ཀྱི་གཞུང་སྐྱུགས་ཟབ་མོ་བརྒྱས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕན་ཡོན་སོགས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་གདོང་
མི་ཟེེ། །ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་གསོལ་བ་འདེབས་བཞིན་པར་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་བའི་དམིགས་པ་བྱ་
ཚུལ་ནི། མ་དག་འཁྱུད་དང་མི་ཤེས་གསལ། །སྐྱུ་ཡིས་ཆེ་ཞིང་གསུང་གིས་གསལ། །ས་
བོན་སྐྱུར་བ་བྱག་མཆན་ཟབ། །སྒྲེགས་བམ་རལ་གྱི་སྒྲེགས་རལ་གྱིས། །འཆད་དང་ཅོད་དང་
ཅོམ་པའོ། །ཞེས་པའི་སྒྲུལ་སྐྱོད་ལྟར། མ་དག་པ་འཁྱུད་པའི་དམིགས་སྒྲོར་སྒྲོན་དུ་བཏང་
ནས་དངོས་གཞི་ལ། སྐྱུའི་སྒྲོན་པ་ཤེས་རབ་ཆེ་བ། གསུང་གི་སྒྲོན་པ་གསལ་བ། ཐུགས་
ས་བོན་གྱི་སྒྲོན་པ་སྐྱུར་བ། ཐུག་འཆལ་གྱི་སྒྲོན་པ་ཟབ་བ། སྒྲེགས་བམ་གྱི་སྒྲོན་པ་འཆད་
བ། རལ་གྱི་སྒྲོན་པ་ཅོད་བ། སྒྲེགས་རལ་གཉིས་ཀའི་སྒྲོན་པ་ཅོལ་བའི་ཤེས་རབ་སྐྱུབ་
ཚུལ་བདུན་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་མཉེས་ནས་
ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་དཀར་པོའི་སྐྱུ་གྲུ་བྱུང་ལྟ་བུ་བརྒྱུད་པའི་སྤྲེ་མོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་རང་
གི་སྤྱི་བོའི་ཆངས་བྱག་ལ་བྱུག། །དེའི་ནང་བརྒྱུད་ངོ་བོ་ཡེ་ཤེས་ལ་རྣམ་པ་བདུད་ཅི་དཀར་
པོ་འོ་མའི་རྒྱན་ལྟ་བུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བབས། སྤྱི་བོ་ནས་ཞུགས་ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་
གང་བས་ཆེ་རབས་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་(༡༡ན)པའི་སྤྱི་གསྐྱེབ་དང་མི་ཤེས་པ་ཐམས་
ཅད་དུད་ཁུ་དང་སོལ་ཁུའི་རྣམ་པ། རད་གདོན་ཐམས་ཅད་སྤྲོམ་དང་སྤྱི་གསྐྱེབ་སྐྱེལ་སྐྱོང་ལ་
སོགས་པའི་རྣམ་པར། སུ་ཚུ་ཆེན་པོའི་རྩ་སྐྱུར་ལ་སོགས་པ་དེད་པ་བཞིན་དུ་བ་སྤྱིའི་སྒྲོ་
ཐམས་ཅད་ནས་སྤྱིར་དེད། ལུས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་ཅིས་ཁྲིག་མེར་གྱིས་གང་ཞིང་གསལ་
སིང་ངེ་བར་སོང་བར་བསམ།

སྐྱུར་ཡང་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྐྱུ་གྲུ་ནས་འོད་ཟེར་དམར་སེར་གྱི་རྒྱན་བབས་སྤྱི་
བོ་ནས་ཞུགས་པས་ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་གང་། ཁུད་པར་བདུད་ཅིའི་རྩལ་སྤྲེལ་པ་ཐམས་
ཅད་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྤྱིའི་རྣམ་པས་བར་མཆམས་མེད་པར་གཏམས་བ། དེ་
ཐམས་ཅད་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་སྤྱི་གསྐྱེབ་བཙུའི་རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པའི་མཁྱེན་

རབ་ཐམས་ཅད་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྐྱེའི་རྣམ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྱན་དྲངས། བ་སྐྱེའི་བྱ་ག་ནས་ཞུགས། ལུས་ཀྱི་ནང་གི་འཇམ་དབྱངས་རྣམས་ལ་ཐེམ་པས་ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་སྐྱ་སྐྱ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པས་གསལ་སིང་སིང་བར་བྱས་ནས་མ་རིག་པའི་སྤྱན་པ་དང་ཁྱད་པར་སྤང་དོར་གྱི་གནས་རྣམས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འབྱེད་པ་ལ་སྟོངས་པ་ཐམས་ཅད་བསལ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོ་གྲོས་ཀྱི་སྤང་བ་རྒྱས། རྩེ་བྲག་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་དོན་སོགས་སྤང་དོར་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འབྱེད་ཀྱས་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱལ་ཆེ་བ་ཐོབ་བྱུང་སྟམ་པའི་དམིགས་པ་མ་ཡེངས་པར་བྱ།

གཉིས་པ་གསུང་གི་སྟོན་པ་ཤེས་པ་ལས་པ་སྐྱབ་པ་ལ། མ་དག་པ་འཁྱད་ཚུལ་སྤར་བཞིན་བྱས་ནས་གསོལ་བ་བཏབ། བདུད་ཅི་དམར་སེར་གྱི་རྒྱན་བྱང་། ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་གང་། ཁྱད་པར་བདུད་ཅིའི་རྩལ་སྤར་བ་ཐམས་ཅད་ཨ་ར་པ་ཅ་ན་ང་། དམིགས་བཅེ་མའི་ཡིག་འབྲུའི་རྣམ་པས་ལུས་ཀྱི་(༡༡བ)ནང་ཁྱབ། དེ་དག་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་རྒྱལ་བ་སྤྱས་བཅས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསལ་བའི་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པའི་མཁྱེན་རབ་རྣམས། ཨ་ར་པ་ཅ་དང་དམིགས་བཅེ་མའི་ཡིག་འབྲུའི་རྣམ་པར་སྤྱན་དྲངས། ལུས་ཀྱི་ནང་གི་ཡིག་འབྲུ་རྣམས་ལ་ཐེམ་པས། ལུས་ཡིག་འབྲུ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པས་གང་བས་མི་ཤེས་པའི་སྤྱན་པ་སྤྱི་བྱེ་བྲག་རྣམས་བསལ། ཀུན་བྱང་གི་ཆ་ཤས་སྤྱི་ཞིང་སྤྱི་བ་རྣམས་ཀྱང་ཀུ་ཤའི་ཅེ་ལྟར་མ་འདྲེས་པར་རི་ལྟ་བ་བཞིན་འབྱེད་ཀྱས་པའི་ཤེས་རབ་གསལ་བ་ཐོབ་བྱུང་སྟམ་ཏུ་བསམ།

གསུམ་པ་ཐུགས་ས་བོན་གྱི་སྟོན་པ་ཤེས་པ་སྤྱར་བ་སྐྱབ་པ་ནི། མ་དག་པ་འཁྱད་པ་དང་གཞན་ཐམས་ཅད་སྤར་བཞིན་ལ། བདུད་ཅིའི་རྩལ་སྤར་བ་རྣམས་རྗེའི་ཡིག་གི་རྣམ་པ་དང་། སྤྱན་དྲངས་པའི་མཁྱེན་རབ་རྣམས་ཀྱང་རྗེའི་ཡིག་གི་རྣམ་པར་བསྐྱེམ་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་མི་ཤེས་པ་སྤྱི་བྱེ་བྲག་སྤྱངས། མ་རྟོགས་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོག་པ་དང་ཐེ་ཆོམ་གྱི་སྟོ་སྐྱེས་མ་ཐག་འགོག་ཀྱས་པའི་ཤེས་རབ་སྤྱར་བ་ཐོབ་བྱུང་སྟམ་ཏུ་བསམ།

བཞི་པ་སྤྱད་མཆན་གྱི་སློན་ནས་ཟབ་པའི་ཤེས་རབ་སྦྱབ་པ་ནི། མ་དག་པ་འཁྲུང་བ་
སོགས་སྤར་བཞིན་ལ། བདུད་ཅིའི་རྩལ་སྤར་བ་རྣམས་རལ་གྱི་དང་སྤྱོད་གས་བཅ་གྱི་རྣམ་
པ་དང་། སྤྱན་བྲངས་པའི་མཁྱེན་རབ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱོད་གས་རལ་གྱི་རྣམ་པར་ཐིམ་པ་ལས་
མི་ཤེས་པ་སྦྱངས། གསུང་རབ་གྱི་ཆོག་དོན་གང་ལ་ཡང་ཐོགས་རྒྱལ་མེད་ཅིང་རིགས་པ་
མཐའ་ཡས་པའི་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་འཇུག་རྒྱས་པའི་ཤེས་རབ་ཟབ་མོ་ཆད་བཟུང་མེད་པ་
ཐོབ་བྱུང་སྟུང་དུ་བསམ།

ལྷ་པ་སྤྱོད་གས་བཅ་གྱི་སློན་ནས་འཆད་པའི་ཤེས་རབ་སྦྱབ་ཚུལ་ནི། མ་དག་པ་འཁྲུང་བ་
སོགས་སྤར་བཞིན་ལ། བདུད་ཅིའི་རྩལ་སྤར་བ་ཐམས་ཅད་གང་འཆད་རྒྱུའི་སྤྱོད་གས་བཅ་
གྱི་རྣམ་པ་དང་། རྒྱལ་བ་སྤྱས་བཅས་སྤྱི་དང་ཁྱེ་བྲག་(༡༣ན)འཆད་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་
པའི་མཁས་པ་བརྩེ་ཏ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གྱི་འཆད་པའི་ཤེས་རབ་ཐམས་ཅད་སྤར་ལྟ་བུའི་
སྤྱོད་གས་བཅ་གྱི་རྣམ་པར་སྤྱན་བྲངས་ནས་ཐིམ་པ་ལས་ལྷས་གྱི་ནང་སྤྱོད་གས་བཅ་འོད་ཟེར་དང་
བཅས་པས་གང་། གསུང་རབ་གྱི་ཆོག་དོན་ལ་ཚོངས་པའི་མི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱངས་
ནས། ཆོག་དོན་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ནས། གཞན་ལ་སྟོན་རྒྱས་པའི་ཤེས་རབ་ཐོབ་
བྱུང་སྟུང་པ་བྱེད།

རྒྱལ་བ་རལ་གྱི་འཁོར་ལོའི་སློན་ནས་ཚོད་པའི་ཤེས་རབ་སྦྱབ་པ་ནི། གཞན་ཐམས་
ཅད་སྤར་བཞིན་ལ། བདུད་ཅིའི་རྩལ་སྤར་བ་རྣམས་རལ་གྱི་འཁོར་ལོ་ལྟེ་བར་རལ་གྱི་
སོ་གཉིས་མ་གཞི་འགྲོང་གི་ཡུ་བ་གཡེར་ཁའི་ཁ་ལྟ་བུ་ནས་འཐོན་པའི་རལ་གྱི་ཅིབས་
རྒྱལ། དབྱས་གྱི་རལ་གྱི་ཡུ་བའི་མཆོམས་སུ་ཆེ་གདན་ལ་རྒྱུ་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀར་གསལ་
པ་དང་། ཅིབས་རྒྱལ་གི་སྟེང་དུ་མ་རེག་ཅོམ་གྱི་ཆེ་གདན་ལ་ཨོ་ཨ་ར་པ་ཅ་ན་ཞེས་པའི་ཡི་
གེ་རེ་རེའམ་དམིགས་བཅེ་མ། མཆོམས་རྣམས་སུ་ཆེ་གདན་ལ་རྒྱུ་རེ་དང་བཅས་པའི་འཁོར་
ལོའི་རྣམ་པར་གྱུར་པ་དང་། སྤྱི་ཁྱེ་བྲག་གི་མཁྱེན་རབ་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པར་

སྤྱན་བྲངས་ནས་ཐེམ། འཁོར་ལོ་གཡས་སྒྲོར་དུ་སྤྱར་བར་འཁོར་བས་པས་སྒྲོལ་གྱི་ལོག་
རྟོག་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པ་ལ་སྒྲོངས་པའི་བྲ་བ་ཐམས་ཅད་བཅད། རྩོད་པ་ལ་ཐོགས་པ་
མེད་པའི་ཤེས་རབ་བྱད་པར་ཅན་ཐོབ་བྱུང་སྤྲུལ་པ་བྱེད།

བདུན་པ་སྒྲེགས་རལ་གཉིས་ཀའི་སྒྲོ་ནས་རྩོམ་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱབ་ཚུལ་ནི། གཞན་
སྤར་བཞིན་ལ། བདུད་ཅིའི་རྒྱལ་སྤར་བ་རྣམས་སྒྲེགས་བཅ་དང་རལ་གྱིའི་འཁོར་ལོ་སྤར་ལྟ་
བུའི་རྣམ་པ་དང་། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་མཁེན་རབ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་དེ་འབྲའི་སྒྲེགས་
རལ་གྱི་རྣམ་པར་སྤྱན་བྲངས་ནས་ཐེམ་པས་གང་རྩོམ་པ་ལ་སྒྲོངས་(༡༣བ)པའི་མི་ཤེས་པ་
ཐམས་ཅད་སྤྱངས་ཤིང་རལ་གྱིས་བཅད། རྩོམ་པ་ལ་ཐོགས་མེད་གྱི་ཤེས་རབ་བྱད་པར་
ཅན་ཐོབ་བྱུང་སྤྲུལ་པ་བྱེད། དམིགས་སྒྲོར་བདུན་ལས་རང་གང་སྐྱབ་འདོད་པ་དེ་ཉིད་བྱས་པ་
ལས། ཐམས་ཅད་རིམ་བཞིན་བྱ་དགོས་པ་མིན་ཞིང་། གཞན་ཡང་ནད་ཞི་བའི་ཆེད་དུ་བྱེད་
ན། བད་ཀན་ལ་བདུད་ཅི་སྒྲོན་སོ་བསིལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དང་། མཁྲིས་པ་ལ་དཀར་སོ་
བསིལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་བསྒྲོམ་པ་ལྟ་བུ་ནད་སོ་སོར་བདུད་ཅིའི་ཁ་དོག་དང་རིག་བྱའི་
བྱད་པར་བསྐྱར་བ་དང་། མགོན་སོ་འཇམ་དབྱངས་གྱི་བཀའ་ལས། ཞི་བ་དཀར་སོ་བད་
དཀར་འཛིན། །མཆོག་སྤྱན་སྐྱབས་སྤྱན་བྲག་རྒྱ་ཅན། །བུམ་ཚུ་མེ་ལོང་ལ་སོགས་ཏེ། །ཞེས་
སོགས་གསུངས་པའི་ཁ་དོག་དང་བྲག་མཆོན་གྱི་བྱད་པར་སོགས་ལས་ཞི་རྒྱས་དབང་བྲག་
གི་འཕྲིན་ལས་རབ་འབྱམས་ཀྱང་སྐྱབ་ཚུལ་ཡོད་པ་བཞིན་སྐྱབས་སུ་གང་བབས་གྱི་བསྐྱར་ཁ་
ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱས་ཆོག་སྟེ། སྤར་བཀོད་པ་དེ་དག་དང་བཅས་པ་
ལ་ད་དུང་རྒྱད་དོན་མན་ངག་ཏུ་ཤར་བའི་བླ་མ་དམ་པའི་ཞལ་ལས་ཤེས་དགོས་པའི་གནད་
ཀྱི་དོན་ཀྱང་མང་དུ་ཡོད་པར་སྤྲོད་དོ། །

གསུམ་པ་མཐུག་གི་བྲ་བ་ནི། དེ་ལྟར་དམིགས་བཅེ་མའི་སྒྲོ་ནས་གསོལ་འདེབས་རི་
ཅམ་རིགས་པ་བྱས་རྗེས་སྤར་ཡང་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བའི་གསོལ་འདེབས་དམིགས་

གྱིས་བསལ་བ་བྱེད་པར་འདོད་ན་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། རྒྱལ་ཀྱི་མཁུན་པའི་རང་གཟུགས་འཇམ་
དཔལ་དབྱངས། །རིགས་རྒྱལ་འགྲོ་ལ་སྙིང་རྗེས་པད་དཀར་ཅན། །མཐུ་སྟོབས་མངའ་བདག་
རྟོ་རྟེ་འཛིན་པའི་ལྷ། །རིགས་གསུམ་སྦྱུ་འབྲུལ་རྟོ་རྟེ་ཅོང་ཁ་པ། །མགོན་ཁྱིད་སྦྱུ་གསུང་
ཐུགས་གསང་ལས་འོངས་པའི། །བྱིན་མཐུས་རྟོ་རྟེ་གསུམ་དུ་བདག་བསྐྱབ་ཅིང་། །དེང་
ནས་བརྩམས་ཏེ་སྦྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ། །མཉེས་བཞིན་རྗེས་(༡༣ན)སུ་འཛིན་པར་མཛད་
དུ་གསོལ། །དལ་འབྱོར་ཡོན་ཏན་ཆང་བའི་རིན་ཆེན་ལུས། །རྣམ་དག་བསྟན་པའི་སྟོལ་
དང་མཇལ་དུས་འདིར། །འབྲུབ་ཀྱང་དེ་ཡི་མོད་ལ་འདོར་དགོས་པའི། །ཆོས་བརྒྱད་སྣང་
ཤས་སྟོག་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། །འཆི་བདག་སྟོག་ལ་ཆོལ་བའི་ཆད་པ་དེ། །རྣམ་ཡོང་
ངེས་པ་མེད་པས་ཞེ་སྐྱབ་ནས། །གནས་སྐབས་ཀྱི་ཏུ་པན་ངེས་དམ་ཆོས་ལ། །བརྩོན་
འགྲུས་དྲག་པོས་འབད་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། །མཁན་སྟོབ་ཡི་དམ་སྦྱུན་སྲུང་ཁས་བླངས་
པའི། །སྟོམ་པ་གསུམ་གྱི་བཅས་མཆོམས་ལ་སོགས་པ། །དཀར་ནག་ལས་རྣམས་སྤ་ཁིང་སྤ་
བ་ལའང་། །བླང་དོར་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། །ཐོག་མེད་ཞིག་ནས་རིགས་
རྒྱལ་གནས་ངན་འདིར། །སྦྱག་བསྐྱལ་འབའ་ཞིག་སྟོང་བའི་སྣང་ཚུལ་ལ། །གཏིང་ནས་ངེས་
འབྲུང་སྟོ་ཤས་དྲག་པོ་ཡིས། །ཐར་པ་དོན་གཉེར་སྦྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། །གངས་མེད་
སྦྱེ་བར་བདག་གི་དོན་གྱི་སྤྲ། །སྤིག་དང་སྦྱག་བསྐྱལ་ཐུག་རྩས་ཆེས་མཉམ་བའི། །འགྲོ་
རྣམས་པ་མར་མཐོང་ནས་སྙིང་རྗེ་དང་། །བྱང་ཚུབ་སེམས་མཆོག་འབྱོངས་པར་བྱིན་གྱིས་
རྒྱོབས། །གདོད་ནས་སྟོས་པ་བྲལ་བའི་ཆོས་གྱི་དབྱིངས། །ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་ཡང་
དག་ལྟ་བ་དང་། །སྦྱིན་སོགས་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་སྦྱད་པའི་ཆོགས། །བྱང་འབྲེལ་ཉམས་
སུ་ལེན་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། །ལས་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་སྤིད་པའི་བྲ་བ་རྣམས། །སྦྱར་ལམ་
འཁོར་ལོའི་མཆོན་གྱིས་རབ་བཅད་ནས། །ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་བྲུབ་བདག་རྟོ་རྟེ་འཆང་། །སྦྱུ་
བཞིའི་དབང་སྦྱག་ཐོབ་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། །ཞེས་པ་རྣམས་དོན་དམ་བཞིན་པར་བརྟེན་

ཅིང་བསྐྱུས་སྐྱབས་མ་བྱས་ཀྱང་ཆོག་གོ།

དེ་ནས། དཔལ་ལྷན་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ། །བདག་གི་སྙིང་གར་བསྐྱེད་སྙིང་བཞུགས་
ལ། །(༡༣བ)བཀའ་བློན་ཆེན་པོའི་སྐོན་ས་རྗེས་བཟུང་སྟེ། །སྐྱུ་གསུང་བྱགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་
སྣལ་དུ་གསོལ། །ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། །འཁོར་གསལ་བཏབ་ཡོད་ན་དེ་རྣམས་ཡབ་
སྐུས་གསུམ་ལ་ཐེམ་ཞིང་། །སྐུ་གཉིས་གཙོ་བོ་ལ་ཐེམ། དེ་གཉིས་ཀྱི་སེང་གྲི་ཡང་གཙོ་བོའི་
གྲི་ལ་ཐེམ། ཡང་། དཔལ་ལྷན་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་
པས། །རྗེ་སྐུ་མའི་སེང་གྲི་བད་ཆུང་དང་བཅས་པ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་དབྱུང་བྱང་ཐད་དུ་ཅ་དབྱུང་མ་
གསལ་བཏབ་པའི་ཡར་སྐྱེ་ཆངས་བྱག་དུ་ཁ་གདངས་རེར་ཡོད་པ་ནས་ཞུགས། དབྱུ་མའི་
ནང་གི་སྙིང་གའི་ཐད་དུ་རང་གི་སྙིང་ཚོས་ཀྱེན་དུ་བསྐྱེད་ནས་ཆལ་པ་བརྒྱད་དུ་གྲེས་པ་ལ་
ཐེམ་པས་སྙིང་བསྐྱེད་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་པར་གྱུར་པར་བསམ། ཡང་སྤར་བཞེན་གསོལ་བ་
བཏབ་པས་རྗེ་སྐུ་མ་རང་དང་ཁ་བཟླ་ཕྱོགས་མཐུན་པར་སྤྱི་གཙུག་ནས་དབྱུ་མའི་ནང་བརྒྱད་
ཁོན། སྙིང་གའི་བད་མོའི་དབྱུང་སྤྱར་གི་རྒྱུང་སེམས་ལ་ཐེམ་ནས་དབྱེར་མེད་དུ་འབྲེས་པ་
ལས། དེ་ཉིད་རྗེ་སྐུ་མའི་སྤྱར་གྱུར་པར་བསམས་ནས་བདེ་འདབ་རྣམས་སྤངས་སྐྱུ་ཁ་བསྐྱུས་
པ་ལྟར་འདུས་པའི་ནང་འོད་ཟེར་ལྷ་ལས་ཞལ་ཞལ་བྱས་པ་ལྷ་བྱའི་ཕྱིར་དམིགས་བཅེ་མ་དང་
ཨ་ར་པ་ཅ་ནའི་སྤགས་སྤེང་གིས་བཅིངས་པར་བསམ་པའི་ཅེར་རྗོངས་རྗེ་རྣམས་པོ་ཅེ་ལྷ་པ་སྤྱེད་
པའི་ཏོག་ལྷུ་བས་མན་པར་བསམ་ཞིང་། རྗོངས་བསྐྱོམ་པ་འདི་མ་བྱས་ཀྱང་རུང་ལ་མཁས་
གྲུབ་རྗེར་ཆིག་བརྒྱད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གནང་བའི་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ལས། ཅ་དབྱུ་མའི་ཡར་སྐྱེ་
འགག་ནས། །ནང་འོད་ཟེར་སྐྱ་ལྷས་ཞལ་ཞལ་བྱས་པའི་མོས་པ་བྱ་བར་ཡང་གསུངས། དཔལ་
ལྷན་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་ལན་གཅིག་ལས་མི་སྤྱེད་པ་
ཡང་ཡོད་པས་གང་བདེ་བ།

དེ་ནས་རྗེས་བསྐྱེད་དང་སྐྱོན་ལམ་བྱ་བ་ནི། དེ་ལྟར་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་འབྱུང་བའི་

གནས། །རྩེ་བཙུན་སྒྲ་མ་མཆོད་ཅིང་གསོལ་བཏབ་(༡༩ན)མཐུས། །སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་འཇམ་
དབྱངས་སྒྲ་མ་ཡིས། །མཉེས་བཞིན་རྩེས་སུ་འཛིན་པ་ཉིད་གྱུར་ཅིག །རིན་ཆེན་དུ་མ་ལས་
གྲུབ་དགའ་ལྡན་ཞིང་། །རྡོ་མཆར་བྱེ་བའི་དབྱུས་ན་མི་པམ་མགོན། །ལེགས་པར་བསྐྱོམས་
པས་རྣམ་དག་ཞིང་འགྲུབ་ཅིང་། །ཆེ་འཕྲོས་མོད་ལ་གནས་དེར་སྐྱེ་བར་ཤོག །རྩེ་བཙུན་
ཐུགས་ཀ་ནས་འཕྲོས་སྤྱོད་དཀར་ཡུག །བརྒྱུད་བའི་སྤྲེལ་མོར་སྒྲ་མ་སྤྲས་དང་བཅས། །སྤྱོད་
བྱངས་ཡན་ལག་བདུན་གྱིས་ཆོགས་བསགས་པས། །བདག་རྒྱུད་དེ་སྒྲག་ཉིད་དུ་སྤྱོད་པར་
ཤོག །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་མཁའ་བཅེ་རྣམས་པ་རྣམས། །བྱུང་འབྱུག་སྤྱུལ་སྤྱར་ཤར་བའི་
རྣམ་འབྲེན་གང་། །རིགས་གསུམ་རོ་བོར་ཐག་བཅད་གསོལ་བཏབ་མཐུས། །མཆོག་ཐུན་
དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་སྤྱར་ཐོབ་ཤོག །ཁྱུད་པར་དག་པ་ཡེ་ཤེས་བདུད་ཅིང་ཆུས། །སྐྱོ་གསུམ་
སྤྱིག་སྤྱིབ་མི་ཤེས་ཀྱི་འབྲུད་ཅིང་། །འཆད་ཅོད་ཅོམ་སོགས་མཐའ་ཡས་ཤེས་བྱ་ལ། །སྒྲོ་
གོས་མགོན་པོ་འཇམ་དབྱངས་མཆུངས་པར་ཤོག །བྱང་ཤར་རོ་མཆར་མད་བྱུང་བཀོད་པའི་
ཞིང་། །རྣམ་འབྲེན་སེང་གའི་ང་རོའི་ཞབས་བྱུང་དུ། །འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་སྤྱེས་ནས་མདོ་
སྤྲགས་ལ། །ཐོས་བསམ་བསྐྱོམ་པས་རྟག་ཏུ་འདའ་བར་ཤོག །མདོར་ན་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེ་བ་ཐམས་
ཅད་དུ། །རྩེ་བཙུན་སྒྲོ་བཟང་གྲགས་པ་ཡབ་སྤྲས་དང་། །མི་འབྲལ་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ཚུལ་ཀྱི་
བཟུང་ནས། །བསྟན་དང་འགྲོ་བའི་དོན་ཆེན་སྤྱར་ལེན་ཤོག །ཅེས་སོགས་བསྐྱོ་བ་དང་སྐྱོན་
ལམ་རྣམས་པར་དག་པས་མཐའ་བརྒྱན་པར་བྱ།

སྤྱིང་གའི་སྒྲ་མའི་སྤྱིང་བཀོད་པ་འཆི་ཁ་བར་དུ་མི་བསྐྱུ་བར་འཛོག་པས་ཐུན་རྩེས་མ་
སོགས་ཀྱི་ཆེ་མདུན་གྱི་གསོལ་བ་འདེབས་ཡུལ་རིམ་གྱིས་ཁྱོན་པ་སྤྱིང་གའི་སྤྲགས་འབྲེང་
གི་ཐག་པ་དགོལ་ནས་པད་འདབ་རྣམས་སྤར་ལྟར་གྱིས་པའི་དབྱུས་ཀྱི་སྒྲ་མ་ལ་ཐེམ་པར་
བསམ་ཞིང་། རྒྱུན་དུ་སྤྱིང་གའི་རང་སེམས་(༡༩བ)སྒྲ་མའི་རོ་བོར་གསལ་བ་ཡང་ཡང་བྱན་
ནས་དེ་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། །ཁ་ཟས་ཀྱི་ཆེ་བཟའ་བདུང་བདུད་ཅིང་མོས་ནས་སྤྱིང་

གའི་སྒྲ་མ་ལ་ཕུལ་ནས་མཆོད་པའི་མོས་པ་བྱ་ལ། གཞན་ཡང་ཅིར་སྤང་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མའི་གསང་བ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོར་བསྐྱོམས་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་སྒྲོས་པར་བཏགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་ལུལ་གྱི་ངོས་ནས་བྱལ་བ་རྒྱལ་ཙམ་མེད་པའི་ལྟ་བུས་རྒྱས་བཏབ་སྟེ་མི་ལམ་དང་སྒྲ་མ་ལྟ་བུར་ཤར་བའི་ངང་ནས་དགོ་སྦྱོར་ཐམས་ཅད་གྱི་མཆོག་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་བ་ལ་འབད་བར་བྱའོ། །

སྤས་བཅས་རྒྱལ་བའི་མཁུན་རབ་འཆི་མེད་བཅུད། །རིངས་པར་འབྱུང་བའི་མཆོན་བཟང་འདབ་བརྒྱའི་ཁ། །ལུས་ཅན་ཡོངས་ལ་མ་འདྲིས་མཛའ་བཤེས་སུ། །ཉེ་བར་འཇུག་པའི་མགོན་གཅིག་ཙམ་ཁ་ལ། །མཐའ་དང་ཐོགས་པ་ཡོངས་བུལ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས། །སྟོགས་བཅུ་གར་ཡང་མི་འཇུག་གོ་སྐབས་ཅི། །དེ་བཞིན་འཇམ་དབྱེངས་སྒྲ་མའི་འཕྱིན་ལས་ཀྱིས། །ཉེ་བར་མ་བཟུང་ལུས་ཅན་དམིགས་སུ་མེད། །འོན་ཀྱང་དངོས་བྱལ་སྒྲ་མེད་འདུས་པའི་ཆབ། །དག་བྱེད་གསྐྱ་གསར་པ་དེ་ཡི་སྤྲད། །མི་བྱེད་དད་བྱས་སྐལ་ལྷན་ཤིང་རྟ་ཡི། །བཙོན་པའི་ཆོ་ག་ལ་བསྟོས་ཉེན་འབྲེལ་མཐུ། །དེ་བྱིར་གསོལ་འདེབས་རྣལ་འབྱོར་བྱ་བའི་རིམ། །འདི་བཏོད་དགོ་བས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །སྒྲོ་བཟང་གྲགས་པའི་བཤད་དང་སྒྱལ་བའི་བསྟན། །བཟུང་ལ་སྦྱང་སྦྱོབས་བཙོན་པ་མི་སྟོད་ཤོག། །བྱད་པར་དུས་གྱི་མཐའ་འདིར་མདོ་སྟགས་བསྟན། །ཉན་བཤད་སྒྱལ་བས་ཚུལ་བཞིན་གསལ་རུས་ཤིང་། །དེ་ཡི་འགལ་རྒྱུ་མི་མཐུན་ཀུན་ཞི་ནས། །མཐུན་རྒྱུན་ལེགས་ཆོགས་ཡིད་བཞིན་ལྷན་བྱལ་ཤོག། །ཅས་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཁུན་བཙེ་རུས་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་རྩེ་བཙོན་(༡༥ན)སྒྲ་མ་ཙམ་ཙམ་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་བཙེ་མའི་གསོལ་འདེབས་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བྱ་ཚུལ་དགའ་ལྷན་ལྟ་བུ་མར་གྲགས་པའི་དམིགས་སྐྱོར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་དངོས་བྱལ་ཀུན་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཆོན་བཙོན་པར་དཀའ་བའི་དེན་ཅན་ཙམ་མཁུན་བདག་རྩོ་རྩེ་སེམས་མཆོག་གི་ཆེན་དག་དབང་མཆོག་ལྷན་པའི་ཞལ་སྤྱན་སྤྱིས་འདིའི་བྲིད་ཡིག་

དམིགས་བཅུ་མའི་གསོལ་འདེབས་དང་འབྲེལ་བའི་ཁྱིད་ཡིག་དངོས་གྲུབ་ཀྱན་འབྱུང་།

ཅིག་ཚུམས་ཤིག་བཀས་གནང་བ་དང་། བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་རྩ་ཡ་བརྗེ་ཏ་ཏུ་ཐོག་ཐུས་
གྲང་བསྐྱལ་མ་མཛད་པ་བཅས་ཚུམ་འདུན་གྱི་ཐོག ། ཁལ་ཁ་གཡོན་རུ་ཐུ་ཤེ་ཡེ་གྲང་རྒྱལ་
མཆན་གྱི་ཤོག ། ཏུ་ཐུ་མ་ཨེ་ཏེ་ནི་དར་ཏན་ཤེ་ཐེ་གེ་ཐུ་ཐོ་བཟང་བསོད་ནམས་དང་། ནང་སོ་ཐོ་བཟང་བཙོན་འབྱུས།
དཀའ་བཅུ་ཐོ་བཟང་ཆོས་དབང་གསུམ་གྱིས་ཐུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་འདི་གའི་དམིགས་རིམ་སྒྱུར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ཆང་བའི་
ཁ་གསལ་ཁྱེར་བདེ་ཞིག་དགོས་ཚུལ་དོན་གཉེར་ཆེན་སོས་བསྐྱལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་གའི་ཁྱིད་ཡིག་གྲུབ་མཆོག་འཇམ་
དཔལ་རྒྱ་མཆོས་མཛད་པ་ལ་གཞི་བྱས་ཏེ་རྗེ་ཐུ་མའི་བསྟན་པ་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པའི་ཤུགས་དགེ་སྒོང་ཐོ་བཟང་
བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྲུག་གིས་སུ་བཞིས་པ་འདིས་འགོ་བ་མཐའ་དག་ལ་པན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག། །

༡༡། །ཐཱ་མ་དང་བཙུག་ལྷན་འདས་དཔལ་རྫོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་
ཆེན་པོ་ཐོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་གསོལ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་
པའི་ནལ་འབྱོར་བྱ་བའི་རིམ་པ་དངོས་
གྲུབ་ཀྱན་སྦྱེལ་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་
སོ། །

དགེ་ལེགས་འཕྲིན་ལས་སྒྲུབ་བ་འཛད་མི་ཤེས། །སྲིད་ཞི་ཡོངས་ལ་བརྟེན་བའི་དགྲིལ་
འཁོར་ཅན། །རིགས་བརྒྱའི་བདག་པོ་རྩེ་བཙུན་སྒྲོ་བཟང་གྲགས། །རྟག་དུ་དགྲེས་པའི་མཆོག་
ཐུན་དངོས་གྲུབ་སྦྱེལ། །རྒྱལ་ཀྱན་མཁུན་པ་ཐོགས་རྟུགས་བྲལ་བའི་མཁའ། །རང་བཞིན་
གཅིག་དུ་སོང་བའི་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། །ཕྱི་ནང་བདུད་སྡེ་འཛོམས་ཕྱིར་གཟུགས་ཀྱི་
སྒྲུབ། །སྟོན་པའི་འཛིགས་མཛད་རྫོ་རྩེའི་ཤིས་པས་སྦྱོངས། །དངོས་གྲུབ་མ་ཆང་མེད་འདུ་
ཁོར་གྱི་སྦྱིང་། །སྐལ་བཟང་རེ་བའི་བང་མཛོད་འགོང་བའི་སྦྱང། །འཕྲེན་བྱེད་ཐཱ་མ་ལྷ་ཡི་ནལ་
འབྱོར་མཆོག་། །སྲ་བརྟན་རིན་ཆེན་ཤིང་རྟ་འདི་ན་བསྐྱུན། །འདིར་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་
དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་པ་འབྱུང་བའི་གཞི། །འདི་ཕྱིའི་བདེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བཤེས་
གཉེན་དམ་པ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་དབྱེར་མེད་དུ་བསྐྱོམས་ནས་མཆོད་ཅིང་གསོལ་བ་འདེབས་
པའི་ནལ་འབྱོར་ཉམས་སྲུ་ལེན་པ་ལ། དཔལ་རྫོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་བ་
ལེགས་པར་ཐོབ་ཅིང་དམ་ཆོག་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྤང་བ་ལ་བཙོན་པའི་གང་ཟག་གིས། ཐཱ་མ་
མཆོད་པའི་ཆོག་སོགས་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་གྱི་མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་ཅི་འབྱོར་བ་བཤམ།

རང་ཡི་དམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་(༡༣)ལྡན་པས་སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་ཆད་མེད་བཞི་
བསྐྱོམ་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱིར་དཀོན་མཆོག་དང་ཁྱད་པར་གསང་སྤགས་སྒྲ་མེད་གྱི་མཆོག་གསུམ་
ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ཤུགས་བྲག་པོ་དང་བསམ་པ་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་
བཏགས་པ་ན་ཀུན་སྒྲིང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་སུ་འདུག་ན་དེ་ལས་ཡིད་
ལྡོག་ནས། བདག་གིས་རང་དོན་ཅུང་མ་ཡིན་པར་མ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར་དུ་དུས་སྤྱིར་
བ་སྤྱིར་བར་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་མ་དང་ཡི་དམ་དབྱེར་མེད་
ལ་མཆོད་ཅིང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱ་སྟམ་
པའི་འདུན་པ་ཤུགས་ཅན་གསལ་བཏབ་ནས་མ་ཡེངས་པར་འདི་ལྟར་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །

དག་གསལ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ཡངས་པའི་དབུས། །རིན་ཆེན་དུ་མ་ལས་གྲུབ་
སེང་གའི་ཁྲི། །བསྐྱེད་ཉི་བཅེགས་པའི་གདན་གྱི་སྟེང་། །སྐྱབས་ཀུན་རོ་བོ་རྩེ་བཙུན་སྒྲ་མ་
དང་། །དབྱེར་མེད་བགེགས་དབྱང་ཕྱིར་འཐག་གཤེན་རྩེའི་གཤེད། །འཛིགས་མཛད་རྩེ་རྩེ་
གར་དགའའི་སྟངས་སྟབས་ཀྱིས། །སྤིད་གསུམ་མ་ལུས་གཞོན་པའི་བརྩེད་བག་ཅན། །རྩེ་རྩེའི་བརྩེ་
སྐད་ཉ་ཉར་བཞད་པའི་སྤྱིས། །བདུད་སྟེང་(༡བ)འཛེམས་ཤིང་པོ་གྱི་ང་རོ་ཡིས། །མཁའ་འགོ་
དབང་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཞལ་དགའ་འབར། །སོ་བཞིའི་ཕྱག་གི་མཆོན་མ་གདེངས་ཅུང་གིས། །བར་
གཅོད་གཡུལ་ངོ་མིང་གི་མཐར་བྱེད་ཅིང་། །བཙུ་དུག་ཞབས་ཀྱི་བརྒྱུད་བསྐྱེད་ཆུང་རུ་མས་
ཀྱིས། །ཆངས་པའི་ལུལ་སའི་རྩེ་ནས་ཆེམ་གྱིས་གཞོན། །སྤིད་གསུམ་ཁྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་
མེ་དབྱང་དབུས། །སྤྱིར་སྒྲིང་ཆེས་ཆེར་ཁྲོས་པའི་གར་སྟབས་ཅན། །གར་དང་མི་གཉིས་
ནམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་གཟུགས། །སྒྲིང་ཆ་ཤེས་རབ་དགའ་མ་དབྱིངས་སྤུག་ལུམ། །སྤིན་
མོ་ཁྲོས་པའི་སྤྱིར་སྒྲིང་རོ་ལངས་མས། །ཟག་མེད་བདེ་བ་སྟེར་ཕྱིར་དབྱེས་པར་འཁྲིལ། །དེ་
ཡི་ཐུགས་ཀར་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །མཁྱེན་རབ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ཀུར་བསྟན་པའི་

སྒྲ། །སྒྲིན་བྲལ་མཁའ་དབྱིངས་མཛེས་པའི་ཉི་མ་ལས། །དྲངས་གསལ་འོད་ཟེར་སྒྲ་ལྷ་བྱེ་
བ་བཞིན། །ཕྱག་གཡས་ཤེས་རབ་རལ་གྱི་མཁའ་དབྱིངས་འཕྱར། །གཡོན་པ་ལྷུངས་འདབ་
སྟེང་སྒྲེགས་བམ་འཛིན། །རིན་ཆེན་རྒྱན་དང་མཚན་དཔེས་དཔལ་འབར་བས། །སྲིད་ཞིའི་
མཛེས་པ་གཞན་གྱི་བརྟན་པ་འཕྲོག། །ཐཱ་མ་གཤེན་རྩེའི་གཤེད་པོའི་གནས་ལྷ་རུ། །རིམ་
བཞིན་དཀར་དམར་མཐིང་སེར་ལྗང་བ་ཡི། །ཨོྲ་དང་ལྷ་མྱུ་སྒྲ་རྩེའི་ཡི་གེ་ལ། །ལྷ་མེད་འོད་
ཕྱང་འབར་བས་ཉི་བར་མཚན། །མཁའ་ཁྲབ་ཞིང་གི་བཀོད་པ་མ་འདྲེས་པ། །བ་སྒྲུའི་བྱ་ག་
རེ་རེར་གསལ་རྫོགས་ཤིང་། །གངས་མེད་སྒྲུལ་པ་སྒྲོ་དང་བསྒྲུབ་པ་ཡིས། །འགོ་བ་སྒྲོལ་བའི་
མད་བྱུང་འཕྲིན་ལས་ཅན། །དེ་ཡི་ཐུགས་ཀ་(རྣམས་འཕྲོས་འོད་ཟེར་བརྒྱ། །མཐའ་ལས་
ཞིང་ཁམས་འགོང་བའི་ཆོ་འཕྲུལ་གྱིས། །སྒྲོགས་བཅུར་བཞུགས་པའི་སྐྱབས་གནས་མ་ལུས་
པ། །སྐད་ཅིག་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་སྒྲུན་བྲངས་བྱུར། །དུས་གསུམ་བདེ་གཤེགས་ཀུན་གྱི་
སྒྲ་གསུང་ཐུགས། །གང་གི་ཡེ་ཤེས་ངང་དུ་རོ་གཅིག་པའི། །ཁྲབ་བདག་ཐཱ་མ་འཛིགས་བྱེད་
འཁོར་དང་བཅས། །ཐོགས་མེད་འདིར་གཤེགས་བཟོ་ས་སྒྲ་རྩེ། །དེ་ལྟར་སྒྲུན་བྲངས་རྒྱལ་
བ་སྤས་བཅས་རྣམས། །ཐཱ་མ་གཤེན་རྩེའི་གཤེད་པོར་གསལ་བ་ལ། །ཐིམ་པས་ཡིད་ལ་བྲན་
པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་། །དགོས་འདོད་སྒྲོལ་བའི་དབང་གི་རྒྱལ་བར་གྱུར། །

དེ་ལྟར་མཆོད་པའི་ཡུལ་དུ་གསལ་བཅུབ་པའི་ཐཱ་མ་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་
སྤངས་རྟོགས་མཉམ་པ་ལ་རང་ངོས་ནས་དངོས་སུ་ལམ་སྒྲིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྒྲོན་པ་སོགས་
གྱིས་སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་བཀའ་བློན་ཆེ་བ་སྐྱབས་གནས་ཀུན་འདུས་གྱི་བདག་ཉིད་ཆེན་
པོར་བསམས་ནས་སྒྲིན་རྟོག་གི་སྒྲོ་དགག་གང་ཐུབ་དང་། །ཡོན་ཏན་དང་བཀའ་བློན་གྱི་ངོས་
ནས་བསམ་པའི་དད་གྲུས་ཤུགས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཐཱ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཉམས་ལེན་གཙོ་
བོ་ཡིན་པས་ཡིད་བྱེད་ཤེས་གྱི་སྒྲོ་གཏད་དང་མས་དུང་གི་ཤུགས་མ་འགགས་པའི་སྒྲོ་ནས་
ཕྱག་འཆའ་བ་སོགས་བྱ་བ་ནི། །གང་གི་བློན་གྱིས་བདེ་ཆེན་ཉིད། །སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་འཆར་

བ་གང་། །སྒྲ་མ་རིན་ཆེན་ལྟ་བུའི་སྐྱུ། །དོ་རྩེ་ཅན་ཞབས་པད་ལ་འདུད། །སྒྲ་མའི་སྐྱུ་ནི་དོ་རྩེའི་
སྐྱུ། །མཛེས་ཤིང་ལྟ་བུས་ཆོས་མི་ཤེས། །བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་(༣བ)ཡོན་ཏན་ལྡན། །སྒྲ་
མའི་སྐྱུ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །སྒྲ་མའི་གསུང་ནི་ཆངས་པའི་དབྱངས། །འགག་མེད་སེང་གའི་
སྒྲ་དང་ལྡན། །སྐུ་སྟེགས་ལོག་ལྟ་འཛེམས་མཛད་པ། །སྒྲ་མའི་གསུང་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །སྒྲ་
མའི་ཐུགས་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟར། །བདེ་གསལ་མི་རྟོག་སྟོང་པའི་ངང་། །རྣམ་ཐར་གསུམ་ལ་
རབ་འགོད་པའི། །སྒྲ་མའི་ཐུགས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །གཟུགས་མཆོག་མཆོག་ཏུ་བྲག་པོ་
ཆེ། །དཔའ་བོ་མཆོག་གི་སྟོད་ཡུལ་ཅན། །གདུལ་དཀའ་འདུལ་བའི་དོན་མཛད་པ། །དོ་རྩེ་
འཛིགས་བྱེད་ལ་ཕྱག་འཆའ། །ཞེས་བས་ཕྱག་བྲ།

རང་གི་སྟོང་ག་ནས་ལྟ་མོ་མཆོད་ཇུས་ཐོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟོས་བས་མཆོད་
ཅིང་གཞན་ཡང་སྟོགས་བཅུའི་མཆོད་ཡོན་སོགས་མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་སྟོས་བྲངས་
ནས་ཕུལ་བར་མོས་ལ། །འཛེམ་བྱ་སྤིང་དང་སྤིང་གཞན་ན། །མཆོད་ཡོན་རི་སྟེད་ཡོད་པ་
དང་། །བདག་གི་གུས་པས་བཞམས་པ་འདི། །སྒྲ་མ་ལྟ་ཡི་ཆོགས་ལ་འབུལ། །ཨོྲ་བྱ་རུ་
བྱུ་བོ་རྩི་སྤྲ་ས་ལྟ་རི་ལྟ་ར་ཨུྱི་བ་ཏྲི་ཆོ་རྩི་སྤྲ། །དེ་བཞིན་རུ་མཆོད་ཡོན་གྱི་གནས་སུ།
ཞབས་བསིལ། །དེ་ཆབ། །མེ་རྟོག། །བདུག་སྟོས། །མར་མེ། །ཞལ་ཟས། །སིལ་སྟན་རྣམས་དང་།
སྟགས་གྱི་ཨུྱི་གྱི་གནས་སུ། །སྤྲི། །གཞེ། །བུཤེ། །རྩུ་པེ། །ལྟ་ལོ་ཀེ། །རྩི་མི་བྱེ། །འལྟ་རྣམས་
བཅུག་སྟེ་ཆུ་གཉིས་ཉེར་སྟོད་རོལ་མོ་རྣམས་གྱིས་མཆོད། །སྤར་གྱི་མཆོད་ཡོན་གྱི་གནས་
སུ། །གཟུགས་མཆོག་། །སྒྲ་སྟན། །དེ་མཆོག་། །རོ་མཆོག་། །རེག་མཆོག་རྣམས་བཅུག་པ་དང་།
སྟགས་ལ། །རྩུ་པ། །འལྟ། །གཞེ། །ར་ས། །སྟན་རྣམས་བཅུག་སྟེ་འདོད་ཡོན་ལྟ་དང་། །ཞིང་འདི་
འཁོར་ལོ་རིན་ཆེན་གྱིས། །ཞེས་སོགས་གྱིས་ཀྱལ་སྤིང་སྟ་བདུན་འབུལ་ལ། །བསྐྱེན་ཆོགས་
བཅད་དོར་བའི་སྟགས་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་རུང་ངོ་། །

སྟོང་གསུམ་(༩ན)ལྟར་ཡངས་ཀ་སྤྲ་ལར། །བདེ་གཤེགས་ཡབ་ཡུམ་ཁྱེ་བའི་བཅུད། །འག་

ཐུ་མ་དང་དོ་རྩེ་འཛིགས་ཤིང་འོ་དཔེར་མེད་དུ་གསོལ་འདེབས་ནལ་འཁྱོར་རིམ་པ་དངོས་བྱུང་ཀུན་སྦྱོལ།

ལྷ་བདུད་ཅི་ལྷ་སྦྱར་བའི། །ཟག་མེད་ནང་གི་མཆོད་པ་བཞེས། །ཨོ་གུ་རུ་བུ་རྒྱ་བོ་རྩི་སཏྲ་ས་
བ་རི་སྒྲ་ར་ཨོ་ཨྲུ་ཏུ། །ཞེས་པས་ནང་མཆོད་འབུལ། །མངོས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་མཆོད་པའི་
ལྷ་མོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྦྱོས་པ་དང་སྦྱོམས་པར་ཞུགས་པའོ། །དེ་དག་ཡུམ་ལ་བསྐྱེམས་
ནས་དེ་དང་གཙོ་བོ་སྦྱོམས་པར་ཞུགས་པའི་གསང་བ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པས་
མཉེས་པར་བསམ་ལ། །མངོས་ལྷན་གཟུངས་མ་དང་སྦྱར་བའི། །དགའ་ཆེན་ལྷན་ཅིག་སྦྱེས་
པའི་བདེ། །འཁོར་འདས་ཀུན་གྱི་གནས་ལུགས་དང་། །རོ་མཉམ་མཆོད་པས་མཉེས་སྦྱར་
ཅིག །ཅེས་པས་གསང་བ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་འབུལ་ལ་དེ་གཉིས་འབུལ་བའི་
ཆོག་སྦྱབ་ཐབས་བཞེན་ལྷག་པ་བཞེད་ཀྱང་རུང་ངོ། །

བཤགས་པ་སོགས་ཡན་ལག་ལྷག་མ་ནམས་ཀྱང་བྱས་ན་ལེགས་པར་གསུངས་པས།
དེའི་ཚུལ་ནི། །བདག་གིས་སྡོན་ཆེ་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས། །ཉོན་མོངས་དབང་གྱུར་སྒོ་གསུམ་
ཕྱིག་ལྟར་དང་། །ཁྱད་པར་སྡོམ་པ་གསུམ་གྱི་སྦྱང་མཆོམས་ལས། །འགལ་ནམས་འཁྱོད་
སྡོམ་བྲག་པོས་མཐོལ་ཞིང་བཤགས། །གསང་བར་སྒྲ་མེད་དོ་རྩེ་ཐེག་པ་ཡི། །ཟབ་རྒྱས་
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་དུ་གསོལ། །ཐ་མལ་མིག་གི་བདུད་ཅིར་གཟུགས་སྦྱེད་གང། །བྱང་
འབྱུག་ཟ་མ་ཉོག་ཏུ་ཤར་བ་འདི། །བསྐྱལ་པ་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཆོད་རྒྱལ་སྦྱེད་དུ། །ཐུང་ན་
མི་འདའ་བརྟན་པར་བཞུགས་སུ་གསོལ། །འདིས་མཆོན་དུས་གསུམ་ནམ་དཀར་ཉ་རྒྱས་
(༤བ)ཟླའི། །མཐུ་བྱས་བསེལ་ཟེར་ཆ་ཤས་འཕྱོ་ཀུན་རྒྱད། །ཀུ་ལུད་སྦྱིང་པོར་ཞུགས་ལ་
གནས་སྐྱབས་དང་། །མཐར་ཐུག་རེ་འབྲས་འདབ་བརྒྱ་ལྷུང་གོལ་ཤོག །ཅེས་པ་ནམས་དོན་
བན་བཞེན་པས་བཞེད་དོ། །

དེ་ནས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱས་པའི་མཐུལ། །ཡོངས་བྲགས་ཀྱི་ཆོམ་བུ་སོ་
བདུན་མའོ། །བདེན་རྫོགས་དམར་ཁྲིད་སོགས་ལས་འབྱུང་བའི་ཆོམ་བུ་ཉེར་གསུམ་མ་གང་
རིགས་བཞོད་དེ། །རི་སྒྲིང་ལ་སོགས་པ་ལྷ་མིའི་སྤུན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་སྒོས་སྦྱངས་ནས་སྤུལ་

བར་མོས་པ་ནི་ཕྱིའི་མཐུལ། བདག་ལུས་ངག་ཡིད་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས། །ཡོངས་
སྤྱ་གྱུར་ལས་གངས་མེད་འཛིག་ཉེན་སྣོད། །འདོད་དགའའི་ཕུན་ཆོག་གས་གཏེར་གྱིས་གང་བ་
འདི། །སླ་མ་ལྷ་ཡི་ཆོག་ལ་གྲུས་པས་འབུལ། །ཞེས་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དང་ཕུང་
ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་རི་སྒྲིང་སོགས་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་འདོད་དགའ་མ་ཆང་བ་མེད་པར་མོས་
ནས་འབུལ་བ་ནང་གི་མཐུལ། ཐབས་མཆོག་བདེ་ཆེན་རྩི་རྩེའི་རོལ་ཅིང་གིས། །སྟོང་ཕྱོགས་
ཤེས་རབ་པད་མར་རོལ་བ་ལས། །ཟག་མེད་ལྷན་སྐྱེས་དགའ་བའི་རང་བཞིན་གྱི། །སྟོང་
བཅུད་དཀྱིལ་འཁོར་བཀོད་པས་མཉེས་གྱུར་ཅིག །ཅེས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་མོས་པ་
ཚུན་ཆད་གིས་བསྐྱེད་ནས་དེ་ཉིད་རྩྱུ་ཡིག་ཏུ་གསལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྟོང་བཅུད་ཀྱི་ཕུན་
ཆོག་གས་བདེ་བའི་རོལ་བ་ལས་ཤར་བ་རྣམས་ཕུལ་བར་མོས་པ་གསང་བའི་མཐུལ། བདེ་ཆེན་
ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་རྣམ་རོལ་གྱི། མཆོད་སྤྲིན་ཅིར་ཡང་སྤྲང་བའི་སྤྱུ་མ་རྣམས། །གདོད་ནས་
རང་བཞིན་སྟོང་པར་ངེས་ཉིད་པའི། །བྱང་འཇུག་སླ་མེད་མཆོད་པས་མཉེས་གྱུར་ཅིག །ཅེས་
བདེ་རྒྱུ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ངེས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒྲོའི་གཟུང་རྣམ་འདོད་ཡོན་མཆོད་སྤྲིན་
གྱི་རྣམ་པར་མོས་པས་མཉེས་པར་བསམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཐུལ་འབུལ།

དེ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི། ཁྱོད་མཆོན་(༥བ)ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་སྲིད་དང་
ཞིའི། །རྒྱད་པ་བྱུང་ནས་འབྲིན་པའི་ལམ་སྟོན་རྩེ། །དུས་གསུམ་བཤེས་གཉེན་མ་ལུས་
འདུས་པའི་སྐྱ། །སླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མཁའ་ཁྲབ་མི་ཤིག་རྩི་རྩེའི་པོ་
བྱང་དབུས། །རང་སྤྲང་ཟག་མེད་འདོད་ཡོན་དགུས་དགུ་ལ། །རྟག་པར་རོལ་བའི་ཡི་དམ་
དཀྱིལ་འཁོར་བདག །སླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །དོན་གཉེས་ལྷན་གྲུབ་ཡང་དག་
རྟོགས་སངས་རྒྱས། །འགོག་ལམ་བདེན་པ་བྱང་འཇུག་དམ་པའི་ཆོས། །རིག་གྲོལ་བརྒྱད་
ལྷན་འཕགས་ཆོག་གས་དགེ་འདུན་དངོས། །སླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །གཉེས་
སྤངས་མཆོག་གི་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་སེམས། །བཅུ་དྲུག་དགའ་བའི་འགྲོས་གྱིས་ཆོམ་མཛད་

པའི། །གནས་གསུམ་ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགྲོ་ཀྱན་གྱི་དངོས། །ལྷ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། །ནག་པོའི་རིགས་གྱུར་བདུད་སྟེ་མ་ལུས་པ། །ཐལ་བར་རྫོག་ཅིང་དམ་ལྡན་བྱ་
བཞིན་དུ། །སྒྲིང་མཛད་དཀར་ཕྱོགས་སྤང་མ་ཀྱན་གྱི་དངོས། །ལྷ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། །སྟོན་ཕྱོན་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་ཀྱང་མ་སྤུལ་པའི། །སྐལ་ངན་སྟེགས་མར་སྤྱོད་པ་བདག་
ཅག་ལ། །བདེ་ལེགས་ལམ་བཟང་གསལ་བར་སྟོན་མཛད་པའི། །ལྷ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། །ནམ་འབྲེན་སྤུལ་པའི་ཉི་མ་རྒྱབ་གྱུར་ཏེ། །མཆན་ཅམ་སྤྱབས་སུ་རེ་བའི་དུས་
ངན་འདིར། །རྒྱལ་བ་མཆོག་གི་གདུང་འཆོབ་ཆོས་ཀྱི་རྩེ། །ལྷ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། །བག་ཡོད་ར་བ་བརྟན་པོས་ཡོངས་བསྐྱར་བའི། །དེས་འབྱུང་ཚུལ་ཁྲིམས་ནམ་
དག་ཅན་དན་ལྡོན། །ལུས་ཅན་ཆ་གདུང་སེལ་བའི་ཆོ་ག་མཁན། །ལྷ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། །འགྲོ་ལ་ལྷག་པར་བཅེ་བའི་རྟ་བདུན་གྱིས། །དལ་མེད་བྲངས་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་མཆོག་ཉི། །གང་སྤྲུགས་ཀྱན་གསལ་རྒྱན་དུ་རྟག་འཆར་བ། །(༥བ)ལྷ་མ་རིན་པོ་ཆེ་
ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །གཡོ་མེད་ནང་དུ་ཡང་དག་འཛོག་གི་སེམས། །རྟོག་བྲལ་དྲངས་པའི་
ཤེས་ངོས་བདེན་གཉིས་གཟུགས། །འཆར་བའི་པ་མཐའ་ཀྱན་མཁྱེན་དང་མཉམ་པ། །ལྷ་མ་
རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །སྟིང་དབུས་མ་རིག་སྤྱབས་ཀྱི་སྒྲོང་ལས། །གྲོལ་བའི་སྒྱུ་
འཕྲུལ་བྱ་བ་གདོང་བཞིའི་འཇུག། །འཁོར་བ་སྤིད་དུ་ཉེར་བཞད་རྫོ་རྩེ་སེམས། །ལྷ་མ་རིན་
པོ་ཆེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །འདི་དང་བར་དོ་བྱི་མ་ཐམས་ཅད་དུ། །སྤྱིད་སྤྱག་མཐོ་དམན་
གནས་སྐྱབས་ཅིར་གྱུར་ཀྱང་། །ཀྱན་འདུས་ལྷ་མ་གཤིན་རྩེ་གཤེད་པོ་ལས། །གཞན་དུ་
སྤྱབས་གཞན་མི་འཆོལ་སྤྲུགས་རྩེས་གཟིགས། །ཡིད་བཞིན་ལོར་བྱ་ལས་ལྷག་དལ་འབྱོར་
རྟེན། །ནམ་གཡོང་སྟེག་པའི་ལས་ཀྱིས་ཆུད་ཐོས་ཏེ། །རིན་ཆེན་གླིང་ནས་སྟོང་ལོག་མི་
འབྱུང་བར། །ཆེ་མཐུག་དོན་ལྡན་བྱེད་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །སྤྱུ་གསུམ་རིན་ཆེན་གླིང་དུ་
ཆེ་སྤང་འདིར། །བདེ་ལྷག་འཁྲིད་པའི་བྲིན་ཅན་ལྷ་མ་ལ། །སྟོན་རྟོག་སྐྱད་ཅིག་ཅམ་ཡང་མི་

སྐྱེ་བར། །སངས་རྒྱལ་དངོས་སུ་མཐོང་བར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། །ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་གདམས་
ངག་ཐོས་ན་ཡང་། །ཉམས་ལེན་སེམས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་མ་ཁེལ་བས། །དགེ་སྦྱོང་གཟུགས་བརྟན་
ཅམ་དུ་ལུས་པ་བདག། །སློ་སྦྱ་ཆོས་ལ་སྤྱེད་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། །འཛོམ་རྒྱུང་དག་པོས་
ཉེ་བའི་མར་མེ་བཞིན། །རྒྱུན་དན་དུ་མས་གཅེས་པའི་ཆེ་སྤྱོད་འདི། །ད་ལྟ་ཉིད་ཀྱང་མ་འཆི་
གདེངས་མེད་པས། །ལོང་མེད་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། །སྐྱེས་པ་ཅམ་ནས་འཆི་
བའི་ལམ་དུ་ཞུགས། །འདུས་པ་ཐམས་ཅད་མེ་རིང་སོ་སོར་འབྱེས། །བསགས་པ་ཀུན་གྱི་ཐ་
མ་འཇོག་པས་ན། །ཆེ་འདིའི་སྤང་ཤས་སྤྲོད་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། །ཤུགས་དག་དན་སོང་
གསུམ་པོའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས། །ལུས་དང་སེམས་ལ་གདུང་བའི་ཆ་ཤས་ཅམ། །ཉམ་རྒྱུང་
བདག་འདྲས་བཟོད་སྤྲུགས་མ་མཆིས་(༤༦)པས། །དན་འགྲོའི་འཇིགས་པ་ཆེ་ལས་སྦྱོབ་
ཏུ་གསོལ། །བརྒྱུག་དགའ་ཉོན་མོངས་དག་པོའི་དབང་ཀྱང་ཉེ། །སློ་གསུམ་སྤྲུག་ལྟ་ཁོ་
ནས་སྤྲུགས་པ་འདི། །སྟོབས་ལྡན་གཉེན་པོ་བཞི་ཡི་དག་བྱེད་ཀྱིས། །བཤགས་སྤོམ་ཚུལ་
བཞིན་བྱེད་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། །སྐྱེ་དགུ་ནམས་ཀྱི་བདེ་སྤྲུག་ཐ་མོ་ཡང་། །སྟོན་བསགས་
འདུ་བྱེད་རྒྱུན་ལ་རག་ལུས་བྱིར། །སྤྲུག་སྦྱོང་དགེ་བ་སྦྱོབ་པའི་སྦྱང་དོར་ལ། །རྟག་ཏུ་བག་
ཡོད་བསྟེན་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། །ཆགས་བྲལ་ཆངས་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་ན་ཡང་། །སྤྲུག་
བསྐྱེད་གསུམ་གྱི་འཆིང་ལས་མ་གྲོལ་བས། །ལས་ཉོན་གཞན་དབང་འཁོར་བ་མཐའ་དག་
ལ། །བཅོས་མིན་ངེས་འབྱུང་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། །སྦྱང་དོར་གནས་ལ་བལྟ་བའི་
མིག་ཉམས་ཤིང་། །བདག་འཇོན་ཉོན་མོངས་དམ་པོའི་སྤྲོད་གིས་བཅིངས། །སྤྲུ་མེད་སྤྲུག་
བསྐྱེད་རྒྱ་མཆོར་ལྟར་བ་ཡི། །འགྲོ་ལ་སྦྱོང་རྗེ་སྐྱེ་བར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། །ཐོག་མེད་དུས་ནས་
རང་དོན་འབའ་ཞིག་ལ། །བཅོན་ཀྱང་པན་པ་ཆ་ཅམ་མ་གྲུབ་ཅིང་། །བྱི་བྱིར་སྤྲུག་བསྐྱེད་
བསྐྱེད་པའི་རྒྱུར་མཐོང་ནས། །རང་ཉིད་གཅེས་འཇོན་ཐོངས་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། །འགྲོ་
ལ་རྟག་ཏུ་པན་བདེ་སྦྱོབ་པ་ནི། །འདི་བྱིའི་བདེ་ལེགས་རྩ་བར་ངེས་རྟེན་ནས། །ལུས་ངག་

ཡིད་ཀྱི་བགྱི་བ་གང་བཅུམ་པ། །གཞན་དོན་ཁོ་ནར་གཞོལ་བར་བྱིན་གྱིས་ཆོ་བས། །ཉེས་
ཀྱན་ཀྱན་བག་ཆགས་བཅས་པ་གཏན་སྤངས་ཤིང་། །མཁུན་བཅེ་རུས་པ་མཐར་བྱིན་
རྫོགས་སངས་རྒྱས། །གཞན་བྱིར་འདོད་པའི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ། །བཙུག་མིན་
སྤྱང་བ་ཐོན་པར་བྱིན་གྱིས་ཆོ་བས། །གོ་འཕང་མཆོག་དེ་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་ལ། །བསྟོས་
བྱིར་འཇུག་པའི་སྟོམ་པ་ལེགས་བཟུང་ནས། །ནམ་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་
ལ། །བཙུན་པ་དྲག་པོས་འབད་པར་བྱིན་གྱིས་ཆོ་བས། །བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ལམ་བཟང་མ་
ལུས་པ། །(༤བ)ཉེ་བར་འདུས་པའི་པ་རོལ་བྱིན་པ་དྲུག་།རང་རང་མི་མཐུན་སྟོགས་གྱིས་
མི་བརྩེ་བར། །ཚུལ་བཞིན་ཉམས་སྲུ་ལེན་པར་བྱིན་གྱིས་ཆོ་བས། །དཔན་ཤེས་སྒྲགས་ཀྱང་
རྫོན་པོས་བཏང་བ་ལས། །ཅེ་གཅིག་ཉིང་འཛིན་རབ་བཏན་སྤང་པོ་ཆེ། །བྱིང་རྫོད་ནམ་
པར་གཡེང་བ་གཏན་སྟོག་པའི། །ཞི་གནས་སྤྱར་དུ་འགྲུབ་པར་བྱིན་གྱིས་ཆོ་བས། །གཡོ་
མེད་ཉིང་འཛིན་དང་འགྲོགས་སྟོ་གྲོས་གྱིས། །རི་ལྷ་རི་སྟེང་ཆོས་ཚུལ་མཐའ་ཡས་ལ། །མ་
འདེས་སོ་སོར་དཔྱོད་པ་གོམས་པའི་མཐུས། །ལྷག་མཐོང་ནམ་དག་འགྲུབ་པར་བྱིན་གྱིས་
ཆོ་བས། །འཁོར་འདས་མ་ལུས་སྟོ་ཡིས་བཏགས་ཅམ་ལས། །གདོད་ནས་རང་བཞིན་ཅི་ཡང་
མ་གྲུབ་པར། །ལེགས་པར་མཐོང་བའི་མཐའ་བྲལ་ལྷ་བ་ལ། །རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་འཛོག་པར་
བྱིན་གྱིས་ཆོ་བས། །རྫོ་རྩེ་འཆང་དངོས་སྒྲ་མའི་སྤྱན་སྤྱ་རུ། །ནམ་དག་དབང་གིས་བདག་རྒྱུད་
ལེགས་སྦྱོན་ཅིང་། །རི་ལྷ་ཁས་སྤངས་དམ་ཆོག་སྟོམ་པ་ནམས། །སྟོག་ལྷར་གཅེས་པར་
བསྐྱུང་བར་བྱིན་གྱིས་ཆོ་བས། །གང་ཤར་སྟོད་བཅུད་སྟོས་པ་མ་ལུས་པ། །རབ་འབྱམས་
ལྷ་ཡི་འཁོར་ལོར་ཡོངས་ཤར་བའི། །སྦྱིན་བྱེད་རིམ་པ་དང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །ཐ་མལ་
སྤང་ཞེན་སྟོག་པར་བྱིན་གྱིས་ཆོ་བས། །རྫོ་རྩེའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་མཐུས། །སྤིང་
པར་སྐྱེ་འཆི་བར་དོའི་འབྲུལ་འཁོར་ཀྱན། །ལེགས་པར་བཤེག་ནས་ཆེ་བྱང་འདི་ཉིད་ལ། །སྐྱེ་
གསུམ་མདོན་དུ་འགྱུར་བར་བྱིན་གྱིས་ཆོ་བས། །ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མ་

ཡིས། །རྗེས་གཟུང་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་ཀྱི་བཅུད། །གསང་ཆེན་སྒྲ་ན་མེད་པའི་
བཤད་སྒྱུབ་དང་། །ནམ་ཡང་འབྲལ་བ་མེད་པར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། །མདོ་སྒྲགས་དམ་ཆོས་
འཛིན་ལ་མི་ཞུས་པའི། །སྦྱང་སྦྱོབས་སྦྱོད་པས་རྟག་ཏུ་འདའ་བ་དང་། །སྤྱི་ནང་བར་གཅོད་
རྒྱུན་རན་མ་ལུས་པ། །ད་ལྟ་ཉིད་དུ་ཞི་བར་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། །

དེ་ལྟར་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་(ཧན)ཡིན་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྒྱད་ལ་སྦྱེ་བ་དང་
འགལ་རྒྱུ་ཞི་བའི་གསོལ་བ་ནན་ཏན་དུ་འདེབས་ཤིང་། །བྱད་པར་དུ་ཡང་། རྩོམ་བཟང་
རྒྱལ་ཀྱན་ཡེ་ཤེས་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། །བསྐྱལ་བཟང་ནམ་འབྲེན་གདུང་འཆོབ་ཆོས་ཀྱི་
རྗེ། །མཐུ་སྦྱོབས་རྒྱ་མཆོའི་བདག་ཉིད་འཛིགས་བྱེད་ལྟར། །ཅེ་གཅིག་གསོལ་བ་འདེབས་
སོ་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབས། །ཞེས་པས་ལན་ཅི་མང་གསོལ་བ་བཏབ། །གཞན་ཡང་གདུང་ལྷགས་
དག་པོས། །བདག་དང་མ་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མ་
སངས་རྒྱས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །ཆོས་རྗེ་སངས་རྒྱས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསོལ་
བ་འདེབས་སོ། །སྒྲ་མ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱུ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །སྒྲ་མ་ལོངས་སྦྱོད་རྗེ་གས་
པའི་སྦྱུ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །སྒྲ་མ་མཆོག་གི་སྦྱུ་ལ་པའི་སྦྱུ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་
སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱན་འདུས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །ཆོས་
སྦྱོང་ཀྱན་འདུས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །སྦྱབས་གནས་ཀྱན་
འདུས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ་བདག་གི་རྩོམ་སྤྱུ་འགྲོ་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ།
ཆོས་ལམ་དུ་འགྲོ་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། །ལམ་འཁྲལ་པ་སེལ་བར་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། །འཁྲལ་པ་འོད་གསལ་དུ་འཆར་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཆོས་
མིན་གྱི་རྟོག་པ་ཞི་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། །དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་མ་དད་པ་
ནས་བཟུང་(ཧབ)སྦྱེ་བདག་གཉིས་སུ་མཆོན་མར་འཛིན་པའི་བར་གྱི་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་
པ་ཐམས་ཅད་འགག་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། །དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་དད་པ་

ལྷ་མ་དང་དོ་རྩེ་འཇིགས་ཤིང་འོ་འཤོར་མེད་ཏུ་གསོལ་འདེབས་ནལ་འཕྱོར་རིམ་པ་དངོས་གྲུབ་ཀྱན་སྟོན།

ནས་བཟུང་སྟེ་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཟུང་འབྲུག་གི་བར་གྱི་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རྟོག་པ་
མཐའ་དག་རྒྱད་ལ་སྟེ་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་པ་ཡང་ལན་ཅིག་གམ་གསུམ་
ལ་སོགས་པས་གསོལ་བ་བཏབ།

དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ལྷ་མ་གཤེན་རྩེའི་གཤེད་གྱི་སྤྱི་བོའི་ཨོ་དཀར་པོ་ལས་
སྤྱིའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གྱི་རོ་བོ་འོད་དང་བདུད་ཅི་དཀར་པོའི་རྒྱན་བབས། རང་གི་སྤྱི་
བོ་ནས་ཁྱུགས། ལུས་གྱི་ནང་ཐམས་ཅད་གང་། ལུས་གྱི་ནང་གདོན་སྤྲིག་སྤྱིབ་ཐམས་ཅད་
དག །བུམ་པའི་དབང་ཐོབ། ལྷ་མ་ལྷག་པའི་ལྷའི་སྤྱིའི་བྱིན་རྒྱབས་ཐམས་ཅད་དང་། གསང་
བའི་དབང་ཐོབ། ལྷ་མ་ལྷག་པའི་ལྷའི་གསུང་གི་བྱིན་རྒྱབས་ཐམས་ཅད་དང་གསུང་དོ་རྩེ་
འབྲུབ་པའི་རྒྱས་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཐོབ་པར་གྱུར་པར་བསམ། ཡང་ལྷ་མ་གཤེན་རྩེའི་གཤེད་
གྱི་ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་སྟོན་པོ་ལས་ཐུགས་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གྱི་རོ་བོ་འོད་དང་བདུད་ཅི་
སྟོན་པོའི་རྒྱན་བབས། རང་གི་སྤྱིའི་གཞན་ལྷགས། ལུས་གྱི་ནང་ཐམས་ཅད་གང་། ཡིད་གྱི་
སྤྲིག་སྤྱིབ་ཐམས་ཅད་དག །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་གྱི་དབང་ཐོབ། ལྷ་མ་ལྷག་པའི་ལྷའི་ཐུགས་
གྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཐམས་ཅད་དང་ཐུགས་དོ་རྩེ་(༡ན)འབྲུབ་པའི་རྒྱས་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཐོབ་པར་
གྱུར་པར་བསམ། ཡང་ལྷ་མ་གཤེན་རྩེའི་གཤེད་གྱི་གནས་ལྷའི་ཡི་གེ་རྣམས་ལས་འོད་ཟེར་
དང་བདུད་ཅི་དཀར་དམར་མཐིང་སེར་ལྗང་བའི་རྒྱན་བབས། རང་གི་གནས་ལྷ་ནས་ཁྱུགས།
ལུས་གྱི་ནང་ཐམས་ཅད་གང་། ལྟོ་གསུམ་གྱི་སྤྲིག་སྤྱིབ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་
ཅད་དག །དབང་བཞི་པ་ཐོབ། ལྷ་མ་ལྷག་པའི་ལྷའི་སྤྱི་གསུང་ཐུགས་གྱི་བྱིན་རྒྱབས་
ཅད་དང་དོ་རྩེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་འབྲུབ་པའི་རྒྱས་པ་བྱུང་པར་ཅན་
ཐོབ་པར་གྱུར་པར་བསམ།

དེ་ནས་དཔལ་དཔལ་ལྷན་ཅ་བའི་ལྷ་མ་རིན་པོ་ཆེ། །བདག་གི་སྤྱིང་གར་བརྒྱའི་སྤྱིང་
བཞུགས་ལ། །བཀའ་བློན་ཆེན་པོའི་སྟོན་རྩེས་བཟུང་སྟེ། །སྤྱི་གསུང་ཐུགས་གྱི་དངོས་

གྲུབ་སྒྲུལ་དུ་གསོལ། །དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྒྲ་མ་ཡི། །སེང་ཁྲི་པད་སྒྲ་ཉི་མའི་གདན་
དང་བཅས། །སྙིང་དབུས་ཅ་འདབ་ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་ལ། །ཐིམ་པས་བསྒྲ་སྒྲ་ཉི་མའི་གདན་
དུ་གྱུར། །སྒྲར་ཡང་སྒྲ་མ་འཇམ་དཔལ་གཤེན་རྩེའི་གཤེད། །དབུ་མའི་ནང་བརྒྱད་སྙིང་གའི་
གདན་སྙིང་བབས། །དྲངས་མའི་རྒྱུང་སེམས་ཁམས་དང་དབྱེར་མེད་དུ། །བཅུགས་ནས་
ཏྲག་ཏུ་བྱིན་གྱིས་བསྒྲབས་པར་གྱུར། །དེ་ལྟར་སྒྲ་མ་ལྟག་པའི་ལྟ་དང་རང་གི་སྙིང་གའི་རྒྱུང་
སེམས་ངོ་ཐོ་དབྱེར་མེད་དུ་མོས་པ་ལ། །ཡང་ནས་ཡང་དུ་བྲན་པས་གསལ་བཏབ་ནས་གསོལ་
བ་འདེབས་པ་དང་། །བཟའ་བཏུང་གི་ཆེ་ཡང་སྙིང་གའི་སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་སྐྱབས་གནས་ཀྱན་འདུས་
ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་མོས་པ་ལ་བཟའ་བཏུང་བདུད་རྩིར་གསལ་བ་ལུལ་བས་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་
བས་དབྱེས་པར་བསམ། །གཞན་ཡང་སྤྱིའི་སྤྱང་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མ་རྩོམ་ཞེ་ཞེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་
རྣམ་པར་གསལ་བ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་སོགས་སྒྲོ་གསུམ་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མའི་
རྣམ་འབྱོར་དང་བསྐྱེད་ཤེས་པ་ཞིག་གིས་དལ་བ་དོན་ཡོད་པ་དང་། །བསྐྱན་པ་དང་འགྲོལ་པན་
པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྒྱན་མི་ཆད་དུ་འབྱུང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དེད་རང་དང་དཔལ་རྩོམ་ཞེ་ཞེ་འཇིགས་བྱེད་ངོ་ཐོ་དབྱེར་
མེད་དུ་མོས་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་རྣམ་འབྱོར་བྱ་བའི་རིམ་པ་དངོས་གྲུབ་ཀྱན་སྒྲུལ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཨོ་རོད་རྒྱན་
གར་གྱི་ཞོར་འཛིན་བདེ་བར་སྦྱོར་བའི་སྦྱོད་ནས་མངགས་པའི་མི་སྣ་ལྟ་གའི་ཀྱི་རྒྱུད་སྤྲད་སྒྲ་མ་དབུ་མཇེད་དགེ་སྦྱོར་ནས་
མཁའ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་ངོར་ཤུགས་དགེ་སྦྱོར་སྒོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྐུར་བའོ། །།

༣༡། །དཔལ་རྩི་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ལྟ་བུ་གསུམ་མའི་དབང་གི་
བརྒྱད་འདེབས་དང་། བསྐྱེད་རྫོགས་དམར་ཁིད་ཀྱི་
བརྒྱད་འདེབས་བཅས་བཞུགས་སོ། །

ལྟ་མཆོག་འཇམ་དཔལ་རྩི་རྩེ་གཤམ་རྩི་གཤམ། །ལྟ་སྐྱེས་བདེ་བ་མཆོག་སྦྱོལ་
མཁའ་འགྲོའི་གཙོ། །གྲུབ་པའི་དབང་ལྷག་ལྟ་ལི་ཉ་བཟླ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་དངོས་གྲུབ་
མ་ལུས་སྦྱོལ། །ཟུང་འཇུག་མངོན་གྱུར་དོན་ཡོད་རྩི་རྩེ་དང་། །ལྟ་སྐྱེས་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་
སྤྲུལ་པའི་ཞབས། །རྫོགས་པ་མཆོག་བརྟེན་བརྟེན་བཟླ་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་དངོས་གྲུབ་
མ་ལུས་སྦྱོལ། །བརྒྱལ་ཞུགས་སྦྱོད་པ་མར་མེ་མཛད་སྤང་དང་། །མཐུ་སྦྱོབས་མངའ་བདག་
རྩ་ལོ་རྩི་རྩེ་གྲགས། །གནས་ལུགས་མངོན་གྱུར་རྩེ་བཅུན་ཆོས་རབ་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་
སོ་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་སྦྱོལ། །གྲུབ་པའི་རིགས་འཁྱུངས་ཡེ་ཤེས་སེང་གོ་དང་། །གཞུང་
ལུགས་མང་ཐོས་རྩེ་བཅུན་འབྱུང་སེང་ཞབས། །གངས་ཅན་རྣལ་འབྱོར་དབང་སོ་རྣ་ལོ་
ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་སྦྱོལ། །དང་སོའི་སངས་རྒྱས་ལམ་སྦྱོན་
ཤེས་རབ་སེང་། །སྤྱོད་པའི་དབང་ལྷག་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བ་དང་། །མཁའ་གྲུབ་ཆེན་པོ་དོན་གྲུབ་
རིན་ཆེན་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་སྦྱོལ། །རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་འཇམ་
མགོན་ལྷོ་བཟང་གྲགས། །(ཤན)དེ་སྤྲུལ་སྤྱོད་པོ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་རྩེ། །རྒྱ་ཆེན་ཆོས་
ཀྱི་སྦྱོན་ཡངས་བ་སོ་བར། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་སྦྱོལ། །རྣམ་གྲོལ་
ས་བརྟེན་ཆོས་ཀྱི་རྩི་རྩེ་དང་། །འཇམ་ལུས་མངོན་གྱུར་ལྷོ་བཟང་དོན་གྲུབ་ཞབས། །སྦྱོན་
བརྒྱད་མཛོད་འཛིན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་

སྒྲིལ། །དབང་ཕྱག་བརྒྱད་ལྟན་ལྟོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་དང་། །ཤེས་བྱ་ཀུན་གཟིགས་སྒྲོ་བཟང་
རྒྱ་མཆོའི་སྒྲེ། །མང་ཐོས་མཛོད་འཛིན་འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་
དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་སྒྲིལ། །གཞུང་བརྒྱ་སྐྱོ་བ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་དང་། །ལུང་རིགས་
དབང་ཕྱག་དགོ་འདུན་ཕུན་ཆོགས་ཞབས། །དོ་རྩེ་འཆང་དངོས་དག་དབང་མཆོག་མཆོག་
ལྟན་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་སྒྲིལ། །དག་དབང་སྒྲོ་བཟང་བསྟན་
པའི་རྒྱལ་མཆོན་ཅན། །གསང་སྤྲུགས་ལམ་སྟོན་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོའི་སྒྲེ། །དངོས་དང་
བརྒྱད་པའི་དོ་རྩེ་འཛིན་རྣམས་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་སྒྲིལ། །བདེ་
ཆེན་ཆོས་དབྱིངས་འགྱུར་མེད་མཁའ་ཡི་ལུས། །མཐིང་ནག་ཁོ་བོའི་ཉམས་སུ་རབ་རྩོགས་
(ཉབ)པས། །ཕྱི་ནང་བདུད་དཔུང་འཛོམས་མཛད་གཤེན་རྩེའི་གཤེད། །གསོལ་བ་འདེབས་
སོ་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་སྒྲིལ། །བདག་དང་མཁའ་མཉམ་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ། །སྐྱེ་བ་ཀུན་
ཏུ་འཇམ་དབྱངས་ཞི་ཁོ་ཡིས། །རྩེས་བཟུང་མཆོན་ལྟན་དོ་རྩེ་སྒྲོ་བ་དཔོན་མཆོག་ །བསྟན་
ནས་བཀའ་བཞེན་སྐྱབ་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོ་བས། །སྒྲོག་ལྟར་གཡོ་བའི་དལ་འཁྱོར་མི་ལུས་
འདི། །ངེས་འབྱུང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་རྒྱད་སྒྲིངས་ནས། །རྣམ་དག་དམ་ཆོག་སྒྲོམ་པ་
བསྐྱུང་བ་སོགས། །བསྐྱབ་གསུམ་བྱ་བས་འདའ་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོ་བས། །སྒྲོད་བརྒྱད་དག་པའི་
འཁོར་ལོར་འཆར་བ་ཡི། །བསྐྱེད་རིམ་བཟན་པོས་བདག་རྒྱུད་སྟོན་པ་དང་། །གསང་ཆེན་དོ་
རྩེ་རྣལ་འཁྱོར་རིམ་པ་བཞེས། །རིང་མིན་བྱང་འཇུག་བཟོད་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོ་བས། །ཕྱི་ཡི་
གཤེན་རྩེ་བདུད་དང་བགོགས་ཀྱི་དཔུང་། །མ་ལུས་བྱེ་མར་འཐག་པའི་མཐུ་གྲུབ་ཅིང་། །ནང་
གི་གཤེན་རྩེ་ཉོན་མོངས་ཀུན་རྟོག་ཆོགས། །ལྷུང་དུ་ཞི་ནས་ལྟན་སྐྱེས་དཔལ་ཐོབ་ཤོག །ཅེས་
དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ལྟ་བུ་གསུམ་མའི་དབང་གི་བརྒྱད་འདེབས་འདི་ནི་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་རྒྱལ་ཆབ་ཁྲི་ཐོག་ཞི་
བདུན་པ་ཡང་སྟོང་སྒྲོ་བཟང་ཆོས་འཕེལ་གྱི་སྐུལ་སྐྱུ་དག་དབང་སྒྲོ་བྱོས་ཆོས་འཕེལ། གོང་རི་བཤད་སྐྱབ་སྐྱིང་བྲ་རིགས་
རབ་འབྱམས་བ་སྒྲོ་བཟང་ཕུན་ཆོགས་དང་། དཀའ་བརྒྱ་སྒྲོ་བཟང་དབང་པོ་གཉིས་བཅས་ནས་རིམ་བཞིན་བསྐྱལ་མ་བྱུང་

འཛིགས་བྱེད་ལྷ་བཙུ་གསུམ་མའི་དབང་དང་། བསྐྱེད་རྫོགས་དཔར་ཁྱིད་ཀྱི་བརྒྱད་འདེབས།

བའི་རྫོག་། ཤེ་ཅིང་ནས་མེར་གན་རབ་འབྱམས་པ་ཤེས་རབ་བསྟན་འཛིན་གྱིས་འཕྱིན་ཡིག་(༣༩)གི་བསྐྱེད་མ་བྱུང་བའི་
དོར། བཀའ་བྱིན་གསུམ་ལྟན་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་ཁྱི་ཆེན་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་དག་དབང་མཆོག་ལྟན་པའི་ཞལ་སྤྲ་ནས་ལས་ཐོབ་
པའི་དབང་གི་བརྒྱད་པར་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་འདུག་ཀྱང་མོས་གྲུས་ཀྱི་ཆེད་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་ཀུན་གཟིགས་
ལྷ་པ་ཡོད་པ་འདི་བཞིན་དང་། རྡོ་རྗེ་འཆང་རྩ་བཟང་འིན་པོ་ཆེ་དག་དབང་སྟོ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་
པོའི་ཞལ་སྤྲ་ནས་ཁྱི་ཆེན་ལ་ཞུས་པའི་བརྒྱད་པར་མི་བཞུགས་ཀྱང་། དོས་ན་པ་མོའི་དུས་འཛིགས་བྱེད་བཙུ་གསུམ་མའི་
དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དང་པོར་སྤྲིན་པར་མཛད་པའི་བཀའ་བྱིན་ཆེ་བས་མཆོན་སྤྲ་དངོས་སུ་ཐོན་པ་དང་བཅས་ཤིང་དག་སྟོང་
སྟོ་བཟང་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཆོས་སྤྲར་བའོ། །

༡༡། །བཙེམ་ལྡན་འདས་དཔལ་རྩོལ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་
བསྐྱེད་རྫོགས་དམར་ཁྲིད་ཀྱི་བརྒྱུད་འདེབས་
བཞུགས་སོ། །

ཨོ་སྤྲི། འཛམ་དཔལ་རྩོལ་བཙེམ་ལྡན་གཤེན་རྩོལ་གཤེད། །བདེ་ཆེན་སྦྱེལ་མཛད་
ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགོ་མ། །ཟུང་འཇུག་གོ་འཕང་མངོན་གྱུར་ལྷ་ཡི་ཏ། །གསོལ་བ་འདེབས་
སོ་བདག་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །དད་དང་ངེས་འབྱུང་བླ་པོས་རྒྱུད་བསྐྱེལ་ནས། །རྣམ་
དག་བྱང་ཚུབ་སེམས་གཉིས་འབྱོངས་པ་དང་། །བདེ་སྟོང་རང་བཞིན་ལྷ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་
གྱིས། །ཟུང་འཇུག་གྱུར་བྱེད་འབྱུང་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །གནས་ལུགས་མངོན་གྱུར་དོན་
ཡོད་རྩོལ་དང་། །བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་འབྱུང་གནས་སྤྲུལ། །བརྒྱལ་ཞུགས་བྱུང་བ་བསྐྱེད་
རྩོལ་། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །དད་དང་ངེས་འབྱུང་བླ་
པོས་རྒྱུད་བསྐྱེལ་ནས། །རྣམ་དག་བྱང་ཚུབ་སེམས་གཉིས་འབྱོངས་པ་དང་། །བདེ་སྟོང་རང་
བཞིན་ལྷ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །ཟུང་འཇུག་གྱུར་བྱེད་འབྱུང་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །བྱུང་པའི་
དབང་པོ་མར་མེ་མཛད་སྤྱང་དང་། །མཐུ་སྟོབས་ཐོགས་མེད་རྩ་ལོ་རྩོལ་གྲགས། །དེ་དཔོན་
དམ་པ་རྩོལ་བཙུན་ཆོས་རབ་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །དད་
དང་ངེས་འབྱུང་བླ་པོས་རྒྱུད་བསྐྱེལ་ནས། །མི་འཛིགས་གཟེངས་(ཤན)མཐོ་ཡེ་ཤེས་སེང་
གོ་དང་། །རྣམ་དག་མཐེན་པའི་སྤྱན་མངའ་འབྱུང་སེང་ཞབས། །རྒྱུང་སེམས་དབང་བྱེད་གྱུར་
པའི་ཆ་ལོ་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །དད་དང་ངེས་འབྱུང་
བླ་པོས་རྒྱུད་བསྐྱེལ་ནས། །རྒྱུད་རྒྱལ་བྱས་འཁོར་གསལ་མཛད་ཤེས་རབ་སེང་། །སྤྲུལ་
དམ་པ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བ་དང་། །བསྐྱེད་གསུམ་མཛོད་འཛིན་དོན་གྱུང་རིན་ཆེན་ལ། །གསོལ་

བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་ཕྱིན་གྱིས་རྫོབས། །དད་དང་ངེས་འབྱུང་བླ་མོས་རྒྱུད་བསྐལ་ནས། །འཇམ་དབྱངས་གཞོན་ནུ་རྫོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ། །མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བ་དང་། །རྡོ་རྗེ་འཛིན་མཚོག་ཤེས་རབ་སེང་གོ་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་ཕྱིན་གྱིས་རྫོབས། །དད་དང་ངེས་འབྱུང་བླ་མོས་རྒྱུད་བསྐལ་ནས། །སྡེ་བརྒྱུད་བླ་མོའི་དཔལ་ལྡན་བཟང་པོ་དང་། །གདམས་པའི་གཏེར་མཛོད་དགེ་འདུན་འཕེལ་བའི་ཞབས། །མཁེན་རབ་དབང་ལྷག་བཟ་ཤིས་འཕགས་པ་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་ཕྱིན་གྱིས་རྫོབས། །དད་དང་ངེས་འབྱུང་བླ་མོས་རྒྱུད་བསྐལ་ནས། །གནས་ལྷ་མཁེན་པ་བསམ་འགྲུབ་རྒྱ་མཚོ་དང་། །རུས་པ་མཐར་སོན་བཙུན་འགྲུས་འཕགས་པའི་ཞབས། །གཤེན་རྗེའི་གཤེད་གྲུབ་རྡོ་རྗེ་བཟང་པོ་ལ། །(༩བ)གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་ཕྱིན་གྱིས་རྫོབས། །དད་དང་ངེས་འབྱུང་བླ་མོས་རྒྱུད་བསྐལ་ནས། །མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱུན་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་དང་། །རིམ་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་དཀོན་མཚོག་རྒྱ་མཚོའི་ཞབས། །སྙན་བརྒྱུད་མངའ་བདག་དཀོན་མཚོག་ཡར་འཕེལ་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་ཕྱིན་གྱིས་རྫོབས། །དད་དང་ངེས་འབྱུང་བླ་མོས་རྒྱུད་བསྐལ་ནས། །མཁས་པའི་མཚོག་གྲུང་དག་དབང་བཙུན་འགྲུས་མཚན། །རྣལ་འབྱོར་དབང་པོ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་ཞབས། །གསང་ཆེན་འབྱུང་གནས་དགེ་འདུན་ཕུན་ཚོགས་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་ཕྱིན་གྱིས་རྫོབས། །དད་དང་ངེས་འབྱུང་བླ་མོས་རྒྱུད་བསྐལ་ནས། །སྒྲིགས་དུས་འགོ་འཛེན་དོན་ཡོད་མཁས་གྲུབ་དང་། །རྡོ་རྗེ་འཆང་དངོས་དག་དབང་མཚོག་ལྡན་རྗེ། །རིགས་ཀྱན་ཁྲབ་བདག་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་སྤྲེང་། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་ཕྱིན་གྱིས་རྫོབས། །དད་དང་ངེས་འབྱུང་བླ་མོས་རྒྱུད་བསྐལ་ནས། །བླ་མ་ཙམ་གྱིས་ཕྱི་ནང་གསང་བ་ཡི། །བདུད་སྡེ་འཛོམས་མཛད་རྡོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ལྷ། །ཡབ་ཡུམ་འཁོར་ཚོགས་སྤུལ་པར་བཅས་པ་ལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བདག་རྒྱུད་ཕྱིན་གྱིས་རྫོབས། །དད་

དང་ངེས་འབྱུང་བྲག་པོས་རྒྱུད་བསྐྱེད་ནས། །རྣམ་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་གཉིས་འབྱོངས་པ་
དང་། །བདེ་སྟོང་རང་བཞིན་ལྷ་ཡི་ནལ་འབྱོར་གྱིས། །བྱང་འཇུག་སྐྱར་དུ་འབྱུང་པར་བྱིན་
གྱིས་ཆོ་བས། །སྤྲོ་མ་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་བ་དང་། །(༣༥)སྲིད་པའི་དཔལ་ལ་ཞེན་
པ་ལོག་པ་དང་། །འགྲོ་རྣམས་བསྐྱེད་འདོད་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་། །མཐའ་བྲལ་
གནས་ལུགས་མཐོང་བར་བྱིན་གྱིས་ཆོ་བས། །སྟོན་བཙུན་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་
དུ། །ཤར་བའི་བསྐྱེད་ངེས་པ་རྣམས་མཐར་ཕྱིན་ཅིང་། །རྣམས་སྤྲགས་བསམ་གཏན་འཁྱུལ་
འཁོར་ལ་བརྟེན་ནས། །ལས་བཞི་ཐོགས་མེད་འབྱུང་པར་བྱིན་གྱིས་ཆོ་བས། །ལྷན་སྐྱེས་
བདེ་ཆེན་སྐྱེ་འབྱུལ་བ་བའི་སྐྱེ། །ངེས་དང་བྱང་དུ་འཇུག་པའི་གོ་འཕང་རྣམས། །བགེགས་
མེད་སྐྱར་དུ་མཐར་ཕྱིན་འགྲོ་བ་ཀུན། །བདེ་ཆེན་སྐྱེ་བཞིའི་དཔལ་ལ་འགོད་པར་ལོག། །ཅེས་
པ་འདི་ནི་ལྷགས་རྟ་ལོ་ཁྲི་ཆེན་དོན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་སྐུ་ལ་སྐྱེས་བསྐྱེད་པ་པོ་བྱིས་ནས། །གསང་སྤྲགས་འཆང་བའི་འདུས་
པ་མང་པོ་ལ་ལྷ་མཚོག་འཇམ་དཔལ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་རྩོ་རྗེ་འདིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་དམར་འཁྲིད་ལུལ་
བའི་སྐབས་ཞལ་འདོན་དུ་གནང་རྒྱུར་ལྷ་ཀྱའི་དགེ་སྟོང་ངེས་པ་འཛོལ་བ་སྟོ་བཟང་བསྐྱེད་པ་ཟངས་རྒྱ་མཚོས་སྐྱར་བའོ། །

༡༡། ། བྱམ་བཤག་འཇམ་དཔལ་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་རྩི་རྩེ་
འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་སྐལ་ལྷན་གྱི་
སློབ་མ་བཅུག་ནས་དབང་བསྐྱར་བའི་ཚུལ་
རྣམས་བཤད་པ་སྐྱབས་ལུམ་རིན་
ཆེན་བང་མཛོད་ཅེས་བྱ་
བ་བཞུགས་
སོ། །

ན་མོ་གྲུ་རུ་མཆུ་མོ་ཁ་སྤ་ར་སྤྱི་བརྩོ་ཞི་ར་སྤ་ཡ། རྣམ་དག་འོད་གསལ་ནམ་མཁའ་
ཡངས་པའི་ངོས། །དབལ་ལྷན་སྒྲུ་འབྲུལ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ལས། །ཀུན་སྣང་དགོ་ལེགས་
འབྲེད་པའི་ཉིན་མོར་བྱེད། །འཇམ་མགོན་ལྷག་པའི་ལྷ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སྲོད་མཚན་
དབྱར་སྐྱེས་ར་གསང་ཁོད་པའི་སྒྲ། །གང་གི་ན་བར་ལྷང་པའི་བདུད་རིགས་ཀྱང་། །གནམ་
སྒྲགས་བབས་པའི་འདམ་བུའི་སྒྲགས་མ་བཞིན། །མཐར་བྱེད་གཤེན་རྩེའི་གཤེད་པོས་རྟག་
ཏུ་སྤངས། །དུས་གསུམ་རྣམ་འཛེན་ཡོངས་ཀྱི་གསང་གསུམ་ཆབ། །གང་ཐུགས་སྒྲུ་མཆོར་
རོ་གཅིག་དེ་ཡི་སྒོར། །མཆོག་སྐྱེན་རིན་ཆེན་འབྲུང་གནས་ཚོང་ཁ་བས། །གཡེལ་མེད་
ཐུགས་རྗེས་རྣམ་ཀུན་སྒྲོང་གྲུར་ཅིག །སྤྱིང་དབུས་ཚུ་སྐྱེས་སྒྲས་པའི་ཐེུ་འབྲུ་བྱ། །སྐྱེན་

གྲོལ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱང་ཆར་བདུད་ཅིའི་(༡༥)དཔྱིད། །གཏན་བདེའི་སློབ་གྱི་བྱངས་སུ་སྦྱོལ་མཛད་
པའི། །རིན་ཅན་སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་གྲུས་པས་འདུད། །ཁྱོད་ཞལ་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པའི་སྒྲ་
གཞིན་བཞིན། །གཟི་བྱིན་འཆར་རྒྱབ་གཏན་སྤངས་ཉི་མའི་ཆ། །གསལ་ཇོགས་མཆོན་དཔེ་
ཡིད་འོང་སྒྲིན་ལེགས་མ། །དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོས་ཤེས་རབ་དངོས་གྲུབ་སྦྱོལ། །མཐའ་བྲལ་
ནམ་མཁའི་ཁྱོན་དང་མཉམ་སོང་བའི། །ལྷ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་གཞལ་ཡས་སུ། །སྐྱུ་
གསུམ་རོ་བརྒྱ་བདུད་ཅིའི་དགའ་སྟོན་ཆེད། །སྐལ་ལྷན་མགྲོན་དུ་ཆོགས་པའི་གྲལ་རིང་
བསྟར། །དེ་སྤང་ཡབ་རྗེ་འཇམ་མགོན་སྒྲ་མ་ཡི། །གསུང་རག་འཁྱལ་བཟང་ཡན་ལག་བརྒྱད་
ལྷན་ཆབ། །དུས་ཀྱི་མཐར་ཡང་ཆད་མེད་གསྒྲ་བཞིན། །དག་བྱེད་འཇུག་འཕྲེང་ཁོད་འདི་
ཨེ་མ་མཆར། །རྗེ་བྱེད་ལྷག་པར་གྲོལ་བའི་སྤྱད་བྲུ་ལ། །དོན་(༡༦)བཟང་དབང་གི་ནོར་
བྲུ་ལེགས་སྤེལ་བའི། །དོ་ཤལ་ཀུན་གྱི་ཡིད་དགའི་འབྱང་འབྱུལ་འདི། །མོས་ལྷན་རྒྱན་དུ་
ལོངས་ལ་གར་བྲོས་ཤིག །

དེ་ཡང་། འོ་སྐྱོལ་གྱི་རྣམ་འཛེན་ཤུགས་མེད་གས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་དང་བསམ་
བ་དང་བག་ལ་ཉལ་རྗེ་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་གཟིགས་ཏེ། དེ་དང་མཐུན་པར་མདོ་སྤྲེལ་གྱི་ཆོས་
ཚུལ་རྗེ་སྟེད་ཅིག་བཀའ་སྦྱེལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། རབ་དང་བྱལ་དང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་
ནི་རྣམ་འབྱོར་སྒྲ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཞེ་སྤང་ཐབས་རྒྱུད་ཀྱི་
གཙོ་བོ། འཇམ་དཔལ་གཤམ་རྗེའི་གཤམ་དོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་ཞེས་གྲགས་པ། ཁྱད་
ཆོས་ལྡས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་འདིའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོར་སྐལ་ལྷན་གྱི་སློབ་མ་རྣམས་
བཅུག་སྟེ་སྐྱུ་བཞིའི་ས་ཐོན་ཐེབས་ངེས་པའི་དབང་བསྐྱུར་བྱ་བ་ལ། བྱི་ནང་གི་དེ་ཉིད་བཅུ་ལ་
སོགས་པ་མཆོན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པའི་རྗེ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཡི་དམ་འདིའི་ལས་རུང་
གི་བསྟོན་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ལེགས་པར་བཤད་པ་དཀྱིལ་ཆོག་
རིན་པོ་ཆའི་འཕྲེང་བ་གཞིར་བཟུང་ཞིང་། དེར་མི་གསལ་བའི་རིགས་གསང་སྤྲེལ་སྤྱིའི་

དབང་བསྐྱར་སོགས་ཀྱི་ནམ་གཞག་སྟོན་པའི་སྐུ་གསུམ་རིན་ཆེན་མོས་ཁ་བསྐྱར་བ་ལ། ལྷ་
མ་དམ་པ་ནས་ཉེ་བར་བརྒྱད་པའི་འབྲུལ་བྲལ་གྱི་ཕྱག་ལེན་མཐོང་བ་བརྒྱད་པ་དང་གསུང་
རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་ཏེ། རྩལ་ཆོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་ཡིན་ན། སའི་(༣ན)ཆོ་
ག་དང་། སྟོ་གོན་གྱི་ཆོ་ག་ནམས་རིན་ཆེན་ཕྱང་བའི་དངོས་ཟིན་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དང་། རས་
ཟིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་ཡིན་ན། ས་བརྟག་བསྐྱར་སྐྱར་བ་གསུམ་བཞག་
ནས། ས་བཟུང་གི་སྟོར་དང་། བགེགས་ལ་ཕྱར་བྱས་བཏབ་སྟེ་བསྐྱར་བ་ནམས་བྱས་རྩེས་
ཐིག་ཆོན་གྱི་སྟོར་མ་གཏོགས་པའི་སྟོ་གོན་བཞི་ལ་སོགས་པ་དཀྱིལ་ཆོག་དེ་ཉིད་ནས་བཤད་
པ་བཞིན་ལ། དམིགས་བསལ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཞེས་པ་ལ་བསྐྱབ་ཅེས་བསྐྱར་བ་སོགས་དམ་
པའི་ཕྱག་བཞེས་བཞིན་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཞིང་། སྟོ་བ་མ་སྟོ་གོན་རི་ལྟ་བུ་བའི་ཚུལ་གྱི་ལག་
ལེན་ཕྱ་ཞིབ་དང་། དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཆོག་དོན་བཟོ་སྟོན་དགོས་པ་ནམས་གསང་བ་འདུས་པའི་
དབང་དོན་དེ་ཉིད་རབ་གསལ་གྱི་སྟོ་བ་མ་སྟོ་གོན་གྱི་སྐབས་སུ་མེད་པའི་ལྷག་པོ་འདིར་མེད་
ཅིང་། དེ་དག་གི་དོན་ནམས་ཁོ་བོས་དབང་དོན་དེ་ཉིད་ཡང་གསལ་སྐྱར་བ་རྩེ་རྩེ་སེམས་
དཔའི་ཞལ་ལུང་དུ་རི་ལྟ་བུ་ས་བ་བཀོད་ཟིན་པ་དང་། གཞན་ཡང་སྦྱིད་ཤོད་སྐྱལ་པའི་སྐུ་
ངག་དབང་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་མཛད་པའི་འཛིགས་བྱེད་དབང་བཤད་སོགས་སུ་
གསལ་བས་འདིར་ཆོག་གི་སྟོས་པས་འཛིགས་ཏེ་སྐྱར་ཡང་སྟོ་བའི་ཚུལ་པ་བཞག་ནས་དབང་
དངོས་གཞི་བསྐྱར་བའི་ཚུལ་མདོ་ཅམ་བཤད་པ་ལ། ཉིན་སྐྱ་མར་སྟོ་བ་མ་སྟོ་གོན་གྱིས་རྒྱད་
ལྷག་པར་གནས་པའམ་སྟོན་རུང་དུ་བྱས་པ་ནམས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡོལ་བས་བཅད་པའི་ཕྱི་
རོལ་རུ་(༣བ)བཞག །ལྷས་དང་མེ་ཏོག་བཞེ་བསྐྱེ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་དུལ་བའི་སྟོན་ལམ་གྱིས་
འཁོད་པ་ལ། ལྷ་མས་རང་རྒྱད་ལ་བརྟགས་ནས་བསྟེན་བཀུར་སྟོན་གསལ་འདོད་པ་སོགས་
ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་། གཞན་མཐོ་བར་དོགས་པའི་ཕྱག་དོག་དང་འབྲན་སེམས། ལྷག་པའི་
ཡོན་ཏན་གྱིས་སེམས་ཁེངས་པའི་ར་རྒྱལ་སོགས་ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པ་ལྟ་

ཞོག། །ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་སུ་འདུག་ནའང་དེ་ལས་ཕྱིར་ཐོན་ཏེ། བདག་གིས་ནམ་མཁའ་
དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་
པོ་ཆེ་ཐོབ་པ་དང་། མ་སེམས་ཅན་སྤྱི་དང་བྱང་པར་འདིར་ཆོགས་པའི་སྟོན་ལྡན་གྱི་སྟོབ་
མ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད། དེའི་རྒྱ་སྤྱོད་པ་བག་ཆགས་དང་
བཅས་པ་དུས་ད་ལྟ་རང་ཞི་བ་ཞིག་བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང་། བདག་གིས་དེ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཏེ།
བཅོམ་ལྡན་འདས་འཇམ་དཔལ་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་སྦྱར་བ་སྦྱར་བ་ཉིད་དུ་
འགོད་པར་བྱའོ་སྟུམ་པ་དང་། ཐབས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་། བྱང་
པར་གསང་ཆེན་ལྷ་མེད་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་བསྟན་པ་འདི་ཉིད་ཕྱོགས་དུས་གནས་སྐབས་ཐམས་
ཅད་དུ་དར་ཁིང་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག་སྟུམ་དུ་སྟོན་ཁིང་། ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་འདི་ཉིད་
བདག་ལ་ཡང་གནས་སྐབས་ཀྱན་ཏུ་པན་པར་འགྱུར་བའི་བདེ་བའི་ཐབས་ལྷ་ན་མེད་པའོ་
སྟུམ་དུ་བསམ་ནས། ཟང་ཟིང་མེད་པའི་སེམས་དགའ་བ་དང་སྟོབ་པ་སྤྱག་པར་དུ་བསྐྱེད་ཅིང་།
རི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་བསམ་པ་དགེ་བ་དེ་རྣམས་བར་བར་དུ་འང་བཅོས་མ་ཚུན་ཆོད་ཀྱིས་
ཀྱང་(༩ན)གསལ་ཡང་ཡང་གདབ་བཞིན་དུ་འདི་ལྟར་བཤད་པར་བྱའོ། །

དེ་ཡང་སྤྱིས་རབས་ལས། རབ་ཏུ་དམའ་བའི་སྟན་ལ་འདུག །དུལ་བའི་དཔལ་ནི་རྣམ་
པར་བསྐྱེད། །དགའ་དང་ལྡན་པའི་མིག་གིས་བཟླ། །ཆོག་གི་བདུད་ཅི་འཕྱང་བ་བཞིན། །གུས་
པ་བསྐྱེད་ཅིང་ཅི་གཅིག་བཏུད། །རབ་ཏུ་དང་ལ་བྱི་མེད་ཡིད། །ནད་པས་སྟན་པའི་ཆོག་ཉན་
བཞིན། །རིམ་གྱོ་བསྐྱེད་དེ་ཆོས་ཉོན་ཞིག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཤེས་པ་རྣམས་ཕྱི་རོལ་གྱི་
ཡུལ་ལ་གཡེང་བ་ལེགས་པར་བསྐྱམས་ཏེ་ཞི་བ་དང་དུལ་བས། རང་ལ་ནད་པ་ལྟ་བུའི་འདུ་
ཤེས། ཆོས་ལ་སྟན་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས། ཆོས་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས། ལྟན་ལྟན་
ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ནད་གསོ་བའི་འདུ་ཤེས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྤྱིས་བྱ་དམ་པའི་འདུ་
ཤེས། ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་བྱུག་དང་ལྡན་པ་དང་། སྟོན་དུག་

ཅན་ལྟ་བུའི་སྒྲིན་ཆེ་འདི་དང་ཕྱི་མའི་བདེ་སྦྱིད་སྦྱན་གྲགས་འདོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་
པའི་ཀྱན་སྦྲང་ངན་པ་མ་དོར་ན། རྗེ་ལྷ་མས། དེང་དུས་འདི་ན་སྦྱན་པ་འཕྱར་བ་བཞིན། །སྦྱང་
སོ་མེད་པའི་བྱ་བ་མ་བཏང་ན། །ལུས་སློག་ཡལ་ནས་བསྐྱལ་མང་ངན་འགྲོའི་གནས། བརྒྱད་
པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་སྤྱ་ཡིས་བརྟག་པར་བྱས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ད་ལྟ་ཆོས་བསྐྱབ་བྱས་
པའི་ཉེན་བཟང་སོ་ནི་སོགས། དག་པའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བཞེན་ནས་སྦྲང་དོར་གྱི་གནད་ཅུང་ཟད་
ཤེས་པས་བྱ་རྒྱ་ནི་ཡོད། ལུས་སེམས་ལ་རྒྱན་ངན་གྱིས་མ་ཟེན་པས་བསྐྱབ་དབང་ཡོད་པའི་
སྐབས་འདིར། དག་པ་(༧)འཁྱེད་ལོ་བྱས་པ་འདི་དག་ཀྱང་། ཆེ་འདི་ལ་སོགས་པའི་དོན་
ཅུང་ཅུ་སྦྱན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་ཕྱིར་དུ་བསྐྱབ་པས་སྦོབས་ཅི་ཡང་མེད། སྤྱིག་པ་ནི་ཆུ་ཐོ་ཆེན་
སོའི་རྒྱན་བཞིན་བྲགས་དྲག་འཁོར་མར་བསགས་པས་ན། གྱེ་མ་ལུས་སློག་ཆུ་ཡི་སྤྱ་བ་ལྟ་
བུ་ཉམ་ཅུང་འདི་ནི་ད་ལྟ་རང་ཡང་མི་འཛིག་པའི་གདངས་མེད། ཤེ་ནས་ནི་བདག་གི་སྦྱིད་
ཆུལ་འདིས་ངན་འགྲོར་ཡུན་རིང་དུ་གནས་དགོས་པ་འདུག་པས། དེ་འབྲེལ་སྤྱག་བསྐྱལ་ག་
ལ་བཟོད་བྱས་སྦྱམ་ནས་ཀྱན་སྦྲང་གི་ཉོག་པ་ངན་པ་རྣམས་དོར་ཏེ། བདག་གིས་ད་ལྟ་རང་
ནས་བཅོན་ས་ཟེན་ངེས་པའི་ཆོས་རྣམ་དག་ཅིག་བསྐྱབ་དགོས་པར་འདུག །བསྐྱབ་ཆུལ་ཡང་།
འཕགས་པ་ལྟས། སྤྱག་བསྐྱལ་རྒྱ་མཚོ་འདི་ལ་མཐའ། །རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་ཡོད་མིན་ན། །བྱིས་
ཁྱོད་འདིར་ནི་བྱིང་བ་ལ། །འཛིགས་པ་ཅིས་ནི་སྦྱེ་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཁམས་
གསུམ་འདིར་ངན་སོང་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྦོས། བདེ་འགྲོར་སྦྱིས་ཀྱང་སྦྱེ་ག་ན་འཆི་ལ་སོགས་
པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་། ཆོར་བ་སྤྱག་བསྐྱལ་མངོན་
གྱུར་དུ་མེད་ནའང་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལུས་འདི་སྦྲངས་ཕྱིན་ཆད་སྦྱར་དུ་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་འཕྱར་
སྒྲ་འཕྲེན་ཞིང་། ཆོར་མའི་མལ་དུ་ཉལ་བ་བཞིན་སོ་གསོད་པའི་བདེ་སྐབས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
མེད་པས་ན་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་མཚོའི་འཁོར་བ་འདི་ལས་ཐར་བ་དང་། དེ་ཡང་རང་གཅིག་
དུ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རྗེའི་ཞལ་གདམས་ལས། སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་བདག་གི་གཉེན་ཡིན་

ཏེ། །ཡུན་རིང་དུས་ནས་པན་པ་དཔག་མེད་བྱས། །འདི་དག་སྤྱག་བསྐྱལ་རྒྱ་མཚོར་ལྷུང་བ་
ལ། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བཅེ་བར་བྱ་བ་རིགས། །ཞེས་(༥ན)གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་གངས་མེད་པར་ཁོ་རང་ལས་ཀྱང་བདག་ཅག་ལ་གཅེས་པར་བྱས་ནས་པན་
ཚད་མེད་པ་བཏགས། །གཞོད་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་ལས་སྐྱབས། །བདག་གི་ཕྱིར་རང་སྟོག་
ཡལ་བར་འདོར་བའང་རྩིས་ཀྱི་ཅིག་བྱས་པའི་མ་བུའདྲེད་བུའདྲེད་པ་ཤ་སྤྱག་ཡིན་པ་ལ་འདི་རྣམས་
ཀྱང་འཁོར་བ་དང་རན་སོང་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལྷགས་དག་ལ་ཡུན་རིང་བས་ཐར་
དུས་མེད་པར་མནར་བ་སྤྱིར་རེ་རྩེ། །འདི་དག་སྤྱག་བསྐྱལ་ལས་བསྐྱལ་ནས་བདེ་བ་སྒྲ་ན་མེད་
པར་བཞག་དགོས་པར་འདུག་པ་ལ། །བདག་ལྟ་བུ་དང་ཚངས་པ་བརྒྱ་བྱེན་སོགས་འཛིག་
ཉེན་གྱི་མཐུ་བོ་ཆེ་རྣམས་ལྟ་ཞོག །ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་ལའང་འགྲོ་དོན་བུའདྲེད་པའི་མཐུ་མ་
རྩོགས་པས་བདག་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཅི་ནས་ཀྱང་སྟོན་ཀུན་ཟད། །ཡོན་ཏན་ཀུན་
རྩོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ད་ལྟ་རང་ཐོབ་ན་ཨང་། །དེ་ལྟར་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅིག །དེའི་
ཕྱིར་དབང་བསྐྱར་ཟབ་མོ་ཙོད་ནས་སྤྱར་ལམ་གསང་སྤགས་སྒྲ་མེད་ལ་སྐྱབ་པ་ལྟར་བུའོ་
སྤྱམ་པ་སྐྱད་ཅིག་ཅམ་ཞིག་སྐྱེས་ན་ཡང་སེམས་དེ་ལྟ་བུ་དང་བུལ་བས་ཆེ་རིལ་པོར་དགོ་
བ་བྱས་པ་ལས་ཀྱང་བོགས་ཆེ་བ། །དལ་བ་དོན་ལྡན་དུ་བུའདྲེད་པའི་དགོ་སྟོར་གྱི་གནད་ཡིན་
པས་སེམས་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་དང་། །གཞན་ཡང་སྟོད་ཁ་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུར་ཡིད་མི་གཏོད་པ་
དང་། །ཞབས་རྩིལ་ལྟ་བུར་ཡིད་བསྟད་གཏད་ཀྱང་སེམས་ལ་མི་འཛིག་པར་བརྟེན་པ་སོགས་
ཀྱི་སྟོན་སྤངས་པའི་སྟོན་པ་ལེགས་པར་གསན་འཆོལ།

གསན་བྱ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་། །རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། །འདི་ན་(༥བ)རྩོགས་སངས་
རྒྱས་སུ་བཞུགས་པ་ལ། །ཟབ་མོ་རྩི་རྩེ་ཐེག་དང་པར་བྱེན་ཐེག །རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་གསང་
སྤགས་པར་བྱེན་ལས། །ཤིན་ཏུ་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས། །ཉི་མ་ཆེ་བ་ལྟ་བུར་
ཀུན་ཏུ་གྲགས། །ཞེས་དང་། །འཕགས་པ་གསང་བ་ལྷུང་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། །རྒྱ་ལ་སྟོར་

བ་རྒྱུ་ཡི་ཆོས། །འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་བྱས་ནས། །འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་ཉི་ལམ་ཞིག་། ཅེས་
གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་བས་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་ལ་རྒྱ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཐེག་
པ་དང་། འབྲས་བུ་གསང་སྤགས་དོ་རྩེའི་ཐེག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བྲག་ལ་བསྐྱབ་
པ་ཅོམ་ལས་འབྲས་བུ་དང་འབྲ་བའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་གཞན་མེད་པས་ན་
རྒྱའི་ཐེག་པ་དང་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ལ་
ཡང་རྒྱ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྡེ་སྟོད་ཅེས་བྱ།

གཉིས་པ་ནི། ལྷ་མེད་གྱི་རྒྱུད་དོན་ལ་འཇུག་པ་ལས། དེ་ནི་སྐུ་དང་ཡོངས་སྟོན་དང་
གནས་དང་མཛད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པས་ན་འབྲས་བུ་སྟེ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་མཆན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་
དང་། མཆོད་པའི་ཆོགས་དང་། རང་སྣང་གི་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། སེམས་ཅན་སྤྲོན་གྲོལ་
ལ་འགོད་པའི་ཐབས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་བྲགས་ཀྱི་མཛད་པ་བཞི་དང་འབྲ་བར་ད་ལྟ་ནས་རང་གི་
ལུས་ལྟར་བསྐྱེད་ཅིང་། ཡིད་ཀྱིས་སྐུལ་པའི་མཆོད་པས་མཆོད་པ་དང་། སྟོན་གཞལ་ཡས་
ཁང་དུ་བསྐྱོམ་(༦ན)པ་དང་འོད་ཟེར་གྱི་སྟོ་བསྐྱས་སྟོན་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉིས་སྟོན་སྐྱངས་
པར་མོས་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཕུན་ཆོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་བཞི་མོས་པ་ལམ་
བྱེད་ཀྱི་སྟོན་ནས་བསྐྱོམས་པས་ན་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ཉིད་ལ་སྤགས་ཞེས་
བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡང་། འདུས་པ་བྱི་མ་ལས། དབང་པོ་དང་ནི་ཡུལ་རྣམས་ཀྱི། །རྒྱུན་
གྱིས་གང་དང་གང་བྱུང་ཡིད། །ཡིད་དེ་སྤྲོན་ཞེས་བྱ་བར་བཤད། །རྩ་ནི་སྟོབ་པར་བྱེད་པའི་
དོན། །འཛིག་རྟེན་སྟོན་ལས་རྣམ་གྲོལ་བར། །གང་བཤད་དམ་ཆོག་སྟོམ་པ་སྟེ། །དོ་རྩེ་ཀུན་
གྱིས་བསྐྱང་བ་ནི། །སྤགས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་ནང་གི་དབང་པོའི་བདག་རྒྱུན་
དང་། བྱིའི་ཡུལ་གྱི་དམིགས་རྒྱུན་དང་། ཤེས་པ་སྤྲ་མའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་

བའི་ཐ་མལ་གྱི་ཡུལ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་དག་པའི་སྤང་ཞེན་གྱིས་བཅད་ནས་ཡིད་
ལེགས་པར་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པས་ན། སྤྲོ་བ་ལྡན་ཡིད་སྐྱོབ་བཅས་སྤྲུགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུད་སྤེ་
བཞིའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྤྲུགས་གྱི་སྤྱོད་བཤད་ཡིན་ལ། གླེང་མེད་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྤང་
མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ཚུན་ཆད་གྱི་ཡིད་ཐ་མལ་པ་རྣམས་འོད་གསལ་ལྟན་སྐྱེས་གྱི་བདེ་བ་ཆེན་
པོས་བཅད་ནས་ཡིད་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པས་ན་སྤྲུགས་ཞེས་བྱ།

སྤྱོད་བཤད་ཚུལ་དེ་ལའང་སྤྱི་དོན་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། གཞན་
ཡང་། སྤྲུགས་གྱི་སྤྱད་དོན་སྤྲོ་བ་ལྡན་ཞེས་པའི་སྤྲོ་བ་ཤེས་པ་ལམ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་ཤེས་རབ་
དང་། ལྡན་ཡུལ་འགོ་བ་སྐྱོང་བའམ་སྐྱོབ་པའི་སྤྱི་ཇེ་སྤེ་དེ་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲུག་པས་ན་ཤེས་སྐྱོབ་
པོ་སྤྲུགས་ཏེ། དེ་(༤བ)ལའང་ཡིད་སྐྱེ་དང་། སྤྱི་དོན་དང་། མཐར་ཐུག་གི་སྤྱོད་ཉིད་སྤྱི་ཇེ་
ཟུང་དུ་འབྲུག་པའི་ཚུལ་བཞིའི་བཤད་བྱ་ཡོད། ཡང་དེ་ལ། སྐྱོབ་དཔོན་ལྟེ་པས་སྤྲུགས་
པའི་མེ་ཏོག་ལས་བཤད་བ་ལྟར། མདོ་སྤྲུགས་གྱི་ལམ་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པ་ནི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་འདུ་བ་ལས་ཐབས་གསལ་གཉིས་
སུ་མེད་པའི་རྩི་ཇེ་སེམས་དཔའ་སོགས་གྱི་ལྟེ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཆེ་སྤང་དོར་ལྟེ་འཁོར་ལོ་
སོགས་མཆོན་མ་དང་བཅས་པ་ལ་དམིགས་པས་ན། སྤྱི་སོགས་ཐབས་གྱི་ཆ་རྣམས་ཆང་
ཞིང་། དེས་དོར་སྤྱོད་ཉིད་དེས་པས་ཤེས་རབ་གྱི་ཆ་ཆང་ལ། དེ་གཉིས་སོ་སོར་དབྱེར་མི་
བྱེད་པས་ན་རྩི་ཇེ་དང་། དེ་ཉིད་ཐེག་པ་ཡིན་པས་ན་རྩི་ཇེ་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། པ་རོལ་
ཏུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལས་ཐབས་གྱི་ཚུལ་མང་བས་ན་ཐབས་གྱི་ཐེག་པ་དང་། སྤྱོད་མིན་ལ་
གསང་ཞིང་སྤྱི་སྤྱོད་པས་འགྲུབ་པས་ན་གསང་བའི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟར་བརྗོད་བྱར་
སྤྱོད་པའི་བཀའ་ལ་ཡང་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་དང་གསང་སྤྲུགས་དང་རྩི་ཇེ་ཐེག་པ་དང་ཐབས་
གྱི་ཐེག་པའི་སྤེ་སྤྱོད་ཅེས་བྱ། དེག་པ་འཛིན་པ་གསང་སྤྲུགས་པ་རྣམས་གྱི་བསྐྱེད་པའི་གཞི་
དང་། གྲུབ་པའི་མཐའ་རྣམས་སྤྱོད་པས་ན། དེག་པ་འཛིན་པའི་སྤེ་སྤྱོད་ཅེས་བྱང་བྱ།

དེ་ལྟར་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཐེག་པ་གཉིས་ལས། རྒྱ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལ་བརྟེན་ན་
བསྐྱལ་པ་བྱངས་མེད་གསུམ་ལ་སོགས་པ་དུས་ཤིན་དུ་རིང་པོར་ཆོགས་གསོག་དགོས་
ཤིང་། དེ་ལྟར་བསགས་པའི་མཐར་ཡང་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་དུ་འཇུག་དགོས་ཏེ། སློབ་དཔོན་སྐུ་
བྱང་གིས་ལས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ལས། (ཨ)བསྐྱལ་པ་མཐའ་ལས་རྣམས་སུ་ཡང་། །མགོ་
དང་རིན་ཆེན་སོགས་བྱིན་པས། །སྤང་བ་རྣམ་པར་མ་དག་ཕྱིར། །བྱང་ཚུབ་འབྲས་བྱ་ཐོབ་
མི་འགྱུར། །མཐའ་ལས་བསྐྱལ་པ་རྣམས་སུ་ཡང་། །དེ་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་སོགས་
ཀྱིས། །སྤང་བ་རྣམ་པར་མ་དག་ཕྱིར། །བྱང་ཚུབ་འབྲས་བྱ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །མཐའ་ལས་
བསྐྱལ་པ་རྣམས་སུ་ཡང་། །སྤྲགས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་ཉིང་འཛིན་ཀྱིས། །སྤང་བ་རྣམ་པར་མ་དག་
ཕྱིར། །བྱང་ཚུབ་འབྲས་བྱ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །སྤང་བ་གསུམ་པོ་དག་པས་ནི། །ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་ཉིད་ཐེ་ཆོམ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་སོགས་ལ་
བརྟེན་ན་དེའི་རང་ལམ་ཅམ་གྱིས་ཡིད་ཤེས་རགས་བས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་
དང་། དེའི་མཐུས་ས་བཅུའི་རོ་སྐལ་ཀྱི་སློབ་པ་རྣམས་སྟོང་བྱས་མོད་ཀྱང་། གཉིས་སྤང་བག་
ཆགས་དང་བཅས་པ་དག་པའི་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་འོད་གསལ་དང་རྣམ་པ་རི་ལྟ་བར་འབྲ་བའི་
ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་རིགས་འབྲའི་རྒྱ་བྱང་པར་ཅན། ཡིད་ཤེས་པ་མོ་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་
ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐུས་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་གཉིས་
སྤང་འབྲལ་བ་རྣམས་གཏན་ནས་བྱང་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་མེད་པས་ལམ་དེ་ཅམ་གྱིས་ཡེ་
ཤེས་ཆོས་སྐུ་འབྲལ་མི་བྱས་ལ། ཡང་། འབྲས་དུས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་ནི། འོད་གསལ་དང་རོ་
པོ་དབྱེར་མེད་པའི་རྒྱང་གི་ཉིང་ལེན་ལས་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཤར་བའི་སྐུ་འཇའ་
ཆོན་ལྟར་ཁ་དོག་མ་འབྲས་པ། རྒྱ་རྒྱ་ལྟར་གར་ཡང་བྱལ་པ། མིག་འཕྲལ་(ཨ)ལྟར་ཅིར་
ཡང་སྤང་བ། མི་ལམ་ལྟར་སེམས་དང་རོ་པོ་གཅིག་པ། སྐུ་མའི་མི་ལྟར་ཡན་ལག་དང་ཉིང་
ལག་ཆད་བ་ལ་རྒྱང་སེམས་ཅམ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། གཟུགས་སྐུ་དེ་ལྟ་

བྱ་འབྲུག་པ་ལ་སློབ་པའི་དུས་སུ་དེ་དང་ནམ་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་མཐུན་པའི་རིགས་འབྲའི་
སྐྱེའི་གཞུང་ལ་བསྐྱབས་ན། འབྲས་བུའི་སར་སྐྱེ་དེ་ལྟ་བུ་རང་འབྲུངས་སུ་མི་འབྲུང་བས། དེའི་
རྒྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་སེམས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྒྱང་ལས་གྲུབ་པའི་
ལམ་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་ཡིན་ལ་དེ་འབྲུག་པ་ནི་སྤྲ་གས་སྒྲ་མེད་ནས་བཤད་པའི་ལུས་ལ་
གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་ཐབས་མཁས་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་བས། བ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པའི་
རང་ལམ་ཅམ་གྱིས་གཟུགས་སྐྱེ་ཡང་འབྲུག་མི་ལུས་བས་ན་ལམ་དེའི་བརྟེན་པ་རྫོགས་པའི་
མཐར་ཡང་ངེས་བར་སྤྲལ་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་ཏེ་སྐྱེ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་འབྲའི་ཉེ་གྱུ་བབ་མོ་
བསྐྱབ་དགོས།

དེས་ན། དང་པོ་ནས་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་བས་རྒྱད་སྒྲུང་བ་གཞིར་བཟུང་ནས་
དེ་ཅམ་ལ་མ་ཞེན་བར། གསང་སྤྲལ་གྱི་རྒྱད་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་བས་འདུག་པར་བྱ་
དགོས། རྒྱད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ལ་ཡང་། བརྫོད་བྱ་དོན་གྱི་རྒྱད་དང་། རྫོད་བྱེད་སྤྱི་རྒྱད་གཉིས་
ཀྱི་དང་པོ་ལ་ཡང་། འདུས་པ་ཕྱི་མ་ལས། རྒྱད་ནི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བར་གྲགས། །རྒྱན་དེ་ནམ་པ་
གསུམ་འབྲུང་ཏེ། །གཞི་དང་དེ་བཞེན་རང་བཞེན་དང་། །མི་འཕྲོག་པ་ཡི་རབ་སྤྱེ་བ། །ནམ་
པ་རང་བཞེན་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། །དེ་བཞེན་མི་འཕྲོགས་འབྲས་བུའོ། །གཞི་ནི་ཐབས་ཞེས་བྱ་བ་
སྟེ། །གསུམ་གྱིས་རྒྱད་ཀྱི་དོན་བསྐྱུས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱའི་རྒྱད། (༡ན) ཐབས་
ཀྱི་རྒྱད། འབྲས་བུའི་རྒྱད་དེ་ནམ་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་ལས། རྒྱའི་རྒྱད་དམ་རང་བཞེན་གྱི་
རྒྱད་ནི། གྲུབ་ཆེན་རྣམས་ཆེན་པོས། རྒྲ་མེད་ཀྱི་གདུལ་བུའི་གཙོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་
ཟག་གི་རང་བཞེན་དང་། སློབ་དཔོན་ཤེའི་བ་དང་ཨ་མ་རྒྱ་ཀ་རས། གདུལ་བུའི་རྒྱད་ཀྱི་སེམས་
ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞེན་ནམ་དག་ལ་བཞེད། སློབ་དཔོན་གཞན་ཁ་ཅིག །སེམས་གསལ་
རིག་ཅམ་ལ་བཞེད་པའང་ཡོད། ཐབས་སམ་གཞིའམ་ལམ་གྱི་རྒྱད་ནི། དབང་བསྐྱར་བ་ནས་
བཟུང་སྟེ། སློབ་པའི་བྱང་འདུག་གི་བར་གྱི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་ཡིན་

ལ། འབྲས་བུའི་རྒྱུད་ནི། ཐབས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བའི་ཁ་སྐྱོར་བདུན་ལྔ་མི་སྟོབ་པའི་
བྱང་འཕྲུག་གི་གོ་འཕང་སྟེ། མདོར་ན། ལམ་གྱི་བྱེད་པ་འཕྲུག་པའི་གཞིའམ་རྒྱ་རྒྱུ། རིན་
པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་སྐལ་ལྔ་ཀྱི་གདུལ་བུའི་སེམས་དང་། དེའི་ཆོས་ཉིད་
འི་མ་དང་བཅས་པ་ནམས་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་དབང་དང་། གྲོལ་བྱེད་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ལམ་ཟབ་
མོའི་ཐབས་རྒྱུད་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྦྱངས་ནས་འབྲས་བུའི་རྒྱུད་མི་འཕྲོགས་པ་བདེན་གཉིས་
བྱང་དུ་འཕྲུག་པའི་སྐུ་འགྲུབ་པས་ན་རྒྱུད་དེ་གསུམ་གྱིས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་དོན་མཐའ་དག་བསྟུས་
པ་ཡིན་ལ། དེ་ནམས་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པའི་གསུང་རབ་ནི་རྗོད་བྱེད་ཆོག་གི་རྒྱུད་དེ། དེ་ཡང་
ཆོག་གི་སྒྲེང་བ་སྤྱི་བར་མ་ཆད་པར་རྒྱན་ཆགས་པས་ན་རྒྱུད་དོ། །

གཞན་ཡང་དེ་ལ། རྫོ་རྩེ་གྲུང་ལས། དམན་པ་ནམས་ལ་བྱ་བའི་རྒྱུད། །བྱ་མེད་ནལ་
འབྱོར་དེ་ལྟག་ལའོ། །ནལ་འབྱོར་(འབ)མཆོག་ནི་སེམས་ཅན་མཆོག་ །ནལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་
དེ་ལྟག་ལའོ། །ཞེས་དང་། བདེ་མཆོག་ཙ་རྒྱུད་ལས། མདོ་སྟེ་བྱ་བ་སྟོད་པ་དང་། །ནལ་
འབྱོར་གསང་མཐའི་དབྱེ་བ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱ་རྒྱུད། སྟོད་རྒྱུད། །ནལ་འབྱོར་
རྒྱུད། །ནལ་འབྱོར་སྒྲ་བ་མེད་པའི་རྒྱུད་དེ། །ནམ་པ་བཞི་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་ལ།
གངས་ཅན་གྱི་མཁས་པ་སྤྱི་མ་ནམས་ལ་བཞེད་ཚུལ་མང་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། བལ་ཆེ་བ་ཞིག་
རྒྱ་མཆོན་སྟོགས་རེ་ཅམ་ལ་བརྟེན་པའི་བཤད་ཚུལ་མཐའ་མ་ཆོད་པ་ཁོ་ནར་སྤང་བ་ནི། རྫོ་
བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་སྟགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། རང་ལྷགས་ནི། རྫོ་རྩེ་
གྲུང་གྱི་རྒྱུད་ལས། །ནམ་རྟོག་གི་འི་མས་སེམས་སྟགས་པས་ན་སེམས་དེ་སྟོང་བའི་ཐབས་ལ་
འབད་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས། དེ་ལྟ་ན་སེམས་ཀྱི་འི་མ་སྟོང་བའི་ཐབས་
ནི་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། དེ་ཅམ་གྱིས་འཆང་རྒྱའམ་སྟམ་པ་ལ། དེའི་དོགས་
པ་གཙོད་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་སྟོང་པ་ཐབས་ཡིན་ན། །དེ་ཆེ་སངས་རྒྱས་ཉིད་མི་འགྱུར། །རྒྱ་
ལས་འབྲས་བུ་གཞན་མེད་བྱིར། །ཐབས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན། །ཞེས་གལ་ཏེ་སྟོང་པ་ཁོ་

ན་འཆང་རྒྱ་བའི་ཐབས་ཡིན་པར་འདོད་ན། དེའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། སྟོང་པ་
བསྐྱོམ་པ་ལ་སེམས་ཀྱི་དྲི་མ་སྟོང་བའི་རྒྱ་ཚམ་ལས་འབྲས་བྱ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ཐབས་
གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བྱ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ཐབས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད། དེ་ལྟ་ན་སྟོང་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་ལ་དོན་མེད་དམ་སྟུམ་པའི་དོགས་པ་
གཙོད་པའི་ཕྱིར། ལུང་དེའི་འཕྲོ་ལས། ལྟ་བ་རྣམས་ལས་ལོག་རྣམས་(༤ན)དང་། །བདག་
ཏུ་ལྟ་བ་འཆོལ་རྣམས་ཀྱི། །བདག་ཏུ་འཛིན་པ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་
པར་བསྟན། །ཞེས་བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཕྱིར་སྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ལོག་པ་འཛིན་
པ་དང་། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་འཆོལ་བ་སྟེ་བདག་ལྟ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་བདེན་འཛིན་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་དང་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་
སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ལ། འོ་ན་འཆང་རྒྱ་བ་ལ་མེད་དུ་མི་བྱུང་བའི་ཐབས་
ཀྱི་ཆ་དེ་ཉིད་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྤར་གྱི་འཕྲོར། དེ་ཕྱིར་དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་ཞེས། །བདེ་
བའི་ཐབས་ཀྱི་སྟོམ་པ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་ང་རྒྱལ་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡུན་
རིང་མི་འགྱུར། །ཞེས་རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཡིད་ངོར་གསལ་བ་ལ་བདེ་
སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱས་བཏབ་སྟེ་དབྱེར་མེད་དུ་སྟོམ་པ་དང་། དེ་ཡང་
འབྲས་བྱ་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་རྟེན་བརྟེན་པའི་ང་རྒྱལ་དང་ལྟན་པར་བསྐྱབས་ན་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཡུན་མི་རིང་བར་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་བཤད།

ཐབས་དེ་ལྟ་བུ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་སྟོན་པ་ལ། དེའི་འཕྲོར། སྟོན་པ་སུམ་ཅུ་ཙ་གཉིས་
མཚན། །མངའ་བདག་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུར་ལྟན། །དེ་ཕྱིར་ཐབས་དེས་བསྐྱབ་བྱ་སྟེ། །ཐབས་
ནི་སྟོན་པའི་གཞུགས་ཅན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་ལ་དངོས་སུ་སྤར་
ནས་དོན་བྱེད་པའི་གཙོ་བོ་ནི་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་གཞུགས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་
ཐབས་དེ་ལྟ་བུས་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ་ཐབས་ནི། སྟོན་པ་དེ་དང་འབྲ་བའི་(༤བ)གཞུགས་ཅན་

ད་ལྟ་ནས་བསྐྱོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དོ་རྩེ་འཆང་རང་ཉིད་ཀྱིས་དོགས་པ་
རྣམས་ལེགས་པར་བཅད་ནས་འབྲས་བྱ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་བྱེད་བསྐྱོམ་པ་སྒྲགས་
ཀྱི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་ན། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ཀ་ལ་ཐབས་ལྟའི་རྣལ་
འབྱོར་དེ་ལམ་ཀྱི་སྟོན་ཏུ་བྱ་དགོས་པར་འདྲ་ཞིང་། བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལས། སྒྲགས་
ཐེག་པ་གཞན་དང་དེ་ཡང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་འཛོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཀྱི་གཙོ་བོའང་དེ་
ཡིན་པས། རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་ཁྱད་པར་ཡང་གཙོ་བོའི་དོན་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་ནས་
འཛོགས་དགོས་པ་ལ། རང་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་སྐྱུར་བསྐྱེད་པ་དང་སྟོང་པ་གཉིས་བྱུང་དུ་
འབྲེལ་བའི་ཐབས་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་དེ་བྱེད་ལུགས་
མི་འདྲ་བ་བཞིའི་ཁྱད་པར་ཀྱིས་འཛོགས་ལ། དེ་ཡང་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་བྱེད་པ་ན་ཁྱུས་དང་
གཙང་སྒྲ་སོགས་བྱིའི་བྱ་བ་ལ་གཙོ་བོར་བསྟོན་པས་ན་བྱ་བའི་རྒྱུད་དང་། བྱིའི་བྱ་བ་ཏ་
ཅང་མང་བ་ལ་བསྟོན་མི་དགོས་པར་བྱིའི་བྱ་བ་དང་། རྒྱུད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛོན་གཉིས་ཆ་མཉམ་
པར་སྐྱོད་པ་ཅམ་ལ་བསྟོན་པས་ན་སྐྱོད་རྒྱུད་དང་། བྱིའི་བྱ་བ་ལའང་ཅུང་ཟད་བསྟོན་ཤིང་
ནང་གི་རྣལ་འབྱོར་ཤིན་ཏུ་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དང་། རྣལ་འབྱོར་དེ་ལས་
གོང་ན་གཞན་མེད་པས་ན་རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་དུ་འཛོགས་སྟེ། དེ་ནི་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་
ག་ལ་གྲགས་པའི་མིང་འདོགས་ཀྱི་སྟོང་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་། རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་མཚན་དོན། སྒྲ་མེད་ཀྱི་གཞུང་ནས་འབྱུང་བའི་སྟོང་ནས་དེ་བཞིའི་
ཁྱད་པར་འཛོགས་ལུགས་ནི། སུམ་ཁྱེ་ལས། རྟོན་དང་(༡༠ན)བཟླ་དང་ལག་བཅངས་
དང་། །གཉིས་གཉིས་འབྱུང་དང་རྣམ་པ་བཞི། །སྟོན་བྱའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱུད་བཞིར་གནས། །ཞེས་
དང་། །དོ་རྩེ་སྟོང་པོ་རྒྱན་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། །འདི་ནི་གཉིས་པོ་འབྱུང་པ་ཡི། །རྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་
བ་བསྟན་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་ལག་བཅངས་དང་། །རྟོན་དང་བཟླས་པས་ཤེས་པར་
བྱ། །ཞེས་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་མཚན་ལ་རིམ་བཞིན། བཟླ་བའི་རྒྱུད་དང་། རྟོན་པའི་རྒྱུད་དང་།

ལག་བཅངས་སམ་འབྱུང་པའི་རྒྱུད་དང་། གཉིས་སྦྱར་གྱི་རྒྱུད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། འབྲས་
དུས་གྱི་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་ལ་འདོད་ཆགས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། སྒྲགས་གྱི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་ལམ་ལ་ཐོག་མར་ཞུགས་ནས་རྒྱུད་སྤེ་དེ་དང་དེའི་ལམ་གྱི་ལུས་རྫོགས་པ་ལ་བསྐྱབ་
པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་གཙུག་ལོ་ཞི་འདོད་ཁམས་པ་རིག་མའི་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་
པ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ཅམ་ལ་མོས་པར་བྱུང་བར་མེད་ཅིང་ནང་གསེས་དབང་པོ་རྣེས་ཀྱི་བྱུང་
བར་གྱིས་བལྟས་པའི་ཆགས་པ་ཅམ་ལམ་དུ་བྱེད་ཀྱས་པ་ནས་གཉིས་སྦྱར་གྱི་འདོད་ཆགས་
ཆེན་པོའང་ལམ་དུ་བྱེད་ཀྱས་པའི་གང་ཟག་སོ་སོའི་དབང་པོ་དང་འཆོམ་པར་འདོད་ཆགས་
རིགས་བཞི་ལམ་དུ་བྱེད་ལུགས་གྱིས་རྒྱུད་སྤེ་བཞིར་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་། བྱ་རྒྱུད་
དོན་ཞགས་གྱི་ཆོ་ག་ཞིབ་མོ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཞལ་ཁྲོ་གཉེར་ཅན་ལ་གཏོད་པར་བྱ་
ཞིང་། ཞེས་དང་། གཡས་སྤྱོད་ན་ལྷ་མོ་སྦྱོལ་མ་འཛེམ་བག་དང་བཅས་ཤིང་ལུས་བདུད་
པར་མཆོག་སྦྱིན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་མིག་གཏོད་པར་བྱའོ། །གཡོན་དུ་བསྐྱའི་རིགས་མཛེས་མ་
འཛེམ་བག་དང་(༡༠བ)བཅས་པ་གསང་སྒྲགས་གྱི་ཚུལ་རྗེས་སུ་མཐུན་ཞིང་དོན་ཡོད་ཞགས་
པ་ལ་མིག་གཏོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱ་རྒྱུད་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ནལ་འབྱོར་
པ་རང་སྦྱན་རས་གཟིགས་ལྷ་བྱའི་ལྷར་གསལ་བས་བསྐྱོམ་པའི་ལྷ་མོ་ལ་བལྟས་པའི་འདོད་
ཆགས་ཅམ་ལམ་དུ་བྱེད་ལ། དེ་བས་ལྷག་པའི་འདོད་ཆགས་ལམ་དུ་བྱེད་མི་ཀྱས་པ་ལ། དེ་
ཅམ་གྱི་ལམ་བྱེད་སྟོན་པ་ནི་བྱ་བའི་རྒྱུད་དང་། སྦྱོད་རྒྱུད་ནམ་སྤང་མངོན་བྱང་ལས། དེ་ཡི་
གཡས་སུ་ལྷ་མོ་ནི། །སངས་རྒྱལ་སྦྱན་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། །ལྷ་མོ་ཅུང་ཟད་འཇུག་པའི་ཞལ། །འོད་
གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འདོམ་གང་བ། །མཚུངས་མེད་སྐྱེ་ནི་རབ་ཏུ་དྲངས། །དེ་ནི་ཤུག་ཐུབ་པའི་
ཡུམ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ནམ་སྤང་མངོན་བྱང་ངམ་འཕགས་པ་སྦྱན་རས་
གཟིགས་ལྷ་བྱར་གསལ་བས་བསྐྱོམ་པའི་ལྷ་མོ་ལ་བལྟས་པར་མ་ཟད། རྒྱུད་པའི་འདོད་
ཆགས་ཀྱང་ལམ་དུ་བྱེད་ཀྱས་ལ། དེ་ལས་ལྷག་པའི་འདོད་ཆགས་ལམ་དུ་བྱེད་མི་ཀྱས་པའི་

གང་ཟག་ལ་དེ་ཙམ་གྱི་འདོད་ཆགས་ལམ་དུ་བྱེད་ཚུལ་སྟོན་པ་སྟོན་པའི་རྒྱུ་དང་། རྣམ་
འབྱོར་གྱི་རྒྱུ་དོན་རྗེ་ཅེ་མོ་ལས། །ལྷ་མོ་དོན་རྗེ་ཙུ་མོ་སྟོན་པ། །དབུས་འབྱུང་རང་གི་ལྷ་མོ་
དེ། །དེ་ཡི་སྟོན་པ་མགོ་སྐྱར་ཞིང་། །འཇུག་བཅས་ཀྱི་ཕྱོད་བཟུང་བ་སྟེ། །བཙུག་ལྷན་འདས་གྱི་
ཕྱག་ལ་འཇུག། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་རྣམ་སྒྲུབ་ལྟ་བུར་གསལ་བས་བསྟོམ་
པའི་རིག་མ་ལ་བལྟས་པ་དང་ཚོད་པའི་འདོད་ཆགས་ལམ་དུ་བྱེད་ཀྱས་པར་མ་ཟད། བན་
ཚུན་ལག་པ་ནས་འཛིན་པ་དང་། འབྱུང་པ་ཙམ་གྱི་རིག་བྱ་ལ་དམིགས་པའི་འདོད་ཆགས་
ལམ་དུ་བྱེད་ཀྱས་ཤིང་། དེ་བས་ལྷག་པའི་འདོད་ཆགས་(༡༡ན)ལམ་དུ་བྱེད་མི་ཀྱས་པའི་
གང་ཟག་ལ་དེ་ཙམ་གྱི་འདོད་ཆགས་ལམ་བྱེད་སྟོན་པ་རྣམ་འབྱོར་རྒྱུ་དང་། དབང་པོ་ཤིན་
ཏུ་ཡང་རབ་འདོད་ཆགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའང་ལམ་དུ་བྱེད་ཀྱས་པའི་གང་ཟག་ལ་སྤར་གྱི་འདོད་
ཆགས་གསུམ་པོ་དེར་མ་ཟད། བན་ཚུན་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་འདོད་ཆགས་
ཀྱང་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་སྟོན་པ་ནི་ལྷ་མོའི་རྒྱུ་དང་། དེ་ཡང་རྒྱུ་སྟེ་འོག་མ་གསུམ་
དུ་དངོས་གྱི་རིག་མ་ལ་འདོད་ཆགས་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་བྱར་ཙམ་ཡང་མ་བསྟན་ལ།
ལྷ་མོའི་དུ་བསྟོམ་པའི་རིག་མར་མ་ཟད། དངོས་གྱི་རིག་མ་ལ་ཡང་འདོད་ཆགས་ལམ་དུ་
བྱེད་པའི་ཐབས་སྟོན་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་འདོད་ཆགས་ལམ་དུ་བྱེད་ལུགས་མི་འདྲ་བ་བཞི་
དང་། དེ་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་གྱི་ལྷ་མོ་རྣམ་འབྱོར་བྱེད་ལུགས་མི་འདྲ་བ་བཞིས་རྒྱུ་སྟེ་
ཆེན་པོ་བཞིར་ཡོད་པ་ལས། སྟོགས་དུས་གྱི་ཆེ་བྱང་གཅིག་ལ་ཡང་འཆང་རྒྱ་ཀྱས་པའི་ཐབས་
སྟོན་པ་ནི་རྣམ་འབྱོར་ལྷ་མོའི་རྒྱུ་མོའི་རྒྱུ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་། སྟོམ་འབྱུང་ལས། རྣམ་
འབྱོར་རྒྱུ་རྣམས་གྱི་ནི་ཆད། །བྱེ་བ་ཐག་ནི་དུག་ཏུ་དེས། །དེ་བཞིན་རྣམ་འབྱོར་མ་རྒྱུ་
གངས། །བྱེ་བ་ཐག་ནི་བཅུ་དུག་གསུམ། །ཞེས་རྣམ་འབྱོར་དང་རྣམ་འབྱོར་མའི་རྒྱུ་གཉིས་
སྐུ་གསུངས་ལ། སངས་རྒྱས་ཐོད་པ་དང་དོན་རྗེ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱང་ཐ་སྟོན་དེ་ལྟར་
མཛོད། རྣམ་འབྱོར་མའི་རྒྱུ་ལ་མཁའ་འགོ་མའི་རྒྱུ་ཅེས་ཀྱང་མང་པོ་ནས་འབྱུང་། འབྲེལ་

ཆེན་འི་མེད་འོད་ལ་སོགས་པ་ནས། ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་ཅེས་གྲང་
གསུངས། རྟོ་རྩེ་སྤྱིང་པོ་རྒྱན་གྱི་(༡༡བ)རྒྱུད་ལས། མཁའ་འགྲོ་མ་དང་མཁའ་འགྲོ་པ། །རྒྱུད་
རྣམས་ཀྱུན་གྱི། ཞེས་མཁའ་འགྲོ་པ་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྙད་མཛད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ཀྱི་
མཁས་པ་སྤྲུལ་མ་དག །པ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་མཛད་པ་ཉིད་ལེགས་པར་རྩེ་ཡབ་
སྤྲུལ་བཞེད་པ་བཞིན་པ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གཉིས་སུ་ཡོད་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བྲུང་པར་ཡང་། འགྲེལ་
ཆེན་འི་མེད་འོད་ལས། རང་གི་ངོ་བོས་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་
ཅན་རྣམས་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ཉིད་དེ། དེ་བཞིན་དུ་དགེས་པའི་རྟོ་རྩེ་ལས་གསུངས་པ། ཉེ་ཡིག་
གིས་ནི་སྤྱིང་རྩེ་ཆེ། །བཟོ་ཤེས་རབ་ཅེས་བཞེད་དེ། །ཤེས་རབ་ཐབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་རྒྱུད། །དེ་
ནི་ང་ཡིས་བཤད་ཀྱིས་ཉོན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྲིས། ཞེས་སོགས་དང་། འདུས་པ་བྲི་མ་
ལས། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྟོམས་འཇུག་པ། །རྣམས་འབྱོར་ཞེས་པར་མངོན་པར་
བཞེད། །འདུས་པ་སྤྲུང་བར་གསུངས་པ་སྟེ། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་མངོན་བཞེད་བྱེད། །ཅེས་
གསུངས་པ་ལྟར། ཐབས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཤེས་རབ་སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པའི་
སྟོ་གཉིས་བྱུང་དུ་འཇུག་པའི་རྣམས་འབྱོར་བཞེད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ལ་པ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་
གཉིས་འབྲུག་རྣམས་འབྱོར་སྤྲུལ་མེད་ཐམས་ཅད་ཐབས་ཤེས་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྲས་པའི་
གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་པར་བྲུང་མེད་པས་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ཐབས་ཤིག་གཙོ་
བོར་སྟོན་པས་པ་རྒྱུད་དང་། ཤེས་རབ་གཙོ་བོར་སྟོན་པས་པ་རྒྱུད་དུ་འཛིག་པ་ཡིན་ལ། དེ་
ཡང་རི་ལྷ་བྱ་ཡིན་ཞེས། གྲུང་གྱི་ལུ་བཅུ་གསུམ་པ་ལས། བཙུག་ལྷན་འདས་རི་ལྷ་ན་
རྣམས་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཆོན་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ལགས། རྟོ་རྩེ་འཛིན་གྱིས་གསུངས་པ།
ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་པའི་ཐབས། །(༡༩ན)འདི་ནི་རྣམས་འབྱོར་མར་བཞེད་དོ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་
པོ་རབ་སྟོར་བས། །གང་བྲིས་དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ། །རྣམས་འབྱོར་མ་ཡི་རྒྱུད་ཅེས་བྲ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་བའི་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་

སྟོང་པ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྟོང་ཕྱོགས་
ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ཡིན་པས་མ་ཞེས་བྱ་བའི་དེ་དང་། དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་སོགས་
ཅུལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་ཅིང་། ཐབས་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་སྐྱབ་ཅུལ་ཅུལ་དུ་བཏོན་ནས་མི་འཆད་
པའི་རྒྱད་དངོས་དང་དེའི་སྒྲེར་གཏོགས་པ་རྣམས་མ་རྒྱད་ཡིན་ལ། མཁའ་འགོ་རྒྱ་མཆོ་ལས།
རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ལ་རྒྱད་རྒྱལ་དུ། །དེ་དང་དེ་ཡི་ཆོག་དབྱེ་ཤེས། །འོད་གསལ་སྐྱུ་མ་བདག་
གིས་ནི། །སྐྱུ་མ་འཛིག་ཉེན་ལ་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱབ་
པའི་ཐབས་བྱེད་པར་ཅན་ལས་བྱུང་བའི་སྟོང་པ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པའི་བཞིན་
པའི་རྒྱུད་འོད་ཟེར་ལྷ་པ་ལས་སྐྱབ་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་ནི་སྟོང་ཕྱོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཡིན་པས་པ་
ཞེས་བྱ་བས་དེ་སྐྱབ་ཅུལ་ཅུལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་པའི་རྒྱད་དངོས་སམ་དེའི་སྒྲེར་གཏོགས་
པ་རྣམས་ལ་པ་རྒྱད་ཅེས་བྱ། དེ་ལྟར་པ་རྒྱད་མ་རྒྱད་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི། པ་རྒྱད་ལ་དོ་རྩེ་
སྟོང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱད་ལས། འདོད་ཆགས་ཐབས་ཆེན་པོ་ཡི་རྒྱད། །ཅེས་དང་། དེ་བཞིན་ཞེ་
སྒྲུང་གཏི་ཕྱག་གི་རྒྱད་རྣམས་ཀྱན་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་པ་ལྟར་འདོད་ཆགས། ཞེ་སྒྲུང་།
གཏི་ཕྱག་ཐབས་རྒྱད་གསུམ་དུ་དབྱེར་ཡོད་པ་ལས། འདིར་ཞེ་སྒྲུང་ཐབས་རྒྱད་འཇམ་དཔལ་
གཤེན་རྩེའི་(༡༢བ)གཤེད་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་ནི། སྐྱབ་དཔོན་ཞེ་བའི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱིས། །གཉིས་མེད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ཁྲབ་པའི་སྐྱ། །ཀྱན་ལ་སྟོམས་མཛད་རྒྱལ་བ་ཀྱན་གྱི་
ཡབ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གྱུར་རྒྱལ་བ་ཀྱན་གྱི་ཡུམ། །ཡེ་ཤེས་སེམས་དབང་རྒྱལ་བ་ཀྱན་
གྱི་སྲས། །ཕྱག་འཆལ་འཇམ་དཔལ་དཔལ་གྱུར་རྩོགས་པ་ཁྱོད། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་ལ་བྱམས་
སྒྲུང་མི་མངའ་ཡང་། །སྤྱི་གསུམ་གདུག་པ་མ་ལུས་འདུལ་བའི་ཕྱིར། །ཐུགས་རྩེ་ཐབས་
ཀྱིས་ཁྱོ་རྒྱལ་སྐྱུར་བསྟན་པ། །འཛིགས་བྱེད་གཤེན་རྩེའི་གཤེད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། དོ་རྩེ་ཐབས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དང་། འཛིགས་བྱེད་སྐྱབ་པ་མཐའ་
དག་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་སྟོང་པ་གཉིས་བྱུང་དུ་འཇུག་པའི་ངེས་དོན་གྱི་དོ་རྩེ་

འཛིགས་བྱེད་དེའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་ཅིང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གར་བྱུང་བ་ལ་སྐྱུས་བྱུང་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱུ་ཅན། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཆོས་བླ་མ་གྲགས་པས་འཇུག་འབྲེལ་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་སྤར་བྱོན་བྱེད་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱོན་པ་དང་། འབྱུང་འཁྱུར་གྱི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སློན་སོ་སླེའི་དུས་སུ་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པར་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་བསྐྱལ་བར་འདོད་པར་སློམས་པའི་སློང་རྗེ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་བསྐྱེད་པར་མཛད་པས་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡབ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་སློབ་ལམ་གྱི་དུས་སུ་ཤེས་རབ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་པར་མཛད་པས་སམ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་དང་རྩ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་ན་རྒྱལ་བ་(༡༩ན)ཀུན་གྱི་ཡུམ་དང་། བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་བསམ་ལས་འདས་པ་ཞིག་གི་སྤྱོད་ལ་ནས་སངས་རྒྱས་བྱེད་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ་ས་བཙུའི་རྒྱལ་སྤུས་གཞིན་བྱུའི་རྒྱལ་དུ་བསྐྱེད་ནས་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་དུ་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏམ་ལ་དབང་འཕྲོར་བར་མཛད་པས་ན་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་སྤུས་པོ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། སྟོང་པ་ཉིད་དང་རྒྱལ་བ་རྒྱ་བཞག་བཞིན་སོང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེའི་བདག་ཉིད་ལ་བྱམས་སྤར་གི་ནམ་ཉིག་མི་མངའ་ཡང་། མིད་པ་གསུམ་གྱི་གདུག་པ་ཅན་མཐའ་དག་གདུལ་བའི་བྱིར་སློན་གྱི་སློན་ལམ་དང་སྤྱགས་རྗེའི་ཐབས་ཀྱིས་ཁོ་བོའི་རྒྱལ་པོར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཁོས་པ་གཤེད་དམར། དེ་ལས་ཅུང་ཟད་ཁོས་པ་དབྱ་ནག །ཆས་ཤིན་ཏུ་ཁོས་པ་འཛིགས་བྱེད་གསུམ་ལས་སྤུ་མ་གཉིས་ལ་རྒྱ་རྩོད་རྗེ་འཛིན་པ་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྐྱེའི་དབྱིབས་ཅན་དུ་མེད་ཅིང་། འབྲས་བུ་རྩོད་རྗེ་འཛིན་པ་ལ་ཡང་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་དང་སྤྱགས་ཀར་འཇམ་དབྱངས་སྟོམ་པ་མེད། རྩོད་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ལ་ནི་རྒྱ་རྩོད་རྗེ་འཛིན་པའི་སྐྱབས་འཇམ་དཔལ་བསྟོམ་པ་དང་། འབྲས་བུ་རྩོད་རྗེ་འཛིན་པ་ལ་ཡང་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་དང་། སྤྱགས་ཀར་འཇམ་དབྱངས་དངོས་སུ་བསྟོམ་པ་ཡོད་ཅིང་། སྐྱ་ཞི་ཁོ་

གཉིས་ཀ་ཚང་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱགས་བཟླ་བའི་ཆེ་ཡང་ཞི་ཁྲོ་སྐྱགས་སྐྱབ་ཀྱི་མན་ངག་
བྱང་པར་ཅན་བྱར་ཡོད་ཅིང་། གནད་དེ་དག་གིས་ཞི་བ་གཙོ་བོར་བསྐྱབས་ཀྱང་དག་པོ་ཞར་
ལ་འབྱུབ་ནས་ཤེས་རབ་བྱང་པར་ཅན་སོགས་ཐོབ་པར་མ་ཟད། དག་བགེགས་(༡༣བ)
འཛེམས་པ་སོགས་འོང་བ་དང་། དག་པོ་གཙོ་བོར་བསྐྱབས་ཀྱང་ཞི་བ་ཞར་ལ་འབྱུབ་ནས་
བདུད་རིགས་འཛེམས་པའི་མཐུ་ཐོགས་པ་མེད་པར་མ་ཟད་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་བྱང་
པར་ཅན་སྐྱེ་བ་སོགས་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་གཞན་ལས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་ཤིང་སྐྱར་ལ།
གཞན་ཡང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་རྗེ་ཟླ་མར། འདི་ལ་གཞན་དང་མི་འབྲ་བའི་
གནད་བྱང་པར་ཅན་ལྟ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི། དེང་སང་སྟིགས་མ་ལྟ་སྟག་པར་བདོ་བས།
སེམས་ཅན་རྣམས་ལེ་ལོ་ཆེ་བ། ཤེས་རབ་རྒྱུད་བ། དམ་ཆོག་མི་བསྐྱུང་བ། སྟོམ་པ་དང་མི་
ལྟན་བ། ལོག་ལྟ་ཆེ་བ། གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་འབྱེད་པ་ལ་སྟོངས་བ། ཟླ་མ་དང་གྲོགས་ལ་མི་
གྲུས་བ། སྟོང་རྗེ་རྒྱུད་བ། རོ་ཆ་དང་ཁྲེལ་མེད་བ། ཆོས་སྟོང་ཞིང་ཁེངས་པ་ཆེ་བ་འཛིག་ལྟས་
ང་རྒྱལ་ཞིང་ལྟ་ངན་ཀྱི་གཙོང་རོང་དུ་སྐྱུང་བ། འདོད་ཡོན་ཀྱིས་སྟོས་པ་སོགས་ནང་གི་ཉོན་
མོངས་པ་འཕེལ་ཞིང་རགས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒོ་གསུམ་སྟིག་པའི་ལས་ལ་ཤིན་ཏུ་དགའ་
བ་དང་། དེའི་འབྲས་བུས་སྟོད་བཙུད་ཀྱི་ཕུན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་རིམ་གྱིས་འབྲིབ། མི་ཤེས་
པའི་མཆོན་མ་ལྟག་པར་བདོ། ནག་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་མི་དང་མི་མ་ཡིན་པས་ཆོས་སྟོད་པ་ལ་
བར་དུ་གཙོད་པའི་སྟོབས་ཆར་རྒྱས་པའི་སྐབས་འདིར། སྐྱབ་པ་པོའི་མགོན་དང་སྐྱབས་
མཛད་པ་དང་། གནོད་བྱེད་རྣམས་འཛེམས་པ་ལ་མཐུ་སྟོབས་འགྲན་ཟླ་དང་བུལ་བའི་ཡི་
དམ་འདི་ལྟ་བུ་མེད་ན་ཆོས་འགོ་མི་ཐོན་པས་ངེས་པར་བསྟེན་དགོས་པ་ནི་གནད་དང་པོ་
དང་། ཡང་ཕྱག་མཆོན་རྒྱ་མ་དང་མེ་ཐབ་ཀྱིས་གསང་བ་(༡༤ན)འདུས་པ་ནས་བཤད་པའི་
སྐུ་ལུས་དང་འོད་གསལ་ཀྱི་ཐབ་ལམ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ནི་གནད་གཉིས་པ་དང་། ཁ་ཕྱི་གས་
པ་རྒྱུད་ལ་མེད་པའི་གཏུམ་མོ་འབར་འཇག་གི་ཐབས་བྱང་པར་ཅན་དང་། བདེ་དགེས་སོགས་

ནས་བཤད་པའི་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ནི་གནད་གསུམ་པ་
ཡིན་ཞིང་། སྤྱིར་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་འདི་པ་རྒྱུ་ཡིན་ནའང་མ་རྒྱུ་སྦྱ་ཁྲི་ལས་འདིའི་
མངོན་ཏྲོགས་སོགས་གསུངས་པས་པ་མ་གཉིས་ཀའི་རྒྱུ་ནས་བཤད་པའི་སྤྱན་མོང་བ་འདི་
ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའི་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་པ་ལ་ཕྱག་མཆན་ཁ་རྩྱུ་ག་མི་འོང་བར་གསུངས། ཡང་འཛིགས་
བྱེད་རང་གི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་ཆོས་མེ་ཐབ་ཀྱིས་ཤེས་རབ་གཞན་ལས་ཆེ་བ་དང་།
སྤིགས་མཛུབ་ཀྱིས་འཛིག་ཏེན་དང་འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་པའི་ལྟ་ལ་ཉོན་ཅིག་ཅེས་བཀའ་
བསྟོན་པ་མཆོན་ཞིང་། དེ་ཡང་འདས་པའི་ལྟ་ལ་འང་བསྤིགས་ན་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཕྱོགས་བཅུའི་
གདོན་འཛམས་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས་པ་དང་། པ་རྒྱུ་མ་རྒྱུ་གཉིས་ཀའི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་ང་
ལ་ཡོད་ཅེས་བཤད་མཆོན། སྤྱིས་བྱ་གསལ་ཤིང་ལ་བསྟོན་པས་མི་དགེ་བ་བཅུ་དང་།
མཆམས་མེད་ལྟ་དང་ཆོས་སྤྱོད་བ་སོགས་ཀྱི་སྤིག་པོ་ཆེ་བཅན་ཐབས་སུ་འཆང་རྒྱ་བར་སྟོན་
པ་ནི་བྱུང་ཆོས་བཞི་པ་དང་། རྗེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
སྟོབ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་མཛད་ཅིང་། དེ་
ཉིད་ཆེར་ཁྲོས་པ་འཛིགས་བྱེད་འདི་ལ་དམར་ནག་གཉིས་ལ་མེད་པའི་བྱུང་ཆོས་སྤྱར་བཤད་
པ་རྣམས་དང་ལྡན་པ་ནི་གནད་ལྟ་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་(༡༩བ)བྱུང་ཆོས་ལྟ་དང་ལྡན་པར་
གསུངས།

གཞན་ཡང་། གཤེན་རྗེའི་གཤེད་དག་ནག་གི་རྒྱུ་ལས། བརྒྱལ་ཞུགས་མཐར་ཐུག་
ཐོད་པ་ཆེན་པོ་ལྟར། །འབྲུལ་འཁོར་མཐར་ཐུག་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་ཀྱི་རྒྱུ། །རྒྱུ་ཀྱི་མཐར་
ཐུག་པ་ནི་འདུས་པ་སྟེ། །བྱུང་བར་མ་རྒྱུར་འབྱུང་བར་མི་འབྱུར་རོ། །ཞེས་པ་བཞིན་དམར་
པོའི་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་གསུངས་པ་ལྟར། དམར་ནག་འཛིགས་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་ལས། ལས་རབ་
འབྲམས་བསྐྱབ་པའི་འབྲུལ་འཁོར་མང་པོ་དང་། བྱུང་བར་གསལ་མནན་བསྐྱེད་རེངས་མོངས་
པ་ལ་སོགས་པའི་བྲག་པོའི་འབྲུལ་འཁོར་རྗེ་སྟེན་ཅིག་གསུངས་པ་རྣམས་རྒྱུ་སྟེ་གཞན་

ནས་བཞད་པའི་བྲག་པོའི་ལས་ལས་རྒྱ་ཞིང་ཕྱར་བ་ནི། རྩ་ཆེན་པོ་སོགས་ཡི་དམ་འདི་ལ་
མངའ་བཞེས་པའི་དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་དང་། རྩེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་ཡབ་སྲས་ནས་ཉེ་
བར་བརྒྱད་པའི་གཤེན་རྩེའི་མན་ངག་མངའ་བའི་ཆ་ཁོ་དཔོན་པོ་ངག་དབང་གྲགས་པ་དང་།
ཐམས་ཅད་མཁའ་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པས་ཤེས་པར་བྱས་ཤིང་།
གཞན་ཡང་། གངས་ཅན་གྱི་སྡོན་བྱོན་དག་བགོགས་སྡོལ་བའི་མཐུ་སྐད་ཅན་པལ་ཆེ་བ་དག་
ཀྱང་གཤེན་རྩེའི་གཤེད་སྐྱོར་གང་རིགས་ལ་བཞེན་པ་ཤས་ཆེ་བར་སྦྱང་།

དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། རྟོག་བདུན་ལས། དེ་ནི་ལྷ་རྣམས་ཐམས་ཅད་
ལ། །བྲག་ལྷལ་ཆེ་ཞིང་འཛིག་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡི་དམ་འདི་ཉིད་རྩེ་
བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་བྲག་པོར་ཁྲོས་པས་བྲག་ལྷལ་ལྷག་པར་ཆེ་བར་
མ་ཟད། དང་དོན་དུ་གདུལ་བྱ་འདུལ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་དུ་བསྟན་པའི་འདིའི་བཀའ་སྡོད་
ལས་བྱེད་ཀྱི་གཤེན་རྩེ་(༡༥ན)ནི་ཐེག་པ་སློན་མོང་བ་ལྟར་ན་ཡང་། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་
པ་བསྐྱ་བ་ལས། །ཅིའི་ཕྱིར་གཤེན་རྩེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ། ཅི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
གཞོད་པ་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རམ། འོན་ཏེ་མན་པ་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཡིན། གལ་
ཏེ་གཞོད་པ་ཉེ་བར་བསྐྱབ་ན་ནི་དེས་ན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱར་མི་བྱུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་མན་
པ་ཉེ་བར་བསྐྱབ་ན་ནི་དེས་ན་རྩེ་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་བརྗོད་
དགོས་སོ་ཞེ་ན། སྤྲས་པ་མན་པ་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པ་ཡིན་གྱི། གཞོད་པ་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་ནས། མན་པ་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ཡང་སེམས་ཅན་གང་དག་དཔྱལ་བར་
སྤྲས་མ་ཐག་སྤྱི་བ་བན་པ་རྣམས་ལ་གཤེན་རྩེས་རྩེས་སུ་སྟོན་པར་མི་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་བན་
མི་བྱས་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས། དེ་དག་ལ་གང་འདུལ་གྱི་གཟུགས་བསྟན་ནས།
ཁྱེད་རྣམས་ཀྱི་སྡོན་རང་གི་ལས་འདི་ལྷ་བྱ་བས་པའི་འབྲས་བྱ་འདི་འབྲས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་བན་པར་བྱེད་ཅིང་། དེའི་མཐུས་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱལ་སྤང་ལས་

དབང་གིས་བྱུང་བའི་སྤྱལ་པ་ལྟ་བུ་ནམས་ལ་ཁོང་ཁོ་སོགས་མི་བསྐྱེད་ཅིང་། དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བའི་ལས་གསར་པ་ཡང་མི་གསོག་ལ། སྡོན་གྱི་ལས་ངན་ཡང་ཟད་ནས་དཔྱལ་བ་ལས་ཐར་བར་འགྱུར་བའི་པན་པ་བསྐྱབ་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བར་གསུངས་པས། ལེགས་ཉེས་ཚུལ་བཞིན་དུ་འབྱེད་པའི་དབང་པོ། སྤྲིག་པ་ཅན་གྱི་ཆད་ལས་མཁན། དགོ་བ་ཅན་གྱི་སྤངས་འཛིན་པ། ལས་རྒྱ་འབྲས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་མེ་ལོང་། སྐྱེ་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱི་སྤྲིག་ལ་དབང་བའི་འཆི་བདག་(༡༥བ)གཤེན་རྗེའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པས། སྤྱིར་ནལ་འབྱོར་པས་གང་བཅོལ་བའི་ལས་སྤྱི་དང་། བྱད་པར་དབྱ་བགོགས་སྒྲོལ་བའི་བྲག་པོའི་ལས་ལ་ཐོག་ལྟར་ནི་སྤྱིར་དང་ལྟན་པས་ཀྱང་ཡི་དམ་འདིའི་བྲག་ལས་ནམས་སྤྱིར་ཞིང་སྟོབས་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་སྟོ་སྟོགས་སྤྱགས་ཀྱི་ཁོང་ཁྱེད་དུ་གནས་པའི་གཤེན་རྗེའི་རྒྱལ་པོ་ནི་ཕྱིའི་གཤེན་རྗེ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ལྟར་བཅུལ་བའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་སྡོན་བྱང་གི་ལོ་རྒྱུས་ནི། ལྷ་མ་ལྷ་རོ་ནས་བརྒྱད་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ལ། ལྟ་དབང་བྱུག་ཆེན་པོ་དང་ལྷ་མ་གཉིས་ཀྱི་བྱ་གཞོན་ལུ་གདོང་བྲག་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་རུ་ཉ་གཉིས་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་འཐབས་པས་རུ་ཉ་རྒྱལ་ཞིང་གདོང་བྲག་པམ་པ་ལས། དེའི་བྲས་སུ་རི་རབ་ཀྱི་ཁོང་གསེང་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་གནས་ན་དབང་བྱུག་ཆེན་པོ་ཡོད་པས། འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་རང་གི་བྱ་པམ་པ་ཤེས་ཏེ་འདོད་ཁམས་ན་ཆེ་བ་དབང་བྱུག་ཡིན་པས། དེས་སུམ་ཅུ་ཙ་གསུམ་གྱི་དམག་ཆོགས་དང་ས་སྟེང་གི་ནད་བརྒྱད་དང་གདོན་བརྒྱད་ཀྱི་དམག་བྲངས་ནས་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་རུ་ཉ་པམ་བར་བྱས། དེའི་ཆེ་རུ་ཉ་ས་འཕགས་པ་འཛམ་དབལ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་འཛམ་དབལ་གྱིས་སུམ་ཅུ་ཙ་གསུམ་པའི་གཉན་པོར་བྱག་སོ་བཞི་སྤྲུལ། ས་འོག་གི་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་རྟ་པའི་ཆོགས་ཀྱི་གཉན་པོར་མ་ཉེའི་གདོང་བ་སྤྲུལ། ས་སྟེང་གི་ནད་བརྒྱད་དང་གདོན་བརྒྱད་ཀྱི་གཉན་པོར་ཞབས་བརྩ་བྲག་སྤྲུལ། དབང་བྱུག་ཆེན་པོའི་གཉན་པོར་མཚན་མ་གྱེན་དུ་འབྱེད་བ་བསྟན་ནས་རྗེ་རྗེ་

འཛིགས་བྱེད་གྱི་རྒྱུད་འབྲུམ་པ་གསུངས་སོ། །ཞེས་ཟེར་མོད། དེ་ཉིད་རྒྱུད་རྒྱ་གཞུང་གང་
ལས་ཀྱང་མི་འབྱུང་ཞིང་ཡིད་ཆེས་གྱི་ཁུངས་དང་མི་འབྲེལ་བས་མ་དག་པར་མཁས་གྲུབ་
(༡༩)སྐུ་བའི་ཉི་མ་བཞེད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཡང་། སྐྱོ་ལུགས་ནས་བརྒྱུད་པའི་གཏམ་རྒྱུད་
གྱི་ཉོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། བཙུམ་ལྷན་འདས་དོ་མེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་རི་རབ་གྱི་ཅེ་
མོར་སྐུ་སྐུལ་ཏེ་གདུལ་བྱ་གཤེན་རྗེ་རྣམས་འདུལ་བའི་དུས་ལ་བབས་པར་མཁུན་ནས་ལྷོ་
ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་བཀལ་ཏེ་གཤེན་རྗེའི་གནས་ལྷགས་མཁར་བཅུ་དྲུག་ཞབས་བཅུ་
དྲུག་གིས་བཙུམ། ཡེ་ཤེས་དོ་མེའི་ཡིད་སྐྱེས་དབྱུས་གྱི་ལྷགས་མཁར་བརྗེས། གཤེན་རྗེ་ཆོས་
རྒྱལ་གནད་ལ་གཟེར། བདུད་ཆོགས་ཐམས་ཅད་མེག་མེད་པར་བཙུམ། དེའི་ཆེ་ཏྲ་ཏྲ་ཏྲ་ཏྲ་
ཞེས་སོགས་བཞེད་པ་བརྒྱུད་གྱི་སྐྱགས་གྱི་སྐུ་འབྲུག་ལྟར་བསྐྱགས་པས་ཆོས་རྒྱལ་འཁོར་
བཅས་ལྷག་པར་སྐྱག་ཅིང་འདར་ནས་སྐྱེ་བརྒྱུད་ཐམས་ཅད་གྱིས་རང་རང་གི་སྐྱོག་གི་སྦྱང་
པོ་ལུལ་བར་བཤད། གཏམ་རྒྱུད་དེ་ཉིད་རྩ་པ་དག་དང་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་
ཆད་མར་མི་བཞེད་ལ། སྐད་རྒྱུད་པའི་དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་ཆད་མར་བཞེད་ཅིང་། ཉོག་པ་
དེ་ལས། ལྷ་བརྒྱ་དུས་གྱི་ཐ་མ་ལ། །ང་ཡི་བསྟན་པ་བྱུང་བའི་ཆོ། །རྣལ་འབྱོར་རིག་འཛིན་
ལྷན་པ་ལ། །བཀའ་བསྐྱོད་ལས་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་གྱིས། །ཞེས་པ་དམ་བཅས་པ་དང་གཞུང་
བཞིན་དུ་མནའ་བོར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་། གཙོ་བོར་དོ་མེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་དག་
སྦྱང་གི་ཚུལ་བཟུང་བ་རྗེ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་འདི་ཉིད་གྱི་དུས་ཡིན་པར་མཁས་
གྲུབ་འཇམ་དབྱངས་བཞེད་པ་སོགས་གྱི་གསུང་རྒྱུན་ལ་ཡོད་པར་སྤང་། གཏམ་རྒྱུད་དེ་
དག་རི་ལྟར་ཡང་། གྲུབ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་གྱི་དངོས་སྟོབ་གྲུབ་ཆེན་(༡༩)མ་ཏི་པ་ཞེས་
བྱ་བས་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་པའི་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་གྱི་པ་རྩེ་ཏྲ་ཆེན་པོ་
དཔལ་ཨ་ཅ་ཅ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ་སྦྱང་དང་ཉིས་བརྒྱ་བཞུགས་ཤིང་ཆེམས་ལན་ཉི་ཤུ་བརྗེས་པའི་
རྣལ་འབྱོར་དབང་ལྷག་ཆེན་པོ་དེས་མཛད་པའི་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་གྱི་མན་ངག་ལས། ལྷོ་

ཕྱོགས་ས་འོག་རིམ་པ་བདུན། །སྒྲོ་མེད་སྤྱན་ཁང་བཅུ་དྲུག་ན། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱི་
འཁོར། །བྱེ་བ་འབུམ་བཅས་གཤེན་རྗེ་སྟེ། །བརྒྱད་གཉིས་གྲུབ་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས། །གདུལ་
དཀའ་འདུལ་སྤྱིར་མི་སྤྱུག་གཞུགས། །འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གང་དེ་ཡི་གཤེད། །ཅེས་སྟོ་
ཕྱོགས་རིམ་པ་བདུན་གྱི་ས་འོག་སྒྲོ་མེད་ལྷགས་མཁར་བཅུ་དྲུག་ན་གནས་པའི་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་སྤྱིའི་གཤེན་རྗེ་དང་། དེ་འདུལ་སྤྱིར་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གཤེན་རྗེའི་
གཤེད་ཀྱི་སྐྱར་བསྟན་པར་གསུངས་ལ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། བདུད་དང་དེ་ཡི་རིགས་གྱུར་
གང་། །འོག་པར་ལྷང་བ་གཤེན་རྗེ་ཡིན། །སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་ཁོ་ཚུལ་གྱིས། །ཆར་གཅོད་པ་
ནི་གཤེད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་བདུད་དང་། དེའི་རིགས་སུ་
གྱུར་པ་འོག་པར་ལྷང་བར་བྱེད་པ་རྣམས་ནང་གི་གཤེན་རྗེ་དང་། དེ་འདུལ་སྤྱིར་སྤྱིར་རྗེའི་
དབང་གིས་དྲག་པོའི་སྐྱར་བསྟན་པ་ནི་དེའི་གཤེད་དང་། ཀླ་ལི་པ་སྟེ་ལྷ་ལི་མ། །གཡས་
དང་གཡོན་པ་གཤེན་རྗེ་སྟེ། །ཀུན་འདར་མ་ནི་དབྱུས་གནས་སུ། །གང་ཞིག་གཉིས་སུ་
མེད་དེ་གཤེད། །ཉི་མ་རྒྱ་བའི་ལམ་གཉིས་པོར། །འགྲོ་བ་གང་ཡིན་གཤེན་རྗེ་སྟེ། །དེ་ཡང་
དབྱུས་སུ་གང་གནས་པ། །ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་གཤེད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས། གཤེན་རྗེ་མཐར་
བྱེད་ཅེས་སུ་གྲགས། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གཞན་(༡༪ན)རྣམས་གསང་བའི་གཤེན་རྗེ་དང་།
དེའི་གཤེད་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་། ས་སྟེ་ཐབས་ཀླ་ལིའི་རྒྱང་གཡས་རོ་མ་ནས་རྒྱ་བ་དང་། མ་
སྟེ་ཤེས་རབ་ལྷ་ལིའི་རྒྱང་གཡོན་རྒྱང་མ་ནས་རྒྱ་བའི་ལས་ཀྱི་རྒྱང་གིས་ཀུན་ཏྱིག་གཡོས་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བར་འབྱུངས་པས་ན་གཤེན་རྗེ་ཡིན་ལ། རྒྱང་དེ་གཉིས་ཀུན་འདར་མ་
སྟེ་དབྱུ་མའི་ནང་དུ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་ནས་གཉིས་སུ་མེད་པར་གྱུར་པ་ནི་དེའི་
གཤེད་དང་། ཉི་རྒྱའི་ལམ་རོ་རྒྱང་གཉིས་སུ་ཀུན་ཏྱིག་གི་རྣམ་ཤེས་འཕོ་ཞིང་འགྲོ་བ་ནི་རང་
རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་འཁོར་བར་འཆིང་བ་སོགས་ཀྱིས་གཞོད་པར་བྱེད་པས་ན་གཤེན་རྗེ་
ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་དབྱུ་མའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། དེའི་

གཤེད་ཡིན་པ་སོགས་མང་དུ་བཤད་པ་ནི་འདྲིར་སྤོ་བ་སྐབས་སུ་མ་བབས།

དེ་ལྟར་བྱི་ནང་གཞན་གསུམ་གྱི་གཤེན་རྗེ་མ་ལུས་པ་འདུལ་བར་བྱེད་པའི་གཤེད་པོ་
དཔལ་རྗེ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཅ་བའི་རྒྱད་རྒྱས་པ་ལ། བྱལ་ཆེན་ལྷ་མི་ཉལ། དཔལ་
གྱི་སྤྱོད་ཐབས་འདི་བསྟུས་པ། །རྗེ་འཛིགས་བྱེད་རྟོག་པ་ནི། །སུམ་བརྒྱ་པ་སྟེ་འཇམ་དཔལ་
གྱི། །རྒྱད་ལས་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཞིག་བྱུང་། །ཞེས་རྟོག་པ་སུམ་བརྒྱ་པར་གསུངས་ཤིང་། ཤོ་
ལོ་ཀ་འབྲུམ་ཡོད་པར་སྤྲ་མ་དག་བཞེད་པ་ནི་སྤོ་བ་དཔོན་མི་བསྐྱོད་པའི་རྟོག་བདུན་འགྲེལ་
པ་དང་མཐུན་ལ། དཔལ་ཆེན་རྗེ་རྒྱལ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་སྟོང་ཕྱག་བཙོ་བརྒྱད་ཡོད་པར་
གསུངས། བོད་དུ་འགྱུར་བའི་རྟོག་པ་བདུན་པ་འདི་ཉིད། ཅ་རྒྱད་རྒྱས་པ་དེ་ལ་དངོས་བྱལ་
འབྱུང་བའི་རྟོག་པ་ལོགས་སུ་(༡༧)བ་གོལ་བའི་དུམ་བྱ་ཡིན་གྱི། ཅ་རྒྱད་དེ་ལས་བསྟུས་
པའི་བསྟུས་རྒྱད་མ་ཡིན་ལ། རྟོག་གསུམ་ནི་འབྲུལ་འཁོར་སོགས་སྟོན་པའི་བཤད་རྒྱད་ཡིན།
འགྲེལ་ཆེན་དེ་མེད་འོད་དུ། རྣལ་འབྱོར་རྗེས་སུ་རིག་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ལུང་བྲངས་པ་ལས། དཔལ་
ལྷན་སྤྱོད་ཆོགས་གཟུགས་ཅན་མས། །རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ལ་བརྟུང་བྱས། །རྣལ་འབྱོར་རྗེས་
སུ་རིག་པའི་རྒྱད། །ཅེས་འཛིགས་བྱེད་རང་གི་ཡུམ་སྤྱོད་ཆོགས་གཟུགས་ཅན་མས་བྱས་ནས་
རྒྱད་དེ་ཉིད་གསུངས་པར་བཤད་པའང་ཅ་རྒྱད་ཡིན་ལ། གཞུང་དེའི་ཆད་ཀྱང་ཤོ་ལོ་ཀ་སྟོང་
ཕྱག་སུམ་ཅུ་ཅ་དུག་པར་འགྲེལ་ཆེན་དེ་ཉིད་དུ་གསུངས།

རྒྱད་དེ་རྣམས་གསུངས་པའི་དུས་ཀྱང་། འཇམ་དཔལ་མཆན་བཛོད་ལས། འདས་པའི་
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །མ་འོངས་རྣམས་ཀྱང་གསུངས་འགྱུར་ལ། །ད་ལྟར་
བྱུང་བའི་རྗོགས་སངས་རྒྱས། །ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུང་བ་གང་། །རྒྱད་ཆེན་སྤྱོད་འབྲུལ་བ་
བ་ལས། །ཞེས་སྤྱོད་འབྲུལ་བ་བ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལན་ཅིག་མ་
ཡིན་པར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་གསུང་བར་བཤད་པ་ནི་མཆོན་པ་ཅམ་ཡིན་
པས་རྒྱད་སྟེ་ཐམས་ཅད་དེ་དང་འབྲུལ། འཇམ་གླིང་འདྲིར་ཐུན་མོང་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་གྲགས་

བའི་གསུངས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དུས་འཁོར་ཅ་རྒྱད་ལས། ལྷན་པས་བྱ་གྲོན་བྱང་པོ་
རུ། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་ཚུལ་བཞིན། །ཆོས་བསྟན་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་སུ། །དེ་
བཞིན་གསང་སྤྲུགས་ཚུལ་རབ་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་
ཀྱི་མཆོད་ཉེན་ཆེན་པོར་དབྱིད་(༡༩ན)ཟླ་འབྲིང་པོ་ནག་པའི་ཉ་ལ་འོག་ཏུ་ཆོས་དབྱིངས་གསུང་
གི་དབང་ཕྱག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། ལྷེང་དུ་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་སྐར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སོགས་
སྤྲོས་ནས་གསང་སྤྲུགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱད་མཐའ་དག་གསུངས། སྤྱི་འབྲུལ་བྲ་བ་ལས། སྤིད་
བའི་རི་བོ་ཆེན་པོ་འཛོམས། ཞེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་ཆེན་སྒོ་བ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་
བས་མཛད་པ་ལས། ཡང་ན་སྤིད་པ་ནི་ལྷ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་ཡང་བདག་ཉིད་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་
དངོས་པོར་སྤྲུལ་ནས་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་བཞིན་དུ་འཁོར་གྱི་ཆོགས་དང་བཅས་པས་ཡོངས་
སུ་བསྐྱོར་ལ་ཤིན་ཏུ་བྲག་ཅིང་བྲག་ལྷལ་ཆེ་བའི་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་གཟུགས་འཇིགས་
སུ་རུང་བ་བསྟན་ནས་གཞན་ཀྱང་ཏུ་སྤྲུག་པའི་བསམ་པས་གནས་པ་ལ། དེ་འདུལ་བར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུའི་རོལ་པས་སེམས་ཅན་གདུག་པ་འདི་འདུལ་བར་
མི་རུས་སོ་དགོངས་ནས་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏེ། སྤིད་པའི་རི་བོ་འཛོམས་པར་མཛད་
བས་ན། སྤིད་པའི་རི་བོ་ཆེན་པོ་འཛོམས། །ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་ལྷ་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་འདུལ་
བའི་ཕྱིར་བྲག་པོའི་སྐྱར་བསྟན་པར་བཤད་པས་དེའི་ཆེ་ཡང་འཇིགས་བྱེད་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱད་
ནམས་གསུངས་པར་འདོད་དགོས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོག་པ་ལས་བཤད་
པ་ལྟར་གྱི་གཤིན་རྗེ་བཟུལ་བ་དེའི་ཆེ་ཡང་གསུངས། གཤིན་རྗེའི་གཤེད་དམར་པོའི་རྒྱད་
ལས། དེ་ནས་གཏམ་རྒྱུད་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། བཙེམ་ལྷན་འདས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པ་
ན། དཔལ་པོ་འཇིགས་སུ་རུང་བ་དུ་མའི་བདུད་ཀྱི་(༡༩བ)དབྱང་གི་ཆོགས་ནམས་ལྷགས་
ཏེ། བཙེམ་ལྷན་འདས་སྐབས་པ་ཆེན་པོའི་བྱང་ཆུབ་ནམ་པར་གཞོམ་པར་འདོད་པ་དེའི་དུས་
ན་བདུད་ཆེན་པོ་ལས་མཆོག་ཏུ་རྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛོན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་

ཉེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོད་དང་གསུང་དང་བྱུགས་དོ་རྩེ་རྣམས་ལས། ཁྲོ་བོ་ཆེན་པོ་
གཤམ་མེད་ཀྱི་ལུང་འདི་དེས་བར་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། །

དེས་བར་བྱུང་ནས་བྱུག་ན་དོ་རྩེ་ལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱུག་བ་ཆེན་པོས་བཀའ་སྤྱི་
ལ། བྱུག་ན་དོ་རྩེ་ཁྲོད་ཁྲོ་བོ་གཤམ་མེད་ཀྱི་གཟུགས་འདི་ཡང་དག་པར་བཟུང་ལ།
བདུད་རྣམས་དང་། སྐྱེ་རྣམས་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་དང་། གཞོད་སྦྱིན་རྣམས་དང་། སྤྱིན་
པོ་རྣམས་ལ་སྐྱག་པ་དང་། འཛིགས་པ་དང་བསད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་
པ་བཞིན་དབྱ་ནག་གི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བས། བཅོམ་ལྷན་འདས་དོ་རྩེ་གདན་གྱི་སྤོར་བོ་
རེངས་མཛོད་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ལ་ཉེ་བའི་སྤོད་ཀྱི་དུས། དགའ་
རབ་དབང་བྱུག་འཁོར་དང་བཅས་པས་བར་གཅོད་བརྩམས་པའི་ཆེ་འཇམ་དཔལ་གཤམ་
མེད་ཀྱི་སྐྱོར་བཞེངས་ནས་བདུད་སྤེལ་རྣམས་བཅོམ་པར་གསུངས་པས། དེའི་ཆེ་ཡང་
དམར་ནག་འཛིགས་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་གསུངས་པ་སོགས་ཚོད་དུས་འདིར་གདུལ་བྱ་སོ་སོ་ལ་
གསུངས་པའི་ལན་གངས་དང་དུས་ཀྱང་འདིའི་ཞེས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངོས་བཟུང་བར་ག་ལ་
སྤོབས། རྒྱུད་དེ་དག་ལས་བཤད་པའི་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་། ལྷ་ཞེ་དགུ་མ་
དང་། རོ་ལངས་བརྒྱུད་སྐྱོར་དང་། ལྷ་བཅུ་བདུན་པ་དང་། བཅུ་གསུམ་མ་དང་། དཔའ་བོ་
གཅིག་པ་སོགས་ལྷ་གངས་དང་། ཞལ་གསུམ་བྱུག་དུག་པ་སོགས་(༡༩ན)རྣམ་འགྱུར་མི་
འབྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་གི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱང་འདིའི་སྐྱོར་ལ་སྤྱད་པ་པོ་དང་འབྲ་བའི་
ཆད་མའི་སྐྱོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལྷ་ཡི་ཏུ་བརྩོད་དང་། གྲུབ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་དང་དོན་ཡོད་དོ་རྩེ་
ཆེ་རྒྱུད་སོགས་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་གྲུབ་དུ་མས་མཛད་པ་དང་། བོད་དུའང་ལམ་འདིའི་གྲུབ་
པའི་འཁོར་ལོས་སྐྱོར་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལྷ་པོ་རྣམས་ལ་དོ་རྩེ་གསུམ་དང་། གཉོས་ལོ་རྣམས་ལོན་ཏན་
གསུམ་དང་། སྤྱོད་འབྱུང་སོགས་ནས་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་གངས་མང་ཞིང་། དེ་སྤྱིད་ཀྱི་སྐྱབ་
པའི་ཐབས་ཀྱང་བྱུང་བ་ལས། འདིར་རྣམས་ཆེན་པོ་ནས་ཉེ་བར་བརྒྱུད་པའི་འཛིགས་བྱེད་བཅུ་

གསུམ་མ་ལ་ཞལ་གྱི་འཁོར་ཚུལ་དང་། ལྷག་མཆན་འཛིན་ཚུལ་སོགས་ཅ་བའི་སྐྱབ་ཐབས་
མཛད་པ་པོ་གྲུབ་ཆེན་ལྷ་ལི་ཏའི་གཞུང་དང་མི་མཐུན་པ་རྣམས་ལ་དེ་ཉིད་གྱི་གཞུང་དཔང་
པོར་བྱས་ནས་དབྱུང་པས་རྣམ་པར་དག་པ་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཚོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་
བཅུ་གསུམ་མའི་སྐྱབ་ཐབས་བ་མ་ཏོག་དང་དེའི་དཀྱིལ་ཆོག་རིན་པོ་ཆའི་སྤང་བ་ལས་འབྱུང་
བ་བཞིན་དུ་ལྟ་བུ་གསུམ་མའི་དབང་བསྐྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། ལྷགས་སྒོལ་འདི་ནི།
ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་གྱི་མནལ་ལམ་དུ་རྩོམ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ལ་ཞལ་དངོས་སུ་སྟོན་པར་
གསོལ་བ་བཏབ་པས། ང་ད་གཞོད་ལུང་པ་འདིའི་མདར་འོང་ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་རྗེ་བདག་
ཉིད་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་ཆོས་རྗེ་དོན་རིན་པས་ངོས་བཟུང་བས་རྗེ་འདི་ངོ་པོ་འཇམ་དབྱངས་ཞི་
ཁྲོ་ཡིན་པར་མ་བཟད། ཐ་མལ་པའི་ཚུལ་གྱི་སྐྱ་ཆེ་འདིར་ཡང་རྗེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་
ཀྱིས་དུས་ཏྲག་ཏུ་སྐྱའི་སྤང་བ་བསྟན་ནས་དགོ་(༡༩བ)པའི་བཞེས་གཉེན་མཛད་ཅིང་། རྩོམ་
འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོས་ཀྱང་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཅུག་སྟེ་དབང་བསྐྱར་མན་ངག་གནང་བས་
ན་བརྒྱད་པ་གཞན་ལས་ཀྱང་བྱིན་ཆུབས་ཆེ་ཞིང་ཉེ་བ་ཡིན།

དེ་ལྟ་བུའི་དབང་ལ། བསྐྱར་བ་པོའི་སློབ་དཔོན་ནི། བཤད་རྒྱུད་རྩོམ་སྤང་བ་ལས། ཞི་
བ་ལ་སོགས་ལས་ལ་བྱང་། །སྤྲུགས་དང་རྣལ་འབྱོར་ཆོ་ག་ཞེས། །དེ་ནི་སྤྲུག་མར་མཛོན་པར་
བསྤྲུགས། །ཚུལ་ཁྲིམས་དག་ཅིང་སྤྱིན་པ་གཏོང་། །བཞོད་དང་བཙོན་འབྲུས་མཆོག་དང་
ལྷན། །ཉིན་དང་མཆན་དུ་སྒྲོམ་ལ་ཞེན། །ཞེས་རབ་ལྷན་ཞིང་བཟོ་ལ་མཁས། །སྤྲུག་མའི་བྱིར་
ནི་ཡོན་ཏན་ཆོགས། །དཔལ་ལྷན་སློབ་དཔོན་ཞེས་ནི་བརྗོད། །ནང་ནི་གསང་འདུས་ལ་རབ་
དགལ། །བྱི་རོལ་ཉན་ཐོས་གྱི་སྒྱུད་པ། །དེ་ལྟའི་མན་ངག་རིམ་པ་ཡིས། །སློབ་མ་རྣམས་ལ་
རྗེས་སུ་བསྐྱབ། །དེ་ནི་སྟོན་པར་ཡོངས་སུ་ཞེས། །ཞེས་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་དང་།
ལྟའི་སྤྲུགས་དང་རྣལ་འབྱོར་བྱང་ཞིང་ཆུབ་པ། པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་གི་ཉམས་ལེན་དང་
ལྷན་པ། བྱི་སོ་སོར་ཐར་པའི་བཅས་མཆོམས་ལས་མི་འདའ་ཞིང་ནང་གསང་སྤྲུགས་སྤྲུག་

མེད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་གཞིལ་བ་སོགས་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་། ལྷ་མ་ལྷ་བཅུ་པ་
ལས། བརྟན་ཞིང་དུལ་ལ་སྒོ་གོས་ལྡན། །བཟོད་ལྡན་ངང་ལ་གཡོ་སྐྱེ་མེད། །སྤྲལས་དང་རྒྱད་
ཀྱི་སྦྱར་བ་ཤེས། །སྤྱང་བཅེར་ལྡན་ཞིང་བསྟན་བཅོས་མཁས། །དེ་ཉིད་བཅུ་ནི་ཡོངས་སུ་
ཤེས། །དཀྱིལ་འཁོར་འདྲི་བའི་ལས་ལ་མཁས། །སྤྲལས་བཤད་པ་ཡི་སྦྱར་བ་ཤེས། །རབ་ཏུ་
དང་ཞིང་དབང་པོ་དུལ། །ཞེས་ལུས་རག་གི་ཉེས་སྦྱོད་བསྐྱམས་པས་བརྟན་པ་དང་། དུལ་བ་
དང་། ཤེས་རབ་ཆེ་བ། བཟོད་པ་(༡༠ན)དང་ལྡན་པ། ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པས་ངང་
བ་དང་། གཡོ་སྐྱེ་མེད་པ། སེམས་ཅན་སྤྲལ་བསྐྱེད་ལས་བསྐྱེད་བར་འདོད་པའི་སྤྱང་རྩེ་དང་།
དེ་ཉིད་བཅུ་དང་ལྡན་པ་དང་ཚུ་ཆོན་གྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་འདྲི་བ་ལ་མཁས་པ་སོགས་དགོས་
པར་གསུངས་པའི་ནང་གི་དེ་ཉིད་བཅུ་ནི། ཁོ་བཅུའི་སྤྱང་འཁོར་ལྷ་བྱ་བསྒོམས་ནས་ཕྱིར་
བསྒྲིག་པ་ཉ་དང་། །བྲིས་པའི་འཁོར་ལོ་ལུས་ལ་འདོགས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཕྱིར་བསྒྲིག་
ཤམ་བས་ཤེས་པ་དང་། གསང་༤བའི་དབང་དང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་༧བསྐྱར་བ་ལ་
མཁས་པ་གཉིས་སོ་སོར་འདྲེན་ཅིང་། དེས་དབང་གཞན་ལ་ཡང་མཁས་དགོས་པ་མཆོན་
ནས་བསྟན། དཔལ་པོ་ལྷ་སྤྱང་དང་སྤལ་ནས་མཛོན་སྦྱོད་བྱ་བའི་ཁ་སྦྱར་དབྱེ་བ་༥དང་། འདས་
མ་འདས་ཀྱི་མགོན་ལ་གཏོར་མ་༤འབུལ་བ་ལྷ་བྱའི་གཏོར་མ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཡིད་
བཟླས་ལ་དོ་རྩེའི་བཟླས་པར་གསུངས་པ་ལྷ་བྱས་མཆོན་པའི་དོ་རྩེའི་བཟླས་པ། དམ་ཆོག་གི་
བཟླས་པ། ཁྱོགས་ཀྱི་བཟླས་པ། ཁོ་བོའི་བཟླས་པ། ཁྱོས་པའི་བཟླས་པ། གོང་བྱའི་བཟླས་
པ་སོགས་སྤྲལས་བཟླ་༧ལུགས་དང་། ལས་མ་འབྲུག་ན་ལྷ་ལ་སྤར་གདབ་བྱ་བ་སོགས་
སྤྲལས་ཆོག་གིས་བྲག་ལུལ་བསྐྱབ་༡བ་དང་། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཉེན་ཕྱིར་བ་སྦྱོད་མོས་ཆལ་
རྩིང་ལ་སོགས་པར་རབ་གནས་ཀྱི་ཆོ་ག་༤དང་། སྐྱབ་མཆོད་དང་བདག་འཇུག་སོགས་ཀྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་པ་༡༠ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་
པ་དང་སངས་སྤྲུགས་མའི་དུས་སུ་ཤིན་ཏུ་དགོན་པས་ན། དེགས་ལྡན་བསྐྱེད་དཀར་པོས། ཅོད་

ལྷན་དབང་གིས་སླ་མ་སྦྱོན་དང་ཡོན་ཏན་འབྲེས། །(༡༠བ)ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྒྲིག་པ་མེད་པ་
ཡོད་མ་ཡིན། །གང་ཞིག་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་ཡང་ནི་ལེགས་སྤྱད་ནས། །བྱ་ནམས་ཀྱིས་ནི་དེ་
ལ་བརྟེན་པར་འགྱུར་བའོ། །ཞེས་སྦྱོན་དང་ཡོན་ཏན་གཉིས་ལས་ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་ལ་བརྟེན་
དགོས་པར་གསུངས་ལ། སྤྲགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། མེད་དུ་མི་རུང་བའི་མཆོན་ཉིད་ནི་བོད་
ཀྱི་མཁས་པ་དག་དབང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཐོབ་ཅིང་དམ་ཆོག་དང་སྡོམ་པ་ལ་གནས་པ།
སླ་མ་བརྒྱད་པའི་བྲག་ལེན་མཐོང་བའི་སློན་ནས་དེ་ཉིད་བཅུ་ཤེས་ཤིང་དབང་བསྐྱར་གྱི་ཆོག་
ལ་མཁས་པ་བསྟེན་པ་སྟོན་དུ་སོང་བས་ལྷས་གནང་བའམ་མ་བཀག་པ་སྟེ་ཆོས་གསུམ་ལྷན་
ཞིག་ངས་པར་དགོས་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་འཐད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་ངས་པར་མེད་ཐབས་མེད་པ་ཡིན་པ་ལ། བདག་ལྟ་བུ་སྟོགས་མ་ལས་ཀྱང་
ཆེས་ཆེར་སྟོགས་མའི་དུས་མཐར་སྦྱེས་ཏེ། ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་མོར་གྱུར་
བས་དབང་བསྐྱར་བའི་རྗེ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་བྲེད་པ་ལྟ་ཞོག །སྤྲགས་ཀྱི་སྟོན་རུང་གི་གདུལ་བྱའི་
གས་སུ་ཆུད་པ་ཙམ་ཡང་དཀའ་མོད་ནའང་། ཁྱབ་བདག་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་མའི་གཟུགས་
སུ་བྱོན་པའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པའི་ཞབས་བྱུང་ནས་ཡི་དམ་འདིའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཅུག་
ཅིང་དབང་བཞིའི་བཀའ་རིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལོད་ནས་དམ་ཆོག་དང་སྡོམ་པ་ངེས་སུ་
མ་བོར་ཙམ་དང་། ལས་རུང་གི་བསྟེན་པ་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་དཀའ་ནའང་གངས་ཆང་བ་
ཙམ་ལ་རྒྱབ་བརྟེན་བཅོལ་བའི་བསྟེན་པའང་སྟོན་དུ་སོང་བ་བཅས། སླ་མ་དམ་པ་ནམས་
ཀྱི་བྲག་ལེན་མཐོང་བ་ཅི་ཤེས་པས་བརྒྱན་ནས། ད་ལམ་གཡར་ཁལ་ཙམ་དུ་དབང་བསྐྱར་
(༡༡ན)འབུལ་བ་ཡིན་ཞིང་། གང་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་སྟོབ་མ་ཡང་། རྗེ་རྗེ་ཐེང་བའི་ལེབ་
རེ་བཞི་པ་ལས། སྟོབ་མ་ཡོན་ཏན་གང་ལྷན་ན། །ནལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགྱུར། །ཞེས་
ཁྱས་པའི་ལན་དུ། དད་ཅིང་སླ་མ་ལ་ཡང་གྲུས། །རྟོག་པ་ངན་པ་ནམ་པར་སྤངས། །ལུང་
ནི་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་། །སེམས་ཅན་ནམས་ནི་འདོན་པའི་སྟོས། །ཀུན་ཏུ་བཅོན་དང་ཡང་

དག་ལྟན། །དེ་ལྟ་བུ་ཡི་མཆན་ཉིད་ནི། །དད་པ་ཆེན་པོའི་སློབ་མ་བཟང་། །ཞེས་མང་དུ་
ཐོས་ཤིང་། ཆེ་འདི་འབའ་ཞིག་དོན་དུ་གཉེར་བའི་རྟོག་པ་ངན་པ་དང་བྲལ་བ། སེམས་ཅན་
སྤྱག་བསྐལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྦྱིང་རྩེ་དང་། དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་སླ་མ་ལ་
མི་སྟོག་པའི་དད་གྲུས་དང་། ལྷ་དང་ཆོས་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བརྟན་
པོ་དང་ལྟན་པ་སོགས་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། སླ་མ་ལྟ་བུ་པ་ལས། བསམ་པ་དག་
པའི་སློབ་མ་ནི། །ཞེས་བསམ་པ་དག་པ་སྟེ་སློན་པ་དང་འབྲུག་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པ་དགོས་པར་གསུངས་ལ། གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལས། རིགས་གཞུགས་
ན་ཆོད་དང་ལྟན་ཞིང་བསྟན་བཅོས་མང་དུ་ཤེས་པ་སོགས་མཆན་ཉིད་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་
པའི་ཐམས་ཅད་ཆང་བ་དགོན་པས་དམིགས་བསལ། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། དགོན་མཆོག་
གསུམ་ལ་གང་དད་ཅིང་། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་ལ་དགའ། །བསོད་ནམས་འདོད་པའི་
སེམས་ཅན་ནི། །ཆེན་པོ་དེ་དག་མདོར་བཟུང་ངོ་། །བདེ་གཤེགས་གསང་སྤགས་སྤྱབ་པ་
ལ། །དོན་གཉེར་བཅོན་པ་སློབ་མ་ནི། །གཞུགས་ངན་ཡོན་ཏན་མི་ལྟན་ཡང་། །སློབ་དང་ལྟན་
པས་གཞུགས་པར་བྱ། །ཞེས་དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་། གསང་སྤགས་(༡༡བ)ལ་ཤིག་དུ་
དད་ཅིང་དོན་གཉེར་དང་ལྟན་པ་ངེས་པར་དགོས་པར་གསུངས་པའི་དོན་གཉེར་ཡང་བྱང་
སྟོམ་ཅམ་འཛིན་རྒྱས་ཤིང་སྤགས་སྟོམ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བའམ་གཉེར་ཡང་འཛིན་མི་རྒྱས་
པ་ལ་རིག་པའི་དབང་ལྟ་ཅམ་ལས་སྤྱག་པ་མི་བསྐྱར་བ་དང་། རྫོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་ཀྱི་དབང་
ཡན་ཆད་བསྐྱར་བ་ལ་ངེས་པར་སྤགས་སྟོམ་དོན་དུ་གཉེར་ནས་བཟུང་ཞིང་། བཟུང་ནས་
ཀྱང་ཆུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱར་རྒྱས་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་པ་ཡིན་པས་ན། སྤར་ཀྱི་མཆན་ཉིད་
དེ་དག་ཆང་བར་མངའ་བ་ཡིན་ན་རེ། དེ་མིན་ཀྱང་ཡོན་ཏན་དེ་དག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཆོགས་
ལ་འབད་དགོས་ཤིང་། ལྷ་དང་གསང་སྤགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་དད་པ་བརྟན་པོ་དང་ལྟན་པ། སླ་
མ་ལ་གྲུས་ཤིང་དེའི་དམ་ཆོག་ལ་གནས་པ། དབང་བསྐྱར་རང་རང་གི་ངོ་སྤྱལ་ཀྱི་སྟོམ་པ་

ལ་བསྐྱུང་འདོད་དང་། དོན་གཉེར་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་ངེས་པར་མེད་མི་རུང་བའི་སློབ་མའི་
མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་དག་ནན་ཏན་ཆེན་པོས་བསྐྱེད་ནས་སྟོད་རུང་གི་གདུལ་བྱར་འགྱུར་
བ་ཞིག་ལ་འབད་འཆའ།

དེ་ལས་གཞན་དུ་ན། བཤད་རྒྱུ་དོན་རྗེ་ཐེང་བའི་ལེའུ་ང་བཞི་པ་ལས། རི་ལྟར་སེང་གའི་
འོ་མ་ནི། །ས་ཡི་སྟོད་དུ་བཞག་མི་བྱ། །དེ་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུ། །སྟོད་མིན་དག་
ལ་སྦྱིན་མི་བྱ། །སློབ་མ་སྐྱད་ཅིག་དེ་ལ་འཆི། །འདི་དང་པ་རོལ་ཏུ་ནི་འཕུང་། །སྟོད་མིན་མན་
ངག་རབ་བཤད་ན། །སློབ་དཔོན་དངོས་གྲུབ་ཉམས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྷ་
མ་དང་སློབ་མ་གཉིས་ཀ་ལ་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བའི་པན་ཡོན་མེད་པའི་ཁར་འདི་དང་སྦྱི་མ་
ཀུན་ཏུ་སྦྱག་བསུལ་འབྱུང་བའི་རྒྱར་འགྱུར་ལ། ལྷ་མ་དང་སློབ་མ་པན་ཚུན་མཚན་ཉིད་དང་
ལྡན་པར་མ་ཤེས་ན་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཙམ་(༡༩ན)ཀྱི་བར་དུ་དོ་གལ་ཆེན་པོས་བརྟག་དགོས་
པར་ཡང་རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས། དེ་ལྟར་ལྷ་མ་དང་སློབ་མའི་མཚན་ཉིད་དམའ་མཐར་
བཤད་པ་ཙམ་ཆང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དབང་བསྐྱར་འབྲལ་བའི་རིམ་པ་ལ་འཇུག་པར་
བྱ་བ་ཡིན་པས། དེ་ལ་ཡང་། སློབ་དཔོན་རྗེ་རྗེ་བུ་པས། །དབང་བསྐྱར་དཀྱིལ་འཁོར་
སྟོན་འགོ་བར། །རྗེ་རྗེ་འཆང་གིས་གསུངས་པ་སྟེ། །ཞེས་སྟོན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་
དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་། མཉམ་སྦྱོར་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ནི་མ་ཞུགས་ཤིང་། །དམ་
ཆོག་རྣམས་ནི་སྤངས་པ་དང་། །གསང་བའི་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་པས། །བསྐྱབས་ཀྱང་ཅི་ཡང་
མི་འགྲུབ་པོ། །ཞེས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་མ་ཞུགས་པ་དང་། དམ་ཆོག་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་དུ་
མི་བསྐྱུང་བ་དང་། སྤྲགས་ཀྱི་གསང་བའི་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་པས་རི་ཙམ་འབད་པ་ཆེན་པོས་
བསྐྱབས་ཀྱང་ཅི་ཡང་མི་འགྲུབ་པར་གསུངས་པས་ན། སྟོན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པའི་
སྟོར་བྱ་བ་དང་། དེ་ནས་དབང་བསྐྱར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བྱ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གདོང་
གཡོགས་དང་བཅས་ཉེ་འཇུག་པ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་མཐོང་བའི་བདག་ཉིད་དུ་འཇུག་པ་

གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ་ཡང་། ཡོལ་བའི་བྱི་འཇུག་དང་ནང་འཇུག་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་
བྱ་བ་ལ། ཡོལ་བའི་བྱི་འཇུག་དང་ནང་འཇུག་ཅས་པ་དངོས་སུ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡོལ་བས་
བཅད་པའི་བྱི་དང་ནང་དང་། སྒོམ་དོན་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བྱི་དང་ནང་དུ་བྱ་བའི་བྱེད་པར་
ཡིན་པས། དཀྱིལ་འཁོར་འདི་ཉིད་ཐ་མལ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་པར་དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རང་སྤང་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་དུས་ཀྱི་(༩༩བ)གཞལ་མེད་ཁང་གྱུ་བཞི་སྟོ་བཞི་
ལ་སོགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཉམས་དགའ་ཞིང་བག་འོ་བ་བྱེད་
ཆགས་པ་ཞིག་གི་དབྱས་སུ། སྒྲ་མ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ལྟ་བུ་གསུམ་
དངོས་སུ་བཞུགས་འདུག་པའི་ཤར་སྒྲེའི་མདུན་གྱི་དབྱས་རྒྱུ་ཐད་ཅམ་དུ་བྱེད་རང་རྣམས་
གནས་པའི་མོས་པ་མ་ཡོངས་པར་བྱས་ནས། སྒྲ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི་ཞབས་བྱང་
དུ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པའི་སྟོར་རྣམས་ཁྱེད་པའི་ཡོན་དུ་རང་གི་ཕྱས་ངག་ཡིད་གསུམ་དུས་
གསུམ་དགོ་བའི་ཆོགས་དང་བཅས་པ། གཞན་ཡང་སྤྱིར་བཞི་སྤྱིར་སྤྱན་རི་རབ་ལ་སོགས་
པ་བདག་དུ་བཟུང་བ་དང་། མ་བཟུང་བའི་སྟོན་བཅུད་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་
གཞན་དོན་གྱི་སྒྲོས་བསྟོས་པ་མེད་པར་ཕྱལ་བར་མོས་ནས་ཞིང་ཁམས་རྣམ་པར་དག་པ་
ཞིག་འབྱལ་བ་ཁྱེས་བཅད་སྤྱད་ནས་མཐུལ་འབྱལ་དུ་གཞུག།

དེ་རྩེས་སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་པ་ལས། མདུན་དུ་དུལ་བས་འདུག་པ་དང་། །གྲུས་སོགས་ཚུལ་ནི་
བསྐྱམས་པ་དང་། །ཕྱས་བཅུགས་ཐལ་མོ་སྤྱར་བྱས་ནས། །ཉན་སོགས་འདོད་པས་གསོལ་
གསུམ་གདབ། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་སྒྲལ་ལྟ་བུ་གྱི་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་ལ་གསོལ་བ་མ་
བཟུང་ཀྱང་དུས་ལ་བབས་པ་ན་གདམས་ངག་བསྟན་ཆོག་པའི་དམིགས་བསལ་ཡོད་པ་མ་
གཏོགས་གསོལ་བ་མ་བཟུང་པར་ཆོས་བཤད་མི་རྒྱུད་པ་མདོ་སྤྱུགས་སྤྱིའི་ཕྱགས་ཡིན་པ་
ལ་དགོངས་ནས། བྱུང་ཆེན་དཔལ་འཛིན་གྱིས་གཤེན་རྩེའི་གཤེད་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་གཉིས་
ཀར་སྐབས་འདིར་གསོལ་འདེབས་མ་གསུངས་ཀྱང་། སྒྲ་མ་སྤྱི་མའི་བཞེད་པ་ལྟར་སྐབས་

འདིར་ཡང་གསལ་བ་(༡༣ན)ལན་གསུམ་འདེབས་པ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་གསུངས་པ་
ལྟར་བྱ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་། ཆོག་གི་དོན་བཞིན་པ་དགོས་པ་ལ་ཆོག་དོན་ནི། དུམ་
སྒྲ་ཆོགས་གཟུགས་ཅན་མཐུམ། རྗེ་རྗེ་ལངས་མ་དང་། དུས་རྒྱུ་ལྟ་ཅིག་མཉམ་པར་
སྒྲུང་བས་ལྟན་སྒྲིམ་གྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལ་མི་གཡོ་བར་རོལ་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་དགའ་བ་ཆེན་
པོ་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཁྱོད་བདག་ལ་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཉེ་ལམ་སྟོན་པ་པོ་ཡིན་པས། སྟོབ་དཔོན་ཁྱོད་
ནི་བདག་ལ་དགོངས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་
དང་བཅས་པ་བྱང་བ་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གཟིགས་ཤིང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་
སུ་རྗོགས་པའམ་ཚུབ་པའི་སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་གཉིས་གྱི་ཚུལ་
བརྟན་པ། མགོན་པོ་ཞེས་སྒྲ་མ་ལ་བོས་ནས་བདག་འཆའ་བ་སྟེ་འདོད་པས་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་
སྦྱལ་དུ་གསོལ།

འོ་ན། ཚུལ་དང་བརྟན་པའི་དོན་རྗེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། སྟོན་གསལ་ལས། ཚུལ་ཞེས་པ་
དོན་བརྒྱུད་ལ་འཇུག་པར་བཤད་ཅིང་། རྗེ་རྗེ་ཅེ་མོ་ལས་སྐད་དོད་གྱི་སྟངས་ཡོད་མེད་གྱི་
མཐའ་དང་བྲལ་བའི་བྱི་མ་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་གྱི་ལམ་ལ་ཚུལ་དུ་བཤད་པ་བཞིན་འདིར་ཡང་
བྱང་ཚུབ་གྱི་ལམ་ལ་འཛོག་ཅིང་། ལམ་དེ་ཉིད་དུ་ཞུགས་ན་བྱང་ཚུབ་སྦྱར་དུ་ངེས་པར་ཐོབ་
པ་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བས་ན་བརྟན་པ་ཡིན། བྱང་ཚུབ་གྱི་ལམ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞིག་བདག་
ལ་ཞུ་ན། འདོར་མི་རུང་བས་ན་སྒྲགས་དང་རྒྱུད་དང་བྱུག་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གྱི་དམ་
ཆོག་དང་། རྟན་བརྟན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་དེ་ཉིད་རྣམས་བདག་ལ་སྦྱལ་དུ་གསོལ་ཞེས་
པ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱང་བདག་ལ་སྦྱོལ། །ཞེས་པའི་བྱང་ཚུབ་གྱི་(༡༣བ)སེམས་ནི་
སྟོན་སེམས་དང་། དེས་མཆོན་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་ཡང་བདག་ལ་སྦྱལ་
དུ་གསོལ། ཞེས་གསལ་བ་འདེབས་པ་ཡིན། སངས་རྒྱུ་ཆོས་དང་དགོ་འདུན་ཏེ། །ཞེས་
སོགས་རྟེན་པ་གཉིས་ནི་སྒྲིབ་ཐེག་ཆེན་དང་། ཁྱད་པར་གསང་སྒྲགས་སྟུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་

སྤྱབས་འགྲའི་དོན་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། ཀྱང་པ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི་ཐར་པ་ཆེན་
པོ་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཡིན་ལ། དེ་བརྟེན་པའི་ལྷ་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་ཁྱང་མཆོག་གས་
པོ་བྱང་དུ་བདག་འཇུག་པར་མཛོད་ཅེས་པའམ། འཁོར་བ་སྤྱད་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་མཆོ་ལས་ཐོན་
ནས་ཐར་པ་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་རིན་པོ་ཆའི་སྤྱིང་དང་འབྲ་བའི་ཁྱང་མཆོག་དུ་འཇུག་
པ་དང་དེའི་སྤྱད་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་པའི་སྒྲོར་དང་དབང་བསྐྱར་བ་རྣམས་མཛོད་དུ་
གསོལ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་ཆོག་པས། དོན་དེ་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱན་བཞིན་པའི་སྒྲོ་ནས་བྲམ་
ལ་ཐ་མལ་པའི་འདུ་ཤེས་དོར་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་དངོས་སུ་
མོས་པའི་དད་ཤུགས་བྲག་པོས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་འདིའི་རྩིས་སྒྲོས་མཛོད། རོ་ལངས་མ་
དང་ལྟན་ཅིག་སྒྲིབ། །ཞེས་པ་ནས། མགོན་པོས་བདག་ནི་གཞུག་དུ་གསོལ་གྱི་བར། ལན་
གསུམ། བྱིད་རང་རྣམས་དབང་ཞུ་བ་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྤྱང་བ་དང་ཞེན་པ་བཅད་ནས་དག་པ་
ལྟའི་སྤྱང་ཞེན་བརྟན་པོ་དགོས་པས་གཉི་ཟུག་གཤེན་རྩེའི་གཤེད་དུ་ངས་མངོན་ཏོགས་ཀྱི་
ཆོག་བཏོན་པ་རྩི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་ནས་གཉི་ཟུག་གཤེན་རྩེའི་གཤེད་དངོས་ཡིན་ནོ་
སྤྱམ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་གསལ་སྤྱང་ཤུགས་བྲག་པོ་མཛོད། སྒྲོབ་མ་རྣམས་གཉི་ཟུག་གཤེན་
རྩེའི་གཤེད་དཀར་པོ་ཞེས་པ་ནས། བརྒྱ་འཛིན་པར་གྱུར། (༡༩ན)འདིར་ལྷ་གང་དུ་བསྐྱེད་
པ་ནི། སྒྲོབ་དཔོན་ཨ་བྱ་ཀ་རས། གཙོ་བོ་དང་རྣམ་སྤྱང་དུ་བསྐྱེད་པ་གདམ་ང་ཅན་དུ་མཛོད་
པ་ལས། འདིར་རྣམ་སྤྱང་གཉི་ཟུག་གཤེན་རྩེའི་གཤེད་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་བྱིད་རང་
རྣམས་ལྟར་བསྐྱེད་པ་དེ་མི་བརྟེན་པའི་བྱན་པ་གསོ་བའི་ཕྱིར་དུ་ལྟའི་ཆས་ཞུགས་བྱེད་པ་
དཀྱིལ་ཆོག་མང་པོ་ལས་གསུངས་ལ། དེ་ལ་ཡང་། དཀྱིལ་ཆོག་དོ་རྩེ་ཐེང་བ་ལས། གཙུག་
ཏོར་དང་སྟོད་གཡོགས་དང་ཁ་དོག་དམར་པོའམ་གང་ཡང་བྱང་བའི་སྤྱད་གཡོགས། མིག་
དར། མེ་ཏོག་རྣམས་སྟེར་བར་གསུངས་པ་ནི་རྒྱས་པ་ཡིན་ལ། །ལྷེ་པ་དང་། ཟླ་མ་ཟླ་བས།
སྤྱད་གཡོགས་མ་གཏོགས་པའི་ཆས་འཇུག་དང་། བྱབ་ཆེན་མར་མེ་མཛོད་བཟང་པོ། ས་

ར་ཏ། ཉག་པོ་པ། སློབ་དཔོན་སྐྱ་བྱང་ལ་སོགས་པས་མིག་དར་དང་སྤྱོད་བ་ཙམ་ལས་ཆས་
འབྲུག་གཞན་མ་གསུངས་པ་ཡང་ཡོད་པ་ལས་འདིར་བྱི་མ་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་
མེ་ཏོག་གི་སྤྱོད་བ་དང་མིག་དར་ཙམ་འབྲུལ་བར་བྱེད་པ་ལ། མེ་ཏོག་གི་སྤྱོད་བ་སྟེར་ཚུལ་ནི་
ལྷ་སྐྱུང་མཐའི་ས་བོན། ཁྱི་དོན་བྱུང་གི་ས་བོན། སྤྱི་རྣམ་སྐྱུང་གི་མིང་ཡིག་དང་པོ། ར་རིན་
འབྲུང་གི་མིང་ཡིག་དང་པོ། རྒྱ་མི་བསྐྱོད་པའི་ས་བོན་ཡིན་པས་ངོ་བོ་རིགས་ལྗེའི་ཡེ་ཤེས་
ཡི་གེ་དེ་དག་ཏུ་ཤར་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཁ་དོག་སྐྱ་ལྗེའི་མེ་ཏོག་གི་སྤྱོད་བ་རང་རང་སྤྱིད་བྱེད་
གི་ཡི་གེ་དེ་དག་གིས་མཚན་པ་རེ་སྤུལ་བྱུང་སྟུང་པ་དང་། ལྷ་ཁྱི་སྤྱི་རྒྱ་ལས་དོན་
ནས་མཁའི་དབའ་བོ་ཞེས་པར་ཁ་ཅིག་བཞེད།

སྤྱོད་བ་འདི་འབྲུལ་བའི་དགོས་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་སོགས་མངལ་བ་ལ་བྲག་རྟེན་དགོས་པ་
(༡༩བ)ལྟར་དགྲིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་ནས་ལྟ་ལ་མངལ་བའི་ཆེ་འབྲུལ་རྒྱའི་བྲག་རྟེན་གྱི་ཚུལ་
དུ་སྟེར་བ་ཡིན་ལ། འདི་དག་གི་སྐབས་སུ། གཙོ་བོ་ལས་རང་འབྲུག་གཉིས་པའི་སྤྱི་མ་དོ་རྗེ་
འཛིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་བྲག་གཉིས་པའི་ལས་ཀྱི་དོ་རྗེ་ཞིག་མར་མེ་གཅིག་ལས་གཉིས་
ཆད་ལྟར་སྒྲོས་པ་དེས་བྱིན་པའི་མོས་པ་མཛད་དགོས་པས་ཐོག་མར་མེ་ཏོག་འདི་འཛིན་པར་
ཞུ། ཞེས་བརྗོད་ནས་ལྷ་ཁྱི་སྤྱི་རྒྱ་ཞེས་མེ་ཏོག་གི་སྤྱོད་བ་སྟེར། མིག་དར་སྟེར་བ་ལ།
མིག་དར་གྱི་ཁ་དོག་དམར་པོ་འཕ་སེར་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་སྤྱོད་བ་དང་ལ་བ་པས་གསུངས་
ཤིང་། དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པ་ལས་དུམ་བུ་སོ་སོ་ལ་ཁ་དོག་མི་འབྲུག་བ་སོ་སོ་དང་དུས་འཁོར་གྱི་
དགྲིལ་ཆོག་ལས་ལས་མཐུན་གྱི་ཁ་དོག་ཀྱང་རུང་བར་བཤད་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་དེས་
ཀྱང་དམར་པོ་བྱེད་པ་ཤིས་ཆེ་བས་བྲག་ལེན་ཀྱང་དེ་ལྟར་མཛད། དེ་ལ་སྤྱོད་བ་སོགས་ནས་
ལས་ཐམས་ཅད་པ་བསྐྱེད་བར་གསུངས་པ་རྗེས་དེ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་དགོས་
པའང་མིག་དར་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྐྱུང་ཞེན་བཅད་ནས་ངོ་བོ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་
ཤེས་རྣམས་པ་དེ་དང་དེར་ཤར་བའི་ཆེད་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་དུ་མོས་དགོས་ཞེས་གསུང་རྒྱུན་

ལས་འབྱུང་། འདིར་སྐགས་བརྒྱ་བ་མི་གསལ་ཡང་། ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་བཅད་ནས་ངོ་བོ་
བདེ་སྤྱོད་གི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་དེར་ཤར་བར་མོས་དགོས་པ་ནི་དབང་ཇུས་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲ་
བས་དེ་ལྟར་བྱགས་ལ་འཛོག་པ་དང་། མིག་དར་འཆིང་བའི་སྐགས་དོན་ནི། ཅུ་མིག་། ཟླ་
འཆིང་བ། བ་ར་མཆོག་། མ་ན་ཡིད་དེ། ཡིད་མཆོག་ཏུ་བྱ་བའི་བྱིར་དུ་མིག་དར་འཆིང་ཞེས་
པའི་དོན་དུ་དབང་རྒྱུ་འགར་བཤད། དེ་ལ་(༡༥ན)ཁ་ཅིག་ཡིད་མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་མ་ཡེངས་པ་
ཡིན་པས། དེའི་བྱིར་དུ་མིག་དར་འཆིང་བ་ཡིན་ཞེས་འདོད་པ་ལ། མཁས་པ་འགས་དེ་ལྟ་
ན་དབང་དངོས་གཞི་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སུ་ཡིད་དེ་བས་ཀྱང་མ་ཡེངས་པ་དགོས་པས་
མིག་དར་འཆིང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འགོག་ཅིང་ལ་ལས་འབྲས་མ་སློན་བར་དུ་
བརྟེན་ན་མི་པན་པའི་ཁར་བྱག་རྩ་བསྐྱེད་ལ་སློན་ནས་བརྟེན་ན་མཆོག་ཏུ་པན་པ་བཞིན།
དཀྱིལ་འཁོར་མཐོང་བའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་མ་གྱུར་བར་གདོང་གཡོགས་བཅིངས་ནས་ཡིད་
མཆོག་ཏུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད། སྐས་དོན་ཀུན་གསལ་ལས། དར་ནི་མི་གསལ་མཆོན་
པ་སྟེ། །བཀའ་པ་གསང་བ་མཆོན་པའོ། །ཞེས་པ་བྲངས་ནས་དར་གྱིས་མི་གསལ་བ་དང་
བཀའ་པས་གསང་བ་མཆོན་པར་གསུངས།

འདིའི་དགོས་པའི་གཙུག་པོ་ནི། རེ་ཞིག་བར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གསང་བ་སོགས་མཐོང་དུ་
མི་རུང་བས་དེ་དག་གི་པའི་བྱིར་ཡིན་ལ། འཆིང་བྱགས་ལ་བ་པས། སློབ་མ་དབང་པོ་ཐ་མ་
དང་འབྲིང་ལ་ཡེ་མི་མཐོང་བ་དང་། རབ་ལ་ཅུང་ཟད་མཐོང་བར་བཅིང་བར་གསུངས་པ་ཡིན་
པས། མིག་དར་འདི་འཆིང་བར་ཞུ། ཞེས་བརྟེན་སྤྱད་ནས་ཅུ་ཟླ་ཟླ་འཛིན་སྐགས་གྱིས་མིག་དར་
སྟེར། སྐབས་འདིར་དབང་དོན་ནས་བཤད་པ་བཞིན་གྱི་ཆས་འབྱུག་རྒྱས་པ་བྱིན་ཀྱང་རུང་།
དེ་ནས་ལས་བྱམ་གྱི་བསང་ཆུ་གཏོར་བའི་སྐབས་སུ་ལྷ་མ་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་དུ་གསལ་བའི་
བྱགས་ཀ་ནས་རལ་གྱི་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་གྱི་ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྱོས་ནས་དབང་ལོད་པ་
ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་བགོགས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མཆོའི་པར་འགྲམ་ཅམ་དུ་བསྐྱེད་ནས་

ནམ་དུ་ཡང་ལྷང་བ་མེད་(༡༥༧)པ་བྱས་སོང་སྐྱམ་པའི་མོས་པ་མཛོད། ཨོ་ཁྱེད་ཀྱི་ཁྱོ་པའ་
ཅེས་ལས་བྱམ་ནས་བསང་ཆུ་འཛོར། དེ་ནས་སྡོམ་པ་འཛོན་པ་ལ། སློབ་དཔོན་ལ་བ་བ་དང་།
ཤུའི་པ། ཨ་བླ་ཀ་ར། རྩ་རྩི་ཏ། ཉག་པའི་དོ་རྩེ། བི་བླ་ཏ་ལ་སོགས་པས་སྐྱུན་མོང་དང་
སྐྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོམ་པ་གཉིས་འཛོན་པར་གསུངས་པའི་སྐྱུན་མོང་བ་བྱང་སྡོམ་དང་།
སྐྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྐྱགས་སྡོམ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བྱང་སྡོམ་དེ་
རྒྱད་སྡེ་བཞི་ཀའི་དབང་གང་ཞུའང་བཟུང་དགོས་པས་རྒྱད་སྡེ་བཞི་ཀ་དང་སྐྱུན་མོང་ཡིན་ལ།
སྐྱགས་སྡོམ་ནི་ནལ་འབྱོར་རྒྱད་དང་ནལ་འབྱོར་སྐྱ་མེད་གཉིས་ལ་ཡོད་ཅིང་། བྱ་སྡོད་གཉིས་
ལ་མེད་པས་ན་སྐྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་འཛོག་ཆུ་ལ་གཅིག་དང་། བྱང་སྡོམ་དེ་སློབ་དཔོན་
དང་སློབ་མའི་དབང་གང་ཞུའང་བཟུང་དགོས་པས་ན་སྐྱུན་མོང་དང་། སྐྱགས་སྡོམ་དེ་སློབ་
དཔོན་གྱི་དབང་ཞུ་བ་ཁོ་ནར་སྟེར་བས་ན་སྐྱུན་མོང་མ་ཡིན་པར་འཛོག་ཆུ་ལ་གཅིག་དང་།
བྱང་སྡོམ་དེ་ལེན་ཆུ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པ་པར་ཕྱིན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་གསུངས་
པས་རྒྱ་འབྲས་གྱི་ཐེག་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པས་སྐྱུན་མོང་བ་དང་སྐྱགས་སྡོམ་དེ་སྐྱགས་གྱི་
ཐེག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པས་སྐྱུན་མོང་མ་ཡིན་པར་འཛོག་པ་སྟེ་ཆུ་ལ་གསུམ་ཡོད།

དེ་ལའང་། སྐྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོམ་པ་བཟུང་བའི་སྡོན་དུ་བྱང་སྡོམ་འཛོན་པ་ངེས་
པར་འགོ་དགོས་ལ། བྱང་སྡོམ་འཛོན་པའི་ཆུ་ལ་དེ་ལ་ཡང་བྱང་ས་དང་། བསྐྱབ་བདུས།
བྱང་ཆུབ་ལམ་སྡོན་སོགས་དང་སྐྱགས་གྱིའང་རྒྱད་སྡེ་གོང་འོག་ནས་སྡོམ་པ་བཟུང་བའི་ཆོ་
ག་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་པ་ལས། སྐྱར་གྱི་སློབ་དཔོན་དུག་པོ་དེས། དཀོན་མཆོག་གི་
གསུམ་ལ་(༡༩༦)བདག་སྐྱབས་མཆོ། །ཞེས་པ་རྟེན་པ་བཞི་དང་། འདི་གའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལ་
སོགས་པར། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཆོགས་མཆོག་ལ། །ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱང་སྐྱར་ནས་
འཛོན་པར་གསུངས་ལ། དེའི་རྟེན་པ་དང་པོ་བཞི་སྐྱེ་འབྱུང་བའི་གཉིས་པ་དང་། ཡོངས་
སྤྱོད་གས་པ་གྱུར་གྱི་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་ལས་གསུངས། ཆོག་དེས་སྡོམ་པ་ལེན་པར་བྱེད་

པ་ལ། སྒྲ་མ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པ་ལ་ཤུགས་བྲག་པོའི་དད་པ་དང་།
མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྦྱོར་
སྤང་མའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཉིལ་གྱི་གང་བུ་ཁ་བྱེ་བ་ལྟར་གང་བར་དམིགས་ནས་
དེ་དག་གི་སྤྱན་སྦྲར། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆི། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་
སངས་རྒྱས་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐབས་སྟོན་པ་པོ། འགོག་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
ཆོས་དཀོན་མཆོག་ལ་རང་གཞན་ནམས་ཤེས་སྒྲིབ་ལས་སྦྱོབ་པར་བྱེད་པའི་སྐབས་དངོས་
དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་ཆེན་པོ་ལ་བཞུགས་པ་ནམས་ཀྱིས་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་ལྟར་
བདག་གིས་ཀྱང་བསྐྱབ་པས་དེ་དག་ལ་རྩ་བོགས་ཁུ་སྟུང་པའི་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་སྐབས་འགྲོའི་དམིགས་ནམ་ལེགས་པར་གསལ་ཐོབ། སྤྲིག་པ་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་
བཤགས། །ཞེས་པས་དཔེར་ན་ས་གཞི་ཚུ་སྟོ་ཅན་སོགས་སྦྱོན་དང་བཅས་པ་ལ་འབྲས་བུ་
ལུན་ཆོགས་མི་སྦྱེ་བ་བཞིན། རྒྱུད་སྤྲིག་པ་སྟོབས་ཆེན་གྱིས་མ་དག་པར་བྱས་པ་ལ་སྟོམ་པ་
སྦྱར་མི་བྱང་བས་སྦྲར་བསགས་གྱི་སྤྲིག་པ་ནམས་ལ་འབྲས་བུ་རན་སོང་སོགས་ཀྱི་སྤྱག་
བསྐྱེལ་མྱོང་(༡༩༦)དགོས་པར་ཤེས་ནས་དུག་ཁོང་དུ་སོང་བ་ལྟ་བུའི་འགྲོད་སེམས་དང་ཕྱིན་
ཆད་སྟོག་ལ་བབས་ཀྱང་མི་བྱེད་སྟུང་པའི་སྟོམ་སེམས་དང་བཅས་སྤྲིག་ལྟར་ནམས་མཐོལ་
ཤིང་བཤགས་པ་དང་། འགྲོ་བའི་དགེ་ལ་རྗེ་ཡི་རང་། །ཞེས་པས་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་དང་
མི་ལྟན་པའི་རྒྱུད་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྟོམ་པ་སྦྱེ་བ་པར་ཞོག །དེ་དག་གི་ཆོག་ཙམ་
ཡང་ན་ལམ་དུ་གྲག་པར་མི་འགྱུར་བས་ན། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་
དགོས་པ་ལ། གཞན་གྱི་དགེ་ཅུ་ལ་ཡི་རང་དང་དགའ་བ་བསྟོམས་པས། དགེ་བ་གསལ་བ་
པོའི་གང་ཟག་དང་རྒྱུད་ཆོད་མཉམ་ན་ཡི་རང་གིས་ཀྱང་དེ་དང་འབྲ་བའི་མན་ཡོན་ཐོབ་པར་
འདོད་པའང་ཡོད་ཅིང་། རང་གིས་བསགས་པའི་དགེ་བ་ལ་ཡི་རང་སྟོམས་ན་དེ་དག་ཆེས་
ཆེར་འཕེལ་བར་འགྱུར་བས་ཆོགས་རྒྱུད་དུས་དགེ་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤྱད་པ་བསོད་ནམས་

ཀྱི་ཆོག་གས་ཀྱི་གཙོ་བོ་རང་གཞན་ཀྱི་དགེ་ཅུ་ཐམས་ཅད་ལ་དབུལ་པོས་གཏེར་ཆེད་པ་ལྟ་
བུའི་ཡི་རང་དང་དགའ་བ་བསྐྱེམས་པས་རྒྱད་སྒྲུང་བ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས། སངས་རྒྱས་བྱང་
ཆུབ་ཡིད་ཀྱིས་བཟུང་། །ཞེས་པའི་སྐྱབས་སུ་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱལ་སྐྱུང་ཀྱི་སྟོན་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་
སྙམ་ནས་བྱང་ཆུབ་ལ་ཡིད་ཀྱིས་དམ་བཅའ་བ་ནི་བཟུང་བའི་དོན་ཡིན།

སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཆོག་གས་མཆོག་ལ། །ཞེས་པ་རྒྱང་བ་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་མ་ཐག་
པ་ལྟ་བུའི་སྐྱབས་འགོ་དང་། དེ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་རང་དོན་སྒྲུངས་ཆོག་གས་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་
གཞན་དོན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གནས་སྐྱབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་ལ་འགོད་པའི་
ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སེམས་(༡༥ན)བསྐྱེད་པར་བགྱི་ཞེས་པ་དང་། དེ་ནས་རྒྱང་
བ་བཞིའི་དོན་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་བདེ་བའི་
མགོན་དུ་གཏེར་ལ། དེ་ཡང་དམ་བཅས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་བདེ་བ་ལ་འགོད་པའི་ཐབས་
ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་མཆོག་པན་འདོགས་པས་ན་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཐམས་ཅད་
ལ་སྟུང་པར་བགྱིའོ། །དེའི་མཐུས་འགོ་བ་ཁོ་ན་ལ་པན་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་འབྲུག་པར་
ཤོག་ཅིག་ཅེས་སྟོན་ཅིང་དམ་བཅའ་བ་ཡིན་པས། མདོར་ན་བདག་གིས་མར་གྱུར་པའི་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་
ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་བཟུང་ནས་ཕྱིན་དུག་གིས་
བསྐྱུས་པའི་རྒྱལ་སྐྱུང་ཀྱི་སྟོན་པ་མཐའ་དག་ལ་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་
སྙམ་པའི་ལེན་འདོད་དང་། སྟོན་པ་ལ་བསྐྱབ་འདོད་ལྷགས་དག་པོ་བསྐྱེད་ནས་བྱང་སྟོན་
འཛིན་པ་འདིའི་རྗེས་སྒྲོས་མཛོད། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆི། །སྟོན་པ་
ཐམས་ཅད་སོ་སོར་བཤགས། །འགོ་བའི་དགེ་ལ་རྗེས་ཡི་རང་། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཡིད་
ཀྱིས་བཟུང་། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཆོག་གས་མཆོག་ལ། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་བདག་སྐྱབས་

མཆི། །རང་གཞན་དོན་ནི་རབ་སྐྱབ་བྱིར། །བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པར་བགྱ། །བྱང་
ཚུབ་མཆོག་གི་སེམས་ནི་བསྐྱེད་བགྱིས་ནས། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་མགྲོན་
དུ་གཉེར། །བྱང་ཚུབ་སྐྱོད་མཆོག་ཡིད་འོང་སྐྱད་པར་བགྱ། །འགྲོ་ལ་པན་བྱིར་སངས་རྒྱས་
འབྱུང་པར་ཤོག། །གཉིས་པའི་ཡང་རྗེས་སྒྲོས་མཛོད། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བདག་(༡༧)བ།
སྐྱབས་མཆི། །ཞེས་པ་ནས། །འགྲོ་ལ་པན་བྱིར་སངས་རྒྱས་འབྱུང་པར་ཤོག། །འཛོགས་ཆོག་
གསུམ་པ་འདིའི་འགྲོ་ལ་པན་བྱིར་སངས་རྒྱས་འབྱུང་པར་ཤོག་ཅེས་པའི་ཆོག་རྫོགས་པ་
དང་། །བྱེད་རང་ནམས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས་
བདག་གི་རྒྱུད་ལ་བྱང་སྡོམ་སྐྱེས་བྱང་སྐྱམ་པའི་དགའ་བ་བྱེད་པར་ཅན་བསྐྱེམ་པ་དང་བཅས་
གསུམ་པ་འདིའི་རྗེས་སྒྲོས་མཛོད། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆི། །སོགས།
དེ་ལྟར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་བྲངས་པ་ནི་པན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྡན་
པ་ཡིན་ཏེ། །བྱང་ས་ལས། །སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པ་བྲངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི།
འདི་ལྟ་སྟེ། །བསོད་ནམས་ཡོངས་སུ་བབྱང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་
དག་པར་བྲང་བ་དེའི་བརྒྱུད་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོའོ། །སྟོང་གི་ཆ་དང་གྲངས་དང་ཆ་
དང་བགྲང་བ་དང་དཔེ་དང་རྒྱུར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །སོ་ཐར་ཀྱི་
སྡོམ་པ་ལས་པན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཆེ་ལ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། །སོ་ཐར་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནི་
གཞན་ལ་གཞོད་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་ལས་ལྡོག་པ་ཅམ་ལས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
པན་བདེ་སྐྱབ་པས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པ་མིན་པ་དང་། །རང་ཉིད་འཁོར་བ་ལས་ཐར་ཅམ་ཀྱི་
བྱིར་བྲངས་པས་བྱང་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། །བྱང་སྡོམ་ནི། །རང་དོན་ཡིད་བྱེད་དོར་ནས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱུག་བསྐྱུལ་ཐམས་ཅད་སེལ་ཞིང་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པར་དམ་བཅས་
པས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྟོང་བ་ཡིན་ཞིང་། །གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་
འདོད་ཁོ་ནས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་དགོས་ལ། །རྒྱ་མཚན་དེས་སྟོང་བ་དེ་དང་དེའི་(༡༩)བག་

ཆགས་བྱུང་པར་བ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དེ་མིད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཆད་མེད་པ་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེར་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བ་དཔེར་ན་སེམས་ཅན་གཅིག་
གི་ལྷན་ནད་ཅམ་སེལ་བར་འདོད་པ་ལའང་པན་ཡོན་ཆད་མེད་པ་མཛའ་བོའི་བྱ་མོའི་གཏམ་
རྒྱུད་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་རེ་རེ་བཞིན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ལས་བསྐྱེད་འདོད་
དང་། བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་འགོད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་ལ་པན་ཡོན་མཐའ་ཡས་པ་འོང་བ་
ལྟ་ཅི་སྟོས་པ་ནི། སྦྱོང་འཇུག་ལས། སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱི་ལྷན་ནད་ཅམ། །བསལ་ལོ་སྦྱུང་
དུ་བསམ་ན་ཡང་། །པན་འདོགས་བསམ་པ་དང་ལྡན་ཏེ། །བསོད་ནམས་དཔག་མེད་ལྡན་
གྱུར་ན། །སེམས་ཅན་རེ་རེའི་མི་བདེ་བ། །དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསལ་འདོད་ཅིང་། །རེ་རེའང་
ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་དུ། །བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་སྟོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་དང་། དེ་ཆེན་ཐེང་
བ་ལས། གཏན་ཆེགས་ཀྱང་ནི་འདི་ལ་སྤྱང་། །སེམས་ཅན་ཁམས་ནི་ཆད་མེད་ལ། །པན་
འདོད་དེ་ནི་དེ་འབྲེལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན།

དེ་ལྟར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོན་པ་བཟུང་སྟེ། སེམས་ཅན་ལ་པན་བདེ་བསྐྱབ་པར་ཁས་
ལྷངས་ནས་སྦྱོང་པ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་མ་བསྐྱབས་ན་ཉེས་དམིགས་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། སྦྱོང་
འཇུག་ལས། དངོས་པོ་པལ་པ་ཅུང་ཟད་ལ། །ཡིད་ཀྱིས་སྦྱིན་པར་བསམས་བྱས་ནས། །མི་
གང་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་བ། །དེ་ཡང་ཡི་དྲགས་རྒྱུར་གསུངས་ན། །ལྷན་མེད་པའི་བདེ་བ་
ལ། །བསམ་པ་ཐག་པས་མགོན་གཉེར་ནས། །འགོ་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་བྱས་ན། །བདེ་
འགོར་ཅི་ག་འགོ་འགྱུར་རམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དངོས་པོ་པལ་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡིད་
(༡༩༧)ཀྱིས་སྦྱིན་པར་དམ་བཅས་ནས་དོན་དུ་མ་བྱིན་ན་ཡི་དྲགས་སུ་སྦྱེ་བར་གསུངས་ན།
ལྷན་པ་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་དཔང་དུ་བཞག་པའི་སྦྱིན་སྲུང་བསམ་པ་ཐག་པ་
ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་བསལ། བདེ་བ་བསྐྱབ་པ་དང་དེའི་ཐབས་སྦྱོང་པ་
ལ་བསྐྱབ་པར་དམ་བཅས། ཆེག་གིས་ཀྱང་དངོས་སུ་ཁས་ལྷངས་ཟེན་པའི་རྗེས་དམ་བཅའ་

དེ་ལས་འདས་ན་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་བཅས་ཐམས་ཅད་རྩོད་གྲུབ་ཀྱིས་དབྱུང་བསྐྱོར་བ་དང་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྐྱུས་པ་ཡིན་པས་ཉེས་དམིགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་བར་གཤོན་མི་ཟ་
བས་ན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་དགོས་ལ། རྫོང་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ཡང་། སྐབས་འདིའི་སྤྲོམ་པ་
ལེན་ཆོག་དེ་པར་བྱིན་ཐེག་པའི་སྤྲོ་སྤྲོད་ལས་བཤད་པ་དང་ཆོག་མི་འདྲ་བ་མ་གཏོགས་སྤྲོམ་
པའི་ངོ་ཐོ་དང་བསྐྱབ་བྱ་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་གཏན་ནས་མེད་པས་བྱང་ས་དང་བསྐྱབ་
བཏུས་སོགས་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ། ཅ་ལྟར་བཅོ་བརྒྱད་
ཉེས་བྱས་ཞེ་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྤྲ་རགས་ནམས་ལ་དེ་སྤྲོན་པའི་
གཞུང་ཆེ་ཆུང་ངམ། དམའ་མཐའ་དང་རྒྱུ་རྒྱུས་ཀྱི་སྤྲོམ་ཆོག་ཅམ་ཀྱི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་
བྱས་ནས་སྤྲུགས་པ་དག་གིས་པར་བྱིན་ཐེག་པ་བ་ལས་ཀྱང་བཅོན་འགྲུས་ལྷག་དང་བཅས་
ཅི་ནས་ཀྱང་བསྐྱབ་དགོས་སོ། །(༡༩ན)ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྤྲུགས་སྤྲོམ་འཛིན་པའི་དུས་ལ་
ས་ར་ཏ་དང་། ཀུན་དགའ་སྤྱིང་པོ་ལ་སོགས་པས་དངོས་གཞིའི་སྐབས་དང་། སྤྲོབ་དཔོན་
སྤྱ་བྱང་དང་། མི་བྱབ་ཆེ་བ། རྒྱ་རི་ཀ་བ། ཨ་རྒྱ་ཀ་ར་སོགས་ཀྱིས་སྤྲོ་གོན་ཀྱི་སྐབས་དང་།
བྱབ་ཆེན་མར་མེ་མཛད་དང་དཔལ་འཛིན་ཀྱི་དམར་ནག་གི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས་མི་ལམ་ངེས་
པའི་འོག་དང་། རྒྱལ་ཆབ་རྫོང་འཇམ་རྫོང་དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ་སྐྱོར་བྱག་གི་འོག་དམ་བཞག་གི་
གོང་དེར་སྤྲོམ་པ་གཉིས་འཛིན་པར་བཤད་པ་སོགས་མི་འདྲ་བ་མང་ཞིང་། དེ་དག་གང་གི་
སྐབས་སུ་བྱངས་ཀྱང་སྤྲོམ་པ་སྤྱོད་པ་ལ་བྱད་པར་མེད། དཀྱིལ་ཆོག་རིན་ཆེན་སྤྱིང་བ་ལས་སྤྲོ་
གོན་དང་དངོས་གཞིའི་དུས་ཀྱི་སྐབས་འདི་གཉིས་ཀར་ལེན་པར་གསུངས་པ་ནི། ཁ་སངས་སྤྲོ་
གོན་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྤྲོམ་པ་བྱངས་སུ་བྱིན་ཀྱང་དེའི་ཆེ་བླ་མ་སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྲོམ་ལྡན་དུ་ཡོད་པའི་
ངེས་པ་མེད་པས། གལ་ཏེ་སྤྲོམ་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་སྤྲོན་སྤྲུག་བྱངས་ཀྱང་སྤྲོམ་པ་མི་སྤྱོད་ལ།
དེ་རིང་བླ་མས་བདག་འཇུག་སྤྲོན་དུ་བཏང་བས་སྤྲུགས་སྤྲོམ་ཉམས་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་
ད་ལྟ་སོར་ཆུད་པའི་སྐབས་སུ་སྤྲུགས་སྤྲོམ་བྱངས་ན་སྤྲུག་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཐོབ་བྱིན་

བརྟན་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་དོན་གིན་ཏུ་ཆེ་བར་དགོངས་ལ། དེ་ལ་ཡང་། སྤྲུལ་སྤྲོམ་གྱི་
ཕྱིར་གསོལ་འདེབས་དམིགས་བསལ་མེད་པ་དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡོད་པ་དཀྱིལ་
ཆོག་དོན་མེད་པ་དང་། དཔལ་འཛིན་གྱི་དམར་ནག་གི་དཀྱིལ་ཆོག་ལྟ་བུ་གཉིས་ལས་འདིར་
ཕྱི་མ་ལྟར་བྱ་བ་ལ། དེའི་ཆོག་དོན་ནི། འཁོར་ལོ་སྟེ་གང་དུ་དབང་བསྐྱུར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་
འདིར་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་བོན་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་པའི་དོན་མེད་སྟོན་གྱི་དབང་དམ་པ་
བདག་ལ་སྦྱེལ་ཞིག་དང་། སྦྱུ་ནས་ནི་བདག་གིས་སྟོན་དཔོན་བགྱིད་དོ། །མགོན་པོ་ཞེས་
བྲམ་མ་ལ་བོས་ནས་འཁོར་ལོ་སྟེ་གཞུང་ཡས་ཁང་དང་། ལྷ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། སྟོན་
དཔོན་གྱི་འཕྲིན་ལས་ལས་སུ་བའི་རིམ་པ་རྣམས་དང་། སངས་རྒྱུ་ཀྱན་གྱི་སྟེ་རིགས་ལྟ་
སོ་སོའི་དམ་(༡༩བ)ཆོག་དང་སྤྲུལ་སྤྲོམ་གྱི་སྟོན་པ་སྟོན་མིན་ལ་གསང་བའི་གནས་མཆོག་ཏུ་
གྱུར་པ་དེ་ཉིད་མི་འགྱུར་བས་ན་ཉག་པའམ། ཡང་ན་དུས་ཉག་ཏུ་བདག་འདོད་དེ། དགོས་པ་
ཅིའི་ཕྱིར་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བགྱིད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པས་དོན་མེད་སྟོན་དཔོན་དུ་བདག་
འགྱུར་བའི་ཐབས་དེ་ལྟ་བུ་བྲམ་མས་གསུང་དུ་གསོལ། ཞེས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་ལ་ཐ་མ་གསུམ་
ལ་དོན་མེད་ཐེང་བའི་འགྱུར་དུ། སྟོན་པ་གསང་མཆོག་བཞད་དུ་གསོལ། །སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་གྱི་ཕྱིར། །ཉག་ཏུ་བདག་ནི་སྟོན་དཔོན་བགྱིད། །ཅེས་ཀྱང་འགྱུར་བས་དོན་དེ་རྣམས་
བྲན་བཞིན་པས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་འདིའི་རྗེས་སྒྲོས་མཛོད། འཁོར་ལོ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་
དབང་། །ཞེས་པ་ནས། སྟོན་དཔོན་བདག་འགྱུར་གསུང་དུ་གསོལ། །ལན་གསུམ།

དེ་ནས་དངོས་གཞི་སྤྲུལ་སྤྲོམ་འཛིན་པ་ལ་སྟོན་པ་འབོག་ཆོག་འདི་དོན་མེད་མཁའ་འགྲོ་
དང་། སྐྱུ་ཏ་དང་དོན་མེད་ཅེ་མོ་རྣམས་ལས་འགྱུར་བ་རྒྱ་པོད་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་མང་པོར་བཀོད་
པའི་དོན་རགས་པ་ཅམ་ངོ་འཕྲོད་པར་བྱས་ནས་རྗེས་སྒྲོས་ལན་གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་བཟུང་
དགོས་པ་ལ། སངས་རྒྱུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གྱུན། །ཞེས་པ་ནས། དམ་པ་བདག་
གིས་བསྐྱེད་པར་བགྱི། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ནི། སྟོན་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་

འཆིང་བ་སངས་ཤིང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པའི་སྒོ་རྒྱས་པས་ན་སངས་
རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་པས་སམ། གཞན་
དོན་དུ་ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ལ་སེམས་པས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ་དེ་ཀྱན་བདག་ལ་
དགོངས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ལ་དབང་(༣༠ན)པོ་གསོལ་བའི་
སྐུན་སྤར་རང་མིང་སྒོས་པ་ནི། བདག་གིས་ཁས་སྐྱངས་པ་ཡལ་བར་མི་འདོར་བའི་དོན་དུ་
སྒོབ་དཔོན་ཨ་བླ་ཀ་རས་བཤད།

བྱང་སྒྲོམ་དང་སྤྲགས་སྒྲོམ་ནི། རང་རང་གི་ཙྰ་ལྷུང་བྱུང་ན་མ་གཏོགས་ཤི་འཕོས་པས་
མི་གཏོང་བར་བྱང་ཆུབ་སྟོང་པོའི་བར་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཡིན་པས། ལེན་པའི་ཆེ་ཡང་དེའི་དབང་དུ་
བྱས་ཏེ་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་རི་སྤྱིད་སྤྱིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་པོའམ་དམ་པ་ཡིན་པས། དེར་མཆིས་པ་སྟེ་སོན་པའམ་
ཐོབ་པར་མ་གྱུར་ཀྱི་བར་དུ། རི་ལྟར་ཏེ། དཔེར་ན་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་དང་མ་འོངས་
པའི་དུས་གསུམ་དུ་སངས་རྒྱས་པ་དང་རྒྱ་བ་དང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བའི་མགོན་པོ་སངས་རྒྱས་
ཞམས་ཀྱིས་སྒོན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་ནི་ངེས་པར་ལམ་ཀྱི་སྒོག་ཏུ་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་དང་
བསྐྱེད་པ་དང་སྐྱེད་པར་འགྱུར་བའི་སྒོན་འཇུག་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི། འཆང་རྒྱ་བ་ལ་
ཐབས་དེའི་གོང་ན་གཞན་མེད་པས་ན་སྒྲ་ན་མེད་པ་དང་དམ་པ་སྟེ་དེ་འབྲའི་སེམས་གཉིས་
པོ་དེ། བདག་གིས་རྒྱུད་ལ་མཛོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱེད་པར་བཟུང་ཞེས་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནས། རིགས་ལྗེའི་དམ་ཆོག་དངོས་བཟུང་བ་ལ་དང་པོ་རྣམ་སྤྲང་གི་ངོ་
སྒྲུབ་ཀྱི་དམ་ཆོག་བཟུང་བའི་ཆོག །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ནི་བསྐྱབ་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལ་
ཀ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྟོང་པའི་སྟོང་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ཉིས་སྟོང་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་རང་རྒྱུད་ལ་སྤུད་པར་བྱེད་པའི་
དགེ་བ་ཆོས་སྤུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། (༣༠བ)སེམས་ཅན་ལ་གང་པན་པའི་

དོན་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསྐྱབ་པ་གསུམ། སོ་སོར་ནི་སྐད་
དོད་ཀྱི་སྒྲིང་ནས་ཡང་ཡང་ལ་འདུག་པས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྐར་མི་ཕྱོག་པའི་བརྟན་པོར་
བདག་གིས་ཏེ་གཞན་ལ་མ་བཟོས་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ང་རྒྱལ་དང་སེམས་ཀྱི་དཔའ་བསྐྱེད་
ནས་བཟུང་བར་བཀྱིའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་པོ་དེར་མ་ཟད། མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་དང་། རང་གི་མཆོན་ཉིད་འཛིན་པས་ན་ཆོས་ཏེ་ལུང་རྟོགས་དང་། དགོ་བ་ལ་
འདུན་པའམ་འདུས་པས་ན་འཇམ་དཔལ་ལ་སོགས་པའི་དགོ་འདུན་ཏེ། སྐབས་སྐྱེན་མེད་
པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དེ་གཞན་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་རང་གཞན་འཛིགས་པ་
ལས་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཉེས་ཅན་ཁ་དག་པོ་ལ་སྐབས་འཆའ་བ་ལྟར་ཉེན་ཀྱི་སྒྲོས་སྐབས་སུ་
འགྲོ་ཞིང་། རང་གི་རྒྱད་ལ་སྐར་འབྱུང་རྒྱུའི་འབྲས་སྐབས་གསུམ་རྒྱད་ལ་ཐོབ་བྱུང་བསྟན་
པའི་སྒྲོ་ནས་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་གསུམ་སྟེ། སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་སྦྱང་མཛད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་
དང་ལྡན་པས་ན་དེའི་རིགས་ལས་སྐྱེས་པའི་སྐབས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱད་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་
དམ་ཆོག་དུག་དང་ནས་བཟུང་སྟེ་རི་མིད་བྱང་ཆུབ་སྟོང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་བདག་གིས་
བཟུང་བར་བཀྱིའོ། །ཞེས་པ་ཡིན།

གཉིས་པ་མི་བསྐྱོད་པའི་དམ་ཆོག་བཟུང་བའི་ཆོག །རྟོ་རྩེ་རིགས་མཆོག་ཆེན་པོ་
ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱང་པ་བཞིའི་དོན་ནི་རྟོ་རྩེ་སྟེ་ཐུགས་རྟོ་རྩེའི་རོ་བོ་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་
ཀྱི་སྐབས་པོས། རིགས་མཆོག་ཆེན་པོ་དེ་ཡི་རོ་སྐལ་ཀྱི་དམ་ཆོག་གཙོ་བོར་སྤྱང་རྒྱ་མཆོན་
བྱ་དོན་ཀྱི་རྟོ་རྩེ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་(༣༡ན)ཐུགས་གཉིས་
སུ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བླན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཆ་ཆད་དང་ལྡན་པའི་མཆོན་བྱེད་
རྟགས་ཀྱི་རྟོ་རྩེ་འཛིན་པ་རྟོ་རྩེའི་དམ་ཆོག་དང་། མཆོན་བྱ་དོན་ཀྱི་བྲིལ་བུ་ལྷལ་སྟོང་པ་
ཉིད་དང་དེ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བླན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆ་ཆད་དང་ལྡན་པའི་མཆོན་བྱེད་
རྟགས་ཀྱི་བྲིལ་བུས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱོག་པར་མོས་ནས་འཛིན་པ་བྲིལ་བུའི་དམ་ཆོག་དང་།

རང་ཉིད་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྒྲུབ་ཞེན་སྒྲུབ་ནས་འདོད་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་པ་ནི།
འདར་མི་རྒྱུད་བས་ན་བྱུག་རྒྱུའི་དམ་ཆོག་དེ་ཡང་། ཡང་དག་ཉིད་དུ་སྟེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་
བཟུང་བར་བསྐྱེད། །གསུམ་པོ་དེར་མ་ཟད། དོ་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་དངོས་བྱུབ་གྱི་འབྱུང་གནས་
སྤྱི་ཡིད་ཆེས་པའི་སྟོན་སྒྲུབ། སྟོབ་དཔོན་དག་ཀྱང་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པའི་དམ་ཆོག་ཀྱང་
བཟུང་བར་བསྐྱེད། །ཞེས་པ་ཡིན།

གསུམ་པ་རིན་འབྱུང་གི་དམ་ཆོག་བསྐྱུང་བའི་ཆོག །རིན་ཆེན་རིགས་མཆོག་ཆེན་པོ་
ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱང་པ་བཞིའི་དོན་ནི། རིན་ཆེན་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་གྱི་རང་བཞིན་རིན་
ཆེན་འབྱུང་ལྡན་གྱི་རིགས་མཆོག་ཆེན་པོའི་སྒྲུབ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཙོ་བོར་ཉམས་སྤྱོད་
བར་བྱ་བའི་དམ་ཆོག་སྦྱིན་པ་གཏོང་ཡུལ་རྣམས་ལ་ཆོས་པའི་དགའ་བ་སྦྱེད་བར་བྱེད་པས་
ན་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་ཉིན་རེ་རེ་བཞིན་ཡང་། ཉིན་ལན་གསུམ་མཆོན་ལན་གསུམ་སྟེ་དུས་
དྲུག་དུ། ཅེ་མོ་ལས། ཟང་ཟེང་མི་འཛིགས་ཆོས་དང་བྱམས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལུས་
ལོངས་སྦྱོང་སོགས་གཏོང་བ་ཟང་ཟེང་གི་སྦྱིན་པ་དང་། མ་ནོར་བའི་གདམས་ངག་སོགས་
འདོམས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དང་། དག་གཉེན་བར་མའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་(༣༡བ)
དགའ་མི་དགའི་ཉི་རིང་མེད་པར་བཏང་སྟོམས་ཆད་མེད་བསྐྱོམ་པ་མི་འཛིགས་པའི་སྦྱིན་པ་
དང་། ཐམས་ཅད་ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བལྟས་ནས་བདེ་བ་དང་སྤང་འདོད་ཀྱི་བྱམས་པ་
བསྐྱོམ་པ་བྱམས་པའི་སྦྱིན་པ་སྟེ་སྦྱིན་པ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་ཉལ་དུ་སྦྱིན་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ཡིན།
སྦྱིན་པ་བཞི་དུས་དྲུག་དུ་བྱ་བར་གསུངས་པ་ནི་མཆོན་པ་ཅམ་ཡིན་པས། རིགས་ལྗེའི་དམ་
ཆོག་གཞན་རྣམས་ཀྱང་དུས་དྲུག་དུ་བསྐྱུང་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཅེ་མོ་ལས། སྤྱི་སྟོབ་པ་སྒྲུང་
བྱ་སྟེ། །དེ་ཉིད་ཉི་བྱེད་དང་མཆོམས་སྤྱ། །ཉིན་དང་མཆོན་མོ་ལན་གསུམ་དུ། །སངས་རྒྱས་
དོ་རྩེ་ནོར་བུ་དང་། །བསྐྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་གང་། །རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་ལ་སྦྱོར། །སངས་
རྒྱས་ཆོས་དང་ཆོགས་བྱང་ཚུབ། །ཉིན་དང་མཆོན་ལ་རྣམ་པ་དྲུག་ །དོ་རྩེ་བྱིལ་བུ་ཆོགས་

སྒོ་བ་དཔོན། །དོ་རྩེ་ཅན་རྣམས་དེ་བཞིན་བྱུག། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན།

བཞི་པ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་དམ་ཆེག་བཟུང་བའི་ཆེག་། །བསྐྱེའི་རིགས་ཆེན་དག་པ་
ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱང་པ་བཞིའི་དོན་ནི། སྒྲོང་ཉིད་སོགས་རི་ལྷ་རི་སྒྲིད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
མཆོན་ཉིད་མ་འདྲེས་པར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་ལས་བྱུང་
བ་བསྐྱེའི་རིགས་ཆེན་སོ་འོད་དཔག་མེད་ནི་གཟུང་འཛིན་སོགས་ལ་བདེན་པར་མངོན་ཞེན་
གྱིས་དག་པ་དེའི་རིགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་སོས་གཙོ་སོར་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་དམ་ཆེག་ལ་ཁྱུས་དང་
གཙང་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་སྤྱིའི་བྱ་བ་ལ་གཙོ་སོར་བསྟོས་པའི་བྱ་རྒྱུད་དང་སྤྱིའི་བྱ་བ་དང་ནང་གི་
རྣལ་འབྱོར་ཆ་མཉམ་དུ་སྒྲིད་པའི་སྒྲིད་རྒྱུད་གཉིས་སྤྱི་དང་། དེ་ཉིད་བསྐྱེས་པ་ལ་སོགས་པའི་
རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དང་། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་པ་རྒྱུད་དང་རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་(༣༩ན)ན་མེད་
པའི་མ་རྒྱུད་རྣམས་ནང་གི་རྣལ་འབྱོར་གཙོ་སོར་གྱུར་པས་གསང་བ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་
པ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ། བ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་
དམ་ཆོས་དེ་མཐའ་དག་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པའམ་ཡང་དང་ཡང་དུ་མི་སྟོང་བར་རང་དང་གཞན་
ཀྱི་དོན་སྐྱབ་པའི་སྤྱིར་དུ་ཉམས་སྲུ་སྒྲང་བྱར་བཟུང་བར་བཀྱིའོ། །ཞེས་པ་ཡིན།

ལྷ་པ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་དམ་ཆེག་བཟུང་བའི་ཆེག་། །ལས་ཀྱི་རིགས་མཆོག་ཆེན་པོ་ལ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱང་པ་བཞིའི་དོན་ནི། རྒྱ་སྐྱབ་ཡེ་ཤེས་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་
རིགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་སོ་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་གཙོ་སོར་སྲུང་རྒྱུའི་དམ་ཆེག་ཆེན་པོ་ལ་སྤྱར་སྟོས་
པའི་དམ་ཆེག་དང་སྟོམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པར་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་སོ་སོར་ཉེ་ཡང་
ནས་ཡང་དུ་བཟུང་བར་བཀྱི། གཞན་ཡང་ཉེར་སྒྲིད་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་དང་། ཁམས་དཀར་
དམར་སོགས་ལུས་ཀྱི་རྒྱ་མཐུན་གྱིས་མཆོད་པ་ནང་དང་། སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས་ལྷན་
སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་འདྲན་པ་གསང་བ་དང་། བདེ་བས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་འཛིག་
པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་བཞིས་རྒྱལ་བ་རྣམས་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་མཆོད་པའི་ལས་

ནི་རང་གི་འགྱོར་པ་དང་སྒྲོའི་རྒྱས་པ་དང་བསྐྱུན་ནས་ཅི་རྒྱས་བཞིན་དུ་འབྱུལ་བར་བསྐྱོད་
ཞེས་པ་ཡིན། བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་སྒྲ་ན་མེད། །ཅེས་པའི་རྟེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན། སྒྲོན་པ་
དང་འབྲུག་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲ་ན་མེད་ཅིང་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བའི་དམ་པ་བདག་གིས་
བསྐྱེད་པར་བསྐྱོད། །ཞེས་སྒྲོན་འབྲུག་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྐྱེད་དང་། སེམས་ཅན་ཀྱན་ཀྱི་དོན་
ཀྱི་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་(༣༥བ)རྟེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན། རང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་མ་ཡིན་པར་སེམས་
ཅན་ཀྱན་ཀྱིས་སྒྲ་མེད་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པའི་དོན་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་བདག་གིས་རིགས་ལྗེའི་དམ་ཆེག་
གིས་བསྐྱུས་པའི་སྒྲོམ་པ་མ་ལུས་པ་བཟུང་བར་བསྐྱོད། །ཞེས་རིགས་ལྗེའི་དམ་ཆེག་རྣམས་
ཀྱི་དོན་བསྐྱུས་ནས། མ་བསྐྱུལ་བ་རྣམས་བདག་གིས་བསྐྱུལ། །ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་བཞིའི་
དོན་ནི། དེ་ལྟར་ཁས་སྦྱངས་ནས་དོན་ཅི་ཞིག་བྱེད་ན་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། དག་
ས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཉོན་སྤྱིབ་སྤྱངས་ཀྱང་ཞེས་སྤྱིབ་ལས་མ་བསྐྱུལ་བ་སྟེ་མ་
བཀལ་བ་རྣམས་བདག་གིས་དེ་ལས་པ་རོལ་དུ་བསྐྱུལ་བར་བསྐྱོད། སྤྱིབ་གཉིས་ཀྱི་འཆིང་བས་
བཅིངས་པ་ལས་མ་གྲོལ་བའི་ཆངས་པ་ལ་སོགས་པའི་སོ་སོ་སྤྱེ་བོ་ནས། སྤྱིབ་པ་འཕགས་
པའི་བར་རྣམས་འཆིང་བ་དེ་ལས་བདག་གིས་དགྲོལ་བར་བསྐྱོད། །དཔྱུལ་བ་ལ་སོགས་པ་
སྤྱུག་བསྐྱུལ་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱུལ་ཀྱིས་གདུངས་པས་བདེ་བར་དབྱུགས་མ་ཕྱིན་པ་རྣམས་བདག་
གིས་བདེ་བ་སྤྱིན་ཏེ་དབྱུགས་དབྱུང་བར་བྱ་ཞིང་། མདོར་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་
གནས་པའི་མུང་འདས་ལ་བདག་གིས་འགོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་ཁས་ལེན་པ་
ཡིན་པས་དོན་དེ་རྣམས་བྱ་བཞིན་པས། སྒྲ་མ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པ་
ལ་དད་པ་དང་མདུན་ཀྱི་ནམ་མཁར་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དཔའ་བོ་མཁའ་
འགྲོ་ཆོས་སྦྱོང་སྦྱང་མའི་ཆོགས་དང་བཅས་པ་སྤྱིན་འཁྲིགས་པ་བཞིན་བཞུགས་པར་སོས་
པའི་སྤྱན་སྐྱར། བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་དུས་སྐྱར་བ་སྐྱར་བ་ཉིད་དུ་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་སྤྱགས་ཀྱི་སྒྲོམ་

པ་སྒྲངས་(༣༣)ནས་སྤྱིའི་དམ་ཆོག་ཅ་ལྟ་བུ་བཞི་སྟོམ་པོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་དང་
བྱེ་བྲག་གི་དམ་ཆོག་བུ་དབྱུ་ལ་སོགས་པ་སྟགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཐ་རགས་ཐམས་ཅད་བྱང་
ཚུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱང་བར་བྱའོ་སྟོམ་པའི་འདུན་པ་ཤུགས་བྲག་པོ་དང་
བཅས་སྟགས་སྟོམ་འཛིན་པ་འདྲིའི་རྗེས་སྒྲོས་མཛོད། སངས་རྒྱས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
ཀྱན། །ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཅན་ཐུངན་འདས་ལ་འགོད། །གཉིས་པའི་ཡང་རྗེས་སྒྲོས་
མཛོད། སངས་རྒྱས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཀྱན། །སོགས། སྟགས་སྟོམ་ལེན་པ་འདི་དབང་
ནོད་པ་དང་འབྲེལ་དགོས་པ་ཡིན་ཡང་། སྟོམ་པ་སྐྱེ་བའི་མཆམས་ནི་འབོགས་ཆོག་ལན་
གསུམ་བྱས་པའི་མཐར་ཡིན་པ། ཅེ་མོ་ལས། སྟོམ་པ་གསུམ་ལ་བཀོད་ནས་ནི། །དེ་ནས་
དཀྱིལ་འཁོར་བསྟན་པར་བྱ། །ཞེས་སྟགས་སྟོམ་ལ་བཀོད་པའི་འོག་ཏུ་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོན་
པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། དཔེར་ན། དགེ་སྦྱང་གི་སྟོམ་པ་འབོགས་པའི་ཆེ་གསོལ་བཞིའི་
ལས་ཆང་དགོས་ཀྱང་། སྟོམ་པ་ནི། བཛོད་པ་གསུམ་པའི་དུམ་བུ་གཉིས་སོང་བའི་མཆམས་
སྐྱེ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ཡིན་པས་རྗེས་སྒྲོས་གསུམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐུངན་འདས་ལ་འགོད་ཅེས་
པའི་ཆོག་རྫོགས་པ་དང་སྟགས་སྟོམ་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་བྱང་སྟོམ་པའི་དགའ་བ་བྱང་པར་ཅན་
བསྐྱེད་པ་དང་བཅས་ཡང་འདྲིའི་རྗེས་སྒྲོས་མཛོད། སངས་རྒྱས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
ཀྱན། །སོགས། དེ་ལྟར་སྟགས་སྟོམ་སྒྲངས་པ་དེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པ་ལས་ཀྱང་
པན་ཡོན་དང་བསོད་ནམས་ཆད་མེད་པས་ལྷག་པ་ནི། རྒྱ་གཞུང་གི་དཀྱིལ་ཆོག་མང་པོར།
གོང་ནས་གོང་གི་(༣༣)སྟོམ་པ་ནི། །བྱ་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི་བསྐྱང་བྱ་སྟེ། །ཁོལ་བའི་རྒྱ་ནི་དེ་
ལས་གཞན། །ཐབས་ནི་ཅི་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ་ཐར་ཀྱི་སྟོམ་པའི་གོང་མ་བྱང་སྟོམ་
དང་། དེའི་ཡང་གོང་མ་སྟགས་སྟོམ་སྒྲངས་ནས་བསྐྱངས་པ་ལས་ལྷག་པའི་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་
བྱེད་ཀྱི་ཐབས་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་། ས་ར་ཏྲིའི་ཐོད་པའི་དགའ་འབྲེལ་དུ་གསང་བའི་
མཛོད་ཀྱི་ལུང་བྲངས་པ་ལས། དབང་བསྐྱར་ཡང་དག་སྤྱིན་ལྟར་ན། །སྐྱེ་དང་སྐྱེ་བར་དབང་

བསྐྱར་འགྱུར། །དེ་ཡིས་སྐྱེ་བ་བདུན་ལ་ནི། །མ་བསྐྱོམ་པར་ཡང་དངོས་གྲུབ་འཛོལ། །གང་
ལ་སྐྱོམ་པ་དང་ལྡན་ཞིང་། །གལ་ཏེ་དམ་ཆོག་སྒྲོམ་ལ་གནས། །སྐྱེ་འདིར་ལས་དབང་གིས་
མ་གྲུབ། །སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་དངོས་གྲུབ་འཛོལ། །རེ་ཞིག་དམ་ཆོག་ཉམས་པ་ལ། །དངོས་གྲུབ་
ཐོབ་པ་ལྟ་ཞིག་གི། །མི་ཡི་སྐྱེ་བའང་རྟེན་པར་དཀའ། །ཞེས་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་
བསྐྱུངས་ན་ཆེ་འདིར་འབད་བ་ཆེན་པོས་མ་བསྐྱོམས་ཀྱང་ཆེ་རབས་གཞན་དུ་ལམ་བསྐྱོམ་
པའི་བཙོན་པ་དང་བཅས་ན་སྐྱེ་བ་བདུན་ཚུན་ཆད་དུ་ངེས་པར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་དང་། བེ་
བྱུ་རྩེ་ཙུའུ། མ་བསྐྱོམ་གྱུར་ཀྱང་ལྷུང་མེད་ན། །སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་དག་ན་འགྲུབ། །ཅེས་ལམ་
བསྐྱོམ་པའི་བཙོན་པ་དེ་ཙམ་མེད་ཀྱང་། སྒྲོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱུངས་ན་སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་
ཚུན་ལ་ངེས་པར་འཁོར་བྱ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། བྱང་སྒྲོམ་ལ་ལྷུང་བའི་ཉེས་པས་
གཏན་ནས་མ་གོས་པར་བསྐྱུངས་ཀྱང་། དེ་ཙམ་གྱིས་སྐྱུར་མཐའ་དེ་ཚུན་ཆད་ལ་འཁོར་བྱ་བ་
མི་སྲིད་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་པན་ཡོན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་སྒྲོམ་པ་སྐྱུངས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་
ཆོག་པར་རི་ལྟར་ཁས་སྐྱུངས་པ་(༣༥ན)བཞིན་མིག་གི་འབྲས་བུ་ལྟར་བསྐྱུང་དགོས་ཏེ་མ་
བསྐྱུངས་ན་སྤྲུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་བྱས་རེ་རེ་ཡང་སོ་ཐར་གྱི་པམ་པ་ལས་
ནམ་སྤོན་ལྟེ་བས་འདི་དང་བྱི་མར་སྤྱག་བསྐྱུང་བསྐྱེད་པ་ནི། རྫོ་རྩེ་ཅེ་མོ་ལས། གཞན་དུ་དམ་
ཆོག་ལས་ཉམས་ན། །ཉམས་པ་བདུད་གྱིས་བཟུང་བར་འགྱུར། །དེ་ནས་སྤྱག་བསྐྱུང་སྐྱོང་
འགྱུར་ཞིང་། །ཐུར་དུ་བལྟས་ཏེ་དཔྱལ་བར་འགྲོ། །ཞེས་དང་། རྫོ་རྩེ་སྟོང་པོ་རྒྱན་ལས། དེ་
ལ་སྤྲུགས་པས་ཡོངས་འདས་ན། །ངེས་པར་བདུད་དང་འཕྲད་པར་འགྱུར། །ནད་དང་སྤྱག་
བསྐྱུང་འཕེལ་འགྱུར་ཏེ། །བསྟོར་མེད་སྤྱི་ལྷ་ཚུགས་དཔྱལ་བར་འགྲོ། །སྒྲོམ་པོ་ལྷུང་བྱེད་ཉེས་
དམིགས་ཀྱང་། །དེ་དང་འབྲ་བར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དམ་ཆོག་
ཉམས་པས་བྱི་མར་ངན་སོང་དུ་འཁྲིད་པར་མ་ཟད། །སྐྱེ་བ་འདི་ལ་སོགས་པར་དངོས་གྲུབ་
འགྲུབ་པ་ལ་ཡང་གཤགས་ཤིན་དུ་ཆེ་བ་བྱེད་པར་གསུངས་ཏེ། བདེ་མཆོག་ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་དང་

པོ་ལས། ཤིན་ཏུ་མཉམ་གཞག་སྐྱབ་པ་པོས། །རྟག་ཏུ་དམ་ཆོག་བསྐྱར་བར་བྱ། །དམ་ཆོག་
ཉམས་པས་དགྲིལ་འཁོར་དུ། །དབང་བསྐྱར་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཅེ་མོ་
ལས་ཀྱང་། བསྐལ་པ་བརྒྱ་ཕྱག་དག་ཏུ་ནི། །ཅི་སྟེ་མངོན་པར་བཅོན་བྱས་ཀྱང་། །གང་ཟག་
བཞི་ནི་འཛིག་ཉེན་དུ། །སྐྱབས་ཀྱང་འགྲུབ་པ་ཉིད་མི་འགྱུར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་མ་སྐྱེས་
དང་། །ཐེ་ཆོམ་ལྡན་པ་ཉིད་དང་ནི། །བཀའ་བཞིན་དུ་ནི་མི་སྤྱོད་པ། །དད་པ་མེད་ཉིད་འགྲུབ་
མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། སསྐྱ་ཁར། སྟོད་མེན་ལ་གསང་ཇས་བསྟན་ན། སྐྱེ་བ་འདིར་མཆོག་
གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་མི་རྒྱས་པར་གསུངས་(༣༤ན)པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །

སྐྱགས་སྟོམ་དུ་མ་ཟད་སྟོམ་པ་འོག་མ་གཉིས་ཀྱི་བཅས་པ་ལས་འགལ་བའི་ཉེས་པས་
ཀྱང་དཔྱལ་བ་སོགས་གནས་འོག་མར་ལྷུང་བར་བྱེད་པར་མ་ཟད། གོང་མའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་
པ་ལའང་བར་དུ་གཅོད་པ་ནི། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོར། སོ་ཐར་གྱི་པམ་པ་འཆབ་བཅས་
བྱུང་ན། ཆོ་དེ་ལ་དགྲ་བཅོམ་གྱི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་མི་རྒྱས་པ་དང་། རྣམ་པར་འཐག་པ་བསྐྱས་
པའི་མདོ་ལས། ཆོས་སྤྱོད་གི་ལས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་བསགས་པའི་གང་ཟག་གིས་ལོ་བདུན་གྱི་བར་
དུ་ཉིན་རེ་བཞིན་ལན་གསུམ་དུ་བཤགས་སྟོམ་ཆུལ་བཞིན་བྱས་པས་ཕྱི་མ་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་
བའི་རྣམ་སྟོན་གྱི་ཆ་འདག་ཐུབ་ཀྱང་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ལ་ངེ་ཅམ་སྦྱར་ཡང་བསྐལ་
པ་བཅུ་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། བྱང་ས་ལས། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཅ་ལྷུང་བྱུང་ན། ཆོ་དེ་ལ་
ས་དང་པོ་ཐོབ་མི་སྤྱིད་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ཉེས་དམིགས་དེ་དག་ཅན་པར་བྱས་
ནས་འབད་པ་ཆེན་པོས་བསྐྱར་དགོས། དེ་ལྟར་འབད་ཀྱང་འོ་སྟོལ་ལས་དང་པོ་བ་བསྐྱབ་
བྱའི་གནས་རྣམས་མི་ཤེས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ལྷག་པར་ཤས་ཆེ་ཞིང་མང་བ་དང་། བག་
མེད་པ་དང་། མ་གྲུས་པའི་ལྷུང་བ་འབྱུང་བའི་སྟོ་བཞི་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་ཉེས་ལྷུང་ཆར་
བཞིན་དུ་འབབ་མོད་ཀྱང་ངེ་མི་སྦྱམ་དུ་མི་འཛོག་པར་རང་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་ནས་གང་བྱུང་
བ་དེ་རྣམས་དང་ཞག་ཏུ་མི་འགྲོགས་པར་རང་རང་གི་ཕྱིར་བཅོས་བཞིན་དུ་བཤགས་པས་

དག་པར་བྱ་དགོས་པ་ནི། བྱ་རྒྱུད་ལེགས་བྱུབ་ཀྱི་རྒྱུད་ལས། ཉིན་པར་བག་མེད་བྱས་པ་
དག། མཚན་མོ་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ། །ལུབ་མོ་བྱས་པའང་ནང་པར་བཤགས། །ལེགས་
པར་བྱས་ལ་མངོན་དགར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། རྩོ་བོ་ཆེན་པོ་(༣༥ན)ལ་
སོགས་པ་དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བཞིན་དུ་དམ་ཆོག་དང་སྒྲུལ་པ་བསྐྱར་
བ་ཐུགས་དམ་ཉམས་ལེན་གྱི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་རང་རྒྱུད་དག་ཅིང་གཙང་བའི་ཐབས་ལ་
ཅི་ནས་ཀྱང་འབད་འཆལ།

དེ་ནས། རིགས་དང་མོས་པ་འདྲི་བ་བྱུབ་ཆེན་ཨ་མོ་རྣམས་ཀྱི་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་
དཀྱིལ་ཆོག་དང་དཔལ་འཛིན་གྱི་དཀྱིལ་ཆོག་གཉིས། བྲེང་བ་སོགས་མང་པོ་ལས་གསུངས་
པ་ནི་རྒྱུད་སྒྲུལ་འབྱུང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་པས། དེ་ཡང་ངས། གྱེ་ཁྱོད་སྤྱི་ཡོན་ཞེས་རིགས་
དང་། ཅི་ལ་དགའ་ཞེས་མོས་པ་དྲིས་པའི་ལན་དུ། ཁྱེད་རང་རྣམས་ཀྱིས། སྐལ་བཟང་བདག་
བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལོ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་རིགས་གང་ཡིན་དྲིས་པའི་ལན་དུ་
སྐལ་བཟང་བདག་ཅེས་པ་སྟེ། སྐལ་བཟང་ནི་ས་ར་ཉའི་དཀྱིལ་ཆོག་དུ་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་ཞེས་
འབྱུང་བ་ལྟར་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱ་བའི་
ཁུར་ཁྱེར་རུས་ཤིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་རྒྱུབ་མཆོག་ཐོབ་རུས་པས་སྐལ་བཟང་ཡིན།
དེས་ན་བདག་སྐལ་བཟང་སྟེ་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཡིན་ཞེས་པ་ཡིན། ཅི་ལ་མོས་
དྲིས་པའི་ལན་དུ། བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལོ་ལོ། །ཞེས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱུར་ལམ་གསང་སྤྲགས་ལ་
མོས། ཞེས་ལན་བཏབ་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་དུ་ཐུགས་ལ་བཞག་ནས། གྱེ་ཁྱོད་སྤྱི་ཡོན་ཅི་
ལ་དགའ། སྤར་བརྩ་སྤྱད་པ་ལྟར་གྱི་ལན་འདེབས་པ་འདིའི་རྩེ་སྒྲོས་མཛོད། སྐལ་བཟང་
བདག་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལོ་ལོ། །སྤར་སྒྲོས་པའི་གཤེད་སྒྲོར་གྱི་དཀྱིལ་ཆོག་གསུམ་ལ་སོགས་
པ་ལས་དྲི་ལན་དེ་ཙམ་ལས་མི་འབྱུང་(༣༥བ)ཡང་། བྱུབ་ཆེན་ལ་བ་པའི་བདེ་མཆོག་གི་
དཀྱིལ་ཆོག་སོགས་ལས་དྲི་ལན་རྩེ་མ་འདི་ཡང་བྱ་བར་གསུངས་པ་བཞིན་མཛོད་པ་ཡིན་

ལ། དེའི་དོན་ཁྱོད་རྣམས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ལམ་འདོད་པ་དེ་ཆེ་འདི་དང་ཕྱི་མའི་འཁོར་བའི་
བདེ་འབྲས་ཀྱི་ཆེད་དམ། རང་ཉིད་གཅིག་ལ་ཅམ་ཐར་པ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ན། སྐྱེས་
ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བའི་སྒོ་དུ་མི་རུང་ལ། གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་
ན། སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས་དེ་བརྟག་པའི་ཕྱིར། དེས་བྱ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། ཞེས་དགོས་
བ་ཤིས་པ་ལ། ལན་དུ། སངས་རྒྱས་མཆོག་གི་དམ་ཆོག་བཀྱི་འཆའ། ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
གོ་འཕང་ནི་རང་གཞན་ཀྱི་དོན་གཉིས་བསྐྱབ་པ་ལ་འདོར་མི་རུང་བས་ན། དམ་ཆོག་ཡིན་
པས་དེ་ཉིད་བཀྱི་བར་འཆའ་བ་སྟེ་འདོད་དོ་ཞེས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་སྤྲུགས་ལ་བཞག་ནས།
དེས་བྱ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། ལན་འདིའི་རྗེས་སྒྲོས་མཛོད། སངས་རྒྱས་མཆོག་གི་དམ་ཆོག་བཀྱི་
འཆའ། དེ་ཐམས་ཅད་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། ཨ་མུ་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་
པ་དང་། ལ་བ་པ་སོགས་དང་། ཨ་མོ་ལྷ་བརྩ་དང་། དཔལ་འཛིན་གྱི་དཀྱིལ་ཆོག་རྣམས་
ལས་བཤད་ལ། དཔལ་མཆོག་ལས། གང་ཞིག་བསྐྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་ནི། །སངས་རྒྱས་ཉིད་
དུ་དོགས་མེད་པའི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་གཏང་མི་བྱ། །བྱལ་རྒྱ་རྩེ་རྩེ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡང་ཡིན།

ཐམས་ཅད་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སེམས་དེ་ལ་གཉིས་ལས། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན་ཆེ་འདིའི་མ་དེ་ཉིད་གདོན་གྱིས་སྟོ། མིག་གཉིས་ཀྱང་ལོང་།
ལོང་འབྲིད་ཀྱང་མེད། ལམ་ཡང་(༣༩)བ་ལ་གོམ་པ་རེ་རེ་བཞིན་བརྟེན་འཆའ་ཞིང་། དཔག་
ཆད་ཅམ་གྱི་གཡང་ས་འཛིགས་སུ་རུང་བའི་ཁར་འགྲིམ་པ་ལ་ལྷག་པར་སྤྱང་རྗེ་བ་དེ་བཞིན་
དུ། མ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པ་ལ་རང་དབང་མེད་པར་ཉོན་མོངས་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་
གདོན་ཤུགས་བྲག་པོས་སྟོས་ཏེ་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདི་ཕྱིའི་ལེགས་ཆོགས་རྣམས་
རྒྱག་པར་བྱེད། མ་རིག་པའི་མིང་ཐོག་གིས་སྒྲང་དོར་གྱི་གནས་ལ་བལྟ་བའི་མིག་ནི་ལོང་།
མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ལོང་འབྲིད་དང་ནི་བྲལ། སྤྲུག་བསྐྱལ་

གསུམ་ཅི་རིགས་པས་མནར་བས་ལས་ཡང་། ངན་སོང་གསུམ་གྱི་གཡང་ཁ་འཛིགས་སུ་
རུང་བར་ལ་ལ་སྤྱང་ལ་ཁད་དུ་འགྲིམ་ཞིང་། ལ་ལ་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྤྱང་སྟེ་སྤྱག་བསྐྱེད་
བཅོད་དཀའ་བ་མྱོང་བ་ལ་སྟོང་ཐག་པ་ནས་མ་བཅོད་དེ་སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་དང་བྲལ་བར་འདོད་
པའི་སྟོང་རྗེ་དང་། དེ་ཡང་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་བའི་ཁྱར་འབྱེད་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ནས་དག་བསྐྱེད་
ཅིང་། དེ་ལྟར་བསམ་པ་བཟང་བ་ཙམ་གྱིས་མི་པན་པས་བསམ་པ་ལྟར་ལག་ལེན་ལ་འཁེལ་
བ་ཞིག་དགོས་པར་རང་ཉིད་ལ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྦྱབ་པར་བྱས་པའི་མཐུ་མེད། སངས་
རྒྱུ་ནི་སྤངས་པ་སྦྱོན་ཐམས་ཅད་ཟད། རྟོགས་པ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་རང་དོན་
མཐར་ཕྱིན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མ་བྱ་གཅིག་པ་བས་ཀྱང་བཅེ་བ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་
ཉི་རིང་མེད་པ་མངའ། བན་བཏགས་མ་བཏགས་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་མཛད་ཅིང་། འཁོར་བ་
རི་སྤྱོད་གྱི་བར་དུ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་གྱི་མཛད་པ་སྤྱོད་པའི་རེས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་
མེད་པའི་དོན་མཛད་(༣༤བ)པའི་ཕྱིན་ལས་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་མངའ་བཞུགས་པ་ཡིན་
པས་གཞན་དོན་སྦྱབ་པའི་ཐབས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་རྫོགས། དེས་ན་བདག་གིས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་དུ་ཐོབ་བྱ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་གྱི་གོ་འཕང་
རིན་པོ་ཆེ་ཅི་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྟུམ་པའི་སྟོན་པའི་སེམས་དུང་དུང་བ་ཞིག་བསྐྱེད་ནས།
སེམས་དེ་ཉིད་སྟོབ་མ་རང་གི་སྟོང་གར་སྒྲ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དཀར་བསིལ་ཉ་གང་བ་འོད་
ཟེར་དཀར་པོ་འཕྲོ་བ་མན་ཤེས་གྱི་མཐུལ་ཁ་སྤྱབ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་ནམ་པར་གསལ་ཐོབ།
སྒྲ་བའི་ཁ་དོག་དཀར་བས་སེམས་བསྐྱེད་དེ་དཀར་པོ་དགེ་བའི་ཆོས་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པ་
དང་། སྒྲ་བ་ཉ་གང་བས་སེམས་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ཡུལ་སེམས་ཅན་ཉི་ཆེ་བ་ཙམ་མ་ཡིན་
པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡིན་པ་མཆོན་ཞེས་མཁས་པའི་གསུང་ལས་འབྱུང་། དོན་དམ་
བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་རི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་ཙམ་བད་ཙམ། རྟོག་
པས་བཏགས་ཙམ་ཐག་ཁ་སྤྱལ་འཛིན་གྱི་སྟོན་སྤྱལ་དུ་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནའང་། རང་

རེ་རྒྱལ་གྱི་སྒོ་ལ་པར་བཏགས་ཙམ་གྱི་སྤང་བ་མི་འཆར་བར་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་གྲུབ་ཡོད་
བ་ལྟ་བུར་སྤང་ཞིང་སྤང་བ་དེ་ལྟར་དུ་ཞེན་ཅིང་འཛིན་པ་ནི་བདེན་འཛིན་ཞེས་བྱ་བས་དེའི་
ཞེན་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ་ལ། རྟེན་འབྲེལ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་གི་གཞོད་
བྱེད་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་མེད་པའི་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་པའམ། དེ་ལྟར་མི་རྣམས་ཀྱང་སྤོང་བཅུད་
ལ་སོགས་པའི་གཟུང་འཛིན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་ཐག་བཅད་པའི་ཡིད་དཔྱེད་ཙམ་གྱིས་ལྟ་བ་བསྐྱེད་ནས། དེ་
(༣༧ན)ལྟར་རྟོགས་པའི་སྒོ་དེ་ཡང་ཡུལ་སྤོང་པ་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཉིས་
གཉིས་སྤང་བ་མེས་ཀྱང་བར་མ་ཆོད་པའི་འབྲས་དུས་ཀྱི་སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒོ་དོན་དམ་
སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ངོ་བོར་མོས་ལ། དེ་ཉིད་སྤང་གི་ཆེ་བ་དེའི་སྤོང་དུ་རྩོམ་པོ་ཅེ་ལྟ་
བ་གཉེན་དུ་འབྲང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྒྲིམ་པར་མཛོད། དེའི་མཆོན་དོན་ཀྱང་རྩོམ་པོ་ཅེ་མེས་ཐུན་
ཕྱོགས་འཛོམས་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ལྟར། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་
རྒྱལ་སོགས་མེད་དུ་འཛོམས་པ་དང་། རྟེན་སེམས་དེ་ལ་སྤྲོག་པས་བྱེ་བའི་ཡེ་ཤེས་
ལྟ་ཡོད་པ་དང་། ཁ་དོག་དཀར་པོས་ཡེ་ཤེས་དེའི་ཞེན་ཡུལ་དོན་དམ་པའི་དགོ་བ་སྤོང་ཉིད་
ཡིན་པ་མཆོན་ཞེས་མཁས་པའི་གསུང་རྒྱན་ལས་འབྱུང་། སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་པོ་དེས་ཆེད་
དུ་བྱ་བའི་ཡུལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་རིམ་པ་
བཞིན་དུ་དམིགས་པས་ན་ཐམས་ཅད་དང་། ཐབས་ཤེས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་གཉིས་ཟུང་
དུ་འཇུག་པས་ན་རྣལ་འབྱོར། གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རིག་ཡིན་པས་ན་སེམས་ཞེས་བྱ་ལ།
སེམས་དེ་གཉིས་སྤོང་གར་ཆེ་བ་དང་རྩོམ་པོ་ཅེ་ཞེས་པར་བསྐྱེད་པའི་ཁུངས་ནི། སྒོ་བ་དཔོན་
ཤུལ་པས། བསྐྱེད་པ་ཙམ་ནི་བྱང་ཆུབ་དུ་སྒྲོན་པ་ལས་སམ་འཇུག་པ་ལས་ཏེ། སྤོང་གའི་ཆེ་
བར་རྩོམ་པོ་ཅེ་ཞེས་པར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། རི་སྐད་ཁྱུས་པ་བཞིན་སེམས་
གཉིས་པོ་བསྐྱེད་ནས་ངའི་ཆོག་བཞིན་དུ་སྤོང་གར་ཆེ་བ་དང་རྩོམ་པོ་ཅེ་ཞེས་པར་བསྒྲིམ་པར་བྱ།

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ། ཞེས་པ་ནས། ཅེ་ལྟ་པའི་རྣམ་པར་གྱུར། སྤྲུགས་འདིའི་
རྗེས་སྒྲོས་(༣༧)མཛད་པར་བྱ། ཨོ་སྐྱ་ཡོ་ག་ཅི་ཏྲ་ཡུ་ཉ་ཡུ་མི། སྤྲུགས་དོན་ནི། སྐྱ་
ཐམས་ཅད། ཡོ་ག་རྣལ་འབྱོར། ཅི་ཏྲ་སེམས། ཡུ་ཉ་ཡུ་མི་ཉེ་བར་བསྐྱེད་པར་བགྱེད་ཞེས་
པ་སྟེ། ཐམས་ཅད་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སེམས་ཉེ་བར་བསྐྱེད་པར་བགྱེད། །ཞེས་པ་ཡིན།

སྤྲུགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། འདི་ལེགས་པར་བརྟུན་འཕྲོད་ན་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐབས་མཁས་
ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རིགས་ངེས་པར་བྱེད་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཞིག་སྤང་བས། ལྟ་བའི་སྤྱིང་
ནས་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་
འདོད་ཀྱི་སྟོན་པ་གཉིས་དམིགས་བྱེད་པར་བྱས་ནས། ལྷ་བ་རྩོ་རྩེའི་རྣམ་པར་བསྐྱེད་པར་བྱ་
སྟེ། འདི་དང་འདི་འབྲ་བ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཆོག་སྤྱི་ལ་མ་ལུས་པར་བརྟུན་འཕྲོད་པར་བྱས་ན་
ཉེན་འབྲེལ་བྱུང་པར་ཅན་དུ་མ་ཞིག་འགྲེག་པས་དབང་བསྐྱུར་བ་ལ་བསྤྲུགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་
བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱིར་དབང་གི་སྐྱབས་སུ་རྩམ་སྤྲུགས་དམིགས་པའི་
ཉིང་རེ་འཛིན་རྣམས་ཆང་བར་བྱས་ན་རང་རང་གི་རོ་སྐལ་གྱི་འི་མ་སྤྱོད་བ་དང་། ལམ་དང་
འབྲས་བུའི་གནས་སྐྱབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྤྱི་བའི་རྒྱས་པ་དང་བག་ཆགས་བྱུང་པར་ཅན་འཛིག་
པ་ཡིན་པས་ཉེན་འབྲེལ་དེ་རྣམས་མ་འབྲུགས་པར་ཆང་བ་ཞིག་གལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་། བྱུང་
པར་དུ་སེམས་གཉིས་བསྐྱེད་པའི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱ་ཚུལ་འདི་ལྟར་བྱས་པའི་པན་ཡོན།
དཔལ་མཆོག་འབྲེལ་ཆེན་ལས། སེམས་འདི་བསྐྱེད་པ་ཅམ་གྱི་མཐུས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ས་བོན་བརྟན་པོ་ཐེབས་ནས་ངེས་པར་བྱང་ཚུབ་
ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ལས་མི་ལྟོག་པའམ་མི་འགྱུར་(༣༩)བར་གསུངས་པ་ཡིན་པས་ཐེག་
ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མཁས་སྤྱི་ན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ནས། ལྷ་མས་རྩོ་རྩེ་མེ་ཏྲ་དང་བཅས་པ་སྟོབ་མའི་སྤྱིང་གར་རེག་པ་དང་མཉམ་དུ།
ཨོ་སྤྱ་ར་ཉེ་ས་མ་ཡ་སྟོ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྤྲུགས་བརྟུན་རྗེས་གསང་བ་གདམས་པར་བྱ་བ་

ཡིན་ལ། དེའི་སྤྲུག་སྟོན་ནི། འཁོར་ཏུ་དགའ་བའི་དམ་ཆོག་དང་ལྡན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་རི་ལྟར་
བདེ་བར་རྩོམ་རྒྱུ་བ་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། སུ་འཁོར་ཏུ། ར་ཏེ་དགའ་བ། ས་མ་ཡ་དམ་
ཆོག། ལྟོ་ཁྱོད། ཏོ་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་ས་བོན། སི་རྒྱ་བསྐལ་པར་བྱའོ། །བརྩོན་རྩོམ་
རི་ལྟར། སུ་ཁྱི་བདེ་བ་ཞེས་པ་ལ་འདུག །དེའི་དོན་ཡང་ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་བྱི་མའི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་དུ་འཁོར་ཏུ་དགའ་བའི་དམ་ཆོག་དང་ལྡན་
པ་ཁྱོད་ཀྱིས་དཀའ་ཐུབ་དང་དཀའ་སྤྱད་སྤངས་པའི་ཐབས་བདེ་བས་རྩོམ་རྒྱུ་སངས་རྒྱལ་
བསྐལ་པར་བྱའོ་ཞེས་པར་བཤད་ཆོག་ལ། སྤྲུག་སྟོན་བརྩོན་ནས་རྩོམ་མེ་ཏོག་དང་བཅས་པས་
རེག་པ་སྤང་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། སྤྲུག་སྟོན་ཏོ་མཉེས་པ་ཡན་ཆེན་དཔལ་མཆོག་དང་།
བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པ་མང་པོར་སི་རྒྱ་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱང་འབྱུང་། རྩོམ་མེ་
ཏོག་དང་བཅས་པས་རེག་པ་ནི་མེ་ཏོག་འདམ་ལས་སྦྱེས་ཀྱང་འདམ་གྱིས་མ་གོས་པ་ལྟར།
ཆགས་ལས་སྦྱེས་ཀྱང་ཆགས་པའི་སྦྱོན་གྱིས་མ་གོས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་
ཆགས་པ་ལམ་བུའི་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྩོམ་རྩོམ་དང་འབྲེལ་བའི་སྦྱང་ཉིད་ཏོགས་པ་མཆོན་པར་མཁས་པ་
འགའ་གསུང་། དེའི་ཆོ་སྤྱོད་མ་གཞིན་རྩོམ་པའི་གཞི་བཞུགས་ཀའི་སྒྲ་བ་རྩོམ་(༣༤བ)ལས་
སེམས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོའི་སྒྲ་བ་རྩོམ་རྩོམ་དང་འབྲེལ་གཉིས་པ་རེ་ཆད་ནས་ཁྱེད་རང་གི་སྦྱང་གའི་
སྒྲ་བ་རྩོམ་སོ་སོ་ལ་ཐེམ་པས་བརྟན་པར་བྱས་པའི་མོས་པ་བྱ་བར་དམ་པ་སྤྱི་མའི་གསུང་
རྒྱན་ལས་འབྱུང་ལ། མཁས་བྱུང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཀྱང་སྤྲུག་སྟོན་པ་དེ་བརྩོན་པ་དང་རྩོ་
རྩོས་རེག་པ་སོགས་ཀྱིས་བརྟན་པར་བྱས་པར་བསྐྱོམ་གསུངས་པའི་དགོངས་པར་དོན་གྱིས་
གནས་པས་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་མཛོད། ཨོ་སུ་ར་ཏེ། སོགས། གསང་བ་གདམས་པའི་
སྐབས། བདེ་ཆེན་རོལ་མཆོ། གྲེ་རྩོར་དཀྱིལ་ཆོག །སྦྱིད་འོད་སྤུལ་སྤུ་རིན་པོ་ཆའི་དབང་
འྲེག་སོགས་ལས། སྒྲོ་བ་མའི་མགོ་བོར་རྩོམ་པར་འཛོག་པར་གསུངས་ལ། སྤྲུག་སྟོན་མེ་ཆེན་
མོ་དང་། དབང་དོན་དང་རིན་ཆེན་བང་མཛོད། རིན་ཆེན་སྤང་བ་འདི་ནམས་ལས་ནི། སུ་ར་

ཉེའི་སྐྱགས་བཅོད་པའི་སྐྱབས་རྡོ་རྗེ་སྤྱིང་གར་རེག་པའི་རྒྱན་ཉིད་ལ། དེང་ཁྱོད་ཅེས་སོགས་
བཅོད་པར་གསུངས་པ་ལས་མགོ་བོར་འཛོག་པའི་གསལ་ཁ་མེད། ཆོག་འདི་དག་མར་མེ་
མཛད་བཟང་པོ། ལ་བ་པ། ཨ་མུ་སོགས་མང་པོས་གསུངས་ལ་མེད་པའང་དུ་མ་ཡོད། འདི་
བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་པོ་བྲང་གི་ནང་མིར་ཚུད་པ་ལ་གསང་བ་ཐུབ་པ་
ཞིག་དགོས་པ་བཞིན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་འཇུག་ཁ་མའི་སྐྱབས་འདིར་གསང་བར་
གདམས་པ་ཡིན་ཞེས་མཁས་པའི་གསུང་རྒྱན་ལས་འབྱུང་། ཆོག་དོན་ནི། དེང་སློབ་མ་ཁྱོད་
ལ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཅུག་ཅིང་དབང་བསྐྱར་བའི་སློན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
གྱིས་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པར་འབྱུར་བ་ཡིན་པས། ཁྱོད་གྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་
གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་མན་(༣༤ན)ཆད་ལ་སྤྲོ་བར་བྱ་བས་ན་མཆོག་དུ་གསང་
བ་འདི། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་མ་ཞུགས་རྣམས་ལ་སྤྲོ་བར་མི་བྱ་ཞིང་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་
ཀྱང་སྐྱགས་ལ་མི་དད་ན་མ་དད་པ་དེ་རྣམས་ལའང་སྤྲོ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ།
བྱི་མ་འདི་དམ་བཞག་དང་པོ་ལ་མེད་པའི་བྱེད་པར་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་གསང་བར་གདམས་
བྱུང་སྟུང་པའི་རྒྱན་དམིགས་མཛོད། དེང་ཁྱོད། ཅེས་པ་ནས། མ་དད་པ་རྣམས་ལའང་མ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ཡན་གྱིས་ཡོལ་བའི་བྱི་འཇུག་གི་སློར་རྣམས་སོང་། །

གཉིས་པ་ཡོལ་བའི་ནང་འཇུག་གི་སློར་བྱ་བ་ལ། ནང་དུ་འཇུག་ཅིང་བསློར་ནས་ཐུག་བྱ་
བ། དམ་ལ་བཞག་པ། ཡེ་ཤེས་པ་བ་ནས་བདེན་པའི་སྟོབས་བཅོད་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་
ནི། ཤར་གྱི་སློབ་པའི་སྐྱགས་སྤྲུལ་ར་བཅོད་པའི་ཆེ་སློབ་མ་ཤར་སློབ་མའི་མདུན་དུ་འགྲུག་པ་ཡིན་
ལ། སྐྱགས་དེ་བཅོད་པའི་དགོས་པ་སློབ་པ་པོས་ནས་སློབ་པའི་ཞིག་པའི་བདེ་སྦྱར་བ་ལྟ་བུ་དང་།
དེའི་ཆེ་དངོས་སུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཡོལ་བ་བསལ་ཡོང་བས་སློབ་དོན་ལ་ཤར་སློབ་ཏུ་གྱིས་
བྱི་བས་བསམ་དགོས་པ་གསུང་རྒྱན་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱན་དམིགས་
མཛོད། ཨོ་ལྷ་སྤྲུལ་ར་རྒྱུ་འུམ་། ད་ལྟ་མས་ལྷ་ཁོ་བློ་ར་རྒྱུ་གི་སྐྱགས་བཅོད་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་

གྱི་ནང་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། སྐྱགས་དེས་ནང་དུ་འཇུག་པ་ནི། འདུས་པ་ལེའུ་བཅུ་བྲག་པ་
ལས། དེ་ལ་འདི་ནི་དགྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོར་འཇུག་པའི་དོན་ལྡན་ཆོག་གོ་ཞུ་ཞི་རྩུ།
ཞེས་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་འཇུག་པའི་སྐྱགས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར། སྐྱེང་བ་སོགས་མང་
པོར་བཏོད། གྲུབ་ཆེན་ལྷ་(༣༤བ)ལི་ཏ་བརྩ་གྱིས་མཛད་པའི་གཤེན་རྩེའི་གཤེད་གྱི་དགྱིལ་
ཆོག་གཤེན་རྩེ་གཤེད་འབྱུང་ལས། མོ་སོགས་སྐྱགས་གྱིས་བྱངས་བྱ་ཞིང་། །ཡི་གོ་གསུམ་
གྱིས་གཞུག་པར་བྱ། །ཞེས་སྒྲོ་བའི་སྐྱགས་གྱིས་བཀྱག་ནས་འབྱུ་གསུམ་གྱིས་གཞུག་པར་
གསུངས། དེ་ཡང་དགྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་མ་བཟུང་བར་ལྷ་རྣམས་དང་འབྲེལ་བར་དགྱིལ་འཁོར་
གྱི་ནང་དུ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྐལ་བ་མེད་པ་ལ། ཞུགས་པའི་སྐལ་བ་འདི་ནས་ལྷ་རྣམས་དང་
ཁྱད་མེད་པར་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་ལྷ་དང་མཉམ་པོར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྐལ་བ་བཟང་ཐོབ་
པ་ཡིན་པས་ཁྱེད་རང་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་ཞུགས་པ་ན་ལྷ་རྣམས་དང་
ཁྱད་པར་མེད་པ་དོན་ལྡན་འདིགས་བྱེད་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་དངོས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྐལ་
མཉམ་ཐོབ་བྱུང་སྐྱེའི་པའི་མོས་པ་གལ་ཆེ་བས་དེ་ལྟར་མཛད་པ་དང་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་
དུ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་དམིགས་པ། ལྷ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི་བྱུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་
ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་བྱ་སྤྱོད་པས། ཁྱེད་རང་རྣམས་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ཤར་སྒྲོ་ནས་ནང་དུ་བཀྱག་
པའི་མོས་པ་བྱས་ཀྱང་རུང་། སྒྲོ་བ་དཔོན་ལས་གྱི་དོན་ལྡན་བྱུག་གཡས་གྱི་དོན་ལ་ཁྱེད་རང་
རྣམས་ལས་འཇུག་ནས། སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱིས་སྐྱ་བྱངས་ཏེ་ཤར་སྒྲོ་ནས་ནང་དུ་བཀྱག་པའི་མོས་པ་
བྱས་ཀྱང་ཆོག་པས་དེ་གཉིས་གང་བདེ་ཞིག་གི་སྒྲོ་ནས་ལྷ་མས་སྐྱགས་བཙོན་པའི་ཆེ་དགྱིལ་
འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སྐལ་བ་བྱུང་སྐྱེའི་པའི་མོས་པ་མཛོད། ཞུ་ཞི་རྩུ། དེ་ལྟར་མཛད་པས་
སྐྱགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དབང་བསྐྱར་བ་ལ་སྒྲོན་དུ་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་གཞུག་དགོས་
པར་གསུངས་པ་ནི་ལྷ་དེ་དག་གི་གསང་བའི་གཏམ་ཁྱད་པར་(༤༠ན)ཅན་བཤད་པའི་སྒྲོན་དུ་
རུང་བ་ལ། དེ་དག་གི་ནང་དུ་ཚུད་པ་ཞིག་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་

འཇུག་པའི་ཐོག་མ་ཡང་འདི་ནས་ཡིན་པས་བརྟུ་འགྱུར་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་འི་གས་སུ་བཅུག་པ་ཡིན་ལ། དེས་མ་འོངས་པ་ན་ལྷ་འི་གཞལ་ཡས་ཁང་
ལ་དངོས་སུ་འོངས་སྟེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བྱེད་པར་ཅན་འགྲིག་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཕྱི་འཇུག་
མཉམ་ཡང་ཟེར། དགོས་པ་བྱེད་པར་ཅན་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་རྒྱུད་དང་མཁས་
གྲུབ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ལས། དབང་བསྐྱར་བའི་སྟེན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་འཇུག་
པ་འགྲོ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ཡིན།

དེ་ནས་སྐོར་བ་བྱ་བ་ལ། དཔལ་མཆོག་ཏུ་གསུངས་པའི། ཨོ་མ་རྩ་ར་ཏ་སོགས་ཀྱི་
སྐགས་བརྗོད་པའི་སྐོར་ནས་བྱ་དགོས་ལ། སྐགས་དེའི་དོན་ནི། ས་བཟང་མ་ཉིས། དགའ་
བ་ཆེན་པོ་ཞིན་ཏུ་བརྟན། །ཞིན་ཏུ་དཀྱིས་དང་ཞིན་ཏུ་བདེ། །རྫོ་རྩེ་སེམས་དཔལ་དེ་རིང་
ནི། །གྲུབ་པར་མཛོད་ཅིག་བདག་ལའོ། །ཞེས་བསྐྱར་བ་ལྟར་ཉ། མ་རྩ་ར་ཏ་དགའ་བ་ཆེན་
པོ། སུ་བྱི་རྩ་ཞིན་ཏུ་བརྟན་ལ། སུ་ཏུ་ཁོ་ཞིན་ཏུ་དཀྱིས་ལ། སུ་སུ་ཁོ་ཞིན་ཏུ་བདེ་བ། བརྩ་
ས་ཏུ་རྫོ་རྩེ་སེམས་དཔལ། ལྷ་བྱ་དེ་རིང་། སི་རྒྱ་གྲུབ་པར་མཛོད། ལྷ་བདག་ལ་ཞེས་པ་ལ་
འཇུག །ལྷ་ལི་ཏ་དང་ཨ་མོ་རྩ་དཔལ་འཛིན་གྱི་དཀྱིལ་ཆོག་གཉིས་སོགས་མང་པོར་སྐོར་
བ་འདི་མེད་ཀྱང་། འདིར་མཛད་པ་ནི་སྤང་བ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པས། བྱེད་རང་
རྣམས་ཀྱིས་སྐགས་འདིའི་སྐོར་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ལ་གསོལ་བ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འདེབས་
ཤིང་ལག་པ་(༢༠བ)ཐལ་མོ་སྐྱར། ལྷ་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་རྒྱལ། ཅིག་པའི་ནང་འགྲམ་ནས་
སྐགས་ལན་རེ་ལ་སྐོར་བ་རེ་བྲས་པའི་མོས་པ་བྱ་ཞིང་ཅིག་པའི་ནང་འགྲམ་ནས་སྐོར་བར་
མོས་པ་གསུང་རྒྱུན་དག་ལས་འབྱུང་བ་འདི་དཔལ་མཆོག་འགྲེལ་ཆེན་དང་སྐགས་རིམ་
ཆེན་མོའི་དགོངས་པར་གནས་པས་དེ་ལྟར་སྐགས་ལ་བཞག་ནས་སྐགས་འདིའི་རྩེ་སྐོར་
མཛོད། མ་རྩ་ར་ཏ། སོགས། ལན་གསུམ་བརྗོད།

དེ་ནས་སྐགས་བྱ་བ་གཤེད་སྐོར་གྱི་དཀྱིལ་ཆོག་རྒྱ་གཞུང་བཞི་པོ་དེར་མི་གསལ་ཡང་།

ཉི་ཤུ་པ་དང་། སྒྲིབ་བ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་མཛད་པ་ཡིན་ལ། ཕྱག་བྱ་
བའི་སྒྲགས་འདི་རྣམས་པལ་ཆེ་བ་དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་དུམ་བྱ་དང་པོ་ལས་གསུངས་ཤིང་།
ལུས་ཀྱི་ཕྱག་བྱ་བའི་ཚུལ་དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་སྒྲགས་རིམ་ཆེན་མོར་
བཀོད་པ་རྣམས་དང་འདི་གའི་དགྲིལ་ཆོག་ཏུ་གསུངས་པ་གཉིས་འབྲ་ཞིང་། འོན་ཀྱང་ཅུབ་
སྒྲིབ་ཕྱག་གི་ཐལ་མོ་དབྱལ་བར་སྦྱར་བ་སྒྲགས་རིམ་དང་མི་མཐུན་པ་ནི། སྦྱ་བྱང་གི་ཉི་ཤུ་
པ་དང་། སྦྱ་གཅན་འཛིན་དཔལ་བཤེས་གཉིན་གྱི་བྱང་འཇུག་གསལ་བའི་དགོངས་པ་ལྟར་
མཛད་པ་ཡིན་པས། བྱིད་རང་རྣམས་ཤར་སྒྲོར་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་མོས་པ་
མཛོད། སྒྲོབ་མ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་དུ་གྱུར། བྱིད་རང་རྣམས་འཛིགས་བྱེད་དུ་གསལ་བ་
དེས་གཙོ་བོ་ལ་དོ་རྩེ་ཐལ་མོ་བརྒྱངས་ནས་ལུས་ཐམས་ཅད་ས་ལ་པབ་བའི་ཕྱག་དངོས་སུ་
བྱ་བའམ་བྱས་པར་མོས་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་སྒྲགས་འདིའི་རྩེ་སྒྲོས་མཛོད། ཨོ་
སར་ཏ་ཐ་ག་ཏ་སྦྱ་རྩ་ལ། ཞེས་པ་ནས། སྦྱ་སྒྲིབ་སྒྲགས་དེའི་དོན་ནི། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་(༤༡ན)ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པ་དང་བསྐྱེད་བཀྱར་བའི་ཕྱིར་བདག་འབྱལ་བས་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོ་བོ་དོ་རྩེ་སེམས་དཔས་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་
གསོལ། ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། སར་ཏ་ཐ་ག་ཏ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད། སྦྱ་རྩ་མཆོད་
པ། ལུ་པ་སྦྱ་རྩ་ལ་བསྐྱེད་བཀྱར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། ལྷ་སྦྱ་རྩ་བདག་གམ་བདག་ཉིད། བེ་རྩ་ཏ་
ཡུ་མི་འབྱལ་བར་བཀྱི། སར་ཏ་ཐ་ག་ཏ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད། བརྩ་སྦྱ་དོ་རྩེ་
སེམས་དཔལ། ཨ་རྩི་ཏི་ལྷ་སྦྱ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས་ཤིག་གམ་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ལྷ་བདག་ལ་
ཞེས་པར་འཇུག །སྒྲགས་གཅིག་ཤུའི་རྩེ་སྒྲོས་བྱས་ཀྱང་ཆོག་ལ། སྒྲགས་དང་བོད་སྐད་
གཉིས་ཀའི་རྩེ་སྒྲོས་བྱེད་པའི་ཕྱག་ལེན་ཀྱང་ཡོད་པ་ནི་ལེགས་སྦྱར་གྱི་བརྩ་མི་འཕྲོད་
པའི་རིགས་ལ་པན་ཆེ་ཞིང་འགལ་བ་མེད་པས་སྒྲགས་དོན་བོད་སྐད་འདིའི་ཡང་རྩེ་སྒྲོས་
མཛོད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ། ཞེས་པ་ནས། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། དེ་

ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་གཙོ་བོ་མི་བསྐྱོད་པའམ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 བ་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པ་དང་བསྟེན་བཀུར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབས་བྱུང་
 ལྟམ་པའི་མོས་པ་བརྟན་བོ་མཛད་དགོས་ཤིང་། དེ་བྱུང་ན་ལྟ་ཐེམ་པའི་མོས་པ་མ་བྱས་
 གྲང་ཆོག་ལ། ཡང་ན་དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་མཐུས་གཙོ་བོ་འཛིགས་བྱེད་ལས་རང་
 འབྲ་གཉིས་པ་ཞིག་ཆད་དེ་སློབ་མ་རང་ཉིད་ལ་ཐེམ་པས་དེ་ལྟར་དུ་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབས་བྱུང་
 ལྟམ་པའི་མོས་པ་མཛད་གྲང་ཆོག །འདི་ལས་དང་པོ་བ་ལ་མོས་པ་བརྟན་པའི་(༧༡བ)ཁྱད་
 ཆེ་བ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱན་དམིགས་མཛོད། དེ་ལྟར་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་སྤྲ་མ་སྤེང་བའི་
 དགོངས་པ་དང་། སྤྱི་མ་ནི་རྒྱལ་བ་བཟང་པོས། སྤྱིང་གར་བཙམ་ལྡན་ཁྱགས་པ་བྱ། །ཡིད་
 ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བརྟག་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། དེ་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་རྟོ་རྩེ་ཡིས། །དབང་བསྐྱར་
 བར་ནི་རྣམ་བརྟག་བྱ། །ཞེས་དང་། རོད་དཔག་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཀྱིས། །དེ་ནི་རྣམ་པ་
 ལྟག་པར་བརྟག་ །ཅེས་དང་། གསང་བའི་མཆོད་པ་རྣམ་པ་བྱ། །དོན་ཡོད་བྱུང་བ་བསམ་
 པར་བྱ། །ཞེས་གྲང་གསུངས་པས་རིགས་སོ་སོའི་ལྟ་རེ་ཆད་ནས་ཐེམ་པར་བྱས་གྲང་མི་
 འགལ་ལོ། །ཞེས་སྤགས་རིམ་ཆེན་མོར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན། ཡང་ཁྱེད་རང་རྣམས་
 ཤར་སྒྲིའི་གནས་དེ་ཉིད་དུ་གཏི་ལྟག་གཤིན་རྩེའི་གཤེད་དུ་གྱུར་པའི་མོས་པ་མཛོད། སློབ་
 མ་རྣམས་གཏི་ལྟག་གཤིན་རྩེའི་གཤེད་དུ་གྱུར། དེ་ལྟར་གྱུར་པ་དེས་ཤར་སྒྲིགས་ཀྱི་གཏི་
 ལྟག་གཤིན་རྩེའི་གཤེད་ལ་གཙོ་བོར་དམིགས་སྤྱག་སྤར་ལྟ་བུ་བྱས་པར་མོས་ནས་འདིའི་
 རྩེས་རྒྱས་མཛོད། ཨོ་སར་བྱུང་། ཞེས་པ་ནས། ཉིལ་མོ། སྤགས་དོན་སར་བྱུང་སངས་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་དང་གཞན་སྤར་དང་འབྲ་བས། བོད་སྐད་འདིའི་ཡང་རྩེས་རྒྱས་མཛོད།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེས་པ་ནས། བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། དེ་ལྟར་
 གསོལ་བ་བཏབ་པས་གཏི་ལྟག་གཤིན་རྩེའི་གཤེད་ལས་རང་འབྲ་གཉིས་པ་རེ་ཆད་ནས་
 ཁྱེད་རང་རྣམས་ལ་ཐེམ་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པ་དང་བསྟེན་

བཀྲར་བའི་རྒྱས་པ་ཅན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་བྱུང་སྟམ་པའི་མོས་པ་མཛོད། དེ་ནས་ཁྱེད་
རང་ནམས་གཏོ་ཐུག་(༧༩ན)གཤེན་རྗེའི་གཤེད་དུ་གསལ་བ་དེས་ལྷ་ནམས་ཀྱི་སྐྱེ་རྒྱབ་ནས་
གཡས་སྒོར་གྱིས་སྟོ་སྒོར་ཕེབས་ནས་སེར་སྒྲ་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་ཀྱི་སྐྱར་གྱུར་པའི་མོས་
པ་མཛོད། སྟོབ་མ་ནམས་སེར་སྒྲ་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་དུ་གྱུར། གཙཱ་བོའི་གཡས་སྟོགས་ན་
བཞུགས་པའི་སེར་སྒྲ་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་ལ་གཙཱ་བོར་དམིགས་ཏེ་དོ་རྗེ་ཐལ་མོ་སྟོང་གར་
སྐྱར། དབྲལ་བ་ས་ལ་རེག་པའི་བྲག་བྱས་པར་མོས་ནས་འདིའི་རྗེས་སྒྲོས་མཛོད། ཨོ་སར་
ཞེས་པ་ནས་སྟོ། སྟགས་དོན་ནི། ཨ་རྟེ་ཏི་ཀྲ་ཡ་དབང་བསྐྱར་བའི་བྱིར། བཟླ་རྩ་དོ་རྗེ་
རིན་ཆེན། ཨ་རྟེ་ཏི་རྩ་སྟོ་བདག་ལ་དབང་བསྐྱར་དུ་གསོལ། ཞེས་པ་མ་གཏོགས་སྐར་དང་
འབྲ་བས་འདིའི་རྗེས་སྒྲོས་མཛོད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། ཞེས་པ་ནས། གསོལ། དེ་ལྟར་
གསོལ་བ་བཏབ་པས། སེར་སྒྲ་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་ལས་རང་འབྲ་གཉིས་པ་རེ་ཆད་ནས་ཐེམ་
པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཚོད་པ་དང་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱས་པ་ཅན་དུ་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་བྱུང་སྟམ་པ་མཛོད། ཡང་ཁྱེད་རང་ནམས་སེར་སྒྲ་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་དུ་
གསལ་བ་དེས། སྐར་ལྷར་གཡས་སྒོར་གྱིས་རྒྱབ་སྒོར་ཕེབས། འདོད་ཆགས་གཤེན་རྗེའི་
གཤེད་ཀྱི་སྐྱར་གྱུར་པའི་མོས་པ་མཛོད། སྟོབ་མ་ནམས་འདོད་ཆགས་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་དུ་
གྱུར། གཙཱ་བོའི་སྐྱེ་རྒྱབ་ན་ཡོད་པའི་འདོད་ཆགས་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་ལ་གཙཱ་བོར་དམིགས་
ཏེ། དོ་རྗེ་ཐལ་མོ་དབྲལ་བར་སྐྱར། ཁ་ས་ལ་རེག་པའི་བྲག་བྱས་པར་མོས་ནས་འདིའི་རྗེས་
སྒྲོས་མཛོད། ཨོ་སར་ཞེས་པ་ནས། སྟོ། སྟགས་དོན་ནི། བཟླ་རྩ་མཚན་(༧༩བ)ལ་མཚོད་
པ་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་བའི་བྱིར། བཟླ་རྩ་མཚན་ལ་དོ་རྗེའི་ཆོས་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་དུ་གསོལ། ཞེས་
པ་མ་གཏོགས་སྐར་དང་འབྲ་བས་འདིའི་རྗེས་སྒྲོས་མཛོད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། ཞེས་པ་
ནས། གསོལ། དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པས། འདོད་ཆགས་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་
རང་འབྲ་གཉིས་པ་རེ་ཆད་ནས་ཐེམ་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཚོད་པ་

དང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་རྒྱས་པ་ཅན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་བྱུང་སྟུང་བའི་མོས་པ་
མཛོད། ཡང་། བྱེད་རང་རྣམས་འདོད་ཆགས་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་དུ་གསལ་བ་དེས། གཡས་
སྐྱོར་གྱིས་སྤར་ལྟར་ཐེབས། བྱང་སྐྱོར་སྤག་དོག་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་ཀྱི་སྐྱར་བྱུར་བའི་མོས་
པ་མཛོད། སྟོབ་མ་རྣམས་སྤག་དོག་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་དུ་བྱུར། གཙུ་བོའི་གཡོན་སྤྱོད་གས་སུ་
བཞུགས་པའི་སྤག་དོག་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་ལ་གཙུ་བོར་དམིགས་ཏེ། དོ་མེ་ཐལ་མོ་སྟོང་གར་
སྐྱར། སྟོ་བོ་ས་ལ་རེག་པའི་བྱག་བྱས་པར་མོས་ནས་འདིའི་རྗེས་སྐྱོས་མཛོད། ཨོ་ཞེས་པ་
ནས། སྟོ། སྤགས་དོན་ནི། བྱ་ཇ་ཀླུ་ཤེ་མཆོད་པའི་ལས་ཀྱི་ཕྱིར། བརྗ་ཀླུ་ཀྱ་རུ་དོ་མེའི་
ལས་མཛོད་དུ་གསོལ། ཞེས་པ་མ་གཏོགས་སྤར་དང་འབྲ་བས་འདིའི་རྗེས་སྐྱོས་མཛོད། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད། ཅེས་པ་ནས། གསོལ། དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྤག་
དོག་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་ལས་རང་འབྲ་གཉིས་པ་རེ་ཆད་ནས་སྟོབ་མ་རྣམས་ལ་ཐེམ་པས།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པ་དང་ཕྱིན་ལས་སུ་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཅན་
དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་བྱུང་སྟུང་བའི་མོས་པ་མཛོད།

དེ་ནས་གཡས་སྐྱོར་གྱིས་ཤར་(༤༣ན)སྐྱོར་ཐེབས་ནས། ལྷ་མ་དང་གཙུ་བོ་ཐེམ་མི་དང་
པ་ལ་ལུས་ཐམས་ཅད་ས་ལ་པབ་སྟེ་བྱག་བྱས་པར་མོས་བཞིན་དུ་དོ་མེ་མཁའ་འགྲོའི་ལེབ་
སོ་གཉིས་པ་ལས་འབྱུང་བའི་སྤགས་འདིས་གསོལ་བ་འདེབས་དགོས་པས་སྤགས་དོན་གྱ་
རུ་ཙ་ར་ཏྲ་ཡ་བྱ་ཇ་ལྷ་པསྐྱ་ཏྲ་ཡ་ལྷ་མའི་ཞབས་ལ་མཆོད་པ་དང་བསྟེན་བཀྱར་བའི་ཕྱིར།
ལྷ་མ་ཏྲ་ཏྲ་ཡ་མི་བདག་ཉིད་ཉེ་བར་འབྱལ་བར་བསྒྱེ། སྤར་སྤར་པ་རེ་བྲ་ཏྲ་ཡ་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བསྐྱལ་ཞིང་སྐྱར་བའི་ཕྱིར་དུ། ལྷ་མ་ཏྲ་ཏྲ་ཡ་མི་སྤར་ལྟར་ཏེ།
དོན་དུ་ན། ལྷ་མ་ལ་མཆོད་པ་དང་བསྟེན་བཀྱར་བ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱལ་བའི་
ཕྱིར་བདག་ཉིད་ཉེ་བར་འབྱལ་ཞེས་པ་ཡིན་པས་དོན་དེ་བཞིན་བཞིན་པའི་སྟོན་ནས་འདིའི་རྗེས་
སྐྱོས་མཛོད། ཨོ་གྱ་རུ་ཞེས་པ་ནས། མི། དེས་སྐྱོར་བྱག་གི་སྐྱོར་རྣམས་བྱུབ་པ་ཡིན།

གཉིས་པ་དམ་ལ་བཞག་པ་ལ། བན་ཡོན་གྱི་སྒོ་ནས་དམ་ལ་བཞག་པ། ཉིས་དམིགས་
གྱི་སྒོ་ནས་དམ་ལ་བཞག་པ། དེ་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་དམ་ལ་བཞག་པ། སྒྲ་མའི་བཀའ་ཉན་
པའི་སྒོ་ནས་དམ་ལ་བཞག་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། དམ་བཞག་འདི་རྣམས་སློབ་མ་
གང་ལ་བྱེད་ན། སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྤྱོད་པོས་དཀྱིལ་ཆོག་རྩི་རྩེ་འབྱུང་བར། གང་ཞིག་
སྒྲིམ་པ་འཛིན་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་ལ་ནི་དང་ཁྱོད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བརྗོད་པར་
མི་བྱ་སྟེ་སློབ་དཔོན་དུ་རྩིས་སུ་གནང་བ་དང་དབང་བསྐྱུར་བར་མི་བྱའོ། །འདྲུག་པ་ཅམ་
ཞིག་བྱེད་དུ་གཞུག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྲུགས་སྒྲིམ་སྤྱང་རྒྱས་པ་ཞིག་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་
པས་སྤྲུགས་སྒྲིམ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་དབང་ཅམ་ལེན་པ་(༤༣བ)ལ་དམ་བཞག་གི་སྒྲོར་མི་
དགོས། གང་དུ་བྱ་བའི་གནས་ལ་ལ་བ་པ་ལ་སོགས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཤར་ཕྱོགས་སུ་
བྱེད་པར་གསུངས་པ་ལ་དབང་ལྷོ་ག་འགར་ཤར་སྒྲོའི་ཕྱི་རོལ་དུ་གནས་པར་མོས་པ་ལ་དམ་
བཞག་གི་སྒྲོར་བྱ་ཞེས་འབྱུང་། དམ་བཞག་གི་ཆོག་དོན་ནི། དེང་སློབ་མ་ཁྱོད་རྣམས་དཀྱིལ་
འཁོར་དུ་ཞུགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་རྒྱས་པའི་ས་
བོན་ཁྱེད་པར་ཅན་བཞག་པས་ན། དེ་དག་གི་རིགས་སུ་ཞུགས་པ་ཡིན་གྱི། དེས་ན་ངས་
ཁྱོད་ལ་རྩི་རྩེ་ཡེ་ཤེས་ཏེ་དུས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ལ་རྩི་རྩེ་ལྟར་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པའི་
ལྟའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའམ་འབབ་པ་འདིའི་འོག་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བྱ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་གང་གིས་ཏེ་དེ་
བསྐྱེད་པའི་པན་ཡོན་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་རྣམས་ཏེ། མཆོག་
སངས་རྒྱས་ཀྱང་འགྲུབ་རྒྱས་ན་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་གཞན་འགྲུབ་པ་ལྟ་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་
དགོས། སློབ་མ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྲུགས་ཀྱི་གསང་བ་འདི་རྣམས་དཀྱིལ་འཁོར་མ་མཐོང་བ་
སྟེ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཆོག་རྩི་རྩེ་བ་བཞིན་དུ་བཅུག་ནས་དབང་གིས་སློན་པར་མ་བྱས་པའི་
སྒོ་དམིན་རྣམས་ལ་སྤྱོད་པར་མི་བྱ་སྟེ་གལ་ཏེ་མནའ་བསྐྱེད་པའི་དམ་ཆོག་ཅན་དུ་བྱས་པ་
འདི་ལས་འདས་ན་ཁྱོད་དམ་ཆོག་ཉམས་པ་སྟེ་ཆོ་འདིར་རིམས་ནད་ལ་སོགས་པ་དང་། ཕྱི་

མར་ངན་སོང་དུ་ལྷུང་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་མཐུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སློབ་དཔོན་ཤུག་བཞེས་གཉིན་གྱིས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། འདིའི་ཆེ་ལ་བ་བ་དང་མི་བྱབ་ཆེ་བས་སློབ་མའི་ལག་པ་ནས་བཟུང་བར་གསུངས་ལ། བོད་ཀྱི་སློབ་པ་དག་མགོ་བོར་དོ་རྩེ་འཛིགས་པར་མཛད་པ་བཞིན་དཀྱིལ་ཆོག་རིན་ཆེན་(༡༡ན)ཐེང་བར་ཡང་གསུངས་པ་ཡིན་པས་བྱེད་རང་རྣམས་ཤར་སློབ་བྱེད་རོལ་ཏུ་གནས་པ་ལ། སློབ་པས་སྤྱི་བོར་དོ་རྩེ་བཞག་སྟེ་པན་ཡོན་བཤད་པའི་སློབ་པ་གསང་བ་མི་བསྐྱག་པར་དམ་ལ་བཞག་བྱུང་སྟམ་པ་མཛོད། དེར་བྱེད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། ཞེས་པ་ནས། བྱེད་དམ་ཆོག་ཉམས་པར་གྱུར་ཏེ།

གཉིས་པ་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སློབ་པ་དམ་ལ་བཞག་པ་ལ། ཆོག་གི་དོན་ནི། སྤྱགས་ཀྱི་གསང་བ་མི་སློབ་པ་འདི་ནི་བྱེད་ཀྱིས་འདར་མི་རུང་བས་ན་དམ་ཆོག་དང་མི་བྱེད་པས་ན་དོ་རྩེ་སྟེ། གལ་ཏེ་དེ་ལས་འགལ་ནས་སྤྱགས་ཀྱི་གསང་བའི་ཚུལ་འདི་མ་སྟོན་པ་སུ་ཡང་རུང་བ་ལ་སྤྱིས་ན་དམ་ཆོག་འདི་དང་འགལ་བས་བྱེད་ཀྱི་མགོ་འཕྲུང་བ་འགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་དམིགས་དབག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་རོ། །ཞེས་ལུས་ལ་འབྱུང་བའི་ཉེས་དམིགས་སྟོན་པ་ཡིན་པས། འདི་ནི་བྱེད་ཀྱིས་ཞེས་པ་ནས། འགྱུར་རོ། །དེའི་ཆེ་སློབ་མའི་སྤྱི་བོར་དོ་རྩེ་འཛིགས་ཀྱི་ཡང་། དོ་རྩེ་སློབ་མའི་སྤྱི་བོར་དོ་རྩེ་སྟེ་ཐམས་ཅད་པར་འདར་། །ཞེས་པ་ནས། བྱེད་ཀྱི་གཤེགས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་འདི་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པ་ལས་གསུངས་ཤིང་། དོན་ནི། དེ་རིང་དོ་རྩེ་སྟེ་ཐམས་ཅད་པར་འདར་ལ་སོགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སློབ་མའི་སྤྱི་བོར་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ། དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་ཞུགས་ན་སྤྱི་བོར་དོ་རྩེ་གྱིས་བདག་འཇུག་གི་འོག་ཏུ་བདེན་སྟོབས་བཛྲོད་པའི་ཆེ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དང་། བྱག་བཞི་ལ་སོགས་པའི་ཆེ་སློབ་མ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་མཐུས་བཙུན་འདས་ཀྱི་བཀའ་མི་བསྐྱེད་པའི་བདེན་པས་སྐབས་དེར་སློབ་མ་ལ་དོ་རྩེ་སྟེ་ཐམས་ཅད་པར་འདར་ལ་སོགས་(༡༡བ)པ་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་ཆུབས་འཇུག་པར་

གསུངས་པ་དེའི་ཆེ་ཡིན་པས་དམ་ཆོག་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསུངས་ན་དེ་ནས་བཟུང་བྱང་ཚུབ་
མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་འབྲལ་མེད་དུ་བཞུགས་ནས་བྱིན་གྱིས་སྒོ་བ་པར་འགྱུར་བ་ལ། གལ་ཏེ་
སྐྱགས་ཀྱི་གསང་བའི་ཚུལ་འདི་མ་སྤྲོད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་སྤྲོས་ན་ནི་དོ་ཇེ་སེམས་དཔའ་
ལ་སོགས་པ་ནམས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྤྲོད་པ་ཏེ་གཤེགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་སྟེ། འདི་
སེམས་ལ་འབྱུང་བའི་ཉེས་དམིགས་ཡིན་ཞེས་དབང་ལྷན་གྱི་འགར་གསུངས། བན་ཡོན་དང་
ཉེས་དམིགས་ཀྱི་དམ་བཞག་འདི་གཉིས་ནི་གསང་སྟོག་གི་ཙུང་བདུན་པ་ལ་བྱང་པར་དུ་
དམ་བཞག་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱད་སྟེ་བཞི་གང་གི་འདུང་དབང་གིས་རྒྱད་སྟོད་རུང་དུ་
མ་བྱས་པ་ལ་རྒྱད་སྟེ་བཞི་ཀའི་གསང་བ་སྟོག་མི་རུང་བ་དང་། བྱ་སྟོད་ཀྱི་དབང་ཐོབ་ཀྱང་
གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་དབང་མ་ཐོབ་ན་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གསང་བ་སྟོག་
མི་རུང་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་རྒྱད་ཀྱི་དབང་ཅམ་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲ་མེད་ཀྱི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
གསང་བ་ནམས་སྟོག་མི་རུང་བ་དང་། སྒྲ་མེད་ཀྱི་བྱམ་དབང་ཅམ་ཐོབ་པ་ལ་རྩོགས་རིམ་
ཐམས་ཅད་སྟོན་མི་རུང་བ་དང་གསང་དབང་མན་ཆད་ཅམ་ཐོབ་པ་ལ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་
ཡན་ཆད་ཀྱི་གསང་བའི་གནས་ནམས་སྟོན་མི་རུང་བ་དང་། དབང་གསུམ་པ་མན་ཅམ་ཐོབ་
པ་ལ་བྱང་འཇུག་གི་རིམ་པ་ནམས་སྟོན་མི་རུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་འབྲལ་བའི་གསང་སྟོག་གི་ལྷང་
བ་བྱང་བ་སོགས་སྐྱགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་ཉམས་པའི་གང་ཟག་གི་ལུས་ལ་ཉེས་དམིགས་འབྱུང་
བའི་རྒྱ་མཆན་ཡང་། རི་སྐད་དུ། གཞན་དུ་དམ་ཆོག་ལས་ཉམས་ན། །ཉམས་པ་བདུད་ཀྱིས་
བཟུང་བར་འགྱུར། །དེ་ནས་སྤྱག་བསྐལ་སྟོང་འགྱུར་ཞིང་། །ཞེས་བདུད་(༤༥)དང་ལོག་
འདྲེན་ལ་སོགས་པ་མང་པོས་དམ་ཆོག་ཉམས་པ་དེ་ལ་བྱ་མི་ཤིས་པ་དང་ནད་ལ་སོགས་
པ་དུ་མས་མནར་བར་བྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་རྒྱད་དུ། དོ་ཇེ་འདྲིན་རྒྱལ་ཁོས་
ནས་ནི། །བདུན་བརྒྱད་རིགས་ནི་བརྒྱག་པར་མཛད། །ཅེས་དོ་ཇེ་འཆང་ལ་ཁོ་བ་མེད་ཀྱང་
དམ་ཆོག་ཉམས་པའི་འཁྲལ་སྤང་ལ་ཁོས་པའི་ཚུལ་དུ་བསྟན་ནས་བདུན་བརྒྱད་ཚུན་ཆད་

བསྐྱུག་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན།

གསུམ་པ་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་དམ་ལ་བཞག་པ་ནི། ཅན་དན་དང་ག་བྱར་བསྐྱེས་པའི་
ཚུ་ལ། ཨོ་བཙྴ་མུ་ད་ཀ་ཐ་ཞེས་པ་ལན་བདུན་བསྐྱེས་པ་སྒོ་བ་མའི་ཁར་སྤྱག་པ་ལ་མནའ་ཚུ་
སྟེར་བ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་དེ་ཡང་ཨ་མོ་ལྷ་དང་། དཔལ་འཛིན་གྱི་དཀྱིལ་ཆོག་གཉིས་སུ། ཅན་
དན་དང་། བྱར་ཀུམ་བསྐྱེ་བ་དང་ལྷ་མས་བདུད་ཅི་ལྷ་ཡང་བསྐྱེ་བར་བཤད། རིན་ཆེན་སྤང་
བར་ག་བྱར་བསྐྱེ་བར་གསུངས་པ། དེ་དག་གི་དཔེ་ལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པའམ། ཡང་ན་ཁུངས་
གཞན་ཞིག་ལ་དགོངས་པར་གསལ་ལ། མནའ་ཚུ་ཁར་སྤྱད་པ་མི་བདེ་ན། ཨ་མོ་ལྷས་འདི་
གའི་དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ་གསུངས་པ་བཞིན་ལག་ཏུ་སྤྱག་པས་ཀྱང་ཆོག་པས་འདི་བཞེས་པར་བྱ།
ཨོ་བཙྴ་མུ་ད་ཀ་ཐ། ལན་བདུན། འདི་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་དཔྱུལ་བའི་ཚུ། །ཞེས་པ་ནས། འཕྱངས་
ཤིག། ཆོག་འདི་ཟུར་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་མ་གཏོགས་རྒྱུད་རྟོག་སྤང་ལས་འབྱུང་བའི་དོན། ཚུ་
འདི་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་བཏུངས་ནས་དམ་ཆོག་རྣམས་མ་བསྐྱུངས་ན་དཔྱུལ་བའི་ཚུ་དང་འདྲ་སྟེ།
དམ་ཆོག་ལས་འདས་པའི་ཉེས་པས་དཔྱུལ་བར་སྤྱག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱུལ་སྤྱང་
བར་འབྱུར་རོ། །ཚུ་འདི་(༤༥)བཏུངས་ནས་དམ་ཆོག་བསྐྱུངས་ན་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་
གི་དངོས་བྱུང་མཐའ་དག་སྟེར་བས་ན། དོ་རྩེ་སྟེ་ཆར་གཅོད་པར་བྱེད་པ་དང་བདུད་ཅི་སྟེ་
པན་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་ཚུ་ཡིན་པས་འདི་འཕྱངས་ཤིག་ཅེས་པ་སྟེ་འདི་རྩ་བ་དང་ཡན་
ལག་གི་དམ་ཆོག་སྤྱིར་དམ་ལ་བཞག་པ་ཡིན།

བཞི་པ་སྤྱ་མའི་བཀའ་ཉན་པའི་སྒོ་ནས་དམ་ལ་བཞག་པ་ནི། སྒོ་བ་མའི་ལག་པ་ནས་
བཟུང་སྟེ། དང་ཕྱིན་ཆད་ཅེས་པ་ནས། བྱར་ཏ་རེ། དོན་ནི། དང་ཕྱིན་ཆད་སྒོ་བ་མ་ཁྱོད་ཀྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བ་དང་བཤད་པའི་སྤྱག་ན་དོ་རྩེ་སྟེ་དོ་རྩེ་འཆང་ང་ཡིན་ནོ། །ཁྱོད་མཆོག་
ཐུན་མོང་གཉིས་ཀྱི་དངོས་བྱུང་ཐོབ་པར་འདོད་ན། ངས་དམ་ཆོག་དང་སྤྲོམ་པ་འདི་དང་འདི་
བསྐྱུང་བར་བྱོས་ཤིག་ཅེས་གང་བསྒོ་བ་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་ཀྱིས་བྱ་དགོས་ཤིང་། ཁྱོད་ཀྱིས་ང་

ལ་རིགས་དང་བྱད་གཞུགས་ངན་པའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའམ། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པའོ་ཞེས་པ་ལྟ་
བུའི་སྐྱོན་ཆེ་པ་གང་ཡང་ཡིད་ལ་བསམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟན་པར་མ་བྱེད་ཅིག །གལ་
ཏེ་བྱས་ན་ཁྱོད་སྒྲ་མ་ལ་བརྟན་པའི་ཡང་བ་མ་སྤངས་པའི་དབང་གིས་སྤྱར་དུ་འཆི་བའི་དུས་
བྱས་ནས་དཔུལ་བར་ལྷུང་བར་གྱུར་ཏེ་རེ་སྟེ་འགྱུར་བར་གདོན་མི་ཟའོ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ།
ཆོག་འདི་དེ་ཉིད་བསྐྱས་པ་ལས་གསུངས། འདི་ཙུལ་དང་པོ་ལ་བྱད་པར་དུ་དམ་བཞག་
མཛད་པ་ཡིན་ལ། འདི་དང་ཙུལ་བདུན་པ་ལ་དམིགས་བསལ་གྱིས་དམ་བཞག་མཛད་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། སྐགས་རིམ་ལས། དེ་ཡང་སྟོད་མིན་ལ་གསང་བ་སྟོག་པ་དང་། སྒྲ་མ་
ལ་བརྟན་ཤིང་བཀའ་ལས་འདས་པ་དངོས་གྲུབ་འཕྲོག་པའི་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བར་དགོངས་
ནས་ཙུལ་དང་པོ་དང་(༤༩)བདུན་པ་བསྐལ་བ་ལ་བྱད་པར་བའི་དམ་བཞག་ནན་ཆར་
མཛད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཏེ་གསང་ཆོས་སྟོད་མིན་ལ་སྟོན་པ་ལྟ་ཞོག །གསང་ཇས་མིག་ལ་
བསྟན་པ་ཙམ་ལའང་དངོས་གྲུབ་འཕྲོག་པའི་ཉེས་དམིགས་ངེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ནི། སྐྱུ་ཁྲི་
བརྟག་པ་དགུ་པའི་རབ་བྱེད་གསུམ་པ་ལས། སྐྱེགས་བམ་དང་ནི་བྱིས་སྐྱེ་ཉིད། །གལ་ཏེ་
སྐལ་བ་མེད་མཐོང་ན། །སྐྱེ་བ་འདིར་ནི་འབྲུབ་མི་འགྱུར། །འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་སྟོད་ཡུལ་
མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་ཙུལ་འདི་ཤིན་ཏུ་འབྱུང་ཉི་བའི་རྒྱ་
མཚན་གྱིས་ཀྱང་འདི་ལ་དམིགས་བསལ་གྱིས་དམ་བཞག་མཛད།

ཙུལ་དང་པོ་དངོས་གྲུབ་འཕྲོག་པའི་ཉེས་དམིགས་ལྟག་པར་ཆེ་ཚུལ་ནི། གསང་
འདུས་ཙུལ་ལེའུ་ལྟ་བུ་པ་ལས། སེམས་ཅན་མཆམས་མེད་ལ་སོགས་པའི། །སྒྲིག་པ་ཆེན་
པོ་བྱེད་པ་ཡང་། །རྟོ་རྟེ་ཐེག་པ་རྒྱ་མཆོ་ཆེ། །ཐེག་པ་མཆོག་ནི་འདི་ལ་འབྲུབ། །སྟོན་ནས་
སྟོབ་དཔོན་སྟོད་པ་དག །བསྐྱབས་ཀྱང་འབྲུབ་པར་ཡོངས་མི་འགྱུར། །ཞེས་པའི་རྟེན་པ་ཐ་
མ་གཉིས་ལ་པ་ཆབ་གྱིས། །སྟོབ་དཔོན་སྟོད་དང་གཞན་རྣམས་གྱིས། །བསྐྱབས་ཀྱང་འབྲུབ་
པར་མི་འགྱུར་ཉིད། །ཅེས་བསྐྱར་བ་དང་། རྟོའི་མཆན་བྱ་ལས། འདི་ནི་གསུང་རབ་ནས་

སྤྲིག་པའི་མཐར་ཐུག་ཏུ་བཤད་པས་གནས་འདི་ལ་གཟབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་མཆོམས་མེད་ལ་སོགས་པའི་སྤྲིག་པ་ཆེས་ལྷི་བར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སྒྲ་མ་ལ་
བརྟམ་སྟོད་ཀྱི་སྤྲིག་པ་ལྷི་བས་དེ་དང་ལྟན་པའི་གང་ཟག་དངོས་ལྟ་ཞོག་ཉམས་པ་དེ་དང་ལྟན་
ཅིག་དགའ་བར་བྱེད་པས་ཀྱང་ཆེ་དེ་ལ་(༤༦བ)དངོས་གྲུབ་མཆོག་འབྱུང་མི་རུས་པ་ཡིན།
དམ་བཞག་འདི་དག་ལ་སྒྲ་མས་དམ་ལ་བཞག་པ་ཙམ་ལས་སྟོབ་མས་དངོས་སུ་ཁས་ལེན་
མི་བྱེད་ཀྱང་། སྟོབ་དཔོན་སྤྱི་བྱང་གིས་དམ་བཞག་བཞི་ཀ་དང་། དཔལ་འཛིན་གྱིས་གཉིས་
པ་ལ་མནའི་ཐ་སྟད་མཛད་ཅིང་། དོ་རྩེ་ཅེ་མོ་ལས། དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་མནའ་ཡི་ནི། །སྟོང་
པོ་འདི་ཡིས་མནའ་བསྐྱག་གོ། །ཞེས་གསུམ་པ་ལ་མནའི་ཐ་སྟད་གསུངས་པ་ལྟར། དོན་ཏུ་
སྒྲ་མ་དང་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་དཔང་ཏུ་བཅུགས་ཏེ། དེ་དག་གི་སྤྱན་སྤར་མནའ་
བསྐྱགས་པ་ཡིན་པས་ན། ཅ་ལྷུང་རྣམ་བཤད་ལས། འཛིག་རྟེན་ན་མི་ཐ་མལ་པ་དག་ཀྱང་མི་
མ་ཡིན་སྤྱི་མོ་འགའ་ཞིག་གི་བྱང་ཏུ་མནའ་དོར་ན་མཆོམས་དེ་ལས་མི་འདའ་ན། སྤྱིར་ཐེག་
ཆེན་པ་དང་ཁྱད་པར་ཏུ་དོ་རྩེ་ཐེག་པ་བར་ཁས་འཆེས་ནས་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱི་སྤྱན་སྤར་
དེ་ལྟར་བྱས་ནས། ཐ་ན་ཅ་བའི་དམ་ཆོག་ཙམ་ལ་ཡང་སྤྱང་སྟོམ་མི་བྱེད་ཏུ་ག་ལ་རུང་སྟམ་
ཏུ་བསམས་ལ་བསྤང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ཙམ་གྱི་
མདུན་ཏུ་དོན་གལ་ཆེ་བ་འདི་ཕྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་ལེགས་ཀྱི་ཅ་བར་ཁས་སྤངས་པའི་དམ་
ཆོག་དང་སྟོམ་པ་ལ་ཅིས་མེད་ཏུ་མ་བཞག་པར་བསྤང་དགོས་ཤིང་བསྤང་ཚུལ་ཡང་། སྟོམ་
འབྱུང་ལས། ཅི་སྟེ་དངོས་གྲུབ་མཆོག་འདོད་ན། །སྟོག་ནི་ཡོངས་སུ་གཏོང་ཡང་སྟེ། །འཆི་
བའི་དུས་ལ་བབ་ཀྱང་སྟེ། །རྟག་ཏུ་དམ་ཆོག་བསྤང་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་
གི་སྟོག་ལས་ཀྱང་གཅེས་སྤྲས་ཆེ་བ་ཞིག་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐེལ་ཏུ་མཛད་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་ཡེ་ཤེས་པ་པབ་ནས་བདེན་པའི་སྟོབས་བརྟེན་པ་ལ། (༤༧ན)དང་པོར་ཡེ་
ཤེས་པ་འབེབས་པའི་ཚུལ་ནི། སྤྱིར་ཡེ་ཤེས་པ་དབབ་པ་ལ་སྟོད་ལ་དབབ་པ་དང་། སྟོབ་མ་

ལ་དབབ་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། གསང་འདུས་ཙ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟ་
བུ་སྤྲུམ་སྤྱོད་དུ་བསྟེན་པ་བཏང་ཞིང་བདེ་སྟོང་གི་ཉོགས་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཐོབ་པ་བྱས་ནས།
སྟོད་ཁྱེའུ་འམ་བུ་མོ་གཙང་མ་ལ་རི་རྩེ་ལ་སོགས་པ་དབེན་པའི་གནས་སུ་རྩིས་སྤྲུགས་ཏིང་
ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོན་ནས་དབབ་པ་ཡིན་ལ། འདིར་སྟོབ་མ་ལ་དབབ་པ་སྐབས་སུ་བབས་ཤིང་། དེ་
ལ་ཡང་། སྟོན་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་དགོས་པ་ཡིན་པས། སྤྲུམ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་
བོ་ཐ་མི་དད་པ་ལ་བདག་ལ་ཡེ་ཤེས་དབབ་པར་མཛད་དུ་གསོལ་སྟུང་དུ་གཏུང་ཤུགས་ཐག་
པོས་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་ཆོག་ཟུར་མི་འདྲ་ཙམ་མ་གཏོགས་དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པ་ལས་འབྱུང་བ་
འདིའི་རྩིས་སྟོན་མཛོད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། ཞེས་པ་ནས། དབབ་པར་
མཛད་དུ་གསོལ། ལན་གསུམ།

ད་ཡེ་ཤེས་པ་དབབ་པ་དངོས་བྱེད་པ་ལ་གྲུབ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་གྱིས་སྤྲུམ་མ་རང་ཉིད་
འབྱུང་བག་དང་བཅས་པའི་སྟོབ་ཆེན་པོ་གཤེན་རྩེ་མཐར་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་ཤིན་དུ་བྲག་པོ་ཅན་དུ་
བསྟོམ་དགོས་པར་གསུངས་པ་བཞིན་གཞན་ལས་ཀྱང་མང་དུ་འབྱུང་བས་སྤྲུམ་ལྟའི་རྣལ་
འབྱོར་བརྟན་པོ་དང་། སྟོབ་མ་ཡང་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལ། ད་ཅི་
ནས་བྱེད་རང་རྣམས་ལྟའི་སྤང་ཞེན་ཅན་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱང་འདིར་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་ནས་
ལྟར་བསྐྱེད་དགོས། དེ་ཡང་། གཙོ་བོ་འཛིགས་བྱེད་དུ་བསྐྱེད་པ་སྤྲུམ་སྤྱོད་མའི་བཞེད་པ་ལྟར་
བྱས་ཀྱང་ཆོག་མོད། འདིར་གསང་བ་འདུས་པའི་ཙ་རྒྱུད་ལས། རྩོད་རྩེ་ཆོས་ཀྱི་གཟུགས་ཆེན་
པོ། །བསྐྱེད་རྣམས་འོད་འབྱེད་པ། །ཞེས་སྟོབ་(༤༡)མ་རྩོད་རྩེ་ཆོས་འོད་དཔག་མེད་དུ་བསྐྱེད་
པར་གསུངས་པ་བཞིན་དོན་ཡོད་ཞབས་དང་དཔལ་འཛིན་ཡང་བཞེད་པས་འོད་དཔག་མེད་
འོད་ཆགས་གཤེན་རྩེའི་གཤེད་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས། ལྷ་རྒྱ་ཏའི་སྤྲུགས་བརྩོད་པའི་ཆོ་
སྤྲུགས་དོན་བཞིན་སྟོན་མེད་སྟོང་པ་ཉིད་བསམས་ནས་ཐ་མལ་པའི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་
ཀྱི་སྤང་བ་ཡིད་ངོར་བསྐྱུས། སྟོང་པ་དེའི་རང་ལས། བྱེད་རང་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཉིད་མེ་ལས་

བསྐྱེལ་མཆོད་པ། དེ་ལས་འདོད་ཆགས་གཤེན་རྩེའི་གཤེད་མངོན་རྟོགས་ལྟར་དུ་ཆ་ག་
གསུམ་སྐྱེད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་དམིགས་པ་མ་ཡིངས་པར་མཛོད། ཨོ་ལྷ་ཐུ་དྲ། ཞེས་པ་ནས།
འཛིན་པར་གྱུར། གསང་འདུས་ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཙུ་ལ་ལས། དེ་ལ་སྒྲིང་པོའི་སྤྲུགས་ཀྱི་ཡི་
གཤེ་ཆོག་འདི་རྣམས་སོ། །རྩྱ་ཏུ་ལྷ་རྩྱེ་ཞེས་དང་། རྩྱ་ནི་རྩེ་རྩེ་སེམས་དཔའི་བདག་ཀྱི་ཏེ་
སྤྱི་ཡི་རྩེ་རྩེ་ཅན། །ལྷ་ནི་ཆོས་འཛིན་རྒྱལ་པོ་སྟེ། །འདི་ནི་གསང་ཆོག་བསྟན་པའོ། །རྩྱ་ནི་
བསྐྱེལ་བར་བྱེད་པར་བཤད། །འགྲུལ་བ་དང་ནི་གཡོ་བ་ཡིན། །འདི་ནི་བསྐྱེལ་བ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི། །གསང་བ་ཡིན་པར་འདི་རབ་བཤད། །ཅེས་ཡི་གེ་དེ་བཞི་བསྐྱེལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་
གསང་བ་སྟེ་སྒྲིང་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་བཞིན། པ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་
ཤེན་ཏུ་མང་པོར་དེ་བཞི་བསྐྱེད་པ་དང་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་ནས་དབབ་པར་མཛོད་པ་དང་། དཔྱ་ནག་
གི་བཅུ་བཞི་པ་ལས། དེ་ལ་འདི་ནི་རྩེ་རྩེ་དབབ་པའི་ཆོག་འདོ། །འབྱུང་བཞིའི་ས་བོན་ཆེན་པོ་
ཡིས། །འཁོར་ལོ་བཞི་ནི་རབ་བསྐྱེལ་བྱ། །(༤༩)གནས་བཞི་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བ་བསམ། །ནམ་
མཁའ་ལ་ནི་གཡོ་བར་བྱེད། །ཅེས་པ་ནས། ལྷ་གང་ནས་ནི་བཅམས་ནས་ནི། །རི་སྤྱི་ལྷ་ནི་
སྦྱོར་གི་བར། །སྟོབ་མ་ཆེན་པོ་འཕར་བ་འགྱུར། །དེ་ནི་དབབ་པའི་ཆོག་འདོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་འདིར་ཡང་འབྱུང་བ་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡི་གེ་དེ་རྣམས་བསྐྱེད་དགོས་པས།
དེའི་ཚུལ་བྱེད་རང་རྣམས་པའི་སྤྱི་པོར་བྱི་དཀར་པོ་ལས་བྱང་སེམས་དཀར་པོའི་རང་བཞིན་
ཀྱི་ཚུ་དཀྱིལ་དཀར་པོ་རྒྱལ་པོ་བྱུང་པས་མཆོད་པ་ལ་སྤྱི་རྩེ་རྩེ་རྣམས་པར་སྤང་མཛོད་ཀྱི་ངོ་
པོ་ཏུ་དཀར་པོ། སྒྲིང་གར་ལོ་སེར་པོ་ལས་ས་དཀྱིལ་སེར་པོ་བྱུ་བཞི་བྱུར་བཞིར་རྩེ་རྩེ་
གསུམ་པ་བྱེན་དུ་འགྲེང་བའམ་ཉལ་སྟབས་གང་རུང་གིས་མཆོད་པ་ལ་བྱེད་རང་རྣམས་ཀྱི་
སེམས་དང་ཐུགས་རྩེ་རྩེ་མི་བསྐྱེད་པའི་ངོ་པོ་རྩྱ་ཡིག་སྟོན་པོ། ལྷེ་བར་རྩེ་དམར་པོ་ལས་མེ་
དཀྱིལ་བྱུར་གསུམ་དམར་པོ་ཤེན་ཏུ་ཆ་ཞིང་འབར་བ་ལ་གསུང་རྩེ་རྩེ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་
ངོ་པོ་ལྷ་དམར་པོ། ཀྱང་པ་གཉིས་ཀྱི་འོག་དུ། ཡི་སྟོན་པོ་ལས་རྒྱུད་དཀྱིལ་སྟོན་པོ་གཞུང་པོ་

དབྱིབས་ཅན་བཅད་ཁ་མདུན་དུ་བསྟན་པ་གཡས་གཡོན་དུ་བ་དན་གཡོ་བཞིན་པས་མཆན་
བ་ལ་མེའི་རང་བཞིན་གྱི་རྙིང་མར་པོ་ཤིན་ཏུ་ཆ་བའི་རེག་བྱ་བཟོད་པར་དཀར་བའི་གཟུགས་
ཅན་བསམས་ནས་རྒྱུད་གིས་རྙིང་ཡིག་ཕུལ་བ་བྱེད་རང་རྣམས་པའི་ལུས་གྱི་སྤྱི་གཙུག་ནས་རྒྱུ་
པའི་བར་ཁོང་སྟོང་དུ་གསལ་བའི་རྒྱུ་མཐེལ་ནས་ཁྱེད་པའི་མེའི་གནས་སུ་བྱིན་པ་དེ་
དང་ལྟན་ཅིག་སྤར་ཡང་རྒྱུད་གིས་སྤར་བས་སྤྱིང་གའི་ས་དཀྱིལ་དམར་ཏུར་ཏུར་བསྐྱེད་སྤྱོད་
དེའི་བྱོད་གིས་སྤྱི་པོའི་བདུད་ཅི་ཁྱེད་ནས་བབས་པས་ལུས་ཐམས་ཅད་(༤༩བ)གང་བས་བདེ་
བ་ཆེན་པོར་ལྟན་གིས་སོང་བའི་མོས་པ་མཛད་དགོས་ཤིང་། དེ་དག་བསྐྱོམས་པས་སེམས་
བདེ་བའི་ངོ་བོར་སྤྱེས་པ་དང་། འབྱུང་བཞི་འབྱུགས་པའི་དམིགས་པས་སེམས་འཕར་བ་དང་།
སྤྱི་ཞིང་འདར་བ་སོགས་འབྱུང་ལ། དེའི་ཆེ་ཡོ་ཤེས་པ་ཁྱེད་པའི་སྐྱབས་རྟེན་པ་ཡིན་པས་
དམིགས་པ་དེ་རྣམས་པའི་ཆོག་དང་བསྟན་ནས་མ་ཡེངས་པར་མཛོད། སྤོབ་མ་རྣམས་འདོད་
ཆགས་གཤེན་ཟེའི་གཤེད་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་པོར་པོ་ལས་རྒྱུའི་དཀྱིལ་འཁོར་དཀར་པོ་རྒྱུ་པོ་
བུས་པས་མཆན་པ་ལ་ཏུ་ཞེས་པ་ནས། ཆོམ་པར་གྱུར།

དེ་ལྟར་མཛོད་ནས་སྤྱི་མས་རྩེས་སྤྱགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ངོལ་མོའི་སྤྱི་ལ་སོགས་པས་
དབབ་པའི་ཆོ། ཁྱོད་རང་རྣམས་གིས་ཀྱང་། རྒྱུད་ཀྱིས་བར་སྤྱང་ལ་ཡེང་ཡེང་
འདེགས་བཞིན་པ་དང་། སེམས་བདུད་ཅི་འཛིགས་པའི་མཐུས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་མེར་
རེ་ཡོད་པ་དང་། ཐུགས་ཀའི་རྩྱ་དང་ལུས་གྱི་ནང་གི་མེའི་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས།
ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྱི་བཅས་ཐམས་ཅད་འཇམ་དཔལ་གཤེན་ཟེའི་གཤེད་གྱི་རྣམ་པར་
སྤྱིང་འོག་ཕྱོགས་མཆོམས་ཐམས་ཅད་ནས་བར་མཆོམས་མེད་པར་སྤྱན་དངས། ལུས་ལ་
ཆར་ཆེན་པོ་བབས་པ་བཞིན་སིབ་སིབ་ཐིམ་པའི་མོས་པ་མཛོད། ཅས་བརྟུན་ནས་སྤྱི་
མ་ལྟའི་ར་རྒྱལ་བརྟན་པོས། གཡས་རྩོལ་གསོར་ཞིང་གཡོན་དེལ་བྱ་འཁོལ་བཞིན་དུ། མ་
རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་འབེབས་རྩེས་གིས་བདུགས་པ་དང་བཅས། ཡོ་རྩེ་ལྷུ་ཞེས་པ་ནས།

རྩྱ་ཏུ་ལྷ་མོ་རྩྱ་པའ། ཅེས་པའི་སྐགས་མང་དུ་བསྐྱུས་ནས་དབབ་པོ། སྐགས་དེའི་དོན་ནི།
ལྷ་བེ་ཤ་ཡ་ཀུན་ཏུ་པོ་བ་ཅིག་། རྩྱ་ལྷ་ཡ་(༧༩ན)རེངས་པར་གྱིས་ཤིག་། ར་བཞི་རེངས་པར་
བྱེད་པའི་སྐགས་དང་། ལྷ་ཡ་གཉིས་གཡོ་བར་གྱིས་ཤིག་། རྩྱ་ཏུ་ལྷ་གསུམ་རྩྱ་ཏུ་ལྷ་གསུམ་
གྱི་ས་བོན་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་པ་པབ་པས། སློབ་མའི་རྒྱད་ལ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་གཉིས་
སྤྱེའི་པའི་ཡེ་ཤེས་ས་དང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་དངོས་སྤྱེ་བའི་པའི་པའི་པའི་
མོས་པ་བྱས་པའི་མཐུས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་ལྷ་གསུམ་པ་འདི་ལ་ནང་སྐུ་ལ་མཉམ་ཞེས་
པའི་ཐ་སྐད་བྱེད་ཅིང་། བབས་པའི་རྣམས་ནི། གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ལས། འགྲུ་
བ་དང་ནི་གཡོ་བ་ཡིན། །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་སྐུ་བྱང་གིས། སྤྱིང་འདར་དགའ་བ་ཆེ་བ་
དང་། །བརྒྱལ་བ་དང་ནི་གར་བྱེད་དང་། །འབྲེལ་དང་བྱེད་དུ་འཕར་བ་ནི། །བབས་པའི་
མཆན་ཉིད་དུ་ཤེས་བྱ། །ཞེས་པའི་ཆོག་འགྱུར་ལས། སྤྱིང་འདར་བ་སྤྱེ་ལྷ་ལྷ་བའམ་ཞེས་
ཀྱང་འབྱུང་བས་སྤྱ་གང་ངས། སྤྱ་དོའས། བརྒྱད་ཅུ་འཕར་བ་སོགས་ནས། བ་སྤྱེ་ལྷ་
བ། སྤྱི་གཡའ་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམས་ཆེ་ཆུང་དུ་མ་ཞིག་འབྱུང་བར་གསུངས་ལ། དཔལ་འཛོན་
ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་གཉིས་ལས། ཡེ་ཤེས་པ་ཆེར་ཐེབས་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ། ལྷའི་རྩེ་ལ་ཨ་དམར་
པོ་བསྐྱེམས་ཏེ་ཏེ་ལྷ་བཟོ་ཞེས་བརྗོད་ནས། མགོན་པོ་རྩྱ་ཏུ་ལྷ་མོ་ཆོས་ཆེན་པོ། །སྤྱང་བ་མཐའ་
ལས་བདེ་བ་ཆེ། །སྤྱོས་ཤིག་འདོད་ཆགས་ཆོས་ཆེན་པོ། །དགོ་དང་མི་དགོ་ལེགས་པར་
འདྲི། །ཞེས་པས་སྤྱི་གཡུང་ཀྱི་དོན་འདྲི་བ་དང་། གསུང་བབས་ན་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་ལྷ་
སྤྱོན་པ་དང་། ཐུགས་བབས་ན་འཛིག་རྩྱ་ཏུ་གཏོགས་པ་ཤེས་པ་དང་། སྤྱི་བབས་
ན་ནམ་(༧༩བ)མཁའ་ལ་འཕར་བ་སོགས་འབྱུང་ལ། ཏ་ཅང་འཕྱར་ཆེས་ན། མགོ་བོར་ལི་
ལས་བྱུང་བའི་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སྤྱི་ཆོགས་རྩྱ་ཏུ་ལྷ་མོ་ཆོས་ཆེན་པོ་སྤྱི་བས་མནན་པར་མོས་
པར་གསུངས། ལྷ་ལི་ཏ་བཟོ་གྱིས། ཡེ་ཤེས་པ་འབེབས་རྩྱ་ཏུ་བཤད་བྱེད་པའི་མཐུག་ཏུ།
བསམས་ཏེ་རྩྱ་ཏུ་ལ་སོགས་བསྐྱོད་པ། །རྩྱ་ཏུ་དག་ཀྱང་འབེབ་འགྱུར་ན། །སེམས་ལྷན་འབབ་

བ་ཅི་ཞིག་སྒྲིམ། །ཞེས་ནས་འཁྱོར་བ་རྒྱས་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པས་རྩོད་པ་ལ་ཡང་འབེབས་
རྒྱས་པར་གསུངས། དེ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་པ་པཐ་བ་དེ་ལ་གྲུབ་ཆེན་ལྷ་ལི་ཏས། ཡེ་ཤེས་བབས་
ནས་འཕར་གྱུར་ན། །ཉིལ་བཟོས་བཟོན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཕྱག་ལེན་ལ་ཡང་
ལྷ་མས་རྩོད་མགོ་བོར་བཞག་ནས་ཉིལ་བཟོས་བཟོན་པར་མཛད་པས། དེའི་ཆེ་ཡེ་ཤེས་
བབས་པ་དེ་བཟོན་པར་བྱས་ཐུང་སྐྱམ་པའི་སྤྱན་དམིགས་མཛོད། །ཉིལ་བཟོ།

དེ་ནས། བར་སྤང་གི་ཁ་དོག་འདི་བ་ནི། གཤེད་སྒྲོར་གྱི་དཀྱིལ་ཆོག་གཞན་ནམས་སུ་
མི་གསལ་ཡང་། གཤེན་རྩེའི་གཤེད་འབྱུང་བ་ལས། དེ་ནས་མིག་གི་སྤང་བ་འདི། །ཞེས་
གསུངས་པ་དང་། ཨ་རྒྱའི་སྤང་བ་སོགས་ལས་བཤད་པ་ལྟར་མཛད་པ་ཡིན་པས། སྤྱན་
དར་ཐུང་ཟད་བསལ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཐད་གྱི་བར་སྤང་ལ་ཏར་གྱིས་གཟིགས་ནས་ཁ་
དོག་གང་སྤང་བ་གསུང་བར་བྱ། བྱེད་ནམས་གྱི་མིག་ལ་རྩི་ལྟར་སྤང་། དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ།
དཀར་པོར་སྤང་ཞེས་ཟེར་ན་ཞི་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སེར། དམར། སྔ་ནམས་ལ་རིམ་བ་
བཞིན། རྒྱས་པ་དབང་བྱག་པོའི་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་གོ་བར་བྱ། དེ་ནས་
གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ནས་འབྱུང་བའི། ཡང་དག་པ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་འདིར། །ཞེས་སོགས་གྱིས་
བདེན་པའི་བྱིན་རྒྱལ་བྱ་བ་གཤེད་(༥༠ན)སྒྲོར་གྱི་དཀྱིལ་ཆོག་དེ་ནམས་སུ་མི་གསལ་ཡང་།
སྤང་བ་སོགས་གྱི་རྩིས་སུ་འབྲངས་ནས་མཛད་པ་ཡིན་ལ། ཆོག་གི་དོར་ནི། ཡང་དག་པ་ཡེ་
ཤེས་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འདིར་ནི། བདག་གི་སྒྲོབ་མ་ནམས་མེ་ཏོག་འདོར་བའི་
ཕྱིར་དུ་བཅུག་པ་འདིའི་ལྷ་གང་གི་རིགས་ཡིན་པའི་རིམ་བ་དེ་ནི་འདི་དག་གི་བསོད་ནམས་གྱི་
མཐུའི་སྐལ་བ་རྩི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་དུ་འབབ་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སྤྱིར་བདེན་སྒྲོབས་བཛོད་
ནས། བྱེད་པར་དུ་བདེན་སྒྲོབས་བཛོད་པ་ནི། གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འབྱུང་ལས། འདིས་ནི་
དངོས་གྲུབ་གང་འབྱུང་དང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་གོ་བདེ་བས། སྒྲོམ་མ་འདིས་དངོས་གྲུབ་རབ་
འབྱིང་ཐ་གསུམ་གང་འབྱུང་བ་དང་། ལྷའི་རིགས་གང་འདྲ་བ་ཞིག་བསྐྱུབ་པའི་སྒྲོད་རུང་དུ་

འགྱུར་བ་དང་། དངོས་གྲུབ་དེ་འགྲུབ་པ་ལ་ཡུན་རིང་སྤང་དང་སྒྲུབ་བ་མཆོག་དམན་སོགས་
གྱི་བསོད་ནམས་གྱི་མཐུའི་བྱད་པར་ཡང་རྩི་འབྲུ་བ་ཡོད་པ་དེ་འབྲུ་བའི་ལྷས་དགྱིལ་འཁོར་དུ་
མེ་ཏོག་དོར་བ་ལས་མ་འཁྲུལ་བར་སྟོན་པར་གྱུར་ཅིག ། ཅེས་པ་ཡིན་པས་བྱེད་རང་ནམས་
ཤར་སྒྲོར་གནས་པའི་མདུན་ནས་སྒྲུ་མ་ལས་གྱི་རྫོང་མེ་འཛིག་དགྱིལ་འཁོར་ལ་ཕྱོགས་པར་འགྲུངས་
ཏེ། དོན་དེ་བཞིན་དུ་བདེན་སྟོབས་བརྗོད་པའི་སྒྲུན་དམིགས་མཛད་ཀྱང་འཕུས། ཞེས་བརྗོད་
སྤྱད་དེ་སྒྲུ་མས་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ཤར་སྒྲོར་ཕྱོགས་ཏེ་ལག་པ་གཉིས་ཐལ་མོ་སྒྱུར་བའམ།
ཡང་ན། གཡས་གྱིས་སྒྲིང་གར་འདུད་པའི་ཚུལ་དང་། གཡོན་ཆེག་རྫོགས་མཐར་འཁྱེད་ཀྱི་
གསེལ་བ་དང་བཅས། ཡང་དག་པ་ཡི་དགྱིལ་འཁོར་འདིར། ཞེས་པ་ནས། དེ་འབྲུ་དགྱིལ་
འཁོར་དུ་གྱུར་ཅིག ། (༥༠བ)ལན་གསུམ་བརྗོད།

གཉིས་པ་དགྱིལ་འཁོར་མཐོང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་འཇུག་པ་ལ། བྱེད་རང་ནམས་
གྱིས་སྒྲུར་སྤུལ་བའི་མེ་ཏོག་གི་སྤང་བ་དེ་བཟུང་བ་ལ་ངས་ཀྱི། ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆེ་རིན་པོ་
ཆའི་སྤང་བར་གྱུར་པའི་མོས་པ་མཛོད། ཀྱི། དེ་ལྟར་རིན་པོ་ཆའི་སྤང་བར་མོས་པ་དེའི་ཁྲོད་
ནས་མེ་ཏོག་གཅིག་བཏོན་པ་དེ་ཡང་རིན་པོ་ཆའི་སྤང་བར་མོས་དགོས་ལ། དེ་ཉིད་ཕྱག་རྟེན་
གྱི་ཚུལ་ཡིན་པར་གསུང་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་བ་ནི། བ་རྩེ་རྟེན་ཏས། དེ་ནས་ཡོན་ཐོགས་གྲོང་
ཁྲོད་དུ། །སྒྲོར་བ་ལན་གསུམ་བྱས་ནས་ནི། །བསྟེན་ནས་སྒྲིམ་པའི་མེ་ཏོག་དོར། ཞེས་
གསུངས་པ་དང་མཐུན་པས། ཕྱག་རྟེན་མེ་ཏོག་རིན་པོ་ཆའི་སྤང་བར་མོས་པ་དེ་ཐོགས་ནས་
སེམས་མ་ཡངས་པར་རྩེ་གཅིག་པའི་སྒྲོ་བརྟན་པོས་དད་གུས་ཆེན་པོ་དང་བཅས་དགྱིལ་
འཁོར་གྱི་ནང་དུ་ཞུགས་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་མདུན་དུ་མིག་གིས་མཐོང་རྒྱུ་དང་། ལག་
པས་འཛིན་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་གསལ་བར་དམིགས་ནས། རང་གི་ལྟ་གང་ཡིན་པ་དེའི་དབྱ་
ལ་མེ་ཏོག་འབབ་པར་ཤོག་ཅིག་སྒྲིམ་དུ་བསམས་ནས་བ་རྩེ་རྟེན་ཏེ་ཞེས་པའི་རྩིས་སྒྲོས་
དང་བཅས་མེ་ཏོག་བསྟོས་མེད་དུ་འདོར་བར་ཞུ། བ་རྩེ་རྟེན་ཏེ་

རྒྱལ་ས་དོན་ནི། སྤྱི་ཚུ་སོ་སོར་བཞེས། བཟོ་ནི་དོ་རྩེ་སྟེ་མེ་ཉྱལ་འདོར་ཡུལ་གྱི་སྟེ།
 ཉེ་མཉེས་པའི་ས་བོན་ཡིན། དེ་ལྟར་མེ་ཉྱལ་དོར་བ། གཙོ་བོ་ལ་ཤོག་ན་སྐྱར་དུ་འབྱུང་བ་ཅིང་།
 སྟེ་ལྷོ་ཡོད་པའི་དབུའམ་གཙུག་ཉོར་སོགས་ལ་ཤོག་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས་
 གྲུབ། སྐུ་ནམ་ཞལ་ལ་ཤོག་ན་རྒྱལ་ས་གྱི་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་། སྟེ་ལྷོ་སྟོང་སྟང་བར་གསུམ་ལ་
 ཤོག་ན་དངོས་གྲུབ་རབ་འབྱིང་ཐ་མ་གསུམ་འཕྲོ་བ་བར་གསུངས་པའི་(༥༡ན)དངོས་གྲུབ་ནི།
 ལ་བ་བས་བྱང་ཆུབ་དང་དབང་ཕྱག་དང་ནོར་ལ་བཤད། སྟེ་ལས་རིང་ན་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་
 ཐག་རིང་ལ། ཉེ་ན་སྐྱར། གཉིས་གྱི་བར་དུ་ལྷུངས་ན། གང་ལ་ཉེ་བ་དེའི་རིགས་སུ་སྟེ་རྒྱུད་
 ལས་གསུངས། ཉེ་རིང་མཉམ་ན་གཉིས་ཀའི་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་ལ། གང་ལ་དད་པ་དེའི་
 རིགས། ཅིག་པའི་ཕྱི་རོལ་དུ་ལྷུངས་ན་ལན་གསུམ་བསྐྱར་ནས་ཡང་ཕྱི་རོལ་དུ་ལྷུངས་ན་
 དངོས་གྲུབ་སྤྱོད་འབྱུང་ལ། འདི་ལ་བ་བ་དང་དབང་འདྲིན་ལ་སོགས་པས་མི་བརྒྱང་བར་
 བཤད་དེ་དབང་མི་བསྐྱར་བའི་དོན་ཡིན། དོ་རྩེ་ནང་དུ་ལྷུངས་ན་ཆོགས་ཆེན་པོས་འབྱུང་
 ལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་རེ་ལྷ་རྒྱུ་པོ་རྣམས་དང་དོ་རྩེ་ཕྱིར་ལྷུངས་ན་དངོས་གྲུབ་མེད་ཅིང་། རེ་ཞིག་
 བར་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་མ་སྟོན་པར་རྒྱལ་ས་གྱི་བརྒྱས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱིན་པས་སྐལ་བ་དང་
 རྣན་པར་བྱས་ནས་སྐྱར་འདུག་པར་བྱ་བ་ཡིན། གསང་བ་སྟེ་རྒྱུད་ལས། དེ་དང་ཅིག་པ་ལ་
 ལྷུངས་ན་ཞི་བའི་སྟེན་སྟེན་གྱས་ནས་དེ་རྩེས་གཞུག་པར་བཤད། འོ་ན་དབང་མ་བསྐྱར་བའི་
 བོད་དུ་སྟོབ་མ་ལ་བརྟག་པ་དང་། དེ་ནས་མི་ལམ་བརྟག་པ་དང་། སྐབས་འདིར་མེ་ཉྱལ་དོར་
 བས་བརྟག་པ་རྣམས་ལ་དགོས་དོན་མི་འབྲ་བ་མེད་ན་བརྟག་པ་ཡང་ཡང་བྱ་དོན་མེད་པས་
 རྟེན་པར་གང་ཡོད་སྟུམ་ན་སྟོན་དུ་སྟོབ་མ་བརྟག་པ་ནི་དབང་བསྐྱར་དུ་རྒྱང་བའི་མཆོན་ཉིད་
 ཆང་མ་ཆང་ཡིན་ལ། ལྷ་སྟོབ་མཆོན་ཉིད་ཆང་ཡང་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་བགེགས་ཡོད་པ་སྟེ་
 པས་ན་མི་ལམ་གྱིས་བར་ཆད་ཡོད་མེད་བརྟག་པ་ཡིན། སྟེ་སྟོབ་མའི་མཆོན་ཉིད་ཆང་ཞིང་
 དབང་བསྐྱར་བ་ལ་བར་ཆད་མེད་ཀྱང་ད་ལྟ་དབང་བྱ་རན་མ་རན་ཅི་རིགས་ཞིག་འབྱུང་བས་

དེ་བརྟག་པའི་ཕྱིར་དང་(༥༡བ)ལྷ་གང་གི་རིགས་ཡིན་པ་བརྟག་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་མེ་ཉྱག་
དོར་བ་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་ཀྱི་དགོས་པ་སོ་སོར་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སོ་ཤིང་དོར་བ་དང་
ནམ་མཁའི་ཁ་དོག་འབྲི་བ་གཉིས་ཀ་དངོས་གྲུབ་གང་འགྲུབ་བརྟག་པར་འབྲ་ཡང་སྤྲ་མ་ཙམ་
ཀྱིས་ཆོག་པར་མི་འཛིན་པར་ད་དུང་ངེས་བརྟན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཕྱི་མས་བརྟག་པ་ཡིན་པས་
འགལ་བ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །

དེ་ནས་མེ་ཉྱག་དོར་བ་དེ་ངས་སྒྲངས་ནས་སྤར་གྱི་མེ་ཉྱག་གི་ཐོང་བ་དང་ལྷན་ཅིག་
བརྒྱས་ནས་ཨོ་བྲ་ཉི་གི་རྒྱ་ཁྲིའི་སྤགས་བཛོད་པ་དང་མཉམ་དུ་སྤྱི་བོར་འཆིང་དགོས་ལ།
སྤགས་དོན་ནི། སེམས་དཔའ་སྟོབས་པོ་ཆེ་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་རབ་དུ་བྱུང་ཞིག །ཅེས་པ་སྟེ།
བྲ་ཉི་རབ་དུ། གི་རྒྱ་ཁྲི་བྱུང་ཞིག །ཉོ་ཁྱོད་ཀྱིས། ཨི་མི་འདི། སར་སེམས་དཔའ། མརྒྱ་བ་ལ་
སྟོབས་པོ་ཆེ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སེམས་དཔའ་སྟོབས་པོ་ཆེ་ཞེས་མེ་ཉྱག་གང་ལ་ཕོག་
པའི་ལྷ་དེ་ལ་བོས་ནས། རང་གི་རིགས་ཀྱི་སྟོབས་མ་འདི་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་བྱུང་ཞིག་
ཅེས་གཏད་པ་ཡིན་པས། སྤ་མས་དེ་ལྟར་བཛོད་ཅིང་ཐོང་བ་མགོ་ལ་བཅིངས་པའི་མཐུས་ལྷ་
དེས་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བྱུང་པར་ཅན་བསྐྱིགས་པ་དེ་ལ་
མེ་ཉྱག་ཐོང་བའི་དབང་བསྐྱར་བ་ཞེས་བྱ་བས། དེའི་ཆེ་མེ་ཉྱག་ཐོང་བའི་དབང་གི་ངོ་ཐོ་བདེ་
སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སྤྱེས་པའི་མོས་པ་བརྟན་པོ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། ལས་དང་པོ་བ་ལ་གོང་མའི་
གསུང་རྒྱན་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བདུད་ཅི་འབེབས་སྤྱངས་བྱས་ན་དམིགས་པ་འཆར་བདེ་བས་
མགོ་བོར་བཅིངས་པའི་མེ་ཉྱག་གི་ཐོང་བ་ལས་ཡེ་ཤེས་ལྗེའི་རང་བཞིན་གྱི་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་
བབས། ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་གང་། སྤྱིག་སྤྱིབ་སྤྱི་དང་བྱུང་པར་དུ་ཡང་(༥༢ན)རིགས་་
གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་ཞུགས་ཏེ་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཆོས་སྤྱར་འབྱར་བ་ལ་སྤྱིབ་བྱེད་ཀྱི་
དེ་མ་དང་རང་གི་ལྷས་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་དང་མེ་ཉྱག་ཐོང་བའི་དབང་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་
ཀྱི་སྤྱིག་སྤྱིབ་ཐམས་ཅད་སྤྱངས། བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྤྱེས་ཤིང་ལྷ་

དེས་བྱང་ཚུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱས་པ་བྱང་པར་བ་རྒྱད་ལ་བཞག་བྱང་
སྒྱུ་པའི་མོས་པ་མཛོད། ཨོ་བྲ་ཏི་གི་རྒྱ་ཏ་སྒྱི་མི་སཏྱ་མཏྱ་བྲ་ལ།

དེ་ནས་མིག་དར་བསལ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོན་པ་ལ། དམར་ནག་གི་དཀྱིལ་ཚོག་
སོགས་སུ་མི་གསལ་ཡང་། ལྷ་ལི་ཏས། འོད་འབར་ཨོ་གཉིས་མིག་ཏུ་བསམ། ཞེས་པ་
ཅམ་གསུངས་པ་དང་། གྲུབ་ཆེན་བེལ་བྱ་པས་རྒྱུ་གིས་བསྐྱལ། རི་གིས་བསྐྱལ། ཨོ་གིས་
འོད་གསལ་བར་བྱས་ནས་མ་རིག་པའི་སྒྲིབ་གཡོགས་དང་མིག་དར་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བསལ་
བར་བསམ་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱེད་རང་སྟོབ་མ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་གར་རྒྱ་བ་ལ་རྒྱུ།
དབལ་བར་མའི་ས་བོན་རྒྱུ། མིག་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་དབུས་སུ་རོ་བོ་མིག་དབང་ཉིད་རྣམ་
པ་ཨོ་ཡིག་དཀར་པོའི་གཟུགས་སུ་གནས་པ་ལ་རང་རྒྱད་ཀྱི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་དང་མ་རིག་པ་ལ་
སོགས་པ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་རོ་བོའི་དྲི་མས་མོག་མོག་པོར་བྱས་པར་བསམ་པ་ལ་
སྟོང་གའི་རྒྱུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། དབལ་བའི་རི་ལ་ཕོག། །དེ་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་རབ་
ཏུ་འབར་བ་འཕྲོས་པ་མིག་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་ཨོ་ཡིག་ལ་ཕོག་པས་དེའི་སྟོང་གི་མ་རིག་པ་
ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་གཡོགས་ཀྱི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་ལྷག་མེད་དུ་བསྐྱལ། ཨོ་ཡིག་དྲངས་
གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་(༥༩བ)དུ་གྱུར་པ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་
པའི་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་སྟུན་ལ་ཕོག། །དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟུན་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་འོད་ཟེར་ལ་
འབྲིལ་ཏེ་བྱང་བ་ཨོ་ཡིག་ལ་ཐེམ་པས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྟུན་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཐམས་ཅད་ཞུགས།
ཨོ་ཡིག་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་གཟུགས་ཅན་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་
རྩ་རྩེའི་སྟུན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟུན་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཐོབ་བྱང་སྒྱུ་པའི་མོས་པ་མཛོད། ཨོ། རྩ་
རྩེ་སེམས་དཔའ་དང་ཁྱོད་ཀྱི། །ཞེས་པ་ནས། རྩ་རྩེའི་མིག་ནི་སྒྲ་ན་མེད། །སྒྲ་མས་རྩོ་རྩེའི་
ཅེ་མོས་མིག་དར་བསལ། །ཚོག་དེ་དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པ་ལས་གསུངས་ཤིང་། རོན་ནི། རྩ་རྩེ་
སེམས་དཔའ་སྟེ་དེ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་རྩོ་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་གིས་དེང་སྟེ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་ཁྱོད་

ཀྱི་མིག་གི་སྒྲིབ་གཡོགས་འབྱེད་པ་ལ་བཙོན་པར་མཛད་ལ། དེ་ལྟར་བྱེ་བའི་མིག་དེས་
གཟུགས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐོགས་པ་མེད་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་བས་ན་རྩོ་རྩེའི་མིག་དང་།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་དང་འབྲུ་བས་ན་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། མིག་ལས་འོད་
ཟེར་སྒྲོ་བ་སྤྱུ་བྱེད་པ་སོགས་ནི། ར་ཡ་སེ་ནས། དེ་ནས་མིག་གཉིས་སྒྲ་བ་ལ། །ཨོ་མོ་སྤྱང་
གར་སྒྲ་བ་ལ། །བདག་པོ་ཡང་དག་དམིགས་བྱས་ནས། །དེ་ཡིས་མིག་བལྟས་འོད་ནམས་
ཀྱིས། །དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནི་ལྟ་ནམས་ཀྱི། །སྤྱན་དང་དབྱེར་མེད་རང་བཞིན་དུ། །ཡང་དག་
དམིགས་ནས་དེ་ནས་སྤྱིན། །མིག་གཉིས་ལ་ནི་ལེགས་བསྐྱས་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་
ལ་གོང་མའི་མན་ངག་གིས་བརྒྱན་པ་ཡིན།

དེ་ནས་བལྟ་བར་བསྐྱལ་བ་ནི། དཔལ་འཛོལ་གྱི་དཀྱིལ་ཆོག་གཉིས་དང་ཨ་མོ་ལྟས།
མིག་དར་བྱེ་བ་དེ་ཙམ་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་། ལྷ་ལི་ཏ་དང་། ཨ་རྒྱ་སོགས་མང་པོས་མཛད་
པ་ལྟར་བྱ་བ་ལ། (༥ ནྟ)ཆོག་འདི་ཡོངས་རྫོགས་རྩོ་རྩེ་སྤྱང་པོ་རྒྱན་དང་། ཀྱང་པ་བདུན་པ་
མ་གཏོགས། རྒྱ་རྒྱུད་གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལས་འབྱུང་བའི་དོན་ནི། སློབ་མ་ཁྱོད་ཀྱི་མིག་ནི་བྱེ་
ཟེན་པས། ད་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་ཆོགས་ལ་དད་པའི་ཤུགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་རྟེན་བརྟེན་
པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྲིས་པ་འདི་དང་། དེས་མཚོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དེ་ཉིད་
ལ་སྟོས་ཤིག །སློབ་མ་ཁྱོད་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་དེའི་རིགས་
སྤྱ་སྤྱེས་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྤྲགས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བས་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པར་
ཡང་འགྱུར་ཞིང་། མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་པ་ཀྱན་ནི་ཐུན་སྤྲུམ་ཆོགས་
པ་འཛོལ་པར་ཡང་འགྱུར། དམ་ཆོག་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱུངས་པས་སྤྲགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྣལ་
འབྱོར་པའི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བར་གྱིས་ཞེས་པའམ། ཀྱང་པ་འདི་དག་ལ་སྤྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འགྱུར་དུ།
དངོས་གྲུབ་བྱིར་ནི་དམ་ཆོག་སྐྱོངས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པའི་བྱིར་དུ་
དམ་ཆོག་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐྱོངས་ཤིག་ཅེས་པ་དང་། བྱི་འབྲེན་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་ཨེ་ཨྱི་

དོན་དང་པར་སྐྱུར་བའི་ཅེ་དགར་རོལ་བའི་ལྷ་ལ་མ་གྱི་ཐབས་ཟབ་མོས་གསང་སྔགས་སྒྲ་
མེད་གྱི་ལམ་ནམས་ལ་སྐྱབ་པ་ལྷ་ལ་ལེན་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བ་དང་། ཉེ་བཟོ་བླ་བྱ། ཞེས་པའི་
དོན་ནི། གྱེ་དོན་ལྷོས་ཤིག་ཅེས་བ་ཡིན་པས་དེ་ལྷ་རྒྱགས་ལ་བཞག་ནས་གསན་པར་ཞུ།
ད་ནི་དད་པའི་འུགས་གྱིས་སྟ། །ཞེས་བ་ནས། ཉེ་བཟོ་བླ་བྱ། དེ་ལྷ་རྒྱ་དོན་ལྷོས་ཤིག་བསྐྱེད་
བ་སོགས་གྱི་ཉེན་འབྲེལ་བྱུང་བར་ཅན་འགྲིག་པའི་སྤྱིར་དུ་མིག་ལ་བཀག་པའི་དར་བསལ་
བ་སོགས་མཛད་པ་ཡིན་(༥༣བ)ཡང་། དཀྱིལ་འཁོར་མིག་གིས་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་
བ་ནི་མ་ཡིན་པས། མིག་ལ་བསྟན་པའི་གྲིས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་འདིས་གང་མཆོན་པའི་ཉེན་
བཞེན་པ་ཐམས་ཅད། སྒྲ་མས་བསྟན་པའི་རིམ་པ་བཞེན་དུ་མིག་གིས་མཐོང་སྐྱུ་དང་ལག་
བས་འཛིན་སྐྱུ་ཡོད་པ་ལྷ་ལ་ཡིད་གྱིས་མཛོན་སྟུང་དུ་མཐོང་བ་དང་དེ་ཡང་རང་ག་བ་མ་ཡིན་
པར་འབྲས་དུས་གྱི་ཉེན་དང་བཞེན་པ་དངོས་ཡིན་པའི་མོས་པ་མཛད་དགོས་ལ། ལྷ་སྟོན་
པའི་རིམ་པ་ཡང་། གཙོ་བོ་ནས་སྟོ་བའི་བར་དབྱས་ནས་རིམ་གྱིས་སྟོན་པ་དང་། སྟོ་སྤྱང་
ནས་གཙོ་བོའི་བར་མཐའ་ནས་རིམ་གྱིས་སྟོན་པ་གཉིས་དང་དེ་ལ་ཡང་ལྷ་ལི་ཏ་དང་དཔལ་
འཛིན་གྱི་ནག་པོའི་དཀྱིལ་ཆོག་སོགས་བྱང་གི་སྟོ་བ་ནས་དང་། དེའི་དམར་པོའི་དཀྱིལ་ཆོག་
དང་ལ་བ་བ་སོགས་ཤར་གྱི་སྟོ་བ་ནས་བཅུམས་པའི་འུགས་གཉིས་ལས་འདིར་སྤྱི་མ་ལྷ་རྒྱ་
བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་བྱེད་ནམས་ད་ལྷ་གནས་པའི་འུགས་ནས་འགོ་འཇུགས་པའི་དབང་
དུ་བྱས་པ་ཨ་མོ་སྟེ་དཀྱིལ་ཆོག་གི་དགོངས་པ་ཡིན་པས་ཤར་གྱི་སྟོ་བ་ནས་རིམ་བཞེན་
སྟོན་པ་འདི་ལ་མ་ཡེངས་པར་གཟིགས་པའི་དམིགས་པ་མཛོད།

དེ་ཡང་། སྤྱི་རོལ་དུར་ཁོད། ཅེས་བ་ནས། བཞེན་པར་བཅས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་
ཅད་མཛོན་སྟུང་དུ་མཐོང་བར་གྱུར་པའི་མོས་པ་མཛོད། དེ་ལྷ་རྒྱ་འབྲས་དུས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
ཡིད་གྱིས་མཛོན་སྟུང་ལྷ་རྒྱ་མཐོང་བའི་མོས་པ་བྱས་པ་ལྷ་ཞོག །གྲིས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་མིག་
གིས་མཐོང་བ་ཙམ་ལ་ཡང་། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐུས། བདེ་གཤེགས་སྐྱུ་གཟུགས་

ཅིག་ངོས་བྱིས་པ་ལ། (༥༢ན)འབྲུགས་བཞིན་པ་ཡི་སེམས་ཀྱིས་བལྟས་ན་ཡང་། །དེ་
དག་རིམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་མཐོང་། །ཞེས་སེམས་ཞེ་སྤང་གིས་འབྲུགས་བཞིན་པར་
སྐྱ་གཞུགས་བྱིས་པ་ལ་བལྟས་ན་ཡང་དེའི་མཐུས་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་གངས་མེད་རིམ་གྱིས་
མཐོང་བ་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་དང་། །འཇམ་དཔལ་ཅ་རྒྱད་ལས། བཙུགས་མེད་པ་དང་སྤྲིག་
ཅན་ཡང་། །རས་བྱིས་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ནི། །སྐད་ཅིག་གིས་ནི་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་
དང་། ཅེ་མོ་ལས། དད་པ་མེད་པ་དང་དགེ་བའི་ཅ་བ་མ་བསགས་པ་དང་། རྒྱུད་ཡོངས་སུ་
མ་སྤྲོན་པ་དང་། མོས་པ་མེད་པ་མང་དུ་བྱིན་ཀྱང་འོན་ཀྱང་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་བྱིར་མི་སྤྲོག་
པའི་ས་བོན་བསྐྱེད་པས་སོ། །ཞེས་མ་དད་པ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་དཀྱིལ་འཁོར་མཐོང་བ་
ཅམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ངེས་པའི་ས་བོན་བརྟན་པོ་འཛོག་པར་གསུངས་པ་ལྟར་པན་ཡོན་
མཐའ་ཡས་པ་ཐོབ་པ་ཡིན།

དེ་ནས་གཤེད་སྐྱོར་གྱི་དཀྱིལ་ཆོག་དེ་རྣམས་སུ་མི་གསལ་ཡང་། བྲེང་བ་དང་། བཟང་
པོ་ཡོངས་བཟུང་། འཕགས་པ་ལྟ་སོགས་ཀྱིས་མཛད་པ་བཞིན། དོ་རྩེ་སྤྱང་པོ་རྒྱན་གྱི་ལེའུ་
བཞི་པ་ནས་གསུངས་པའི་ཆོག་འདིས་དམ་ཆོག་བཛོད་པར་མཛད་པ་ལ། ཆོག་གི་དོན་ནི།
སློབ་དཔོན་ལྷུན་པས། གཞན་ཡང་དོ་རྩེའི་རིགས་ནི་སེམས་ཡིན་ཏེ། །དོ་རྩེ་གྲུབ་པའི་མཐའ་
ལས་སེམས་ལ་འདོད་དེ། རི་སྐད་དུ། སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་སེམས་གང་ཡིན། །དོ་རྩེ་ཞེས་
ནི་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །སེམས་དེ་ཡང་འཛིག་ཉན་དང་འཛིག་ཉན་
ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་(༥༢བ)ལྟ་བུ་
ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རིགས་དེ་ཡང་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་
འདོད་དེ་ཞེས་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཁུངས་དང་རྒྱ་མཚན་བཅས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་བཞིན། དོ་རྩེ་
སྤྱེ་སེམས་སམ་ཐུགས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་གཤེན་རྩེའི་གཤེད་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར། སྐྱ་ལ་སོགས་
པའི་རིགས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་ན་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་

ཐོ་འདིར་བདག་ཁྱེད་ཀྱིས་སོ། །འདུས་པ་བྱི་མ་ལས། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྟོམས་འཇུག་
པ། །རྣལ་འབྱོར་ཞེས་ནི་བྱ་བར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐབས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་
ཤེས་རབ་སྟོང་པ་གཉིས་བྱུང་དུ་འཇུག་པའི་རྣལ་འབྱོར་འབྲས་བྱའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་
ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར། སྟོབ་པའི་དུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྩི་ཡེ་ཤེས་ལས་རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་
གཞལ་མེད་ཁང་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་ན་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་འདི་བདག་གིས་མཐོང་
ངོ། །སྟོད་མིན་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་མན་ཆད་ལ་གསང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་ལས་
མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་ན་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་འདིར་བདག་ལ་མེ་ཏོག་སྟངས་བའི་དབང་བསྐྱར་
ངོ། །ཞེས་པ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཁྱེད་ཀྱིས་པ་དང་དབང་བསྐྱར་བ་དེ་རྣམས་འདོར་མི་རུང་
བར་ངེས་པར་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་ས་མ་ཡ་སྟེ་དམ་ཆོག་དང་། དེ་ཐོབ་པས་ན་ཤིན་
ཏུ་དགའ་བ་མཆོན་པའི་བྱིར་རྟོག་སྐྱེས་བཅུ་དྲུག་པ་ཡིན་ལ། ཆོག་རྒྱུད་འཁོར་ལྷོ་དང་།
མཐར་དེ་ལྟར་སྟོར་བ་ནི་བཟང་པོ་ཡོངས་བཟུང་ལྟར་ཡིན་པས་དོན་དེ་རྣམས་བྲན་པའི་སྟོ་
ནས་འདིའི་རྩིས་སྟོས་མཛོད། ལྷོ་རྩིས་དཀྱིལ་འཁོར་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་(༥༥ན)པོར་བདག་
ཁྱེད་ཀྱིས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། ས་མ་ཡ་རྟོ་རྟོ་རྟོ། དེ་ལྟར་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པའི་སྟོར་
དེ་རྣམས་ལས། ཆས་འཇུག་ནས་གསང་བར་གདམས་པའི་བར་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པའི་
སྟོན་འགྲོ་ཡིན་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་ཁྱེད་ཀྱིས་སྐབས་འདིའི་དངོས་གཞི་
ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཆེ་ཕྱིར་སྐལ་མཉམ་ཐོབ་ཚུལ་བཤད་བྱེད་ལ། ནང་དུ་ཁྱེད་ཀྱིས་པ་ན་ལྟ་རྣམས་
ལ་མོས་པ་སྐྱེས་ཏེ་བྱུག་དང་སྟོར་བ་སོགས་བྱས་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཡིན།

དེ་ནས་སྐྱེས་པས་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བ་ལ་དམ་ཆོག་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱར་དགོས་
སོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དམ་བཞག་གི་སྟོར་དང་། དེ་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་ཕབ་སྟེ་ནང་
སྐལ་མཉམ་དུ་བྱེད། དེ་ལྟར་ལྟ་རྣམས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པར་བྱས་ཀྱང་འབྲས་དུ་དབང་
བསྐྱར་བྱ་རུང་མི་རུང་ཅི་རིགས་ཤིག་འོང་བས་དེ་བཞག་པའི་བྱིར་མེ་ཏོག་དོར་བ་དང་། དེ་

དོར་ནས་རྩང་བར་ཤེས་པ་ལ་མེ་ཏོག་སྤང་བའི་དབང་བསྐྱར་ཞིང་ཉེན་བཉེན་པའི་དཀྱིལ་
འཁོར་རྣམས་སྟོན་པ་ཡིན། དེས་ན་ཐམས་ཅད་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་ནང་དུ་ཞུགས་པའི་ཕྱི་སྐྱལ་མཉམ་དང་། མེ་ཏོག་དོར་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་དང་།
དམ་བཞག་དང་། མེ་ཏོག་སྤང་བའི་དབང་རྣམས་ནི་གཞུག་པའི་སྐབས་གྱི་གཙུག་པོ་ཡིན་ལ།
གཞན་རྣམས་དེ་དག་གི་ཡན་ལག་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པའི་སྐོར་
རྣམས་སོང་།

གཉིས་པ་ཞུགས་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་ལ། བྱམ་པ། གསང་བ། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
དབང་། དབང་བཞི་པ་བསྐྱར་བའི་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། ཐུན་མོང་བ་དོ་རྩེ་(༥༥བ)སྟོབ་
མའི་དབང་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དོ་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བ་གཉིས་ཀྱི། དང་
པོ་འབྲུལ་བ་ལ། ལྷ་མ་དང་གཙུག་པོ་ཐ་མི་དད་པའི་ཞབས་རྩུ་དུ་ཐུན་མོང་བ་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་
ལྗེའི་དབང་ཟབ་མོ་ཞུ་བའི་ཡོན་དུ་མཆུལ་འབྲུལ་བར་ཞུ། ཞེས་བརྗོད་ནས་མཆུལ་འབྲུལ་
དུ་གཞུག། ད་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལ་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ལྗེའི་དབང་རེ་རེའི་འགོར། གསོལ་
བ་འདེབས་པ་རྒྱས་པའི་ལུགས་དང་། ཁྱོན་གཅིག་དུ་བྱ་བ་བསྐྱུས་པའི་ལུགས་གཉིས་ལས་
འདྲིར་ནི་ཕྱི་མ་ལྟར་དང་། གང་གིས་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཆོག་འདི་དག་ནག་གི་ལེའུ་
བརྒྱད་པ་དང་། དམར་པོའི་བཙུ་བ་ལས་གསུངས་པ་དཔལ་འཛིན་གྱི་དཀྱིལ་ཆོག་གཉིས་
སྤྱ་ཡང་བཀོད་པའི་དོན་ནི། སངས་རྒྱས་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་སྟེ་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་
བཞིན་ཅན་གྱི་བྱུག་པ་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོས་དོ་རྩེ་སེམས་དཔལ་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་གྱི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་དེ་ལྟར། བདག་ལ་ཡང་ལྷ་མ་དང་གཙུག་པོ་ཐ་
མི་དད་པའི་མགོན་པོས་རིག་པའི་དབང་ལྔ་བསྐྱར་ཞིང་མཆོག་གི་དངོས་བྱུང་ཡུང་བདག་
ལ་སྤུལ་དུ་གསོལ་ཞེས་པ་ཡིན་པས་དོན་དེ་བཙན་པའི་སྟོན་ནས་རིག་པའི་དབང་ལྔའི་དོན་དུ་
གསོལ་བ་འདེབས་པ་འདིའི་རྗེས་སྟོས་མཛོད། སངས་རྒྱས་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་ཡིས། ཞེས་

བ་ནས་སྦྱལ་དུ་གསོལ་གྱི་བར་ལན་གསུམ།

དེ་ནས་མི་བསྐྱོད་པ་ཚུ་དབང་འབུལ་བ་ལ། སྡོན་དུ་ནང་དབང་བསྐྱར་བའི་གསལ་ཁ་
གཤེད་སྐྱོར་གྱི་དཀྱིལ་ཆོག་དེ་རྣམས་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་། འདུས་པ་ལེའུ་བཙུ་བདུན་
པ་ལས། སློབ་དཔོན་སྤྱིང་གར་རབ་བསྐྱོམས་ནས། །དབང་བསྐྱར་བ་ནི་བཅམ་(༥༦ན)པར་
བྱ། །ཞེས་སོགས་ནང་དབང་བསྐྱར་བ་པན་ཡོན་དང་བཅས་པ་དང་། གྲུང་ལས་ཀྱང་གསུངས་
པ་ལྟར་ཨ་རྒྱ་སོགས་མང་པོས་མཛད། འཛིགས་བྱེད་ལ་ཡང་། ལྷ་མ་སྡུ་མ་རྣམས་བཞེད་པ་
ལྟར་རིན་ཆེན་སྤེང་བར་ཡང་མཛད་ཅིང་དེའི་ཆོ། སློབ་མ་རྒྱུ་ལས་རལ་གྱི་རྒྱུ་ས་མཆོན་པ་
ལས་འཇམ་དབྱངས་སམ། ཡང་ན་འཛིགས་བྱེད་དུ་བསྐྱེད་པ་སྡུ་མ་དག་གི་བཞེད་པ་ལྟར་
རམ། དེགས་ལྷ་སྤྱི་འགྲོར་བསྐྱེད་ཀྱང་རུང་བར་གསུངས་པ་ལས་བྱི་མ་འཇུག་པ་བདེ་བ་
བཞིན་བྱེད་པ་ཡིན་པས། ཐོག་མར་ངས་བསངས་ཚུ་གཏོར་བའི་སྐབས་སུ། ལྷ་མའི་ཐུགས་
ཀ་ནས་ཁྱོ་བོའི་ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སློས་ནས་ཁྱེད་རང་རྣམས་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་
བགོགས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་བསྐྱད་སོང་སྟམ་པའི་དམིགས་པ་མཛད་དགོས་ཤིང་།
དེ་འོག་གི་བསངས་ཚུ་གཏོར་བ་གཞན་ལ་ཡང་འབྲ། དེ་ནས། ལྷ་མ་གཙོ་བོར་གསལ་བའི་
ཐུགས་ཀའི་རྒྱུ་ལས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་སྡོན་པོའམ་དམར་པོ་
སློས་ནས་ཁྱེད་རང་རྣམས་བྲངས། ལྷ་མ་འཛིགས་བྱེད་དུ་གསལ་བའི་ཞལ་ནས་ཞུགས། དེའི་
སྐྱེའི་དབྱེབས་བརྒྱད་ནས་གཙོ་བོའི་ཡུམ་གྱི་བརྒྱར་འཛོན་པ་སྟོང་སྤངས་གྱི་ངང་ནས་ས་བོན་
དང་དེ་ལས་ཐུག་མཆོན་དང་དེ་ལས་སྐྱོ་ཇོགས་པའི་ཆོག་གསུམ་བསྐྱེད་ཀྱིས་མི་བསྐྱོད་པ་
སོགས་སུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་ངའི་ཆོག་དང་བསྐྱུན་ནས་སྐྱུན་དམིགས་མཛད་པར་ཞུ། ཨོ་
ཁྱེད་ཀྱི་ཀྱི་པལ། ལྷ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི། ཞེས་པ་ནས། འབྱུང་བ། ཡང་ལྷ་མ་
གཙོ་བོར་གསལ་བའི་(༥༦བ)ཐུགས་ཀའི་རྒྱུ་ལས་འོད་ཟེར་ཐུགས་བཙུར་སློས་ནས་དེ་ན་
བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྐབས་གང་ཡིན་གྱི་དེགས་

ལྷ་ཡལ་ཡུམ་གྱི་རྣམ་པར་སྤྱན་དྲངས་ནས་སློབ་མ་མི་བསྐྱོད་པ་སོགས་སུ་གསལ་བ་ལ་
བསྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱན་དམིགས་མཛོད། ལྷ་མ་དང་གཙོ་
བོ་ཐ་མི་དད་པའི། ཞེས་པ་ནས། གཉིས་སུ་མེད་པར་གྱུར། ཡང་ལྷ་མ་གཙོ་བོར་གསལ་བའི་
ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་ལས་འོད་ཟེར་སྤར་ལྟར་སློབ་ནས་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཤར་དང་
ཤར་ལྟོ་བ་རྣམས་རྣམ་སྤང་ཡབ་ཡུམ། ལྟོ་དང་ལྟོ་རྒྱབ་པ་རིན་འབྱུང་ཡབ་ཡུམ། རྒྱབ་དང་
རྒྱབ་བྱང་བ་འོད་དཔག་མེད་ཡབ་ཡུམ། བྱང་དང་བྱང་ཤར་བ་རྣམས་དོན་གྲུབ་ཡབ་ཡུམ་
གྱི་རྣམ་པའོ། ཡང་ན་ཚུ་དབང་གི་སྐྱབས་འདིར་ཐམས་ཅད་མི་བསྐྱོད་པ་ཡབ་ཡུམ། ཅོད་
པན་གྱི་སྐྱབས་ཐམས་ཅད་རིན་འབྱུང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་སོགས་སུ་སྤྱན་དྲངས་ཀྱང་
ཆོག་པས་ད་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པས་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྤྱན་དྲངས་ལ་ལྷ་མས་མཆོད་པའི་
སྤྱན་དམིགས་མཛོད། ལྷ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི། ཞེས་པ་ནས། བ་ཀྱི་རྩ་རྩྭ་སྤྲུ། དེ་
ལྟར་ནང་དབང་བསྐྱར་བ་པོའི་དབང་ལྟ་གསར་དུ་སྤྱན་དྲངས་པ་དང་བསྐྱབས་པའི་དཀྱིལ་
འཁོར་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷ་མས། དོ་རྩེ་ཅན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ལ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་ནང་
དབང་གི་དོན་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་དགོས་པས་ཆོག་དེའི་དོན་ནི། དེས་དོན་ཟུང་འཇུག་གི་
དོ་རྩེ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་འཛིན་པའམ་བྱང་དོན་ཡེ་ཤེས་ལྷ་མཆོན་བྱེད་དོ་རྩེ་ཅེ་ལྷ་པ་བྲག་
ཏུ་འཛིན་པས་ན་དོ་རྩེ་ཅན་ཏེ། (༥༧)རིགས་བྲག་པའི་བྲུབ་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་རྣམ་
སྤང་སོགས་ལ་མར་གྱུར་པའི་འགོ་བ་མཐའ་དག་སློབ་པའི་ཕྱིར་དུ་དབང་ཡོན་ཏན་ཀྱང་གྱི་
འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་པ་དེ་རི་ལྟར་སྤུལ་བ་དེ་ལྟར་དུ་བདག་གི་སློབ་མ་འདི་རྣམས་ལ་ཡང་
སྤུལ་དུ་གསོལ། ཞེས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་མཐུས་དབང་ལྟ་ཡབ་ཡུམ་
ཐམས་ཅད་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་རྒྱུན་གྱིས་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་
གྱི་ངོ་བོར་མེར་གྱིས་ཞུ་བ། ལྷ་མ་གཙོ་བོར་གསལ་བའི་སྤྱི་གཙུག་ནས་ཞུགས་པ་རིམ་གྱིས་
བབས་དོ་རྩེ་ནས་བྱང་བས་བྱེད་རང་རྣམས་ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་མི་བསྐྱོད་པར་གསལ་བ་ལ་དབང་

བསྐྱར་བས་ལུས་ཐམས་ཅད་གང་། བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པའི་དམིགས་པ་
མཛད་ནས་ནང་དབང་དངོས་བཞེས་པ་དང་དེ་ནས་ཡུམ་གྱི་བསྐྱེད་ནས་སྦྱོས་ནས་རང་གནས་
སུ་འཁོད་པའི་སྤྱན་དམིགས་མཛོད། རྟོ་རྩེ་ཅན་གྱིས་སངས་རྒྱུས་ལ། །ཞེས་པ་ནས། འཁོད་
པར་གྱུར། དབང་འདི་རྣམས་ལ་གང་གིས་དབང་བསྐྱར་བར་བྱེད་པ་པོ་སྤྲོ་མ་དང་། གང་ལ་
དབང་བསྐྱར་བའི་ལས་སུ་བྱ་བའམ་ཡུམ་སྦྱོར་མ་དང་། ཐམས་ཅི་ཞིག་གིས་དབང་བསྐྱར་
བའི་བྱེད་པའི་ནང་ཆེན་དབང་རྩལ་དང་གསུམ་པོ་འདི་ལྟ་གང་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལ། རྒྱ་རི་
ཀ་པས། མི་བསྐྱོད་བསམ་གཏན་གསུམ་རྫོགས་པས། །ཞེས་ཅུ་དབང་གི་སྐབས་གསུམ་
ག་མི་བསྐྱོད་པར་བསྐྱེད་པ་དང་། ཅོད་པན་ལ་གསུམ་ག་རིན་འབྱུང་དུ་བསྐྱེད་པ་སོགས་
ནས་མིང་དབང་ལ་སྤྲོ་མ་དང་སྦྱོར་མ་གཉིས་རྣམས་དུ་བསྐྱེད་པའི་བར་མཛད་ལ། ཐེང་
བ་སོགས་དཀྱིལ་ཆོག་མང་པོར་སྦྱོར་(༥༧)མ་དང་དབང་རྩལ་གྱི་ལྷའི་དམིགས་པ་འཕོ་
བར་བཤད་པ་མ་གཏོགས་སྤྲོ་མ་ལྟར་བསྦྱོར་པའི་དམིགས་པ་མི་འདྲ་བ་མ་བཤད་པས་དེ་
དག་གི་ལུགས་ལ་རིག་པའི་དབང་དུག་ཀའི་སྐབས་སྤྲོ་མ་གཙོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་
གནས་པས་ཆོག་པ་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་སྦྱོར་མ་དང་དབང་རྩལ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་
སྐབས་སོ་སོར་འཕོ་དགོས་པ་ཡིན་ལ། གྱུར་གྱི་བཞི་པ་ལས་ཀྱང་། ལྷ་མོ་སྦྱོལ་མས་འབྱུང་
ལྷན་པའི། །སྦྱོར་མ་རྟ་མཆོག་དུ་བསམས་ཏེ། །ལག་པས་རྟོ་རྩེ་བའོལ་གཞུག། རྟོ་རྩེ་
བདག་པོས་དབང་བསྐྱར་བྱ། །ཞེས་བྲིལ་བུའི་དབང་གི་སྐབས་སྦྱོར་མ་དོན་གྲུབ་ཡབ་ཡུམ་
དུ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པས་གཞན་རྣམས་ལའང་སྐབས་ཀྱི་དམིགས་པ་འཕོ་བ་མཆོན་ནས་
བསྟན་པ་ཡིན། སྦྱོར་མ་དང་དབང་རྩལ་གཉིས་སྐབས་ཀྱི་རིགས་སོ་སོར་བསྐྱེད་དགོས་
པའི་རྒྱ་མཚན་སྐབས་དེའི་རིགས་ཀྱི་ལྷའི་དངོས་གྲུབ་བསྐྱབ་པ་ལ་ལྷ་དེའི་རྒྱལ་བཏན་
པོ་དགོས་པ་དང་། ལྷ་དེའི་རིགས་རྒྱུན་གྱིས་དབང་བསྐྱར་བ་ཞིག་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་
ཡིན་པས་ཐོག་མར་དབང་རྩལ་བུམ་ཅུ་མི་བསྐྱོད་པར་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དངས་

ནས་བསྐྱེམ། མཆོད་པ་ཤུལ་བའི་རྗེས་སུ་བྱམ་ཆུང་ནས་པར་བསྐྱར་ནས་བྱིན་རྒྱབས་བྱེད་
པ་ཡིན། ཨོྲཱ་ཁྱེ་གྲི་ཉུ་པའ། དབང་རྗེས་བྱམ་ཆུ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། ཅེས་པ་ནས། བྱམ་
ཆུར་གྱུར། དེས་དབང་རྗེས་བསྐྱེད་ཆོག་གྲུབ།

དེ་ཡང་དབང་བསྐྱར་བར་བྱེད་པ་པོ་ལ་སྒྲ་མ་དང་ལྷ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་། ལྷ་ལ་ཡང་
རྒྱལ་ཆོན་སོགས་བསྐྱབས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ན་བཞུགས་པ་དང་། སྒྲེང་བ་སོགས་མཁས་
གྲུབ་ཀྱི་གཞུང་དུ་མ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་གསར་དུ་སྦྱན་བྲངས་(༥༩ན)པའི་ལྷ་གཉིས་ཡོད་
པའི་སྤྲ་མས་ནི་དངོས་སུ་དབང་བསྐྱར་བའི་བྱ་བ་མི་མཛད་ཀྱང་། སློབ་མ་ལ་དབང་བསྐྱར་
བའི་དགོངས་པ་གཏད་པའི་སློ་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་ཞིག་དགོས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་སྤྱི་བུ་
གིས། དེ་ནས་རང་བཞིན་ཤེས་ནལ་འགྱུར། །པ་ཡིས་སློབ་མ་དབང་བསྐྱར་བྱིར། །གུས་
པས་རྒྱལ་བ་དེ་དག་ཀྱན། །སྐར་ཕྱོན་ཆེད་དུ་བསྐྱུལ་བར་བྱ། །ཞེས་དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱབ་
པའི་སྐྱབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་པ་སྦྱན་འབྲེན་པའི་དགོས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སློབ་མ་ལ་དབང་བསྐྱར་
བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན། འོ་ན་བསྐྱབས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་པའི་སྤྲ་
དངོས་སུ་དབང་བསྐྱར་བའི་བྱ་བ་མི་མཛད་པར་དགོངས་པ་གཏད་པ་ཅམ་གྱིས་ལྷ་དེ་དག་
གིས་དབང་བསྐྱར་བ་དང་དགྲིལ་འཁོར་དེ་ལས་དབང་ཐོབ་པར་འཛོག་རི་ལྟར་བྱས་ཤིང་།
ལྷ་དེ་དག་གིས་དགོངས་པ་གཏད་ཅིང་དངོས་སུ་སྒྲ་མ་སོགས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བའི་བྱ་
བ་བྱས་པས་བསྐྱབས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་སྤྲ་དབང་བསྐྱར་བ་སོགས་སུ་འཛོག་བྱས་
ཏེ། དཔེར་ན། དག་སྟོང་གི་སྟོམ་པ་འབོགས་པའི་ཆེ། ལས་བྲལ་གྱི་དག་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་
དངོས་སུ་འབོགས་ཆོག་མི་མཛད་ཀྱང་། ལས་སྟོབ་ཀྱིས་ཐུགས་བསྐྱབ་པའི་ལས་བྲལ་པ་ལ་
དགོངས་པ་གཏད་པའི་མཐུས་སྟོམ་པ་སྦྱེས་པའི་ཆེ་དག་འདུན་གྱིས་བསྐྱེན་པར་ཛོགས་པ་དང་
དེ་ལས་སྟོམ་པ་ཐོབ་པར་འཛོག་བྱས་པ་བཞིན་ནོ། །གསར་དུ་སྦྱན་བྲངས་པའི་དབང་ལྷ་ལ་
ནི། ལ་བ་པས་བདེ་མཆོག་ཉིད་ལ་རིགས་ལྡར་བྱེད་པས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་སྦྱན་

འདྲེན་པར་གསུངས་པ་དང་། ཐེང་བ་ལས་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་གཤེགས་
(༥༩བ)པ་དང་གཤེགས་མ་སེམས་དཔའ་དང་སེམས་མ་ཁྲོ་བོ་དང་ཁྲོ་མོའི་རྣམ་པ་སྤྱི་འབྲེ་
ལྟར་སྤྱན་འདྲེན་པར་གསུངས་པའི་ཚུལ་གཉིས་གང་བྱས་ཀྱང་འདྲ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་
དང་བསྐྱབས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བའི་དགོངས་པ་མཛད། སྤྱན་
མ་ལ་སོགས་པའི་གཤེགས་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གདུགས་
དང་རྒྱལ་མཆོན་ལ་སོགས་པ་མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་བསམ་ཀྱིས་མི་བྱབ་པ་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱི་
སྤྲེང་ཕྱོགས་སུ་འཛིན། སྤྱི་དང་གར་མཛད་ཅིང་རོལ་མོ་སྒྲ་ཆོགས་པའི་སྤྱི་སྤྱོག་པ་དང་། མེ་
ཏོག་དང་གུར་ཀྱམ་ལ་སོགས་པའི་ཆར་འབབས་ཤིང་། བྲག་གིས་ཅུང་ཟད་ཡོ་བར་བཟུང་
བའི་བྱམ་པས་དབང་བསྐྱར། གཟུགས་རྫོ་རྩེ་མ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་མས་བཟ་ཤིས་ཀྱི་སྤྱི་
དབྱངས་ཀྱིས་ཤིས་པ་བརྗོད་པ་དང་། ཁྲོ་བོ་རྣམས་ཕྱོགས་མཆོམས་སུ་འཁོད་ནས་སློབ་མ་
ལ་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་བགོགས་རྣམས་བསྐྱད་པའི་བྱ་བ་མཛད་པར་མོས་
པ་བརྟན་པོ་བསྐྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་དག་ལ་སློས་མཛད་ཀྱི་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་ཡོད་ལ། དེ་
ལྟར་དམིགས་པ་བརྟན་པོས་དབང་ལྡན་སྤྱན་འདྲེན་པ་སོགས་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་བསྐྱབས་ན་
རྒྱལ་བ་རྣམས་བྱོན་ཏེ་སློབ་མ་ལ་དབང་བསྐྱར་ནས་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབ་པ་ངེས་པར་མཛད་པ་
ནི། གསང་འདུས་རྩ་རྒྱད་ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པ་ལས། རྫོ་རྩེ་སྤྱི་གསུམ་སྤྱགས་ཀྱིས་ནི། །ཡུངས་
ཀར་དག་གིས་བརྟེན་པར་བྱ། །དེ་ལ་དེ་ཡི་ཆོ་ན་ནི། །བདག་ཉིད་དབང་བསྐྱར་རབ་ཏུ་
སློལ། །ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་ལས་གསལ་བར་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་པས་དམིགས་པ་རྣམས་
མ་ཆད་པར་མཛད་པར་བྱ། ལྷ་མ་(༥༩ན)དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི་བྱགས་ཀའི་རྩྭ་གི་འོད་
ཟེར་ཀྱིས། ཞེས་པ་ནས། བགོགས་བསྐྱད་པར་བྱ།

དེ་ནས་ཟུང་འདུག་གསལ་བ་ལས། བྱམ་པ་བཟུང་སྟེ་བཟ་ཤིས་པའི། །ཆོགས་སུ་
བཅད་པ་ཐོག་མར་སྤྲེལ་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤིས་པ་བརྗོད་དགོས་པ་ལ་བཟ་ཤིས་ཀྱི་

ཆོག་གི་དོན་ནི། འདིར་བཟ་ཤིས་པའམ་སྤུན་སུམ་ཆོགས་པ་གང་འབྲ་བ་ཞིག་གིས་བཟ་
ཤིས་པར་བྱེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྦྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་རང་སྤྱིང་དུ་རྣམ་པར་དག་པའི་
ཚུལ་གྱིས་སྤྲུགས་ལ་གནས་ཤིང་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་སོགས་ལ་ས་རང་རང་གི་དོ་སྤྱོད་
ཀྱི་སྦྱིབ་པས་དག་པའི་ཚུལ་དང་། སོ་སྦྱེ་རྣམས་ལ་རང་སྤྱིང་དུ་བྱི་མའི་སྦྱིབ་གཡོགས་དང་
བཅས་ཏེ་ལུས་སེམས་ཀྱན་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་མ་འདས་པའི་ཚུལ་
གྱིས་སེམས་ལ་གནས་པས་ན་སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་སྤྱིང་ལ་བྱབ་པའམ་གནས་པའི་ཆོས་ཉིད་
དེ་དང་དོ་སོ་དབྱེར་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ངེས་དོན་གྱི་དོ་རྩེ་འཆང་ནི་རིགས་
ཀྱན་གྱི་བདག་ཉིད་དེ་བྱེད་པ་སོ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཤར་བའི་
བང་དོན་རིགས་བྱུག་པའི་མི་བསྐྱོད་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་སྦྱོང་བའི་ལྷ་ཡིན་ཞིང་། རྣམ་པར་ཤེས་
པ་ནི་སྦྱང་གཞིའི་ཕྱང་པོ་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པ་དང་། གཞན་ཐམས་ཅད་དེའི་གཞན་
དབང་ཅན་ཡིན་པས་ཕྱང་པོ་ལྗེའི་ནང་ནས་སེམས་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་ལྟར། སེམས་དེ་ཉིད་སྦྱོང་
བྱེད་རིགས་བྱུག་པའི་མི་བསྐྱོད་པ་དེ་ཡང་ཕྱང་པོ་གཞན་སྦྱོང་བྱེད་དམ་པའི་རིགས་གཞན་
རྣམས་ཀྱི་ནི་རྩེའམ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཞིང་། (༥༩བ)མ་ལུས་དག་པའི་སེམས་ཅན་ཏེ་
རིགས་ལྗེའི་སངས་རྒྱས་ཀྱན་སྦྱོད་བྱེད་ཀྱང་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་བྱུག་པའི་དོ་སོ་བདེ་
བ་ཆེན་པོ་ཡི། བཟ་ཤིས་ངེས་ནི་དེ་རིང་སྟེ་ད་ལྟ་སྟོབ་མ་ཁྱོད་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་
སྟོན་ནས་དབང་རབ་ཏུ་བསྐྱར་བའི་བཟ་ཤིས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དབང་རྩལ་
སྟོབ་མ་ལ་མངོན་དུ་སྤྲུགས་ནས་བཏེག་པའི་དགོས་པ་ནི། སྦྱ་མས་མཛད་པ་འདི་དང་འབྲ་
བར་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མཛོད་ཅེས་ལྟ་ལ་བསྐྱུལ་བ་དང་། དེ་ལྟར་མཛད་པ་སྟོབ་མ་ལ་གོ་
བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པས་སྦྱ་མ་དང་དབང་ལྟ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཟ་ཤིས་ཀྱི་སྤྱུ་དབྱངས་
བཛོད་པའི་སྤྱན་དམིགས་མཛད་པར་བྱ། བཟ་ཤིས་གང་ཞིག་ཀྱིས་པ་ནས། དབང་རབ་
བསྐྱར། །དེའི་ཆེ་སྟོབ་མ་ལ་མེ་ཏོག་འཕྲོད།

དེ་ནས་ཚུ་དབང་དངོས་བསྐྱར་ཚུལ་ནི། རྡོ་རྗེ་སྤྱིང་པོ་རྒྱན་གྱི་བཞི་པ་ལས། ཉིལ་གྱི་གང་
བྱ་ལྟར་གང་བཞི། །རྒྱལ་བ་བྱམ་པ་འཛིན་པ་ཡིས། །དེ་རིང་ཁྱོད་ལ་དབང་བསྐྱར་བས། །དེ་
ལྟར་ཤེས་ནས་ཡིད་བདེར་གྱིས། །ཞེས་ནམ་མཁའ་གང་བར་བཞུགས་པའི་དབང་ལྷ་ཐམས་
ཅད་གྱིས་ཕྱག་ན་བྱམ་པ་སོགས་སྐབས་གང་ཡིན་གྱི་དབང་རྩམ་ཐོགས་ཏེ་སློབ་མ་ལ་དབང་
བསྐྱར་བར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་སྤྲོ་མས་བསྐྱབས་པའི་དབང་རྩམ་དེ་ཉིད་བཟུང་བར་
མོས་དགོས་པ་ནི། གསང་འདུས་ཙ་རྒྱུད་ལེའུ་བཙུ་བྱག་པ་ལས། བྱམ་པ་དམ་ཆེ་ག་མཆོག་
ནམས་གྱིས། །བཟུང་བར་མཁས་པ་དག་གིས་བསྐྱོམས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ།
དངོས་སུ་སྤྲོ་མས་དབང་བསྐྱར་བར་མཛད་པས། བསྐྱར་བའི་ཆོགས་བཅད་ཀྱི་དོན་ནི། དབང་
བསྐྱར་བ་ནི་འདོར་དུ་མི་རུང་བས་ན་རྡོ་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
(༦༠ན)རྒྱལ་པོ་སྟེ་འཛིག་ཏེན་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་ན་ཁམས་གསུམ་ཀུན་གྱིས་
ཕྱག་བྱས་པ་སྟེ་དེའི་འོས་སུ་གྱུར་པའང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱུ་ཀུན་གྱི་སྤྱན་སྦྲར་གསང་
བ་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གནས་ལས་བྱུང་བའམ་དེའི་རིགས་ལས་སྐྱེས་
པ་ཁྱོད་ལ་ངས་སྤྱོད་པར་བྱ་ཡི། ཁྱོད་གྱིས་ཀྱང་འདི་ལ་ནན་ཏན་དུ་གྱིས་ཤིག །ཅེས་པ་སྟེ་
སློབ་མ་ལ་དབུགས་འབྲེན་པའམ་སློབ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཆོགས་བཅད་དེ་གསང་འདུས་
ལེའུ་བཙུ་བྱག་པ་ལས་འགྱུར་མི་འདྲ་ཅུ་འབྱུང་།

སྤྱགས་དོན་ནི། ཨོ་ལྷ་བཟང་ལྷ་ད་ཀ་རྡོ་རྗེའི་ཚུ། ཨ་རྟེ་ཁི་ཕུ་ཉིད་དབང་བསྐྱར་པོ། །སུ་ར་
ཏ་སྟྲི། ཁྱོད་རབ་ཏུ་དགའ་བར་གྱིས་ཤིག །ཨ་ཉི་ངའམ་བདག་སྟེ། ངས་རྡོ་རྗེའི་ཚུས་དབང་
བསྐྱར་བར་བཟུང་བས་ཁྱོད་རབ་ཏུ་དགའ་བར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་པ་ཡིན། སྤྱགས་རིམ་ཆེན་
མོ་ལས། དེ་ལ་ཚུས་གཏོར་བ་སོགས་དང་དབུ་རྒྱན་མགོ་ལ་བསྐྱོན་པ་དང་རྡོ་རྗེ་ལ་ལག་ཏུ་
གཏད་པ་དང་མིང་བཏགས་པ་ནམས་ནི་དབང་ལྷ་པོ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི། རོ་བོ་མ་ཡིན་པས་རོ་
བོ་ནི་ཚུ་དབང་ལ་མཆོན་ན་དབང་བསྐྱར་ས་མི་བསྐྱོད་པར་བསྐྱེད་ཅིང་དབང་རྩམ་མི་བསྐྱོད་

པ་ཁྱེ་བའི་ཚུས་བསྐྱར་ཚུལ་སྤྱི་བོར་གཏོར་བ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པ་དང་བསྐྱབས་པའི་དཀྱིལ་
འཁོར་བའི་ལྷ་ཚུ་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་དགོངས་པ་གཏད་པ་རྣམས་དང་གསར་དུ་སྤྱན་དངས་
པའི་དབང་ལྷ་མི་བསྐྱོད་པས་གཙོ་མཛད་པ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་དངོས་སུ་སྒྲ་
མས་བསྐྱར་བའི་མཛད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒོ་བ་མ་དེའི་རྒྱུ་ལ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། ཞེ་
སྤང་སྦྱང་བ་དང་། ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། མི་བསྐྱོད་པའི་སྒོ་ནས་ཀྱི་
བསྐྱོལ་(༤༠བ)བརྒྱས་དང་། དངོས་གྲུབ་བསྐྱབ་པ་ལ་དབང་བའི་རྒྱས་པ་བྱད་པར་བ་ཞིག་
བསྐྱོས་པ་ལ་ཚུ་དབང་དུ་བྱ་སྟེ་གཞན་བཞི་དང་མེ་རྟོག་སྟེང་བའི་དབང་ལ་ཡང་དེའི་རིག་པ་
སྤྱར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བུམ་ཚུ་མགོར་གཏོར་བ་དང་དབུ་རྒྱན་བསྐྱོན་པ་སོགས་དང་
དབང་གི་ཆོག་སྐྱ་རྣ་བར་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་དབང་ཐོབ་པར་མི་འགོ་བས་དབང་བརྟེན་ལེགས་
པར་འཕྲོད་པའི་སྒོ་ནས་དམིགས་པ་རྣམས་གསལ་ཐེབས་པ་དེས་པར་གལ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ན།
ཚུས་གཏོར་བ་དང་དབུ་རྒྱན་བསྐྱོན་པ་སོགས་རྩལ་གྱི་དབང་དེ་དག་ནི་དབང་གི་རྒྱ་ཡིན།

དབང་གི་ངོ་བོ་ནི་སྟེང་བ་ལས། དེའི་ཆེ་དེས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྤྱན་སུམ་ཆོགས་པར་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། སྤགས་རིམ་ཆེན་མོར། དེ་ལྟར་དབང་བསྐྱར་
པའི་དུས་སུ་བདེ་བ་སྤྱན་སུམ་ཆོགས་པ་བྱུང་བར་བསམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་
པས་ཚུ་དབང་ལ་མཆོན་ན་དངོས་སུ་སྒྲ་མ་དང་སྒོ་མ་དོན་ལ་སྒྲ་མས་བསྐྱབས་པའི་དབང་
བུམ་མང་པོར་གྱུར་པ་ནམ་མཁའི་དབང་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱག་ཏུ་ཐོགས་ནས་དེ་ལས་
ཚུ་རུབ་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྤྱི་བོ་ནས་དབང་བསྐྱར་བས་ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་
ཅིའི་ཚུ་རྒྱན་གྱིས་གང་བས་བྱགས་རྒྱུད་ལ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དངོས་སུ་སྤྱེས་པའོ། དེ་
སྤྱེས་པར་མོས་པའོ། །སྟོང་པའི་གོ་བ་མེད་རིགས་ལ་བདེ་བ་སྤྱེས་པའོ། །སྤྱེས་པར་མོས་
པ་ཅམ་ལ་དམའ་མཐར་བྱས་པ་ནི་དེས་པར་དགོས་ཤིང་། རྒྱས་པར་སྤྱོད་ན་བདེ་སྟོང་གི་མོས་
པ་བྱེད་ཚུལ་དེའི་ཐོག་དེ་འབྲེའི་ཚུ་རྒྱན་གྱིས་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྤིག་སྤྱི་བ་ཐམས་

ཅད་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཡང་ཞེ་སྤང་དང་། མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཀྱི་བསྐྱོམ་(༤༡ན)བཞུགས་
དང་། དངོས་གྲུབ་བསྐྱུབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་བྱི་མ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཏེ་ལུས་དྲངས་
གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་ཐ་མལ་པ་གནས་འགྱུར་
ཏེ་འབྲས་དུས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས་བྱུང་སྣམ་པ་དང་། རང་གི་སེམས་
རྒྱུད་ཀྱི་ཞེ་སྤང་གི་བྱི་མ་དག་པ་དང་། མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཀྱི་བསྐྱོམ་བཞུགས་དང་དངོས་
གྲུབ་བསྐྱུབ་པ་ལ་དབང་བར་བྱས་བྱུང་སྣམ་པའི་མོས་པ་བརྟན་པོ་བསྐྱེད་པ་གལ་ཤིན་ཏུ་
ཆེ་ཞིང་དམིགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་ན་དེ་དང་ཟུངས་སྤྲུགས་ཀྱི་མཐུ་རྣམས་ཆོགས་པས་བཤད་
མ་ཐག་པའི་སྐྱོན་ཀྱི་རིགས་སྤྱོད་བ་དང་ཡོན་ཏན་རྣམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱས་པ་དང་བག་ཆགས་
ཁྱད་པར་ཅན་རེ་ངེས་པར་འཛོག་ཅིང་དེ་དག་དང་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པར་མོས་པ་
དེ་ཅུ་དབང་གི་ངོ་ཐོ་དངོས་གཞི་ཡིན་པས་སྐྱུན་དམིགས་རྣམས་མ་ཡེངས་པར་མཛད་པ་
ཞུ། དབང་བསྐྱར་དོ་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟེ། །ཞེས་པ་ནས། ཨ་ཏྲི། དེའི་ཆེ་བླ་མས་ལག་པ་གཡམས་
པས་བུམ་པའི་ཁ་རྒྱན་གྱིས་ཅུ་བྱངས་ཏེ་དོ་རྗེའི་ཅེ་མོས་སྐྱེ་བོར་ཅུ་བྱུག་པར་གསུངས་པ་
དོ་རྗེ་སྤང་བ་ལྟར་ཡིན་པས་དེའི་དོན་ལག་པ་གཡམས་པས་ཁ་རྒྱན་དང་དོ་རྗེ་གཉིས་སྤྲུགས་
ནས་ཁ་རྒྱན་གྱི་ཅེ་མོས་གཏོར་བ་ཡིན་པར་སྤྲུགས་རིམ་ལས་གསུངས་ལ། དཔལ་འཛོན་
ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་སོགས་གཞན་ལས་སྤྱ་རྒྱུར་གྱིས་གཏོར་བ་ལས་དོ་རྗེའི་གསལ་ཁ་མེད་པ་
མང་། གྱི་དོར་ལས་རིམ་གྱི་ཆོ་ག་ལས་བཤད་པ་བཞིན་བུམ་པ་མགོ་བོར་འཛོག་པ་དང་།
ཡོ་ག་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་བུམ་ཅུ་འབྱུང་ཡང་རུང་། བུམ་པ་ལྟ་བུར་དང་མཉམ་པ་
ཡོད་ན་དང་པོར་(༤༡བ)རྣམ་རྒྱལ་ནས་རལ་གྱི་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་ཀྱི་བུམ་པའི་བར་གྱིས་
རིམ་བཞིན་དབང་བསྐྱར་བའོ། བུམ་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཅུ་དུང་ཆོས་སོགས་སུ་བསྐྱུས་ནས་
དེས་བསྐྱར་ཆོག་པར་སྤང་བར་གསུངས།

དེ་ལྟར་དབང་བསྐྱར་བའི་མཐར་རིགས་བདག་གི་རྒྱས་འདེབས་བྱེད་པ་གཤེད་སྟོར་གྱི་

མཐར། །དབང་བསྐྱར་བ་ནི་མཆོག་ཏུ་ཤེས། །མྱོང་བྱང་ཆེན་པོར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སོགས་
གསུངས་པ་ལྟར། དབང་འདི་དང་འདིས་མ་དག་པའི་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་
པ་འདི་དང་འདི་སྦྱང་ཞིང་དག་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་དག་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཞེས་སྤང་བྱ་དག་པའི་
ཆ་ནས་བཤད་པ་དང་། ཡང་། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། སངས་རྒྱས་ལྡན་ཉི་དག་པ་འདི། །དབང་
བསྐྱར་ལྡན་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དཀྱིལ་ཆོག་དོ་རྗེ་སྤང་བ་ལས། དབང་ལྡས་ཡེ་
ཤེས་དེ་དག་གི་ས་ཐོན་རྒྱས་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་བདག་ཉིད་དུ་མོས་པར་བྱའོ་ཞེས་
པ་ལྟར། ཡེ་ཤེས་ལྡན་ལ་སོགས་པ་དག་པའི་ཆོས་འདིའི་རྒྱས་པ་འཛོག་པ་དང་། དག་པ་
དེའི་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ་ཡིན་ཞེས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་(༤༩བ)ངོ་བོར་དག་པ་བཤད་པ་
གཉིས་ཡོད་པ་བཞིན། འདིར་ཆུ་དབང་གི་དག་པ་རྣམས་གསལ་པར་བྱ། དེ་ལྟར་མི་བསྐྱོད་
པ་ཆུའི་དབང་ཐོབ། ཅེས་པ་ནས་བྱས་སོ། །དེ་ལ་ཞེ་སྤང་ནི། སྤྱག་བསྐྱལ་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་
གྱི་རྒྱ་སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་གསུམ་སོ་གང་རུང་ལ་དམིགས་ནས་མི་བཟོད་
པར་འབྱུག་ཅིང་གཞོད་པ་བྱ་བར་འདོད་པའམ་ཀྱན་ནས་མནར་སེམས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་
སེམས་རྒྱང་སྤྱག་བསྐྱལ་དངོས་དང་དེའི་རྒྱ་ལ་སྦྱོར་བའི་བྱེད་ལས་ཅན་དང་། རྣམ་ཤེས་ནི་
མཛོད་ལས། རྣམ་ཤེས་སོ་སོར་རྣམ་རིག་པ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡུལ་གང་དང་གང་
ཡིན་པ་དེའི་ངོ་བོ་ཅམ་གསལ་རིག་གི་ཆ་དང་ལྡན་པའི་གཙོ་སེམས་དང་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་
ཤེས་ནི། སྤྱི་བ་གཉིས་སྤངས་པ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པར་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཉིད་མཛོད་སུམ་དུ་
རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ནོ། །དེས་ཆུ་དབང་སོང་།

ཅོད་པན་གྱི་དབང་འབྲུལ་བ་ལ། རང་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་ཡན་སྤར་རིམ་ལ་བཞིན་ལ།
མི་བསྐྱོད་པའི་ཆབ་རིན་འབྱུང་ཡབ་ཡུམ་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས། ཆོག་དང་བསྐྱུན་པའི་སྤྱན་
དམིགས་མཛད་པར་བྱ། ཨོ་ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱི་ཕུ། ལྷ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི། ཞེས་པ་
ནས། རང་གནས་སུ་འཁོད་པར་གྱུར། གསེར་དང་རས་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱས་པའི་དབྱ་རྒྱན་

སྟོབ་མའི་རིགས་བདག་དབུས་ན་ཡོད་པ་ལ་བསངས་སྤངས་སྟོན་དུ་འགོ་བས་བྱིན་ཆུབས་
བྱེད་པ་ཡིན། ཨོ་ཁལ་རྒྱུ་ཉི་ཤུ་ཅེས་པ་ནས། ཅོད་པན་དུ་གྱུར། བྱེད་རང་རྣམས་ལ་
ཅོད་པན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བའི་དབང་ལྷ་གསར་པ་སྤྱན་འཛེན་པ་ཡིན་པས་ཆོག་དང་(༤༣ན)
བསྐྱན་པའི་སྤྱན་དམིགས་མཛོད། ལྷ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི་ཐུགས་ཀའི་རྩི་ལས་འོད་
ཟེར་འཕྲོས། རྒྱལ་བ་འཁོར་བཅས། ཞེས་པ་ནས། བགེགས་བསྐྱད་པར་གྱུར། འདྲིར་གྱིས་
པ་བརྟེན་པ་ལ། རིན་ཆེན་ཐེང་བར་དངོས་སུ་འདི་བྱེད་གསལ་བ་མ་བྱུང་ཡང་། རིན་འབྱུང་
གི་གྱིས་པ་བརྟེན་པ་སྐབས་སུ་བབས་པ་ལྟར་མཛད་པ་ཡིན་པས་དེའི་དོན་ནི། བཟ་གྱིས་
གང་ཞིག་གིས་བཟ་གྱིས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། མ་ལུས་རིན་པོ་ཆའི་རིགས་ཐམས་ཅད་དང་
ལྷན་པ་སྟེ་འདུས་པ་ནི་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྷན་ཡིན་ལ། དེ་ནི་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་
རྩོགས་པར་བྱེད་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ཐུག་མཆོན་དུ་འཛེན་པས་འགོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐོངས་པའི་
སྤྱག་བསྐྱེད་གྲོལ་བར་ཡོངས་སུ་རབ་དུ་བཙོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཞིང་། རང་གི་ཡོན་ཏན་
གྱིས་ཁོངས་པས་མཐོ་བར་འཛེན་པའི་སེམས་བྱུང་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཟེལ་གྱིས་མནན་པའི་འགོ་
བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དེ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་མཛད་པ་ཞེས་དང་། ལྷང་བ་ཐ་མའི་
དོན་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པས་ལྷ་མ་དང་ལྷན་ཅིག་དབང་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་གྱིས་
པ་བརྟེན་པའི་སྤྱན་དམིགས་མཛོད་པར་བྱ། བཟ་གྱིས་གང་ཞིག་མ་ལུས་རིན་ཆེན། ཞེས་པ་
ནས། དབང་རབ་བསྐྱུར། །

དེ་ནས་ཅོད་པན་གྱི་དབང་དངོས་གཞི་བསྐྱར་བ་ལ། དབང་བསྐྱར་དོ་རྩེའི་དོན་ནི་སྤར་
ལྟར་ལ། ཐུགས་དོན་ནི། བརྟེན་རྣམས་དོ་རྩེ་རིན་ཆེན། ཀྱུ་ལ་སྤྱ་ཀྱ་ཏ་རིགས་ཀྱི་ཅོད་པན། ཨ་
རྩེ་ཤི་རྩེ་མི་དབང་བསྐྱར་བར་བཞུ། ཞེས་པ་སྟེ་འདི་དབལ་འཛེན་གྱི་དཀྱིལ་ཆོག་གཉིས་སུ་
མི་(༤༣བ)གསལ་ཞིང་། བརྟེན་ཞེས་པ་མ་གཏོགས་དོན་ཡོད་ཞབས་ཀྱིས་གསུངས། དེའི་ཆེ་
ནས་མཁར་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུག་ན་ལྷ་མས་བསྐྱབས་པའི་རིན་པོ་ཆའི་

དབུ་རྒྱ་ཐོགས་པ་རྣམས་གཅིག་ལ་གཅིག་ཐིམ་གྱི་ཚུལ་གྱིས་མཐར་ལྗེ་མའི་ཕྱག་གི་ཅོད་
བན་ལ་ཐིམ། དེ་ཉིད་མགོ་ལ་བསྐྱོན་པ་ལས་བདུད་ཅི་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་བབས།
ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་གང་བས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པར་མོས་ལུགས་སོགས་སྤར་
ཚུ་དབང་གི་སྐབས་ལྟར་ལ། བྱད་པར་ཉོན་མོངས་པ་ང་རྒྱལ་དང་སེར་སྤེའི་བྱི་མ་ཐམས་ཅད་
དག། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་རིན་འབྱུང་གི་རིགས་ཀྱི་བསྐྱོམ་
བརྒྱས་དང་། དངོས་གྲུབ་བསྐྱབ་པ་ལ་དབང་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཙུག་ཏོར་
འབྱུབ་པའི་རྒྱས་པ་དང་བག་ཆགས་བྱད་པར་བ་བཞག་བྱུང་སྟམ་པ་བྱེད་ཅིང་། བདུད་ཅི་
འབེབས་སྤངས་སོགས་བྱེད་པར་མི་སྟོན་འང་དབུ་རྒྱ་ཐོག་ལ་བསྐྱོན་པའི་མཐུས་རང་རྒྱུད་
ལ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་བྱུང་སྟམ་པའི་དམིགས་པ་མ་ཡེངས་པར་མཛད་པ་ཞུ། དབང་
བསྐྱར་རྟོ་རྟེ། ཞེས་པ་ནས། སྤྱ་ཀྱ་ཏུ་ཨ་རྟེ་ཏི་རྩ་མི་ཞེས་བཟོད་ནས་དབུ་རྒྱ་དར་དབྱངས་
དང་བཅས་པ་སྟོབ་མའི་མགོ་ལ་བསྐྱོན། དེ་ལྟར་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་འབྱུབ་པའི་རྒྱས་པ་བྱད་
པར་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ཅོད་པན་གྱི་དབང་ཐོབ་པ་དེ་ཉིད་བཟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཟན་བྱེད་
གྱི་ཚུ་དབང་འབུལ་བ་ཡིན་པས་ལྗེ་མ་དབང་ལྟ་དང་བཅས་པས་བྱམ་པའི་ཚུས་དབང་བསྐྱར་
བའི་སྤྱན་དམིགས་མཛད་པར་ཞུ། དབང་བསྐྱར་རྟོ་རྟེ། ཞེས་པ་ནས། ས་མ་ཡ་ཤེ་ཡེ་རྩྱ།
(༤༤ན)སྤགས་དོན་ནི། ཨོ་ལྷ་དང་མཐའི་རྩྱ་གསུམ་རྟོ་རྟེ་གསུམ་གྱི་ས་བོན། སམ་ཏ་སྤ་ག་
ཏ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད། ཨ་རྟེ་ཏི་ཀ་ཏ་དབང་བསྐྱར་བ། ས་མ་ཡ་ཤེ་ཡེ་དམ་
ཆོག་དཔལ་གྱི་ཆེད་དུ། སྤྱ་རྩ་གཞི་རྒྱགས་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་དམ་ཆོག་
དཔལ་གྱི་ཆེད་དུ་གཞི་རྒྱགས་ཞེས་པ་ཡིན། དེ་ནས་རིགས་བདག་གི་རྒྱས་འདེབས་ནས་
མཆོད་པའི་བར་སྤར་ལྟར་ལ་རིགས་བདག་གོང་དུ་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུའི་རིན་འབྱུང་གིས་རྒྱས་
འདེབས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱན་དམིགས་མཛོད། དེ་ལྟར་བདུད་ཅིའི་ཚུས་དབང་བསྐྱར་
བས་ལུས་ཐམས་ཅད་གང་། ཞེས་པ་ནས། བླ་རྩྱུ་སྤྱུ། དབང་གི་དག་པ་གསན་པར་ཞུ།

དེ་ལྟར་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྗན། ཞེས་པ་ནས། བྱས་སོ། །དེ་ལ་ང་རྒྱལ་ནི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་
འཛིག་ལྷ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཞིང་སེམས་ཁེངས་པའི་གཞི་གང་རུང་ལ་དམིགས་ནས་ཁེངས་
པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་། བྱེད་ལས་གཞན་ལ་མི་གྲུས་པ་དང་། དངོས་དང་བརྒྱད་
པས་མི་འདོད་པ་ལ་སྦྱར་བའི་ལས་ཅན་དང་། སེར་སྣ་ནི། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་
གང་ཞིག་རྟེན་བཀྲུང་ལ་ཆགས་ནས་རང་གི་ཡོ་བྱད་སོགས་གཞན་ལ་གཏོང་མི་ཤོད་པར་
འཛིན་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་ཡོ་བྱད་མི་ཉུང་བར་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་
ཅན་དང་། ཆོར་བ་ནི་བདེ་སྤྱག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་གང་རུང་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱོད་ཞིང་
ཆོར་བར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པའི་སེམས་མཐར་ཐུག་(༤༧)པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་
སྟེ་མ་བཞི་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། དེས་ཅོད་པན་གྱི་དབང་སོང་།

ད་དོ་རྩེའི་དབང་འབྲུལ་བ་ལ། ཐོག་མར་ནང་དབང་བཞེས་པར་བྱ། ཡོ་ཁྲུ་རྒྱིག་རྩྱ་
པལ། ལྷ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི། ཞེས་པ་ནས། རང་གནས་སུ་འཁོད་པར་གྱུར།
དབང་ཇས་ཀྱི་དོ་རྩེ་ལ་བསངས་སྤངས་སྟོན་དུ་འགོ་བས་བྱིན་རྒྱབས་བྱེད་པ་ཡིན་པས། ཡོ་
ཁྲུ་རྒྱིག་རྩྱ་པལ། དབང་ཇས་དོ་རྩེ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། ཅེས་པ་ནས། དོ་རྩེར་གྱུར། དོ་རྩེའི་
དབང་བསྐྱར་མཛད་པའི་དབང་ལྷ་གསར་པ་སྤྱན་འཛེན་པ་ཡིན་པས་སྤྱན་དམིགས་མཛོད།
ལྷ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི་ཐུགས་ཀའི་རྩྱ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས། ཞེས་པ་ནས། བགེགས་
བསྐྱད་པར་གྱུར། བཟ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་དོན་ནི། བཟ་ཤེས་གང་ཞིག་གིས་བཟ་
ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །མ་ལུས་བསྐྱའི་རིགས་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པའམ་འདུས་པའི་
འཛིག་རྟེན་དབང་ཐུག་འོད་དཔག་མེད་ནི་སྲིད་པའི་བྲ་བ་སྟེ་བཀོད་པ་སྣ་ཆོགས་པ་རྣམས་
སམ། པ་ཆབ་ཀྱིས་སྲིད་པའི་གཟེབ་ཅེས་བསྐྱར་བ་དང་བསྐྱུན་ན། སྲིད་པ་འཁོར་བ་དེས་
ལུས་ཅན་རྣམས་འཆིང་བས་ན་སྲིད་པའི་བྲ་བ་སྟེ་དེ་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་པོའོ། །དེ་ཚུལ་

རྒྱ་ལྷ་བྱས་འཛམས་ན་འོད་དཔག་མེད་ནི། འདོད་ཆགས་དག་པའི་རོ་བོ་དང་འདོད་ཆགས་
སྦྱང་བའི་ལྷ་ཡིན་པས། ཆགས་པས་ཟེལ་གྱིས་མནན་པའི་འབྲོ་བ་ནམས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་འདོད་
ཆགས་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱ་དེ་སྦྱངས་པའི་སྒོ་ནས་འབྲས་བུ་འཁོར་བ་
འཛམས་པའམ་ཕྲོག་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་ཀླང་པ་ཐ་མའི་དོན་སྡུ་མ་དང་འབྲ་
བ་ཡིན་པས་དེ་ལྷ་བྱའི་ཤེས་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲུབ་(༤༥ན)དམིགས་མཛད་པར་བྱ། བཟ་ཤེས་
གང་ཞིག་མ་ལུས་པད་མའི། ཞེས་པ་ནས། དབང་རབ་བསྐྱར། རྗོ་རྗེའི་དབང་དངོས་གཞི་
བསྐྱར་བ་ལ། དབང་བསྐྱར་རྗོ་རྗེའི་དོན་སྡུར་ལྟར་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱང་ཀྱི་རྗོ་རྗེ་ཡི། ཞེས་
སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱང་ཀྱི་ཐུགས་བདེ་སྦྱང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗོ་
རྗེ་ཡི་དབང་གིས་དེ་རིང་སྟེ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བྱ་བྱོད་ལ་དབང་བསྐྱར་བར་བྱའོ། །ཚུལ་རྒྱུ་ལྟར་ན།
ལག་ཏུ་གཏད་པའི་དབང་རྣམས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་རྗོ་རྗེ་འདི། དེ་སྟེ་མཚོན་བྱ་སངས་རྒྱས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗོ་རྗེ་རབ་ཏུ་བྱུབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར་བཟུང་
ཞིག །ཅེས་པ་སྟེ་དཔལ་འཛིན་ཀྱི་དཀྱིལ་ཚོག་གཉིས་སོགས་མང་པོར་འབྱུང་། དམིགས་
པ་ཡིད་ལ་བྱ་ཚུལ་ནི། བསྐྱབས་པའི་དབང་རྣམས་རྗོ་རྗེ་དབང་ལྷ་ནམས་ཀྱི་ཕྱག་ཏུ་སོགས་པ་
གཅིག་ལ་གཅིག་ཐེམ་གྱིས་མཐར་ལྷན་མའི་ཕྱག་གི་རྗོ་རྗེ་ལ་ཐེམ་པ་བྱེད་རང་ནམས་ཀྱི་ལག་
ཏུ་ལྷངས་ཏེ་གསོར་བའི་ཆེ་ངེས་དོན་ཀྱི་རྗོ་རྗེ་བྱ་བར་བྱ་བའི་རྗོ་རྗེ་ལས་བདུད་ཅི་འབེབས་
སྦྱངས་དང་། བདེ་སྦྱང་གི་ཡེ་ཤེས་སྦྱེས་པར་མོས་པ་སོགས་སྡུར་ལྟར་ལ། བྱད་པར་ཉོན་
མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བྱི་མ་སྦྱངས། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་རྒྱད་ལ་མཛོན་དུ་
བྱས་བྱུང་སྟམ་པ་དང་། རང་ཉིད་གང་དུ་འཁོང་རྒྱ་བའི་རྒྱལ་བ་དེའི་ཐུགས་བདེ་སྦྱང་གི་ཡེ་
ཤེས་ངེས་དོན་ཀྱི་རྗོ་རྗེ་འབྲུབ་པའི་རྒྱས་པ་དང་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་བསྐྱོམ་བསྐྱས་
ལ་དབང་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་དང་བག་ཆགས་བྱད་པར་བ་རེ་བཞག་བྱུང་སྟམ་པའི་མོས་པ་
བཏན་པོ་(༤༥བ)མཛོད། དབང་བསྐྱར་རྗོ་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། རྗོ་རྗེ་རབ་ཏུ་བྱུབ་

ཕྱིར་བྱུང་། །ཞེས་བཅོད་ནས། དེ་རྗེས་སློབ་མའི་སྤྱིང་ག། །མགྲིན་པ། སྤྱི་བོར་རེག་ནས་ལག་
བ་གཡས་སུ་གཏད། སློབ་མས་ཀྱང་ལྟའི་ར་རྒྱལ་བརྟན་པོས་བསྐྱེམས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཟུང་
ནས་གསོར་བ་ན་སྤར་བརྟེན་སྤྱད་པའི་དབང་གི་ངོ་བོ་རྒྱད་ལ་སྦྱེས་པའི་མོས་བ་བྱེད།

དེ་ནས། མཐའ་ཉེར་གྱི་ཚུ་དབང་ནས་མཆོད་པའི་བར་སྤར་ལ་རིགས་བདག་གོང་དུ་
བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུའི་འོད་དཔག་མེད་གྱིས་རྒྱས་འདེབས་བ་ཡིན་པས། སྤྱན་དམིགས་མ་ཡེངས་
པར་མཛད་པ་ཞུ། དབང་བསྐྱར་དེ་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟེ། །ཞེས་བ་ནས། བ་ཀྱི་ཚུ་ཉི་ལྔ་ལྟ་ དབང་གི་
དག་པ་གསལ་པར་ཞུ། དེ་ལྟར་འོད་དཔག་མེད་དེ་རྗེའི་དབང་ཐོབ། ཅས་བ་ནས། འཛིག་
གོ། །དེ་ལ་འདོད་ཆགས་ནི་ལུས་ཡོངས་སྤྱོད་སོགས་ཟག་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་
བ་ལ་རང་གི་ངོ་བོའི་སློ་ནས་ཡིད་འོང་དུ་མཐོང་ནས་མངོན་པར་ཞེན་པས་མི་འདོར་ཞིང་།
དོན་དུ་གཉེར་བའི་རྣམ་པས་འབྱུག་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་སེམས་བྱུང་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱེད་གྱི་སློ་
ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པའི་ལས་ཅན་དང་། འདུ་ཤེས་ནི་དོན་དང་ཐ་སྙད་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་
ལ་བཀྱ་བར་འཛིན་བའམ་སྤྱི་རིས་འབྱེད་པའི་རྣམ་པས་འབྱུག་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་སེམས་
བྱུང་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་སྤྱོན་གྱི་སྤྱོན་ལམ་དང་
སེམས་ཅན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མ་འདྲེས་པ་
སོ་སོར་གཟིགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྟེ་མ་བཞི་བ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན།

ད་བྱིལ་བུའི་དབང་འབྱུལ་བ་ལ་ཐོག་(༤༤ན)མར་ནང་དབང་བཞེས་པ་ཞུ། ཡོ་ཁྲུ་
རྒྱུ་ཉི་ལྔ་པ། ཅས་བ་ནས། རང་གནས་སུ་འཁོད་པར་གྱུར། དབང་རྣམས་ཀྱི་བྱིལ་བུ་བསངས་
སྤངས་སྤོན་དུ་འགྲོ་བས་བྱིན་རྒྱབས་བྱེད་པ་ཡིན་པས། ཡོ་ཁྲུ་རྒྱུ་ཉི་ལྔ་པ། དབང་རྣམས་བྱིལ་
བུ་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་གྱུར། ཅས་བ་ནས། བྱིལ་བུར་གྱུར། བྱིལ་བུའི་དབང་བསྐྱར་བའི་དབང་ལྟ་
གསར་པ་སྤྱན་འཛིན་པ་ཡིན་པས་ཆོག་དང་བསྐྱུན་པའི་དམིགས་པ་མཛོད། ལྷ་མ་དང་གཙོ་
བོ་ཐ་མི་དད་པའི་ཐུགས་ཀའི་རྒྱུ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས། །ཞེས་བ་ནས། བགོགས་བསྐྱེད་པར་

གྲུང། ཤེས་བརྗོད་ཀྱི་ཆོག་གི་དོན་ནི། བཟ་ཤེས་གང་ཞིག་གིས་དབང་བསྐྱར་བར་བྱེད་པ་
ཡིན་ན། ལས་ཀྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའམ་འདུས་པ་ནི་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ།
ལས་སམ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་ཆོས་སྟོན་པའི་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་ཞིང་། དེ་
ཡང་བཅེ་བའི་བདག་ཉིད་དེ་བཅེ་བ་ཆེན་པོས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ཆོས་བསྟན་པའི་མཐུས་
ཡིད་ཀྱི་མི་དགོ་བ་གསུམ་ཀྱི་ནང་ནས་རྣམ་སྤྲིན་ཆེས་ལྗེ་བ་ལས་འབྲས་མེད་པར་འཛིན་པ་
ལ་སོགས་པའི་ལོག་པར་ལྟ་བ་རྣམས་ཡིན་པས། ལྷེ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཆོན་པའི་ཉོན་མོངས་
པ་དང་སྤྱིབ་པ་མཐའ་དག་ངེས་པར་སྟོང་རྒྱས་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་ཉོན་མོངས་ལ་སོགས་པ་
དེ་རྣམས་སྟོང་བའི་ཐབས་ཆོས་སྟོན་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་སྤྱིབ་པ་དེ་དག་ནི་ཀུན་ནས་སེལ་
བར་མཛད་པ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་བྱ་སྐྱབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བའི་
བཟ་ཤེས་ངེས་ནི་དེ་རིང་སྟེ་ད་ལྟ་སྟོབ་མ་ཁྱོད་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་སྟོན་པ་དབང་
(༦༦)རབ་ཏུ་བསྐྱར་རོ། །ཞེས་པ་ཡིན་པས། ལྷ་མ་ལྟ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་
ལྟ་བུའི་བཟ་ཤེས་བརྗོད་པའི་སྟུན་དམིགས་མཛོད། བཟ་ཤེས་གང་ཞིག་མ་ལུས་ལས་ཀྱི་
རིགས་དང་ལྡན། ཞེས་པ་ནས། དབང་རབ་བསྐྱར། །

དེལ་བུའི་དབང་བསྐྱར་སྤྱིན་པའི་སྒྲགས་དོན་བཟླ་ཨ་རྟེ་པ་ཉི་ཤེ་རྗེའི་བདག་པོ། སྟོ་
ཁྱོད། ཨ་རྟེ་ཉི་མུ་མི་དབང་བསྐྱར་བར་བགྱེད། །ཉིལ་མཐོས་ཤིག །བཟླ་ས་མ་ཡ་རྗེ་རྗེའི་
དམ་ཆོག །སྟོ་ཁྱོད་ལ། ཞེས་པ་སྟེ་དོན་དུ་ན་རྗེ་རྗེའི་དམ་ཆོག་ལ་གནས་པ་ཁྱོད་ལ་རྗེ་རྗེའི་
བདག་པོའི་དབང་བསྐྱར་བར་བགྱེད། །ཁྱོད་ཀྱིས་མཐོས་ཤིག་ཅེས་པ་ཡིན་ལ། འདི་གྲུང་ཀྱི་
བཞི་པ་དང་དཔལ་འཛིན་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་གཉིས་སོགས་མང་པོར་འབྱུང་། དེལ་བུའི་དབང་
ལ་རྗེ་རྗེའི་བདག་པོའི་དབང་ཞེས་པའི་རྒྱ་མཚན། སྟོང་པ་དང་སྟོང་རྗེ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་
ཤེས་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་རྗེ་རྗེ་འབྲས་ཏུས་ཀྱི་རྣམ་མཁྱེན་ནི། མངོན་པར་རྟོགས་
པའི་རྒྱན་ལས། གང་དང་ཡང་དག་ལྡན་པས་བྱུབ་རྣམས་རྣམ་པ་ཀུན་ལྡན་སྣ་ཆོགས་འདི་

གསུངས་པ། །ཞེས་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྩེ་སྟོན་ཅིག་བསྐྱོར་བའི་ནང་གི་ལྷན་
ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་དང་བདག་ཀྱིན་དུ་གསུངས་པ་ལྷར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་རྒྱུའི་གཙོ་
བོའམ་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སམ་ཆོས་ཀྱི་མངའ་བདག་ཡིན་ལ། དེ་ལྷར་ཡེ་ཤེས་དེའི་བདག་
ཀྱིན་གྱིས་ཆོས་ཕྱང་སྒྲོག་པ་མཆོན་པ་དང་། དེ་འབྲེལ་རྒྱས་པ་འཛིག་པས་ན་བདག་པོའི་
དབང་ཞེས་ཟེད།

དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱ་ཚུལ་ནི། བསྐྱབས་པའི་དབང་རྣམས་དེའི་བྱ་དབང་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་
ཕྱག་དུ་ཐོགས་པ་གཅིག་ལ་གཅིག་ཐིམ་གྱིས་མཐར་ལྷ་མའི་(༤༦ན)ཕྱག་གི་དབང་རྣམས་དེའི་
བྱ་ལ་ཐིམ། དེ་ལག་དུ་སྒྲངས་པ་ལས་བདུད་ཅི་འབེབས་སྐྱངས་དང་། བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་
སྐྱེས་པར་མོས་པ་སོགས་སྤྲ་མ་རྣམས་ལྷར་ལ། བྱུང་པར་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱག་དོག་གི་དེ་མ་
ཐམས་ཅད་དག །བྱ་བ་སྐྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་མཛོན་དུ་བྱས་བྱང་སྒྲུལ་པ་དང་། རང་གི་འབྲས་
སྐྱབས་སུ་བྱུར་པའི་རྒྱལ་བ་དེའི་གསུང་འབྱུབ་པའི་རྒྱས་པ་དང་། དོན་ཡོད་བྱུབ་པའི་རིགས་
ཀྱི་བསྐྱོམ་བསྐྱས་དང་དངོས་བྱུབ་བསྐྱབ་པ་ལ་དབང་བའི་རྒྱས་པ་བྱུང་པར་ཅན་རེ་བཞག་
བྱང་སྒྲུལ་པའི་མོས་པ་མཛོད། དབང་བསྐྱར་རྩི་རྩེ་ཆེན་པོ་སྟེ། །ཞེས་པ་ནས། ས་མ་ཡ་སྟྲི།
ཞེས་བཅོད་ནས་དེའི་བྱ་སྟོབ་མའི་ལག་པ་གཡོན་དུ་སྦྱོན་ལ། དེས་རྩིང་དེའི་དང་ལྷན་པའི་
ལག་པ་གཉིས་སྟོང་གར་འབྱུང་པའི་ཚུལ་བྱེད་དུ་གཞུག། མཐའ་རྟེན་གྱི་ཚུ་དབང་སོགས་
སྤར་ལྷར་ལ། རིགས་བདག་གི་རྒྱས་འདེབས་གོང་དུ་བསྐྱེད་པ་ལྷ་བྱའི་དོན་བྱུབ་གྱིས་བྱེད་
པ་ཡིན་པས་སྦྱོན་དམིགས་མཛོད་པར་བྱ། དབང་བསྐྱར་རྩི་རྩེ་ཆེན་པོ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། བྱ་
རྩི་རྩེ་སྟྲི་སྟྲི། དབང་གི་དག་པ་གསལ་པར་བྱ། དེ་ལྷར་དོན་ཡོད་བྱུབ་པ་དེའི་བྱའི་དབང་ཐོབ།
ཅེས་པ་ནས། འཛིག་གོ །དེ་ལ་ཕྱག་དོག་ནི་ཁོང་ཁོའི་ཆར་གཏོགས་ཤིང་རྟེན་བཟུང་ལ་
ཆགས་ནས་གཞན་གྱི་ཕུན་ཆོགས་ལ་མི་བཟོད་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་སེམས་བྱང་ཡིད་
མི་བདེ་བ་དང་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་མི་གནས་པའི་བྱེད་ལས་ཅན་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་

ནི། ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་བྱང་མཚུངས་ལྡན་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་
དང་སྐྱེ་བ་དང་མི་ཉག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྡན་(༤༧བ)མིན་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད། བྱ་སྐྱབ་ཡེ་
ཤེས་ནི་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱལ་བ་སྣ་ཚོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་བསྐྱབ་པའི་ནང་གི་བདག་སྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་ལ་འཛོག་པ་ཡིན།

དེ་ནས་མིང་དབང་འབུལ་བ་ལ། ཐོག་མར་ནང་དབང་བཞེས་པ་ཞུ། ཡོ་ཁྲ་རྒྱ་ཀ་རྩི་
པའ། ཅས་པ་ནས། རང་གནས་སུ་འཁོད་པར་གྱུར། དེ་ནས་མིང་དབང་བསྐྱར་བའི་དབང་
ལྡན་གསར་བ་སྐྱེན་འཛེན་པ་ཡིན་པས་ཆོག་དང་བསྐྱེན་པའི་སྐྱེན་དམིགས་མཛད་པར་ཞུ། ལྷ་
མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དང་པའི་ཐུགས་ཀའི་རྩི་གི་འོད་ཟེར་གྱིས། ཞེས་པ་ནས། བགོགས་
བསྐྱད་པར་གྱུར། ཤེས་བཞིན་གྱི་ཆོག་དོན་ནི། བཟ་ཤེས་གང་ཞིག་གིས་དབང་བསྐྱར་བར་
བྱ་བ་ཡིན་ན། མཐའ་དག་འཁོར་ལོའི་རིགས་དང་ལྡན་པ་སྟེ་རིགས་དེ་ཐམས་ཅད་འདུས་
བཤམ་དེའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ནི་གཏི་ཐུག་རྣམ་པར་དག་པའི་ངོ་བོ་
དང་གཏི་ཐུག་སྦྱང་བའི་ལྷ་ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་དེ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པས། དེ་སྦྱངས་
པས་འཁོར་བའི་ཐུག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་ཉག་ཏུ་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན་ཞིང་མོངས་
པས་ཟེལ་གྱིས་མནན་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཏི་ཐུག་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བར་མཛད་
པ་ཡིན། དེ་འདྲ་བའི་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཀྱི་མེ་ལོང་ལྷ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་དེའི་ས་
བོན་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་དབང་བསྐྱར་གྱི་བཟ་ཤེས་དེས་ནི་དེ་རིང་སྟེ་ད་ལྟ་སྟོབ་མ་ཁྱོད་ལ་
དབང་རབ་ཏུ་བསྐྱར་རོ། །ཞེས་པ་ཡིན་པས་ལྷ་མ་དང་ལྡན་ཅིག་དབང་ལྡན་ཐམས་ཅད་གྱིས་
ཀྱང་ཤེས་པ་བཞིན་པའི་སྐྱེན་དམིགས་མཛད་པར་ཞུ། བཟ་ཤེས་གང་ཞིག་མཐའ་དག་འཁོར་
ལོའི་རིགས་དང་ལྡན། ཞེས་པ་ནས། དབང་རབ་(༤༨ན)བསྐྱར། མིང་དབང་དངོས་བསྐྱར་
བའི་ཐུགས་དོན་ནི། བཟོ་སྐྱེ་སྒྲི་ཨ་རྟེ་ཤི་རྩུ་མི། རོ་རྩེ་སེམས་དཔས་ཁྱོད་ལ་དབང་བསྐྱར་
བར་བཞུགོ། །དབང་རི་ལྷ་བུ་ཞིག་བསྐྱར་ན། བཟོ་རོ་རྩེ། ལྷ་མ་ཞེས་བྱ་བཤམ་མིང་། ཨ་རྟེ་

ཤེ་ཀ་ཏ་དབང་བསྐྱར་རོ། །ཞེས་པ་ཡིན་ལ། གུར་གྱི་བཞི་པ་དང་དཔལ་འཛིན་གྱི་དགྲིལ་
ཆོག་གཉིས་སོགས་ལས་འབྱུང་།

དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱ་ཚུལ་ནི། རྣམ་མཁར་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་གྱིས་
མགྲིན་གཅིག་དབངས་གཅིག་གིས་སྒྲ་མས་མིང་བཏགས་པ་དང་མཉམ་དུ་མིང་གི་དབང་
བསྐྱར་བ་མཛད་པའི་མཐུས་རང་རྒྱུད་ལ་བདེ་བ་སྦྱེས་ཤིང་། དེ་དང་སྟོང་བ་སྦྱོར་བ་སོགས་
དང་། སྤིག་སྒྲིབ་སྦྱི་དང་། བྱད་པར་གཏི་ཐུག་དང་མ་དག་པའི་གཟུགས་གྱི་ཕུང་པོ་དག་པ་
དང་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་། རྣམ་སྤང་གི་རིགས་གྱི་བསྐྱོམ་བསྐྱས་
དང་དངོས་བྱུང་བསྐྱབ་པ་ལ་དབང་བའི་རྣམ་པ་དང་མ་འོངས་པ་ན་མེ་ཏོག་པོ་ལའི་ལྷའི་
རིགས་དང་རྩེ་སྤྱ་མཐུན་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་དེའི་མཆོན་འགྲུབ་པའི་རྣམ་
པ་བྱད་པར་བ་རེ་རྒྱུད་ལ་བཞག་བྱུང་སྟམ་པའི་མོས་པ་བཟོན་པོ་མཛོད་བྱས་ལ་སྦྱོབ་མའི་
མགོར་རྟོག་བྱེད་མཉམ་དུ་བཟུང་ནས། དབང་བསྐྱར་རྟོ་རྩེ་ཆེན་པོ་སྟེ། །ཞེས་པ་ནས། ཨ་
ཟླ་ཤེ་ཀ་ཏ། གྱེ་དཔལ་ཆེ་གོ་རྟོ་རྩེ་ཞེས་བྱ་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའོ། །ཞེས་སྦོབ་མ་ལ་
རིགས་གང་ཡིན་གྱི་གསང་མཆོན་བཏགས་ནས་མིང་དབང་བསྐྱར། མཐའ་རྟེན་གྱི་རྒྱ་དབང་
ནས་མཆོད་པའི་བར་སྤར་སྤར་ལ་རིགས་བདག་གང་དུ་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་སྤང་གིས་རྒྱས་
འདེབས་པ་ཡིན་པས་(༤༩བ)སྤྱན་དམིགས་མཛོད། དབང་བསྐྱར་རྟོ་རྩེ། ཞེས་པ་ནས། ཁྱི་
སྤྱུ་ དབང་གི་དག་པ་གསན་པར་བྱ། དེ་སྤར་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་མིང་གི་ ཞེས་པ་ནས།
འཛིག་གོ། དེ་ལ་གཏི་ཐུག་ནི། མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལྟར་ན། ཁམས་གསུམ་གང་རུང་
གི་སས་བསྐྱས་པའི་མི་ཤེས་པ་རིག་པའི་འགལ་སྒྲ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་སྟེ་བྱེད་ལས་
ནི་ལོག་ཏོག་དང་ཐེ་ཆོམ་དང་། ཉོན་མོངས་དང་ལས་དང་ཆའི་ཀུན་ཉོན་གསུམ་བསྐྱེད་པའི་
ལས་ཅན་ཡིན་ཞིང་། འདི་ལ་མ་ཏོགས་པ་དང་ལོག་ཏོག་གི་འཛིག་ཚུལ་སོགས་བྱུང་མཐའི་
བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་མང་། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ནི་སྟོན་བཅུད་གྱིས་མཆོན་པའི་དུས་གསུམ་གྱི་

ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་གནས་སྐབས་རིམ་བཞིན་མ་འདྲེས་པར་གཟིགས་པའི་
ཡེ་ཤེས་ལ་སྟེ་མ་བཞི་པ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན།

དབང་དེ་ནམས་ཀྱི་དོན་གོ་བདེ་བར་བཤད་ན། མེ་ཏོག་སྒྲིང་བའི་དབང་གིས་སྟོབ་མ་
མཐར་གང་དུ་འཛང་རྒྱ་བའི་རྒྱལ་བ་དེའི་རིགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གསལ་བར་
བྱེད་ཚུལ་ཡང་། མེ་ཏོག་སྒྲིང་བའི་དབང་བསྐྱར་བའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་གོང་དུ་རིགས་
དེ་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་ཅམ་ལས་སངས་རྒྱས་གང་གི་རིགས་སུ་འགྱུར་མི་གསལ་བ་ལ་
དབང་བསྐྱར་བ་དེའི་བྱེད་པས་སྟོབ་མ་དེའི་རིགས་དང་སངས་རྒྱས་དེའི་རིགས་གཉིས་ངོ་
འཕྲོད་དེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོབ་མས་ཀྱང་ལྷ་དེ་ལྷ་ག་པའི་ལྷར་བཟུང་ཞིང་། ལྷ་དེས་ཀྱང་
སྟོབ་མ་དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱས་པ་བཞག་པའི་དོན་ཡིན། རྒྱ་དབང་གིས་
སྟོབ་མ་རྒྱལ་བ་གང་གི་རིགས་ཡིན་པའི་རིགས་དེ་ལ་སྐྱབ་པའི་དྲི་མ་འབྱུང་ཅིང་། རིགས་
ལ་སྐྱབ་པའི་དྲི་མའི་གཙོ་བོ་(༤༩ན)ཡང་གནས་ལུགས་ལ་སྤྱི་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པའི་བདེན་
འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་འབྱུང་བའམ་དག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་འཛོག་པོ་ཅོད་
བན་གྱི་དབང་གིས་རྒྱལ་བ་གང་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་དེའི་མཚན་གྱི་གཙོ་བོ་
གཙུག་ཏོར་དང་རིགས་བདག་འབྱུབ་པའི་རྒྱས་པ་འཛོག་ལ། དར་དབྱངས་ཀྱི་དབང་གིས་
ཉོན་མོངས་པའི་དག་ཅུ་བ་ནས་འདོན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་འཛོག་ཅིང་། རྒྱ་མཚན་དེས་
དར་དབྱངས་འདི་ལ་དབའ་བའི་དར་དབྱངས་ཞེས་ཀྱང་གསུངས། རྗེ་རྗེའི་དབང་གིས་འབྲས་
དུས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་དེའི་ཐུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུབ་པའི་རྒྱས་པ་འཛོག་པོ་དྲིལ་བུའི་
དབང་གིས་ཆོས་ལུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་འདོམས་པའི་རྒྱལ་བ་དེའི་གསུང་འབྱུབ་པའི་རྒྱས་
པ་འཛོག་པོ། མིང་དབང་གིས་སངས་རྒྱས་དེའི་མཚན་འབྱུབ་པའི་རྒྱས་པ་འཛོག་པོ་སོགས་
སྤར་རང་རང་གི་སྐབས་སུ་སྟོས་ཟེན་པའི་དྲི་མ་ནམས་སྟོང་ཞིང་། ཡོན་ཏན་ནམས་རྒྱད་
ལ་སྐྱེ་བའི་བག་ཆགས་བརྟན་པོ་འཛོག་པ་དང་། རིགས་གང་གི་དབང་ཡིན་པ་དེའི་བསྟོམ་

བསྐྱེས་ལ་དབང་བར་བྱེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་རྒྱ་དང་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་མཐའ་ཡས་པ་
ལས་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་བསྐྱེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བ་ལ། དབང་དངོས་
བསྐྱར་བ་དང་། མཐའ་རྟེན་སྤྱིན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སྤྱ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི་
ཞབས་བྱུང་དུ་དོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་ཐབ་མོ་ཁྱུ་བའི་ཡོན་དུ་དམིགས་ནས་མཐུལ་འབྱུལ་
བར་ཁྱུ་ ཞེས་བད་སྤྱད་ནས་མཐུལ་འབྱུལ་དུ་གཞུག། (༤༤)དོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་
དོན་དུ་དམིགས་གྱིས་ཕྱག་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་དགོས་པ་ཡིན་ལ། གསོལ་འདེབས་གྱི་
ཆོག་གྲུབ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་གྱི་དམར་པོའི་དཀྱིལ་ཆོག་ནས་འབྱུང་བ་འདིའི་དོན་ནི། དབང་
གང་གི་མཐུས་སློབ་མ་བདག་ནི་རང་དང་གཞན་དོན་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། རྒྱ་སྟོན་པ་
སོགས་བྱེད་ཀྱས་པར་འབྱུར་བའི་དོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་དེ་ཐོབ་པ་སྤྱ་མ་ཁྱོད་གྱི་བཀའ་
བློན་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་པས་སྟོང་བཅའི་གཏེར་ཆེན་པོ་གྱེ། ཞེས་སྤྱ་མ་ལ་སོས་ནས་དབང་
དེ་ལྟ་བུ་བདག་ལ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་སྦྱུལ་དུ་གསོལ་ཞེས་པ་ཡིན་པས་དོན་དེ་བྲན་བཞིན་པའི་སློ་
ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་འདིའི་རྩིས་སྒྲོས་མཛོད། གང་གི་བདག་ནི་ཁྱོད་བློན་ལས། །ཞེས་
པ་ནས། བདག་ལ་སྦྱུལ། ལན་གསུམ།

དེ་ནས་སྟོན་དུ་ནང་དབང་བསྐྱར་བ་ལ། རིན་ཆེན་སྤངས་བར། སློབ་མ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
ཤར་དུ་བསྐྱེད་བྱིས་པ་སོགས་གྱི་སྟེང་དུ་དངོས་སུ་བཞག་པའམ་བཞག་པར་སོས་པར་གསུང་
པ་ནི་དཔལ་འཛིན་གྱི་དཀྱིལ་ཆོག་གི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། ཤར་དུ་ཞེས་པ་ཙམ་ལས། དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་ཕྱི་ནང་མི་གསལ་ཡང་། དཔལ་འཛིན་གྱིས། སློབ་མ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བྱུང་དུ་རྩལ་
ཆོན་དཀར་པོའི་བད་མ་འདབ་བརྒྱུད་བྱས་པའི་སྟེང་དུ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པས། རྩལ་
དཀྱིལ་སྤྱི་འགོ་ལྟར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཤར་སྟེང་མདུན་དུ་རྩལ་ཆོན་དཀར་པོའི་བད་མ་འདབ་
བརྒྱུད་བྱིས་པའི་སྟེང་དུ་ཤིང་སྟོན་བཞག་པའི་རྩལ་སྟེགས་ལ་བཞུགས་པའི་སོས་པ་མཛད་

ནས་ནང་དབང་བཞེས་པ་ཞུ། ཨོ་ཁྲ་རྒྱིག་རྩྱུ་པལ། ལྷ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི། ཞེས་
པ་ནས། ལྷ་བའི་(༡༠ན)གདན་ལ་འཁོད་པར་གྱུར། དེ་དོན་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བ་
ལ་དམ་ཆོག་གསུམ་སྦྱིན་པ་སྟོན་དུ་བཏང་། དེ་ནས་དམ་ཆོག་གསུམ་བཟུང་བའི་སློ་ནས་
དབང་དངོས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་པས་ཐོག་མར་དོན་དེའི་དམ་ཆོག་སྦྱིན་པའི་ཕྱིར་དོན་དེ་གིན་
ལྷབས་བྱ་བ་ནི། ཨོ་ཁྲ་རྒྱིག་རྩྱུ་པལ། ཅེས་པ་ནས། རྩྱུ་ལས་བྱུང་བའི་དོན་དེ། དོན་དེའི་དམ་
ཆོག་སྦྱིན་པའི་ཆོག་ས་བཅད་འདི་དག་ནག་གི་བདུན་པ་ལས་གསུངས་ཤིང་དོན་ནི། དག་
ནག་གི་འགྲེལ་པ་ལྷན་ཅིག་སྦྱེས་པའི་སྤང་བ་སོགས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། ཁམས་གསུམ་
གྱི་སས་བསྐྱུས་པའི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཅད་ནས་གཙོད་པར་
བྱེད་པས་ན་རལ་གྱི་ཆེན་པོ་སྟེ་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ངེས་དོན་གྱི་དོན་དེ་ནི་སངས་
རྒྱུ་ཀུན་གྱིས་སྤྲུགས་རྒྱུད་ལ་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པར་བསྟེན་པས་ན་བྱག་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་
འབྲའི་བྱེད་ལས་ཅན་གྱི་རལ་གྱི་མཆོག་དེ་ལྟ་བུ་བདུན་ཉོན་མོངས་པ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་བཟུང་བའམ་བསྟེན་དགོས་པས། དེ་མཆོན་བྱེད་གྱི་དོན་དེ་འདི་བྱུང་། ཞེས་པ་ཡིན་ལ།
མདོར་ན། སྟོང་པ་དང་དབྱེར་མེད་པའམ་བྱུང་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱལ་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་
ནི་གསང་བའི་དོན་དེ་ཡིན་པས། དེ་མི་བཟེད་པར་བྲན་པའི་ཕྱིར་རྟགས་གྱི་དོན་དེ་འཛིན་པ་ནི་
དོན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་པའི་དོན་ཡིན་པས་འཛིན་ལུགས་དེ་སྤྲུགས་ལ་བཞག་ནས་
བྱག་གཡས་སུ་བཞེས། མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་དོན་དེ་བྲན་པའི་སློ་ནས་དོན་དེ་སེམས་དཔའི་ང་
རྒྱལ་གྱིས་གསོར་བ་རེ་མཛད་ནས་སྤྲུགས་ཀར་འཛིན་པར་ཞུ། ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་རལ་
གྱི་ཆེ། ཞེས་པ་ནས། དོན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་(༡༠བ)སློ་ནས་བྱུང་ཞིག །ཅེས་བཟོད་ནས་དོ་
དེ་སློབ་མའི་ལག་པ་གཡས་སུ་སྦྱིན།

དེལ་བྱའི་དམ་ཆོག་སྟེར་བ་ལ་སྟོན་དུ་དེལ་བྱ་བྱིན་ལྷབས་བྱ་བ་ནི། ཨོ་ཁྲ་རྒྱིག་རྩྱུ་
པལ། ཅེས་པ་ནས། དེལ་བྱུང་གྱུར། དེལ་བྱའི་དམ་ཆོག་སྟེར་བའི་ཆོག་ས་བཅད་འདི་ཡང་

དག་ནག་ལེའུ་བདུན་པ་ལས་གསུངས་ཤིང་། རིན་ཆེན་བྱེད་བར་དཔལ་འཛིན་གྱི་དམར་
པོའི་དགྱིལ་ཆོག་གི་འགྱུར་ལྟར་བཀོད་པའི་དོན་ནི་ཤེས་རབ་ཉིད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མ་ལུས་
པ་ཉམས་པར་བྱེད་པས་ཐབས་གྱི་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་གྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དོ་རྩེ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྡན་
ལ། །དོ་རྩེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་བཛོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། དེས་སེམས་ཅན་མ་ལུས་
པ་རིལ་གྱིས་བྲིལ་བའི་དོན་ནམ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཁོ་ན་ཆེག་བྲིལ་བུ་བྱེད་པས་ན་བྲིལ་
བྱ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ཐབས་དེ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་རབ་ཏུ་བྱུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བྱ་ཡིས་
ཡང་དག་པར་འཛིན་དགོས་པས། དེ་མཆོན་བྱེད་འདི་བྱང་ལ་སློབ་མ་བསྟུ་བར་གྱིས། ཞེས་
གནང་བ་སྦྱིན་པ་ནི། དཔལ་འཛིན་གྱི་དཀའ་འགྲེལ་ལྟན་ཅིག་སྦྱེས་པའི་སྤང་བའི་དགོངས་
པར་གནས་སམ་སྟམ་ལ། ཡང་ན་ཤེས་རབ་ཐབས་གྱི་རང་བཞིན་ཉིད། །ཅེས་པ་མཆོན་
བྱེད་ཉགས་གྱི་དོར་བྲིལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཐབས་ཤེས་ལ་ནང་བཤད་བྱས་པའི་མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་
དོར་བྲིལ་ནི་ནང་གི་ཐབས་ཤེས་གྱི་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། དོ་རྩེ་ཅེ་མོར་མཆོན་པའི་
བྲིལ་བུ་ལ་དོ་རྩེ་བྲིལ་བྱ་ཞེས་ཟེར་བ་འདིས་ཐབས་ཤེས་དེ་དག་མཆོན་པས་དེ་རྣམས་རབ་
ཏུ་བྱུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བྱ་ཡིས་ཡང་དག་པར་གྱས་པས་བྱང་ལ། སློབ་མ་བསྟུ་བར་གྱིས་
ཤིག །(༧༡)ཅེས་པ་ཡིན།

མདོར་ན་བྲིལ་བུའི་སྒྲས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱ་ལྟར་
སྤང་བ་སློབ་པར་མོས་ནས་བབྱང་བ་བྲིལ་བུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སློ་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་པས་
འཛིན་ཚུལ་དེ་ཐུགས་ལ་བཞག་ནས་བྱག་གཡོན་གྱིས་བཞེས་པར་བྱ། ཤེས་རབ་ཐབས་
ཀྱང་རང་བཞིན་ཉིད། །ཅེས་པ་ནས། སློ་ནས་བྱང་ཞིག །ཅེས་བཛོད་ནས། བྲིལ་བུ་ལག་པ་
གཡོན་ཏུ་སྦྱིན། ད་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱི་བྱག་ཏུ་བྱུལ་བའི་བྲིལ་བུ་དེས། སྤྱིད་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
དག །ཅེས་སོགས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱ་སློབ་པའི་མོས་པ་མཛོད་དགོས་ལ་ཆོག་དེའི་དོན་ནི།

[illegible]

ཆུ་པ་རི་ལྷ་ར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པར་རྟོགས་པའི་སེམས་དང་ལྷན་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདེན་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་
ཞེན་པ་ཟད་པར་མཛད་པས་འབྲས་བུ་འཁོར་བ་ཡང་ཟད་ནས་དམ་པའི་སྲིད་པའམ་སྲིད་པ་
དམ་པ་མི་གནས་པའི་ཐུང་འདས་ཀྱི་རང་བཞིན་མངོན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་རྟེན་པ་ཡིན་
པས། ཇིལ་བུ་དགོལ་བའི་སྤྲུལ་དེ་ལྷ་ར་ལྷ་ར་ལྷ་ར་བར་སྒྲོག་པར་མོས་ནས་འདིའི་རྗེས་སྒྲོས་
མཛོད། སྲིད་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དག་པེས་པ་ནས། འགྱུར། ཐུག་སྐྱའི་དམ་ཆོག་སྤྱིན་པའི་
ཆོགས་བཅད་ཀྱི་དོན་ནི། ཡིད་ཀྱི་ལུས་རྗོངས་སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བདེ་
སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་བརྟན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རམ་ཐབས་ནི་ཐུག་སྐྱའི་དམ་ཆོག་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་
བརྗོད་དོ། །གང་གིས་ལུས་ལྷ་སྐྱར་བསྐྱོམ་པ་དེ་ཐམས་ཅད་དུ་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་
ཐུག་སྐྱའི་དམ་ཆོག་རབ་ཏུ་བསྒྲགས་པ་སྟེ་སྤྱིན་པར་བྱ་ཞེས་སམ། ཡང་ན་ཡིད་ཀྱི་ལུས་ནི་

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་འབྱུང་བའི་དོ་རྩེ་འཆང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ལྷ་སྤྱི་ཡིད་ངོར་སྤང་བ་དེ་ཡིན་
ལ། དེ་འབྲེལ་སྤྱི་ལབ་ཡུམ་ལ་དམིགས་པ་གཏད་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་
བརྟན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཉིད་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་འབྱུང་བའི་དམ་ཆོག་ཡིན་པས་རྣམ་འབྱོར་
རྒྱུ་མན་ཆད་ལས་རབ་ཏུ་སྟེ་བྱེད་པར་འཕགས་པར་བཞིན་དོ། །

ལུས་ཀྱི་སྐད་དོད་ཀྱི་ཡ་ཞེས་པ་ཆོགས་པ་དང་འདུས་པ་དང་བསགས་པའི་དོན་ཡིན་
པས་གང་གི་ལུས་ཏེ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཆོགས་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བདེ་སྟོང་གི་
ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་རྟེན་དུ་བརྟན་པ་སྟེ་དགོས་པ་(༧༩ན)དེས་ན་འདར་མི་རུང་བའི་ཕྱག་རྒྱར་
བསྐྱགས་ཞེས་སམ་ཕྱག་རྒྱ་ནི་འདར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དམ་ཆོག་ཅེས་བྱ་བར་རབ་ཏུ་བསྐྱགས་
སོ། །ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་རང་དོ་རྩེ་འཆང་དུ་གསལ་བས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་འདུ་བྱས་
ནས་དེའི་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྟོན་པའི་ཚུལ་ལམ་ཐབས་ཀྱིས་མཆོག་ཐུན་མོང་གི་དངོས་
བྱུང་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཕྱག་རྒྱའི་དམ་ཆོག་གི་ནས་འཛིན་ཚུལ་སྟོན་པ་
ཡིན་པས་ལེགས་པར་གསན་པ་ཞུ། ཡིད་ཀྱི་ལུས་ནི་བརྟན་པ་ཉིད། །ཅེས་པ་ནས། དངོས་
བྱུང་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ལ་དམ་ཆོག་གསུམ་སྟེན་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེའི་
དོན་ནི་དོ་རྩེ་ལ་སོགས་པ་ལག་ཏུ་གཏད་ནས་དམ་ཆོག་གསུམ་པོ་འཛིན་ལུགས་འདི་དང་
འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟན་སྟོན་པའམ་བསྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། དེས་ན་དམ་ཆོག་གསུམ་
སྟེན་པ་དེ་ནི་དོ་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་འཁོར་དུ་
གསུངས་པའང་ཡོད།

ད་དོ་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་དངོས་གཞི་ལེན་པ་ལ། གྱི་དོ་རྩེ་ལས། ཤེས་རབ་བཅུ་དྲུག་
ལོན་པ་ལ། །ལག་པ་དག་གིས་ཡང་དག་འབྱུང། །དོ་རྩེ་བྱིལ་བུ་མཉམ་སྦྱར་བ། །སྟོབ་དཔོན་
དབང་དུ་ཡང་དག་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་པས་ཁྱེད་རང་རྣམས་དོ་
རྩེ་འཆང་དངོས་སུ་གསལ་བའི་བང་དུ་གནས་པའི་དོ་རྩེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ལྷག་མ་མཛེས་

ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་ཕན་ཚུན་འབྲུད་ཅིང་གཡས་ཀྱིས་རྒྱུ་རྒྱུ་མཆོན་དོན་བདེ་བ་ཆེན་
པོ་བྱས་བཞིན་པར་རྒྱུ་རྒྱུ་མཆོན་དོན་སྤྱོད་ཉིད་བྱས་བཞིན་པར་
(འཕགས་)འི་ལྷ་བྱ་བཟུང་བས་རིག་མ་དང་ཕན་ཚུན་འབྲུད་པའི་མོས་པ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
བདེ་སྤྱོད་གི་ཡེ་ཤེས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའམ་བདེ་སྤྱོད་གི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་བྱུང་སྐྱེས་པའི་སྤྱན་
དམིགས་བརྟན་པོ་ཞིག་མཛད་པར་བྱ། དེ་ནི་རྒྱུ་རྒྱུ་མཆོན་དོན་གྱི་དབང་གི་དངོས་གཞི་ཡིན་
ལ། ད་མཐའ་ཆེན་གྱི་ཚུ་དབང་འབུལ་བའི་ཆེད་དུ་དབང་ལྷ་གསར་བ་སྤྱན་འཕྲེན་པ་ཡིན་པས་
སྤྱན་དམིགས་མཛོད། ལྷ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི། ཞེས་པ་ནས། དབང་རབ་བསྐྱུར།
སྤྱ་མ་ནམས་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་ཚུ་དབང་བཞེས་པའི་སྤྱན་དམིགས་མཛོད། དབང་བསྐྱུར་རྒྱུ་
རྒྱུ་མཆོན་པོ་སྤྱེ། ཞེས་པ་ནས། མི་བསྐྱོད་པས་དབྱུ་བརྟན་པར་གྱུར། ལྷ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་
དད་པའི་སྤྱགས་ཀའི་རྒྱུ་གི། ཞེས་པ་ནས། བ་སྤྱའི་སྤྱོད་ནས་ཐེམ་པར་གྱུར། འདི་བྱན་མོང་མ་
ཡིན་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་མཆོན་དོན་གྱི་དབང་ཡིན་པ་དང་། རིགས་བྱུག་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་མཆོན་དང་འབྲེལ་བའི་
དབང་ཡིན་པས་རིག་པའི་དབང་གཞན་ནམས་ལས་ལྷག་པའི་གྱུ་མཆོན་གྱིས་བརྟན་བཞུགས་
མཛད་པ་ཡིན་ལ། འདིའི་སྤྱགས་དོན་གྱུར། སྤྱ་ལེགས་ལ། བྱ་རབ་ཏུ། ཉིལ་གནས་ལ། བཟོ་
ལ་སྤྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་མཆོན་པོ་གཞི་ཚུགས། ཞེས་པ་ཡིན་པས། ངས་སྤྱགས་བཟོད་མེ་ཉྱག་འཕྲོང་བའི་ཆེ་
བརྟན་བཞུགས་སྤྱལ་བའི་སྤྱན་དམིགས་མཛོད། ལྷ་སྤྱ་བྱ་ཉིལ་བཟོ་ལེ་སྤྱ་རྒྱུ། ཞེས་བཟོད་
ཅིང་སྤྱོད་མ་ལ་མེ་ཉྱག་འཕྲོང་། ལྷ་སྤྱ་བྱ་ཉིལ་བྱ་ཉིལ་སྤྱོད་པའོད།

གཉིས་པ་མཐའ་ཆེན་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་ལས་ཀྱི་རིམ་པ་བཤད་ལ། སྤྱགས་གཏད་
པ་དང་མིག་སྤྱན་བསྐྱུ་བ། མེ་ལོང་དང་མདའ་འཕང་བ། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་རྒྱུ་སྤྱ་གནང་བ།
རྒྱུ་རྒྱུ་མཆོན་པོ་ཚུགས་པར་ལུང་བསྐྱུར་བ། གསང་བ་བཤད་པ་དང་(འཕགས་)དབྱུགས་དབྱུང་
བ་བྱུག་ཡོད་པའི་དང་པོ་ལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་པ་ཞེས་པ་ནི། ཆེན་བརྟན་
པའི་དཀྱིལ་འཁོར་འདི་ནམས། གཙོ་བོའི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལ་སོགས་པ་འདི་དང་འདི་ལྷ་སྤྱའི་རྒྱུ་

རྒྱལ་གྱིས་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཆོས་འཁོར་དུས་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་བསྐྱོར་བ་
ནི་ནང་གི་དོ་རྩེའི་ཐེང་བ། དེ་ཆེན་ཐེང་བར་འཛིག་ལྟ་ཉི་ཤུ་དག་པས་སྒྲ་ཆོག་གས་དོ་རྩེ་རྩ་
ཤུ་པར་གསུངས་པ་ནི། དེ་ནས་བཤད་པའི་དམར་ནག་གཉིས་ལ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ་
སྒྲ་ཆོག་གས་དོ་རྩེ་དེ་ལྟ་བུ་ངེས་ཅན་དུ་ཡོད་པས་དེའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ལ། འཛིག་གས་བྱེད་
ལ་ནང་དུ་དེ་མེད་ཅིང་། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་འོག་གཞིའི་སྒྲ་ཆོག་གས་དོ་རྩེ་ལ་རྩ་ཉི་ཤུ་པ་དང་
རྩ་བཅུ་གཉིས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་སྒྲ་མ་ནི། གཟུགས་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་དང་། བདག་གཟུགས་
དང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ལྟན་པར་ལྟ་བུ་དང་། བདག་ལ་གཟུགས་དང་གཟུགས་ལ་བདག་ངོ་བོ་
ཉིད་གྱིས་ལྟན་པར་ལྟ་བུ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། ཆོར་བ། འདུ་ཤེས། འདུ་བྱེད། རྣམ་པར་ཤེས་
པ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ལྟ་བུའི་འཛིག་ལྟ་ཀུན་བཏགས་ཉི་ཤུ་དག་པས་རྩ་ཉི་(༡༤)ན་
ཤུ་ཡིན་ལ། བྱི་མ་ནི་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་དག་པ་ཡིན། དག་
པ་དེ་ལས་རྒྱལ་པར་བྱེད་འདོད་ན། གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་རྣམ་ཐར། གཟུགས་
མེད་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་རྣམ་ཐར། སྤྱག་པའི་རྣམ་ཐར། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བཞི།
འགོག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་སྟེ་བརྒྱད་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་འོག་གཞི་སྒྲ་ཆོག་གས་དོ་རྩེའི་ཟུར་
བཞི་དང་ལོགས་བཞི། འཁོར་བའི་སྐྱོན་གྱིས་མ་གོས་པས། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་འོག་གཞི་
སྒྲ་ཆོག་གས་པད་མ། རྣམ་མཁའའི་ཁམས་དག་པས་ཆོས་འབྱུང་། སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་དག་པས་
ཟུར་གསུམ་པ། བགོགས་རྣམས་གྱིས་མི་བྱེད་ཅིང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་
བ་དག་པས་སྤང་འཁོར། གཙོ་བོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་རྣམ་པར་དག་པས་མེ་རི། ལུས་དང་
འཛིག་ཆེན་ཀྱི་ཆོས་རྣམ་པར་དག་པས་དུར་ཁྲོད། བསམ་གཏན་བཞི་དག་པ་ནི་རྟ་བབས་
བཞི། དཔའ་བར་འགོ་བ་དང་། རྣམ་མཁའ་མཛོད། བྱི་མ་མེད་པ་དང་། སེང་གོ་རྣམ་པར་
རྩལ་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བཞི་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ཁ་བྱེད་བཞི། དོན་དང་གཞུང་དང་། ངེས་
ཆོག་དང་སློབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པ་རིག་པ་བཞི་འཕ། བཅོད་པ་དང་། ཆོས་དང་། དོན་

དང་། སྒྲགས་ཀྱི་གཟུངས་བཞི་རྣམ་པར་དག་པ་ནི། ཁ་བྱེད་ལ་གནས་པའི་མཆོད་པའི་ལྷ་
མོ། སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་ན་རིན་པོ་ཆའི་
རྒྱན་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་བསྟན་པ་རྣམ་
པར་དག་པ་ནི་དེལ་བྱ་དང་། གཡེར་ཁའི་སྒྲ་དང་བ་དན། དན་པ་དང་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་
འབྱེད་པ་དང་། བཙུན་འགྲུལ་དང་དགའ་བ་དང་། བེན་ཏུ་སྦྱངས་(༡༩བ)པ་དང་། ཉིང་རེ་
འཛིན་དང་བཏང་སྟོམས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་རྣམ་པར་དག་པ་ནི། བ་བ་
དང་བ་བ་བྱེད་པ་དང་། མེ་ལོང་དང་མེ་ཉོག་གི་སྤེང་བ་དང་། རྩ་ཡབ་འབར་བ། ཡེ་ཤེས་ལྷ་
རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ཅིག་པ་ཁ་དོག་ལ། གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་གང་འཆོམས་ཀྱི་ཆོས་སྟོན་པ་
དག་པས་ཅེ་མོ་དུད་པའི་བ་ཀྱ་ལི་སྟེ་ཤར་བྱ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་དཀར་བ་
དག་པས་མདའ་ཡབ། བོས་པ་མེད་པའི་ཆོས་གཅིག་དང་། དུ་མ་རི་རྩར་རིགས་པ་རབ་ཏུ་
སྟོན་པ་ནི། ལྷའི་གནས་ཀྱི་སྣ་ཆོགས་པསྒྲ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པར་བྱེད་
པས་ཉི་མའི་གདན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྒྲ་གུ་འཕེལ་བར་བྱེད་པས་རྒྱ་བའི་གདན་དང་
ལྷན་པའོ། །ཞེས་བཛོད་ཀྱང་རུང་།

བརྟེན་པ་ནང་གི་ལྷའི་དེ་ཉིད་ཀྱང་གསལ་པར་བྱ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕྱང་པོ་དང་
ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པས་གཙོ་བོ་ཞེ་སྒྲ་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་དཔལ་རྫོ་རྗེ་
འཛིགས་བྱེད། གཟུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དང་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པས་གཉི་ཟུག་གཤེན་
རྗེའི་གཤེད། ཆོར་བའི་ཕྱང་པོ་དང་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པས་སེར་སྣ་གཤེན་
རྗེའི་གཤེད། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དང་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པས་འདོད་ཆགས་
གཤེན་རྗེའི་གཤེད། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དང་བྱ་སྒྲུབ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པས་ཐུག་དོག་
གཤེན་རྗེའི་གཤེད། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་རང་དབང་མེད་པར་བྱུང་བའི་གཟུགས་སོགས་
ཕྱང་པོའི་བདུད་སྤངས་པས་དག་པ་དང་དད་པའི་སྟོབས་དག་པ་ནི་ཐོ་བ་གཤེན་རྗེའི་གཤེད།

ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ཀྱིས་དག་པ་དང་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས་དག་པ་ནི་
དབྱུག་པ་གཤེན་རྗེའི་གཤེད། ལས་(༡༥ན)ཉོན་གྱི་དབང་གིས་བྱང་པོའི་རིགས་མཐུན་རང་
དབང་མེད་པར་འདོར་བའི་འཆི་བདག་གི་བདུད་ཀྱིས་དག་པ་དང་བྲན་པའི་སྟོབས་དག་པ་ནི་
བསྐྱ་གཤེན་རྗེའི་གཤེད། འཆི་བདག་གི་བདུད་དེ་ལས་འདའ་བར་བྱེད་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་
པའི་དགའ་རབ་དབང་ལྷག་ལ་སོགས་པའི་ལྷའི་བྱའི་བདུད་བཙོན་པ་དང་ཉིང་དེ་འཛོལ་གྱི་
སྟོབས་དག་པ་ནི་རལ་གྱི་གཤེན་རྗེའི་གཤེད། སའི་ཁམས་དང་བྱམས་པ་ཆེན་པོའི་རང་
བཞིན་ནི་ཅཅི་ཀླུའི་ཁམས་དང་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་ནི་པག་མོ། མའི་ཁམས་དང་
དགའ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་ནི་དབྱངས་ཅན་མ། རྒྱུ་གི་ཁམས་དང་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་རང་
བཞིན་ནི་གློ་རི། བྱའི་གཟུགས། སྒྲ། བྲི། རོ། རེག་བྲ། ཆོས་ཏེ་ཡུལ་བྱག་ནམ་པར་དག་པ་
ནི་མོད་པ་བཞི་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རི་གཟུགས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུལ་ཞིང་། ཆོས་དེ་ཀྱན་ལ་བྱབ་
པ་ཡིན་པས་དག་བྲ་དང་དག་བྱེད་གངས་མ་མཐུན་ཀྱང་སྟོན་མེད། དེ་ལྟར་ན་རྟེན་བརྟེན་པ་
དོན་གཞན་དང་ལྟ་ནམས་ཀྱང་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུར་སྤང་མོད་ཀྱང་སྤང་ཚུལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་
པར་གཙོ་བོ་གཅིག་བྱའི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ལས་དེ་དང་དེར་སྤང་བ་ཡིན་པས་
གཙོ་བོ་གཅིག་བྱའི་ནམ་འབྲུལ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་རིམ་པ་བསྟན་པ་གསུན་པར་ཞུ། ཅ་ལྷུང་བཅུ་བཞི་དང་སྟོམ་པོ་བརྒྱད་
ལ་སོགས་པའི་ཉིས་པ་བསྐྱང་བ་བསྐྱང་བའི་དམ་ཆོག་དང་། ཤ་ལྷ་བདུད་ཅི་ལྷ་ལ་སོགས་
པའི་དམ་རྩས་བསྟན་པ་བཟའ་བའི་དམ་ཆོག་དང་། གཏོར་མའི་ཆོ་ག་དང་བསྐྱབ་བྲ་བསྐྱང་
བ་དང་། བསྟོམ་པ་དང་བྲིས་པའི་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པས་གནོད་པ་བྱིར་བཞོག་པ་དང་།
དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱབ་པ་དང་(༡༥བ)དེར་སྟོབ་མ་གཞུག་ཅིང་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་སོགས་པའི་
མཆན་ཉིད་ནི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ལས་སུ་བྲ་བའི་རིམ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྟགས་གཏད་པ་དང་མིག་སྟན་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ། བཤད་

རྒྱུད་དོ་རྩེ་བྱེད་བ་ལས། སྤྲུགས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་ཡེ་ཤེས་མཆོག་། ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་
དུ་སངས་རྒྱས་ཐོད་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་དང་། བྱུང་ཆེན་བྱེད་བ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་
དབང་གི་ཐ་སྙད་མཛད་བ་ལྟར་སྤྲུགས་དབང་འབྱུང་བ་ལ། ཐོག་མར་སྒྲ་མ་དོ་རྩེ་འཛིགས་
བྱེད་སེམས་དཔའ་སྤྱུམ་བཅེགས་ཅན་དུ་གསལ་འདེབས་པར་བྱ། སྒྲ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་
དད་པ་དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་སེམས་དཔའ་སྤྱུམ་བཅེགས་ཅན་དུ་གྱུར། སྒྲ་མ་དེ་ལྟར་
གསལ་བའི་བྱགས་ཀའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་མཐའ་སྐྱོར་དུ་སྤྲུགས་གསུམ་གྱི་བྱེད་
བ་གཡས་སྐྱོར་དུ་གནས་པར་གྱུར་པར་བསམས་ནས་སྒྲ་མས་སྤྲུགས་གསུམ་ལན་གསུམ་
མམ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་བསྒྲ། བཅོམ་ལྡན་བདག་གིས་སྦྱོན་ལགས་ཀྱིས། །འདི་ལ་ཉེ་བར་མཛད་
དུ་གསོལ། །དེས་སྒྲ་མས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཡིན། སྒྲོབ་མ་
རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྲུགས་དབང་བྱེད་བའི་དོན་དུ། སྒྲ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པ་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས་དགོས་ལ། དེ་ཡང་། བཅོམ་ལྡན་བདག་གིས་བཟུང་ལགས་ཀྱིས། །ཞེས་སོགས་
བྱ་རྒྱུད་ལེགས་བྱུང་ནས་གསུངས་པ་འདིས་བྱེད་པ་ལ་ཆོག་གི་དོན་ནི། བཅོམ་ལྡན་ཞེས་
སྒྲ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པ་ལ་བོས་ནས། བདག་གིས་དོན་དམ་པའི་སྤྲུགས་བདེ་སྦྱོང་
གི་ཡེ་ཤེས་དང་དེ་ཉིད་འབྱུང་བྱེད་བྱང་དོན་གྱི་གསང་སྤྲུགས་ཐབ་མོ་བཟུང་ལགས་ཀྱི་དེ་
བདག་ལ་ཉེ་བར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་པ་ཡིན་པས་དོན་བྱེད་བཞིན་པའི་(༧༩)སྐོར་ནས་
འདིའི་རྩེ་སྒྲོས་མཛོད། བཅོམ་ལྡན་བདག་གིས་བཟུང་ལགས་ཀྱིས། །བདག་ལ་ཉེ་བར་
མཛད་དུ་གསོལ། །ལན་གསུམ། སྤྲུགས་ཀྱི་རྩེ་སྒྲོས་ལན་གསུམ་བྱེད་དགོས་པ་ལ། དེའི་
ཆོ་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་རྩེ་སྒྲོས་དང་པོའི་ཆོ་སྒྲ་མའི་བྱགས་ཀ་ནས་སྤྲུགས་ཀྱི་
བྱེད་བ་ནར་ནར་བྱུང་། ཅ་ཞལ་ནས་འཛོམ། བྱེད་རང་རྣམ་པའི་ཞལ་ནས་ཞུགས། སྦྱིང་གར་
ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཉི་ཡིག་གི་མཐའ་གཡས་སྐྱོར་དུ་འཁོད་པའི་མོས་པ་མཛད་པ་
དང་། རྩེ་སྒྲོས་གཉིས་པའི་ཆོ་སྒྲ་མའི་བྱགས་ཀ་ནས་སྤྲུགས་བྱེད་སྤྱར་དུ་བྱུང་། བྱེད་

རང་རྣམས་ཀྱི་སྤྱགས་ཀའི་སྤྱགས་ཐེང་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཚུལ་དུ་བེམ། ཡང་། རེས་
ལྷོས་གསུམ་པའི་ཆེ་སྤྱགས་ཐེང་སྤར་ལྟར་དུ་བེམ་པས་བརྟན་པར་བྱས་པའི་མོས་པ་མཛད་
པ་དང་། དེ་ལྟར་མཛད་པས་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས། སྤྱགས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་འཆད་པའི་
སྐབས་སུ། འགག་མེད་རབ་ཏུ་ཞི་བ་སྟེ། ཉག་དང་ཆད་པ་རྣམ་པར་སྤངས། །དུས་གསུམ་
མཁུན་པས་མ་བྱས་པ། །རྟོག་པ་རྣམ་མཁའ་དབྱེར་མེད་མཆོན། །འདི་ཉིད་ཁོ་ན་དོན་དམ་
སྟེ། །སོ་སོ་རང་རིག་མཆོན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ལྷོས་བྱས་དང་ཉི་ཆེ་བའི་སྟོང་
པ་དང་། ཉག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་གནས་ལུགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པའི་ནམ་
མཁའ་ལྟ་བུ་སྤྱས་ཀྱང་མ་བྱས་པ་དེ་དང་རྟོག་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྤང་བའི་ཡེ་
ཤེས་དོན་དམ་པའི་སྤྱགས་དེ་འབྱུབ་པ་དང་། དང་དོན་ཀྱི་སྤྱགས་བལྟས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
ཞི་སྟགས་ཀྱི་ལས་འབྱུབ་པའི་རྒྱས་པ་འཛོག་ལ། གཞན་ཡང་། སྟོང་གའི་སྤྱགས་ཐེང་ལས།
བདུན་ཅི་འཇའ་འོད་ཟེར་འཕྲོས། ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་གང་བས་སྤྲིག་སྤྲིབ་(༡༩)ཐམས་
ཅད་དག །དང་ངེས་ཀྱི་སྤྱགས་བལྟས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་རྒྱས་དབང་བྱུབ་པ་ཆེན་པོ་
བརྒྱད་ལ་སྟགས་པ་མཆོག་དང་སྤྱན་མོང་གི་དངོས་བྱུབ་ཐམས་ཅད་འབྱུབ་པའི་རྒྱས་པ་བྱུང་
པར་ཅན་བཞག་བྱུང་སྟམ་པ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཉིད་སྤྱགས་དབང་གི་ངོ་མོ་ཡིན་པར་དབང་ལྷན་
འགར་བའདད་པས་དམིགས་པ་དེ་རྣམས་མ་ཡེངས་པའི་སྟོན་པ་འདིའི་རེས་ལྷོས་མཛོད། ཨོ་
ལ་མ་རྩ་རྩ། སྟགས། ཨོ་རྩི་རྩི་སྟགས། ཨོ་ལ་སྤྲོ་ཏ་ཀ །སྟགས། ལན་གསུམ་གསུམ།
གཉིས་པ་མིག་སྤྲན་བསྐྱབ་ལ། མིག་སྤྲན་ཀྱི་ཆོ་གས་ལྟའི་མིག་གི་མཛོན་ཤེས་དང་
སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་འཛོག་ཅིང་། མེ་མོང་གི་དབང་གིས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་གཞུགས་བརྟན་ལྟར་མཐོང་བའི་རྒྱས་པ་འཛོག་ལ། གཞུགས་བརྟན་ལྟར་མཐོང་
བ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དེ་གཉིས་ལ་གོ་རིམ་ངེས་
པས་དང་པོར་གསེར་རམ་དུལ་གྱི་སྟོན་དུ་བཞག་པའི་མར་དང་སྤང་ཅི་སྟགས་ཀྱི་མིག་

སྤྲུག་གསེར་གྱི་ཐུར་མས་སྒྲངས་ཏེ་སློབ་མའི་མིག་ལ་བྱུགས། རི་ལྷར་མིག་མཁན་རྒྱལ་པོ་
ཡིས། །ཞེས་སོགས་བརྗོད་ནས་མིག་དབྱེ་བ་ཡིན་པས། ཆོགས་བཅད་དེའི་དོན་ནི། རི་ལྷར་
མིག་མཁན་སྤྲུག་པའི་རྒྱལ་པོ་ཡིས་ཐུར་མ་དང་སྤྲུག་གི་མཐུས་འཛིག་ཉེན་གྱི་མིག་གི་རབ་
རིབ་བམ་ལིང་ཐོག་བསལ་བ་དེ་ལྟར། བྱ་ཁྱིད་གྱི་མི་ཤེས་པ་མ་རིག་པའི་སློབ་གཡོགས་
གྱི་ལིང་ཐོག་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མིག་སྤྲུག་མིག་ཐུར་གྱི་ཆོ་གའི་སློ་ནས་བསལ་བར་བྱེད་
དོ། །ཞེས་པ་སྟེ་ཆོགས་བཅད་དེ་འགྲུར་མི་འདྲ་ཅམ་རྣམ་སྒྲུང་མཛོན་བྱང་ནས་འབྱུང་། སྤྲུགས་
དོན། བཟླ་ནེ་ཏུ་རྫོང་འཛིགས་གྱི་ཨ་བ་ཏྲ་ར་སོལ་ཞིག །པ་ཏྲ་ལི་སློབ་གཡོགས་སམ་ལིང་ཐོག་
སྟེ། རྫོང་འཛིགས་གྱི་སློབ་གཡོགས་(༡༧)སོལ་ཞིག་ཅེས་པ་དང་། རྫོང་འཛིགས་ཤིན་པ་སྒྲུང་
རིགས་ཀྱི་ས་བོན་ཡིན་ཞིང་། མན་ངག་སྟེ་མ་ལས། རྫོང་འཛིགས་ལ་བར་གྱིས་ཤིག་པ་སྟེ་ཉེ་
བ་མ་ཡིན་པ་ཉེ་བར་གྱུར་བ་གསལ་པོར་གྱིས་ཤིག་པའོ་ཞེས་སྤྲུགས་དོན་གྱི་སྐབས་གཞན་
ཞིག་ཏུ་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོང་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གསལ་བའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པ་མཆོན།

འདིའི་སྐབས་དམིགས་པ་རི་ལྷར་བྱ་བ་ནི། ཁྱེད་རང་རྣམས་ཀྱི་མིག་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་ཏུ་
བློ་ཡིག་ནག་པོ་རེ་རེ་གནས་པ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་གནས་པའི་སྤྲིག་
སློབ་དང་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ནས་བློ་ཡིག་ལ་ཐིམ་པས།
དེ་ཉིད་སྤྲིག་སློབ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ལ་སྒྲ་མས་ཐུར་མའི་ཅེ་མོས་མིག་
སྤྲུག་བྱུགས་ཏེ་བློ་ཡིག་སྒྲངས་པས་སློབ་གཡོགས་དང་བྲལ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་
ཉིད་ཏུ་རྫོགས་པའི་འབྲས་ཏུས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་ཁྱེད་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་བྱུང་སྟམ་
པའི་མོས་པ་བརྟན་པོ་བསྐྱེད་པར་མཛོད། སློབ་མ་རྣམས་ཀྱི་མིག་གཉིས་ལ། ཞེས་པ་ནས།
སྤྲུག་བྱེ་བར་གྱུར། གསུམ་པ་མེ་ལོང་དང་མདའ་འཕང་བ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། བོང་ཏུ་
བཤད་པ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟུགས་བརྟན་ལྟར་མཐོང་བའི་ནུས་པ་འཛོག་ཕྱིར་མེ་ལོང་
སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཆད་ལྡན་མང་པོས་མེ་ལོང་ལན་གཉིས་སྟོན་པར་མཛོད་པ་ཡོད་

མོད་ཀྱང་། སློབ་དཔོན་ཨ་མུའི་སྤང་བར་དེ་རྣམས་ཀྱི་མེ་ལོང་ལན་གཉིས་སྟོན་པའི་ཚེགས་
བཅད་རྣམས་སྟོགས་གཅིག་དུ་བསྐྱས་ནས་ལན་ཅིག་མཛད་པ་བཞིན་བྱ་བ་ལ། ཚེགས་བཅད་
ལོ་ལོ་ཀ་གསུམ་ཀྱི་དང་པོ། ཚོས་རྣམས་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་སྟེ། །ཞེས་པ་ནས། རྒྱ་དང་
ལས་ལས་ཡང་དག་བྱུང་། །ཞེས་པའི་(༡༡)དོན་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོངས་པ་ནི། དཔེར་ན་མེ་ལོང་ནང་གི་
བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་བྱད་བཞིན་དུ་སྤང་ཡང་དེས་སྟོངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་
ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོངས་པའི་ངོ་བོ་ནི། ཇི་མའི་བསྐྱད་པ་མ་ཞུགས་
པས་གསལ་བ་དང་དག་ལ་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་། སློབ་དཔོན་ལྟེན་པས་བཞི་བརྒྱ་
ལྟ་བུ་པའི་འགྲེལ་བར། དག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱིབ་པ་དང་། གསལ་བ་ནི་ཤེས་བྱའི་
སྤྱིབ་པ་དང་། རྟོག་པ་མེད་པ་ནི་བྱིང་ཚེད་སོགས་སྟོམས་འབྲུག་གི་སྤྱིབ་པས་རྣམ་པར་དག་
པའི་དོན་དུ་གསུངས་ཏེ། གནས་ལུགས་ཀྱི་གཤེས་ལ་ཇི་མ་དེ་དག་གིས་བསྐྱད་པ་མེད་པའི་
དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན། གནས་ལུགས་དེ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། སྤྱི་བསམ་བཞེད་མེད་ཤེས་རབ་པ་
རོལ་བྱིན། །མ་སྐྱེས་མི་འགག་ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་ཉིད། །སོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་སྟོད་ལུལ་
བ། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ཀྱིས་རི་ལྟར་རྟོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སོ་
སོ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་འཕྲེས་བྱུང་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་གི་རྟོག་པས་གཟུང་དུ་མེད་
ཅིང་། རྫོད་བྱེད་ཀྱི་སྤྱིས་ཀྱང་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བཞེད་དུ་མེད་པ་
ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་ལྷའི་དབང་མངོན་གྱིས་བྱ་རམ་གྱི་རོ་དངོས་སུ་སྟོང་བ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་
རྟོག་པས་གཟུང་བ་དང་སྤྱིས་བཞེད་མི་རུས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོངས་པའི་སྟོང་ཉིད་ནལ་འབྱོར་གྱི་དམིགས་པར་བྱས་ན་མཐར་ཐུག་
གི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས་དེ་ལ་རྒྱའི་སྤྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་པས་རྒྱ་དེ་

ལ་(༧༩ན)ཐོས་བསམ་བསྐྱོམ་བ་སོགས་སྒྲགས་ཐབས་མཁས་ཀྱི་ལམ་གྱི་ལས་ལ་བརྟེན་
ནས་འབྲས་བྱ་རྩེ་རྩེ་སེམས་དཔའི་གོ་འཕང་ཡང་དག་པར་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་པ་སྟེ་དེས་ནི་
རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་བསྟན།

ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་པ། དོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་མེ་ལོང་བཞིན། །ཞེས་པ་ནས། བྱ་ཁྱོད་གྱི་
ནི་སྟོང་ལ་ཁྱུགས། །ཞེས་པས་སྟོ་བྱར་རྣམ་དག་བསྟན་པར་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ནི་ངེས་
དོན་གྱི་རྩེ་རྩེ་སེམས་དཔའ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཤར་
བའི་ལྷའི་སྤྱེ་དེ། མེ་ལོང་ནང་གི་སྟེས་བྱའི་གཟུགས་བརྟན་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་རྫོགས་
པར་སྒྲུང་བ་ཅམ་ལས་ངོ་བོ་གདོས་བཅས་སུ་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་ཡིན་པའམ། ཡང་ན་ངེས་
དོན་གྱི་རྩེར་སེམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཤེས་ཀྱི་མེ་ལོང་ནི་མེད་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་
དག་པ་ལ་སྟོ་བྱར་གྱི་གཡའ་ལ་སོགས་པའང་བྱིས་པས་དག་པ་བཞིན་དུ། རང་བཞིན་རྣམ་
པར་དག་པར་མ་ཟད། དེར་ནི་སྟེ་ཆོས་གང་ལའང་སྟོ་བྱར་གྱི་ནི་མ་འདོད་ཆགས་སོགས་
ཉོན་སྦྱིབ་དང་བྲལ་བས་གསལ་བ་དང་། ཤེས་སྦྱིབ་དང་བྲལ་བས་དག་པ་དང་། དེ་གཉིས་
ཀྱི་བག་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་འབྲའི་དག་པ་གཉིས་དང་ལྡན་
པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདག་པོ་རྩེ་རྩེ་སེམས་དཔའ་རང་ཉིད་ནི་བྱ་སྟོབ་མ་ཁྱོད་རྣམས་ཀྱི་
སྟོང་ལ་ཁྱུགས་སོ། །ཁྱུགས་པ་དེའི་དོན་ལ་རྩེ་རྩེ་སེམས་དཔའི་བྱིན་རྒྱབས་སྟོབ་མའི་སྟོང་
ལ་ཁྱུགས་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། སྒྲར་འབྲས་སྤྱབས་སུ་གྱུར་བའི་རྩེ་རྩེ་སེམས་
དཔའ་ཐོབ་རྒྱས་སུ་བྱས་པས་རྩེ་རྩེ་སེམས་དཔའ་ད་ལྟ་སྟོང་ལ་མ་ཁྱུགས་ཀྱང་། ཁྱུགས་པ་
དང་(༧༩བ)འབྲ་བར་བྱས་པའི་དོན་དང་། དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པའི་རྒྱས་པ་སེམས་ལ་བཞག་པས་
ཁྱུགས་པ་སྟེ་ཚུལ་གསུམ་ཡོད། རང་བཞིན་མེད་ཅིང་གནས་མེད་པ། །ཞེས་པ་ནས། སྟོབ་
པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱེ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཐའ་བཞིའི་
སྟོབ་དང་བྲལ་བས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྟོབ་མེད་ཅིང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་རང་གི་ངོ་

པོས་གནས་པའང་མེད་ལ། རྒྱ་མཆོན་དེས་རང་བཞིན་གྱིས་འགག་པ་ཡང་མེད་པ་དེ་ལྟར་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སློབ་མ་ཁྱོད་གྱིས་སྤྱི་མ་ལྟ་བུའི་ངང་ནས་སེམས་ཅན་
གྱི་དོན་མཉམ་པ་མེད་པར་བྱོས་ཤིག །དེ་ལྟར་བྱས་ན་སློབ་པ་སངས་རྒྱལ་རྣམས་གྱི་སྤྱི་
སྤྱོད་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའམ། ཀྱང་པ་ཐ་མ་ལ་སློབ་པ་སངས་རྒྱལ་རྣམས་གྱི་སྤྱི་སྤྱོད་
སྤྱོས་པའི་དོན་པོ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པའང་ཡོད། སྤྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཞུགས་
བརྟན་ལྟ་བུ་ཞེས་སོགས་གྱི་ཆོག་ལྷག་པའི་དོན་ནི་གོ་སྟོན།

དེ་ལྟར་མེ་ལོང་བརྟན་པས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་
སྤྱི་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བའི་བག་ཆགས་སམ་རྒྱས་པ་དང་མེ་ལོང་ལ་ཤར་བའི་རྩོུ་མེས་སེམས་
དཔའི་སྤྱི་དང་འབྲེལ་བར་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་རྩོགས་ཤིང་། ཤ་རུས་གདོས་
བཅས་སྤྱི་མ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྤྱི་ཅན་གྱི་རྩོུ་མེས་སེམས་དཔའ་རང་གི་སྤྱིར་དབྱུང་ལས་
དངོས་སྤྱི་འབྲུབ་པའི་རྒྱས་པ་ཁྱད་པར་བ་བཞག་པ་ཡིན་ཞིང་དེ་མེ་ལོང་གི་དབང་གི་རོ་པོ་
དང་སྤར་མིག་སྤྱན་བསྐྱེད་པས་བཞག་པའི་རྒྱས་པ་ལ་མིག་ཐུར་གྱི་དབང་གི་རོ་པོ་ཞེས་པའི་
ཐ་སྤྱད་སྤྱིད་ལོད་སྤྱིལ་པའི་སྤྱིའི་དབང་རྟེན་ཏུ་གསུངས། དེ་ཆེན་ཐེང་བ་དང་སྤྱགས་རིམ་
ཆེན་མོ་སོགས་ལས་མེ་ལོང་ལ་ལྷུངས་བསྤྱགས་པ་ཅམ་ལས། ལྷུངས་བསྤྱིད་(༧༩༥)པ་མི་
གསལ། དག་འདོན་ལྟན་ཐབས་སྤྱི་ལྷུངས་བསྤྱིད་པར་གསུངས་པ་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པའི་གྱི་རྩོར་དཀྱིལ་ཆོག་དང་མཐུན་པས། འདིར་ཡང་ལྷུངས་བསྤྱིད་པའི་མེ་ལོང་
ལྷུངས་བསྤྱགས་པའི་ནང་དུ་རྩོུ་མེའི་གཞུགས་བརྟན་འཆར་བཅུག་པ་ཐུག་ལེན་དུ་མཛད་པ་
ཁུངས་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་པས་འདི་ལ་གཞིགས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་སྤྱི་མ་ལྟ་
བུར་འཆར་བ་དང་སྤྱི་མ་དང་གཞུགས་བརྟན་ལྟ་བུའི་རྩོུ་མེས་སེམས་དཔའ་འབྲུབ་པའི་བག་
ཆགས་བཞག་པའི་མོས་པ་མཛོད། ལྷུངས་སྤྱོས་པའི་མེ་ལོང་། ཞེས་པ་ནས། ཤེས་པར་
གྱིས་ཤིག །

གཉིས་པ་མདའ་གཞུ་སྒྲིན་པ་ལ། རྩ་རི་ཀ་པས། རྩ་ཡིས་སྤངས་པའི་མདའ་གཞུ་
དག །སློབ་མའི་ལག་ཏུ་སྒྲིན་ནས་ནི། །ཞེས་མདའ་གཞུ་གཉིས་ཀ་རྟོ་ལས་བསྐྱེད་པར་
གསུངས་པ་ལྟར། བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་རྩ་ཡིག་ཏུ་ཤར་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་མདའ་བྱག་དང་
གཞུ་ལ་རྟོས་བསྐྱེད་པ་སྤྲུགས་སྟེར་བ་ཡིན་པས་རྟོ་ལས་སྐྱེས་པའི་མདའ་གཞུ་རྟོ། འདི་
སྟེར་བའི་སྤྲུགས་ཀྱི་དོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་མཉེས་པར་བྱིས་ཤིག་ཅེས་པ་
ཡིན་ལ། དགོས་པ་དོན་སྤྱི་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་ཉིད་གཏིང་ཕྱིན་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པའི་བག་ཆགས་འཛོག་པའི་བྱིར་ཡིན། དེ་ལ་དགོངས་ནས་མདའ་འཕང་བའི་སྐབས་དེ་འབྲེ་
རུས་པ་དང་བག་ཆགས་བཞག་བྱུང་སྟམ་པའི་མོས་པ་བྱེད་པར་འགའ་ཞིག་གིས་བཤད་པ་
ལྟར་མཛད་ཀྱང་ཆོག་པས་འདི་བྱག་ཏུ་བཞེས་པར་བྱ། ཨོ་སར་ཏ་སྤྱ་ག་ཏ་ཨ་རུ་ར་ག་ཡུ་སྤྱ་
ཞེས་བཛྲོད་ནས་མདའ་གཞུ་བྱིན། བགཤགས་ལ་འཕེགས་པའི་བསམ་པས་སྟེར་འོག་གཉིས་
དང་(༡༩བ)ཕྱོགས་བཞི་སྟེ་བྱག་ཏུ་མདའ་རེ་འཕངས་པའི་སྟངས་ཀ་མཛད་ནས། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་མཉེས་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་སྤྲུགས་དོན་བྲན་བཞིན་པར་འདིའི་རྗེས་
སྒྲོས་མཛོད། ཨོ་སར་ཏ་སྤྱ་ག་ཏ་ཨ་རུ་ར་ག་ཡུ་མི། དེའི་ཆོ་སྤྲུལ་སྤྱི་ཨོ་སར་ཏ་སྤྱ་ག་ཏ་ཨ་
རུ་ར་ག་ཡུ་སྤྱ། ཞེས་བཛྲོད།

བཞི་པ་སྤྱི་བྱེ་བྱག་གི་རྗེས་གནང་སྒྲིན་པ་ལ་ཐོག་མར་སྤྱིའི་རྗེས་གནང་ནི། འཁོར་ལོ་
སྟེར་བ་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་། དབང་རྣམས་འདི་དག་སྤྱི་སོགས་ལས་བསྐྱེད་པ་ནི་སྤྲུལ་
དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སྤྱི་སོགས་སུ་ཤར་བ་འོད་དུ་ཁུ་བ་ལས་
འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་ནས་དེ་དག་ངོ་བོ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་པ་འཁོར་ལོ་ལ་
སོགས་པ་ཤར་བར་མོས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱན་དམིགས་མཛོད། སྤྱི་ལས་
བྱུང་བའི་འཁོར་ལོ། དེ་ལྟ་བུའི་འཁོར་ལོ་དེ་སློབ་མའི་མདུན་ནས་སྤྱན་དུ་སྒྲིན་པར་བྱ་བ་ཡིན་
ཞིང་། སྟེར་བའི་སྤྲུགས་ཀྱི་དོན་ནི། བཛྲ་ཏེ་ཏུ་ནི་དོ་རྗེ་རྒྱ། མི་ནི་ས་བོན་ཡིན། དེ་ཡང་ལོ་ག་

ལས། རྩོམ་རྒྱུ་འདིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་ལ་བསྐུལ་
བར་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ལྷ་དེའི་སྤྲལས་གྱིས་སྟེར་བ་ཡིན། ཨོ་བཟླ་ཉེ་
ཏུ་མི། དབྱངས་ཐ་མ་ལྷུང་ལས་བྱུང་བའི་དྲུང་། དྲུང་འདི་ཕྱག་གཡས་སུ་བཞེས་ནས་འབྱུང་
དགོས་ཤིང་། སྟེར་བའི་སྤྲལས་བཟླ་ཟླ་ཤ། ཞེས་པ་རྩོམ་གསུང་ངམ་སྤྱི་བ་སྟེ་འདིས་ཆོས་
སྤྱི་བར་བྱེད་པར་ཡོ་ག་ལས་གསུངས་ཤིང་། རི་ནི་རྩོམ་སྤྱི་བའི་ས་བོན་ཡིན། ཨོ་བཟླ་ཟླ་ཤ་
རྩོམ་དབྱངས་དང་པོ་ཨ་ལས་བྱུང་བའི་གཤེན་རྩེའི་གཤེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་པོ་ཏི། འདི་སྟེར་བའི་
ཆོགས་བཅད་ཀྱི་དོན་ནི། དེང་ནས་བརྩམས་ཏེ་སློབ་མ་ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཇོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་(༡༠ན)གྱིས་ཏེ་དེ་ཁོ་ནས་ཀུན་ནས་
བསྐྱངས་ཏེ་གང་ལ་གང་འཆོམས་གྱིས་ཆོས་སྟོན་པའི་དྲུང་སྤྱི་བ་ན་མེད་པས་སློབ་མའི་རྒྱུད་
ཐོས་པའི་དོན་རྣམས་སྤྱི་བ་ལ་སྦྱར་བའི་སློབ་མའི་ཡོངས་སུ་བཀའ་ནས་ནི་བཤེད་པ་དང་སྤྱི་བ་
པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་པ་ཡིན་ལ་ཕྱག་གཡོན་དུ་སྤེལ་བ་མ་
དང་གཡས་པས་ཆོས་འཆད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་མཛད་པ་ཕྱག་ལེན་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུའི་ཆུལ་གྱིས་
བཞེས་པར་བྱ། དེང་ནས་བརྩམས་ཏེ་སེམས་བསྐྱེད་པ། །སོགས། དབྱངས་ཐ་མ་ལྷུང་ལས་
བྱུང་བའི་བྲིལ་བུ། དེ་ལྟ་བུའི་བྲིལ་བུ་འདི་ཕྱག་གཡོན་དུ་བཞེས་ནས་དཀྱོལ་བའི་སྤྱི་བ་ ཐམས་
ཅད་ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་དེ། །ཞེས་སོགས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་བའི་མོས་པ་མཛད་
དགོས་ཤིང་། ཆོག་དེའི་དོན་ནི། རི་ལྷར་ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་ལྷར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་
ངོ་བོས་བྱུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་དེ། དོན་དམ་པར་གདོད་ནས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནམ་
མཁའི་མཚན་ཉིད་རི་ལྷ་བུ་ཞེ་ན། ནམ་མཁའ་དེ་ཡང་ནི་དགག་བྱ་ཐོགས་པའི་རེག་བྱ་བཅད་
ཙམ་གྱི་སྟོང་སང་མེད་དགག་ཅིག་ལ་འཛོག་པ་ལས། ཆོས་གཞན་སྤྱི་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་
ངོ་བོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའམ་འབྲེལ་བའི་ཆོས་ཉིད་དང་།
ནལ་འབྱོར་པའི་སློབ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་རོ་གཅིག་པར་

སྒྲིབ་བས་ན། རྣལ་འབྱོར་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ནི་མཉམ་ཉིད་དམ་
སྒྲིབ་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལ་གསལ་བ་སྟེ་བྱུང་བར་གྱུར་བ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་དཔལ་མཆོག་འབྲེལ་
ཆེན་ལས་བཤད་ཅིང་། ཀླང་པ་ཐ་མ་ལ། བྱེད་བར། སྒྲིབ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་སྟེ་
ངོ་བོ་(༡༠བ)སྒྲིབ་པ་དང་བལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་བསྒྲུབས་པས་མཛོད་དུ་གྱུར་བའམ་གསལ་
བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་པའི་དོན་དུ་བཤད་པས་དེའ་
བྱ་དགོལ་བའི་སྒྲིབ་དེ་ལྟར་ལྟར་ལྟར་སྒྲོག་པའི་དམིགས་པ་མཛོད། ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་
མཆོན་ཉིད་དེ། །སོགས། དེའ་བྱེད་སྒྲིབ་དེ་ལྟར་སྒྲོག་པ་བཞིན་དུ་སྒྲོབ་མ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་
ཆོས་སྟོན་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་མཆོན་པ་ཡིན་པར་སྒྱུད་ཤོད་པའི་དབང་ལྷན་དུ་གསུང་། དེ་
དག་ནི་རིགས་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཆོས་བཤད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་
ཆོས་བཤད་སྟེ་ཅམ་ལ་རྗེས་སུ་གནང་བ་བྱིན་པ་ཡིན་ལ། ད་བྱེ་བྲག་གི་རྗེས་གནང་ཞེས་པ་
སྒྲོབ་མ་རྩོམ་འཛིགས་བྱེད་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་རིགས་ལྗེའི་བྲག་མཆོན་སྟེན་པའི་སྒྲོ་ནས་རིགས་
བྱེ་བྲག་པ་དེ་དང་དེའི་ཆོས་ཤོད་ཅིག་པར་རྗེས་སུ་ཆོས་གནང་བ་སྟེན་པ་ཡིན་པས་སྒྲོབ་མ་
རྣམས་རྩོམ་འཛིགས་བྱེད་དུ་གྱུར། ཁྱེད་རང་རྣམས་རྩོམ་འཛིགས་བྱེད་དུ་གསལ་བ་ལ་སྒྲ་
མས་རིགས་ལྗེའི་བྲག་མཆོན་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་འབྲུལ་བ་ལ། སྟར་བའི་ཆོགས་བཅད་
ཀྱི་དོན་ནི་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་པན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རམ་ཆེད་དུ་ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་
ཀྱི་ཁམས་ཀུན་ལ་སྒྲོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་རི་ལྟར་ཐབས་སྒྲ་ཆོགས་པས་གདུལ་
བྱ་འདུལ་བར་འགྱུར་བའི་ཐབས་དེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་དགོས་པ་ལས། རྣམ་སྒྲུང་གི་རིགས་ཀྱི་
ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྟེ་རྣམ་པར་སྒྲུང་མཛོད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་དུ་བཅུག་ནས་དབང་བསྒྱུར་བ་དང་། ཆོས་བཤད་པ་ལ་སོགས་པ་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པ་
ལ་སོགས་པ་ཡིན་པས། འཛིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པའི་རིགས་སོ་སོའི་
གདུལ་བྱ་ལ་རང་རང་གི་སྒྲུལ་བ་དང་འཆོམས་པའི་ཆོས་བཤད་(༡༡ན)པའི་གནང་བ་བྱིན་

བྱུང་སྐྱེས་པའི་མོས་པ་མཛོད། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་པན་པའི་བྱིར། །ཞེས་པ་ནས། ལས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐྱོར། །ཞེས་པ་ནམས་བཅོད་ནས། རིམ་པ་བཞིན། འཁོར་ལོ། རྩོམ་
རིན་པོ་ཆེ། བསྐྱེད་སྐྱོང་གསུང་རྩོམ་སྤྱིན།

ལྷ་པ་རྩོམ་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་དང་ལུང་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྩོམ་པའི་བརྒྱལ་
ཞུགས་སྤྱིན་པ་ནི། སྐོབ་མ་ནམས་རྩོམ་སྤྱིན་པའི་སེམས་དབང་བསྐྱེད་དགོས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་གྱུར་
པའི་སྤྱན་དམིགས་མཛོད། སྐོབ་མ་ནམས་རྩོམ་སྤྱིན་པའི་སེམས་དབང་གྱུར། དེ་ལྟར་གྱུར་པ་ལ་བདེ་
སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་རྩྱུ་ཡིག་ཏུ་ཤར་བ་ལས་བྱུང་བའི་རྩོམ་པའི་སྤྱན་གྱིས་བསྐྱེད་སྐྱོང་གསུང་
རྩོམ་པའི་སྤྱན་པའི་ཡིན་ལ། དེའི་ཆོག་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་ནི། ཉག་སྤྱོད་ཀྱི་རྩོམ་པའི་འདི་ནི་དེ་སྤྱོད་
ཆུབ་སེམས་གང་དེ་རྩོམ་པའི་སྤྱན་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱུ་རིགས་ལྷ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
རོ་མོའམ་རང་བཞིན་ཉིད་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་ངས་དོན་ཀྱི་རྩོམ་པའི་མཆོན་བྱེད་ཡིན་ལ།
དེ་ནི་རྩོམ་པའི་སེམས་དབང་གྱུར་པའི་སྤྱན་གསུངས་པ་སྤྱོད་པའི་སྤྱན་གསུངས་པའི་སྤྱན་གྱིས་ཀྱང་ནི་
འབྲས་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་རོ་མོར་མོས་པའི་ནང་གི་བདེ་སྟོང་བསྐྱེད་སྐྱོང་གསུང་རྩོམ་པའི་སྤྱན་
དགོས་པས་དེའི་བརྒྱལ་པ་གསུང་བའི་བྱིར་དུ་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་རྩོམ་པའི་ཉག་ཏུ་བཅང་བར་བྱ་ལ།
དེ་ནི་སྤྱན་གསུངས་པའི་སྤྱན་གསུངས་པའི་སྤྱན་གསུངས་པའི་སྤྱན་གསུངས་པའི་སྤྱན་གསུངས་པའི་སྤྱན་
ཤེས་ཏུ་བརྒྱལ་བའི་བསྐྱེད་སྐྱོང་གསུང་རྩོམ་པའི་སྤྱན་གསུངས་པའི་སྤྱན་གསུངས་པའི་སྤྱན་གསུངས་
ལྷའི་རང་བཞིན་ཀྱི་ནང་གི་རྩོམ་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་དང་ཉག་ཏུ་འཕམ་ནས་དུང་མི་འབྲས་བར་
གྱིས་ཤིག །ཅེས་པ་ཡིན་པས་རྩོམ་པའི་སྤྱན་གསུངས་པའི་སྤྱན་གསུངས་པའི་སྤྱན་གསུངས་པའི་སྤྱན་
(༡༧)རྩོམ་པའི་སྤྱན་གསུངས་པའི་སྤྱན་གསུངས་པའི་སྤྱན་གསུངས་པའི་སྤྱན་གསུངས་པའི་སྤྱན་གསུངས་
རང་ནམས་ཀྱིས་སྤྱན་གསུངས་པའི་རྩོམ་པའི་སྤྱན་གསུངས་པའི་སྤྱན་གསུངས་པའི་སྤྱན་གསུངས་
མི་གསལ་ཡང་། བདེ་ཆེན་རོལ་མཆོ་སྤྱོད་ལས་སྤྱོད་པའི་སྤྱན་གསུངས་པའི་སྤྱན་གསུངས་པའི་སྤྱན་
མཛོད་ཀྱང་བྱུང་བས་དེ་ལྟར་བྱུང་བའི་སྤྱན་གསུངས་པའི་སྤྱན་གསུངས་པའི་སྤྱན་གསུངས་པའི་སྤྱན་གསུངས་

མི་འབྲལ་བ་དགོས་པས་དེ་ཉིད་མི་བརྟེན་པར་བྱ་བའི་སྤྲད་དུ་མཆོན་བྱེད་དཔེའི་རྩི་རྩེ་དང་
ཡང་མ་བྲལ་བ་དགོས་པས་དེའི་ཕྱིར་དུ་སྤོབ་མ་རྩི་རྩེ་སེམས་དཔར་གསལ་བ་ལ་སྟེར་བ་
ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་དག་སྤོང་གི་བྲན་པ་གསོ་བའི་སྐྱམ་སྐྱར་མི་འབྲལ་བར་བཅང་བའི་ཕྱིར་
མཁན་པོས་སྟེར་བ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལུང་བསྟན་བྱ་བ་ལ། སྤོབ་མ་རྩམས་མེ་ཏྲག་གང་ཤོག་གི་ལྷར་བསྐྱེད་དགོས་
པ་ཡིན་པས། ད་གི་མེ་ཏྲག་གང་ལ་ཤོག་པའི་ལྷ་དེ་དང་དེའི་སྐྱར་གྱུར་པའི་སྐྱེན་དམིགས་
མཛོད། ལྷ་མ་རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པའི་ཆ་བྱང་ཅན་ཆོས་གོས་གསུམ་དང་ལྷན་པས་གཡམས་
མཆོག་སྐྱེན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། གཡོན་པས་ཆོས་གོས་ཀྱི་ག་སེང་གའི་ན་བ་ལྷར་བྱས་པ་
སྟེར་གར་བཟུང་ནས་ལུང་སྟོན་པ་ཡིན་ལ་དེའི་ཆོགས་བཅད་སྒྲགས་ལ་སོགས་པའི་དོན་
ནི། འདྲིར་ནི་སྤོབ་མ་ཁྲིད་རྩམས་ངས་རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་(༡༩བ)ཏུ་ལུང་བསྟན་པར་བྱ་
སྟེ། ཆུལ་རྩི་ལྷར་ན། རྩི་རྩེ་སེམས་དཔར་ལ་སོགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཁོར་དང་
བཅས་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཞེས་སམ། རྩི་རྩེ་སེམས་དཔར་ལ་སོགས་པའི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པར་གྱུར་ནས་སྤྲོད་པ་སྟེ་ཡོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་མཐར་ཐུག་འབྲས་དུས་ཀྱི་ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ནི་ཟག་པ་མེད་པས་ཤིན་ཏུ་དག་པ་སྟེ། དེ་ལ་སོགས་ལོངས་
སྤྱོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་དང་། སྤྲོད་པ་འཁོར་བའི་གནས་ངན་གྱི་འགྲོ་བ་རྩམས་ལས་བཏོན་པ་སྟེ་
ཉིང་མཆམས་སྐྱར་བ་འགག་པའི་ཞི་བ་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེས་པར་འགྱུར་རོ་
ཞེས་པ་ཡིན་ལ། སྒྲགས་ཀྱི་དོན་ནི། སི་རྩི་ཐུབ་པ། ས་མ་ཡ་ནི་དམ་ཆོག་དང་། དུས་དང་།
བརྟེན་དང་། རྩོགས་པ་དང་། གཞུང་ལུགས་དང་། མནའ་དང་། འདུས་པ་དང་། ཐུབ་མཐའ་ལ་
སོགས་པ་མང་པོ་ལ་འབྲུག་པ་ལས་འདྲིར་རྩོགས་པ། སྤྱི་ཁྲོད་དེ་རྩོགས་པ་པོ། དེ་ཡི་རྩོགས་
བྱ་གང་ཡིན་ན། ཐུར་རྒྱུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་དེ་ལ་སོགས་པའི་ས་འོག །བྱ་བ་ས་སྟེངས།
སྤུ་མཐུ་རིས་སྤྲོད་ཅེའི་བར་གྱི་ཁམས་གསུམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད། ཨ་ཡིག་དགག་ཆོག་གིས་

མཆོན་པ་དེ་རྟོགས་ཀྱིས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ་དོན་གོ་བདེ་བར་བརྗོད་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་
ཁམས་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པས་རྟོགས་ཀྱིས་
པས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདི་ཞེས་བྱ་བར་བྱུབ་པ་སྟེ་འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
པ་དང་། དུག་རྒྱ་དང་སྤྲུགས་འདིའི་མཐུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན། ལུང་སྟོན་པའི་དུག་རྒྱ་དང་།
སྤྲུག་སྤྲུག་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྲུགས་འདིའི་སྟོབས་ཞེས་པའམ། ཡང་ན་སྤྲོད་བའི་དབང་ནས་རྫོང་ཆེ་
བརྒྱུལ་ཞུགས་ཀྱི་བར་གྱི་དབང་རྣམས་འདར་མི་རུང་བས་ན་དུག་རྒྱ་དང་ཡིད་སྦྱོབ་(13ན)
པས་སྤྲུགས་སུ་བྱས་ཏེ་དབང་གི་རྟོན་འབྲེལ་དེ་དག་ལེགས་པར་འགྲིག་པའི་མཐུས་ཡིན་
ནོ་ཞེས་པ་བཤད་ཀྱང་རུང་། ལྷ་མས་དེ་ལྟར་ལུང་བསྟན་པའི་ཆེ་ནམ་མཁར་བཞུགས་པའི་
རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་བཅས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་མགྲིན་གཅིག་དབྱངས་གཅིག་གི་སྒོ་ནས། ཁྱོད་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདི་ཞེས་བྱ་བར་འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་བྱང་སྤྲུལ་
པའི་སྤྱན་དམིགས་མ་ཡེངས་པ་མཛོད་པར་བྱ། ལྷ་མ་རྒྱལ་བ། ཞེས་པ་ནས། སྤྲུགས་འདིའི་
སྟོབས་ཡིན་ནོ། །

དུག་པ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་གསང་བ་བཤད་པ་ནི། བྱུང་ཆེན་དཔལ་འཛིན་དང་། ལ་
བ་པ་སོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་མང་པོ་ལས་འབྱུང་ཞིང་། དཔལ་འཛིན་གྱིས་མཐའ་རྟོན་ལྗེའི་ཡ་
བྲལ་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པའི་ཆོག་འདི་ནལ་འཕྱོར་རྒྱུད་དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པ་ལས་བྱུང་བས་དེ་
དང་ཐུན་མོང་བའི་ཆོག་དོན་འབྲེལ་རྒྱལ་ཡོད་མོད་ནའང་། འདིར་ལྷ་མེད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་བཤད་པ་སྐྱབས་སུ་བབས་པས་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ལས་དུ་བྱེད་པ་ལ་སྤང་ཞིང་མ་
དད་པས་དེ་དང་བྲལ་བ་སྟེ་སྤངས་པ་ནི་སྤྱིར་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཉེ་ལམ་སྤངས་པ་ཡིན་
པས་སྤྲིག་པ་དེ་བས་ཆེ་བ་ཁམས་གསུམ་ན་གཞན་མེད་པ་དེ་བས་ན་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་
པ་ལས་བྱེད་ལ་སྤང་བ་སོགས་ཁྱོད་ཀྱིས་ནམ་ཡང་མ་བྱེད་ཅིག །ཅེས་པ་དང་། མཐོ་ས་མ་
ཡ་དམ་ཆོག་ཆེན་པོ། ཏ་ན་ཆོམས་ཤིག །ཕུ་ནི་ཁོས་ཤིག་ཅེས་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཉེ་

རྒྱ་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ལས་མི་འདའ་བའི་དམ་ཆོག་ཆེན་པོ་དེས་ལམ་
བྱེད་དེ་ལ་མ་དད་པ་དང་སྤང་བ་སོགས་ཆོམས་ཤིག་ཁོས་ཤིག་ཅེས་བ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུའི་
གསང་བ་བཤད་པ་དེ་གསལ་ན་(༡༩བ)པར་ཁྱུ་འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་ལྟ་བུའི་སྤིག་ཤིག་ཅེས་བ་
ནས། ༡་ན་རྒྱ་པུ།

གཉིས་པ་དབུགས་དབྱུང་བ་ཞེས་པ་ནི། སློབ་མ་ལ་དབང་གི་པན་ཡོན་བཤད་ཅིང་
དོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་ཟིན་པས། ད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྐྱབ་དང་ཆོས་བཤད་
པ་སོགས་གྱི་སློབ་དཔོན་དུ་འགྱུར་བར་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་གྱིས་དགོངས་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་སློབ་མའི་སྣང་ལ་འབབ་པའི་ཆོག་བརྗོད་པས་ན་དབུགས་དབྱུང་བ་ཞེས་བྲ་
བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་། མཆོག་ཏུ་གསང་བ་དམ་པ་ཡི། །ཞེས་པ་ནས། དེ་རིང་ཁྱེད་རྣམས་
ལེགས་པར་གནས། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། རྣམ་འབྱོར་རྒྱུད་མན་ཆད་གྱི་ཆེད་དུ་བྲ་བའི་གདུལ་
བྲ་ལ་སྟོན་པར་མི་བྱང་བས་ན་མཆོག་ཏུ་གསང་བའི་དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་གྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་འདིར་གདོང་གཡོགས་དང་བཅས་ཏེ་ཞུགས་པ་དང་། གདོང་གཡོགས་བཀྲོལ་ཏེ་
ཉེན་བཉེན་པ་མངོན་སུམ་པ་ལྟ་བུར་མཐོང་བ་དེ་ཡིས་སྤིག་པ་ཀུན་ཏེ་ཤིན་ཏུ་སློབས་ཆེ་བ་
མང་པོ་བྱང་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་མཐུས་འབྲས་བྲ་ངན་སོང་གི་སྤྱག་བསྐྱལ་རྒྱན་བཅད་
པས་དེ་རིང་ནས་བཟུང་སྟེ་ཁྱེད་རྣམས་ལྟ་མའི་སྤིང་འབྱོར་གྱིས་ཡིད་བདེ་བར་གནས་པ་
ཡིན་ཞེས་སམ། ཐེང་བ་ལྟར་ན། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་ནས་དམ་ཆོག་དང་སྟོན་པ་སྤངས་
པས་སྤིག་པ་མི་བྱེད་པར་ངེས་ལ། དེའི་མཐུས་དེ་རིང་ནས་བརྩམས་ཏེ་ངན་སོང་གི་སྐྱེ་བའི་
རྒྱན་ཆད་ནས་བདེ་འབྱོར་བདེ་བ་ལ་ངེས་པར་གནས་པའི་དོན་དུ་བཤད་དགོས། བདེ་ཆེན་
ཐེག་པ་འདི་ལ་ནི། །ཞེས་པ་ནས། སྤིང་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལས་ཁྱོད་འདས། །ཞེས་པའི་དོན་
ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྤྱགས་ཀྱི་སྤྱར་ལམ་འདི་ལ་ཞུགས་ཏེ་ཉམས་སྤྱོད་སྤངས་པས་བྱིན་ཆད་
ལས་ཉོན་གྱི་འཆི་བ་མེད་དེ། སྤིང་བ་སྟེ་ཡོད་པའི་(༡༩ན)ལོངས་སྟོན་ཤིན་ཏུ་མཐར་ཐུག་

ལ་སྐྱོད་པའི་ལོངས་སྐུ་སྐྱར་དུ་བྱུང་བར་བྱ་བའམ་འཛོལ་པའི་ཕྱིར་དང་སྤྱིད་པ་འཁོར་བ་
ཕྱར་གསུམ་གྱི་སྤྱག་བསྐུལ་རྒྱ་དང་བཅས་པའི་ཐུང་ན་ལས་ཁྱོད་སྐྱར་དུ་འདས་ནས་ཆོས་སྐུ་
ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་སོ། །ཞེས་པ་ཡིན། ཀླང་པ་འདི་གཉིས་ལ་དཔལ་འཛིན་གྱི་ནག་པོའི་
དཀྱིལ་ཆོག་གི་འགྱུར་དུ། སྤྱིད་པའི་སྤྱག་བསྐུལ་ལས་འདས་པའི། །སྤྱིད་པ་ཁྱོད་གིས་ཤིན་
ཏུ་འབྱུག། །ཅེས་འབྱུང་བ་གོ་བདེ། དོ་རྩེའི་ཕྱག་རྒྱ་གང་ཡིན་པ། །ཞེས་པ་ནས། སྤང་མི་བྱ།
ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཐམས་ཅད་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ཁྱེ་བ་དང་དོ་རྩེའི་
ཕྱག་རྒྱ་སྟེ་རྣམ་པར་བསྐྱེད་པ་གང་ཡིན་པའི་སེམས་གང་ཞིག་བསྐྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་རྩོགས་
བྱང་གི་ས་པོན་བྱང་པོ་ཐེབས་པས་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་འགྱུར་པའི་བྱང་
ཆུབ་གྱི་སེམས་དེ་སྤང་བར་མི་བྱ། ཞེས་པ་ཡིན། དམ་པའི་ཆོས་ནི་སུན་མི་དབྱུང་། །ཞེས་
པ་ནས། དེ་ཡང་ངེས་པར་བསྟན་མི་བྱ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། དམ་པ་རྣམས་གྱིས་ཐེག་པ་
གསུམ་དུ་བསྟན་པའི་ཆོས་ལ་འདིས་ཅི་བྱ། ཞེས་ངག་གིས་སྤྱད་པའི་སུན་མི་དབྱུང་ཞིང་།
བདག་ལ་འདི་དགོས་པ་མེད་པས་སྤང་བར་བྱ་སྟམ་དུ་ཡིད་གྱིས་ནམ་ཡང་དོར་བའམ་སྤང་
བར་མི་བྱའོ། །ཆོས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ཉན་པ་ལ་སྐུལ་བ་མེད་པས་མི་ཤེས་བའམ་རྣོངས་པ་གཉི་
ལྷག་གིས་བསྐྱེབས་ནས་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལྷག་དང་ཐེ་ཆོམ་དུ་འཛིན་པའི་གང་ཟག་
ལ་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ཐབ་མོ་དེ་ཡང་ངེས་པར་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ཡིན།
དོ་རྩེ་བྲིལ་བུ་ཕྱག་རྒྱ་རྣམས། །ཞེས་པ་ནས། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱན་དང་མཉམ། །ཞེས་
(༡༧)པའི་དོན་ནི་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་དོ་རྩེ་དང་། ཤེས་རབ་སྟོང་པ་ཉིད་
མཆོན་པར་བྱེད་པའི་བྲིལ་བུ་དང་། དམ་རྒྱ་ཆོས་རྒྱ་ལས་རྒྱ་ཕྱག་ཆེན་བཞིའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ། དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྐྱོམས་པས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི། འདི་དག་གིས་ཅི་བྱ་སྟམ་དུ་
སྤང་ཞིང་ནམ་ཡང་སྤྱད་པར་མི་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དང་སུན་མོང་བའི་རྩ་ལྷུང་བཅུ་གསུམ་པ་དང་དོན་

གཅིག ། རང་གི་སྒོ་བ་དཔོན་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བདེན་པ་དང་མི་བདེན་
པའི་དོན་གང་གིས་ཀྱང་སྤང་བར་མི་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་པན་གཞོན་གྱི་ཞིང་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
དང་མཉམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ཡིན། རང་གི་བདག་ཉིད་དོར་ནས་ནི། །ཞེས་པ་ནས། འདི་
ནི་མ་ཕྱོན་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། རང་གི་དང་བདག་ཉིད་གྱི་ལུས་དང་སྟོག་
ལ་བསྟོས་པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་བཏང་སྟེ་ཕུང་པོ་རྒྱད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་བྱ་རྒྱུ་ནས་
བཤད་པའི་མི་བཟད་པའི་དཀའ་ཐུབ་བཅོ་བརྒྱད་སྟོགས་ལུས་དང་སེམས་ལ་གཞོན་པའི་
དཀའ་ཐུབ་གིས་ནི་ལུས་སེམས་མི་གདུང་བར་ཅི་བདེ་བའམ་རི་ལྟར་བདེ་བས་རྣལ་འབྱོར་
སྟེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་གནས་མལ་དང་བཟའ་བཏུང་ལ་སྟོགས་པ་རྣམས་གིས་བདེ་
བར་བཟུང་ནས་ལུས་སེམས་འཕེལ་བར་བྱ་སྟེ། གང་ཟག་འདི་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
ཐོབ་པ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་ངེས་པའི་རྟེན་གྱི་ཕུང་པོ་འདི་ཉིད་ལ་གནས་བཅས་ཏེ་འཆང་
རྒྱུ་ངེས་ཡིན་པས་མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་པ་ཡིན། རང་གི་དང་
བདག་ཉིད་ཅེས་གཉིས་སྒོས་པ་ནི་ཕྱིའི་དངོས་པོ་ལ་ཡང་རང་གི་སྒྲས་བརྗོད་པ་ཡོད་པས་དེ་
གཞོན་པའི་ཕྱིར་ཡིན། ད་ནི་ཁྱོད་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་གིས། །ཞེས་པ་ནས། སྒྲུབ་པ་པོ་རྣམས་
རྒྱུད་ལ་སྦྱར། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། (༡༥)སྒོ་བ་མ་ཁྱོད་ལ་དོ་རྗེ་སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་
ཟེན་པ་ཡིན་པས། ད་ནི་ཁྱོད་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་གི་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒོ་བ་དཔོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་།
སྟགས་དང་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོག་དོན་བཤད་སྒྲུབ་གིས་འཛིན་འོས་པར་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་བའམ་དཀའ་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྟ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་མཐུན་པར་
དགོངས་པ་ཡིན་པས། ད་ཁྱོད་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རང་དོན་མ་ཡིན་པར་གཞན་ལ་
བརྟེན་པ་ཁོ་ནའི་ཀུན་སྒོར་གིས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་ཆོག་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་
འབད་བའམ་བཅོན་འགྲུས་ཆེན་པོས་གི་སྒྲུབ་བྱ་བ་ལ་སྟོགས་པའི་ཐབས་གིས་སྒྲུབ་པ་པོ་
སྟོན་ལྟར་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྦྱར་བའམ་ཐབས་དེས་སྒྲུབ་པ་པོ་རྣམས། རྒྱུད་ལ་ཐོས་བསམ་

སྒོམ་བ་ལ་སྦྱོར་བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བྱགས་ལ་བཞག་སྟེ་དབྱགས་
དབྱུང་བ་གསན་པར་བྱ། མཆོག་ཏུ་གསང་བ་དམ་བ་ཡི། །ཞེས་བ་ནས། སྦྱབ་བ་པོ་རྣམས་
རྒྱུད་ལ་སྦྱོར། །དེས་དོ་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་མཐའ་རྟེན་གྲུབ་ཟིན་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
སྦྱོར་མཐའ་རྟེན་ལ་དེ་ཉིད་བཤད་པ། ལས་གྱི་རིམ་བ་བསྟན་པ། སྤྱགས་དབང་། མིག་སྟོན།
མིག་བྱར། མདའ་འཕངས་པ། དིག་མའི་བརྟུལ་ཞུགས། དོ་རྩེའི་བརྟུལ་ཞུགས། སྦྱོད་པའི་
བརྟུལ་ཞུགས། ལུང་བསྟན། དབྱགས་དབྱུང་། སྦྱི་བྱེ་བྱག་གི་རྩེས་གནང་། སྒྲིག་སྟོགས་ལྟ་
མོ་བརྒྱུད་གྱི་མཆོད་པའི་རྩེས་གནང་སྟོགས་དུ་མ་ཡོད་པ་ལས། དཀྱིལ་ཆོག་དོ་རྩེ་སྟོང་བར་
དེ་ཉིད་བཤད་པ། སྟོབ་དཔོན་གྱི་ལས་གྱི་རིམ་བ་བསྟན་པ། སྤྱགས་དབང་། མིག་སྟོན། མེ་
ལོང་། མདའ་འཕངས་པ་རྣམས་དོ་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་(༡༥བ)གྱི་དབང་གི་མཐའ་ཐོགས་དང་།
སྒྲིག་སྟོགས་ལྟ་མོ་བརྒྱུད་གྱི་མཆོད་པའི་རྩེས་གནང་མ་གཏོགས། གཞན་རྣམས་དབང་བཞི་
པའི་མཐའ་རྟེན་དུ་མཛད་ཅིང་། དོ་རྩེའི་བརྟུལ་ཞུགས། སྦྱོད་པའི་བརྟུལ་ཞུགས། ལུང་བསྟན།
རྩེས་གནང་། དབྱགས་དབྱུང་ལྟ་རིག་པའི་དབང་ཅམ་གྱིས་ཆོམ་བ་ལ་དེའི་རྩེས་དང་། དོ་
རྩེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་མན་ཆད་ཅམ་གྱིས་ཆོམ་བ་ལ་དེའི་རྩེས་སུ་སྟེར་བ་ཁ་ཅིག་འདོད་
ཅེས་གསུངས་ལ། ལ་བ་པས་སྦྱོད་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་མ་གཏོགས་པ་གཞན་བཞི་ལ་དེ་ལྟར་
གསུངས་ཤིང་། གྲུབ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་གྱིས་དམར་ནག་གི་དཀྱིལ་ཆོག་གཉིས་སུ། དིགས་
ལྟའི་བྱག་མཆོན་གྱི་རྩེས་གནང་། དོ་རྩེའི་བརྟུལ་ཞུགས། ལུང་བསྟན། གསང་བ་བཛོད་པ།
དབྱགས་དབྱུང་བ་ལྟ་རིག་པའི་དབང་ལྟའི་རྩེས་སམ་དབང་བཞི་པའི་རྩེས་སུའང་སྦྱོན་རུང་
བར་གསུངས་ནས། དཀྱིལ་ཆོག་རང་ལས་དེ་རྣམས་གྱི་གོང་དུ་དེ་ཉིད་བཤད་པ་དང་། ལས་
གྱི་རིམ་བ་བཤད་པ་གཉིས་དང་བཅས་དོ་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་མཐའ་ཐོགས་སུ་མཛད་
ལ། དེ་དག་གི་རྩེས་སུ་འབྲངས་ནས་རིན་ཆེན་སྟོང་བ་འདིར། དིག་མའི་བརྟུལ་ཞུགས། སྦྱོད་
པའི་བརྟུལ་ཞུགས། སྒྲིག་སྟོགས་གྱི་མཆོད་པའི་རྩེས་གནང་མ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་དོ་རྩེ་

སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་མཐའ་ཉེན་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

བུམ་དབང་གི་དག་པ་ནི། བུམ་དབང་འདི་དགྱེས་འཁོར་གང་དུ་ཐོབ་ན། བྱི་རྩལ་ཆོན་དང་། རས་བྱིས་དང་། ཉང་ལྷ་གཤི་དགྱེས་འཁོར་སོགས་གསུམ་ལས། བྱི་རས་བྱིས་སམ། རྩལ་ཆོན་གྱི་དགྱེས་འཁོར་དུ་ཐོབ་ལ། དེ་ལ་དགྱེས་འཁོར་ཞེས་བའི་སྒྲ་བཤད་ནི། སློན་གསལ་ལས་དགྱེས་ནི་སྤྱང་པོའོ། །འཁོར་ནི་ལེན་ཅིང་འཛིན་པ་ཡིན་(༡༩)པས་ན་དགྱེས་འཁོར་ཉེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དགྱེས་འཁོར་གྱི་སྐད་དོད་མཐུལ་ཞེས་པའི་མཐུ་སྤྱང་པོ་དང་ལ་ཉི་ལེན་པའམ་འཛིན་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་། དེ་ཡང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དགྱེས་ལམ་སྤྱང་པོ་དང་དེ་ནི་ལེན་ཅིང་འཛིན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་འཁོར་ཡིན་ལ། རྩལ་ཆོན་གྱི་དགྱེས་འཁོར་སོགས་ཀྱིས་དེ་མཆོན་པས་ན་དགྱེས་འཁོར་ཞེས་བྱ། དེར་དབང་གང་ཐོབ་ན། བྱིར་མི་ལྟོག་པ་རྩི་རྩེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་དང་བུམ་དབང་དང་རིག་པའི་དབང་རྣམས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཞིང་། རྩི་རྩེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་ལ་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དབང་ཟེར་བའི་རྒྱ་མཆོན་ལ། བྱིར་མི་ལྟོག་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དང་འབྲ་བ་དང་། བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་བོན་བསྐྱུན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཆ་ནས་བཤད་པའི་དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་སོགས་ལས་ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་བར་གསུངས་པ་དེ་དང་འབྲ་བར་སློབ་མ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་སློན་ནས། རྩི་རྩེ་སློབ་དཔོན་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐྱར་བས་ན། སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་དང་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དབང་ཞེས་ཟེར་ལ། གཉིས་པ་ནི། རྩི་རྩེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་ཐོབ་པའི་སློན་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ངེས་ཤིང་དེ་ལས་མི་ལྟོག་པའི་བག་ཆགས་དང་ས་བོན་བྱད་པར་ཅན་བཞག་པས་བྱིར་མི་ལྟོག་པ་དང་ལྡན་པའམ། བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཆེད་ཀྱི་དབང་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཡིན། རིག་པའི་དབང་ལྟ་དང་རྩི་རྩེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་སྟེ་དུག་ཀ་ལ་བུམ་པའི་ཆུས་

དབང་བསྐྱར་བའི་བྱ་བ་(༡༩བ)དང་འབྲེལ་བས་ན་བུམ་པའི་དབང་དང་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་རིག་
པའམ་རིག་མ་ལྟ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་བུམ་པའི་ཚུས་དབང་བསྐྱར་བ་དང་འབྲེལ་བས་སམ་རིག་
པ་ཡེ་ཤེས་ལྗེའི་ས་བོན་བྱེད་པར་ཅན་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པས་ན་རིག་པའི་དབང་ཞེས་བྱ་བ་དེ་
ཐོབ་པ་ཡིན་ལ་འདི་རྣམས་ལ་དབང་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱ་བཤད་ཀྱང་། གྱེད་རྒྱུ་ལས། གཏོར་དང་
ལྷགས་པ་ཞེས་བྱ་འདིས། །དེས་ན་དབང་ཞེས་བཛོད་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། སྦྱོར་བ་བདུན་པ་
ལས། སྦྱོད་དུ་རུང་བྱིར་བུམ་དབང་སྟེ། །ལྷགས་གཏོར་དག་པར་བྱེད་པས་དབང་། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། དབང་གི་སྐད་དོད་ཨ་ཟླ་ཤེ་ཀ་ལ་ཡི་གེ་དབྱི་བསྐྱན་གྱིས་ངེས་ཆོག་གི་
བཤད་པ་བུས་ན། སྦྱོད་དུ་རུང་བ་དང་། ལྷགས་པ་དང་། གཏོར་བ་དང་། དག་པར་བྱེད་པ་
ལ་འཇུག་ལ། དེ་ཡང་དབང་རང་རང་གི་དོ་སྐལ་གྱི་ལམ་བསྐྱོམ་པ་དང་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བའི་སྦྱོད་
རུང་དུ་བྱེད་པ་དང་། སྦྱོབ་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོད་དུ་དོ་སྐལ་གྱི་བུས་པ་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་གོང་བུ་
སྤར་མེད་གསར་དུ་ལྷགས་སུ་ལྷགས་པའི་རྣམས་པ་ལྟར་བྱེད་པ་དང་། བུམ་དབང་ལ་ཚུས་
གཏོར་བའམ། ཡང་ན་དབང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྦྱོབ་མའི་རྒྱུད་ལ་དོ་སྐལ་གྱི་ས་བོན་གཏོར་
བ་དང་། དོ་སྐལ་གྱི་བྱི་མ་དང་། སྤང་ཁམས་སྦྱེ་མཆེད་རྣམས་དག་པར་བྱེད་པས་ན་རིམ་པ་
བཞེན་སྦྱོད་དུ་རུང་བ་སོགས་སུ་འཛོག་ལ། དོ་སྐལ་གྱི་ལམ་བསྐྱོམ་པ་དང་རྒྱུད་ཉན་བཤད་
དང་། དངོས་བྱུང་བསྐྱབ་པའི་བྱ་བ་སོགས་ལ་དབང་བར་བྱེད་པས་ན་དབང་ཞེས་བྱ།

གཞན་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་བྱ་སྟོན་གྱི་འདུས་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། གཏོར་བྱིར་བྱི་མ་
འཇུག་པའི་བྱིར། །ལྷགས་བྱིར་བུས་པ་འཛོག་པའི་བྱིར། །དབང་བྱིར་འབྲས་བྱ་མཛོན་གྱུར་
བྱིར། །ལྷག་མེད་གོལ་བ་སྟེར་བྱིར་དབང་། །(༡༩ན)ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐྱ་བཤད་
ཚུལ་གཞན་ཡང་མང་། དེས་དག་བྱ་གང་སྦྱོང་ན། སོག་གཅོད་མ་བྱིན་ལེན་ལོག་གཡེམ་སྟེ་
ལུས་ཀྱི་བྱི་མ་གསུམ་སྤར་བསགས་སྦྱོང་ཞིང་བྱི་མ་སྦྱོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོར་བ་བདུན་
པ་ལས། སོག་གཅོད་ལ་སོགས་སུ་བྱི་ཡི། །དག་དང་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས།

བུམ་དབང་དེས་ལམ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དང་པོ་སྦྱར་བ་སོགས་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་བསྐྱེམ་པ་
དང་། སྦྱོན་སྟེག་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ལ་ཡང་དབང་བར་བྱེད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། སྦྱར་
གསུམ་ཡན་ལག་བཅས་པ་རུ། །དེ་ལ་ཡང་དག་བསྟན་པར་བྱ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
ཡུལ་རྣམས་ཀྱི། །སྤང་སྟིང་དབེན་པས་ཉོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་རིམ་
བསྐྱེམས་པ་ན་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་ཐ་མལ་དུ་འཛིན་པའི་སྤང་ཞེན་གྱི་བྱི་མ་དངོས་སུ་འགོག་
པས་དེའི་སྟོང་རུང་དུ་བྱེད་པའི་བུམ་དབང་གིས་ཀྱང་ལུས་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་འཁྲུང་པའི་
རྒྱས་པ་འཛོག་། ཐ་མལ་པའི་ལུས་སུ་སྤང་ཞིང་ཞེན་པ་དང་བྲལ་བའི་དག་པའི་ལུས་ནི་སྦྱ་རྩོ་
རྩེ་ཡིན་ཞིང་། བུམ་དབང་གིས་དེའི་ས་པོན་བཞག་པ་དང་བསྐྱེམ་པ་ལ་དབང་བར་བྱས་པའི་
མཐུས་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལྷ་སྦྱ་སོགས་ལ་བསྐྱབས་པས་སྦྱ་རྩོ་རྩེ་དེ་ཉིད་གོང་ནས་
གོང་དུ་བྱུང་ཞུགས་པར་བྱེད་པས་ན་སྦྱ་རྩོ་རྩེ་སྦྱང་། འབས་བྱ་ལོངས་སྤྱལ་གྱི་གཟུགས་སྦྱ་
གཉིས་ཀ་ལ་སྤྱལ་སྦྱར་བྱས་པའི་སྤྱལ་སྦྱ་དེ་འབྲུབ་པའི་རྒྱས་པ་དང་། ས་པོན་བྱུང་པར་ཅན་
བཞག་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུའི་དག་པ་རྣམས་གསན་པར་བྱ། དེ་ལྟར་བྱི་ནང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་
གཉིས་ལས། ཞེས་པ་ལས། རྒྱས་པ་བྱུང་པར་ཅན་འཛོག་(༡༧)གོ།

གཉིས་པ་གསང་བའི་དབང་བསྐྱར་བ་ལ། ལྷ་མ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་
པའི་ཞབས་བྱང་དུ། དེགས་དང་ལྷན་ཞིང་གཟུགས་མཛེས་པ། འདོད་པའི་སྦྱ་རྩལ་ལ་མཁས་
པ། དབང་ཐོབ་པ། དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་ལ་གནས་པ་རྩོགས་རིམ་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་རིམ་
པ་ལ་མཁས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་ཞིག་འབྲུལ་དགོས་པར་དཔལ་འཛིན་གྱི་
དཀྱིལ་ཆོག་གཉིས་ལས་གསུངས་པ་བཞིན། ལྷ་ལི་ཏ་བརྩ་གྱིས་ཀྱང་བཤད་པས་བསྐྱེམ་
པའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱར་བའི་སྐབས་འདིར་ཡང་། དེ་ལྟ་བུའི་རིག་མ་མཆོན་ཉིད་
དང་ལྷན་པ་ཞིག་དང་བཅས་རང་གཞན་གྱི་དཔལ་འབྱོར་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་
སྤལ་བར་མོས་ནས་གསང་དབང་གི་ཡོན་དུ་མཐུལ་ཞིག་འབྲུལ་བར་བྱ། ད་འདུས་པ་ལེའུ་

བཅུ་བྲག་པ་ལས་འབྱུང་བའི། བྱང་ཚུབ་དོ་རྩེས་སངས་རྒྱས་ལ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་གསང་
དབང་གི་དོན་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་དགོས་པ་ཡིན་པས། དེའི་དོན་ནི། སྡོན་བྱང་ལ་བྱང་
ཚུབ་དོ་རྩེ་སྟེ་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོས་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ལ་སོགས་པ་འཁོར་
གྱི་ལྷ་ཆོགས་ལ་དབང་གང་ཐོབ་ན་འགྲོ་བ་ཀྱན་གྱིས་བྲག་བྱ་བའི་འོས་སུ་འགྱུར་བས་ན་
མཆོད་པ་ཆེན་པོ་གསང་བའི་དབང་བསྐྱར་རི་ལྟར་སྦྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་འཁོར་
བའི་སྟག་བསྐལ་ལས་སྦྱར་དུ་བསྐྱབ་པའི་དོན་གྱི་ཕྱིར་ནམ་མཁའི་དོ་རྩེ་སྟེ་ནམ་མཁའ་ལྟར་
དག་པའི་འོད་གསལ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ངེས་དོན་གྱི་དོ་རྩེ་རང་བཞིན་སྤྲོ་མ་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་
པོས་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་སྦྱུང་དུ་གསོལ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པས་དོན་དེ་བཞིན་པའི་སྟོན་ས་གསོལ་
བ་འདེབས་པ་འདིའི་རྩེས་སྒྲོས་མཛོད། བྱང་ཚུབ་དོ་རྩེས་སངས་རྒྱས་ལ། །ཞེས་པ་ནས།
(༡༡ན)དང་བདག་སྦྱོལ། ལན་གསུམ།

གསང་དབང་དངོས་དབང་དུ་བསྐྱར་བ་ཡིན་ན་སྤྲོ་མ་ཡབ་ཡུམ་སྟོན་པར་ཞུགས་པ་
སོགས་མཐོང་ན་མ་དད་པ་སྐྱེ་བ་དགག་པའི་ཕྱིར་མིག་དར་འཆིང་བ་བཞིན་བསྒྲུབ་པའི་རིག་
མ་ལ་བརྟེན་པའི་སྐྱབས་འདིར་ཡང་མིག་དར་འཆིང་བ་བྲག་ལེན་དུ་མཛད་པས་མིག་དར་
འཆིང་བར་ཞུ། ཨོ་ཅཱ་ཁྱ་རྟ་ཁྱ་ཤ་ར་མ་ན་ཡ་ཙྰ། སྟགས་འདིས་འཆིང་བ་རིན་ཆེན་སྤེང་བར་
མི་གསལ་ཡང་། སྤྱིད་འོད་སྦྱུང་སྦྱ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པ་ལྟར་ཡིན། དེ་ནས་གསང་དབང་
དངོས་གཞི་འབྱུང་བ་ལ། སྟོབ་མ་གང་དུ་བསྐྱེད་དཔལ་འཛིན་གྱིས་གསལ་ཁ་མ་མཛད་པ་
ལྟར་རིན་ཆེན་སྤེང་བར་ཡང་མ་མཛད་པས་སྤར་གྱི་ལྷའི་རྣམ་འབྱོར་གྱི་རྒྱན་ཡོད་པ་དེས་
ཆོག་མོད། མི་ཐུབ་སྒྲ་བ་དང་། སྤྱ་གཅན་འཛིན་དཔལ་བཤེས་གཉེན་སོགས་གྱིས་རྣམ་སྤང་
དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤེང་བར་འོད་དཔག་མེད་དུ་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་རྒྱ་མཆོན་
རེ་ཡོད་པ་ལས་ལྟན་ཐབས་སུ་ལུགས་སྤྲོ་མ་ལྟར་གཏི་ཐུག་གཤེན་རྩེའི་གཤེད་དུ་བསྐྱེད་
པར་མཛད་ཅིང་། སྤྲོ་མ་གཙོ་བོའི་རྒྱལ་དུ་བྱེད་པ་ལ་མཐུན་པས། དེ་ལྟར་དུ་སྦྱོན་དམིགས་

མཛད་པར་བྱ། སློབ་མ་རྣམས་གཉི་ཟུག་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་དང་། ཞེས་པ་ནས། ཅན་དུ་གྱུར།
བྱེད་རང་རྣམས་ཀྱིས་སྤར་ཕུལ་བའི་རིག་མ་དེ་ཉིད་སྤྲ་མས་གསང་དབང་བསྐྱར་བའི་ཉེན་དུ་
བྱེད་པ་ལ་ཐ་མལ་བས་མི་རུང་བས་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས། རིག་མ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར།
ཅེས་པ་ནས། ཟུགས་ཀར་རྩྱ་གིས་མཚན་པ། སྤྲ་མ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་མཁའ་གསང་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་ནས་སྟོམས་འཇུག་མཛད་པ་ཡིན་པས། ཡབ་གྱི་གསང་གནས་མི་དམིགས་པའི་ངང་
ལས། (༡༡བ)ཞེས་པ་ནས། རྗེ་རྗེ་འོར་བུའི་ནང་དུ་བསྐྱེད་པ་བརྟན་པར་བྱས། སྐབས་འདིར་
སྤྲ་མ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་དམིགས་པ་བརྟན་པོས་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྱན་དྲངས། སྤྱི་
པོ་ནས་གཞུག་པ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གྱི་ངོ་པོར་བྱ་བ་སྐྱེའི་དབྱིབས་བརྒྱད། གསང་གནས་
གྱི་ཅེའི་བར་དུ་པལ། དེར་བརྟན་པར་བཟུང་ནས་ལྟན་སྤྱིས་གྱི་དགའ་བ་ཡུན་རིང་པོར་ཉམས་
སུ་སྟོང་བར་བྱས་པ་ལ། ཞུམས་བྱི་རོལ་ཏུ་འཛགས་པ་ཡིན་ན་ཆང་བཅེར་བའི་སྤང་མ་ལྟར་
རྒྱས་པ་ཆུང་ཡང་། སྐབས་འདིའི་གསང་མས་ནི་ཞུམས་བྱི་རོལ་ཏུ་འཛག་མེད་དུ་བཅེངས་ཏེ་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་མས་ཡིན་པས་ན། ཆང་མ་ཐགས་པའི་སྤང་མ་ལྟར་རྒྱས་པ་ཤིན་ཏུ་
ཆེ་བ་དང་། སློབ་དཔོན་རྗེ་རྗེ་བླ་མ་སྤྱུ་པས། །དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་འདུས། །ལྟ་མོ་
ཐམས་ཅད་མཉམ་པར་སྤྲ། །ཀུན་རྫོབ་པ་ཡི་བྱང་ཆུབ་སེམས། །གསང་བ་གང་ཡིན་དེ་
དབང་བསྐྱར། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། རྒྱལ་བ་ཡབ་ཡུམ་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་བརྟན་
པོས་བཀུག་པ་ཐིག་ལའི་ངོ་པོར་བྱ་བའི་མས་ཡིན་པས། དེ་སྤངས་ན་བྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ་ལས།
དེ་ཆེ་ཡང་དག་ལེ་ཤེས་སྤྱེ། །བྱ་མའི་བདེ་བ་རི་ལྟ་བུ། །ཞེས་གཞོན་ནུ་མས་སྟོམས་འཇུག་
གི་བདེ་བ་སྟོང་བ་ལྟ་བུའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དངོས་སུ་སྤྱེ་བར་གསུངས་ལ། དེས་གསང་དབང་
བསྐྱར་ཆུལ་ལ་ཡང་། སྤྲ་གསང་ཐིག་ལེ་ལས། རྗེ་རྗེ་བསྐྱེད་པ་ལས། །སློབ་པོ་དང་ནི་
དབང་གིས་སྤངས། །རྗེ་རྗེ་ཀན་དུ་བཞག་པར་བྱ། །ཞེས་སྤྲ་མ་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་གསང་མས་
མཐེབ་སྤྱིན་གྱིས་སློབ་མའི་ཁར་སྤྱེར་བ་མཚོག་གི་གསང་དབང་བསྐྱར་ཆུལ་དང་། ཡང་དེ་

ཉིད་ལས། དོ་རྩེ་སློབ་དཔོན་བདག་ཉིད་ཆེ། །རང་གི་ཁར་ནི་དོ་རྩེ་བཞག། །སེམས་དཔའ་
(༡༩ན)ཆེན་པོས་བྲངས་བྱས་ན། །སེམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་བདེ་བ་ཐོབ། །ཅེས་སྒྲ་མའི་དོ་རྩེས་
གསང་ཇས་སློབ་མའི་ཁར་སྟེར་བ་ཤིན་ཏུ་གསང་བའི་གསང་དབང་ངམ་ཤིན་ཏུ་མཆོག་གི་
གསང་དབང་དང་། ཡང་སློན་གསལ་ལས། སྒྲ་མས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དྲུང་པོར་ལ་
སོགས་པར་བཞག་ལ། བྱིའི་ཆུ་དང་བསྐྱེས་ལ་བཟུ་ཤིས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ལ་སོགས་
པ་སློན་དུ་འགོ་བས་སློབ་མ་དབང་བསྐྱར་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསང་ཇས་སློན་དུ་བཞག་པ་ལ་
བདུད་ཅི་ལྟག་མ་ནམས་ཀྱང་བསྐྱེས་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་སྟེར་བའི་གསང་དབང་ཅམ་
པོ་བསྐྱར་ཚུལ་དང་གསུམ་གསུངས་པ། དེ་དག་གི་དངོས་བསྟན་སྒྲ་མ་རྟོགས་པ་མཆོག་དང་
ལྡན་པས་སློབ་མ་བྱུང་པར་ཅན་ལ་དངོས་དབང་དུ་བསྐྱར་བའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ལ།
སྒྲ་མ་དང་སློབ་མ་མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་དང་མི་ལྡན་པའམ། ལྡན་ཀྱང་གཞན་མ་དད་པ་ལ་
སོགས་པའི་དགག་བྱ་ཡོད་པའི་ཆེ་དབང་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་དངོས་དབང་དུ་བསྐྱར་
མི་རུང་བར་བསྐྱོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱར་དགོས་པ་ནི། བྱུང་ཆེན་དུ་རི་ཀ་པས། ཡང་ན་
ཆོག་གི་ལས་ཀྱིས་ནི། །ཁོལ་བའི་བདག་ཉིད་སྦྱིན་པར་བྱ། །ཞེས་གསང་དབང་གི་སྐབས་
སུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ་དེ་ལྟར་སྦྱིན་པའི་ཆེ་ཡང་། སྒྲ་མ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱ་བའི་རིམ་པ་
དེ་ནམས་ཡིད་ཀྱིས་བྱ་དགོས་པ་བཞིན་མོས་པ་ཅམ་གྱིས་བྱུང་བེན་ཅིང་། སློབ་མ་ལ་སྟེར་
ཚུལ། ལཱ་ལི་ཏ་དང་དཔལ་འཛིན་གྱིས་བཤད་པ་ལྟར་རིན་ཆེན་ཕྱེད་བར་མཆོག་གི་གསང་
དབང་བསྐྱར་ཚུལ་ལྟར་མཛད་ལ། སྟེར་བའི་ཆོག་འདི་དག་ནག་གི་བདུན་པ་ལས་གསུངས་
(༡༩བ)ཤིང་དཔལ་འཛིན་གྱི་དཀྱིལ་ཆོག་གཉིས་སུ་ཡང་བཀོད། དོན་ནི། བརྟུང་བ་སྒྲ་མ་ཡབ་
ཡུམ་གྱི་གསང་ཇས་འདི་ཉིད་དཀའ་བས་སམ་བདེ་ཆེན་གྱི་དཀའ་བས་ཆོམ་པར་བྱེད་པས་
ན་རིན་ཆེན་ནམ། ཡང་ན། སྐུ་ལུས་ལ་རིན་པོ་ཆེར་བྱས་ནས་དེ་འབྱུང་བྱེད་ཀྱི་གསང་དབང་
གི་ཇས་ལ་ཡང་འབྲས་མིང་རྒྱལ་བཏགས་ནས་རིན་ཆེན་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་དོ་རྩེའི་ལུས་

སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་རབ་ཏུ་སྐྱབ་པ་བྱ་བྲོད་ཀྱིས་ཤེས་པར་གྱིས་ལ། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡིད་
ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སམ་རྗེས་ཆགས་ཀྱི་སེམས་ལས་བྱུང་བས་ན་ཡིད་ལས་བྱུང་བའི་
བདུན་ཅིའི་ཚུ་འདི་འཐུང་ཞིག ། ཅེས་པ་ཡིན་པས། རོག་མར་སྒྲ་མ་ཡབ་ཀྱིས་རྩོམ་ཅིང་ཅེར་
ཁམས་དཀར་པོ་གནས་པ་དེ་ཉིད་མཐེབ་སྲིན་གྱིས་བཏོན་ཏེ་བྲིད་རང་རྣམས་པའི་ཁར་སྒྲག་
པ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལྷ་བ་འདུས་པའི་ངོ་བོར་བསམས་ནས་ཐུངས་པས་མགྱིན་པ་
ནས་ལུས་ཀྱི་ཙ་ནང་ཐམས་ཅད་དུ་བྱལ། བྱང་སེམས་རྒྱུང་དང་བཅས་པ་ལ་འབྲེས་པས་བྱིན་
ཀྱིས་བརྒྱབས། བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་བྲུད་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་བྱུང་སྟུང་པ་དང་། སྟོང་པའི་
གོ་བ་མེད་ནའང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྦྱེས་བྱུང་སྟུང་པ་དཔལ་མཐར་མཛད་དགོས་ལ། དེ་གསང་
དབང་གི་དངོས་གཞི་ཡིན་པས་མ་ཆད་པ་གལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ། དེ་ལྟར་མོས་ནས། ཨ་རྟོ་མརྟ་
སྤྲུལ། ཞེས་བརྗོད་པའི་དོན་ཨ་རྟོ་ནི་ཀྱི་མ་ཞེས་ངོ་མཆར་བའི་ཆོག ། མརྟ་སྤྲུལ་ཁ་ནི་བདེ་བ་
ཆེན་པོ་ཞེས་པ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་རྩོམ་ཅིང་བྲིས་བྱས་པས། ཀྱི་མ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཞེས། ། སྟོན་པ་ལ་
ནི་ལྷ་ཞིང་བརྗོད། ། ཅེས་རང་ལ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སྦྱེས་པ་ན་འདི་ལྟ་བུ་སྦྱེས་སོ་ཞེས་སྒྲ་
མ་ལ་རྟོགས་པ་འབུལ་བ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུ་ཐུགས་(༤༠ན)ལ་འཛིག་པར་མཛོད། བཏུང་བ་
རིན་ཆེན་འདི་ཡིས་ནི། ། ཞེས་པ་ནས། ཚུ་འཐུང་ཞིག ། ཅེས་བྱ་རམ་དང་ཆང་བསྐྱེས་པའམ།
བྱ་རམ་དང་ཞོ་བསྐྱེས་པའི་གསང་རྣམས་སྒྲུད་རྗེས། སྟོབ་མས། ཨ་རྟོ་མརྟ་སྤྲུལ། ཞེས་བརྗོད།
སྟོབ་དཔོན་སྒྲ་བ་གྲགས་པ་དང་། དུ་རི་ཀ་པ་དང་། དཔལ་འཛིན་སོགས་ཀྱིས་ཡབ་ཡུམ་
གཉིས་ཀའི་གསང་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བར་གསུངས་པ་བཞིན་བྱ་དགོས་པས། ཡུམ་རྩོ་
རྩོ་རོ་ལངས་མར་གསལ་བ་དེས་ཀྱང་རང་གི་གསང་གནས་ན་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དཔམར་
པོ་མཐེབ་སྲིན་གྱིས་བཏོན་ནས་བྲིད་རང་རྣམས་ལ་བྱིན་པ་ཐུངས་པས་ཐུར་ལྟ་བུའི་བདེ་བ་
བྲུད་པར་ཅན་སྦྱེས་པའི་སྐྱུ་དཔེགས་མཛོད། བཏུང་བ་རིན་ཆེན་འདི་ཡིས་ནི། ། ཞེས་པ་
ནས། ཨ་རྟོ་མརྟ་སྤྲུལ། གསང་རྣམས་ནང་མཆོད་ལྟར་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབ། རིན་ཆེན་སྤེང་བར་

མཆོག་གི་གསང་དབང་བསྐྱར་ལུགས་དེ་ཙམ་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་། དག་འདོན་ལྟན་ཐབས་
སྐུ་གསང་ཇས་ཡོད་ན་བྱིན་རྒྱལས་བྱས་ནས་ཐུང་བར་གསུངས་པ་གསང་དབང་ཙམ་པོའི་
བསྐྱར་ཚུལ་དུ་འགོ་བས། ལྷ་མས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱལས་པའི་གསང་ཇས་ཐུངས་པས་སྤར་ལྟ་
བུའི་གསང་དབང་གི་ངོ་བོ་རྒྱད་ལ་སྦྱོར་བྱུང་སྟམ་པའི་སྤྱན་དམིགས་མཛོད། བཏུང་བ་རིན་
ཆེན་འདི་ཡིས་ནི། །ཞེས་པ་ནས། ཨ་རྟོ་མཉུ་སྤྱུ་ཁ། འདི་བྱས་ཀྱང་ལུན་སྤུམ་ཆོགས་ལ་མ་
བྱས་ཀྱང་ཆད་པའི་སྦྱོན་མེད་དོ། །

དེ་ལྟར་ལྷ་མ་ཡབ་ཡུམ་ལ་ལྟན་སྦྱོར་བརྟན་པོ་བསྦྱེད་པར་མོས་པའི་ཇས་བྱད་པར་
ཅན་དེ་ཉིད་རང་གི་ཅ་སྐབས་ནམས་སྤྱོད་ནས་རྒྱུང་དང་བྱང་སེམས་གཉིས་དང་འབྲེས་ཏེ་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱལས་པས་སྤར་ཅ་རྒྱུང་ཐིག་ལེའི་(༥༠བ)ནལ་འཁྱོར་སོགས་ལུས་ལ་གནད་དུ་
བསྐྱུན་པའི་ཐབས་བྱད་པར་ཅན་ནམས་བསྐྱོམས་པའི་ཆེ་ཅ་རྒྱུང་ཐིག་ལེ་གསུམ་ལས་སྤྱར་
ནས་ལུས་དབེན་དང་། དག་དབེན་ནམ་སྤགས་ཀྱི་ནལ་འཁྱོར་དང་། སེམས་དབེན་སོགས་
རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་འོག་མའི་རྫོགས་པ་ནམས་རིམ་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་རྒྱད་ལ་སྦྱོར་བར་འགྱུར་བ་
ཡིན་ལ། བྱད་པར་དུ་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས། དེ་ནས་ལྷ་མ་དེ་མཉེས་ནས། །དེ་དང་
སྦྱོམས་པར་ཞུགས་པ་ཡིས། །བདེ་གཤེགས་ཞུ་གྱུར་བཅུ་དྲུག་ཆར། །གྱུར་པ་སྦྱོབ་མའི་ཁ་
རུ་ལྟར། །ལྟར་བས་སྦྱིང་གའི་བརྒྱུས་ཞུགས། །དེ་ཡི་ཞིང་ནི་དག་བྱས་ཏེ། །ཆོས་ཀྱན་སྦྱུ་མ་
ལ་སོགས་པའི། །བཅུ་གཉིས་དོན་དུ་རྫོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་དབང་འདིས་སྦྱུ་མ་སོགས་
དཔེ་བཅུ་གཉིས་དང་འབྲེས་པའི་སྦྱུ་ལུས་རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཞིང་དུ་བྱེད་པར་གསུངས་
པ་བཞེན་དབང་འདིས་རྒྱུང་ལས་རུང་དུ་བྱས་པའི་མཐུས་དག་དབེན་ལ་སོགས་པའི་ལམ་
དེ་ནམས་གོམས་པའི་མཐར་རྒྱང་ལོ་ལས་སྦྱུ་མའི་སྤྱའམ་དབྱིབས་ཀྱི་ནལ་འཁྱོར་ཞེས་བྱ་
བ། སྦྱུ་མ། རྒྱ་ལྷ། ཐིག་ཡོར། སྦྱིག་རྒྱ། མི་ལམ། བྲག་ཅ། རི་ཟའི་གོང་ཁེར། ཐིག་འབྲུལ།
འཇམ་ཆོན། སྦྱོག་ །རྒྱའི་རྒྱ་ལྷར། མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྟན་ནམས་དང་འབྲེས་པའི་ཡེ་ཤེས་

ཀྱི་སྐྱེ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པ་རང་སྤྱོད་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བྱུང་པར་ཅན་
སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས་དེའི་བག་ཆགས་དང་རྒྱས་པ་འཛོགས་པ་ནི་གསང་དབང་གི་དགོས་པའི་
གཙུག་པོ་ལོ། །དེས་གསང་དབང་སྤུལ་གྱུ་བ་པས་གསང་དབང་གི་དག་པ་གསལ་པར་བྱ། ཁྱོད་
ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་ལས། ཞེས་པ་ནས། བྱུང་པར་ཅན་བཞག་གོ་དེ་ཡང་གསང་(༤༡ན)
དབང་དེ་དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་ཐོབ་ན། སྦྱོར་བ་བདུན་པ་ལས། ལྷག་པ་བྱང་སེམས་ཞེས་
བྱ་བའི། །དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ནི་དེ་ཉིད་ཐོབ། །ཅེས་ཀྱན་རྫོབ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་དུ་ཐོབ་པར་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་སྐྱབས་འདིའི་སྒྲ་མ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱང་སེམས་ནི་
བདེ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་སྦྱོང་པོ་དང་། དེ་ལེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ན་དཀྱིལ་
འཁོར་ཞེས་བྱ་ཞིང་། རྩས་གསང་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་དབང་ཡིན་པས་ན་གསང་
བའི་དབང་ཞེས་བྱ། དག་བྱ་གང་སྦྱོར་ན་སྤྱན་མོང་བ་དག་གི་བྱི་མ་རྩུན་སྤྱ་མ་ཆོག་རྩུབ་དག་
ཀྱལ་གྱི་ལས་ལམ་བཞི་སྤར་བསགས་ནམས་སྦྱོང་ཞིང་། ཕྱིན་ཆད་དག་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
པའི་མཐུས་ཉེས་སྦྱོང་དེ་དག་ལ་འཇུག་པ་སྟོམ་པར་བྱེད།

སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དག་བྱ་སྦྱོང་ཚུལ་ནི། འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད་ལས། ཨ་ནི་
ཡིག་འབྲུ་ཀྱན་གྱི་མཚོག་ །ཅེས་དང་། བརྗོད་པ་ཀྱན་གྱི་རྒྱ་ཡི་མཚོག་ །ཆོག་ཀྱན་རབ་ཏུ་
གསལ་བར་བྱེད། །ཅེས་སྦྱོང་གའི་ཨ་ཐུང་མི་ཤིགས་པ་ལས་འཕྲོས་པའི་རྒྱུད་གིས་བརྗོད་
པ་དག་ཀྱན་གྱི་གཙུག་པོའི་རྒྱ་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་ཚུལ་རྒྱུད་ནམས་མཁྱིན་པར་ཕྱིན་པ་ན་སྦྱ་
གསལ་བའི་ཆོག་ནམས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་ལ། བཤད་རྒྱུད་དོ་རྩེ་བྱང་བ་ལས། རྒྱུད་གི་
འཕྲོ་འོང་གི་རང་གདངས་ཡི་གོ་གསུམ་གྱི་གདངས་སུ་མ་བཅོས་པར་བྲགས་པར་གསུངས་
པས། རྒྱུད་ནི་སྤགས་ལ་སོགས་པའི་དག་གི་རྩ་བ་དང་། སྤགས་ཀྱི་རོ་བོར་ཡོད་ཀྱང་སྤགས་
ཀྱི་ཐབས་མཁས་དང་བྲལ་བ་ནམས་ལ་རྒྱུད་སྤགས་གཉིས་སོ་སོར་སྦྱང་ཞིང་ཞེན་པར་བྱེད་
པའི་དག་བྱ་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དངོས་སུ་སྦྱངས་པ་ནི་དོར་བརྒྱས་(༤༡བ)ཀྱི་སྐྱབས་

སུ་འབྱུང་མོད་ཀྱང་། གསང་དབང་གིས་མ་དག་པ་དེ་སྤྱིང་རྒྱས་པའི་བག་ཆགས་བཞག་པའི་
སྒོ་ནས་སྤྱིང་བར་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་བག་ཆགས་བཞག་པའི་སྒོ་བས་གྱིས་ངག་དབེན་གྱི་
ཆེ་ཆུང་སྒྲགས་དབྱེར་མེད་གྱི་རྫོགས་རིམ་པའི་གསུང་དོ་རྩེ་འབྲུབ་ལ། དེ་ཉིད་གོང་ནས་གོང་
དུ་བྱད་ཞུགས་པ་ལས་འབྲས་བུའི་གསུང་འབྲུབ་པར་བྱེད་པས་ན་དབང་འདིས་གསུང་དོ་
རྩེ་སྤྱིང་། གསང་ཇས་གྱི་ཆུང་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་མཐུས་མཐར་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་ཆུང་གི་
ཉར་ལེན་ལས་བྱུབ་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་མིང་གཞན་ངམས་བདག་གི་གདགས་གཞི་མཐར་ཐུག་
ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་ཆུང་སེམས་ལྟའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་ནས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པས་ན་བདག་བྱིན་
སྐྱབས་སམ་དབྱིབས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དང་། དེ་འབྲུབ་བྱེད་དམ་ཆེ་ག་གི་རྣལ་
འབྱོར་རམ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་སྒྲགས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སོགས་པའི་
ཐབས་རྣམས་བསྟེན་པ་ལ་དབང་བ་དང་དེ་རྣམས་འབྲུབ་པའི་རྒྱས་པ་འཛོགས། གསང་དབང་
གི་ལམ་བསྐྱོམས་པའི་མཐུ་དང་། དབང་དེས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་ཆུང་
ལས་མི་སློབ་པའི་བྱང་འདུག་ཡོངས་སྐུ་འབྲུབ་པས་དེའི་རྒྱས་པ་འཛོགས་པར་མ་ཟད། སྒྲགས་
སྤྱི་སྐྱད་ལ་སངས་རྒྱས་གྱི་གསུང་ལ་ཡོངས་སྐུར་བཤད་པ་མང་བས་དེ་ལྟར་ན་དབང་འདིས་
ངག་གི་ཅ་བ་ཆུང་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་དེ་རིམ་གྱིས་དག་པའི་བྱེད་པ་ལས་རྒྱལ་བའི་གསུང་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་ཡོངས་སྤྱིད་རྫོགས་སྐུ་དེ་འབྲུབ་པའི་རྒྱས་པ་བྱེད་པར་ཅན་འཛོགས་
པ་ཡིན་ནོ། །(༥༩ན)

གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་གྱི་དབང་འབྲུལ་བ་ལ། ལྷ་ལི་ཏ་དང་དཔལ་འཛོན་སོགས་
གྱིས་བཤད་པ་བཞིན། སྤར་གསང་དབང་གི་སྐྱབས་སུ་བྱུང་བའི་རིག་མ་དེ་ཉིད་དམ། ཡང་
ན། མཚན་ཉིད་དང་ལྟན་པའི་རིག་མ་གཞན། དགོས་པ་ལྟན་སྐྱེས་གྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་
བྱིར་མཆུལ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བྱུང་བར་མོས་ནས་མཆུལ་འབྲུལ་བར་བྱ། སྤར་ཡང་། ཤེས་
རབ་ཡེ་ཤེས་གྱི་དབང་ཞུ་བའི་བྱིར་གསོལ་བ་འདེབས་དགོས་པ་ལ། གསོལ་འདེབས་གྱི་

ཆོག་སྐྱ་མ་དང་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་ཐོབ་ཀྱིས་མཆོད་པ་ཆེན་པོ། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
དབང་ལ་བྱས་ནས་སྟོན་རྟེན་རྗེ་འཆང་གིས་རྗེ་ལྟར་བསྐྱར་བ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་ལ་ཡང་བསྐྱར་
དུ་གསོལ། ཞེས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་བྱགས་ལ་བཞག་ནས་འདིའི་རྗེས་སྒྲོས་མཛོད། བྱང་
ཆུབ་རྟེན་རྗེས་སངས་རྒྱས་ལ། །ཞེས་པ་ནས། དེང་བདག་མཛོད། ལན་གསུམ། སྟོབ་མ་བྱང་
བར་ཅན་ལ་དགོས་པ་བྱང་བར་ཅན་གྱི་སྐབས་འགར་ཤེར་དབང་དངོས་དབང་དུ་བསྐྱར་བར་
གསུངས་ཤིང་། དེའི་ཆེ་པན་ཚུན་དོ་ཆས་བཅིངས་ན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་མི་རུས་པས་དེ་
སྟོབ་པའི་བྱིར་མིག་དར་འཆིང་བར་གསུངས་པ་བཞིན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པའི་
སྐབས་འདིར་ཡང་དགོས་པ་དེ་ལྟ་བུ་མཆོན་བྱིར་མིག་དར་འཆིང་བར་ཞུ། ཞེས་མིག་དར་
འཆིང་དུ་གཞུག་དེའི་ཆེ་སྒྲ་མས་ཅུ་ཟླ་ཟླ་འདི་ལྟགས་བཛོད་ཀྱང་རུང་། དེ་ནས་རིན་ཆེན་སྒྲིབ་
བར། སྟོབ་མའི་ལག་པར་ཕྱག་རྒྱ་མ་དེའི་ལག་པ་གཏད་ལ། ཞེས་པ་ཅམ་ལས་གཞན་མའི་
གསལ་ཁ་མ་མཛོད་པ་དབལ་འཛིན་གྱི་དཀྱིལ་ཆོག་གཉིས་ལྟར་ཡིན་ལ། འདུས་པ་བྱི་མ་
ལས། ལག་པར་ལག་པ་གཞག་ནས་ནི། །དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་དཔང་བྱས་ལ། །སྟོབ་
མའི་མགོ་ཐོར་ལག་བཞག་སྟེ། །ཞེས་དབང་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་(༤༩བ)གསུངས་པ་
དང་། ཐེང་བར། རིག་མའི་བརྒྱལ་ཞུགས་སྟེན་པའི་ཆེ་སྟོབ་མ་དང་རིག་མ་གཉིས་ལག་
སྟེལ་བ་ནས་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ལག་པ་གཡོན་པས་བཟུང་གཡས་པ་རྟོ་རྟེ་དང་བཅས་པ་སྟོབ་
མའི་མགོར་འཛོག་པར་གསུངས་པ་ལྟར་མཆོན་ཉིད་དང་ལྟན་པའི་རིག་མ་ཞིག་གི་ལག་
དང་ཁྱེད་རང་རྣམས་ཀྱི་ལག་སྟེལ་བ་ནས་སྒྲ་མའི་ཕྱག་གཡོན་གྱིས་བཟུང་གཡས་པ་རྟོ་རྟེ་
དང་བཅས་མགོར་བཞག་ནས་རིག་མ་གཏད་བྱང་སྟམ་པའི་སྟེན་དམིགས་དང་། རིག་མ་
སྟེར་བའི་ཆོག་གི་དོན་ནི། འདར་མི་རུང་བར་ངེས་པར་བསྟེན་དགོས་པས་ན་གཟུངས་མ་
སྟེ་ཕྱག་རྒྱ་མ་གཟུགས་དང་ལང་ཆོ་དང་དམ་ཆོག་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱང་བ་སོགས་ཀྱི་མཆོན་
ཉིད་དང་ལྟན་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་འདི་བསྟེན་པར་བྱ་བར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས་

ནས་གནང་བ་ཡིན་པས་རྫོ་རྩེ་དང་བསྐྱོར་ལ་བའི་རྩེས་ཆགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བ་ཡིས་བདེ་བ་ཆེན་
པོ་ཐུང་བར་གྱིས་ཤིག །རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་རིག་མ་དོར་
ན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྤངས་པས་ཐབས་གཞན་ལ་རྩེ་ཙམ་འབད་ཀྱང་། དེ་ཙམ་གྱིས་འཆང་རྒྱ་
བར་མི་བྱས་ཤིང་། རྒྱ་ལས་ཉོན་པག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་མཐུས་འཁྲོ་བ་སྤིད་
པ་གསུམ་ཡང་རིག་མའི་འདོད་ཡོན་གྱི་ཐབས་འདིས་དག་པར་བྱེད་བ་ཡིན་པས། དེ་བས་ན་
འཁོར་བར་སྐྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་འཛིགས་ནས་བག་འཁུམ་པ་མེད་པར་བྱི་ནང་གི་ཐབས་ཤེས་
སྒྲུབ་བ་དང་བྲལ་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་ནམ་ཡང་མ་བྱེད་ཅིག་དང་། སྒྲུབ་དུ་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་ཞིང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་བྱག་རྒྱ་བསྟེན་པ་
འདི་དེ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་(༥༣ན)དུ་ངེས་པར་
བསྟེན་ནས་འདོར་མི་རུང་བའི་རིག་མའི་བརྟུལ་ཁྱུགས་སྒྲ་ན་མེད་བ་ཡིན་པས་མོངས་པ་མི་
ཤེས་པ་གང་ཞིག་འདི་ལས་འདའ་བར་བྱེད་པ་དེ་ལ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་མེད་ཅིང་སྤྱན་
མོང་བའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱང་རྒྱད་ནས་རྩེ་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་འགྲུབ་པ་མེད་དོ། །ཞེས་པ་སྟེ་
ཆོག་འདི་དག་ཅི་རིགས་ཤིག་འདུས་པ་བྱི་མའི་དབང་གསུམ་པ་དང་སྤང་བར་རིག་མའི་
བརྟུལ་ཁྱུགས་སྒྱུན་པའི་སྐབས་གསུངས་ཤིང་། འདིར་བཀོད་པ་རྩེ་ལྟར་བཤད་པ་འཛིན་ཀྱི་
དམར་པོའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་རིག་མ་གཏད་པའི་སྤྱན་དམིགས་མཛོད།
གཟུངས་མ་ཡིད་འོང་འདི་དེ་ནི། །ཞེས་སོགས་བཛོད། དེ་ལྟར་རིག་མ་གཏད་པ་དེས་ལུས་
ལ་ཙན་དན་དང་གུར་གུམ་ལ་སོགས་པ་ནི་བཟང་པོས་བྱུགས་ཤིང་། ནི་ཞིམ་པའི་མེ་ཉོག་
གི་སྤང་བས་བརྒྱན་ནས་གོས་མེད་པར་གཙུག་ལྷན་པར་བསྐྱོར་བ་གསལ་པོར་སྟོན་
ཅིང་གསང་སྔགས་ཀྱི་སྟོད་པའི་སྟོད་དུ་རུང་མི་རུང་བརྟག་པའི་ཕྱིར། ནི་ཆེན་ནི་ཆུ་ཁྱག་
དང་ཁུ་བ་དང་། འག་ཆེན་ལ་སོགས་པའི་འག་དང་བདུད་ཅིའི་གསང་བའི་རྩས་རྣམས་གཙང་
དམའི་རྣམ་ཉོག་མེད་པར་ལོངས་སྟོད་པ་དང་། བུད་མེད་ལ་རྟག་པར་མཆོག་ཏུ་གྱས་པ་

དང་། བསྐྱེད་པའི་བླ་མ་སོགས་བསྐྱེད་པའི་ལུགས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནམ། ཇི་
ལྟར་འདོད་པའམ་ཅི་བདེ་བ་བྱ་ཡིས་སྤྱོད་པའི་གཅེས་འདི་བ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་གསུང་སྟངས་
ལྟར་བྱིས་པའི་མོས་པ་མཛོད། ཇི་ཆེན་ཇི་ཆུ་བཟའ་བ་དང་། །ཞེས་པ་ནས། ཇི་ལྟར་བདེ་བར་
བྱས་སྤྱོད་པའི་གཅེས་པ། །རིག་མས་དེ་ལྟར་བྱིས་པ་ལ། །ཤ་ལྡ་བདུད་ཅི་ལྟ་བུ་བ་སོགས་དམ་ཆོག་
དང་། བསྐྱེད་(༤༣བ)ལུགས་ནམས་རྒྱུད་ནས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་བཞིན་བྱ་བར་སྤྱོད་པའི་ཞེས་
ལན་འདེབས་པར་མོས་ནས་འདིའི་རྗེས་སྒྲོས་མཛོད། ཇི་ཆེན་ཇི་ཆུ་སོགས་བྱ་བ། །ཞེས་པ་
ནས། ལྟ་བུ་ཉིད་ལ་ཅུ་ལྟ་ནི། །དེ་ལྟར་ལན་གཏམ་པ་དེས་རིག་མ་དེ་དགེས་ནས་ཆོག་འདི་
སྐད་ཅེས་བྱེད་རང་ནམས་ལ་གསུངས་པའི་མོས་པ་མཛོད། ཞེས་བདག་གི་བསྒྲུ་ནི། །ཞེས་
པ་ནས། ལྟ་བུ་ལྟ་ནི།

ཆོག་དེའི་དོན་ནི། ཞེས་ཞེས་པ་ངོ་མཆར་བ་སོགས་སྐབས་ཐོབ་ཀྱིས་དོན་མང་པོར་
འཇུག་པ་ལས་འདིར་ངོ་མཆར་བ་ཡིན་ལ། གང་ལ་ངོ་མཆར་ན། བདག་གི་བསྒྲུ་འདི་ནི་ལྟ་
ཅིག་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་ཡང་དག་པར་ལྟ་བུ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་
འབྱུང་བའི་གནས་ཡིན་པས་སྐལ་བ་དང་ལྟ་བུ་བ་གང་ཞིག་། འདུ་ཤེས་གསུམ་ལ་སོགས་པ་
རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་ཆོག་ཇི་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡི་མདུན་ན་བདག་གསུམ་ཉི་
སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་སྐོ་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་པར་བྱེད་དོ། །བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐོ་ནས་
སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བྱུགས་མཉེས་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་བདེ་སྤྱོད་པ་
ཆོགས་པའི་ལྟ་ལམ་ནམས་བསྐྱེད་སྤྱོད་པའི་འཇུག་གི་བྱ་བ་ཇི་བཞིན་པའི་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་
པར་ཀྱིས་ཤིག་། བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོའམ་རྒྱལ་བོ་ལྟ་བུ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་
ནམ་ངོ་བོ་ནི་བསྒྲུ་འདི་ཉིད་དུ་ནི་ཉིད་ཀྱི་བཞུགས་པ་སྤྱོད་པའི་ལས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་།
ལྟ་བུ་ལྟ་ནི་ནི། ཐར་པ་བསྐྱེད་ཅིག་པ་སྤྱོད་པའི་དོན་ཀྱི་ལྟ་བུ་བདེན་བྱུང་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་
དང་བྱལ་བའི་ཐར་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ལྟ་བུ་ཅིག་སྤྱོད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དངོས་སུ་ལྟོང་

བའམ་བསྟེན་ཅིག་པའི་དོན་ཡིན།

དེ་ལྟ་བུའི་རིག་མ་ལ་སྟོམས་པར་འབྲུག་པར་མཛད་(༥༩ན)པ་ལ་འདྲ་ཤེས་གསུམ་
ཞེས་བྱ་བ། རང་དང་རིག་མ་ལྟར་གསལ་བ་ལུས་ལྟའི་འདྲ་ཤེས། ས་བོན་ལས་མཁའ་
གསང་བསྐྱེད་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དེ་ལ་ཡི་གེ་འགོད་པ་སྐྱགས་ཀྱི་འདྲ་ཤེས། ཐབས་
འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་མངོན་དུ་བྱའོ་སྟམ་པ་ཆོས་ཀྱི་འདྲ་ཤེས་ཏེ་འདྲ་ཤེས་
གསུམ་དང་ལྡན་པ་དགོས་པ་ལས། ལུས་ལྟའི་འདྲ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བླ་མའི་ཆོག་དང་
བསྟེན་ནས་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱར་བཞེངས་པའི་སྤྱན་དམིགས་མཛོད། སྟོབ་མ་ནམས་
རྩྱུ་ལས་དོ་རྩེ་རྩྱུ་གིས་མཆོན་བ། ཞེས་པ་ནས། སྟབས་ཀྱིས་བཞུགས་བ། དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་
ཏུ་གྱུར་པའི་སྤྱན་དམིགས་མཛོད་ནས་སྐྱར་ཀྱི་རིག་མ་དེ་ཉིད་དོ་རྩེ་རོ་ལངས་མར་གྱུར་པ་
དང་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀའི་སྐྱེ་མཆེད་ནམས་དོ་རྩེ་མིག་ལ་སོགས་པའི་རོ་པོའི་ཡི་གེ་དང་
སྐུ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་དོ་རྩེ་གསུམ་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ། ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་བྲངས་ནས་བསྟེན།
དབང་བསྐྱར་རྒྱས་གདབ་ནམས་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སྤྱན་དམིགས་མཛོད། དེའི་པང་ན་རིག་
མ་ཡུམ་དོ་རྩེ་རོ་ལངས་མ། ཞེས་པ་ནས། མི་བསྐྱོད་པས་དབུ་བརྒྱན་པར་གྱུར། སྟོབ་མ་
དང་རིག་མ་འདོད་ལྟ་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བ་དེའི་མཁའ་གསང་བྱིན་རྒྱབས་བྱ་དགོས་པ་
ཡིན་པས། དེ་ཡང་ཡབ་ཀྱི་གསང་གནས་མི་དམིགས་པའི་ངང་ལས་རྩྱུ་ལས་བྱི་རྟགས་ཀྱི་
དབྱིབས་ཅན་ལ་ནང་དོ་རྩེ་སྟོན་པོ་ཅེ་ལྟ་པ་ལ་ཨོ་ལས་བྱུང་བའི་ནོར་བུ་དང་། ཡུམ་ཀྱི་གསང་
གནས་ཀྱང་ལྷུང་ལས་བྱི་རྟ་གའི་དབྱིབས་ཅན་ལ་ནང་བསྟོན་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་ལ་
ལྷུང་ལས་བྱུང་བའི་ཟེུ་འབྲུ། གཉིས་ཀའི་བུ་གར་པའི་ཡིག་མེར་པོ་མགོ་ནང་དུ་བསྟེན་པས་
དམ་དུ་བཀག་པ་སོགས་ཆོག་(༥༩བ)དང་བསྟེན་པའི་སྤྱན་དམིགས་མཛོད་པར་ཞུ། ཡབ་
ཀྱི་གསང་གནས་མི་དམིགས་པའི་ངང་ལས། ཞེས་པ་ནས། པའ་ཀྱིས་བཀག་བ། དེ་ལྟར་
མཁའ་གསང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས། བྱག་ཆེན་ཐིག་ལའི་གཉིས་པ་ལས། བརྒྱའི་སྟོང་པོའི་

དབུས་ན་ནི། །རྡོ་རྒྱུད་དབང་ཕྱག་མ་ནི་བཞུགས། །དེ་མ་རྟེན་པའི་བར་དུ་ནི། །ཐབས་གཞན་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་མེད། །དེ་ནི་རང་བཞིན་དགའ་བའི་གཟུགས། །ཕྱ་མའི་ཕྱ་མོ་ཡང་དག་མཆོག་། །ཅེས་དང་། །འདུས་པ་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ་ལས། །ཁམས་གསུམ་དག་གི་ལམ་མཆོག་ལ། །བྱད་མེད་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་རྣམས། །ཐམས་ཅད་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་སྒྱུད། །གསུང་གི་རྩ་རྩེ་མི་སྟངས་དོ། །ཞེས་སོགས་པ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གཉིས་ཀ་ནས་བསྒྲའི་དབུས་ཀྱི་དབུ་མའི་མར་སྣ་རྩེ་རྩེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་མའི་རྩ་འཆོལ་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། །འཆོལ་ལུགས། །སྟོབ་མ་རང་གི་མཛུབ་མོའི་རྩེ་དང་ལྷེ་རྩེ་ལ་ཡི་གེ་རྩི་དམར་པོ་བསྟོམས་ནས་ཤེས་པ་བརྗོད་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་བཅའ་ནས། །རྟེན་པའི་རྟགས་ནི་རིག་མ་སྟོང་འདར་བ་དང་སེམས་ཀྱི་རྩལ་ཕྱ་མོའི་རྩེ་འཇག་པ་དང་། །སིད་ཅེས་པའི་སྐྱ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་ཐོན་པ་སོགས་འབྱུང་བ་དང་། །པན་ཚུན་འཁྲིག་ཐབས་ཀྱི་བྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་རྣམས་སྟོན་པར་གསུངས་པ་དངོས་བསྟན་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནའང་། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བསྟེན་པའི་སྐབས་འདི་ལྟ་བུར་ཡང་འཁྲིག་ཐབས་ཀྱི་བྱེད་པས་དགའ་བའི་བྱེད་པར་སྟེལ་བ་སོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་མཇུག་དགོས་ཤིང་། །དེ་ནས། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་རི་སྟོན་དུ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་འདིས་སྟོན་སྟེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྟོན་གང་ལས་སྟེ་བ་དང་། །ཐབས་རིམ་ལྟ་བུས་སྟེ་བ་དང་། །དུས་ནམ་ཀྱི་(༤༥)ཆེ་སྟེ་བ་དང་། །གནས་གང་དུ་སྟེ་བ་དང་སྟེས་པའི་བདེ་བའི་རོ་བོ་དང་། །དེ་ལ་ཡུན་རི་སྟོན་གནས་པ་སོགས་སྟོབ་མ་ལ་བརྟུན་ནས། །ཤེས་དབང་དངོས་བསྟེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་རི་སྟོན་དུ། །ཞེས་པ་ནས། །མ་སྟངས་དངོས་གྲུབ་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ནི། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་རི་སྟོན་བདེ་བའི་རྟོན་བྱང་སེམས་ཀྱུན་ད་ལྟ་བུ་ནོར་བུའི་རྩེ་ནས་ཕྱི་རོལ་དུ་འབྱོན་པར་མི་བྱེད་པར་འགྱུར་མེད་དུ་བཅེངས་པ་དེ་སྟོན་དུ་བདེ་བའི་རྟོན་གནས་པས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་རྒྱུན་མི་ཆད་ལ། །དེ་ལྟ་བུའི་ནང་གི་རིག་བྱ་ཆོར་བའི་དགའ་བ་ལས་སྟེས་པའི་བདེ་བ་ལས་མཆོག་དུ་གྱུར་པའི་བསྐྱེད་

བྱ་གཞན་རྩི་ཡོད་དེ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དཔལ་འཛིན་གྱི་ནག་པོའི་དཀྱིལ་ཆོག་གི་འགྲུར་ལས།
དེ་སྤྱིད་རྒྱན་མི་ཆད་ཐོབ་པ། །དགའ་བའི་བདེ་ལས་གཞན་ཅི་ཡོད། །ཅེས་འབྲུང་། དངོས་
བྱུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཏེར་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱི་རོལ་ཏུ་ལྷུངས་ན་སྤང་བོ་དང་
ནམ་ཤེས་ནམས་བདེ་བའི་བྲན་པ་ཉམས་པས་བརྒྱལ་བ་ལྟར་གྱུར་པ་ལ་མ་སྦྱང་བའི་དངོས་
བྱུང་ཐོབ་པ་གཤམ་ཡོད་དེ་མི་སྤྱིད་ཅེས་པ་སྟེ་འདིས་བདེ་བ་སྦྱེ་བའི་རྟེན་ངོས་བཟུང་། མཁའ་
ཁམས་རྩི་རྩེའི་ཀྱན་སྦྱར་དང་། །ཞེས་པ་ནས། མཆོན་པ་ལྟོས་ལ་བརྟེན་པར་གྱིས། །ཞེས་
པའི་བར་གྱི་དོན་ནི། དེག་མའི་རྩི་རྩེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་སྤྱུག་མའི་རྩི་ནང་གི་སྤྱབས་ནམ་མཁའི་
ཁམས་དང་། ཡབ་ཀྱི་ཁོར་བུའི་མར་སྦྱའི་དབུ་མ་ནི་རྩི་རྩེ་སྟེ་དེ་གཉིས་ཀྱན་ཏུ་སྤྱར་བ་བྱས་
པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་རེག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆད་དུ་བྱུང་བ་ཆེན་པོའི་སྦྱན་སྦྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་
སྦྱེད་པར་བྱེད་པས་དེ་འབྲའི་བདེ་(༥༥)བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཆོག་དགའ་དང་། དེ་བྱེད་
པ་པོའི་དགའ་བ་གཉིས་ཀྱི་རྩིས་དང་དགའ་བུལ་གྱི་སྦྱོན་ཏེ་དེ་དག་གི་དབུས་སུ་ནི་སྦྱེ་བ་
ཡིན་པས་དེ་མཆོན་པ་འཕམ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་རོ་བོ་ལ་ལྟོས་ལ་མི་འགྱུར་བར་བརྟེན་པར་
གྱིས་ཤིག་ཅེས་པ་སྟེ་ཐབས་རྩི་ལྟ་བུས་དང་། དུས་ནམ་སྦྱེ་བ་བསྟན། བསྐྱའི་ནམ་མཁར་རྩི་
རྩེ་ཡི། །ཞེས་པ་ནས། དབུ་མར་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ནི། བསྐྱའི་
ནམ་མཁའ་རྩི་རྩེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་སྤྱུག་མའི་རྩི་བྱ་གེ་རྩི་རྩེའི་ལྟོ་བ་ཁོར་བུའི་དབུ་མའི་
མར་སྦྱེས་མནན་པ་སྟེ་རྩི་བཅེངས་པའི་གནས་སམ་གཞི་དེ་དག་ཏུ་རྩི་རྩེ་སྦྱེས་ཀྱང་སྟེ་རོ་
རྒྱང་གི་རྒྱང་དབུ་མའི་ནང་དུ་རོ་གཅིག་པར་བྱས་པའི་ཐབས་དག་གིས་རང་གི་སེམས་ཁོར་
བུའི་ནང་དུ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་སོན་ནས་གནས་པར་བལྟ་ཞིང་། དེའི་ཆེ་ཡུལ་
སྟོང་པ་ཉིད་དང་རོ་གཅིག་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་བདེ་བ་སྦྱེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྦྱན་
ཅིག་སྦྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ནལ་འཁྱོར་པ་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་ཡིན་
ལ། དེ་སྦྱན་ཅིག་སྦྱེས་དགའ་ཡིན་པར་མ་མ་ཟད་ཆགས་པ་སྤང་བ་དང་ཆགས་བུལ་མཆེད་

བ་དང་། ཆགས་པ་ཆགས་བྲལ་གཉིས་ཀྱི་དབྱུ་མ་ཉིད་ཐོབ་ཏུ་དམིགས་པ་འཇམ་ཤེས་པར་བྱ་
བ་མ་ཡིན་པར། སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་འོད་གསལ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཏེ་
གནས་གང་དུ་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ངོ་བོ་བསྟན། གང་ཆེ་རྣལ་འབྱོར་ཡེ་ཤེས་
མཐོང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། གནས་སྐྱབས་གང་གི་ཆེ་རྣལ་འབྱོར་པས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་
ཡེ་ཤེས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་ནས་མཐོང་བའི་བདེ་བ་དེ་ལ་ཡུན་ཅི་རིང་དུ་གནས་པར་བྱས་ནས་
འགྱུར་བར་མི་བྱའོ། །ཡུན་རིང་ཙམ་དུ་གནས་པར་བྱ་ན་ཐུན་ནམ། (༤༩ན)ཡང་ན་ཉིན་ཞག་
གཅིག་གས་ལྷ་བ་བྱེད་དམ་ལྷ་བའམ་ལོ་དང་ནི་བསྐྱལ་བ་དང་བསྐྱལ་བ་སྟོང་གི་བར་དུ་ཡང་
ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པས་མངོན་པར་སྟོར་བའམ་མངོན་སུམ་དུ་མཉམ་པར་འཛོག་
པའི་སྟོར་བས་གནས་པར་བྱའོ་ཞེས་བ་སྟེ་འདིས་ཡུན་རིང་སྤྱིད་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་བསྟན། དེ་
ཡང་ཕྱོགས་གཞན་ནས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་དགའ་བ་བཞི་པར་གསུངས་པ་དང་། འདིར་
དགའ་བ་དེ་དགའ་བྲལ་གྱི་གོང་དུ་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་གསུམ་པར་བཤད་པ་བཞིན་བརྟག་
གཉིས་སོགས་ལས་ཀྱང་བཤད་པ་གཉིས་འགལ་བ་ལྟར་སྤང་ཡང་། འདི་དག་གི་བཞི་པའི་
དགའ་བྲལ་ནི་ཁོར་བུའི་ཅེར་བུང་སེམས་སྟེབས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་
བ་དེ་ཉིད་ལས་གཡོས་པའི་གནས་སྐྱབས་ཀྱི་དགའ་བ་དང་། འགའ་ཞིག་གིས་ལྷན་སྐྱེས་དེ་
སྤང་བཞུག་པའི་དགའ་བ་ལ་བཞེད་པ་ཡིན་པས་དེའི་གོང་དང་གཞན་གཉིས་ཀྱི་འོག་ཏུ་སྐྱེས་
པས་གསུམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ལ། གཞན་དགའ་བྲལ་དེ་མ་བབྱངས་པར་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་
སྟོན་དུ་དགའ་བ་གཞན་གསུམ་བཞག་པ་ཡིན་པས་དགའ་བ་གཞན་གྱི་ངོས་འཛིན་མ་འབྲ་བ་
ཡིན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་ངོས་འཛིན་ལུགས་མཐུན་ལ། ཐེང་བ་སོགས་ལས་དབང་གསུམ་པ་ཁོར་
བུའི་ཅེར་བུང་སེམས་སྟེབས་པའི་དགའ་བ་ལ་གསུངས་པ་དང་ཡང་མཐུན་པ་ཡིན། དེ་དག་
གི་དོན་གོ་བདེ་བར་ངོ་སྟོན་ན། རིག་མའི་བསྐྱེད་དབྱུས་ཀྱི་རྩི་རྩེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ལྷག་མའི་
རྩ་བཙལ་ནས་དེ་དང་། རང་གི་དབྱུ་མའི་མར་སྤྱོད་བཅེངས་ནས་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་བྱང་

སེམས་རིམ་གྱིས་བབས་པ་ལོར་བྱའི་ཅེར་བྱར་(༥༦བ)འཕོ་བ་བཀག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་
བའི་བདེ་བ་དེ། སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དང་བུལ་བའི་འོད་གསལ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་། བདེ་
རྒྱུ་ཅམ་མ་ཡིན་པ་སྟོང་པ་དང་མཉམ་པར་སྐྱར་ནས་ད་ལྟ་ལས་དང་པོ་བས་དབང་དུས་སུ་
ཡུད་ཅམ་ལས་ཉམས་སུ་སྟོང་མི་རུས་ཀྱང་། དེའི་རྒྱན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སྐྱར་བསྐྱེད་
པ་སྟོང་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་ཡང་འདོད་ན་མཉམ་པར་འཛོག་རུས་པ་ཡིན་ཞེས་ངོ་སྟོན་
པ་ཡིན་པས། བྱེད་རང་རྣམས་ལྟ་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བ་པན་ཚུན་རྩིས་ཆགས་གྱི་བྱེད་པ་
བརྩམས་ནས་རྩ་འཛིང་བའི་སྐྱར་བས་སྟོམས་པར་ཁྱེད་ཀྱིས། དེའི་རྒྱན་གྱིས་བྱང་སེམས་སྤྱི་
པོ་ནས་མགྱུན་པར་སླེབས་པ་ན་དགའ་བ། མགྱུན་པ་ནས་སྤྱིར་གར་སླེབས་པ་ན་མཆོག་
དགའ། སྤྱིར་ག་ནས་ལྟེ་བར་སླེབས་པ་ན་བྱེད་པར་གྱི་དགའ་བ། ལྟེ་བ་ནས་ལོར་བྱའི་ཅེར་
སླེབས་པ་ན་ལྟན་ཅིག་སྤྱིས་དགའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱིས་པ་དང་། དེས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་
བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་འོད་གསལ། དམིགས་པ་གསལ་བ་དང་སྟོན་གོམས་པའི་གང་ཟག་
འགའ་ཞིག་ལ་དབང་གི་སྐྱབས་འདིར་བསྐྱོམས་པའི་རིག་མ་ལ་བརྟེན་པས་ཀྱང་སྤྱི་བ་འོང་
བས་དེ་ལྟར་བྱུང་ན་རབ། དེ་མིན་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྤྱིས་བྱུང་སྐྱམ་པའི་མོས་པ་དང་། སྟོང་པའི་
གོ་བ་མེད་རིགས་ཡིན་ན་དམའ་མཐའ་ཡང་ཐབས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་
སྤྱིས་བྱུང་སྐྱམ་པའི་མོས་པ་མཛད་དགོས་ཤིང་། དེ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་གྱི་དབང་གི་དངོས་
གཞིར་འཛོག་པ་ཡིན་པས་སྤྱན་དམིགས་མ་ཡིངས་པར་མཛད་པར་བྱ། སྟོབ་མ་ཡབ་ཡུམ་
སྟོམས་པར་ཁྱེད་ཀྱིས་ཞེས་པ་ནས། དབང་གསུམ་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ། །

སྤྱིད་འོད་སྤུལ་སྤྱི་རིན་པོ་ཆའི་དབང་རྒྱུ་ཏུ། ཨོ་སྐྱ་ཏ་ཐུ་ག་ཏ་ཨ་ཏུ་རྩ་ག་ཏ་བཟླ་སྤྱི་
བྱ་མ་(༥༧ན)ལྟར་ཀོཉ་ཏྟ། ཞེས་པའི་སྤྱགས་སྟོབ་མས་དགའ་བཞི་དྲངས་པའི་ཆེ་རྩིས་སྟོས་
གྱི་སྟོན་སྐྱོད་པར་གསུངས་པ་ལྟན་ཐབས་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྤྱབ་ཐབས་སུ་
མཁའ་གསང་བྱིན་རྒྱལ་བུས་རྩིས་སྤྱགས་དེས་རྩིས་ཆགས་གྱི་ར་རྒྱལ་འཛོན་པར་གསུངས་

པའི་རིགས་འགྲོས་མཛད་པ་ཡིན་ནམ་སྤྱི་མཐུན་པ་འདི་བཞིན་བྱས་ཀྱང་ཆོག་ལ། རིན་ཆེན་
མེད་པར་མ་བྱུང་བས་མ་བྱས་ཀྱང་ཆད་པའི་སྒྲིན་མེད་པར་སེམས། དེས་དབང་གསུམ་པ་
བསྐྱེད་ཟིན་པ་ཡིན་པས་སྤྱི་མཐུན་དང་བསལ་ནས་དབང་གི་དག་པ་གསལ་བར་ཞུ། ཁྱོད་ཀྱིས་
ཟླ་གའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །ཞེས་པ་ནས་བྱུང་པར་ཅན་འཛོག་གོ། དེ་ཡང་། དབང་དེ་དཀྱིལ་
འཁོར་གང་དུ་ཐོབ་ན། རིག་མའི་ཟླ་གའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཐོབ་ལ། དེ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་
བཟོད་པའི་སྒྲིག་ཆོའི་ཡང་། བརྟག་གཉིས་ལས། དཀྱིལ་ནི་སྤྱི་པོ་ཞེས་བཟོད་དེ། །བྱང་
ཚུབ་སེམས་ནི་བདེ་ཆེན་པོ། །ལེན་པར་བྱེད་པས་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད། །ཅེས་བྲག་རྒྱའི་དོ་རྩེ་
དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་མའི་རྩ་ནང་གི་ཀྱན་རྫོབ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རྟེན་
དུ་གྱུར་པས་དཀྱིལ་ལམ་སྤྱི་པོ་དང་། དེ་ཉིད་ལེན་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན་པས་དཀྱིལ་འཁོར་
དུ་གསུངས་པ་བཞིན་བྲག་རྒྱའི་ཟླ་ག་ཡང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པས་དཀྱིལ་དང་།
ལེན་པར་བྱེད་པས་འཁོར་ཞེས་བཤད་རུང་། ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་འདི་ལ་ཡོད་པས་
ན་ཤེས་རབ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་ལྟན་སྤྱི་པོ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་རོ་བོའི་དབང་
ཡིན་པས་ན་ཤེས་རབ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་དབང་ཞེས་བྲ། དབང་འདིས་དག་བྱ་གང་སྤྱོད་ན་ཐུན་མོང་
བ་ཡིན་ཀྱི་ངི་མ་བརྟན་སེམས་གཞོད་སེམས་(༢༡བ)ལོག་ལྟ་གསུམ་སྤྱི་པོ་བསལ་གས་འདག་
ཅིང་ཡིད་བྱིན་ཀྱིས་བརྟན་པའི་དབང་གིས་བྱིན་ཆད་དེ་གསུམ་སྤྱི་པོ་ཤེས་པའམ་འགོག་པར་
བྱེད་དེ། སྤྱི་པོ་བ་བདུན་པ་ལས། བརྟན་སེམས་ལ་སོགས་སྤྱི་པོ་ཡི། །དག་དང་ཉེས་པར་མི་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། སྤྱི་པོ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱི་པོ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱི་པོ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱི་པོ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱི་པོ་
པ་ནི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཐ་མལ་པའི་སྤྱི་པོ་ཤེས་ཀྱི་པ་། དེ་འགོག་པའི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡུལ་སྤྱི་
ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་དང་བདེ་བའི་རྣམ་རྟེན་དུ་བཟླ་བའི་དོན་དམ་པའི་སྤྱི་པོ་སྤྱི་པོ་ཤེས་ཀྱི་པ་
ལ་དབང་གསུམ་པ་འདིའི་སྤྱི་པོ་སྤྱི་པོ་སྤྱི་པོ་སྤྱི་པོ་སྤྱི་པོ་སྤྱི་པོ་སྤྱི་པོ་སྤྱི་པོ་སྤྱི་པོ་སྤྱི་པོ་སྤྱི་པོ་
བར་མོས་པའི་དབང་གིས་སྤྱི་པོ་བདེ་སྤྱོད་བྱེད་པར་ཅན་སྤྱི་པོ་བ་དང་ཡུལ་སྤྱི་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་

དེའི་རྣམ་རོལ་དུ་འཆར་བའི་རྒྱལ་པ་འཛོག་ཅིང་། བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་རོལ་དུ་ཤར་བ་དེའི་མཐུས་
ཡིད་ཤེས་ལ་ཐ་མལ་པར་སྒྲུབ་བ་དང་ཞེན་པའི་དྲི་མ་འབྱུང་པར་བྱེད་པས་ན་དབང་འདིས་
ཀྱང་ཡང་དག་པར་བྱེད་པ་ཡིན། ལམ་གང་བསྐྱོམ་པ་ལ་དབང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། ལྷག་ཆུ་
ཆེན་པོ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལམ་རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་
བསྐྱོམ་པ་ལ་དབང་བར་བྱེད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། ཐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཆེ་བའི་ཕྱིར། །དོ་རྩེ་ལྷ་
བྱར་ཡང་དག་གནས། །མཆོག་གི་དངོས་བྱུང་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། །བརྒྱལ་ཁྱུགས་ཆོ་ག་རིས་
པ་བསྟན། །གཟུང་དང་འཛིན་པའི་ངོ་བོ་ཡིས། །ཆོས་ཀྱན་དབེན་པར་རྟོགས་པའོ། །ཞེས་
གསུངས། དབང་འདིས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་དང་འབྲ་བའི་རིགས་འབྲ་ཁྱད་
པར་ཅན་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་དེའི་རིགས་རྒྱན་སྤྱིབ་པས་རྩེ་དག་ཏུ་སོང་སྟེ་མཐར་ཤེས་སྤྱིབ་
བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དག །ཤེས་བྱ་(༤༡ན)ཐམས་ཅད་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པ་ན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱར་འཛོག་པ་ཡིན་པས་འབྲས་བྱ་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱལ་པ་
དང་བག་ཆགས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡང་འཛོག་གོ།

བཞི་པ་ཆོག་དབང་རིན་པོ་ཆེ་བསྐྱར་བ་ལ། ལྷ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི་ཞབས་
བྱར་དུ་དབང་བཞི་པའི་ཡོན་དུ་ཞིང་ཁམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་འབྱུལ་བར་ཞུ། ཞེས་མཐུལ་
འབྱུལ་དུ་འཇུག། དབང་བཞི་པའི་དོན་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་དགོས་པ་ཡིན་པས། གསོལ་
འདེབས་ཀྱི་ཆོག་གི་དོན་ནི། ལྷ་མ་རྩེ་རྩེ་འཆང་ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་བརྗེད་བཀའ་བྲིན་གྱིས་
རྒྱད་སྟེ་འོག་མ་གསུམ་མན་ཆད་ལ་མེད་པའི་ལམ་བསྐྱེད་རིམ་ནས་འོད་གསལ་གྱི་བར་གྱི་
སྟོད་བྱང་དུ་བྱེད་པས་ན་གཙོ་བོ་འམ་མཆོག་གི་དབང་བསྐྱར་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་ལགས་
པས་སྐར་ཡང་ཞེས་སམ། གཙོ་བོ་ཞེས་པ་ལྷ་མ་ལ་འབོད་པའི་ཆོག་ཏུ་བྱས་ཀྱང་འགལ་བ་
མེད་ལ། དེ་རིང་སྟེ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ། ཆོག་གི་དབང་བཞི་པ་རྟེན་དཀའ་ཞིང་དོན་ཆེ་བས་ན་རིན་
པོ་ཆེ་དང་འབྲ་བ་དེ་བཀའ་བྲིན་ཆེན་པོས་བསྐྱབ་པའམ་སྤུལ་བར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་པ་

ཡིན་པས་དོན་དེ་ནམས་བྲན་བཞིན་པའི་སྒོ་ནས་འདིའི་རྗེས་སྒྲོས་མཛོད། ཁྱིད་ཞབས་པརྟའི་
བཀའ་བྲིན་གྱིས། །ཞེས་པ་ནས། བཀའ་བྲིན་གྱིས་ནི་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། །ལན་གསུམ།

དབང་བཞི་པ་བསྐྱར་བར་བྱེད་པ་ལ། སྐྱུ་ཏུ་ལས། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་ལ་མོས་ན། །ཆོག་
གིས་རིན་ཆེན་དབང་བསྐྱར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྟར་སྟོབ་མའི་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་པའི་སྒོ་
ནས་ཐོང་སྟོབས་གྱིས་སྒོ་འདོགས་ཆོད་མ་བཞིན་པ་ཞིག་ལ་ཆོག་གིས་བརྟེན་ནས་བསྐྱར་
བར་བྱེད་པ་ལས། དབང་གཞན་(༤༡བ)ལྟར་ད་ལྟ་དོན་དངོས་སུ་བསྐྱེད་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་ལ།
འོ་ན་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞིག་དོ་སྟོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། དཔལ་འཛོལ་གྱི་དམར་པོའི་དཀྱིལ་ཆོག་
ལས། དེ་ཉིད་སྐྱ་ན་མེད་པ་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གི་དོན་སྐྱབ་པ་བརྟགས་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་
བ་ཉིད་ལས་སྐྱར་རང་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་ཐ་མི་དད་པ། ཐུབ་པའི་ཆོགས་མཐའ་ལས་
པ་འགྲོ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལའི་བདག་ཉིད་ཅན། ཡིད་བཞིན་གྱི་ཁོར་བུ་ལྟ་བུ་བརྟན་
པའི་དོ་བོ་ཉིད་ཏུ་སྟོབ་མ་ལ་ཆོག་གིས་སྐྱེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ལུང་དེའི་གོང་ཉིད་ཏུ།
འོ་མ་གོམས་པའི་སེམས་གཅིག་གིས། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རབ་བསྐྱབ་བྱ། །ཞེས་སོགས་དག་
ནག་གི་བརྟེན་གཅིག་པ་ནས་གསུངས་པའི་དབང་གསུམ་པ་བསྐྱར་ཚུལ་བྲངས་པ་བཞིན་འོ་
མ་སྟེ་རང་གིས་རིག་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དབང་གསུམ་པའི་
ཏུས་སུ་བསྐྱེད་པ་དེ་ཉིད་ཡང་དང་ཡང་ཏུ་གོམས་པ་ལས་ཐོབ་པའི་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གི་
དོན་བསྐྱབ་ཏུས་པ། བརྟགས་པ་སྟེ་རྟོག་པའི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་འོད་གསལ་
ལས་སྐྱར་ཡང་རང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་དོ་བོ་ཐ་མི་དད་པ་ཐུབ་པ་སྐྱལ་
པའི་ཆོགས་མཐའ་ལས་པ་འགྲོ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་པོ། །ཁ་སྐྱོར་བདུན་ལྟར་གྱི་སྐྱ་
མའི་སྐྱ་ནམ་པར་མི་རྟོག་བཞིན་ཏུ་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གི་དོན་བསྐྱབ་ཏུས་པས་ཡིད་བཞིན་
ཁོར་བུ་ལྟ་བུའི་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འབྱུག་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྩེད་ཟད་བཤད་ན། དཔལ་
མགོན་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་གྱིས། དེ་ཉིད་ཤེས་པས་རིམ་པ་བཞིན། །རང་བྱེན་བརྟན་དང་འོད་

གསལ་ཤེས། །དེ་དག་ཁོ་ན་འདུས་པ་གང་། །དེ་ནི་བྱང་འཇུག་རིམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར། འཆི་རིམ་རྩི་(༤༩ན)ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཐེམ་པའི་སྤང་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་
པའི་སེམས་ཀྱིས་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་དང་། འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པའི་རྒྱུད་གིས་ཉིང་ལེན་
བྱས་པ་ལས་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བཞེངས་པའི་འཇུག་ལུས་རྫོང་ཆེ་སེམས་དཔའི་སྐུ་
བདག་ཀྱིན་བརྒྱབ་བས། སྐུ་ལུས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་བྱང་དུ་འཇུག་རྒྱུའི་ཡ་གཅིག་ཡིན་ལ། སྤང་
བ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་གཉིས་སྤང་ཅན་གྱི་སེམས་རགས་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་སྤྱོད་པ་བག་
ཆགས་དང་བཅས་པས་དག་པའི་འོད་གསལ་ལྟན་ཅིག་སྤྱོད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་
ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་བཞིན་རོ་གཅིག་དུ་སོང་བ་ནི་བྱང་དུ་འཇུག་རྒྱུའི་ཡ་
གཅིག་སྟེ་དེ་གཉིས་སྐུ་དང་ཐུགས་སུ་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་པ་ལ་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཅེས་
བྱ། བྱང་འཇུག་དེ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས་ཡོངས་སྐུ་དེ་ཁ་སྐྱོར་བདུན་དང་
ལྔ་པ་སྟེ། དེ་བདུན་ཡང་། སྟོབ་དཔོན་ངག་གི་དབང་ཐུག་གྲགས་པས། ཡོངས་སྐྱོད་རྫོགས་
དང་ཁ་སྐྱོར་བདེ་ཆེན་རང་བཞིན་མེད། །སྟོང་རྩེས་ཡོངས་གང་རྒྱུན་མི་ཆད་དང་འགོག་པ་
མེད། །ཡན་ལག་བདུན་བཤད་དོན་དང་ལྔ་པ་བསྐྱབ་བྱ་འདིར། །བདག་འདོད་ཆད་མས་
ཡོངས་བསྟོམ་སྟོ་ཅན་གྱིས་ཀྱང་བསྒྲགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡོངས་སྐྱོད་རྫོགས་པ་
དང་། ཁ་སྐྱོར་དང་། བདེ་བ་ཆེན་པོ་དག་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། སྟོང་རྩེས་ཡོངས་སུ་གང་
བ་དང་། རྒྱུན་མ་ཆད་པ་དང་། འགོག་པ་མེད་པ་དང་བདུན་ནོ། །

དེ་ཡང་མཆན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་རྩ་བའི་གཟུགས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ནི་ཡོངས་
སྐྱོད་རྫོགས་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ལ། དེས་སྤྱོད་སྐུ་དང་། (༤༩བ)ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡང་རོ་བོ་དབྱེར་
མེད་དུ་མངའ་བ་མཆོན། ཡོངས་སྐུ་དེ་ཅུ་པ་སྤྱིན་ཐེག་པ་ལས་ཀྱང་བཤད་པས་དེ་ལས་
ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་རང་སྤང་གི་ལྟ་མོ་དང་ཁ་སྐྱོར་རམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ནི་ཁ་སྐྱོར་
ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ལུས་ཆོར་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་སེམས་ཀྱི་ཆོར་བ་ཡིད་བདེས་བདེ་བ་

ཆེན་པོ་ཉམས་སྲུང་བ་ནི་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན། དུམ་གྱི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱལ་
ཀྱང་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ། མི་ལམ་ལྟ་བུའོ། །སྤངས་ལས་འདས་པ་ལས་ལྟག་པའི་ཆོས་གཞན་ཞིག་
ཡོད་ན་དེ་ཡང་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་ང་སྤྲོད། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱལ་
དེ་དོ་བོ་བདེན་པར་བྱལ་བས་སྤོངས་པ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཡན་ལག་དང་། དམིགས་པ་
མེད་པའི་སྤྱང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཁོར་བུ་ལྟར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཛད་པ་ནི་སྤྱང་རྗེས་ངེས་པར་གང་བའི་ཡན་ལག་གོ། །ལོངས་སྐྱེ་
དེ་སྤྱིད་ཞི་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ངེས་འགའ་འབྱུང་ཞིང་ངེས་འགའ་
མི་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་རྒྱན་ཆད་པ་མེད་དུ་འབྱུང་བ་ནི་རྒྱན་མི་ཆད་པ་དང་། བར་བར་དུ་
སྐྱའི་སྤང་བ་བསྐྱེས་ནས་སྤངས་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་མི་སྟོན་པར་འཁོར་བ་རྗེ་སྤྱིད་ཀྱི་བར་
བཞུགས་པ་ནི་འགོག་པ་མེད་པའི་ཡན་ལག་སྟེ་དེ་ལྟར་ཁ་སྐྱོར་བདུན་ལྟར་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་
འཇུག་ནི། ཐོབ་བྱ་དོན་གྱི་དབང་བཞི་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཞིང་། དེ་དང་རྣམ་པ་འབྲེལ་བའི་སྟོབ་
པའི་བྱང་འཇུག་ཀྱང་དོན་གྱི་དབང་བཞི་པ་ཅུ་དུ་འཛོག་རུང་བ་ཡིན། མཐར་ཐུག་གི་དོན་
དེ་ལ་བཤད་རིམ་ལྟར་སྟོན་པའི་ཚུལ་ཡང་། དབང་བཞི་པ་སྟོན་པའི་སྟེ་མེད་ཀྱི་རྒྱད་ཆོག་མང་
པོར། དེ་(༡༠༠ན)ལྟར་དེ་བཞིན་བཞི་པ་ཡང་། །ཞེས་དེ་ལྟར་དང་། དེ་བཞིན་དང་། ཡང་གི་
སྤྱ་གསུམ་གསུངས་པའི་དེ་ལྟར་ཞེས་པས་དབང་གསུམ་པའི་ཆེ་སྟོབ་མ་ལྟ་ཡང་ཡུམ་འབྱུང་
པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་དོན་གྱི་དབང་བཞི་པ་ཡང་ལོངས་སྟོན་རྗེ་གསུམ་པའི་སྐྱེ་ཡང་
ཡུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཡང་། ཞེས་པས་དབང་གསུམ་པའི་ཆེ་བདེ་བ་ཡོད་
པར་མ་ཟད། དོན་གྱི་དབང་བཞི་པའི་ཆེ་ཡང་བདེ་བ་དེ་ལས་ཁུད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡོད་པ་
དང་། དེ་བཞིན་ཞེས་པས་དབང་གསུམ་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཐུག་རྒྱ་དང་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་
པ་ཆང་བ་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་དོན་གྱི་དབང་བཞི་པ་ཡང་ཐབས་ཤེས་དེ་ལྟ་བུ་ཆོགས་པ་
ལས་སྐྱེ་དགོས་པ་བསྟན་པར་ཡན་ལག་བདུན་ལྟར་རྩ་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་

པས་ན་བྱེད་རང་རྣམ་པས་ཐོབ་པའི་དབང་གསུམ་པ་དང་། མི་སྟོབ་པའི་ཟུང་འཇུག་དཔེ་དོན་
དུ་སྐྱར་ནས་ངོ་སྤྲད་པ་ན་ཟུང་འཇུག་དེ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པ་འདུག་སྟུང་དུ་གོ་བ་སྐྱེས་པའི་
ཆེ་ཆེག་གི་དབང་བཞི་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཞིང་གོ་བ་དེ་སྐྱབས་འདིའི་དབང་བཞི་པའི་ངོ་བོར་ཡང་
འཛོག་། དེ་ལྟར་བརྟེན་སྤྲད་པ་ལ་ཆེག་དབང་བསྐྱར་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བ་ཡིན་པས་ངོ་སྟོན་གྱི་
ཆེག་འདི་ལ་གསལ་བར་བྱ། ཁྱོད་ཀྱིས་དབང་གསུམ་པ་ཐོབ་པའི་སྐྱབས་སུ། ཞེས་པ་ནས།
དབང་བཞི་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་དོན་ཡང་གོ་བ་དེ་བར་བྱ་ན། ད་གི་དབང་གསུམ་པའི་སྐྱབས་སུ་
ཁྱོད་རང་རྣམ་པའི་ལུས་སྒྲིང་སྒྲིང་སྒྲིང་ལྟ་བུའི་ལྟ་སྐྱར་གསལ་བ་དེས། རིག་མ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་
སྟོམས་པར་བྱགས། དེའི་ཆེ་སེམས་བདེ་སྟོང་གི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་དང་བྱགས་སུ་ཡོད་པ་
དེ་བཞིན་དུ་(༡༠༠བ)ཡེ་ཤེས་དེའི་རྒྱན་བསྐྱངས་པས་རིམ་གྱིས་སྐྱབ་པ་རྗེ་དག་དང་ཡོན་ཏན་
གོང་འཕེལ་དུ་སོང་ནས་མཐར་སྐྱོན་ཀྱན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀྱན་རྫོགས་ཀྱི་དབྱེངས་རིག་དབྱེར་
མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་། དེ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་ཡོངས་སྟོན་རྫོགས་སྐྱ་
ཁ་སྐྱོར་བདུན་ལྔ་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ཐོབ་ཅོང་བ་དེ་ནི་དོན་གྱི་དབང་བཞི་པ་ཞེས་སྔགས་ལྟ་
མེད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་མཐར་བྱག་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བྱགས་ལ་འཛོག་པར་བྱ།

དེ་ཡན་གྱིས་དབང་བཞི་པ་ལེགས་པར་ཐོབ་ཟིན་པས། ད་དབང་གི་ཕན་ཡོན་བཤད་
པའི་སྟོན་སྟོབ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། བསྐྱེད་བྱའི་དམ་ཆེག་རགས་རིམ་ཞིག་། མཆོག་ཏུ་གསང་
བ་དམ་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆེག་འདིས་སྟོན་པར་གྲུབ་ཆེན་དཔལ་འཛོན་གྱི་དམར་ནག་
གི་དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ་མཛད་པ་བཞིན་འདིར་ཡང་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཆེག་འདིའི་སྟོབ་དཔོན་སྤྲད་
པར་མི་བྱ་སྟེ། །ཞེས་པ་ནས། བདེ་གཤེགས་རྣམས་ལ་སྤྲིག་པ་བཤགས། །ཞེས་པའི་བར་
ནག་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་བཙུ་བདུན་པ་དང་དམར་པོའི་བཙུ་བཙུན་པ་ལས་གསུངས་ཤིང་གཞན་
རྣམས་དཔལ་མཆོག་ལས་གསུངས་པ་བྱེད་པ་སོགས་སུ་ཅི་རིགས་པར་འབྱུང་བ་ལས།
མཆོག་ཏུ་གསང་བ་དམ་པ་ཡི། །ཞེས་པ་ནས། ཕྱིན་ཆད་འཆི་བ་ཁྱོད་ལ་མེད། །ཅེས་པའི་

བར་གྱི་དོན་གོང་དུ་ཞུས་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན། མི་ཚུགས་པ་དང་མ་བཅིངས་པར། །གང་ལའང་
འཛིགས་མེད་དགའ་བར་གྱིས། །ཞེས་པའི་དོན་ནི་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་ལ་བག་ཚ་བ་
དང་། འདོད་ཡོན་ལ་རང་གར་སྤྱོད་པའི་འདོད་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་གྱིས་མི་ཚུགས་
པ་དང་། འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་རུང་ངམ་མི་རུང་སྟམ་པའི་ནམ་ཉིག་དང་རེ་དོགས་
གྱིས་མ་(༡༠༡ན)བཅིངས་པར་གང་ལའང་སང་གི་བཞིན་དུ་འཛིགས་པ་མེད་ཅིང་། འདོད་
ཡོན་ལ་དགའ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་པའམ། དཔལ་མཆོག་ལས། མི་
ཚུགས་པ་དང་མི་སོད་པ། །ཅེས་གྲང་མི་འཛིགས་རོལ་བར་གྱིས། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན་
ཐེག་པ་གཞན་འདོད་པའི་བསམ་པས་མི་ཚུགས་པ་སྟེ་མི་སྤྱབ་པ་དང་། དེས་སྤྱགས་གྱི་ཐེག་
པ་འདི་ལས་མི་ལྟར་བའི་མི་སོད་པས། རོལ་པ་སྟེ་དོར་སེམས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་གྲུབ་
བསྐྱབ་པར་གྱིས་ཤིག །དེའི་རྒྱ་མཚན་དཀྱིལ་འཁོར་མཐོང་བ་དང་དེར་ཞུགས་པས་སྲིད་
པའི་སྤྱག་བསྐལ་མཐའ་མེད་པ་འདི་བྱེད་ནམས་ལ་སྟོག་པས་སྲིད་པའི་སྤྱག་བསྐལ་ཅིས་
གྲང་འཛིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ཡིན། སྲིད་པ་ཤིན་ཏུ་ཞི་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་པ་ནས།
སྟོན་པའི་མཆོག་ཏུ་ཡང་དག་འབྱུར། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། སྲིད་པ་འཁོར་བ་སྤྲ་རགས་ཤིན་
ཏུ་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཐབས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་བྱེད་དབང་བའི་ཕྱིར་ན། སྲིད་པ་འཁོར་
བའི་གནས་ངན་པར་འགོ་བ་ལས་ཁྱོད་སྦྱར་དུ་འདས་པར་འབྱུར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཆོས་སྐྱེ་འབྱུང་བར་མ་ཟད། སྲིད་པའི་སྐད་དོད་ལྟ་བ་ཞེས་པ་སྲིད་པ། ཡོད་པ།
དངོས་པོ་སོགས་ལ་འབྱུག་པས་ན། ཤེས་བྱར་སྲིད་པ་སྟེ་ཡོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཐུན་ཐུམ་
ཆོགས་པ་མཐའ་དག་ཤིན་ཏུ་རྫོགས་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་གྱི་སྐྱེ་སྟོན་པའི་མཆོག་ཏུ་
ཡང་འབྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ཡིན། དངོས་གྲུབ་དམ་ཆོག་སྟོམ་པ་འདི། །ཞེས་པ་ནས། མཆོག་
ཏུ་ཉག་པའི་བཀའ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ལ། དབང་
ཐོབ་པ་ཅིམ་གྱིས་མི་ཆོག་པས། མཆོག་(༡༠༡བ)དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་

འགྲུབ་པའི་བྱིར་དམ་ཆོག་དང་སྒྲིམ་པ་འདི་རྣམས་ཁྱོད་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་བསྐྱར་བར་བྱ་སྟེ། དམ་
ཆོག་བསྐྱར་བ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཐུན་པར་གསུངས་པའི་བཀའ་ལྟར་མཆོག་
རྟག་པ་སྟེ་བྱང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ངེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའམ་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བཟུང་ཐ་མ་ཡང་མེད་པའི་དུས་
རྟག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ཡིན། དམ་ཆོག་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྟོབ་
དཔོན་སྤྲད་པར་མི་བྱ་སྟེ། །ཞེས་པ་ནི། སྤགས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་རྒྱུ་དང་འདྲ་མཉམ་དག་གནང་
བའི་བཀའ་འདི་ནི་གསུམ་ལྟན་ནས་གཅིག་ལྟན་ཀྱི་བར་ཀྱི་སྐྱེ་མ་ལ་དངོས་བྱུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
འབྱུང་གནས་སུ་ཡིད་ཆེས་པའི་སྟོན་ནས་སྤགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཐོགས་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་
བྱས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་ལྟག་པར་སྟོན་གསུམ་ཀྱིས་བསྟེན་བཀྱར་བའི་ཞིང་མཆོག་ཏུ་
འཛིན་དགོས་པ་ལ། འདིས་ཅི་བྱ་སྟེ་སྤྲུལ་སྐྱེ་མར་འཛིན་པའི་ཁུར་པོར་ནས་བརྟན་པའམ་
སྟོན་ན་ཅ་ལྟར་དང་པོ་འབྱུང་བས་དེ་སྟོང་དགོས་པའི་དོན་ཡིན། བདེ་གཤེགས་བཀའ་ལས་
འདའ་མི་བྱ། །ཞེས་པ་ནི། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བཀའ་བཅས་པའི་སྤགས་བྱང་སེམས་
སོ་ཐར་གསུམ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཐ་ན་སྤགས་པ་དགེ་སྟོང་གིས་རུང་རྒྱ་འདེབས་པ་ཅམ་ལ་ཡང་
དེར་འདུ་ཤེས་པས་འདི་ཅམ་ལས་འགལ་བས་ཅིར་ཡང་མི་འགྱུར་སྟེ་མ་པ་ལྟ་བུའི་ཤེས་
བཞིན་དུ་ཁྱད་དུ་བསད་ནས་འགལ་བར་བྱས་ན་ཅ་ལྟར་གཉིས་པ་འབྱུང་བས་དེ་སྟོང་དགོས་
པའི་དོན་ཡིན། དེ་བཞིན་ཁྱོས་ནས་སྟོན་རྣམས་ལ། །ཉེས་པ་བཟོད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པ་
ནི། (༡༠༩)སྐྱེ་མ་གཅིག་ལ་རྒྱུད་སྟེ་བཞི་གང་རུང་གི་དབང་ཐོབ་པར་མཚུངས་པའི་རྫོང་ཆེན་
སྟོན་སྤགས་ཀྱི་སྟོན་ལྟན་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་ནས་ཁོ་བའི་སེམས་ཀྱིས་སྟོན་བཟོད་བྱས་པ་པ་
རོལ་པོས་གོ་བ་ན་ཅ་ལྟར་གསུམ་པར་འགྱུར་བས་དེ་སྟོང་དགོས་པའི་དོན་ཡིན། སེམས་
ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་པའི་སེམས། །ནམ་ཡང་ངེས་པར་སྤང་མི་བྱ། །ཞེས་པ་ནི། སེམས་
ཅན་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་འདི་བདེ་བ་དང་བྱལ་ན་སྟེ་མ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་

པ་ན་ཅ་ལྷུང་ལྷ་པ་བཞི་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་པས། སེམས་ཅན་སྤྱི་ལ་ཡང་བདེ་བ་དང་ལྷན་འདོད་
ཀྱི་བྱམས་པའི་སེམས་ནི་ནམ་ཡང་མི་སྤང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་དོར་མི་
བྱ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་
བྱའོ་སྟེ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཟེན་པའི་རྗེས་སུ་བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་བསྐྱབ་མི་
རུས་སྟུང་པ་ལྟ་བུས་སྟོན་སེམས་དེ་གཏང་ན་ཅ་ལྷུང་ལྷ་པ་འབྱུང་བས་དེ་སྟོང་དགོས་པའི་
དོན་ཡིན། རང་གཞན་ཆོས་ལ་མི་སྤང་དོ། །ཞེས་པ་ནི། རང་གི་བྱབ་པའི་མཐའ་འཇམ་ཆོས་
སྤྲལ་གྱི་ཐེག་པ་དང་། གཞན་གྱི་བྱབ་པའི་མཐའ་འཇམ་ཆོས་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་
སོགས་ཉེ་མདོར་ན་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གང་ཡང་རུང་བའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་ལ་དམིགས་
ནས། འདི་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱིས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཞེ་ཐག་པ་ནས་བསམས་ཉེ་དེ་
ལྟར་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ཆོག་བརྗོད་ནས་སྤང་ན་ཅ་ལྷུང་དུག་པར་འགྱུར་བས་དེ་སྟོང་དགོས་
པའི་དོན་ཡིན། ཡོངས་སུ་མ་སྟོན་སེམས་ཅན་ལ། །གསང་བ་ཉིད་ནི་བསྟན་མི་བྱ། །ཞེས་
པ་ནི། དབང་གིས་སྟོན་རུང་དུ་མ་བྱས་པའམ། བྱས་ཀྱང་གསང་བ་བསྐྱགས་ན་མ་དད་པ་
སྐྱེ་བའི་(༡༠༩)ཡོངས་སུ་མ་སྟོན་པའི་སེམས་ཅན་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པས།
གཞན་འདུལ་བའི་དགོས་པ་ཆེན་པོ་དང་མི་ལྷན་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་རྗོགས་ལྟ་བུའི་གསང་ཆོས་
ན་བར་བསྐྱགས་པ་པ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བ་ན་ཅ་ལྷུང་བདུན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་དེ་སྟོང་
དགོས་པའི་དོན་ཡིན། འདི་ལ་དབང་གཏན་ནས་མ་ཐོབ་པ་དང་། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ཐོབ་ལ།
དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དབང་མ་ཐོབ་པ་ནས། ལྷ་མེད་ཀྱི་དབང་གསུམ་པ་ཐོབ་ལ་བཞི་པ་མ་ཐོབ་པ་
ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ལ་རིམ་པ་བཞིན་བྱ་སྟོན་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་དང་སྤྲལ་ལ་སོགས་
པ་གཏན་ནས་བཤད་མི་རུང་བ་དང་། བྱ་རྒྱུད་བཤད་དུ་རུང་ལ་སྟོན་རྒྱུད་ཡན་ཆད་བཤད་
དུ་མི་རུང་བ་ནས། འོད་གསལ་གྱི་གདམས་ངག་རྣམས་བཤད་དུ་རུང་ལ་བྱང་འཇུག་གི་རིམ་
པ་རྣམས་བཤད་དུ་མི་རུང་བའི་བར་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་བསྐྱུང་བ་གལ་ཤིན་དུ་ཆེ།

བདག་ཉིད་ཕྱང་པོ་སྤྲད་མི་བྱ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། རང་གི་ཕྱང་པོ་རྒྱད་པར་འདོད་པའི་བསམ་
པས་སྒྱུར་བར་གནས་པ་སོགས་ཀྱི་དཀའ་བྱུང་གིས་གདུང་བར་བྱས་པའམ། རང་གི་ཕྱང་
པོ་མི་གཙང་བ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ལྟར་བསྐྱོམ་དུ་མི་རུང་བར་
ལྟ་བུའི་སྤྲད་པ་བྱས་ན་ཅ་ལྟར་བརྒྱད་པ་འབྱུང་བས་དེ་སྤྱོད་དགོས་པའི་དོན་ཡིན། ཆོས་
རྣམས་རོ་བོ་སྤྲོད་མི་འབྱུང་། །ཞེས་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རོ་བོའམ། རང་བཞིན་སྤྱོད་པ་ཉིད་
ལ་ཡིད་མ་ཆེས་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱི་ཙམ་སྤྱོད་བར་འདོད་པའི་བསམ་པས། ཆོས་
ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱིའམ་གྱེ་བྲག་དབུ་སེམས་གང་རུང་གི་འདོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤངས་
པའམ་སྤྲོད་དབུང་བ་ན་ཅ་ལྟར་དགུ་པར་འབྱུང་བས་དེ་སྤྱོད་དགོས་པའི་དོན་ཡིན། དབུ་
སེམས་ནང་པན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་གི་ལྟ་(༡༠༣)བ་ལ་ཡིད་མ་ཆེས་པར་སྤྱོད་བ་ལ་
ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དོན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱི་ཙམ་ལ་སྤྱོད་འདོད་མེད་པས་ཅ་ལྟར་འདི་འབྱུང་
བ་མ་ཡིན། གདུག་པའི་བྱམས་པ་རྟག་ཏུ་སྤང་། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་
མམ། ལྷ་མ་ལ་སྤོད་པའམ། བསྟན་པ་འཛིག་པར་བྱེད་པ་སོགས་སེམས་ཙན་གདུག་པ་ཙན་
མངོན་སྤྱོད་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་ཏེ་ལུས་དག་གང་རུང་གིས་མཛའ་ཞིང་བྱམས་
པར་བྱས་ན་ཅ་ལྟར་བརྒྱུད་པར་འབྱུང་བས་དེ་སྤྱོད་དགོས་པའི་དོན་ཡིན། ཆོས་ལ་ཆད་བརྒྱུང་
མི་བྱའོ། །ཞེས་པའི་ཆོག་དངོས་ཀྱི་དོན་ལ་དག་ནག་གི་འགྲེལ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་མི་
འདྲ་བ་མང་ཡང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་འོ་སྒྲོལ་གྱི་སྒྲོལ་སྤང་བ་ན་བདེན་པར་མེད་བཞིན་དུ་
སྤང་བའི་འཁྲུལ་སྤང་ཁོ་ན་འབྱུང་བས་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་གྱི་ཆོས་ལ་ཆད་མཐའ་མཚན་
ཉིད་པར་མི་བརྒྱུང་བའི་དོན་དུ་བཤད་ཆོག་ལ། འདིས་མིང་སོགས་བྲལ་བའི་ཆོས་རྣམས་
ལ། །དེར་རྟོག་པ་ནི་བརྒྱ་གཅིག་པ། །ཞེས་པའི་ཅ་ལྟར་བརྒྱུད་པ་སྤྱོད་བར་བསྟན་པ་
ཡིན་པས་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ཉིད་ལྟ་བུ་མཐར་ཐུག་ཏུ་འདོད་པའི་བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཆད་
ལྟར་ཉིད་བཞིན་དུ་དེ་མི་བསྐྱོམ་པའམ་མ་བསྐྱུངས་པར་ཉིན་ཞག་སྤྱགས་གཅིག་འདས་ན་ཅ་

ལྷུང་བཅུ་གཅིག་པར་འགྱུར་ཞིང་། དུས་རྒྱུ་ལྷ་བའི་ཅིས་ན་རེར་ཐེན་པ་མ་བྱས་ན་དམ་
ཆོག་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་འབྱུང་། ལྷ་བ་མ་རྟེན་པའི་སྤྲལས་པ་སྒྲིམ་ལྡན་ལ་དེ་ལྷ་བའི་ཅ་
ལྷུང་དང་ཉེས་པ་སྦྱེ་བའི་གཞི་མེད་ཀྱང་། ལྷ་བ་འཆོལ་བ་ལ་མ་འབད་ན་འདིའི་ཆར་གཏོགས་
ཀྱི་ཉེས་པ་རེ་ཉིན་རེ་བཞིན་འབྱུང་བས་དེ་དག་སྤོང་དགོས་པ་ཡིན། དད་ལྡན་སེམས་ཅན་
བསྐྱེམ་གྱི། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། (༡༠༣བ)ལམ་གྱི་སྒོན་དུ་རུང་བའི་གཤུལ་བྱ་དད་པ་དང་
ལྡན་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གདམས་ངག་དང་བཅས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་དད་པའི་འདུན་
པ་དེ་ལྷོག་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་ཁོ་རང་གང་ལ་དད་པ་དེའི་འདུན་པ་ལྷོག་པའི་ཐབས་ཀྱིས་
བསྐྱེས་ནས་འདུན་པ་ལོག་པའམ་སེམས་སྤྲོད་ལྷུང་བ་ན་ཅ་ལྷུང་བཅུ་གཉིས་པ་འབྱུང་བས་
དེ་སྤོང་དགོས་པའི་དོན་ཡིན། རྒྱུ་ལྷ་དམ་ཆོག་བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། ལྷ་མེད་
དང་ནལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཐུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནང་གི་སྒྲིམ་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་
ཀྱི། དེ་ཡོད་ན་ཕྱིའི་རྩི་རྩེ་དང་བྲིལ་བྱ་དང་ལག་པའི་བྲལ་རྒྱ་ལ་སོགས་པས་ཅི་བྱ་ཞེས་སྤྲད་
ནས་འདོར་བ་དང་། ལྷ་མེད་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བཏང་ན། ཆོགས་འཁོར་རམ་དཔའ་བོ་དང་
དཔའ་མོའི་སྟོན་མོ་གང་རུང་ཆོག་ཚུལ་བཞིན་བས་བྱེད་པའི་ཆོ་ཤུ་བདུད་ཅི་ལྷ་ལ་སོགས་
པ་བསྟེན་པས་ལ་མི་གཙང་བའི་བསམ་པའམ་ཐེ་ཆོམ་ཐོས་ཏེ་དང་དུ་མི་ལེན་པ་དང་། རིག་
མས་འདོད་པ་བསྟེན་པས་ལ་དེ་བསྟེན་པའི་རྒྱས་པ་ཐོབ་ཅིང་དགག་བྱ་གཞན་མེད་ན་དང་
དུ་མ་ལྷངས་ན་ཅ་ལྷུང་བཅུ་གསུམ་པར་འགྱུར་བས་དེ་སྤངས་ནས་དམ་ཆོག་དེ་ནམས་ཚུལ་
བཞིན་དུ་བསྟེན་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན། ཤེས་རབ་རང་བཞིན་བྱད་མེད་
ནམས། །སྒྱུན་གྱི་ཉེས་པ་མི་བརྗོད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཤེས་རབ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ་འབྱུང་བའི་རྒྱར་གྱུར་པ་ནི་བྱད་མེད་ཡིན་པས་ན་རྩི་རྩེ་མག་མོ་སོགས་
ཀྱི་ནམ་སྐྱུལ་ཐ་མལ་པའི་གཟུགས་སུ་བསྟན་པའི་བྱད་མེད་ཡིན་ན་དེ་རང་གི་སྒྲིམ་ཀྱི་སྒྱུན་
ནས་བརྗོད་པའམ། བྱད་མེད་ཐ་མལ་པ་ཡིན་ན་བྱད་མེད་ཀྱི་རིགས་འདི་གཡོ་སྐྱེ་ཆེ་ཞེས་པ་

ལྷ་བྱ་བྱད་མེད་ཀྱི་རྟེན་སྤྱི་ལ་སྟོན་པའི་ཆོག་སྒྲིམ་པ་ཡུལ་དེས་དོན་གོ་བ་ན་ཅ་ལྷུང་བཅུ་བཞི་
པར་འགྱུར་ཞིང་སྤྱི་ལ་པའི་བྱད་མེད་ལ་དོན་གོ་མ་གོ་བྱད་མེད་པས་དེ་དག་སྟོང་དགོས་ཞེས་
པའི་དོན་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་སྟོམ་པོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་དམ་ཆོག་སྤྱ་རགས་མཐའ་ཡས་
པ་གསུངས་པ་ནམས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་བསྐྱུང་དགོས་པ་ཡིན། སྤྱར་སྟོམ་པའི་ཅ་ལྷུང་
བཅུ་བཞི་ལས་ལྷ་བྱ་བྱད་ཆུབ་སེམས་འདོར་གྱི་ཅ་ལྷུང་མ་གཏོགས་པའི་གཞན་ནམས་ལ་
སྤྱར་ཡང་དེ་ལ་སྟོན་འདོད་ཡོད་པ་དང་། འདི་ནི་བདག་གིས་བྱ་བའི་ཆ་མ་ཡིན་ནོ་སྟུང་
རང་རྒྱ་མཆན་དུ་བྱས་ནས་འཛེམ་པའི་ངོ་ཆ་དང་། གཞན་གྱིས་སྤྱད་ན་མི་རུང་ངོ་སྟུང་ནས་
གཞན་རྒྱ་མཆན་དུ་བྱས་ནས་འཛེམ་པའི་ཁྲིལ་ཡོད་གཉིས་རུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མ་སྟེས་པ་
དང་། བྱ་བ་དེའི་སྟོར་བ་ལ་དགའ་ཞིང་དངོས་གཞི་ལ་མགྱ་བ་དང་། དེ་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་
མི་བལྟ་བ་སྟེ་བཞི་ཆང་བའི་ཀྱན་དགྲིས་ཆེན་པོ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཤིང་། དེ་བཞི་ལས་གང་
རུང་རེ་མ་ཆང་ན་ཟག་པ་ཆུང་འབྲིང་ཅི་རིགས་སུ་འགྱུར། རྣལ་འབྱོར་སྟོང་མོས་མི་རྒྱ་
ཞིང་། །ཞེས་པ་ནས། ཏྲག་ཏུ་དམ་ཆོག་ལ་སོགས་བསྟེན། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། རྣལ་འབྱོར་
པས་སྟོང་མོའི་ཕྱིར་གྲོང་ལ་སོགས་པར་མི་རྒྱ་ཞིང་། དེས་མཆོན་ནས་ཆགས་པའི་དབང་
གིས་ཡོངས་སུ་འཆོལ་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་དགོས་ལ། ལྷ་བསྟོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་
ཤེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་སྤང་བར་མི་བྱ་ལ། ཉིན་ཏྲག་པར་རྒྱན་དུ་གསང་སྤགས་བཟླ་བ་ལ་བཙོན་
པ་དང་། མཉམ་པར་བཞག་མ་བཞག་གམ་ཡུལ་དུས་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱད་པར་མེད་པར་
ཏྲག་ཏུ་སྤག་རྒྱ་ནི། རང་རིག་པའི་འོད་གསལ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། (༡༠༥)དེའི་ངང་དུ་
མཉམ་པར་བྱེད་པས་ན་དམ་ཆོག་ཡིན་པས་དེ་དང་། གཞན་ཡང་གཟུགས་སྤྱ་ལ་སོགས་
པའི་འདོད་ཡོན་ནམས་བསྟེན་པར་བྱ་ཞེས་པ་ནི་དཔལ་འཛིན་གྱིས་བཤད་པ་ཡིན་ལ་ཤུནྱེ་
པས་དམ་ཇས་ལ་སོགས་ཞེས་བཏོན་ནས་ཤུ་དང་གཏོར་མ་དང་ལྷ་བཤོས་སོགས་དང་།
གཞོན་རུ་ཟླ་བས་བསྐྱུང་བའི་དམ་ཆོག་ལ་བཤད། དེས་དོན་གྱི་བཤད་པ་བྱེད་ན། གསང་

འདུས་ཅ་རྒྱུད་ལས། སྤྱོད་མོ་བཞི་མི་བསྐྱེ་སྟེ། སྤྱོད་ལའང་དགའ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པའི་
དེས་དོན་བཤད་རྒྱུད་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་གྱིས་འཆད་པ་ན། ཐ་དད་ཡི་གེ་སྤྱོད་མོ་ཡིན། །དེ་
འདོན་པ་ནི་བ་བ་སྟེ། སྤྱོད་མོ་དེ་དག་བཞི་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱོད་མོའི་སྐད་
དོད་རྟེན་ལ་དེས་ཆོག་གི་ཚུལ་གྱིས་རྟེན་ཐ་དད་པ་དང་ཨ་ཁཱ་ར་ཡི་གེ་ལ་འདུག་པས་རྒྱུད་
དང་ཡི་གེའི་གདངས་ཐ་དད་པར་བལྟ་བ་ནི་སྤྱོད་མོ་དང་དེ་ལྟར་བལྟས་ནས་དོར་བསྐྱེས་བྱེད་
པ་ནི་དེ་བ་བ་སྟེ་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུས་རྒྱུད་མི་རྒྱ་བར་རྒྱུད་དང་སྟགས་དབྱེར་མེད་དུ་མོས་པ་ནི་
སྤྱོད་བའམ་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པས་དེ་མ་སྤངས་པར་རྒྱུན་དུ་གསང་སྟགས་ཀྱི་དོར་བསྐྱེས་བྱ་
ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། གལ་ཏེ་སྐྱེ་མ་སྤོད་དེ་བཞིན། །ཞེས་པ་ནས། བདེ་གཤེགས་རྣམས་ལ་
སྟེགས་པ་བཤགས། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེ་མ་སྤོད་པ་ལ་སྟགས་བའམ་དེ་བཞིན་དུ་
ཅ་ལྟར་གི་དམ་ཆོག་གཞན་ལས་འདས་ནས་བག་མེད་པར་གྱུར་ན་སྟགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་གཏོང་
བ་ཡིན་པས་དེ་ཆེ་འབྱོར་སྟོམ་དུག་པོས་བཤགས་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་སྟོན་དུ་བཏང་
ནས་སྤྱར་ཡང་དགྱིལ་འཁོར་དེས་པར་བྲིས་ལ་དེར་བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་སྟུན་སྤར་སྟེགས་
པ་(༡༠༥ན)བཤགས་ཤིང་སྐྱེ་མ་ལས་དབང་བསྐྱར་དང་འབྲེལ་བར་སྟོམ་པ་འོད་བའམ། དེ་
ལྟར་བྱེད་པ་གཏན་མ་ཐུས་ན་བདག་ཉིད་འདུག་ཅིང་དབང་བྱངས་པའི་སྟོན་སྟོམ་པ་སོར་
རྒྱུད་པར་བྱའོ། །

དང་ཁྱོད་སྟེ་བ་འབྲས་བྱར་བཅས། །ཞེས་པ་ནས། གནས་པར་འགྱུར་བ་ཐེ་ཆོམ་
མེད། །ཅེས་པའི་དོན་ནི། དང་སྟོབ་མ་ཁྱོད་མེད་སྟེ་བ་བྲངས་པ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་
ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་དབང་བསྐྱར་གྱིས་བག་ཆགས་བརྟན་པོ་བཞག་པ་རྣམས་
དང་། དམ་ཆོག་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱང་བ་འདི་ལ་ལེགས་པར་གནས་པས་ན། དམ་ཆོག་སྟེ་
འདོར་དུ་མི་རུང་བའི་དགྱིལ་འཁོར་པའི་སྟོན་རྣམས་དང་སྟེལ་བ་མཉམ་པར་གནས་པར་གྱུར་
པ་འདི་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ཡིན། སངས་རྒྱུས་དོ་རྩེ་ཅན་བཅས་པ། །ཞེས་

པ་ནས། རྒྱལ་སྤྱི་དབང་པོར་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། སངས་རྒྱས་རྩོམ་ཅན་
རིགས་ལྷག་པ་དང་བཅས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་པ་ཀུན་གྱིས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཁྱོད་ལ་དེ་རིང་
དབང་བསྐྱར་བ་ཡིན་པས་འདི་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཁམས་གསུམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱག་བྱ་
བའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རྩོམ་དཔོན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱི་དབང་པོར་བསྟན་
པ་སྟེ་བསྐྱོས་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་པའམ་དེ་འདྲའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་འདོད་ཁམས་
ཀྱི་དབང་ཕྱག་གི་དབང་པོར་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ཡིན། དེ་རིང་བདུད་ལས་རྣམ་པར་
རྒྱལ། །ཞེས་པ་ནས། ཐོབ་པ་འདི་ལ་ཐེ་ཆོས་མེད། །ཅེས་པའི་དོན་ནི། དེ་རིང་སྟོབ་མ་ཁྱོད་
རྣམས་བདུད་དང་སྟོབ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་(༡༠༥བ)བར་གྱུར་ཅེས་པའམ་དེ་
ལས་རྒྱལ་བའི་ཐར་པ་ཆེན་པོའི་གྲོང་ཁྱེར་གཞལ་མེད་ཁང་མཆོག་ཏུ་རབ་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་། རྒྱ་
བཞའི་ས་བོན་བྱད་པར་ཅན་ཐེབས་པས་དེ་རིང་ལྟ་བུའི་དུས་སྤྱར་བ་ཉིད་དུ། ཁྱོད་ཀྱི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་འདི་ལ་ཐེ་ཆོས་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ཡིན། འདི་ལྟར་ཡིད་ནི་རབ་དང་
རྩོམ་ཅན་ཉིད་དུ་གྱིས། །ཞེས་པ་ནས། ཁྱེད་རྣམས་ཕྱིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། སྟོབ་
མ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཚུལ་འདི་ལྟར་སྒྲ་མ་དང་སངས་རྒྱས་ལ་མ་དད་པའི་རྟོག་པ་མེད་པས་ན་ཡིད་
རབ་ཏུ་དང་བའི་དད་པ་བཟན་པོ་རྩོམ་ཅན་ལང་མི་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་གྱིས་ཤིག །རང་གི་
དམ་ཆོག་སྟེ་འདོར་མི་རུང་བའི་རང་གི་ལྟ་རྣམ་ལང་མི་ཟད་པའི་བདེ་བ་སྟེར་བ་དེ་རྣམས་
བསྟན་པ་སྟེ་བསྐྱོས་པར་གྱིས་ཤིག །ཀར་པ་གསུམ་པ་འདི་ལ་སྤང་བའི་འགྱུར་དུ་བདེ་ཅུང་
ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན། དེ་རིང་འགྲོ་བ་བདེ་བ་ཅུང་ཞིང་སྤྱག་བསུལ་མང་བར་སྐྱེས་ཀྱང་རྩོམ་
ཅན་སེམས་དཔའ་དང་མཚུངས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཉག་པ་སྟེ་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་དུ་ཁྱེད་རྣམས་
ཕྱིན་པ་སྟེ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའམ། དཔལ་འཛིན་གྱི་དམར་པོའི་དཀྱིལ་ཆོག་གི་
འགྱུར་བཞེན་རིན་ཆེན་སྤང་བར། བདེ་སྤྱར་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན་དེ་རིང་ཁྱེད་རྣམས་ལམ་
གང་གིས་འགྲོ་བ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྤྱར་ལམ་གྱིས་རྩོམ་ཅན་སེམས་དཔའ་དང་མཚུངས་པར་

ཕྱིན་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་བུའི་དམ་ཆོག་རྣམས་སྤྲུགས་ལ་བཞག་སྟེ་
བསྐྱུངས་ན་གོང་དུ་སྒྲིམ་པ་ལྟར། རབ་སྐྱེ་བ་འདིའམ། འབྲིང་སྐྱེ་བ་བདུན་ནམ། ཐ་མ་བཅུ་
དྲུག་ཚུན་ཆོད་ལ་ངེས་པར་འཆང་རྒྱ་ཞིང་། ལྷ་དང་མཁའ་འགོ་སྤྱང་མ་མཐའ་དག་མཉེས་
པས་ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་རབ་(༡༠༩)འབྲམས་ཀྱི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོགས་མེད་པར་
འབྲུབ་པ་སོགས་གནས་སྐྱབས་མཐར་སྤྲུག་གི་བདེ་ལེགས་མ་ལུས་པའི་རྩ་བ་ཡིན་ལ། མ་
བསྐྱུངས་ན་གསང་ཇུས་མིག་ལ་བསྟན་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་དངོས་གྲུབ་ལ་བགེགས་བྱེད་པའི་
ཚུལ་བཞད་ཟིན་ལྟར་དང་བྱེད་པར་རྩ་ལྷུང་གིས་གོས་ན་རྒྱུད་རྒྱུད་ཐོས་ནས་ཡོན་ཏན་ཤིན་
ཏུ་སྐྱེ་བར་དཀའ་བ་སོགས་ཡིན་པས་མིག་གི་འབྲས་བུ་ལྟར་བསྐྱུང་དགོས་ཤིང་འདི་ཉིད་སྒྲ་
མེད་ཀྱི་དབང་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་དབང་པོ་རབ་འབྲིང་ཐ་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བགོད་པ་གཅིག་
བུའི་ལམ་དང་། མཆོག་ཕུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་འབྲུབ་མི་འབྲུབ་འདི་བསྐྱུངས་
མ་བསྐྱུངས་ཀྱི་ཇེས་སུ་འགོ་ལྟོག་བྱེད་པ་ལ་དགོངས་ནས། སྤྲུགས་རིམ་ལས། དོན་འདི་དག་
ལ་རྩེ་བཅུན་ཆེན་པོ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོན་པའི་ཞལ་ནས། རྩོ་རྩེ་ཐེག་ལ་དད་ཀྱང་མ་སྒྲིན་
པས། ཟབ་མོ་བསྐྱོམས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ངན་འགོ་ལས། །མཆོག་གཞན་མི་འབྲུབ་སངས་རྒྱས་
གསུང་བས་ན། །སྒྲ་མ་མཆོག་ལ་དབང་བསྐྱར་ནོད་པར་མཛོད། །དབང་ཐོབ་མན་ངག་ཟབ་
མོ་འཆོལ་བ་ཡིས། །ས་སྟེང་རྒྱས་པར་ཀུན་ཏུ་བཅལ་བུས་ཀྱང་། །པན་པའི་དོན་པོ་གདམས་
ངག་དམ་ཆོག་སྟེ། །འདི་མེད་འགྲམ་རྩ་ཟད་པའི་ཁང་རུལ་འབྲ། །ལེགས་པར་སྒྲིན་ལས་
དམ་ཆོག་བསྐྱུང་བུས་ན། །རིམ་གཉིས་ཟབ་མོའི་མན་ངག་མ་བསྟེན་ཀྱང་། །སྐྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་
དག་ན་འབྲུབ་པོ་ཞེས། །འགོ་བའི་རྩ་ལག་པན་པར་མཛད་པས་གསུངས། །བདག་ནི་ཐོས་
ཉུང་ཤེས་རབ་མིག་བྲལ་ཡང་། །དྲི་མེད་རྒྱུད་ལས་ལེགས་གསུངས་མཐོང་བས་ན། །དབང་
སྤང་དམ་(༡༠༩)ཆོག་བསྐྱུང་བར་མཛོད་ཅིག་ཅེས། །ཀུན་ལ་ཐལ་མོ་སྐྱར་ནས་གསོལ་བ་
འདེབས། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་རྒྱུད་སྟེའི་གནད་མཁྱེན་པའི་གཏམ་ཡིན་ཏེ་བདག་ཀྱང་དེ་

ལྷར་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དམ་ཆོག་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་
བ་ཉམས་ལེན་གྱི་མཐེལ་དུ་བྱེད་དགོས་པ་འདི་རྒྱུད་དང་དེའི་གནད་མཁྱེན་པའི་རྒྱ་བོད་གྱི་
མཁས་བླ་བ་ཆོད་ལྷན་ཐམས་ཅད་དགོངས་པ་གཅིག་དང་དབྱངས་གཅིག་གིས་གདམས་
པར་མཛད་དོ། །དབང་གི་པན་ཡོན་བཤད་པ་དེ་ནམས་བྱུགས་ལ་བཞག་ནས་རྩེས་སུ་ཡི་
རང་བའི་དགའ་བ་དང་སྤྱོད་བ་ཆེས་ཆེར་བསྐྱེད་པར་མཛད་ནས་རིམ་ལྔ་བསྐྱོས་པའི་དམ་ཆོག་
ནམས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་སྒྲོ་ནས་འདིའི་རྩེས་སྒྲོས་མཛོད། གཙོ་བོས་
རིམ་ལྔ་བཀའ་བསྐྱོད་པའི། །གསུང་ནི་དེ་ལྷར་བདག་གིས་བགྱིད། །ལན་གསུམ།

དབང་བཞི་པའི་དག་པ་ཡང་གསན་པར་བྱ། དེ་དག་གིས་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་
སེམས། ཞེས་པ་ནས། སྐལ་བ་ཅན་དུ་བྱས་སོ། །དེ་ཡང་། དབང་འདི་དགྱེལ་འཁོར་གང་
དུ་ཐོབ་ན་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཀྱི་དགྱེལ་འཁོར་དུ་ཐོབ་
པ་ཡིན་ལ། བདེན་གཉིས་བྱང་འཇུག་དེ་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་
མཆན་ནི། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དོན་དམ་སེམས་
བསྐྱེད་དངོས་དང་དབྱེར་མེད་པས་ན་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཞེས་སམ། ཡང་ན་མི་
བསྐྱེད་པས་ན་དོན་དམ་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤྱད་པར་བྱེད་པས་ན་
བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཞེས་བཤད་ཀྱང་རུང་ལ། དེ་འབྲེལ་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ནི་
(༡༠༧ན)སྟོང་པོ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འོད་གསལ་དང་རྩ་གཅིག་ཏུ་བྱུགས་པས་དགྱེལ་
ལམ་སྟོང་པོ་དང་། དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ལེན་ཅིང་འཛོན་པར་བྱེད་པས་ན་འཁོར་ཞེས་བྱ།
དེར་དབང་བསྐྱར་བའི་དོན་ནི་དགྱེལ་འཁོར་དེ་བདེ་སྤྱོད་རྒྱུའི་གཞིར་བྱས་ནས་ཆོག་གིས་རོ་
སྤྱད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱ་མཆན་དེས་ཆོག་དབང་ཞེས་བྱ་ཞིང་། རིན་པོ་ཆེ་ནི་དབང་གཞན་ནམས་
ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་རྟེན་པར་དཀའ་བའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཡིན། དག་བྱ་གང་སྟོང་ན་ལུས་
ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྤྱི་བ་པའི་བག་ཆགས་འཁྲུང་པའི་རྒྱས་པ་འཛོག་། དེ་ཡང་དབང་གསུམ་

པའི་ལམ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་ཉོན་མྱི་བ་རྣམས་སྤྱོད་བར་བྱེད་པས་བཞི་པའི་ལམ་སློབ་
པའི་བྱང་འཇུག་གིས་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་གཉིས་སྤྲང་འབྲུལ་པ་དང་
བཅས་པའི་ཤེས་སློབ་སྤྱོད་བར་བྱེད་ལ། ལམ་དེའི་སྣོད་རྩང་དུ་དབང་བཞི་པ་འདིས་བྱེད་
པའི་ཕྱིར་ན་བྱང་འཇུག་གི་དག་བྱ་གང་ཡིན་པ་རྣམས་སྤྱོད་བའི་རྒྱས་པ་དབང་འདིས་འཛིན་
པ་ཡིན་ནོ། །ལམ་གང་བསྐྱོམ་པ་ལ་དབང་བར་བྱེད་ན། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་བྱང་འཇུག་
གི་རྫོགས་རིམ་བསྐྱོམ་པ་ལ་དབང་བར་བྱེད། དེ་ལྟར་དབང་བཞི་པ་འདིས་བྱང་འཇུག་གི་
རྫོགས་རིམ་བསྐྱོམ་པ་ལ་དབང་བར་བྱས་པའི་མཐུས་འབྲས་བྱ་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་དོ་
རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་འབྲུབ་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་བྱས་ཤིང་། དེ་ཐོབ་པའི་རྒྱས་པ་དང་
བག་ཆགས་ཀྱང་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དབང་རང་རང་གི་སྐབས་སུ་ཞུས་པ་བཞིན་གྱི་
དབང་དོན་རྣམས་ལམ་གྱི་རིམ་པར་བསྐྱེགས་ནས་གོ་བདེ་བར་(༡༠༧)བརྗོད་ན། ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་པ་སེམས་ཅན་སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱིས་མནར་ཞིང་བདེ་བས་སོངས་པ་ལ་ཆེས་ཆེར་མི་
བཟོད་པའི་སྤྱོད་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བསྐྱབ་པ་ལ་སྤྱུ་གཉིས་
གྱི་ནང་ནས་གཙོ་བོར་གཟུགས་སྤྱུ་བསྐྱབ་དགོས་པར་མཐོང་ནས་དེ་ལ་དོན་གཉེར་བྱེད་པས་
ཐེག་ཆེན་གྱི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་ཡང་རབ་སྤྱགས་སྤྲ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དོན་དུ་གཉེར་
བྱའི་གཙོ་བོ་མཐར་ཐུག་ཁ་སྤྱོད་བདུན་ལྷན་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཡིན་ཞིང་། གཟུགས་སྤྱུ་
དེ་རང་དང་རིགས་མཐུན་གྱི་ལམ་དུས་གྱི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་གིས་བསྐྱེད་དགོས་ལ། དེ་
གཉིས་ནི་དབང་བཞི་པའི་ལམ་ཡིན་ཞིང་ཆོག་དབང་བཞི་པས་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྣོད་རྩང་དུ་
བྱེད་དོ། །སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་དེ་བསྐྱེད་པ་ལའང་། སྤྱུ་མའི་སྤྱུ་དང་དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་
རྫོགས་རིམ་གཉིས་སོ་སོར་སྤྱོད་དུ་བསྐྱབ་དགོས་པ་ལ། གཞི་དུས་སུ་འཆི་བ་འོད་གསལ་
ལས་ལུགས་ལྷོག་དུ་ཉར་ཐོབ་བྱུང་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་འོད་གསལ་དེ་ལས་བར་དོའི་ལུས་
སུ་བྱུང་པ་ལྟར། སྤྱོད་ཉིད་ལ་གཉིས་སྤྲང་རྒྱབ་པའི་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་སེམས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་

ལས་ལངས་པ་དང་རྒྱས་མཉམ་དུ་དག་པའི་སྐུ་མའི་སྐུ་འཛོལ་ལ། དེས་སྤར་ཡང་དོན་གྱི་འོད་
གསལ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་རྩང་འཇུག་གི་གཙུག་པོ་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་པས། སྤོན་དུ་ཉོན་
སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་སྒོང་བར་བྱེད་པའི་མཐོང་ལམ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་འགོ་དགོས་
ལ། དེ་ཉིད་དབང་གསུམ་པའི་ལམ་ཡིན་ཞིང་དཔེའི་ཤེར་དབང་གིས་དེའི་སྤྲོད་རུང་དུ་བྱེད།
དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེས་ཉོན་སྒྲིབ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཅིག་ཅར་སྒོང་བ་དང་།
དེས་དག་པའི་སྐུ་ལུས་ཀྱི་ཉི་ཁུ་(༡༠༩ན)བྱེད་རྒྱས་པ་ལ་པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་
ས་བཅུ་པ་མན་ཆད་དུ་རི་ཙམ་བསགས་པའི་ཆོད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོའི་
གོགས་དགོས་ལ། ཆོགས་དེ་ལྟ་བུ་སྒྲིགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་ཐུང་གཅིག་ལ་རྫོགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་
གཙུག་པོ་མ་དག་པའི་སྐུ་མའི་ལུས་ཡིན་པས། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་སྤོན་དུ་སྐུ་ལུས་དེ་དང་
སྐུ་བ་བྱེད་འཆི་རིམ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་རྒྱང་ཐེམ་པ་ལས་བྱང་བའི་སེམས་དཔེན་མཐར་ཐུག་
དཔེའི་འོད་གསལ་དང་། དེ་འབྲེན་བྱེད་སྤྱིང་གར་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་རག་དཔེན་སོགས་འགོ་
དགོས་པས་དེ་རྣམས་གསང་དབང་གི་ལམ་ཡིན་ཞིང་། གསང་དབང་གིས་དེ་རྣམས་བསྐྱོམ་
པའི་སྤྲོད་རུང་དུ་བྱེད། དེ་འབྲེན་བའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྫོགས་པ་རྣམས་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་སྐྱེ་བ་
ལ་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པས་དེ་དག་འབྲུབ་པའི་སྤོན་
བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། གཞིའི་སྐུ་གསུམ་མཐ་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་ནས་
དེ་དག་སྤྱིང་བའི་རྒྱས་པ་འཛོག་བྱེད་སྐུ་གསུམ་ལམ་ཁྲིར་གྱི་གནད་ཆང་བའི་བསྐྱེད་རིམ་
མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་སྤོན་དུ་འགོ་དགོས་ལ། དེ་བྱམ་དབང་གི་ལམ་ཡིན་ཞིང་། བྱམ་དབང་
གིས་དེ་བསྐྱོམ་པའི་སྤྲོད་རུང་དུ་བྱེད། དེ་འབྲེན་བའི་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པ་ལ་ཡང་རང་དོན་
ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཏེ་བདག་པས་གཞན་གཅིས་པའི་བསམ་པ་བཟང་པོས་གཞན་དོན་དུ་
རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སངས་
རྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་རྒྱལ་སྤྱི་ཀྱི་སྤྲོད་པ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་པར་མཐོང་ནས་བྱང་སྤོམ་བཟུང་སྟེ་

སྤྱད་པ་ཕྱིན་བྱག་ལ་(༡༠༩བ)བསྐྱབ་པ་སྤོན་དུ་འགོ་དགོས་ཤིང་། དེའི་རྒྱུར་རང་འཁོར་བ་
འདིར་འབྱམས་པ་ན་སྤྱག་བསྐྱལ་གསུམ་གྱིས་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་མནར་བ་ལ་སེམས་སྐྱོ་
ནས་དེ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་འདོད་སྐྱེས་བྱ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་དང་། དེའི་རྒྱུར་
ཆེ་འདིའི་སྤང་ཤས་ལས་སློ་ལོག་ནས་ཕྱི་མ་དོན་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེས་བྱ་རྒྱུང་དུ་དང་ཐུན་མོང་
བའི་ཆོས་སྐྱོར་རྣམས་འགོ་དགོས་པ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་དང་སྟོག་གི་སྐྱབས་
སོགས་སུ་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབས་འགོ་དང་སྤོན་སེམས་དང་
སྤོམ་པ་གོང་མ་གཉིས་བཟུང་ཞིང་དེ་དག་གི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་དང་། ཆེ་འདི་དང་
ཕྱི་མའི་འཁོར་བའི་བདེ་འབྱེད་ལས་སློ་ལོག་པ་དགོས་ལུགས་བཤད་པ་སོགས་ལ་ལམ་
ཀྱི་འགོས་དང་དབང་དོན་ལ་གོ་བ་རགས་པ་ཅམ་ཆགས་པ་ཞིག་གིས་བལྟས་ནའང་ངེས་
འབྱུང་བྱང་སེམས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་གསུམ་སྤྱགས་ཀྱི་སྐྱབས་འདིར་ཡང་མེད་དུ་མི་རུང་
བའི་ཅ་བ་ལྟ་བུར་ཤེས་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་དེས་ན། དབང་བརྟེན་ལེགས་པར་འཕྲོད་པའི་སྤོན་ནས་
དབང་བསྐྱར་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཐོབ་པས་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྤྱི་དང་། བྱད་པར་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་ཟབ་མོ་རྣམས་ལ་ངེས་པ་སྒྲ་ན་མེད་
པ་སྟེར་ཞིང་། ཐེག་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་ལམ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་གྱང་པོ་ཐེབས། རྒྱུད་
ལ་སྐྱེ་བའི་རྒྱས་པ་བརྟན་པོ་ཉིད། བག་ཆགས་འཇུག་པོ་འཛོག་པ་ནི། རྩེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་
ཆེན་པོས། དབང་བཞིའི་ངོ་བོ་དང་དེ་བསྐྱར་བས་ལམ་གང་བསྐྱོམ་པ་ལ་དབང་བ་དང་དེའི་
འབྲས་བྱ་གང་འབྱུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ལེགས་པར་ཤེས་ན་རྒྱུད་སྤེལ་ནས་དབང་ལ་ལན་ཅིག་
མ་ཡིན་པར་(༡༠༩ན)བསྤྱགས་པ་དུ་མ་མཛད་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་ནས་དབང་ཉིད་མན་ངག་གི་
མཚན་ཀྱང་འཛིན་པ་ཞིག་འོང་ངོ་། །

དེ་བྱུང་ན་སྤྱགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་མང་འཇུགས་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་རིམ་གཉིས་
ཟབ་མོའི་སྤོན་འབྲེད་དབང་ལ་ཆེས་ཆེར་བྱས་ནས་བསྐྱར་བ་དང་ལེན་པའི་ཚུལ་རྣམས་

ཆེས་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། དེས་ན་ནུལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཐུག་བཟུང་
བའི་གདམས་པ་འཛིན་པའི་བོད་ཀྱི་སླ་མ་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་སྐྱགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་གནད་
ཐམས་ཅད་དབང་གི་ཁོག་ནས་འཆོལ་བར་མཛད་པ་ནི་མད་དུ་བྱུང་བའི་སྟོལ་དུ་མཐོང་
ངོ། །ཞེས་དང་། བུམ་དབང་གསལ་ཆུ་རྒྱུན་བསྐྱར་བ་ཡིས། །ཐ་མལ་སྒྲུབ་ཞེན་ལུས་ཀྱི་
བྱི་མ་བཟུས། །གསང་དབང་ཡེ་ཤེས་བདུན་ཅི་ལྷངས་པ་ཡིས། །ངག་གནས་སྒྲུབ་གི་རྒྱ་བ་
སྐྱགས་སུ་འཆར། །གསུམ་པ་ལྷན་སྦྲེས་དགའ་བའི་ལྷགས་ཀྱི་ཡིས། །ཡིད་ཀྱི་སྦྲེས་བྱ་དོན་
དམ་དཀྱིངས་སུ་བྱངས། །བཞི་པ་བྱང་འཇུག་དོན་ལ་ངོ་སྟོན་པས། །མཐར་ཐུག་སྦྲེལ་སེའི་
གནད་ལ་ཐེ་ཆོམ་བཅད། །དབང་བཞིའི་གནད་དོན་ཚུལ་བཞིན་ངེས་པ་ལས། །མཆོག་ཏུ་གྱུར་
པའི་གདམས་པ་ཡོད་མིན་ཞེས། །རང་གི་རྟོགས་པ་སྦྱ་རྩ་སྒྲངས་པ་འདི། །སླ་མ་ནམས་དང་
འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་འབྱུལ། །ཞེས་དབང་དོན་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནམས་རྒྱད་ལ་མངོན་
གྱུར་དུ་འབྱངས་པའི་རྟོགས་པའི་ཉམས་མགུར་མཛད་པ་བཞིན་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་ཆེན་
པོ་མད་དུ་བྱུང་བའི་དབང་བསྐྱར་ལེགས་པར་བཞེས་བྱུང་བ་དེས་དག་ལེགས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་རྩ་བ་ཚུགས་པ་ཡིན་ཞིང་། ད་རི་ལྟར་ཁས་སྒྲངས་པའི་དམ་(༡༠༩བ)ཆོག་ནམས་ཚུལ་
བཞིན་དུ་བསྐྱར་བ་གཞིར་བཟུང་ལྷག་པའི་ལྷ་མཆོག་འདི་ཉིད་ཡི་དམ་དུ་བསྟེན་ཏེ་བསྟེན་
སྦྱབ་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་ལ་བཙོན་པས་ཞར་བྱུང་དུ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། འགྲོ་
བ་ལ་པན་པའི་ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་རབ་འབྱམས་ལ་མངའ་བརྟེས་པ་ཞིག་དང་། གཙུ་བོར་
ལམ་རིམ་པ་གཉིས་བོགས་འབྲིན་པའི་ཐབས་སྟོན་པ་དང་བཅས་པ་ལ་ལེགས་པར་བསྐྱབས་
ནས་ཁ་སྐྱོར་བདུན་ལྷན་འབྲས་བྱ་འཇམ་དཔལ་གཞིན་རྗེའི་གཞིའི་གྲོ་འཕང་བདེ་སྐྱག་ཏུ་
བསྐྱབས་ཏེ་རང་དོན་སྒྲངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། ནམ་མཁའ་རི་སྟོན་གནས་ཀྱི་བར་
དུ་སྦྱ་གསུང་ཐུགས་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོའི་ནམ་བར་རོལ་པ་མཐའ་ཡས་པའི་འཕྲིན་
ལས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པས་མངོན་མཐོ་ངེས་ལགས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་ཅི་དགར་

འགོད་པའི་གཞན་དོན་ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་པ་ལ་མངའ་བཞེས་པའི་དོན་གཉིས་ལྷན་གྱིས་བྱལ་
པའི་ཐབས་ཚུལ་ལ་འབད་པར་འཆོལ། དེས་དབང་བཞི་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་
དབྱངས་སྒྲ་མའི་ཞལ་ལྷང་འབྲུལ་པ་བྲལ་བའི་རང་ལུགས་བཞིན་ཕུལ་བེན་པ་ཡིན་པས། སྒྲ་
མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི་ཞབས་བྱ་དུ་ལྟ་མའི་ཕུན་ཆོག་པ་མ་ཆང་བ་མེད་པ་རང་གི་
ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དུས་གསུམ་དགེ་བའི་དངོས་བོ་རྣམས་དང་བཅས་གཏང་རག་གི་མཆུལ་
འབུལ་བར་ཞུ། ཞེས་བད་སྤྱད་ནས་མཆུལ་འབུལ་དུ་གཞུག།

དེ་ལྟར་ཉན་བཤད་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་
འབྲས་ཕྱ་མོ་མ་ཡིན་པར་མཁའ་མཉམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེ་ཐག་པ་ནས་བཏང་སྟེ་
དེ་རྣམས་སྤྱག་བསུལ་ཐམས་ཅད་(༡༡༠ན)ལས་གྲོལ་བ་དང་། བདེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་
པ་དང་། དེ་ལྟར་བསྐྱབ་ཀྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་རྒྱར་བསྟོ་བ་དང་། མདོ་
སྟེ་ལས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་ལམ་རྗེ་སྟེད་པ་མཐའ་དག་དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་སྟོན་
ལམ་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པར་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཆོང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་ཅི་དང་ཅི་སྟོན་
པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ལ་པན་པའི་ཐབས་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་པན་བདེ་ནི་རྒྱལ་
བས་གསུངས་པའི་སྒྲ་དོར་ལ་འཇུག་པ་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་ཤིང་། སྒྲ་དོར་དེ་ལ་ཞུགས་པ་
ཉིད་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པས། སེམས་ཅན་གྱི་བདེ་ལེགས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཐུབ་བསྟན་བཤད་སྐྱབ་ཀྱི་སྟོན་པ་ཕྱོགས་དུས་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་
དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་། དེ་འཛིན་ཀྱས་པའི་རྒྱར་སྟོན་པ་བསྟན་འབར་མ་སོགས་མཛད་
པའི་ཕྱག་བཞེས་ལྟར་བྱ་ལ། དེ་དག་ནི། སྐབས་དོན་གང་ཡིན་པ་རྣམས་སྙིང་པོར་བསྐྱེལ་
ནས་བཤད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་བས་ཉུང་བ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་ཆེ་ལྷང་འབྲེན་སོགས་བཞག་
ནས་རྗེ་ལྟར་རིགས་པར་བསྐྱས་ཆོག་ལ། འདི་ལས་རྒྱས་པར་བད་སྤྱོད་པར་སྟོན་རྗེ་བཙུན་
ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་ལེགས་བཤད་སྤྱགས་རིམ་ཆེན་མོ་དང་། དེང་དུས་ཀྱི་གང་ཟག་གིས་གོ་

བདེ་བའི་ལུགས་སྤྱ་བྱས་ནས་གསང་བ་འདུས་པའི་དབང་གི་རྣམ་བཤད་དབང་དོན་དེ་ཉིད་
ཡང་གསལ་སྤང་བ་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་ཞལ་ལུང་དུ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་ལུས་
ཅན་མང་པོར་སྤྲོན་པ་དང་། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་སྒྲ་མེད་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་རང་
ལུགས་འི་མ་མེད་པ་འདི་ཉིད་གོང་ནས་གོང་དུ་ཆེས་ཆེར་(༡༡༠བ)འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པའི་
ཐབས་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །

ཀུན་ཁྱབ་སྤྱོད་པོ་སེམས་ཀྱི་དོ་རྩེ་གང་། །མི་ཟད་གསང་བ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་དུ། །མངོན་
པར་བསྐྱབ་པའི་འཕྲུལ་གྱི་བྱེད་པོ་ལ། །སྤྲིན་བྱེད་དབང་ཞེས་སྟན་གྲགས་གཏམ་གྱིས་
ཁྱབ། །འཇམ་མགོན་མཆོན་དཔའི་དཔལ་གྱིས་འབྱུང་པའི་སྤྱ། །བདག་མེད་བདེ་ཆེན་ཆོས་
ཀྱི་སྤྱ་དབྱངས་ཅན། །དེ་ལས་འོངས་པའི་ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་སྤེང་། །སྤྲུལ་ལྷན་སྤྱ་
ཡིས་བལྟས་ཀྱང་ག་ལ་ངོམས། །དེ་དོན་རྣམ་བཤད་འདིར་འབད་དགོ་བ་ཡིས། །རྟག་ཏུ་
འཇམ་དབྱངས་ཞི་ཁྲིས་རྩེས་བཟུང་ནས། །ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཐོགས་མེད་སྒོ་བྲོས་དང་། །ནག་
ཕྱོགས་འཛོམས་པའི་མཐུ་སྟོབས་རྩོགས་པར་ཤོག། །དུས་མཐའ་འདིར་ཡང་དེ་མེད་བསྟན་
པའི་སྒོལ། །བཤད་སྤྱ་སྒོ་ནས་ཕྱོགས་བརྒྱར་འཕེལ་བ་དང་། །མཐུན་རྒྱུན་སྤྱ་བྱེད་མི་
དང་མི་མིན་རྣམས། །རུས་སྟོབས་དར་བའི་བསྟན་འདི་སྤྱོད་པར་ཤོག། །ཐོག་མེད་དུས་ནས་
སྤྱ་བསྐྱལ་འབའ་ཞིག་གིས། །མནར་བའི་ཉམ་ཐག་མར་གྱུར་སེམས་ཅན་རྣམས། །རྟག་ཏུ་
བདེ་ཞིང་གསང་ཆེན་ཐབས་མཁས་ལ། །ལྷགས་ནས་དོ་རྩེ་འཆང་དབང་སྤྱར་ཐོབ་ཤོག། །ཅེས་
ཁྱབ་བདག་དཔལ་ག་ཤིན་རྩེའི་ག་ཤེད་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ལྷ་བརྩ་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྤྲུལ་ལྷན་གྱི་སྒོ་བ་མ་བརྩག་
ནས་སྤྲིན་བྱེད་གྱི་དབང་བསྐྱར་བའི་ཚུལ་དཀྱིལ་ཆོག་རིན་ཆེན་སྤེང་བའི་དགོངས་པ་བཞེན་གསལ་བར་བཤད་པ་སྤྱ་གསུམ་
རིན་ཆེན་བང་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི། །ཨོ་རོད་རྩན་གར་ནས་རྣམ་(༡༡༡ན)དཀར་གྱི་ཆེད་དུ་འོངས་པའི་མི་སྤྱ་རྒྱུད་སྤྱང་
སྒྲ་མ་དབུ་མཛད་དགོ་སྤྱོད་རྣམ་མཁའ་ཡེ་ཤེས་གྱིས་བསྐྱལ་བའི་ངོར། །བསྟན་པའི་མངའ་བདག་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་བཅ་ཆེན་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དོན་གྱི་སྤྱད་དུ་མཆོན་ནས་སྒོས་ཏེ་སྒོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྤྱ་ནས་དང་། །བཀའ་དྲིན་

གསུམ་ལྟན་གྱི་འིན་ཅན་ཅ་པའི་སྒྲ་མ་དོ་རྩེ་འཆང་ཁྱི་ཆེན་དག་དབང་མཆོག་ལྟན་པའི་ཞལ་སྤྲ་ནས་དང་། རོ་རྩེ་འཆང་སྒོ་བ་
དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་དག་དབང་སྒོ་བཟང་བསྐྱེས་པའི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྤྲ་ནས་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་འིན་ལས་
རོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་སྒྲོར་གྱི་དབང་དང་གདམས་པ་མང་དུ་ཐོབ་པའི་ཤུགས་དག་སྒོར་རིག་པ་འཛིན་པ་སྒོ་བཟང་
བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་རང་བྱུང་འཕགས་མཆོག་འཛིག་ཏེན་དབང་ཕྱུག་གི་གཞལ་མེད་ཁང་གནས་ཆེན་པོ་ཉ་ལར་སྐྱར་
བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་གཟུང་དཔོན་བྱམས་སྤྱིང་མཁན་པོ་སྒོ་བཟང་ཆེ་རིང་གིས་བགྱིས་པའོ། །

བརྒྱུལ་ལ་སྒྲིལ་ནི་ཉེ་གོ་ཏེ་ཁ་ལྷན་གྱི་བློ་བཟླ་རྒྱུ་དེ་གམ་ཐུག་སྒྲིལ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་
ཏུ་ཐུག་པ་ལྟར་ཁ་བེད་ཏེ་སྒྲིལ།

༡༡། །བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་རྩོམ་འདིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་བསྐྱེད་
ཅིས་གྱི་ཟབ་འཁྱིད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་
མཆོག་ཐུན་དངོས་བྱུང་གཏེར་མཛོད་
ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་
སོ། །

ན་མོ་གྲུ་རུ་མཐུ་ལྟོ་ཏེ་ཁ་སྤྱོད་སྤྱོད་བཟླ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཡ། བདེ་ཆེན་མཆོན་དཔེའི་དབྱིད་དུ་
ལེགས་སྒྲིལ་པའི། །གཞན་པན་བདུད་ཅི་གསར་པ་རྩོགས་པའི་སྒྲ། །དོ་མཚར་ཆོས་དབྱིངས་
དགའ་མ་ལ་རོལ་བའི། །འཇམ་མགོན་ལྷ་ཡི་ཤེས་པས་ཉག་ཏུ་སྐྱོངས། །མཐིང་ནག་མ་ཉེ་
ཁྲོས་པའི་ཞལ་གྱི་མཁར། །ཆགས་ཆེན་ཐུན་གསུམ་གཡོ་བའི་སྒྲིག་དམར་གྱིས། །འཁོར་
འདས་མ་ལུས་འཆིང་ཞིང་སྒྲག་མཛད་པའི། །འདིགས་བྱེད་གཤེན་རྩེའི་གཤེད་གྱིས་དག་
ལེགས་སྒྲིལ། །གང་སྐྱེའི་སྐྱེ་མཆེད་ཡར་དུ་འཕེལ་བའི་ཟླ། །གདུང་སེལ་སྤང་བ་དག་པའི་
འོད་དཀར་གྱིས། །བརྟན་གཡོའི་ཐུན་པ་འཛོམས་ལ་མངོན་ཤར་བའི། །དབྱངས་ཅན་མ་
གྱེ་ཤེས་རབ་དངོས་བྱུང་སྒྲིལ། །སྒྲོ་གྲོས་རང་བཞིན་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ངང་། །མཁས་བཙུན་
བཟང་པོར་(ཨན)བྱུང་པའི་བཤེས་གཉེན་གཟུགས། །སྒྲིགས་དུས་བྱུང་དབང་གཉེས་པར་
གཤགས་པའི་གཏམ། །དོན་ལྷན་རྩེ་བཙུན་སྒྲ་མར་བྱུག་འཆོལ་ལོ། །དཔལ་སྒྲུག་འོག་མིན་

ཞིང་གི་མགོན་པོ་བྱ། །ལྷ་ལྷན་གཟུགས་སྐྱུར་བཞེངས་པའི་རང་འབྲེལ་གྱི་གཤམ་འདྲིར་སྐྱལ་
ལྷན་ཡིད་ལ་འབབ་པའི་གར། །སྟོན་མཛད་དེན་ཅན་སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་འདུད། །ལུས་ཅན་
སྐྱལ་བར་འཆམས་པའི་ཐེག་གསུམ་ཆོས། །རྣམ་བཟླ་བའོག་བཅེགས་པའི་རྒྱལ་མཆོན་
ཅེར། །འདོད་པ་འཛོལ་ཡིད་བཞིན་ཉོག་ལྟ་བུ། །གང་དེ་གསང་བ་སྒྲ་མེད་གཅིག་བྱར་
འཁུམས། །ཁྱད་པར་ཞེ་སྤང་ཐབས་རྒྱུད་ལས་འོང་བའི། །ཕྱི་ནང་གཤེན་རྗེ་མཐར་བྱེད་ལྷག་
པའི་ལྷ། །འདི་ཡི་གཏམ་ཡང་གངས་མེད་བསྐྱལ་པའི་བར། །མངོན་བསགས་བསོད་ནམས་
ཐོང་ལས་རྟེན་པ་(༩བ)ཅུ། །དེ་ཕྱིར་བདེ་ཆེན་བཅུད་ཀྱིས་རབ་ཕྱོས་པའི། །ལྷ་དང་མཁའ་
འགྲོའི་ཞལ་ལུང་བདུད་ཅི་ཡིས། །ལེགས་བྱེ་རིམ་པ་དང་པོའི་བ་ཀྱུ་ལ། །འདབ་བརྒྱ་གྲོལ་
བའི་མན་ངག་འདི་ན་སྟོ། །

འདྲིར་སྐྱལ་ལྷན་གྱི་སྐྱེས་བུ་སྟོགས་དུས་གྱི་ཆེ་མུང་གཅིག་ལ་ཡང་སྐྱུ་གསུམ་གྱི་གོ་
འཕང་མཐོན་པོར་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འཁྲིད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་
ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་ཡང་། བ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས། རྣང་ཕྱོགས་སྐྱུ་མའི་
སྐྱུ་ཅལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་པའི་བ་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་ཆོན་ཞེ་སྤང་ཐབས་རྒྱུད་ཅ་རྒྱུད་རྒྱས་པ་
ཉོག་པ་སུམ་བརྒྱ་དང་པོ་ལོ་ཀ་འབུམ་ཡོད་པ་སོགས་ནས་བསྟན་པའི་བཅོམ་ལྷན་འདས་
དཔལ་རྗེ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་ལྷ་བཅུ་གསུམ་མའི་རིམ་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་རི་ལྷར་ཉམས་
སུ་ལེན་ཚུལ་ཉུང་དུ་འཛིན་གོས་གོ་བདེ་བར་འཆད་པ་ལ། གང་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་
ཉོན། གང་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གནས། རི་ལྷར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།
ཅ་རྒྱུད་ཉོག་པ་བདུན་པ་ལས། དེ་ནས་སྦྱིན་པ་དམ་ཆོག་མ་ཉམས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཉོག་
པ་མེད་པ་དང་། དམ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན། དཔའ་བོ་སྒྲ་མ་ལ་གྲུས་པ་དུལ་བ་ཅན། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ལ་ངེས་པར་འཛོལ་བ། རྒྱུད་སྐྱས་པ། མི་ཁྲོ་བ། སྦྱིང་རྗེ་དང་
ལྷན་པ། བཟླས་པ་དང་བསམ་གཏན་ལ་ཕྱོགས་པ། རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་ལ་འཛོམ་པ། འདི་ལྷ་

བྱེད་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སློབ་(༣༥)མ་བཟང་པོ་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་དམ་པ་དཔལ་རྩོ་
རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་སྦྱོན་ནོ། །སྦྱིང་རྩེ་ཆེན་པོས་ཡིད་བརྒྱན་པ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་
རབ་རྒྱ་བརྟགས་ལ། འིན་རྒྱ་རྣམ་པར་དག་པར་གྱུར་ན། ལྷ་མས་དེ་ལྟ་བུའི་སློབ་མ་ལ་རྩོ་རྩེ་
འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་རྒྱད་སྦྱོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་
བ་ལྷ་མ་ལ་དད་པ་བརྟན་པོ་དང་ལྡན་ཞིང་། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཡིད་གཏིང་ནས་
ཆེས་པ། ཆེ་འདི་དོན་གཏིང་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་། རན་སོང་གི་སྤྱུག་བསྐྱེད་
ལ་འཛིགས་ནས་སྤྲུག་པའི་ལས་ལ་འིན་རྒྱ་འཛོམས་པ། ཐུན་མོང་བའི་ལས་ཀྱི་རིམ་པས་རྒྱད་
སྒྲུངས་ནས་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་སྦྱང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ། དམ་
ཆོག་མ་ཉམས་པ་སོགས་དང་། སློབ་དཔོན་ཞི་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བའི་
རྒྱ་བཞི་ནི། དད་པས་མི་སྡོག་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐེ་ཆོམ་མི་བྱ་བ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛོན་
ཅེ་གཅིག་པ་དང་། འིན་རྒྱ་གསང་བ་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྷ་མ་དང་། ལྟ་
དང་ཆོས་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་མཐོང་བའི་དད་པ་བརྟན་པོས་རྒྱུན་ཅི་བྱུང་ཡང་དེ་ལས་
བྱེད་མི་སྡོག་པ་དང་། ལྷ་མ་དམ་པ་ལས་འདིའི་མན་ངག་རྣམས་ཐོས་པའི་དོན་ལ་ལེགས་
པར་བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སློབ་འཛོགས་བཅད་ནས་ཐེ་ཆོམ་མི་བྱ་བ་དང་། སྐབས་གང་
ཡིན་གྱི་དམིགས་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་ཡོངས་པའི་(༣༦)ཉིང་ངེ་འཛོན་ཅེ་གཅིག་པ་དང་།
ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་གཅིས་པའི་ནོར་ལ་མ་གསང་ན་དག་སྤང་བ་ལྟར། གསང་
སྤྲུགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་རྣམས་མ་གསང་ན་བྱེད་བཞགས་ཀྱི་འཆེ་བ་སྤང་ཞིང་སྟོད་མིན་གྱི་
སྟོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་ན་བསྐྱེད་པའི་བར་བསྐྱེད་པས་ན་ཡང་མི་འབྱུང་བས་བྲིས་སྤྱོད་སོགས་དམ་
ཆོག་དང་མི་ལྡན་པ་སྤྱད་བྱུང་ལ་སྟོན་པ་དང་། གང་ཡང་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྲུགས་
དང་རྒྱད་དང་གདམས་པ་སྤྱོད་བྱེད་པ་དག་ལ་དངོས་གྲུབ་རི་བོང་གི་རྒྱ་དང་མཚུངས་པར་
གསུངས་པས། འིན་རྒྱ་གསང་བ་བཞི་དང་ལྡན་པ་དགོས་ཤིང་། ཁྱད་པར་དུ་རྟོག་བདུན་

ལས། དཔལ་རྩི་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོར་དབང་བསྐྱར་བའི་རྣལ་འབྱོར་པས། ཞེས་དང་།
གྲུབ་ཆེན་ལྷ་ལི་ཏས། ལུན་སུམ་ཆོགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན། །སྒྲ་མ་དང་པོར་མཉེས་པར་
བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐེག་པ་འདིའི་སྒྲ་མ་མཆན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་མཉེས་པར་བྱས་
པའི་བྱང་ནས། འདིའི་དགྲིལ་འཁོར་ཆེན་པོར་དབང་བསྐྱར་བ་དང་གདམས་ངག་ལེགས་པར་
ཐོབ་ཅིང་། དབང་དུས་སུ་ཁས་སྒྲངས་པའི་དམ་ཆོག་དང་སྒྲོམ་པ་རྣམས་ལ་ཅི་ཡང་ཅིས་སུ་
མི་བྱེད་པའི་རས་སུ་བོར་བ་མ་ཡིན་པར་འབད་བ་ཆེན་པོས་དུས་རྟག་ཏུ་ཅི་ཤེས་ཅི་བྱས་སུ་
བསྐྱང་བ་ལ་བརྩོན་པ་ཞིག་ལས་འདི་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་མེད་དུ་མི་བྱང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷ་ལི་ཏས། དང་པོར་དུར་ཁྱོད་ཚུ་འགམ་མམ། །ཤིང་གཅིག་གམ་ནི་
མཆན་གཅིག་གནས། །བཞི་མདོ་འམ་ནི་རི་བོ་ཡི། །ཅེ་མོ་དང་ནི་ཁང་སྟོང་གནས། །མ་
མོའི་བྲིམ་མམ་ཡང་ཐོག་མཛེས། །ལྷ་ལི་ཁང་པ་དག་ཏུ་དང་། །འཐབ་མོའི་ས་དང་ཁྱོང་བྲིར་
སྟོངས། །ཡིད་དུ་འོང་བའི་གནས་དག་ཏུ། །འབོལ་བའི་སྟན་སོགས་ལ་འདུག་ནས། །(༤ན)
ཐང་ཀ་ལ་སོགས་གཟུགས་བཞག་བསྟོམ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱས་པ་རྙེད་པའི་གང་ཟག་
ཡིན་ན། དུར་ཁྱོད་ལ་སོགས་པ་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་ངང་གིས་འདུ་བས་སྐྱབ་པའི་གནས་སུ་
ཤེས་པ་ཡིན་ནའང་། ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་བསྐྱབ་པའི་ཆེ་རང་གི་བྲིམ་ལ་
སོགས་པ་ཡིད་ལ་འབབ་ཅིང་བསམ་གཏན་གྱི་ཆེར་མ་མེད་པའི་གནས་སུ་བསྐྱབ་པ་ལེགས་
པར་གསུངས་ལ། གཞན་ཡང་། དབྱང་བཟང་གིས་ཁྱས་པའི་རྒྱུད་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་སོགས་སྐྱེས་བྱ་དམ་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་གནས་བསྐྱབས་པར་གསུངས་པས།
དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སུ་བྱི་དོར་ལེགས་པར་བྱས་ཤིང་བདུད་ཅི་ལྡས་བྱུགས། མེ་
རྟོག་གཅའ་དུ་བཟམ་བདེ་བའི་སྟན་ལེགས་པར་བཤམས་པའི་མདུན་དུ་ནང་མཆོད། རྩི་རྩེ་
བྲིལ་བུ་ཅང་ཉེུ་སོགས་མཁོ་བའི་ཡོན་བྱད་རྣམས་ཆོགས་པར་བྱས། སྟོབ་དཔོན་མི་བསྟོད་
པའི་རྟོག་བདུན་དཀའ་འགྲེལ་དུ། བསྟོམ་པ་ནི་རི་མོའི་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་པར་རིགས་ལ།

དེས་ན་ལེའུ་ལྷ་པ་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར་དམིགས་པ་གསལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཉེན་དུ་གྱིས་
སྐྱེ་རབ་གནས་ཅན་བཟུང་། དེའི་མདུན་དུ་མཆོད་གཏོར་གཡོ་མེད་ཅིང་བཞོད་པས་མཛེས་
པར་བཤམ་ཚུལ་སོགས་བསྟེན་ཡིག་དང་དམ་པའི་ཕྱག་བཞེས་བཞེན་འདུ་བྱས། སྐྱབ་པ་
པོ་རང་ཉིད་ཚུས་ལུས་ཀྱི་བྱི་མ་འབྱུང་བ་དང་། བདག་མེད་བསྟོམ་པ་དང་། དམ་ཆོག་བསྐྱེད་
བ་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་བྱི་མ་འབྱུང་བའི་བྱི་ནང་གི་ཁྱུས་བྱས་ནས་རོ་གདན་ལ་གཅེར་བྱར་
བྱང་། རང་སྐྱེའམ་བཅོས་མའི་སྐྱ་བཤེག་། ལུས་ལ་ཐལ་ཆེན་གྱིས་བྱུགས། ཁ་སྟོར་ཕྱོགས་ཏེ་
འདུག །བདུད་ཅི་རིལ་བྱས་ཁ་དག་(༧)པར་བྱས་ནས་སྐྱབ་ཐབས་བསྟོམ་པ་ལ་འཇུག་པར་
བྱ། དེ་ལྟར་དངོས་སུ་མ་འབྲུབ་ན་རོ་གདན་དང་། སྐྱ་བཤེག་པ་དང་ཐལ་ཆེན་གྱིས་བྱུགས་
པ་ནམས་མོས་པས་བྱ་ཞིང་། བདུད་ཅི་རིལ་བྱ་མེད་ན་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་ནང་མཆོད་
སྟེ་ཐོག་ཏུ་བྱང་། ཕྱོགས་ཀྱང་པ་རི་དང་ཚུ་རི་བཞེན་དུ་རང་གི་སྟོས་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་
རང་ངོས་ནས་བྱུང་བ་མེད་པར་ཐག་བཅད་ནས་ཁ་གང་བལྟས་ཀྱི་ཕྱོགས་སྟོ་དང་། གང་དུ་
འདུག་པའི་གནས་ཀྱང་དུར་ཁོད་དུ་མོས། བསྐྱབ་པའི་དུས་ཏོག་བདུན་ལས་ནམ་བྱེད་ན་བྱ་
བར་གསུངས་པ་ཏོག་ཏུ་མ་འབྲུབ་ཀྱང་ཐོག་མར་འཇུགས་པ་ནམ་བྱེད་ནས་བྱ་བར་དམ་པའི་
མན་ངག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། བསྐྱེད་རིམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་དངོས་དང་། བསྐྱེད་རིམ་
བཏན་པས་དངོས་བྱུང་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐུན་གྱི་ངོ་པོ་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བ་
དང་། ཐུན་མཆོམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཐུན་གྱི་འགོར་རི་ལྟར་
བྱ་བ་དང་། དངོས་གཞི་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། མཇུག་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་
ལ་གཉིས། རང་མཆོད་དང་སྟོན་འགྲོའི་མཆོད་གཏོར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ། སྟོན་འགྲོ་གཏོར་
མ་བྱས་ནས་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགེ་སྦྱོར་གང་
ལའང་རང་རྒྱུད་ལ་བཏགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བས། རང་རྒྱུད་ལ་ཀུན་སྟོང་

གི་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་འདུག་ཁ་ནང་དུ་སྤྱོད་པ་པས་བརྟགས་ནས་ཆགས་སྤང་སོགས་ཉོན་
མོངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་སུ་འདུག་ན། སློབ་དཔོན་ཞི་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། འཇིག་རྟེན་དང་
འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་བྱུང་གང་བསྐྱབ་ཀྱང་ཐ་མལ་པའི་ཆགས་སྤང་ནི་བར་དུ་
གཅོད་(༥ན)པའི་སློབ་པ་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆགས་སྤང་སོགས་ཀྱིས་ཀྱན་
ནས་བསྐྱངས་པའི་ལུས་ངག་གི་དགེ་བ་བྱེད་ལོ་བྱས་པ་ནམས་གསང་སྤགས་ལྟ་ཞོག་དགེ་
བ་ནམ་དག་ཅིག་ཏུ་ཡང་འགྱུར་དཀའ་བས་འོག་གི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་པ་ཐམས་ཅད་དགེ་བ་
ལྟར་སྤང་དུ་འགྲོ་བ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་དེ་མ་ཐག་དྲན་པར་བྱས་ནས་དགག་ཅིང་ལུང་
མ་བརྟན་གྱི་སེམས་སུ་འདུག་ནའང་འོག་གི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་དགེ་བ་སྟོབས་ཆུང་ཞིང་བྱད་
པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་མ་བེན་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་རྣལ་མར་མི་འགྱུར་བའི་ཉེས་
དམིགས་དྲན་པར་བྱས་ནས། དེ་ཡང་བྱིར་བསལ་ཏེ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསལ་གྱིས་
མནར་བའི་ཚུལ་ལ་བསམས་ནས་སྤྲོད་ཇེ་དང་། དེ་དག་སྤྱག་བསལ་ལས་གྲོལ་ཞིང་། རང་
ཡང་སྤངས་ཏོགས་མཐར་བྱིན་པ་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཞིག་ཐོབ་དགོས་
པར་འདུག །

གོ་འཕང་དེ་ཡང་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་གསུམ་ལྟ་བུའི་ཡུན་རིང་པོར་བསྐྱབ་དགོས་ན།
དེའི་བར་བདག་གཞན་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསལ་བ་བཟོད་སྒྲགས་མི་འདུག་པས། སྤྱིགས་དུས་
ཀྱི་ཆེ་སྤང་འདི་ལྟ་བུའི་དུས་སྤྱར་བ་སྤྱར་བར་རྩོལ་ཆེ་འཆང་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་ཞིག་ཐོབ་ན་ཅི་
མ་རུང་། དེའི་བྱིར་དུ་རྩོལ་ཆེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་ཐབ་མོ་བསྐྱོམ་མོ་སྤྲུམ་པའི་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དུ་རེ་བའི་ངང་ནས། མཆོད་གཏོར་བྱིན་རྒྱལས་སོགས་རང་ཐ་མལ་པའི་སྤང་
ཞེན་གྱིས་བྱ་མི་རྒྱས་པས་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་པ་ལ། རང་ཉིད་སྤྲད་ཅིག་གིས་དཔལ་རྩོལ་
ཆེ་འཇིགས་བྱེད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་ཆོ། ང་དང་ཤ་རུས་གདོས་བཅས་ཀྱི་སྤང་པོ་སོགས་ངའི་
གདགས་གཞིའི་(༥བ)སྤང་པོ་སྤྲ་རགས་ཐམས་ཅད་འོད་སྟོན་པོའི་རྣམ་པར་མེར་གྱིས་ཁྱེ་

ནས་རིམ་གྱིས་ཡལ་བར་མོས་པ་དང་། ལྷོང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་བླ་བས་ཡིད་ངོར་ཐ་མལ་གྱི་
སྒྲིང་བ་བསྐྱུས། ལྷ་བ་དེ་ཡང་འབྲས་དུས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་མོས་
ལ། དེའི་ངང་ནས་རང་གི་གོ་སར་སྤྲོ་ཆོགས་བསྒྲིང་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་སྟོགས་བཞིའི་འདབ་མ་
རྣམས་དམར། མེ་རླུང་གཉིས་སེར། བདེན་བྲལ་ལྗང། དབང་ལྡན་ནག །ལྷེ་བ་ལྗང། གོ་སར་
སེར། ལྷེ་བའི་དབྱུས་སུ་ལྷེ་བ་དང་ཆད་མཉམ་པའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དམར་འབྲིལ་ལེ་བ་
ཤེས་དམར་གྱི་མཐུལ་ཁ་སྐྱབ་པ་ལྷ་བྱ། དེའི་སྟེང་དུ་རང་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སུ་གསལ་བ་
དེ་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ལྷོ་ལ་རིམ་ལྷོང་འཆམས་པའི་བོངས་ཆོད་ལ་སྐྱུ་མདོག་ཆར་སློན་
ལྷོང་གནག་པ་མ་ཉེ་བྱ་ཏུ་ཁྲིས་པའི་གདོང་པ་ཅན། ཞལ་གནམ་ས་ལྷ་བྱར་གདངས་པ་
ལས་ཁྲག་གི་རླུན་འཛུགས། རྩ་གཉིས་ནམ་མཁའི་མཐོངས་སུ་གདངས་པའི་ཅེ་ཚོ་ངར་དང་
ལྡན་པ་ལས་མེ་འབར་བ། རླུང་གསུམ་རླུང་པ་སྟོག་ལྷོང་གཡོ་ཞིང་རླུང་ཅ་ཁྲག་སྟོན་གྱིས་
བྱུགས་པ་ལྷོང་དམར་ལ་རླུང་འབྲས་མའི་བྱང་པོ་ལྷོང་འོད་དུ་འཆར་ཞིང་འབྲུག་འབྲུག་གཡོ་
བ། དབྱ་སྐྱེའམ་སེར་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཁྲབ་པ་ལྷོང་གཉན་དུ་བརྗེས་ཤིང་། སློན་མ་དང་
སྐྱ་ར་ཁམ་སེར་དུས་མཐའི་མེ་ལྷོང་རབ་ཏུ་འབར་བ། དབྱ་སྐྱེ་དང་སློན་མ་སྐྱ་ར་བ་སྐྱའི་བྱ་
ག་ཐམས་ཅད་ནས་མེ་སྟག་དམར་ཁྲིམ་ཁྲིམ་འཕྲོ་བ། འདས་བྱུག་གཉིས་ཟངས་དུང་མེར་
བསྟེགས་པ་ལྷོང་དམར་ཏུར་རེ་བ། འདས་དང་ཞལ་ནས་བསྐྱལ་བ་འཛིག་དུས་ཀྱི་རླུང་ལྷ་
བྱའི་དབྱུགས་ཀྱི་རླུང་ནག་འཕྲུབ་མ་འཕྲོ་བ། གདངས་རིམ་ལྷ་བྱའི་ཆེམས་སྤང་ལ་མཆེ་བ་བཞི་
གཅིགས་པ། ལྷགས་(༦༩)སྟོག་ལྷོང་གཡོ་བ། སློན་མཆམས་དང་འདས་ལ་ཁྲོ་གཉེར་ཤིན་
ཏུ་བསྐྱུས་པ། ཡན་ལག་རྣམས་རགས་ཤིང་སྟོམ་པ་གསུམ་ཁྲིམ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ། བྱག་ཞབས་
ཀྱི་མཐེལ་རྣམས་ཁྲག་གིས་བྱུགས་པ་ལྷོང་དམར་ཞིང་སེན་མོ་རྣམས་ལྷགས་ཀྱི་ལྷོང་ལྷོང་ལ་
རིང་བ། བྱག་གཉིས་བྱུགས་ཀར་བསྐྱོལ་བའི་གཡས་ན་གྱི་བྱག །གཡོན་ན་ཐོད་པ་ཁྲག་གིས་
གང་བ་བསྐྱམས་པ། ཞབས་གཡས་བསྐྱམས་པ་ནས་མཐོ་ལྷའི་བར་དུ་གཡོན་བྱང་པོར་བརྒྱུད་བ།

སྤྱི་གཙུག་ཏུ་རྩལ་པའི་འཁོར་ལོ་ཅི་བས་བརྒྱད་པའི་ལྟེ་བར་ནོར་བུ་ཆ་བརྒྱད་པའམ་དགྲ་ལ།
དེའི་ཅེ་མོར་རྩོམ་ཅི་ལྟེ་ལྟེ་རྩོགས་པ་གྲེན་འབྲངས་ཀྱིས་མཆན་པ། ཅི་བས་བརྒྱད་ཀྱི་མཚན་ས་
སྤྱི་ཐག་པ་ནས་རྩལ་པའི་ཐེང་བ་བརྒྱད་འབྲང་པ། སྤྲོན་གཉིས་ལ་དབུས་སྤྱོད་རྩོམ་ཅི་ལྟེ་གསུམ་
པས་མཆན་པའི་འཁོར་ལོ་ལས་རྩལ་པའི་ཁྱག་པའམ་བྲ་བ་གསུམ་དང་ཁྱག་ཐེང་དམ་བྲ་ཐེང་
ལྟེ་འབྲང་བའི་རྣ་རྒྱ། མགྲུལ་ལ་དབུས་དང་གཡས་གཡོན་དུ་རྩོམ་ཅི་ལྟེ་གསུམ་པ་རེ་རེ་ལ་
རྩལ་པའི་ཐེང་བ་བརྒྱད་བསྒྲིལ་མར་བཏང་བ་ལས་རྩལ་པའི་བྲ་བ་ཤར་བུ་དུ་མས་མཛེས་
པར་བྲས་པ་བརྒྱད་འབྲང་བའི་མགྲུལ་རྒྱན་དང་། བྲག་ཞབས་ལ་དབུས་དང་གཡས་གཡོན་
དུ་རྩོམ་ཅི་ལྟེ་གསུམ་པ་རེ་ཡོད་པ་ལ་རྩལ་པའི་ཐེང་བ་ལྟེ་བསྒྲིལ་མར་བཏང་བའི་སྤྲོད་ངོས་ལ་
ཤར་བུ་དང་གཡེར་ཁ་རྩུང་དུ་དུ་མས་མཛེས་པར་བྲས་པའི་དབྲང་རྒྱན་དང་། ཞབས་གདུབ་
དང་། བྲག་གདུབ་སྟེ་སྟེ་མ་སྟེ་མ་ལས་སྟེ་མ་སྟེ་མ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བྲང་བ། སྟེད་པར་དབུས་
དང་གཡས་གཡོན་དང་མཐའ་གཉིས་ཏེ་ལྟེ་རྩོམ་ཅི་ལྟེ་གསུམ་པ་རེ་རེ་ཡོད་པ་ལ་རྩལ་པའི་
ཐེང་བ་བརྒྱད་གཤེབས་སམ་བཅུ་དྲུག་(༤བ)བསྒྲིལ་མར་བཏང་བའི་སྟེ་རགས་ལས་འབྲང་
བའི་བྲ་བ་ལྟེ་བྲ་བྲ་ཐེང་བཅུ་གསུམ་སྟེ་བཙོ་བརྒྱད་ཉིལ་ལེར་ཡོད་པའི་གཡས་གཡོན་གྱི་གསུམ་
གསུམ་གྱི་དབུས་མ་བྱིན་པ་དང་དེའི་གཡས་གཡོན་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་བྲས་མོ་ནོན་པ་ཅམ་
བྲས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེ་མོ་ལ་རྩལ་པའི་ཤར་བུ་དང་གཡེར་ཁ་སོགས་ཀྱིས་མཛེས་པའི་སྟེ་
རགས་སམ་འོག་པག། སྤྱི་གཙུག་གི་འཁོར་ལོའི་མདུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཅི་བས་ལྟེ་ཐད་སོར་རྩོ་
རྩོམ་ཅི་ལྟེ་ཐེང་བ་སྟེད་སྟེད་དུ་གནས་པ་གཉིས་ལ་བརྒྱས་པའི་ཐོད་སྟེ་སྟེ་སོར་ལྟེ་མོར་རྒྱལ་
བ་རིགས་ལྟེ་སྟེ་དབྱིབས་ཀྱི་མཐར་པ་ཏས་བསྟོར་བའི་རྩལ་པའི་ཅི་ཐན་དང་སྟེད་ཀྱི་རྩོ་
རྩོམ་ཅི་ལྟེ་ཐེང་བ་ལས་འབྲང་བའི་རྩལ་པའི་བྲ་བ་བྲ་ཐེང་དཔལ་བའི་ཐད་ཅེ་སོར་གསུམ་ཅམ་དང་
གཞན་དུ་རྣ་བའི་ཐེང་ཅམ་ལ་སྟེ་བྲ་བ་འབྲང་བའི་དབྲང་རྒྱན་དང་། སྟེད་གའི་ཐད་ཀྱི་མདུན་རྒྱབ་
ཏུ་འཁོར་ལོའི་དབུས་སྤྱོད་རྩོམ་ཅི་ལྟེ་གསུམ་པས་མཆན་པའི་རྩལ་པ་བྲ་བཞི་པའི་བྲར་བཞི་ནས་

རུས་པའི་བྲེང་བ་རེ་རེའམ་གསུམ་གཤེགས། སྤག་གོང་དང་མཆན་འོག་གཉིས་སུ་རྒྱ་གམ་
དུ་བཏང་བའི་མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས་ནམས་ཀྱིས་བརྒྱན་ཅིང་། སྐྱུ་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐལ་ཆེན་
ཀྱིས་བྱུགས་པ། མགུལ་རྒྱན། གདུ་བྱ། རྩ་ཆ། སྤྱི་གཙུག་གི་ནོར་བྱ། མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས།
ཐལ་ཆེན་ནམས་ལ་རུས་པའི་རྒྱན་བྱུག་ཅེས་བྱ། རྒྱན་དེ་ནམས་ལ་སྤྲད་རྒྱུ་དོན་རྩི་འཆང་གི་
གསུང་རྒྱན་ལ་སྤར་བཤད་པ་དང་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་འབྱུང་མོད་ཀྱང་འདྲིར་རྣམས་འབྲུལ་རོལ་
པའི་དགའ་སྟོན་ལྟར་བཤད། དེའི་པང་ན་ཡབ་ལས་སྐྱུ་བོངས་ཅུང་ཟད་ཆུང་བའི་རང་ཉིད་ཡུམ་
དོན་རོལ་ངས་མ་ཁྲོ་མོའི་ཞལ་ཅན་ལ་ཐལ་ཆེན་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱན་དང་ཁྲོས་པའི་ཉམས་
ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡབ་དང་འདྲ་བར་གྱུར་པས་འབྱུང་བ། ཡབ་(ལྔ)ཡུམ་གཉིས་
ཀའི་སྐྱུ་ལས་འོར་ཟེར་དམར་པོ་འབར་བའི་ཅིར་བསྐྱལ་བ་འཛིག་དུས་ཀྱི་མེ་ལྷ་བྱ་སྤྱོད་གས་
མཆོམས་ཀྱི་ཏུ་ཁྲབ་པའི་སྒྲོང་དཀྱིལ་ན་བཞུགས་པ། དེ་ལྷ་བྱའི་དོན་རྩི་འཛིགས་བྱེད་དངོས་
དེ་རའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་བཟན་པོ་བསྐྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་རང་ག་བ་མ་ཡིན་པར་སྐྱོན་ཀྱིན་ཟད་
དང་ཡོན་ཏན་ཀྱིན་རྫོགས་པའི་འབྲས་དུས་ཀྱི་ལྷའི་ང་རྒྱལ་བཟན་པོ་བསྐྱེད་པར་བྱ།

དེ་ནས་རྫོང་བྲིལ་བྱིན་བརྒྱབ་ནི། དོན་མེས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་མི་
སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་བར་གྱི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་མཆོན་པར་བྱེད། བྲིལ་བུས་བཤེས་
གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་བཟུང་སྟེ་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་བར་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ཐམས་
ཅད་མཆོན་པར་བྱེད་པའོ་སྙམ་པ་དང་། རྫོང་བྲིལ་གཉིས་ཀའང་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོའོ་སྙམ་དུ་བྲན་པར་བྱ་ཞིང་། མཆོན་བྱ་མཆོན་
བྱེད་དེ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་གཟུང་བར་བྱའོ་སྙམ་པ་དང་། གཞན་ཡང་རྣམ་
འབྲུར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན་ལས་བཤད་པའི་དག་པ་རྒྱས་པ་ནམས་ཀྱང་ཤེས་པ་བྱས་ནས་
བྲན་པར་བྱ། མདོར་ན་དོན་མེས་ཐབས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་། བྲིལ་བུས་ཤེས་རབ་སྟོང་པ་ཉིད་
མཆོན་པ་ཡིན་ཞིང་། བདེ་སྟོང་དེ་གཉིས་མི་བརྗེད་པ་བྲན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་

འགོར་དོར་དེལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་ལག་ཏུ་བཟུང་བ་ཡིན་པས། རྡོ་རྗེ་ནམ་བཟུང་རེས་
གྱིས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་། དེལ་བྱ་ནམ་དགོལ་རེས་གྱིས་ཤེས་རབ་སྣང་བ་ཉིད་བློ་བར་
བྱས་ནས། བདེ་སྣང་གི་ཅིས་ཆོ་གའི་འགོ་མཇུག་ཐམས་ཅད་དུ་བྱིན་པ་ནི་དོར་དེལ་བཟུང་
བའི་དགོས་པའི་གནད་(ཡ)གཙོ་བོ་དང་། གཞན་ཡང་། རྡོ་རྗེ་ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་[དེལ་
བྱ་གསུང་གི་དམ་ཆོག་།རང་ལྟར་བསྐྱེད་པ་སྐྱའི་དམ་ཆོག་།དོར་དེལ་དང་བཅས་ཐུག་རྒྱུ་ལ་
འབྱུང་པར་བསྐྱོམ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་དམ་ཆོག་བཞི་ཡང་དོར་དེལ་བཟུང་རེས་གྱིས་བློ་ནས་
ཆོ་གའི་འགོ་མཇུག་ཐམས་ཅད་དུ་མ་བཟུང་བ་དགོས་གསུངས།

དེ་ནས་ནང་མཆོད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ། བསང་སྤངས་བསྐྱེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་
བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། རང་འདྲིགས་བྱེད་དུ་གསལ་བའི་སྤྲིང་གར་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་
དབུས་སུ་རྩྱ་ཡིག་གི་རྒྱ་དཔམ་དེའི་མཐར་ལས་སྤྲགས་གྱིས་བསྐྱོར་བ་གང་རུང་ལས་ངོ་བོ་
བདེ་སྣང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྣམ་པ་ཁྲོ་བའི་ཆོགས་དབག་ཏུ་མེད་པ་སྟོས། ནང་མཆོད་ལ་གནས་
པའི་བགེགས་རྣམས་བྱིལ་ཁས་དེད་པ་ལྟར་རྒྱ་མཆོའི་པར་འགྲམ་ཅམ་དུ་བསྐྱད་དེ་ཕྱིར་འོང་
མི་རུས་པར་བསམས་ནས་ལས་སྤྲགས་བརྗོད། ཁྲོ་བོ་བདེ་སྣང་གི་རང་བཞིན་དུ་མོས་པ་ནི་
ཡེ་ཤེས་དེས་སྤྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཛོམས་རུས་ན་ཕྱིའི་བྱང་དོན་གྱི་བགེགས་ལ་སོགས་
པ་འཛོམས་རུས་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཡིན་གསུངས།

གཉིས་པ་སྤང་བ་ནི། སྤྲ་སྤྲ་ཕའི་སྤྲགས་བརྗོད་པའི་ཆོ། སྤྲགས་དོན་ཨོ་གྱི་ཨ་ཨ་མ་
གསུམ་གྱི་སྤང་བྱ་སྤྲིང་བྱེད་སྤངས་པའི་ངོ་བོ་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་རྡོ་རྗེ་གསུམ་
དང་། བ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་དང་བལ་ནས་མཆོག་གི་སྤང་ཞེན་བྱེད་པ་མཆོན་པ་ཡིན་པས་
མཆོན་དོན་དེ་ལྟར་བློ་བའི་སྟོན་ས་ངག་ཏུ་བརྗོད་ན་བསོད་ནམས་དབག་ཏུ་མེད་པ་སྟེར་
བ་སོགས་ཡིན། སྤྲ་སྤྲ་སོགས་ཀྱི་དོན་གཟུང་འཛོན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་ངོའི་ཞེས་པ་ཡིན་པས་སྤྲགས་དོན་བཞིན་

ནང་མཆོད་ལ་ཆང་(༡ན)ཐ་མལ་པའི་སྤང་ཞེན་དང་བདེན་པའི་སྤང་ཞེན་སྤངས་ཏེ་སྤོང་བར་
བསམ་ཞིང་དེ་ཏོགས་པའི་སྤོང་ཡང་འབྲས་དུས་གི་བདེ་བ་ཆེན་པོར་མོས། དེ་ལྟར་བྱས་ན་འོག་
གི་བསྐྱེད་ཆོག་ཐམས་ཅད་བདེ་སྤོང་དེའི་རྣམ་རོལ་དུ་འཆར་བའི་གནད་ཡོད།

གསུམ་པ་བསྐྱེད་པ་ནི། སྤོང་བ་དེའི་ངང་ལས་ནང་མཆོད་གི་གོ་སར་ཡི་སྡོ་སྡུ་གྱེན་
འབྱེད་ཞིག་ཐོལ་གིས་བྱུང་། དེ་ཡོངས་སུ་བྱུར་བ་ལས་སྤྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་སྡོན་པོ་ལེབ་
མོ་གཞུའམ་སྒྲ་གས་གི་དབྱིབས་ཅན། བཅད་ཁ་རང་ལ་བསྟན་པ་བྱར་གཉིས་སུ་བྱམ་པ་ནས་
འཛོན་པའི་བ་དན་ལྷབ་ལྷབ་གཡོ་བཞིན་པ་གཉིས་གིས་མཆན་པ། དེའི་སྤོང་དུ་རྩི་དམར་པོ་
ཞིག་ཐོལ་གིས་བྱུང་། དེ་ཡོངས་སུ་བྱུར་བ་ལས་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དམར་པོ་བྱ་གསུམ་པའི་
བྱར་གཅིག་རང་ལ་བསྟན་པ་མེ་འབར་བཞིན་པ། དེའི་སྤོང་དུ་ཨ་དམར་པོ་འམ་དཀར་པོ་ལས་
མི་མགོ་རྒྱུན་པ་བཅད་མ་ཐག་པ་ལྟ་བུ་ལྟག་པ་གསུམ་ནང་དུ་བསྟན་པའི་སྤྱེད་བྱ་གསུམ་གི་
སྤོང་དུ་ཨ་དཀར་པོ་ཞིག་ཐོལ་གིས་བྱུང་། དེ་འོད་དུ་ལྷེམ་གིས་ཁྱབ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཐོད་པ་
སྤོང་གསུམ་ལྟར་ཡངས་པ་བྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་བ། དེའི་ནང་གི་ཤར་དུ་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་
དང་རྣམ་སྤང་གི་ངོ་བོ་རྩྱི་ཡིག་དཀར་པོ་ཞིག་ཐོལ་གིས་བྱུང་། དེ་ཡོངས་སུ་བྱུར་བ་ལས་
བ་ལང་གི་ཤ་ལ་གོ་ཡིག་དཀར་པོས་མཆན་པ། སྤོར་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དང་རིན་འབྱུང་
གི་ངོ་བོ་ཨི་སེར་པོ་ལས་ཁྱིའི་ཤ་ཀྱུ་ཡིག་སེར་པོས་མཆན་པ། ལུབ་དུ་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་
དང་འོད་དཔག་མེད་གི་ངོ་བོ་རྩྱི་དམར་པོ་ལས་སྤྱང་པོ་ཆེའི་ཤ་དཀྱིལ་དམར་པོས་མཆན་
པ། བྱང་དུ་བྱ་(༡བ)སྒྲུབ་ཡེ་ཤེས་དང་དོན་བྱུབ་གི་ངོ་བོ་ཁྱི་ལྷང་གྲུ་ལས་རྟའི་ཤ་ཏ་ཡིག་
ལྷང་གྲུས་མཆན་པ། དབྱས་སུ་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་དང་མི་བསྐྱེད་པའི་ངོ་བོ་རྩྱི་སྡོན་པོ་
ཡོངས་སུ་བྱུར་བ་ལས་མའི་ཤ་ལ་ན་ཡིག་སྡོན་པོས་མཆན་པ། ཤར་སྤོར་སྤྱན་མའི་ངོ་བོ་ལྷི་
དཀར་པོ་ལས་དྲི་ཆེན་བྱི་ཡིག་དཀར་པོས་མཆན་པ། སྤོ་ལུབ་དུ་སྤྱ་མ་གཤེད་ངོ་བོ་སྤྱི་སྡོན་པོ་
ལས་རྟ་རྟ་ཡིག་སྡོན་པོས་མཆན་པ། ལུབ་བྱང་དུ་གོས་དཀར་མའི་ངོ་བོ་བྱི་དམར་པོ་ལས་

བྱང་སེམས་དཀར་པོ་ཤུ་ཡིག་དམར་པོས་མཚན་པ། བྱང་ཤར་དུ་སྐྱོལ་མའི་ངོ་བོ་རྩི་ལྗང་གྲུ་
ལས་ཀྱང་མར་མ་ལྗང་གྲུས་མཚན་པ། དབུས་སུ་སྐྱ་མ་གྱི་འཕམ་རྩེ་རྩེ་རོ་ལངས་མའི་ངོ་བོ་པི་
སྐྱོན་པོ་ལ་དི་ཕུ་སུ་སྐྱོན་པོས་མཚན་པར་བསམ། ཤ་རྒྱམས་བམ་རིལ་གྱི་རྒྱམ་པའམ། ཡང་
ན་སིལ་བྱར་གཏུབས་ནས་སྦྱངས་པའི་རྒྱམ་པ་གང་བདེ་དང་ཁ་དོག་རང་མདོག་ལ་མཆོན་
བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་རྒྱམས་བྱེན་འབྱེད་བྱ།

བཞི་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། རྣམ་དེ་རྒྱམས་གྱིས་ཐོད་པ་བྱུར་བྱར་ཁེངས་པའི་སྟེང་
དུ་ཨོ་དཀར་པོ། དེའི་འོག་དུ་ལྷ་ཤར་པོ། དེའི་འོག་དུ་རྩི་སྐྱོན་པོ་གསུམ་རིམ་པ་ལྟར་
བཅེགས་པར་བསམ། རང་གི་བྱགས་ཀའི་རྩི་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པ་རྒྱུད་དཀྱིལ་ལ་ཕོག་
པས་ལྟག་པར་གཡོས། དེས་སྟེང་གི་མེ་སྤར་བས་རྣམས་ཐངས་ཆེན་པོར་མར་ཁུ་བཞུ་
བ་ལྟར་ལུམ་ལུམ་ཞུ། ཨོ་དཀར་པོ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས། སྐུ་རྩེ་རྩེའི་སྐྱ་ཆོགས་ཐམས་
ཅད་རྒྱམ་སྤར་གི་རྒྱམ་པར་སྦྱོར་བྱངས། ཨོ་ལ་ཐིམ། ལྷ་ལས་འོད་ཟེར་དམར་པོ་དང་། རྩི་
ལས་འོད་ཟེར་སྐྱོན་པོ་འཕྲོས་པས་གསུང་རྩེ་རྩེ་ཐམས་ཅད་འོད་དཔག་མེད་དང་། བྱགས་རྩེ་
རྩེ་ཐམས་ཅད་མི་བསྐྱོད་པའི་རྒྱམ་པར་སྦྱོར་བྱངས། (༤ན)རིམ་པ་བཞིན་ལྷ་ཤར་རྩི་ལ་ཐིམ་
པས་ཡི་གེ་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་ངོ་བོ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྐུ་གསུང་བྱགས་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་
ལ་རྒྱམ་པ་བདུད་ཅིའི་རང་བཞིན་དུ་མེ་རེར་ཡོད་པ་བསམ། དེ་རྒྱམ་པ་ཡི་གེ་གསུམ་ཐོད་པའི་
ནང་དུ་ལྱུང་། རྣམ་ཐམས་ཅད་དབྱུགས་ནས་དེ་དག་དང་མཉམ་དུ་ཞུ། རྩི་བྱགས་རྩེ་རྩེའི་
རང་བཞིན་ཡིན་པས། དེ་དང་བདུད་ཅི་རོ་མཉམ་དུ་འབྲེས་པས་རྣམས་བདེ་སྟོང་གི་ངོ་
བོར་བྱས་ནས་ཁ་དོག་དི་རོ་རུས་པ་ངན་པ་དང་། གྲིབ་དང་མི་གཙང་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་
ཅད་སྦྱངས་ནས་ཤེལ་ལྟར་དག་པར་བསམ། ལྷ་གསུང་རྩེ་རྩེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་དེ་དང་
འབྲེས་པས་མགོན་རྒྱམས་གྱི་བྱགས་རྒྱུད་ལ་ཐག་མེད་གྱི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྟེར་བར་
རུས་པའི་ངོ་འཛིན་གྱི་ལོངས་སྟོད་བདུད་ཅིའི་ངོ་བོར་རྩོགས་པར་བྱས་ཤིང་ཁ་དོག་དམར་

སེར་དུ་གྱུར་པར་བསམ། ཨོ་སྐྱོད་རྗེའི་ས་ཐོན་ཡིན་པས་དེ་དང་འབྲེས་པས་མགྲོན་ནམས་
གྱིས་རི་ཅམ་ལོངས་སྤྱད་ཀྱང་འཛད་པ་མེད་པའི་མང་པོར་སྤེལ་བར་བསམས་ནས། འབྲུ་
གསུམ་ངག་ཏུ་ལན་གསུམ་བརྗོད་པས་བརྟན་པར་བྱས་པར་བསམ། དེའི་ཆེ་སྒྲོན་རང་གི་
སྒྲིང་གར་ཆེ་བའི་དགྱེལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ། རང་ཉིད་ཐ་མལ་པའི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་མདུན་ན་
ཆེ་འདྲིའི་པ་མ། གཡས་སུ་སྤྱན་ཆེ། གཡོན་དུ་གྲོགས། རྒྱབ་ཏུ་མཛའ་བཤེས། དེའི་མཐར་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱིས་བསྐྱོར་བར་མོས་ནས་ཨོ་ཨུཾ་ཧཱིཾ་ལན་དང་པོ་བརྗོད་པའི་ཆེ་རང་
ཐ་མལ་པའི་ནམ་པ་ཅན་དེ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་ལུས་གྱིས་བསགས་པའི་སྤྲིག་
སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་དུད་ཁུ་དང་སོལ་ཁུའི་ནམ་པར་བ་སྤྲིའི་བྱ་ག་(༤བ)ནས་སྤྱང་སྤྲེ་བདུད་ཅི་
ལ་ཐེམ། ལན་གཉིས་པ་བརྗོད་པའི་ཆེ་ངག་གི་སྒོ་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་
དང་། ལན་གསུམ་པ་བརྗོད་པའི་ཆེ་ཡིད་གྱི་སྒོ་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་སྤར་
ལྟར་སྤྱང་ནས་བདུད་ཅི་ལ་ཐེམ་པས་དེའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པར་བསམས་ན་གཞན་པན་གྱི་
བསམ་པ་དང་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཡང་ཡང་བྱན་པ་དང་དེས་ཟེན་པ་སོགས་གྱི་དགོས་པ་
ལྷག་པར་ཆེ་བ་ཡིན་ལ། བསྐྱེད་ཆོག་དེ་ནམས་ལ་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་གྱི་མཆོན་
དོན་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་འདྲིར་མ་སྒྲོས་སོ། །

དེ་ནས་སྒྲོན་འགྲོའི་མཆོད་གཏོར་བྱིན་ཆུབས་བྱ་བ་ནི། འོགས་སྤྱོད་ལ་འབྲུལ་རྒྱུའི་
མཆོད་པ། འབྲུལ་ཡུལ་གྱི་གཡས་ནས་འགོ་བཙུམས་ཏེ་ཆར་བཅུ་དྲུག་གམ་རི་ལྟར་འོས་
པ་བཤམས་པ་ལ། བསངས་སྤངས་བྱེད་ཚུལ་ནང་མཆོད་ལྟར་བྱས་ནས། སྤྱོད་པའི་ངང་
ལས་ཞེས་སོགས་བརྗོད་པའི་ཆེ་མཆོད་པའི་སྤྱོད་ནམས་གྱི་གོ་སར་ཨ་དཀར་པོ་རེ་རེ་ཐོལ་
གྱིས་སྤྱང་དེ་ཁྱེ་བ་ལས་ཐོད་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་གསུམ་ལྟར་ཡངས་པའི་ནང་དུ་སྤྱོ་སྒོན་པོ་རེ་ཁྱེ་
བ་ལས་དབྱ་བགེགས་གྱི་སྤྱོད་ཁྲག་གི་མཆོད་ཡོན་དང་ཞབས་བསིལ། ཁྲག་ཞག་མཁྲིས་
པའི་བྱི་ཆབ། དབང་པོ་ལྷའི་མེ་ཏོག་།ཤ་ཆེན་ཆོལ་ཆེན་གྱི་བདུག་སྒོས། ཁྱེན་ཆེན་གྱི་མར་

མེ། ག་རུས་གི་ཞལ་ཟས། མིའི་རུས་པ་ལས་གྲུབ་པའི་རོལ་མོའི་བྲེ་བྲག་མཐའ་ཡས་པ་
རྣམས་རོ་བོ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་མཆོད་རྩིས་སོ་སོའི་རྣམ་པ་ཅན། བྲེད
ལས་དབང་པོ་སོ་སོའི་ཡུལ་དུ་བདེ་བ་བྱུང་པར་ཅན་སྟེར་རུས་པ་སྟེ་བྲེད་ཆོས་གསུམ་ལྟན་
དུ་བསྐྱེད་ནས། ཨོ་ཨྲྀ་ཨྲུཾ་ཨྲཱི། ཞེས་སོགས་བརྗོད། འབྲུ་གསུམ་དོན་རྗེ་གསུམ་གྱི་ས་བོན་
ཡིན་པས་དེ་དང་མཆོད་པའི་མིང་སྟེལ་ནས་དག་དུ་བརྗོད་ཅིང་(༡༠ན)དོན་རྗེ་གསུམ་གྱི་ས་
བོན་ཡིན་པས་དེ་དང་མཆོད་པའི་མིང་སྟེལ་ནས་དག་དུ་བརྗོད་ཅིང་དོན་རྗེ་གསུམ་གྱི་རང་
བཞིན་བདེ་སྟོང་གི་རོ་བོར་མོས་པ་ནི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དངོས་གཞི་ཡིན་ལ། དེ་ནས་སྟོན་
འགྲེའི་གཏོར་མའང་ནང་མཆོད་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ།

གཉིས་པ་ནི། རང་གི་སྤྱགས་ཀའི་རྩི་སྟོན་པོ་ཞེས་སོགས་བརྗོད་པའི་ཆོ་སྤྱགས་ཀའི་རྩི་
ལས་འོད་ཟེར་སྟོན་པོ་མགོན་གངས་སམ་སྤྱགས་མཆོམས་བརྒྱད་དང་སྟེང་འོག་ཏུ་རེ་རེ་སྟོས་
པ། ཆོས་རྒྱལ་འཁོར་བཅས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རང་རང་གི་སྤྱགས་ཀྱི་སྤྱགས་སྟོང་ནམས་
ཀྱི་སྟེང་གར་རེག་པ་ཙམ་གྱིས་རང་དབང་མེད་པར་བཀུག་སྟེ། རང་དང་ཉེ་རིང་འཆོམས་པའི་
གནས་སུ། ཤར་དུ་དབང་པོ། དེའི་གཡོན་དུ་ཉེ་དབང་ངམ་ཁྱབ་འཇུག། ལྟོར་ཆོས་རྒྱལ་ནང་
སྐྱབ། དེའི་གཡས་སུ་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོ། གཡོན་དུ་ཙ་ལུ་ཆེ། སྤྱགས་བཞིར་གཤེན་རྩེ་རིགས་
བཞི་དང་པོ་བརྒྱད་མོ་བརྒྱད་སོགས་ཀྱི་འཁོར་གྱིས་བསྐྱོར་བ། ལུབ་ཏུ་ཆུ་ལྷ། བྱང་དུ་ལུས་
ངན་ནམ་གོད་སྟེན། དེའི་གཡོན་དུ་ཆོགས་བདག། བྱང་ཤར་དུ་དབང་ལྷན་ནམ་དབང་སྐྱབ།
ཆེན་པོ། ཤར་སྟོར་མེ་ལྷ། ལྟོ་ལུབ་ཏུ་སྟེན་པོ། ལུབ་བྱང་དུ་རྒྱང་ལྷ། དབང་པོའི་གཡས་སུ་
སྟེང་གི་སྤྱགས་སྟོང་ལྷ་བ། དེའི་གཡས་སུ་ཉེ་མ། དེའི་གཡས་སུ་ཆངས་པ། ལུབ་ཏུ་ཆུ་ལྷའི་
གཡས་སུ་འོག་གི་སྤྱགས་སྟོང་སའི་ལྷ་མོ། དེའི་གཡས་སུ་ཐགས་བཟང་རིས་ཏེ། སྤྱགས་
སྟོང་དེ་ནམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་སྟིད་པ་གསུམ་གྱི་འབྱུང་པོའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱོར་བར་
མོས་པ་ནམས་སྐད་ཅིག་གིས་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ཁྱུ་བཤམ། རང་གི་སྤྱགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་

སྒྲིམ་ནས་རེག་པ་ཙམ་གྱིས་འོད་དུ་ལྷ་བ་གང་རུང་(༡༠བ)གི་སྒྲིམ་ནས་ཐ་མལ་གྱི་སྒྲིམ་གསུམ་
པོ་འོད་གསལ་དུ་སྦྱངས། དེའི་རང་ནས་འཛིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་ཡུམ་
བཅས་གྱི་སྦྱར་བཞེངས་པར་བསམ། དེ་ནས་ཕྱོགས་སྦྱོང་ཆམས་གྱི་ལྷགས་འོད་དུ་ལྷ་ནས་
རྩྱ་དཀར་པོ་རེ་རེ་དང་། དེ་འོད་དུ་ལྷ་ནས་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་དབྱིབས་དོ་རྩེ་ཅི་གཅིག་པ་སྦྱ་
གྲ་ཙན་གྱི་ཆམ་པར་གྱུར་བས། གཏོར་མའི་བཅུད་ཆམས་བྲངས་ཏེ་གསོལ་བར་བསམས་ལ།
ཡ་མ་རྩ་ཇ་བཟོད་པའི་ཆེ་མདུན་དུ་སྐད་ཅིག་གིས་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་གྱི་ལྷ་ཆོགས་གསལ་
བཏབ་པ་ལ་གཏོར་མའི་ཕྱད་ཕུལ་བ་བཞེས་ནས། ལྷག་མ་ལོངས་སྦྱོད་དུ་རུང་བའི་གནང་
བ་བྱིན་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བསམ། ལྷ་ཙ་ར་ལྟོ་བཟོད་པའི་ཆོ། རང་གི་སྦྱིང་ག་ནས་
ལྷ་མོ་ཕྱག་ན་ཐོད་པ་ཐོགས་པ་གྲངས་མེད་དམ་ཡང་ན་ལྷ་གྲངས་དང་མཉམ་པ་སྒྲིམ་བས།
གཏོར་མའི་བདུད་ཅི་ནས་བཅུས་ཏེ་མགོན་ཆམས་ལ་ཕུལ་བ་གསོལ་བས། གཙོ་འཁོར་
ཐམས་ཅད་ཟག་མེད་གྱི་བདེ་བས་ཆོམ་པར་བསམ་ཞིང་། དེ་ཡང་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་
རེ་རེ་བཞིན་ལ་འབྱུལ་བའོ། ཡང་ན་གཙོ་བོ་ཆམས་ལ་ཕུལ་བས་འཁོར་ཆམས་ཀྱང་རྒྱད་
གཅིག་པ་ཡིན་པས་ཆོམ་པར་མོས་ཀྱང་རུང་། ལྷགས་དོན་ཨོྭ་གྱི་ཨ་ཁུ་མ་གསུམ་གྱིས་དོ་
རྩེ་གསུམ་དང་། དེ་གསུམ་ཡི་གོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་བས་དོ་རྩེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པ་དང་མཆོད་
པའི་འཁོར་གསུམ་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་རང་བཞིན་མེད་པ་མཆོན་པ་ཡིན་བས།
དེ་བཟོད་པའི་ཆེ་མཆོན་དོན། མཆོད་ཡུལ་དང་མཆོད་མཁན་དོ་རྩེ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་
ཙན་གྱི་ལྷ་དང་། དེ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་མོས་དགོས་པ་ཡིན་ཞིང་དེས་འོག་མ་གཞན་
ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་འབྲུ་བའི་(༡༡ན)མཆོན་ཞེས་པ་ཆམས་སྦྱིར་མཆོན་བྱེད་དེས་
མཆོན་བྱ་མཆོན་པའི་རྒྱ་མཆོན་བཤད་རྒྱ་ཡོད་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་མཆོན་བྱ་གང་ཡིན་
སྐབས་དེར་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་པ་དང་ཤེས་དགོས་པའི་བདེན་པ་གོ་བྱེད་ལ་འཛིག་པ་ཤས་ཆེ་
བ་ཡིན་ནོ། །ཨོྭ་གྱི་མཆོན་དོན་དེ་ལྷ་བྱ་བའི་སྒྲིམ་རྒྱ་བཟོད་ན་བཟུ་ཤིས་པ་དང་།

མཆོག་དང་། འོར་དང་དཔལ་དང་། གཡང་སྟེར་བ་སོགས་འབྱུང་བས་ན་སྐགས་ཀྱི་འགོ་
འདྲེན། ལྷ་ཙ་ར་ནི་ས་ལ་སྟོད་བ་སྟེ་ས་ལ་སྟོད་པའི་སྟེ་འགྲོའི་སྟོག་བདག་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
འཁོར་བཅས། ལྷ་ཏུ་ལ་ཙ་ར་ཡ་ནི་ས་ལོག་ན་སྟོད་བ་སྟེ་ཙ་སྟེ་འཁོར་བཅས། ཁེ་ཙ་ར་ཡ་
ནི་མཁའ་ལ་སྟོད་བ་སྟེ་གནས་གསུམ་མཁའ་འགྲོའི་གཙོ་མོ་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོ་འཁོར་བཅས།
ལྷར་བ་ནི་གྲ་ནི་ཞེས་བ་ནས། ལྷ་ད་ཏ་ར་ཏི་གྲ་ཡ་ཞེས་པའི་བར་ཆན་བ་བཞི་ནི། འཇ་སྟོ་
ཅུབ་བྱང་གི་གཤེན་རྩེ་བཞི་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནམས་ཀྱི་འགོའི་ཨོ་ནས་པཌ་ཀྱི་བར་ནི་ཉེ་སྟོང་
ཡི་གོ་བདུན་བ་སྟེ། དེ་དང་ཆོས་རྒྱལ་ཡབ་ཡུམ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་མིང་སྟེ་ལ་བ་ཡིན།
ལྷག་མའི་སྐགས་ཆན་བ་བཅུའི་དང་པོའི་ཡི་གོ་བཅུ་ནི་ལས་སྐགས་ཀྱི་ཡི་གོ་བཅུ་དང་། ཨི་
ནི་དབང་པོའི་མིང་ཡིག་དང་པོ། ཡ་གཤེན་རྩེའི་མིང་ཡིག་དང་པོ། མ་རྒྱལ་པོའི་མིང་ཡིག་དང་
པོ། ལྷི་གཞོན་སྟོན་ཀྱི་མིང་ཡིག་མ་མ། ཀོ་བརྒྱ་བྱིན་ཀྱི་མིང་ཡིག་དང་པོ་ཡིན་ལ། ཀོ་ཏུ་ཤི་
ཀ་ཞེས་བ་མཁས་བ་སྟེ་ཆངས་བ་ལའང་འཇུག་རྩང་བར་བཤད། དེས་ཉི་ལྔ་སོགས་སྟོང་
གི་སྟོགས་སྟོང་གཞན་ནམས་ཀྱང་མཆོན། ཨི་མེ་ལྷའི་མིང་ཡིག་དང་པོ། ཨ་སྟོན་པོའི་མིང་
ཡིག་དང་པོ། དེ་རྒྱང་(༡༡བ)ལྷའི་མིང་ཡིག་དང་པོ། རྩོ་ནི་ས་ཏེ་སའི་ལྷ་མོ་དང་། དེས་ཐགས་
བཟང་རིས་ཀྱང་མཆོན། སམ་རྩུ་ཏེ་རྩུ་ནི་དབང་ལྷན་གྱིས་མཆོན་པའི་འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་
དེ་སྟོགས་སྟོང་འཁོར་དང་བཅས་བ་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲུལ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། སྐགས་གཉིས་
དང་མགོན་ནམས་ཀྱི་མིང་སྟེ་ལ་བ་ནི། ལྷའི་སྐགས་གྱིས་མགོན་དེ་ནམས་ཀྱི་རྒྱད་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབ་པའི་བྱད་ཡིན། ཨོ་ད་ཤ་དེ་ཀ་ཅས་སོགས་བརྗོད་པའི་ཆོ། རང་གི་སྐགས་ཀའི་རྩི་
ལས་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་ཉེར་སྟོད་སོགས་བ་ནམས་སྟོས་ཏེ་མཆོད་པར་མོས་ཤིང་། དེ་ཡང་
མཆོད་ཡོན་ཞལ་དང་། ཞབས་བསིལ་ཞབས་དང་། བྱི་ཆབ་སྐགས་ཀ་དང་། མེ་ཏོག་དབྱུ་
བདུག་སྟོས་ཤངས། ལྷང་གསལ་སྟུན། ཞལ་ཟས་ཞལ། རོལ་མོ་སྟན་དུ་བུལ་བས་དབང་པོ་
དེ་ནམས་ཆོས་ནས་སྐགས་རྒྱད་ལ་བདེ་བ་བྱད་པར་ཅན་སྟེས་པར་བསམ། སྐགས་དོན་

ད་ལ་དེ་ག་ལོ་ག་པ་ལ་ས་པ་རི་ལྔ་ར་ནི་ཕྱོགས་བཅུ་ལྔ་འཛིག་ཏེན་སྐྱོང་བ་འཁོར་དང་བཅས་
པ། ཨ་ཁྱི་མཆོད་ཡོན། བ་ཏུ་རྩ་སོ་སོར་བཞེས། ཁྱི་སྒྲུ་ལེགས་པར་སྦྱོན་ནམ་གཞི་ཚུགས་
ཞེས་བ་ཡིན། སྒྲགས་དེའི་མཐར་འབྱུང་གསུམ་བཅུགས་པས་ནང་མཆོད་ཕྱལ་བ་བཞེས་ནས་
བདེ་བ་ཆེན་པོས་ཆོས་པར་མོས། བཅོམ་ལྡན་ཆོས་རྗེ་འཇམ་དབྱངས་སྦྱོན་ལམ་དུ། །ཞེས་
སོགས་སྒྲོབ་དཔོན་ཞི་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གསུངས་པ་འདིའི་སྒྲོན་ནས་བསྟོད་བ་བྱས་པའི་རྗེས་
སྤྱ་སྒྲུབས་གང་ཡིན་གྱི་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་ཞིང་། གང་གསོལ་བ་དེ་བསྒྲུབས་པར་ཞལ་གྱིས་
བཞེས་པར་བསམ། དེ་ནས་ཡིག་བརྒྱ་བརྒྱ་བའི་ཆེ་ཕྱོགས་སྐྱོང་ནམས་ཀྱི་སྤྱི་བོའི་རིགས་
བདག་གི་ཐུགས་ཀར་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟོང་དུ་ཁྱི་ཡིག་གི་མཐར་ཡི་གེ་བརྒྱ་བའི་
(༡༩༥)སྒྲགས་འཕྲེང་དཀར་པོས་བསྐྱོར་བ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་དཀར་པོ་བབས། མགོན་
ནམས་ཀྱི་སྤྱི་བོ་ནས་ཞུགས་པས། དེ་དག་གི་སྤྲིག་སྦྱོབ་དང་ཆད་ལྷག་དང་མཆོད་གཏོར་ངན་
པ་སོགས་ལ་བཏེན་ནས་བྱུང་བའི་མི་མཉེས་པ་དང་འཁོན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་བཟུས་
ནས་དག་པར་བསམ། མ་རྟེན་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཟོད་པར་གསོལ། ཨྱི་
བརྩ་ཐུ་ཞེས་པའི་ཆེ་སེ་གོལ་བྱིར་གཏོགས་ནས་གཤེགས་སུ་གསོལ་བས། ཕྱོགས་སྐྱོང་
ནམས་བྱིར་བཀྱེད་ནས་རང་ལ་ཞལ་ཕྱོགས་པའམ། རང་རང་གི་གནས་སུ་གཤེགས་ནས་
སྒྲུབ་པ་པོ་རང་ཉིད་བསྐྱུང་བར་མོས་པ་གང་བདེ་བ། དེ་ནས་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་པ་ཡང་
སྤར་གྱི་སྟོན་འགྲོའི་མཆོད་པ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པོ། །བར་འདིར་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་
བསྐྱོམ་བརྒྱས་བྱ་བའི་ཕྱག་ལེན་བཞེན་བྱ་ཞིང་། ཡིག་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ཅ་གཅིག་བརྒྱས་པས་ལྷུང་
བའི་འཕེལ་ཁ་ཆོད་པ་དང་འབྱམ་ཕྱག་བརྒྱས་ན་ཅ་ལྷུང་ཡང་འདག་པར་གསུངས་པས་གལ་
ཤིན་ཏུ་ཆེ་ལ། དམིགས་པ་ཡིད་ལ་རྗེ་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ཆོག་མང་བར་འགྱུར་བས་འདིར་མ་
བཀོད་དེ་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཐུན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་རྗེ་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། རང་དོན་སྤྱ་གསུམ་

གྱི་གོ་འཕང་བསྐྱབ་པ་དང་པོ་སྦྱར་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་ཕུན་
ཆོགས་བསྐྱབ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་
ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐྱམ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། འཆི་བ་ཆོས་སྐྱར་ཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་
སྐྱབ་ཐབས་གྱི་སྦྱར་བའི་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་བྱ་བའི་ཚུལ། (༡༩བ)གང་དུ་འཆང་རྒྱ་བའི་
གནས་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་དེ་བར་དོ་ལོངས་སྐྱར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱ་དོ་རྩེ་
འཛིན་པ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ། སྦྱེ་བ་སྐྱལ་སྐྱར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་འབྲས་བྱ་དོ་རྩེ་འཛིན་
པ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་ཡང་འདོད་ཆགས་གྱི་ཆོས་ཀྱིས་ཐོབ་
པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རིག་མ་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། སྐྱགས་ལ་སྦྱོད་པའི་རྟེན་འཛུགས་བྱ་སྒྲིང་གི་མི་མངལ་སྦྱེས་ཁམས་
དུག་ཕྲན་དུ་སྦྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱར་སྦྱེས་ནས་ཕྱོང་འགྱུར་གྱི་བསོད་ནམས་གྱི་ལས་འདུ་བྱ་བ་
དང་ཆོས་མཐུན་པར་ཆོགས་ཞིང་མཆོད་པའི་ཚུལ། དེ་ལྟ་བུའི་ལས་འདུ་བྱས་པའི་འོག་ཏུ་
འཆི་བ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ཡེ་ཤེས་གྱི་སའི་སྦྱོང་ཉིད་བསྐྱོམ་
པའི་ཚུལ། འབྱུང་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་དེ་འགལ་རྒྱུན་འགོག་པའི་དོན་དུ་བསྐྱར་བའི་
འཁོར་ལོ་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆོགས་ཞིང་སྐྱན་འབྲེན་པའི་ཚུལ་དང་།
དེ་ལ་ཆོགས་གསོག་པའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་འཛིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་བྱག་གཉིས་པ། ཞེས་སོགས་བརྗོད་
པའི་ཆེ་རང་གི་སྦྱང་གའི་རྩ་འདབ་བརྒྱད་མཆོན་བྱེད་སྤྱ་ཆོགས་སྒྲ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་
སྦྱེ་བར་སྦྱང་གའི་མི་ཤེས་པའི་ཐེག་ལེ་དཀར་དམར་མཆོན་བྱེད་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
དབུས་སུ་ཤིན་ཏུ་སྤྱ་བའི་རྒྱུ་མེས་མཆོན་པའི་རྩྱ་ཡིག་མཐེང་ག་གྱེན་དུ་འབྱེངས་པ་ཡེ་
ཤེས་ལྗེའི་རང་བཞིན་ཅན་ལས་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་ལྷ་ཕྲན་འཕྲོས་པས་ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་
ཅད་ཁེངས། སྤྲིག་སྤྲིབ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱངས། འོད་ཟེར་བ་སྐྱའི་བྱ་

ག་ནས་ཕྱིར་འཕྲོས། བྱོན་པ་བཅུའི་ཞིང་ཐམས་ཅད་གསལ་སིང་སིང་(༡༣ན)བར་བྲབ་པ་
བྱས་པར་མོས་ཤིང་། འདི་ལྟ་བུའི་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལ་འོད་ཟེར་སྟོ་བསྐྱ་སོགས་བྱེད་
པའི་སྐབས་སུ་སྣོད་བཅུད་བྱོན་པ་མཆོམས་ཐམས་ཅད་དུ་ཐུ་དང་མཐའ་མེད་པར་བྲབ་པ་
ཞིག་ཡིན་ནའང་། རང་གི་སྟོས་འོད་ཟེར་རིམ་སྟོ་བར་ཐུས་པ་ཞིག་སྟོས་པ་དེས་སྣོད་
བཅུད་ཡོད་དོ་ཅིག་ལ་བྲབ་པར་ཐག་བཅད་པས་ཆོག་གོ།

དེ་ལྟར་འོད་ཟེར་སྟོས་པས་བྱོན་པ་བཅུའི་ཞིང་ཁམས་ན་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བ་སྲས་
བཅས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱོར་བའི་གཙོ་བོ་རྡོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་དང་། དེའི་དབུ་གཙུག་ཏུ་
ཆོས་འདིའི་དབང་བསྐྱར་རྒྱུད་བཤད་མན་ངག་གནང་བའི་སྤྲུལ་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་རྣམ་པ་ཅན་
བཞུགས་པ་རང་གི་མདུན་ཐད་ཀྱི་རྣམ་མཁར་སྐྱེན་བྲངས་པར་བསམ། འཁོར་གྱི་རྒྱལ་བ་
སྲས་བཅས་རྣམས་ཀྱང་རྡོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྣམ་མཁའ་གང་བ་གསལ་འདེབས་
པའམ། ཡང་ན། དེ་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ལྟ་བུ་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་
གི་རྣམ་པར་མོས་པས་ཀྱང་བྱུང་། སྤར་སྟོས་པའི་འོད་ཟེར་རྣམས་རང་གི་སྟིང་གའི་རྩྭ་ལ་
ཐིམ་པར་བསམ་ཞིང་། འདིས་མཆོན་སྤྱིའི་འོད་ཟེར་དང་ལྟ་མོ་སྟོ་བསྐྱ་སོགས་སྟིང་གའི་
རྩྭ་ལས་བྱེད་པས་ནི་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་བཏགས་པ་ཅམ་དང་།
དེ་དག་གི་རྩ་བའམ་བྱེད་པ་ལོ་མཐར་ཐུག་ཤིན་ཏུ་སྤྱི་བའི་སྟིང་གའི་རྒྱང་སེམས་ཡིན་པར་
མཆོན་ཞིང་། བསྐྱ་བ་ན་སྟིང་གའི་རྩྭ་ལ་ཐིམ་པར་མོས་པ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་རགས་
པའི་རྒྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་སྟིང་གར་ཐིམ་ནས་འོད་གསལ་འཆར་བའི་སྟིན་བྱེད་བྱེད་པར་
ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ།

གཉིས་པ་དེ་ལ་(༡༣བ)ཆོགས་གསོག་པའི་ཚུལ་ནི། ཆོག་དོན་ལྟར་གྱི་བཀའ་བློན་དང་
ཡོན་ཏན་ལེགས་པར་བྲན་ནས་དད་བྱས་བྲག་པོས། གང་གི་བློན་གྱིས་བདེ་ཆེན་གནས། །ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་སྒྲ་མ་དང་། གཞུགས་མཆོག་མཆོག་ཏུ་བྲག་པོ་ཆེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལྟ་ལ་

ཕྱག་བྱ། དེའི་ཆེ་རང་གི་མཐའ་སྐྱོར་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོད་པས་ཀྱང་རང་དང་འབྲ་
བར་བསྟོད་པའི་ཆེ་ག་ངག་ཏུ་བརྟེན། ལུས་ཀྱིས་ཕྱག་འཆའ་བ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་དད་གུས་
བྲག་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་པར་མོས། ཆེ་ག་དོན་ནི་སྒྲ་མ་གང་གི་བཀའ་བློན་གྱིས་མཐར་
ཐུག་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གནས་སྐྱད་ཅིག་གིས་ཏེ། སྒྲིགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་མུང་གཅིག་ལ་ནི་
ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་མཛད་པའི་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བྱའི་རྩོམ་ཅན་ཏེ་རྩོམ་
འཆང་གི་ཞབས་ཀྱི་བརྩོམ་གུས་པས་འདུད་དོ། །སྤྱི་བ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲམ་བའི་ཡེ་ཤེས་
ཉིད་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པར་རོལ་པས་ན་གཞུགས་མཆོག་། ལམ་དང་འབྲས་བུའི་གནད་སྟོན་
པའི་ཆེད་དུ་ཆེས་ཆེར་ཁྲོས་པར་བསྟན་པས་མཆོག་ཏུ་བྲག་པོ་ཆེ། བྱིན་གི་བདུད་རིགས་
མི་མཐུན་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ལས་རྒྱལ་བས་དཔའ་བོ། ཐབས་སྣ་ཆོག་གས་ཀྱིས་འགྲོ་བའི་དོན་
ལ་སྦྱོང་བའམ། གནས་ལུགས་ལོངས་སྦྱོང་ཕུན་སུམ་ཆོག་གས་པ་ལ་སྦྱོང་བས་ན་མཆོག་གི་
སྦྱོང་ཡུལ་ཅན། གདུལ་དཀའ་བ་བྱིན་གི་གཤེན་རྩིས་ལུས་པ་འདུལ་བའི་དོན་མཛད་པ།
རྩོམ་སྦྱང་བ་ཉིད་དང་། འཛིགས་བྱེད་ལྟན་སྦྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཉིས་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་
ངེས་དོན་གྱི་རྩོམ་འཛིགས་བྱེད་དེ་ཉིད་བར་དོན་དུ་ལྷ་ཁྲོ་བའི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་
རྩོམ་འཛིགས་བྱེད་ལ་བདག་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་པའོ། །

མཆོད་པ་འབུལ་བ་ནི། རང་གི་སྦྱིང་གའི་རྩྭ་(༡༩ན)ལས་ངོ་བོ་བདེ་སྦྱང་གི་ཡེ་ཤེས་
ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་ཅ་ཅི་ཀླ་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་མཆོད་རྩིས་སོགས་པ་གྲངས་
མེད་པ་སྦྱོས་པས་མཆོད་པར་བསམས་ལ། ཨོྃ་ཨྲིཾ་ཨླིཾ་ཨྭཾ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲགས་དང་ཕྱག་
རྒྱ་དང་བཅས་མཆོད་པས་མཆོད་ཡུལ་རྣམས་བདེ་བ་ཆེན་པོས་ཆོས་པར་བསམ། མཆོད་པ་
དེ་དག་འབུལ་བའི་ཆེ་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་དངོས་སུ་བཤམས་པ་རྩིས་ཀྱི་མཆོད་པ་དང་།
མཆོད་སྒྲགས་བརྟེན་པ་སྒྲགས་ཀྱི་མཆོད་པ། ལག་པས་ཕྱག་རྒྱ་བྱས་པ་ཕྱག་རྒྱའི་མཆོད་
པ། ཡིད་ཀྱིས་མང་པོར་སྦྱལ་བ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཆོད་པ། མཆོད་ཡུལ། མཆོད་མཁན།

མཆོད་རྗེས་ཏེ་མཆོད་པའི་འཁོར་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོས་ཟེན་པ་སྐྱབ་པའི་
མཆོད་པ་སྟེ་ལྷ་ལྷན་དུ་འབུལ། འབུལ་སྒྲགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཨོ་ཕྱི་ཕྱི་ཏུ་ཞེས་པ་འཕྲོག་བྱེད་
ནམ་པར་འགྱུར་བའི་ཞལ་ཅན་ཞེས་མཆོད་པ་འབུལ་བའི་ཡུལ་གྱི་བྱང་པར་བསྟན། ཨོ་ཧྱི་
ཧྱི་པར་ཅེས་པ་ཧྱི་བདེ་སྟོང་གི་ས་བོན་ཡིན་པས་ཐ་མལ་གྱི་སྒྲུང་ཞེན་བཅད་ནས་བདེ་སྟོང་
གི་ནམ་འབྲུལ་དུ་མོས་དགོས་པ་མཆོད་རྗེས་ནམས་ཀྱི་ངོ་བོའི་བྱང་པར་བསྟན། གསུམ་
པས། མ་རུངས་པ་བསྐྱལ་བའི་སྟོང་ཁྲག །ཅེས་མཆོད་པ་ནམས་ཀྱི་རྒྱའི་བྱང་པར་བསྟན།
བཞི་པས། ཡིད་དུ་འོང་བའི་གཟུགས་ཅན། ཞེས་མཆོད་པ་ནམས་ཀྱི་ནམ་པའི་བྱང་པར་
བསྟན། ལྷ་པས། འཕྲོག་བྱེད་དགེས་པའི་ཆེད་དུ། ཞེས་མཆོད་པ་ལུལ་བའི་དགོས་པའི་བྱང་
པར་བསྟན། དུག་པས། འཕྲོག་བྱེད་སྐྱོན་གྱི་དབང་པོ་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུ། ཞེས་བྱེད་ལས་ཀྱི་
བྱང་པར་བསྟན་པས་བྱང་པར་འདི་དག་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་མཆོད་པ་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་ལ་
(༡༤བ)སྟོར་དགོས་ཤིང་། སྒྲགས་དོན་དེ་དག་དོན་ཐོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་སྐྱ་ཐང་
སོར་བསྐྱར་ན་ཆོག་ཟུར་དང་མང་ཉུང་དེ་དང་མི་འབྲ་ཅིང་འབྱུང་།

དེ་ནས་སྒྲིག་པ་བཤགས་པ་སོགས་བྱ་བ་ནི། རང་དང་རང་གི་མཐའ་སྟོར་དུ་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་གནས་པར་མོས་ནས། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མདུན་གྱི་སྒྲིག་པ་བཤགས་ཡུལ་
ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྟེན་གྱི་སྟོབས་དང་། སྒར་བྱས་
ཀྱི་སྒྲིག་པ་ནམས་ལ་དུག་ཁོང་དུ་སོང་བ་ལྟར་འགྲོད་སེམས་ཀྱིས་བཤགས་པ་དང་། ཕྱིན་
ཆད་སྟོག་ལ་བབས་ཀྱང་མི་བྱེད་སྟུང་པའི་སྟོང་སེམས་དུག་པོ་དང་བཅས། སྒྲིག་པ་ནམས་
ནི་བཤགས་པར་བྱ། །ཞེས་སོགས་བརྗོད་པར་མོས། དོན་ནི། སྒྲིག་པ་ནམས་ནི་བཤགས་
པར་བྱའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་བཤགས་ན་སྒར་འདས་པའི་དུས་སུ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཤིང་ད་ལྟར་བྱུང་
བ་ནམས་ལ་འགྲོད་སེམས་དུག་པོས་བཤགས་ནས་བསལ་བར་བྱ་ལ། སྐྱོན་ཆད་མི་བྱེད་པ་
ཡང་སྐྱོན་སྒར་བརྗོད་དོ། །

དེ་བཞིན་དུ་རང་གཞན་གྱིས་དུས་གསུམ་དུ་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་ལ་དགའ་བ་
ཆེན་པོས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་། །རང་གཞན་གྱིས་བསགས་པའི་དགེ་བ་བདེ་བར་འགོ་བར་
བྱེད་པ་རྣམས་སླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་བསྐྱེདོ། །མ་འོངས་པ་ན་རང་གི་ཐོབ་བྱར་
གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པའི་འབྲས་སྐྱབས་ལ་ཐོབ་བྱར་ཡིད་ཆེས་གྱིས་
སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་། གཞན་རྒྱུད་ལ་བྱང་བེན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་
རྒྱུའི་སྐྱབས་ལ་ཉེས་ཅན་ཁ་དྲག་པོ་ལ་རེ་བ་འཆའ་བ་བཞིན། ཡིད་བྱེད་ཤེས་གྱི་མོས་པ་
དྲག་པོས། འབྲས་བྱ་དེ་དག་ལ་སྦྱར་བའི་སྐྱབས་བཙུག་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བར་
བྱེདོ། །བདག་གིས་རྗེས་པའི་བྱང་ཆུབ་(༡༥ན)ཐོབ་པར་བྱས་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་བདག་གིས་འཁོར་བ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ལས་དགོལ་བར་བྱ་ཞིང་། སླ་ན་མེད་པའི་བྱང་
ཆུབ་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་གི་གནས་ལ་འགོད་པར་བགྱི། དེ་ལྟར་དམ་བཅའ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་ནི་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་པར་བྱེདོ། །ཡོན་ཏན་གྲངས་དང་ཆོད་གྱིས་གཞལ་བར་མི་
བྱས་པའི་རྒྱ་མཆོ་ལྟ་བུ་མངའ་བ་ཁྱེད་རྣམས་ལ་བདག་གི་ལུས་འདི་དབུལ་བར་བགྱིདོ། །ཡང་
དག་པར་རྗེས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། དེའི་སྤྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བགོད་
པ་གཅིག་པའི་ལམ་དུ་གྱུར་བ་སྦྱིན་སོགས་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་ལ། སྐྱེ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་
ལྷ་ལྷན་གྱི་གོ་འཕང་དམ་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ལམ་དང་འབྲས་བྱ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་རབ་
ཏུ་དང་བ་བརྟན་པོས། བརྟན་ཏན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྦྱོར་བ་དྲག་པོ་དང་བཅས་རྒྱུན་མི་ཆད་
པར་རྒྱུད་ལ་བསྟན་པར་བྱེདོ། །ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་
དགོལ་ཞེས་སོགས་ནི་སྦྱོན་སེམས་བཟུང་བ་དང་། འདི་ནི་རྒྱལ་སྤྱི་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་
དམ་བཅའ་བ་ཡིན་པས་འཇུག་སེམས་བཟུང་བར་འགྱེདོ། །དེ་ནས། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཀུན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྤྱགས་སྒྲོམ་བཟུང་བར་བྱ་ཞིང་། དེས་སྤྱགས་སྒྲོམ་
སྤྱར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་དགོས་པ་མི་འགྲུབ་ཀྱང་སྤྱར་ཡོད་བརྟན་ཞིང་གོང་དུ་འཕེལ་བ་

དང་། སྐྱགས་སྒྲིམ་གྱི་བློ་ཤེས་བརྟན་པར་འགྱུར་བ་དང་། བཀའ་བཞིན་བསྐྱབ་པའི་མཆོད་
པ་སྐྱ་ན་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ལྷན་པར་
གྱུར་ཅིག་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་ཡུལ་དུས་གནས་སྐབས་ཀྱི་གང་(༡༥བ)ཟག་སྟོགས་རེ་བ་མ་
ཡིན་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་ལྷན་པར་བྱུང་ན། ལྷན་པར་
གྱུར་ཅིག །ལྷན་པར་བྱའོ་སྐྱམ་པ་དང་སྦྱང་རྩེ་དང་དགའ་བ་བཏང་སྟོམས་གསུམ་ལ་ཡང་
དེ་ལྟར་བྱས་པའི་ཆད་མེད་བཞིའམ་ཆངས་པའི་གནས་བཞི་བསྟོམ། དེ་ནས་མེ་བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཆོགས་བསགས་བ་སྟེ། སྤང་གཞི་འཛམ་བུ་སྤྱིང་གི་མི་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དུག་
ལྷན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་སྐྱེས་ནས་ཐོང་འགྱུར་སོགས་ཀྱི་དགོ་བའི་ལས་གསོག་པ་དང་
ཆོས་མཐུན་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ལས་འདུ་བྱས་པའི་འོག་ཏུ་འཆེ་བ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་པ་
དང་ཆོས་མཐུན་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སའི་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། སྤང་གཞི་སྤྱིང་
བྱེད་བཞད་པ་དང་། དེ་དང་མཐུན་པར་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་པའི་ཚུལ་ལ། །དང་པོ་ནི། འཛམ་
བུ་སྤྱིང་པའི་མི་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དུག་ལྷན་བ་ཞིག་རིམ་གྱིས་འཆེ་བའི་འཆེ་བ་འོད་གསལ་
མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། ཐོག་མར་ས་ཆུ་ལ་ཐིམ་པའི་སྐབས་ཕྱིའི་རྟགས་སུ་ལུས་ས་ལ་
བྱིང་བའི་ཉམས་དང་། རང་དུ་སྐྱིག་རྒྱ་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་འཆར། ཆུ་མེ་ལ་ཐིམ་པའི་སྐབས་སུ་
ཕྱིའི་རྟགས་མཆུ་དང་ལྷེ་སོགས་སྐམས་པ་དང་། སོ་ལ་དེག་པ་ཆགས་པ་དང་། རང་དུ་དུ་
བ་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་འཆར། མེ་རླང་ལ་ཐིམ་པའི་སྐབས་སུ་ཕྱི་རྟགས་ལུས་ཀྱི་བྱོད་མཐའ་ནས་
སྤྱད་པ་དང་། རང་རྟགས་སུ་མཁའ་སྤང་མེ་བྱིར་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་འབྱུང་། རླང་ནམ་ཤེས་ལ་
ཐིམ་པར་རྩོམ་པའི་སྐབས་སུ། ཕྱི་རྟགས་ཕྱིའི་དབུགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཆད་ཅིང་། རང་དུ་མར་མེ་
འབར་བ་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་འཆར། ཀུན་རྟོག་གི་རླང་ནམས་སྤང་བ་ལ་ཐིམ་པའི་སྤང་བ་རང་དུས་
སུ་སྟོན་གྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་(༡༦ན)དག་པ་ལ་སྐྱེ་འོད་ཀྱིས་བྱུང་བ་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་འབྱུང་།

དེ་མཆེད་པ་ལ་ཐེམ་ནས་མཆེད་པ་རང་དུས་སུ་སྟོན་གནས་གཡའ་དག་ལ་ཉི་འོད་ཀྱིས་བྱུང་བ་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་འབྱུང་། དེ་ཉེར་ཐོབ་ཏུ་ཐེམ་པའི་ཉེར་ཐོབ་རང་དུས་སུ་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་ལ་སྟོད་ཀྱི་ཐུན་པ་འཐུག་པོས་བྱུང་བ་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་འཆར། ཉེར་ཐོབ་འོད་གསལ་དུ་ཐེམ་པའི་འོད་གསལ་རང་དུས་སུ་སྟོད་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་གསུམ་དང་བུལ་བའི་ཐོ་རངས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་འཆར། དེའི་ཆེ་འཆི་བ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་སྐབས་འདིའི་སྤང་གཞི་ཡིན་ལ། དཔེ་དང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་ཐབས་བྱུང་བར་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་གཞིའི་འཆི་བ་འོང་ལུགས་དེ་རི་ལྟ་བུ་བཞུགས་དུ་ས་ཆུ་ལ་ཐེམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཉེར་ཐོབ་འོད་གསལ་ལ་ཐེམ་པའི་བར་ཏྲགས་དང་བཅས་པ་རྫོགས་རྗེས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་འོད་གསལ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འཆར་བ་ནི་དེ་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནས་ཀྱན་རྟོག་གཡོ་བའི་རྒྱུད་གི་དབང་གིས་འོད་གསལ་ལས་གཡོས་ནས་ལུགས་ལྟོག་གི་ཐོབ་མཆེད་སྤང་གསུམ་སོགས་རིམ་པ་ལྟར་འབྱུང་བ་ཡིན། འབྲས་བུ་མི་སྟོབ་པའི་འོད་གསལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མངོན་དུ་མཇོང་བའི་ཆེ་ཡང་གཞི་དང་ལམ་གྱི་འོད་གསལ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་དེ་དང་འབྲས་བུ་ས་ཆུ་ལ་ཐེམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཉེར་ཐོབ་འོད་གསལ་ལ་ཐེམ་པའི་བར་སྟོན་དུ་སོང་ནས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེའི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་ཅིང་དེ་ནས་ཀྱན་རྟོག་གཡོ་བའི་ལས་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཟད་པས་འོད་གསལ་ལས་ནས་དུ་ཡང་ལྡང་བ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་སྤང་གཞི་སྟོང་བྱེད་འོད་འཕྲོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐབས་འདིའི་སྤང་(༡༩)གཞི་འབྱུང་བ་ཐེམ་རིམ་དང་ཏྲགས་འདི་འབྲས་བུའི་གཞིའི་འཆི་བ་འོད་གསལ་ཡིན་པས་དེ་སྟོང་བ་དང་། སྟོང་བྱེད་སྟོམ་སྟོབས་ཀྱི་རྒྱུད་ཐེམས་ནས་ཤར་བའི་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་འོད་གསལ་འཆི་བ་དང་མཐུན་པའི་སྤྱད་རིམ་བྱས་ནས་ཤར་བ་འདི་ཡིན་པས་དེ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་སྟུམ་ནས་བསྟོམ་པ་ལ་ཟེར་བས་དེ་ལྟར་ངོ་འཕྲོད་ནས་བྲན་པ་དགོས་ཤིང་། ལམ་

ཁྱེད་དངོས་གཞི་བསྐྱོམ་པའི་ཆེ་ནི་གཞི་ལམ་གྱི་དུས་ཀྱི་དེ་འབྲེལ་ལྗོངས་འཆར་མི་འཇུག་པར་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་འོད་གསལ་ཆོས་སྐུ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་བསྐྱོམ་དགོས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་འོག་
མ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་ཡང་རང་རང་གི་སྤྱང་གཞི་གཞི་ལ་གང་ཡོད་པ་དང་། དེ་སྤྱིང་བྱེད་
ཇིགས་རིམ་གྱི་ལམ་དང་། སྤྱང་འབྲས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དམའ་མཐའ་
རགས་པ་ཙམ་ཤེས་པར་བྱས་ནས། འདིའི་སྤྱང་གཞི་འདི་ཡིན་པས་འདི་སྤྱིང་བ་དང་། སྤྱིང་
བྱེད་ཇིགས་རིམ་གྱི་ལམ་འདི་དང་། དེ་བསྐྱོམ་པའི་འབྲས་བུ་འདི་ཡིན་པར་འཇུག་པས་དེ་
རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་སྟེ་སྤྱང་གཞི་སྤྱིང་བྱེད་འོ་འཕྲོད་པའི་འཕེན་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས།
དངོས་གཞི་བསྐྱོམ་པའི་ཆེ་གཞི་ལམ་གྱི་དུས་མ་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་རྟེན་བརྟེན་པ་
དེ་དང་དེ་དངོས་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱོམ་དགོས་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རང་འཛིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པའི་གསལ་སྒྲུང་དང་རྒྱལ་
བརྟན་བཞིན་པས་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འོད་གསལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མངོན་དུ་བྱས་ནས།
གཞན་དོན་དུ་འོངས་སྤྱོད་ཇིགས་སྐུ་དང་སྐུ་ལ་སྐུའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུར་ལྗང་བར་བྱའོ་(༡༧ན)
སྟེ་སའི་འཕེན་པ་བྲག་པོ་ཞིག་བཏང་ནས། རང་གི་སྤྱགས་ཀའི་རྒྱུ་ལས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་
རང་བཞིན་གྱི་འོད་ཟེར་སྟོན་པོའམ་དམར་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྱགས་ཀ་དང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་
སྤྱིར་མཆོམས་སོགས་ནས་འཕྲོན་པ་བྱེད་སྤྱོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལ་སོགས་པས་དེ་རྣམས་དག་
པའི་སྤྱོད་བཅུད་དུ་བསྐྱུར། སྤྱོད་ཐམས་ཅད་འོད་དུ་སྒྲིམ་གྱིས་སྤྱངས་ནས་བཅུད་དང་། དེ་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་འོད་དུ་ཁྱེད་པ་དང་ཆོགས་ཞིང་རྣམས་ཀྱང་འོད་དུ་ཁྱེད་ནས་རང་ལ་ཐིམ། རང་
ཡང་འོད་དུ་ཁྱེད་པ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ནས་མེ་ལོང་གི་ཏ་ཡལ་བ་བཞིན་རིམ་གྱིས་སྤྱིང་གའི་
རྒྱུ་ཡིག་ལ་ཐིམ། རྒྱུ་ཡིག་གི་ཞབས་ཀྱི་ཏ་ལ། ཏ་མགོ་བོ་ལ། མགོ་བོ་ཁླ་ཆོས་ལ། ཁླ་ཆོས་
ཐིག་ལེ་ལ། ཐིག་ལེ་རྒྱ་དལ། རྒྱ་དང་མེ་དམིགས་པར་ཡལ་ནས་སྤྱིང་སང་དེར་སོང་བར་
བསམ་པ་དང་སྤྱགས། སྤྱགས་གཉིས་ལ་སོགས་པ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཟོས་ནས་

གྲུབ་པ་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྟག་
མཐའ་དང་། གཏན་ནས་མེད་པའི་ཆད་མཐའ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་
མ་ཡིན་པར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བའམ། རང་གི་སྒོས་བཀྲགས་པ་
ཅམ་ལས་གཞན་དུ་རྩལ་སྤྲོ་རབ་ཅམ་ཡང་གྲུབ་པར་མེད་པའི་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་ནས། སྟོང་
བ་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་། དེ་ཡང་སྒོ་རང་ག་བ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་སེམས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཛོན་དུ་བྱས་པ་དེས་སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྤང་
སྤོ་མོ་ཡང་མེད་པར་རྩ་ལ་རྩ་བཞག་བཞིན་མཉམ་པར་བཞག་པར་མོས་ཤིང་། ཡེ་ཤེས་
ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་ངོ་སྤྲོས་པའི་ང་རྒྱལ་ཡང་ཤུགས་དག་བསྐྱེད། དམིགས་པ་གསལ་(༡༦བ)
ཞིང་བརྟན་པ་དང་གོ་བ་ཆགས་པས་དེ་ལས་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པ་བསྐྱོམ་པར་འདོད་ན། སྟོང་
བཅུད་འོད་དུ་ཁྱེན་པར་ལ་ཐེམ་པར་མོས་པའི་ཆེ། ས་རྩ་ལ་ཐེམས་ནས་སྤྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུའི་
རྟགས་ཤིང་མོས་པ་བྱེད། དེ་བཞིན་དུ་རང་འོད་དུ་ཁྱེན་པ་ཐེམ་པ་དང་། རྩ་གི་
ཞབས་རྒྱ་ཏ་ལ་ཐེམ་པ་དང་། ཏ་མགོ་བོ་ལ་ཐེམ་པར་མོས་པ་གསུམ་གྱི་ཆེ་ངེས་བཞིན། རྩ་
མེ་ལ་ཐེམས་ནས་དུ་བ་ལྟ་བུའི་རྟགས་ཤིང་བ་ནས་རྒྱང་སྤང་བ་ལ་ཐེམ་པར་རྩོམ་ནས་མར་
མེ་འབར་བ་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་ཤིང་མོས་པ་བྱེད། མགོ་བོ་སྒྲ་ཆོས་དང་། སྒྲ་ཆོས་ཐེག་ལེ་
དང་། ཐེག་ལེ་རྒྱ་ད་ལ་ཐེམ་པ་གསུམ་གྱི་ཆེ་ངེས་བཞིན་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དང་རྒྱ་དཔང་
མི་དམིགས་པར་སོང་བའི་ཆེ་འོད་གསལ་ཆོས་སྐྱེ་མཛོན་དུ་བྱས་པའི་མོས་པ་བྱས་ན། གཞི་
ལས་འབྲས་གསུམ་གྱི་འོད་གསལ་འཆར་རྩལ་དང་མཐུན་ཆབས་ལྷག་པར་ཆེ་བར་འགྱུར་
ལ། དེ་ཅམ་མ་རྩས་ཀྱང་རང་སེམས་འབྲས་དུས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་སོང་བར་མོས་
པས་སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་དང་ཆོས་སྐྱེ་དེ་ལ་ང་རྒྱལ་འཛོག་པ་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་
ལ། དེ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་བྱུང་ན། ངེས་ངོར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་འགག་
པར་འགྱུར་བས་དེ་ལ་སྟོང་བཅུད་འོད་ཁྱེན་པས་སྤང་བྱས་ཁྱད་པར་མེད་ནའང་། སྟོང་ངེས་ཀྱི་

དམིགས་པ་དང་སྒྲགས་བྱས་ན་གཉིས་སྤང་སྤྱད་པ་ལ་བྱེད་ཆེ་ཞིང་ལྷག་པར་སྤྱིང་གར་སྤྱད་
ཅིང་བྱས་པས་སྤར་གནས་དེར་རགས་པའི་རྒྱུང་སེམས་ཐམས་ཅད་ཐེམས་ནས་དཔེ་དོན་
གི་འོད་གསལ་སྐྱེ་བའི་སྤྱན་བྱེད་དུ་འགོ་བའི་སྟོང་ཉིད་བསྐྱོམ་ཚུལ་པར་བྱིན་ཐེག་པ་ལས་
ཟབ་པའི་གནད་ཡིན་ནོ། །

སྒྲགས་དོན་ནི། ཨོ་གི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་མཆོད་ཡུལ་མཆོད་མཁན་མཆོད་ཇུས་ནམས་
སེམས་གྱིས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་མཆོད། (༡༤)སྣ་ལྷ་མ་རང་བཞིན། རྒྱུ་མི་དག་ལ། སྤྱི་
རྒྱུ་མི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་གཟུང་བས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་ནམ་
པར་དག་པ་དང་། སྣ་ལྷ་མ་རྒྱུ་མ་རྒྱུ་མ་བཞིན་ལ། ཨ་ཉི་མི་ང་སྟེ་ང་སོགས་འཛིན་པས་བསྐྱུས་
པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་ནམ་པར་དག་པར་སྟོན་པ་སྟེ། མདོར་ན་གཟུང་འཛིན་
གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་ནམ་པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་དེ་ཞེས་པ་
ཡིན་ལ། ཡང་ན་ཨོ་གི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་མཆོད་ཞིང་། ཨ་
ཉི་གིས་ང་སྟེ་དེ་ལ་བཏགས་པའི་གང་ཟག་དང་། དེ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་བཏགས་པའི་
རྒྱ་མཆོད་གྱིས་གདགས་གཞི་དང་བཏགས་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པའི་ནམ་དག་ནི་སྣ་ལྷ་མ་
རྒྱུ་མེད་པའི་དོན་དང་། སྤྱི་རྒྱུ་མ་སྣ་ལྷ་མ་རྒྱུ་མ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པའི་
ནམ་དག་ཏུ་བསྐྱུས་པ་ལ་སྤྱར་ཡང་རུང་། སྒྲགས་གཉིས་པའི་དོན། ཨོ་ནི་བཤད་ཟིན། ལྷ་
ཅུ་ཏུ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཡུལ། རྒྱ་མ་ཡི་ཤེས་ཏེ་ཡུལ་ཅན། བཟོ་མི་བྱེད་པ་སྟེ་དེ་གཉིས་ཚུ་ལ་ཚུ་
བཞག་ལྟར་རོ་གཅིག་ལ། སྣ་ལྷ་མ་རང་བཞིན། ལྷ་མ་ཀ་བདག་ཉིད། ཨ་ཉི་མི་ངའོ་སྟེ། ཡུལ་
སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡི་ཤེས་གཉིས་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་
དེ་ངའོ་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །

སྐབས་འདིར་དེ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་ནི། ཐ་མལ་པའི་འཆི་བ་རང་ག་བའོང་རྒྱའི་
ཆབ་ལ་སྐྱོམ་སྐྱོབས་གྱིས་དཔེ་དང་དོན་གི་འོད་གསལ་བསྐྱེད་ཅིང་། དེ་བསྐྱོམས་པས་ཡོ་

ཤེས་ཚུལ་སྐྱེ་མཛོན་དུ་འགྱུར་འོང་བ་དེ་ཉིད་ད་ལྟ་ནས་མཛོན་དུ་བྱས་པའི་ཚུལ་དུ་བྱས་པས་
ན་འཆི་བ་ཆོས་སྐྱར་འབྱེད་པའི་ལམ་ཁྲིམ་ཞེས་བྱ་(༡༩བ)བས། དེས་རང་ལ་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་
འཆི་བ་ཐ་མལ་པ་སྦྱང་ཞིང་ལམ་དུས་ཀྱི་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་རྒྱད་ལ་སྦྱེ་བའི་དགེ་བའི་
ཅ་བ་སྒྲིན་པ་དང་། འབྲས་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཚུལ་སྐྱེ་རྒྱུ་ལ་སྦྱེ་བའི་རྒྱས་པའམ་བག་ཆགས་
ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་ཅིང་གོང་ནས་གོང་དུ་གསོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་ཆོག་གས་
ཞིང་ལ་མཆོད་པ་སོགས་བྱས་པ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་གས་བསགས་པ་དང་། འདིར་སྟོང་
ཉིད་བསྒྲུབ་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་གས་བསགས་པ་ཡིན་པས་ཆོག་གས་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་དུ་
ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆེད་དང་། དེ་ལྟར་ངེས་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་འཛིན་སྦྱངས་མ་ཤོར་བ་བྱས་
ནས། འོག་གི་མཛོན་རྟོགས་ནམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབས་པས། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ནམ་རྟེན་བརྟེན་པར་ཤར་བའི་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཁྱད་
པར་ཅན་བསྐྱེད་པ་དང་། བགེགས་བསྒྲིག་པའི་བསྐྱུང་བའི་མཆོག་དུ་འགྱུར་བ་དང་། དབང་
པོ་རྣལ་པོས་སྟོང་ཉིད་སྤར་མ་རྟོགས་པ་གསར་དུ་རྟོགས་པ་དང་། འབྲིང་གིས་བརྗོད་པ་
བྲན་པ་གསོ་བ་དང་། རྟོན་པོས་རྟོགས་ཟིན་མི་ཉམས་པར་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་
དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། །

གསུམ་པ་འབྱུང་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་དེ་འགལ་རྒྱུན་འགོག་པ་བསྐྱུང་བའི་འཁོར་
ལོ་བསྒྲུབ་པ་ནི། སྐབས་འདི་ནས་ཆེ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་བར་རབ་སྤར་གྱི་ཆོས་སྐྱེ་ལ་
མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་མ་གཡོས་པའི་སྒྲིའི་ཟུང་ཞིག་གིས་བསྒྲུབ་དགོས་པ་ཡིན་ཞིང་།
འོ་སྒྲོལ་ལྟ་བུ་ལས་དང་པོ་བས་དེ་ཅུ་མ་རྒྱས་ཀྱང་། བདག་གིས་ཡེ་ཤེས་ཚུལ་སྐྱེ་ཁོ་ན་
ལ་མི་གནས་པར་གཞན་དོན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱར་ལྡང་བར་བྱའོ་སྐྱམ་དུ་འཕེན་པ་དང་། མ་
དག་པའི་སྟོད་བརྟུད་དང་། དེ་ལ་ལོངས་(༡༩ན)སྟོད་པའི་ལས་ངན་བག་ཆགས་དང་བཅས་
པ་སྐྱུངས་ནས་ལམ་དང་འབྲས་བྱའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་དང་བཅས་པ་

བསྐྱུབ་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་འཕེན་པ་བཏང་ནས། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་གོ་སར་ཡོ་སྔོན་པོ་གྱེན་
འགྲེང་ངམ་ཉལ་སྟབས་བྱས་ནས་མགོ་རྒྱབ་ཏུ་བསྟན་པ་གང་རིགས་ཤིག་ཐོལ་གྱིས་བྱུང་།
དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བའི་མདོག་ཅན་ལེབ་མོ་གཞུའི་དབྱིབས་
ཅན་གཞུ་རྒྱུད་ལྟ་བུའི་ཕྱོགས་མདུན་ནམ་ཤར་དུ་བསྟན་པ། དེའི་གཡས་གཡོན་གྱི་མཆོག་
མ་གཉིས་སུ་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་མཆོན་པ། དེའི་སྟེང་དུ་རྩི་དམར་པོ་ཉལ་འགྲེང་གང་རྒྱུད་
ལས་མེ་དཀྱིལ་བྱར་གསུམ་པའི་བྱར་གཅིག་མདུན་ལ་བསྟན་པ། རོས་ཀྱན་ལ་མེ་འབར་བའི་
སྟེང་བས་མཆོན་པ། དེའི་སྟེང་དུ་འུ་དཀར་པོ་ཉལ་འགྲེང་གང་རྒྱུད་ལས་རྒྱུད་དཀྱིལ་དཀར་པོ་
དབྱིབས་རྒྱུ་པོ་མཐུལ་ཁ་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ། དབྱས་སུ་བྱམ་པ་རྒྱས་གང་བ་རྒྱ་ནང་དུ་བྱབ་པས་
མཆོན་པ། དེའི་སྟེང་དུ་ལི་སེར་པོ་ཉལ་འགྲེང་གང་རྒྱུད་ལས་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་སེར་པོ་གྱུ་
བཞི་བ་བྱར་བཞིར་དོ་རྩེ་ཅེ་གསུམ་པས་མཆོན་པ། དེའི་སྟེང་དུ་རྩྱུ་སྔོན་པོ་ཉལ་འགྲེང་གང་
རྒྱུད་ལས་སྙེ་ཆོགས་དོ་རྩེ་རྩ་སོགས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་འོག་གཞི་དང་འབྲ་བའི་ལྟེ་བར་
རྩྱུ་ཡིག་སྔོན་པོས་མཆོན་པར་བསམ། འབྱུང་བ་བཞིའི་ཆད་སོགས་སྐྱུང་འཁོར་གྱི་རྒྱ་ཁྱོན་
ལ་དབགས་ནས་བསྐྱོམ་པར་བྱ། སྙེ་ཆོགས་དོ་རྩེའི་ལྟེ་བའི་རྩྱུ་ལས་འོད་ཟེར་འོག་ཏུ་ཉི་འོད་
དུས་གཅིག་ཏུ་ཕོག་པ་ལྟར་འཕྲོས་པ་ལས་འོག་ཐམས་ཅད་ལྷགས་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་དོ་རྩེའི་
ས་གཞི། འོད་ཟེར་འོགས་སུ་སྒོར་སྒོར་འཕྲོས་པ་ལས་འོགས་ཐམས་ཅད་(༡༩བ)དུ་དོ་རྩེའི་
རྩ་བ་རྒྱུ་པོ། རྩྱུ་གི་འོད་ཟེར་སྟེང་དུ་གདུགས་བཏེག་པ་ལྟར་འཕྲོས་པ་ལས་སྟེང་དོ་རྩེའི་
གྲུང་སོག་གྲུང་གྱི་སྟོང་ལྟ་བུ། ཡང་འོད་ཟེར་སྟེང་དུ་འཕྲོས་པ་ལས། གྲུང་གྱི་འོག་རྩ་བའི་
སྟེང་གི་མཆོམས་དེར་དོ་རྩེའི་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲ་རེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བར་མཆོམས་ལྟ་བུ་མོ་
ཅམ་ཡང་མེད་པར་དུམ་བུ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཅིང་དོ་རྩེ་ཆེ་བ་རྣམས་གྱི་ཁོང་གསེང་ལ་རྒྱུད་བ་
དུལ་ལྟ་བུ་རབ་ཅམ་གྱིས་བར་མཆོམས་མེད་པར་གཏམས་པས། བསྟན་ན་དོ་རྩེའི་རྣམ་པ་ལྟ་
བུ་ལ། དེག་ན་དོ་རྩེའི་ཞལ་ཞལ་བྱས་པ་ལྟ་བུར་འཇམ་པ། བསྐྱལ་བའི་མེ་རྒྱུད་གིས་ཀྱང་

འཛིག་པར་མི་རྒྱས་པའི་སྤྱི་ཞིང་མཁའ་གསལ་པར་བསམ། སྤྱང་འཁོར་གྱི་དབང་སྐྱོང་ཆོངས་
པའི་འཛིག་རྟེན་ནས་འོག་གསེར་གྱི་སྤྱི་གཞི་ལ་སྤྱལ་གྱི་བར་རམ། སྤྱང་འོག་མིན་ནས་འོག་
རྒྱུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བར་དང་། རྒྱ་ཕྱིའི་ལྷགས་འི་ལ་སྤྱལ་པ་ཅམ་མམ། ཡང་ན་རང་གིས་
ཇི་ཅམ་འདོད་པ་དེ་ཅམ་དུ་བསྐྱོམ་པས་ཆོག་ཅིང་། རྩོམ་པའི་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་རྩོམ་པའི་འབར་
བའི་མེ་སྤྱལ་ཁོམ་ཁོམ་འཕྲོ་བ། ཕྱི་རོལ་དུ་རྒྱ་གྲུང་ལས་རྩོམ་པའི་མེ་བསྐྱལ་པ་འཛིག་དུས་གྱི་
མེ་ལྟ་བུ་ཁ་དོག་སྤྱལ་པ་དུག་པའི་སྤྱི་དང་བཅས། སྤྱང་འོག་ཕྱོགས་མཆམས་ཐམས་ཅད་དུ་
སྤྱི་མེད་པར་འཕྲོ་ཞིང་འཕྲོ་བ། དེ་དག་གི་ནང་དུ་རྩོམ་པའི་མེ་ལྟ་བུ་མེད་ཅི་ཞེས་པའི་མེད་པ་
སྤྱང་ནས་འོག་འོག་ནས་སྤྱི་དང་། ཕྱི་ནས་ནང་། ནང་ནས་ཕྱིར་བུ་ཡུག་འཕྲོ་བ་ལྟར་འཕྲོ་བས་
བ། གཤམ་ཕྱོགས་པ་རྣམས་དེར་འོང་བ་ལྟ་བུ་ཅི་བལྟ་བ་ཅམ་ཡང་མི་རྒྱས་ཤིང་། དཀར་ཕྱོགས་
པ་རྣམས་ཀྱིས་འཇམ་འོད་དུ་མཐོང་བ་དེ་ལྟ་བུ་བསྐྱོམ་པ་ནི་སྤྱང་འཁོར་ཐུན་མོང་བའོ། །ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་རྒྱ་གྲུང་དཔེ་དབུས་སུ་སྤྱི་མེད་པའི་ཞིག་ཐོལ་གྱིས་བྱུང་། དེ་ལྟ་བུ་ལས་
བྱུང་བའི་(༡༠ན)འཁོར་ལོ་མེད་པའི་ཅི་བས་བཅུ་བ། སྤྱང་འོག་གི་ཅི་བས་གཉིས་མདུང་རྟེང་
ཁ་སྤྱད་པ་ལྟ་བུ་ལྟེ་བའི་སྤྱབས་ཤིན་དུ་ཡངས་བ། ཕྱོགས་མཆམས་ཀྱི་ཅི་བས་བརྒྱད་རལ་
གྱི་མོ་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་སྤྱང་འོག་གི་ཅི་བས་འཕྲད་མཆམས་ནས་འཕྲོ་བ། གཤམ་སྤྱིར་དུ་
མཁའ་གསལ་པར་འཁོར་བ། དཔེ་ལྟེ་བའི་དབུས་དང་། སྤྱང་འོག་གི་ཅི་བས་ཀྱི་སྤྱབས་སྤྱིར་གྱི་
ནང་དང་ཕྱོགས་མཆམས་ཀྱི་ཅི་བས་བརྒྱད་ཀྱི་ཅི་མེད་སྤྱང་དུ་དེ་ལ་མ་རེག་ཅམ་གྱི་སྤྱི་ཆོགས་
པ་རྣམས་དང་ཆེ་ཉིའི་གདན་རེ་རེ་བསམ། དབུས་ཀྱི་གདན་གྱི་སྤྱང་དུ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་དོ་བོ་སྤྱི་
མཐོང་ནག་དེ་ལས་རང་ཉིད་གཞོད་མཛེས་རྒྱལ་པོ་སྤྱི་མཛོག་ཆར་སྤྱིན་ལྟར་གནག་པ། དབུ་
ཐོད་དང་མཁའ་གསལ་གཅིག་པ་ལ་སྤྱི་པ་ཐོད་ཆད་འབྱུང་བོ་གསུམ་དུ་དོད་པའི་ཞལ་གསུམ་གྱི་
ཅི་ཞལ་མཐོང་ག། གཤམ་དཀར་། གཤམ་དཀར་བ། མོག་པའི་དཀར་ལོལ་ཁ་གཅིག་ནས་
དབུང་མགོ་གསུམ་སྤྱང་འོག་དུ་གྱེས་ནས་འཕྲོ་བའི་ཕྱག་དུག་གི་དང་པོ་གཉིས་རང་འབྲའི་

ཡུམ་ལ་འབྱུང་ཅིང་། ལྷག་མ་གཤམ་གཉིས་རིན་པོ་ཆེ་དང་ལྷགས་ཀྱི། གཡོན་གཉིས་བསྐྱེད་
དང་ཞགས་པ་འཛིན་པ། ཞབས་གཤམ་བསྐྱེད་ཞིང་གཡོན་བརྒྱུད་བའི་སྟབས་ཀྱིས་མེད་དུང་
རབ་རྟུ་འབར་བའི་དབྱུས་ན་བཞུགས་པ། ཁྱོ་བོའི་ཉམས་དང་། རྒྱུན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་ལ་
ངའི་སྟུང་པའི་ང་རྒྱལ་དང་གསལ་སྒྲུང་བསྐྱེད། དེ་ནས་རང་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་
པའི་སྦྱོར་མཆོམས་དང་། ལྷགས་ཀའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྤྱོད་པ་བཅུ་འཁོར་གྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་
དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཁྱོ་བོ་བཅུ་འཁོར་ནས་པར་སྦྱོར་དངས། རང་གི་ཞལ་ནས་(༡༠བ)ཞུགས་
པ་ལྷགས་ཀར་ཆགས་པ་ཆེན་པོའི་མེས་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་སུ་ཞུ་ནས། ཁྱོ་བོ་རང་རང་གི་
མདོག་ཅན་གྱི་ཐིག་ལེ་བཅུར་གྱུར། རྫོ་རྫོའི་ལམ་ནས་ཡུམ་གྱི་བསྐྱེད་དེ་ལྷགས་ཀར་སོང་
པ། རང་མདོག་ཅན་གྱི་རྩྭ་རིང་པོ་བཅུ་དང་། དེ་ལས་ཁྱོ་བོ་བཅུར་གྱུར་པ་སྦྱོང་འོག་སྤྱོད་པ་
མཆོམས་བརྒྱུད་དུ་འཁོད་པར་བསམས་ནས། མདོན་རྫོགས་བཞིན་རིམ་གྱིས་གསལ་བཟུང་།
དེ་ཡང་གཤིན་རྫོའི་གཤེད་ལྷ་བྱ་ལ་མཆོན་ན། གཤིན་རྫོའི་གཤེད་སྤོ་བོ་ནས་སྒྲུང་གི་ཅོད་
པན་ཅན་ཞེས་སོགས་བཞིན་གསལ་བཟུང་རྫོའི་སྤྱོད་པ་ལྷགས་ཀར་ནས་པར། བསྐྱེད་ནས་
ཚུར་རྫོ་རྫོའི་ལམ་བརྒྱུད་རང་གི་ལྷགས་ཀར་དངས། རྩྭ་ཞེས་བཛོད་པའི་ཆེ་དེ་ནས་བྱིར་སྤྱོད་
ཏེ། འར་ཅིབས་གྱི་རང་གི་གདན་ལ་འཁོད་པར་མོས་པའམ། ཡང་ན་རང་གི་ལྷགས་ཀར་མ་
དངས་པར། རྩྭ་ཞེས་བཛོད་པ་དང་མཉམ་དུ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྦྱོར་མཆོམས་ནས་སྤྱོད་ཏེ་རང་གི་
གདན་ལ་འཁོད་པར་མོས་ཀྱང་བྱུང་ལ། གཞན་ནམས་ཀྱང་དེ་དང་འབྲེལ། གཙུག་ཏྲར་འཁོར་
ལོས་སྦྱར་བ་ནི། གཙོ་བོའི་སྦྱོང་གི་ཅིབས་གྱི་སྤྱོད་པ་སྦྱོང་གཙོ་བོ་ལས་ཅུང་ཟད་མདུན་ངོས་
གྱི་གདན་ལ་ཞལ་རང་སྤྱོད་པ་ལ་གཟིགས་པ་དང་། རྫོ་རྫོའི་ས་འོག་འོག་གི་ཅིབས་གྱི་སྤྱོད་པ་
སྦྱོང་གི་ནང་གཙོ་བོ་ལས་ཅུང་ཟད་རྒྱབ་སྤྱོད་པ་གྱི་གདན་ལ་ཞལ་རང་ལ་སྤྱོད་པ་པར་མོས།
ཁྱོ་བོ་བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དབྱུ་སྒྲ་དམར་སེར་གྱེན་དུ་འབར་བ་སོགས་མདོན་རྫོགས་
ལྷར་གྱི་ཁྱོ་བོའི་ཉམས་དང་། རྒྱུན་ཆ་ལྷགས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྦྱོང་ལས་དག་

པོའི་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བ་དང་། ཁྱོ་བོ་མཚོན་ཆ་ཐོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟེང་འོག་ཕྱོགས་
མཚམས་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྱོན་འཁྲིགས་(༡༡ན)པ་ལྟར་འཕྲོས་པས་གདུག་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཆར་གཙོད་ཅིང་། དེ་དག་གིས་སྐྱད་ཅིག་ཅམ་ཡང་སྤྲགས་བལྟ་མི་རུས་པར་བསམ། རྒྱན་དུ་
ཁྱོ་བོ་རྣམས་ཞལ་ནང་དུ་བལྟ་བས་བསྐྱུང་བའི་མོས་པ་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། བགོགས་ལྷག་པར་
ཆེ་བ་དང་། ཕྱིར་བསྐྱོག་སོགས་ལ་ཁྱོ་བོ་ཞལ་བསྐྱུར་བ་དང་། བསྐྱུབ་བྱ་སྤྲ་བ་དང་། སྤྲགས་
བསྐྱེ་བའི་གཞན་སོགས་ཞལ་ཤེས་གྱི་མན་ངག་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གང་དུ་འཆང་རྒྱ་བའི་གནས་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་
བཅས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། བར་དོ་ལོངས་སྐྱར་འཁྲེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་དངོས་རྒྱ་རྩོ་རྩེ་
འཛིན་པ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རང་སྤྱང་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་གཞོད་མཛེས་ཡབ་
ཡུམ་དུ་གནས་པ་དེ་ཉིད་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཆགས་པ་ཆེན་པོས་མེར་གྱིས་ཞུ་བ་ལས་
རྩོ་རྩེ་སེམས་དཔར་མངོན་རྟོགས་ལྟར་བསྐྱེད། དེ་ཉིད་ཀྱང་ཆགས་པ་ཆེན་པོས་ཞུ་བ་ལས་
ཆོས་འབྱུང་དཀར་པོ་བྱར་གསུམ་པ། དེ་ཡང་ཤོག་བྱ་བྱ་བཞི་པ་གསུམ་གྱི་ཕྱོགས་གསུམ་
སྐྱར་ནས་ཀྱེན་དུ་བསྐྱུང་བའོ། །ནང་མཚོད་ཐོད་པའི་སྟེགས་ཀྱེན་དུ་བསྐྱུང་བ་ལྟ་བུ་བྱར་
གཅིག་འོག་དང་བྱར་གཉིས་ཀྱེན་དུ་བསྐྱུན་ནས་བསྐྱོམ་པའོ། །ཡང་ན་དམར་གཏྲར་བྱར་
གསུམ་ནང་བྱས་པ་ཅེ་མོ་བྱར་དུ་བསྐྱུན་པ་ལྟ་བུའི་སྟེང་གི་བྱར་གཅིག་མདུན་དུ་བསྐྱུན་པ་
བསྐྱོམས་ཀྱང་བྱང་བ་སྤྲད་རྒྱུད་པའི་གོང་མ་རྣམས་བཞེད། དེ་གཉིས་གང་བྱས་ཀྱང་འབྲ་
བར། ཅེ་མོ་སྤྲ་བ་བྱར་དུ་བྱག་ཅིང་། གདེངས་ཀ་ཆེ་བ་ཀྱེན་དུ་ཕྱོགས་པའི་འོག་བྱར་དུ་པི་
ཡིག་ལྡང་གྲུ་ལས་ལྷ་བ་འོག་བྱར་འབྲད་མཚམས་ནས་འཕྲོན་པའི་སྟེ་(༡༡བ)ཆོགས་བསྐྱེ་
འདབ་མ་དཀར་སེར་དམར་ལྡང་སྟེལ་བའི་རེ་བཞིའོ། །སོ་གཉིས་སམ། བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ།
བསྐྱེ་དེའི་གོ་སར་སེར་པོ། ལྟེ་བ་ལྡང་གྲུ། འདབ་མའི་ཕྱི་མཐའ་ནས་ཕྱི་མཐའི་བར་ལ་ཆ་སྤན་
གྲུ་བཞི། ལྟེ་བའི་ཕྱིར་མཐའ་ནས་ཕྱི་མཐའི་བར་ཆ་སྤན་བརྒྱུད་ཅུ། དེ་ཡང་ཆོས་འབྱུང་གི་

དབྱིབས་སྣ་མ་ལྟ་བུ་བྱས་ན་རྟེན་བརྟེན་པ་ཡོངས་རྫོགས་དེའི་ནང་དུ་ཆུང་པ་གོ་བདེ་ཞིང་།
ཕྱི་མའི་ལུགས་ལ། སྟོང་གི་བྱར་གསུམ་གྱིས་རྫོང་རྩ་ལ་རེག་པར་བྱས་ནས་དེའི་ནང་དུ་རྟེན་
བརྟེན་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཆུང་པར་བསྐྱོམ་པ་དང་། ཡང་བསྐྱོམ་ཆོས་འབྱུང་གི་ཁ་གཅོད་ལྟ་བུར་
བསྐྱོམས་པའི་སྟེང་དུ་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པའི་བཞེད་པ་གཉིས་གང་བྱས་ཀྱང་འབྲ་བར་
བཞེད། དེའི་ལྟེ་བར་རྩྱུ་སྟོན་པོ་ཉལ་འབྱེད་གང་རུང་ལས་སྣ་ཆོགས་རྫོང་རྩེ་ཕྱོགས་རེར་རྩ་
གསུམ་གསུམ་ཡོད་པའི་བཅུ་གཉིས་སམ་ལྟ་ལྟ་ཡོད་པའི་རྩ་ཉི་ལྷ་པ་གང་རུང་གི་རྩ་རྣམས་
ཕྱོགས་མདོག་། ལྟེ་བ་སྟོན་པོ། རྩའི་སྟོམ་ལ་དབྱས་རྩ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བ་ལ་ཆ་སྟན་གསུམ།
དབྱས་ཀྱི་སྟོམ་ལ་བཞི། ཅེ་མོ་ལ་གཅིག་། ཕྱོགས་རྩ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བ་ལ་ཆ་སྟན་གཉིས། དབྱས་
ལ་གསུམ། རྩ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་ལ་ཆ་སྟན་བཅུ་དྲུག་། དབྱིབས་ཕྱོགས་རྩ་རྣམས་དབྱས་
རྩའི་ཆངས་ཐིག་གི་སྟེང་ནས་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་ཆ་སྟན་བརྒྱད་བརྒྱད་སོང་བ་ནས་རྩའི་ཕྱི་
འཕྲོན་ཞིང་། དྲུག་གི་མཆམས་ནས་ནང་འཕྲོན་པ། ཅུང་ཟད་ཕྱིར་གྱིས་ཉེ་གྲག་པའི་ཅེ། དབྱས་
རྩའི་ཅེ་ནས་ཆ་སྟན་གཉིས་ཕྱིར་སོང་བའི་མཆམས་སུ་བྱུག་པ། ཕྱོགས་རྩ་རྣམས་འགོ་བ་
སྟོང་རྩེས་མི་གཏོང་བ་མཆོན་པའི་ཆུ་སྟོན་གྱི་ཁ་ནས་འཕྲོན་པར་བྱ། ལྟེ་བའི་དབྱིབས་བྱ་
བཞི་བྱེ་ལེབ་ཀྱི་རྣམ་(༡༢ན)པ་ཅན། རྒྱར་སྟོ་ཆད་བཅུ་གཉིས། རྩ་ལྟ་པ་ལ་དབངས་སུ་སྟོ་
ཆད་ལ། དེའི་ལྟེ་བའི་སྟེང་དུ་རྩྱུ་དཀར་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོན་གྱི་འོད་ཟེར་འསྟོ་བ་ལས་རྣམ་
སྟངས་ལ་བ་ཡུམ་མངོན་རྟོགས་ལྟར་བསྐྱེད་པ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་ཆགས་པ་ཆེན་པོས་
ཞུ་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་བྱ་བཞི་སྟོ་བཞི་པ་སོགས་མཆོན་ཉིད་ཡོངས་
སུ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་ནས་རིམ་གྱིས་གསལ་གདབ་པ་ལ། ལྟོ་ཆོགས་རྫོང་རྩེའི་ལྟེ་བའི་དབྱས་
ནས་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་ཆ་སྟན་བཅུ་དྲུག་རེ་སོང་བའི་མཆམས་ནས་དཀར་སེར་དམར་ལྗང་
སྟོ་བའི་ཅིག་པ་རིམ་པ་ལྟ་པོ་རེ་རེའི་ཞེང་ལ་ཆ་སྟན་གཅིག་གི་ལྟ་ཆ་རེ། སྟོམས་པའི་ཞེང་
ལ་ཆ་སྟན་གཅིག་ཅིག་པའི་དབངས་ལ་ཆ་སྟན་བཅུ་གསུམ། ཅིག་པའི་སྟེང་དུ་རིན་པོ་ཆའི་

པ་གུ་དམར་པོ་དཔངས་ཞེང་ཆ་སྤན་གཅིག་པ་ལ་རེན་པོ་ཆེ་བྱར་གསུམ་གྱུ་བཞི་ཟླ་གས་ལྷམ་
པོ་སོགས་ཀྱི་སྤྱ་བཏབ་པས་མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བ། དེའི་སྤྱིང་དུ་གསེར་གྱི་སྐྱ་རགས་
ཞེང་ཆ་སྤན་གཅིག་ཡོད་པ་བཞིས། ཅིག་པ་གར་ཡོད་སར་ཁོར་ཡུག་དུ་བསྐྱོར་བ། གསེར་
ཀྱི་སྐྱ་རགས་རེ་རེ་ལ་ཡང་འོག་དུ་རྫོང་སྤྱིང་པའི་ཀ་བ། དེའི་སྤྱིང་དུ་ཐུ་ཉིག་དམར་པོའི་བྲེ།
དེའི་སྤྱིང་དུ་སྤྱག་གི་གཞུ། དེའི་མཆོག་མ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་ཤེལ་གྱི་ཀ་ཚུང་རེ། དེའི་སྤྱིང་དུ་
བྲེ་ཐུ་ཐུའི་བྲེ། དེའི་སྤྱིང་དུ་དདུལ་གྱི་གཞུ་རྣམས་བཅེགས་པའི་བྲེ་སྤྱངས་བྱི་ནང་ཉིས་གཤིབས་
བར་བར་དུ་བཀོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་གསེར་གྱི་སྐྱ་རགས་སྤམ་བྱུ་ལྟ་བུ་བརྒྱང་བས་བར་
སྤྱིང་གི་ཁ་གསེང་ཡོད་པ། དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྤྱོམས་པའི་དཔངས་ལ་ཆ་སྤན་གཉིས།
གཞལ་ཡས་ཁང་གི་(༡༢བ)ཙ་ཐིག་དང་ཆངས་ཐིག་འཕྲད་མཆོམས་ནས་ཆ་སྤན་གཅིག་ནང་
དུ་འོང་བའི་སར། གསེར་གྱི་རྫོ་རྗེའི་སྤྱིང་བ་དཔངས་ཞེང་ཆ་སྤན་རེ་རེ་ཡོད་པའི་ལྷམ་པོས་
བསྐྱོར་བ། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དབུས་ནས་ཕྱོགས་བཞི་དུ་ཆ་སྤན་བཞི་དང་གཅིག་གི་གསུམ་
ཆ་རེ་སོང་བའི་སར། དཔངས་ཞེང་གཉིས་ཀར་ཆ་སྤན་རེ་རེ་ཡོད་པའི་གསེར་གྱི་རྫོ་རྗེའི་
སྤམ་བྱུ་མིག་མང་རིས་སུ་བཏང་བ་སྤྱོ་མོ་རྫོར་སྤྱིང་ལྷམ་པོ་ལ་བྱུག་པའི་མཆོམས་བརྒྱད་ནས་
འཛོན་པའི་ཀ་བ་ཞེང་ཆ་སྤན་གཅིག །དཔངས་ཆ་སྤན་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པ་བརྒྱད་བཅུ་གསུམ།
དེ་ཡང་ཤར་གྱི་ཀ་བ་གཉིས་དཀར་པོ་རྩལ་སྤྱ་རབ་ཚུན་ཆད་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པ། ལྟོར་རིན་
པོ་ཆེ་ལས་གྲུབ་པའི་ཀ་བ་སེར་པོ་གཉིས། རུབ་དུ་བརྒྱ་ལས་གྲུབ་པའི་ཀ་བ་དམར་པོ་གཉིས།
བྱང་དུ་རལ་གྱི་ལས་གྲུབ་པའི་ཀ་བ་ལྗང་གྲུ་གཉིས། དེ་དག་གི་སྤྱིང་དུ་བྲེ་གཞུ་བྱང་གཞུ་རིང་
སྤྱོམས་པའི་དཔངས་ལ་ཆ་སྤན་གཉིས། དེའི་སྤྱིང་དུ་འོག་གི་རྫོ་རྗེའི་སྤྱིང་བ་དང་མིག་མང་
རིས་འགོ་ཡུགས་འབྲ་བའི་རྫོ་རྗེའི་གདུང་འཁོར་དང་གདུང་རིང་བཏང་བའི་དཔངས་ལ་ཆ་
སྤན་གཅིག་པའི་སྤྱོ་གསེར་སྤམ་འོག་མ་གཉིས་ལ་བཀལ་བ། གསེར་གྱི་སྐྱ་རགས་ཀྱི་སྤྱིང་
ནས་བྱིར་ཆ་སྤན་བྱེད་གཉིས་འཛོན་པའི་སྤྱོ་མོར་ཚུ་སྤྱིན་གྱི་ཁ་ཡོད་པའི་སྤམ་རྩམ་ཞེང་ཆ་

ཐན་ཕྱིད་རེ་ཡོད་པ་ཕྱོགས་རེར་ཉི་ཤུ་ཙུ་བརྒྱད་རེ་ཡོད་པའི་ནང་སྟེ་གཤུང་འཁོར་རྒྱུ་པོ་ལ་
བཀའ། ཡང་གཤུང་འཁོར་རྒྱུ་པོ་ལ་ཕྱི་སྟེ་དང་། ནང་གི་རེ་ཅུ་མིག་བྱ་བཞི་པའི་གཤུང་ལ་
ལྷུ་མ་སྟེ་ནང་མ་བཀའ་བའི་སྟེང་དུ་ཐོག་འདམ་བྲས་ནས་ཐོག་ཕུབ། དེའི་སྟེང་དུ་ཀ་རྩུང་
བསེག་ཁ་ཅན་དང་གཤུང་ལེབ་སོགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱ་ཕིབས་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་རྒྱད་
བཞུགས་པའི་ཁང་རྩུང་། དེའི་སྟེང་(༡༣ན)དུ་པད་སྤངས་ནོར་བུ་རྩི་རྩེའི་ཉོག་ལ་སོགས་པ་
འཕྲིད་ཡིག་གཞན་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱ། ཕྱིའི་ལྷུ་མ་སྟེ་འི་རྒྱ་སྤོ་གྱི་ཁ་རྣམས་ནས་རིན་པོ་
ཆའི་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་ཕྱིད་པ་དང་། དར་འཕན་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ། ལྷུ་མ་སྟེ་དེའི་སྟེང་དུ་ཆ་
ཐན་གཉིས་པའི་ལྷུ་མ་ཐུང་ཆ་ཐན་ཕྱིད། སྟེ་འོག་མ་ལས་ཕྱིར་འཕགས་པ་དེའི་སྟེང་དུ་གསེར་
གྱི་བྱ་འདབ་བཀའ། བྱ་འདབ་གྱི་ཞེང་ལ་ཆ་ཐན་གཉིས་པའི་སྟེར་ཆ་ཐན་གཅིག་པའི་ཤར་
བྱ་དཀར་པོ་དབྱིབས་རུས་རྒྱུ་གྱི་ཟ་ར་ཆགས་ལྟ་བུ། བྱ་འདབ་གྱི་སྟེང་དུ་རིན་པོ་ཆའི་མདའ་
ཡབ་དཀར་པོ་སྒྲ་འདབ་མ་ཕྱིད་པའི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་དབངས་ཞེང་གཉིས་ཀ་ལ་ཆ་ཐན་རེ་
རེ་ཡོད་པ་བསྐྱིགས་པ་གོང་མཆུ་འམ་བུ་ཤུ་ལྟར་བསྐྱང་བས་མཛེས་པ། ཕྱོགས་བཞིའི་ཅིག་
པའི་དབུས་སུ་ཆ་ཐན་བཞིའམ་སྟོ་ཆད་གཅིག་ཡོད་པའི་སྟོ། ཅིག་འགམ་དེ་ཉིད་ནས་སྟོ་ཆད་
རེ་མདུན་དུ་སོང་བའི་སྟོ་ཁྱད། དེ་ནས་གཡས་གཡོན་དུ་ཆ་ཐན་གཉིས་རེ་སོང་བའི་སྟོ་འགམ།
དེ་ནས་ཕྱིར་ཆ་ཐན་གཉིས་རེ་སོང་བའི་སྟོ་ལོགས། སྟོ་ཁྱད་གཡས་གཡོན་གྱི་སྟེང་གི་ནང་
ངོས་སུ་ཕྱི་བྲམས་བྱ་བཞི་པའི་ལྷུ་མ་སྟེ་ཕྱི་མ་འགེལ་བའི་གཤུང་དང་། ཕྱི་ངོས་སུ་སྟོ་ཁང་གི་
ལྷུ་མ་སྟེ་ནང་མ་འགེལ་བའི་གཤུང་དེ་གཉིས་གྱི་བར་གྱི་སྟོ་ཁྱད་གཡས་གཡོན་ལ་ལྷུ་མ་བཞི་
འཕྲིད་ལ་བཏང་། སྟོ་ལོགས་གྱི་གདོང་གི་ཅིག་རྒྱུན་པ་གྱ་དང་བཅས་པའི་སྟེང་གི་གསེར་གྱི་
སྒྲ་རགས་ལ་སྟོ་ཁང་གི་ལྷུ་མ་སྟེ་ཕྱི་མ་བཀའ་ཞིང་། དེའི་ལྷུ་མ་སྟེ་ནང་མ་སྟོ་འགམ་གཡས་
གཡོན་དང་། དེའི་བར་གྱི་གཤུང་ལ་བཀའ་བའི་སྟེང་དུ་ཐོག་འདམ་བྲས་ནས་ཁོ་ཁང་དང་སྟོ་
ཁང་གི་ཐོག་ཕུབ། སྟོ་ཁྱད་(༡༣བ)གྱི་ཅིག་གདོང་ཕྱི་མའི་གཤུང་འོག་དུ་སྟོ་འི་ཡ་ཐེམ་མ་ཐེམ་

འགྲམ་པ་ཕན་ཚུན་རྣམས་ཀྱི་ཞེང་ལ་ཆ་སྟན་བྱེད་བྱེད། དེ་ལ་སློ་སྤྲེགས་ཞེང་ཆ་སྟན་བྱེད་གཉིས་པ་གཉིས་བཅུགས་པའི་དབངས་ཆ་སྟན་བཅུ་གསུམ་མ་ཡོང་ཅམ་ཡོད་པ་བྱེ་ཆེ་བྱེར་གྱིས་འགོ་བ་སྤྲེགས་མདོག་། སློའི་ཡ་ཐེམ་དང་གཏུང་གི་བར་དུ་དབངས་ཞེང་ཆ་སྟན་གཉིས་རེ་ཡོད་པའི་ཤར་དུ་འཁོར་ཡོད་ཀར་པོ། ལྷོར་རིན་པོ་ཆེ་སེར་པོ། ལུབ་ཏུ་བརྒྱ་དམར་པོ། བྱང་དུ་རལ་གྱི་ལྗང་གུ་རྣམས་སྟེང་འོག་ཏུ་ཉིས་བཅུ་གསུམ་གཉིས་གཤེལས་སུ་ཡོད་པ། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཕྱིའི་ཅིག་འགྲམ་དུ་འདོད་ཡོན་གྱི་སྒྲམ་བྱ་དམར་པོ་དབངས་ཞེང་གཉིས་ཀར་ཆ་སྟན་གཉིས་པས་བསྐྱོར་བའི་སྟེང་དུ་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་སློ་བཞིའི་གཡས་གཡོན་དུ་གཉིས་གཉིས་བྱག་ན་མཆོད་རྩས་དུ་མ་ཐོགས་པ་ཞལ་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་སྤྲེགས་ཏེ་མཆོད་པ་བྱེད་བཞིན་པ། སློ་དང་སློ་བྱུང་གྱི་ཕྱིའི་མཆོམས་རྣམས་སུ་ཆླ་བྱེད་དཀར་པོའི་དབུས་སུ་རིན་པོ་ཆེ་བྱེར་བརྒྱད་པ་དམར་པོ་དང་དེའི་སྟེང་དུ་རྩྭ་རྩྭ་སེར་པོ་ཅེ་ལྷ་པས་མཆོན་པ་རེ་རེ། འོག་གི་ཕྱིའི་བྲ་བཞི་དང་ནང་གི་བྲ་བཞིར་ཆླ་བྱེད་རྩྭ་རྩྭ་རིན་ཆེན་གྱིས་མཆོན་པ་རེ་རེ། སློ་བཞིའི་རྩྭ་བབས་ནི་སྒྲ་ཆོགས་རྩྭ་རྩྭའི་རྩྭའི་བར་བར་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་ཐེམ་སྐྱས་བང་རིམ་བཞི་ཡོད་པའི་རེ་རེ་ཞེང་ལ་ཆ་སྟན་གསུམ་གསུམ་དང་། སྤྱིད་ལ་ཆ་སྟན་བཅུ་བྱུག་། ཐེམ་སྐྱས་རེ་རེ་ལ་སེང་སྐྱས་དང་བཅས་པ། ཐེམ་སྐྱས་གོང་མའི་སྟེང་གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་སྟེགས་བྱ་བྲ་བཞི་པ་རེ་རེ། དེའི་སྟེང་དུ་བུམ་པ་ལས་འཐོན་པའི་ཀ་བ་དབུས་སྤྱིར་ཞེང་སྟེ་གཉིས་སྟེ་བྲ་བཞི་པ་རེ་རེ། དེའི་སྟེང་དུ་པར་དང་བཅས་པའི་དབངས་ཆ་སྟན་ལྷ་ལྷ་ཡོད་པ་སྤྲེགས་རེར་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བཞི་བཅུ་གསུམ་པའི་(༡༩༩)སྟེང་དུ་གསེར་སྒྲམ་རྒྱ་གསེར་ལས་བྲུབ་པ་སྤྱིད་ཆ་སྟན་བྱེད་གསུམ་ཡོད་པ་རེ་རེའི་སྟེང་དུ་ཤར་བྲ་བཞི་སྟོན་པོ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱི་སྤྱིགས་དཀར་པོ་མཆུ་མེད་པ་མགོ་མཐུག་ཡོག་ནས་བསྐྱེད་པ་ལྷ་བྲུས་མཆོན་པ། དེའི་སྟེང་དུ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་གཞི་དམར་པོ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་བྱེར་གསུམ་སོགས་དབྱེལས་དང་ཁ་དོག་སྒྲ་ཆོགས་པ་འབྲུར་དོད་པས་པ་གུ་ལྷར་སྟེལ་མར་བརྒྱན་པ། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱིད་ལ་ཆ་སྟན་གསུམ། དེའི་སྟེང་དུ་

ཏྲི་མིག་ནི་གཞི་ལྗང་གྲུ་ལ་ཏྲི་མིག་རྩེས་ལྟ་བུའི་རི་མོས་མཚན་པའི་སྲིད་ལ་ཆ་སྟན་ཟུ། དེ་
གསུམ་གྱི་སྒྲིལ་ཆ་སྟན་གཅིག་གིས་གསེར་སྒྲིལ་ལས་བྱེད་ཐལ་བ། དེའི་སྒྲིལ་དུ་ཐུན་སྒྲིལ་འོག་
མའི་ཀ་བའི་དཔངས་ལ་ཆ་སྟན་བྱེད་གཉིས། ཐུན་སྒྲིལ་རང་གི་སྒྲིལ་དངོས་ཀྱི་སྲིད་ལ་ཆ་སྟན་
བྱེད་ལྟ་དང་འོག་ལ་བཞི། དེའི་སྒྲིལ་དུ་ཕ་རྒྱ་ཁ་དོག་སྒྲིལ་ཆོགས་པ་སྲིད་ལ་ཆ་སྟན་ཟུ། དེའི་
སྒྲིལ་ལ་ཐུན་སྒྲིལ་གོང་མའི་ཀ་བ་དཔངས་གོང་མཚུངས། ཐུན་སྒྲིལ་གོང་མའི་ཀ་བའི་བྱི་
མཐའ་དང་འོག་མའི་ཀ་བའི་ནང་མཐའ་གཉིས་ཐད་བྱང་དུ་ཡོད་པ། ཐུན་སྒྲིལ་རང་གི་སྒྲིལ་
དངོས་པན་ཚུན་འབྲེལ་བས་ཆ་སྟན་བཅུ་བཞི་དང་འོག་ལ་བཞི། དེའི་སྒྲིལ་དུ་ཤར་བྱ་རིན་པོ་
ཆེ་ཏྲི་མིག་གསུམ་ཁ་དོག་སོགས་གོང་མཚུངས་ལ། དབྱས་ནས་གཡས་སུ་ཆ་སྟན་བཅུན་
གཡོན་དུའང་བཅུན་ཏེ་སྲིད་ལ་ཆ་སྟན་བཅུ་བཞི། དེའི་སྒྲིལ་ལ་མདའ་ཡབ་ཀྱི་སྒྲིལ་བྱ། དབྱས་
ནས་གཡས་སུ་ཆ་སྟན་ལྟ་གཡོན་དུ་ལྟ་སྒྲིལ་ཆ་སྟན་བཅུ། གཡས་གཡོན་གྱི་སྒྲིལ་མོ་གཉིས་སུ་
དཔངས་ཞེད་གཉིས་ཀ་ལ་ཆ་སྟན་རེ་ཡོད་པའི་མདའ་ཡབ་གཉིས་རེ། སྒྲིལ་བཅུ་བཅུ་གཅིག་
པོ་འདི་རྣམས་ཞེད་འབྲ་བར་ཆ་སྟན་(3༤བ)གསུམ་རེའམ་བཞི་རེ། མདའ་ཡབ་ཀྱི་བར་སྒྲིལ་
ཆ་སྟན་བྱུག་ལ་མདའ་ཡབ་ཀྱི་སྒྲིལ་བྱ་དཀར་པོ་བཏང་བའི་དབྱས་སུ་ཆེ་གདན་ལ་གསེར་གྱི་
འཁོར་ལོ་ཅིབས་བརྒྱད་པ་དཔངས་ཞེད་ལ་ཆ་སྟན་གཉིས། དེའི་གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་
རི་དྲགས་པོ་མོ་ཉལ་སྒྲིལ་སུ་གནས་པ་མིག་འཁོར་ལོའི་ཅི་ལ་བལྟ་བ། མགྱིན་པ་དང་
བཅས་པའི་དཔངས་ལ་ཆ་སྟན་བྱེད་གཉིས་ཅམ། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ཀྱི་མདའ་ཡབ་ནང་མའི་
སྒྲིལ་དུ་སྒྲིལ་གདུགས་འཛོན་པ་རེ་རེ། བྱི་མའི་སྒྲིལ་དང་ཏྲི་མིག་གོང་འོག་གཉིས་དང་། ཕ་
རྒྱའི་སྒྲིལ་བྱའི་སྒྲིལ་གཉིས་སུ་གསེར་གྱི་བྱམ་པ་ནས་འཛོན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དང་བ་དན་
སྒྲིལ་མར་བཅུགས་པ་རེ་རེ། གཞུལ་ཡས་ཁང་གི་སྒྲིལ་གི་བྱར་བཞིར་གདུགས་རེ་དང་།
མདའ་ཡབ་ཀྱི་སྒྲིལ་དུ་རྒྱལ་མཚན་དང་བ་དན་སྒྲིལ་མར་འཛུགས། དེ་དག་གི་ཆད་ལ་སོགས་
པ་འཁྱིད་ཡིག་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་འདིར་མང་དུ་དོགས་པས་མ་སྒྲིལ་སོ། །

རྟ་བབས་ཀྱི་གཡས་གཡོན་དུ་བྱས་པ་སྤྱད་ཞེས་སྟོ་ཚད་གཅིག་པ་ནས་འཛོན་པའི་དཔག་
བསམ་ཀྱི་ཤིང་ལ་རྒྱལ་སྤྱད་སྟེ་བདུན་དང་ལྔ་པ། དེའི་སྟེང་དུ་སྤྱོན་ཀྱི་སྐབས་ནས་ལུས་
བྱེད་ཅམ་འཛོན་པའི་ལྟའི་དུ་རྣམས་ཀྱིས་མེ་རྟོག་གི་འབྲེང་བ་བཟུང་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་
མེ་རྟོག་གི་ཆར་འབབས་པ། དེའི་བར་བར་ཀྱི་རྣམ་མཁའ་ལ་རང་རང་སྟོགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཀྱི་སྐབས་ཆེན་རེ། རྟོ་རྩ་མེ་རི་དང་བཅས་པའི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཤར་དུ་
གཏུམ་བྱ། རྟོར་ཀེང་རུས་ཅན། ལུབ་དུ་རྟོ་རྩེ་འབར་བ་ཅན། བྱང་དུ་ཆང་ཆིང་འཐིགས་པ།
དབང་ལྔ་ནས་བྱང་ཤར་དུ་ཏ་ཏར་གློད་པ། མེར་བཟ་ཤིས་ཆལ། རྟོ་ལུབ་དུ་སྐྱན་པ་བྱག་
པོ། ལུབ་བྱང་དུ་ཀི་ལི་ཀི་ལིའི་སྐྱ་ཅན་ཏེ་དུར་ཁོད་(༩༥ན)བརྒྱད། དུར་ཁོད་དེ་བརྒྱད་ལ་ཤར་
དུ་ན་ག་གེ་སར་ཀྱི་ཤིང་། རྟོར་རྩུ་ཏའམ་ཨ་མ། ལུབ་དུ་ཀའེ་ལའམ་རྩུ་ཤིང་། བྱང་དུ་ཨ་ཤ་
ཐའེ་ཤིང་། བྱང་ཤར་དུ་ག་ཏའམ་ཐོ་རྟ། མེར་ཀ་རུ། རྟོ་ལུབ་དུ་པ་ཏ་པ་སྐལ་པའི་ཤིང་། ལུབ་
བྱང་དུ་ཨ་རྩུ་ནའེ་ཤིང་སྟེ་ཤིང་བརྒྱད། ཤིང་དེའི་རྩ་བར་རིམ་བཞིན་ཤར་དུ་དབང་པོ་དཀར་
པོ་སྐང་ཆེན་དཀར་པོ་ལ། རྟོར་གཤེན་རྩེ་སྟོན་པོ་མ་ཏེ་ལ། ལུབ་དུ་རྩུ་ལྟ་དཀར་པོ་གདེངས་
ཀ་བདུན་ལྔ་རྩུ་སྤོན་ལ། བྱང་དུ་གཤོད་སྤོན་མེར་པོ་མི་ལ། བྱང་ཤར་དུ་དབང་སྐྱལ་ཆེན་
པོ་དཀར་པོ་སྐང་ལ། མེར་མེ་ལྟ་དམར་པོར་སྐྱེས་ལ། རྟོ་ལུབ་དུ་སྤོན་པོ་སྟོན་པོ་མི་མགོའི་
བྲེང་བའི་ཅོད་བན་ཅན་རོ་ལངས་ལ། རྒྱང་དུ་རྒྱང་ལྟ་དུ་ཁ་ཤ་ལ་ཞོན་པ་སྟེ་སྟོགས་སྟོང་
བརྒྱད། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞལ་གཅིག་བྱག་བཞིའི་དང་པོ་གཉིས་ཐལ་མོ་སྐྱར་བ། ལྟག་མ་
གཡས་རྣམས་རིམ་བཞིན་རྟོ་རྩེ་དང་། དབྱུག་པ་དང་། སྐལ་ཞགས་དང་། རིན་པོ་ཆེ་སྐྱལ་
པའི་ནེུ་ལེ་དང་། ཅེ་གསུམ་དང་། བྲང་བ་སྤྱི་སྐྱལས་དང་བཅས་པ་དང་། རལ་གྱི་དང་། བ་
དན་མེར་པོ། གཡོན་རྣམས་ན་ཐོད་པ་འཛིན་པས་ལུམ་ལ་འབྱུང་བ། ཤིང་རྣམས་ཀྱི་རྩེ་མོར་
རྩུ་འབྱུལ་ཆེན་པོ་ཅན། སྐང་པོའི་གདོང་པ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ཞིང་སྟོང་བརྒྱད་དེ། ཤར་དུ་
སྐང་པོའི་གདོང་ཅན་དཀར་པོ། རྟོར་མ་ཏེའི་གདོང་ཅན་ནག་པོ། ལུབ་དུ་རྩུ་སྤོན་གདོང་ཅན་

དཀར་པོ། བྱང་དུ་མིའི་གདོང་ཅན་སེར་པོ། བྱང་ཤར་དུ་མྱང་གི་གདོང་ཅན་དཀར་པོ། ཤར་
སྟོར་རའི་གདོང་ཅན་དམར་པོ། ལྟོ་རུབ་ཏུ་རི་ལངས་གདོང་ཅན་ནག་པོ། རུབ་བྱང་དུ་ཤར་པའི་
གདོང་ཅན་ལྗང་གྲུ། ཐམས་(༡༥)ཅད་ཀྱང་བྲག་ཅིང་གཏུམ་ལ་རྩུ་འབྲུལ་ཆེན་པོ་ལ། ལུས་
སྟོད་ཀྱི་བྱེད་ཅིམ་ཤིང་གསེབ་ནས་འཐོན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཡས་གཏོར་མ་དང་། གཡོན་
ཐོད་པ་འཛིན་པ། དུར་ཁོད་རེ་རེ་ན་ཆུ་རེ་རེ་སྟེ་ཐུགས་རྗེའི་ཆུ་བརྒྱད། དེ་ལ་གནས་པའི་ནོར་
རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་བརྒྱད་དེ་ཤར་དུ་ནོར་རྒྱས་དཀར་པོ། ལྟོར་བརྒྱ་དཀར་པོ། རུབ་ཏུ་
ཀའོ་ཀ་སྟོན་པོ། བྱང་དུ་འཛོག་པོ་དམར་པོ། རྒྱང་དུ་དུང་སྟོར་སེར་པོ། དབང་ལྗན་དུ་བརྒྱ་
ཆེན་པོ་དཀར་པོ། ཤར་སྟོར་མཐའ་ཡས་སྐྱ་ཆོགས་མདོག་ །ལྟོ་རུབ་ཏུ་རིགས་ལྗན་དཀར་
པོ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟོད་མི་འབྲ་བ་བྲག་གཉིས་ཐལ་མོ་སྐྱར་ནས་གཙོ་བོ་ལ་འདུད་པ། སྐད་
ཐམས་ཅད་སྐྱལ་མཐུག་ཏུ་འབྱེལ་བ། སྐྱ་དེ་དག་གི་ནམ་མཁར་སྟོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟིན་
བརྒྱད་དེ། ཤར་དུ་སྟོགས་པ། ལྟོར་གཡོ་བ། རུབ་ཏུ་བྲག་པོ། བྱང་དུ་ཆེར་སྟོགས་པ། བྱང་
ཤར་དུ་བརྟན་པ། ཤར་སྟོར་གང་བ། ལྟོ་རུབ་ཏུ་འབེབས་པ། རུབ་བྱང་དུ་གཏུམ་པོ་སྟེ་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་སྟོག་ཐོང་འབྲུག་ཅིང་འབྲུག་གི་སྐྱ་སྟོགས་པ། ཤར་ལ་སོགས་པར་རི་བརྒྱད་དེ།
ཤར་དུ་རིན་པོ་ཆའི་རང་བཞིན་གྱི་ལྟན་པོ། ལྟོར་མ་ལ་ཡ་སེར་པོ། རུབ་ཏུ་ཀེ་ལ་ཤར་དཀར་
པོ། བྱང་དུ་མཚན་རྒྱུ་ལྗང་གྲུ། དབང་ལྗན་དུ་དབང་ཆེན་ནག་པོ། མེར་སྟོས་དང་ལྗང་སེར་པོ།
སྟིན་པོར་གངས་ཅན་དཀར་པོ། རྒྱང་དུ་དཔལ་གྱི་རི་སྟོན་པོ། རི་རེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་
མཆོད་རྟེན་གྱི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་མཆོད་རྟེན་དཀར་པོ་རེ་དང་མེ་རེ་སྟེ་མཆོད་རྟེན་དང་ཡེ་
ཤེས་གྱི་མེ་བརྒྱད། རུབ་པ་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་བཙེམ་ལྗན་འདས་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཟླ་བ་
གཅེར་བྱ་སྐྱ་བཤེག་པ་བྲག་རྒྱ་ལྗས་བརྒྱན་པ་ཅང་ཉེ་ཉུང་ཐོད་པ་དང་། ཁ་རྩྭ་ག་འཛིན་པ།
ཐོད་པས་སྐྱ་(༡༦)པོར་བརྒྱན་པ། ཉ་ཉ་ཞེས་ཤོད་ཅིང་དུར་ཁོད་དུ་འབྲུག་པ་བརྒྱད། གཞན་
ཡང་འབྲུག་པ་དང་བྱ་རོག་དང་བྱ་ཤོད་ལ་སོགས་པ་མི་རྩ་བའི་བྲག་པོའི་བྱ་དང་། མེང་གོ་

དང་། ལྷག་དང་། ཅེ་སྤྱང་ལ་སོགས་པའི་གཅན་གཟན་འཛིགས་སྤྱུང་བ་དུ་མ་དང་། སྤྱལ་
བ་ལང་གི་མགོ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་སློག་ཆགས་གདུག་པ་ཅན་དང་། རོ་ལངས་དང་གཞོན་
སྤྱན་དང་། སྤྱན་པོ་ལ་སོགས་པའི་མི་མ་ཡིན་གདུག་པ་ཅན་ཏྲ་ཏྲའི་སྤྱ་སྤྱོག་པ་དུ་མ་དང་།
རོ་མགོ་མེད་དང་ཤིང་ལ་དབྱངས་པ་དང་གསལ་ཤིང་གིས་སྤྱག་པ་དང་མེར་སློག་པ་དང་།
ཀའ་རུས་འཛོལ་བ་ལ་སོགས་པས་གང་བར་བསྐྱོམས་ལ། དེ་དག་གི་མཆོན་དོན་མདོར་
བསྡུས་པ་ཡང་། ཆོས་འབྱུང་གི་ཟུར་གསུམ་གྱིས་རྣམ་ཐར་སློ་གསུམ་མཆོན། ཁ་དོག་དཀར་
བས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་མཆོན་ཞིང་། སྟོང་དུ་རིམ་གྱིས་རྗེ་ཆེར་སོང་
བས་སློ་བུར་གྱི་བྱི་མ་དང་བུལ་བའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་སྟོན་གྱི་ས་ནས་གོང་དུ་རྗེ་ཆེར་འཕེལ་བ་
དང་། ཟླ་གའི་དབྱིབས་སྤྱ་ཡོད་པས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་མཆོན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་སྟོང་མཆོན་
བྱེད་གྱི་ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ་རྟེན་བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ཆུད་པར་བསྐྱོམས་པས་ནི། སྤྱགས་
སྤྱ་མེད་གྱི་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་
གཙོ་བོར་བསྐྱོམ་པ་ལས་ཐོབ་ཅིང་། སྤྱོད་མི་སྤྱོད་གྱི་ཟུང་འབྲུག་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་
བདེ་སྟོང་དེའི་རྣམ་འབྲུལ་ཡིན་པ་མཆོན་པས། མཆོན་དོན་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱབས་འདོར་ཡང་
རྟེན་བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་འབྲུར་དུ་བསྐྱོམ་དགོས་ལ། གཞན་ཡང་དུར་ཁྱིའི་
གྱིས་(༡༩བ)རོ་བདག་མེད་པར་གནས་པ་བཞིན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཆོན་ཞིང་། མི་
རྟག་པ་དང་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་མི་སྤྱག་པ་ཡང་མཆོན། ལུས་ཀྱན་རྫོབ་བྱང་ལྟུབ་
གྱི་སེམས། ལྷས་པར་བྱིན་དང་། དེའི་ལག་གི་ཉོར་བུས་བསྐྱུ་བ་བཞི། ཤིང་གིས་རྩ་དབུ་མ་
དང་། དེའི་རྩ་བའི་ཕྱོགས་སྟོང་གིས་བྱར་སེལ། ཅེ་མོའི་ཞིང་སྟོང་གིས་སློག་འཛིན། མེས་
གཏུམ་མོ། སྤྱན་གྱིས་བྱང་སེམས་དཀར་པོ། རིས་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་གིས་མི་གཡོ་
བའི་བདག་མེད་མདོན་སྤུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ཟུང་འབྲུག །མཆོད་རྟེན་གྱིས་སྤྱ་
གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་། གྲུབ་ཐོབ་རྣམས་གྱིས་ལམ་དེ་མདོན་དུ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་དང་། དེས་

ལམ་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡས་བབས་དང་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་བཞི་ཚན་གཉིས་དགོས་
པ་མཆོན་མྱིར་དེ་ཐམས་ཅད་བརྒྱད་ཚན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུར་
ཁྲོད་དང་བཅས་པ་ལ་ཡང་ར་རྒྱལ་དང་གསལ་སྤང་བསྐྱེད། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་སྟེང་ལོག་
ཐམས་ཅད་ཤར་དཀར་སྟོ་སེར་རྒྱབ་དམར་བྱང་ལྗང་དབུས་སྟོ་བ་དང་། དཀར་པོ་རྣམས་
འཁོར་ལོ། སེར་པོ་རིན་པོ་ཆེ། དམར་པོ་བསྐྱེད། ལྗང་གྲུ་རལ་གྱི། སྟོན་པོ་རྣམས་དོ་རྩེའི་རྩལ་
ལྷ་རབ་ལས་བྱུང་བ། གསལ་ཞིང་འཆོར་བའི་འོད་གྱི་རང་བཞིན་ཅན། བྱི་ལྟས་ནང་གསལ།
ནང་ལྟས་བྱི་གསལ་བའི་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱུང་བ། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྒྱན་གྱི་ཉོར་བྱ་རེ་རེའི་
འོད་གྱིས་ཀྱང་སྟོང་གསུམ་གསལ་རྒྱས་པ་ལྟ་བུར་བསྐྱོམ། དེ་ལྟ་བུའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་
ནང་གི་རེ་ལྟ་མིག་དགྲའི་དབུས་བྱ་བཞི་པར་ཡི་དམར་ནག་ལས་རྒྱང་དཀྱིལ་མེ་དང་འབྲེས་
པས་དམར་ནག་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་སྟོད་པར་འཚུབ་ཅིང་(༡༥ན)འབྲུག་པ་དེའི་སྟེང་དང་རེ་ལྟ་
མིག་དགྲའི་ཤར་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱོགས་གསུམ་དང་། སྟོ་སྟེ་ཕྱོགས་བཞིའི་སྟོ་བྱུད་གྱི་བར་
ཁོ་ཁང་གི་ནང་དུ་སྟོ་ཆོགས་བསྐྱེད་དང་དེ་སྟེང་ཉི་དཀྱིལ། རེ་ལྟ་མིག་དགྲའི་ཤར་དང་མཆོམས་
བཞི་དང་། བྱི་བྲམས་གྱི་ཟུར་བཞིར་སྟོ་ཆོགས་བསྐྱེད་ཆེ་དཀྱིལ་ཟུང་རེ་རེ་གསལ་གདབ།
དེ་ལྟར་འབྱུང་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞི་
ལ་གང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་གནས་རི་གླིང་སོགས་ཀྱི་སྟོད་མཆོན་ཞིང་དེ་སྟོང་བ་དང་། ལམ་
དང་འབྲས་བུའི་ཆེ་སྟོབ་པ་དང་མི་སྟོབ་པའི་ཟུང་འབྲུག་པ་གང་དུ་བཞུགས་པའི་རྟེན་གཞལ་
ཡས་ཁང་མཆོན་ཞིང་དེ་འགྲུབ་པའི་སྟོན་བྱེད་བྱུང་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་བར་དོ་ལོངས་སྐྱར་འབྲེར་བའི་ལམ་འབྲེར་དངོས་རྒྱ་རྩེ་རྩེ་འཛོན་པ་བསྐྱེད་
པའི་ཚུལ་ནི། བདག་གིས་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་བར་དོ་སྐྱངས་ནས། འབྲས་བུས་ཀྱི་ལོངས་སྐྱར་
མཛོན་དུ་བྱའོ་སྟམ་པའི་འཕེན་པ་བཏང་ནས། གདན་དབུས་མའི་སྟེང་དུ་དབྱངས་བཅུ་བྱག་
གི་དང་པོ་ཨ་ཡིག་དཀར་པོ་ཞིག་ཐོལ་གྱིས་བྱུང་། དེ་འོད་དུ་ཁྱུ་བ་ལས་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་

འཁོར་དཀར་བསིལ་ཉ་གང་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པར་བསམས་ནས་དེ་ལ་ངོ་སྤྲོད་པའི་ང་རྒྱལ་
འཛིག་། དེའི་དབུས་སུ་ཆུ་ལས་ཆུ་བྱར་རྒྱུ་བ་བཞིན་དུ་རང་གི་སེམས་དང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་
པའི་དབྱངས་ཀྱི་མཁུན་རབ་དབྱེར་མེད་པ་རྒྱུ་མེད་པོ་རང་སྐྱོ་གསུང་བཞིན་པ་འོད་ཟེར་
འབར་བ་དང་བཅས་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པར་བསམས་པ་ལ་ཡང་ང་རྒྱལ་འཛིག་། དེ་ཡོངས་སུ་
གྱུར་པ་ལས་རལ་གྱི་སྒྲིན་པོ་སོ་གཉིས་པ་གྲུན་དུ་འགྲོང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་འོད་ཟེར་འབར་
བ། གསེར་གྱི་རྩྭ་རྩེ་ཅེ་(༡༧བ)ལྷ་པ་བྱེད་པའི་ཡུ་བ་ཅན། ཡུ་བའི་ལྷ་བའམ་རལ་གྱི་འེ་ར་
བར་རྒྱུ་མེད་གྲུན་དུ་འགྲོང་བས་མཚན་བ། དེ་ལས་འོད་ཟེར་དམར་སེར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་པས། ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་བཅས་ཐམས་ཅད་འཇམ་དབྱངས་
ཀྱི་རྣམ་པ། དེ་ཡང་ཤར་དང་ཤར་སྒྲོ་བ་རྣམས་སྐྱུ་མདོག་སྒྲིན་པོ། དུག་གཡས་རྩོམ་རྩོམ་
དང་སྒྲོ་བ་བ་རྣམས་སྐྱུ་མདོག་སེར་པོ། དུག་གཡས་རིན་པོ་ཆེ། རུབ་དང་རུབ་བྱང་བ་
ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མདོག་དམར་པོ། དུག་གཡས་པམྱ། བྱང་དང་བྱང་ཤར་བ་རྣམས་སྐྱུ་མདོག་
ལྗང་གྲ། དུག་གཡས་སྐྱ་ཆོགས་རྩོམ་རྩོམ་། གཡོན་ཐམས་ཅད་པོ་ཉི་འཛིན་པ། རྒྱན་ཆ་ལུགས་
སོགས་འཇམ་དབྱངས་རྩི་ལྷ་བ་བསྐྱེད་པའམ། དེ་ཅམ་མ་རུས་ན་རྒྱ་རྩོམ་འཛིན་པ་འཇམ་
དབྱངས་དང་འབྲེལ་བའི་རྣམ་པར་བྱས་ཀྱང་ཆོག་པས་གང་ལྟར་ཀྱང་དེ་ཐམས་ཅད་རལ་གྱི་
རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ལ་ཐེམ་པར་མོས་ནས་དེ་ལ་ང་རྒྱལ་འཛིག་། རལ་གྱི་ས་བོན་དང་བཅས་པ་
ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རང་ཉིད་ཡོངས་སྐྱུ་རྒྱ་རྩོམ་འཛིན་པ་འཇམ་དབུས་གཞོན་ནུར་གྱུར་
པ་སྐྱུ་མདོག་སེར་པོ་གསེར་གྱི་རི་ལ་ཉི་མ་འབྲམ་གྱིས་འཁྱུད་པ་ལྟར་སེར་ཞིང་འོད་ཟེར་
རབ་དུ་འབར་བ་ལོ་བཅུ་དུག་ལོན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྐྱུན་དབུས་
རིང་ཞིང་ཅུང་ཟད་གདངས་པ་དང་། སྤྲིན་དབུས་སུ་ཁོ་གཉིར་ཅུང་ཟད་བསྐྱུས་པའི་ཡིད་ཅམ་
ཁོས་པའི་རྣམ་པ་ཅན། དབུ་སྐྱའི་ལན་བྱ་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་བོར་སྐྱེ་མོ་ནང་དུ་བཅུག་སྐྱེ་བཅིངས་
པའི་ཅེ་མོར་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཉོག་དང་། རལ་པའི་ཅོད་བན་དེ་ལ་འཁྱུད་མོ་གཉིས་གྱིས་

གོང་ལོག་ཏུ་བསྐྱམས་པ། ཅེའི་ཟུར་ཕྱད་དང་འཁྱུད་མོས་བསྐྱམས་པའི་བར་གཉིས་(༡༩༣)
གྱི་གཡས་གཡོན་དུ་ཟུར་ཕྱད་རེ་རེ་སྟེ་ཟུར་ཕྱད་ལྔ་དང་ལྔ་ན་པ། ཕྱག་གཡས་པས་རལ་གྱི་
སོ་གཉིས་པ་གསེར་གྱི་རྩྭ་ཕྱེད་པའི་ཡུ་བ་ཅན་ཅེ་མོར་མེ་འབར་བ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྱར་
ཞིང་། གཡོན་གྱིས་སྒྲིགས་བཅ་ཐུགས་ཀར་བསྐྱམས་པ། ཞབས་རྩེ་རྩེའི་སྒྱུ་ལ་གྱུར་གྱིས་
བཞུགས་ཤིང་། མཚན་དཔེ་གསལ་རྩོགས་གྱིས་སྤྲས་པ། དེན་པོ་ཆེའི་དབུ་རྒྱ། ལྷན་རྒྱ།
མགུལ་རྒྱ། ཕྱག་གཏུབ། ཞབས་གཏུབ། དོ་ཤལ། སེ་མོ་དོ། ལོག་པག་སྟེ་དེན་པོ་ཆེའི་རྒྱ་
བརྒྱད་གྱིས་བརྒྱན་པ། སྒྱ་སྟོང་ལ་ལྔ་རྩ་གྱི་གོས་གྱི་ག་ཤ་དང་། སྒྱ་སྟོང་ལ་ལྔ་རྩ་གྱི་གོས་
གྱི་སྟོང་གཡོགས་གསལ་པ། ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བའི་རྒྱུ་སེམས་ཅམ་ལས་བྱུང་བའི་ལོངས་སྟོང་
རྩོགས་པའི་སྒྱ་ཐ་མལ་པའི་མིག་གིས་མཐོང་མི་རུས་པ། དྲངས་གསལ་འོད་གྱི་རང་བཞིན་
ཅན། ཡེ་ཤེས་ལྗེའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་ལྔ་ལྔ་སྟེ་མེད་དུ་འཕྲོ་བར་གྱུར་བར་
བསམས་ནས། དེ་ལ་ར་རྒྱལ་དང་གསལ་སྤང་ཅི་ཐོན་ཐོན་དུ་མཉམ་པར་བཞག། །འདི་ནི་
བར་དོ་ལོངས་སྤྱར་འབྱེར་བའི་ལམ་ཁྱེར་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་འཛམ་
བུ་སྒྲིང་པའི་མི་མངལ་སྒྲིས་ཁམས་དུག་ལྔ་ན་པ་ཕྱང་སོགས་རིམ་གྱིས་ཐེམས་ནས་འཆི་བ་
འོད་གསལ་མཛོན་དུ་བྱས་པའི་མཐར། མིར་སྒྱེ་བ་ལེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། འཆི་བ་འོད་
གསལ་འགགས་ནས་ཕྱགས་ལྗོག་གི་ཉར་ཐོབ་བྱུང་བ་དང་མཉམ་དུ་བར་དོར་བཞིན་ལག་གི་
ནམ་པ་ཅན་ཞིག་རང་དབང་མེད་པར་སྤང་མདའི་མཐོ་དམའ་བཞིན་འབྱུང་འོང་བ་ནི་གཞིའི་
སྲིད་པ་བར་དོ་ཡིན་ལ། དེ་སྦྱང་བྱེད་ལམ་དུས་སྟེ་རྩོགས་རིམ་གྱི་ཐབས་མཁས་(༡༩༤)ལ་
བརྟེན་ནས། འཆི་བ་དང་འབྲུ་བའི་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཛོན་དུ་བྱས་པའི་མཐར། ཐ་མལ་
པར་བར་དོ་འོང་རྒྱུའི་ཆབ་ལ་སྟོན་གྱི་འཕེན་པའི་དབང་གིས་འོད་གསལ་ལས་ཕྱགས་ལྗོག་
གི་ཉར་ཐོབ་བྱུང་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྤང་མདའི་མཐོ་དམའ་བཞིན་བཞིན་ལག་གི་ནམ་པ་
ཅན་གྱི་སྒྱུ་མའི་སྒྱུ་འབྱུང་འོང་ཞིང་། དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྒྱུའི་རྒྱན་ལ་ལམ་བསྐྱོམས་པར་བྱས་

བས་འབྲས་བྱ་འོད་གསལ་ཆོས་སྐྱ་མཛོད་དུ་བྱས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཁ་སྐྱོར་བདུན་ལྟན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱ་འབྲུག་པ་ཡིན་པས། འདིར་ཡང་རྒྱ་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་ལོངས་སྐྱ་དེ་ལྟར་དུ་བསྐྱོམས་པས། གཞིའི་བར་དོ་དེ་སྐྱོར་བ་དང་། ལམ་གྱི་བར་དོ་སྐྱ་ལུས་འབྲུག་པའི་དགེ་ཅ་སྟོན་པ་དང་། འབྲས་བྱའི་སྐྱ་མ་ལོངས་སྐྱ་འབྲུག་པའི་བག་ཆགས་འཛིག་པ་ཡིན་པས་བར་དོ་ལོངས་སྐྱར་འབྱེད་བའི་ལམ་ཁྱེད་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

མཆོད་དོན་ཡང་གཞི་ལ་སྐྱར་ན། ཨ་ལས་ཁྲ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པ་དེས་བར་དོའི་སྐྱབ་གཞི་ལོན་དུ་བྱ་བའི་རྒྱུ་མཉམས་མཆོད། དེའི་སྤྱིང་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྫི་ལིག་གིས་བར་དོའི་དག་དང་། རལ་གྱིས་བར་དོའི་ཡིད་དང་། འཇམ་དཔལ་གྱི་སྐྱས་བར་དོའི་ལུས་མཆོད་པ་དང་། ལམ་ལ་སྐྱར་ན། ཁྲ་བས་སྐྱ་ལུས་གཉིས་ཀྱི་སྐྱབ་གཞི་རྒྱུ་མཉམས་རྫི་ལིག་གིས་སྐྱ་ལུས་པའི་དག་། རལ་གྱིས་དེའི་བྱགས། འཇམ་དཔལ་གྱི་སྐྱས་དེའི་ལུས་མཆོད་པ་དང་། འབྲས་བྱ་ལའང་མཆོད་དོན་དེ་དང་འབྲ་ཞིང་། འཇམ་དཔལ་གྱི་བྱགས་ཀར་བསྐྱེད་པའི་ཉི་མས་སྟོབ་མི་སྟོབ་ཀྱི་བྱང་འབྲུག་པའི་སྐྱ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་བྱགས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཆོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ། སྐྱེ་བ་སྐྱལ་སྐྱར་འབྱེད་པའི་ལམ་ཁྱེད་འབྲས་(༡༩ན)བྱ་དོ་རྩེ་འཛིན་པའི་ནལ་འབྱོར་བཤད་པ་ནི། བདག་གིས་ཐ་མལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མིག་གིས་མཐོང་བར་མི་རུས་པའི་སྐྱ་མའི་ལུས་འདི་ཅམ་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བར་མི་རུས་པས་རགས་པའི་སྐྱལ་སྐྱ་བབྱང་བར་བྱའོ་སྐྱམ་པའི་འཕེན་པ་བཏང་ཞིང་། བར་དོ་བས་རགས་པའི་ལུས་སྐྱ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དེ་ཡང་སྐྱོར་བར་བྱའོ་སྐྱམ་དུ་བསམས་ནས། རང་ཉིད་འཇམ་དཔལ་དུ་གསལ་བ་དེའི་བྱགས་ཀར་ལྷུ་ལས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་འོད་གསལ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་བསྐྱོམ། དེ་ལས་འོད་ཟེར་དཔག་དུ་མེད་པ་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས། རྣམ་སྒྲུང་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་བཞི། དོ་རྩེ་རྣོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་དཔའ་སོ་གཉིས། དོ་

རྗེ་ལྷགས་ཀྱི་ལ་སོགས་པའི་ཁྱོ་བོ་བརྒྱད། སེམས་མ་རྗེ་རྗེ་མ་ལ་སོགས་པ་སེམས་མ་བཞི་
དང་། གཙོ་བོ་འཇམ་དཔལ་རྗེ་རྗེ་སྟེ་རྒྱའི་ལྷ་ཞེ་དགུའམ། མདོར་ན་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་
སྤྱི་བཅས་ཐམས་ཅད་འཇམ་དབྱངས་སྤར་བ་ཤད་པ་ལྟ་བུའི་རིགས་སོ་སོའམ། རྒྱ་རྗེ་རྗེ་
འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུར་སྤྱན་དྲངས། དེ་དག་དང་འཇམ་དཔལ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་
ཉི་མ་ལ་ཞུགས་པ་ལས་གདུག་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་སྲེག་པར་བྱེད་པའི་འོད་ཟེར་དུས་མཐའི་
མེ་ལྷ་བུ་དཔག་ཆད་སྟོང་ཐག་བརྒྱར་བྱེད་པའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གྱུར་པར་བསམས་
ནས། དེ་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག །དེའི་དབྱུས་སུ་རྩྱུ་ཡིག་མཐིང་ནག་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་གདུག་པ་ཅན་
ཐམས་ཅད་སྲེག་པར་བྱེད་པའི་མའི་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་ལྷ་ལྷན་འཕྲོ་བ། རྩྱུ་གི་སྒྲ་དག་སོ་འབྲུག་
སྟོང་ལྟར་སྒྲོག་པ་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག །དེ་ལས་(༡༩བ)འོད་ཟེར་སྤར་ལྟར་འཕྲོས་པས་ཕྱོགས་
བཅུའི་འབྲས་བུའི་ལྷ་ཞེ་དགུའམ་མདོར་ན་རྒྱལ་བ་སྤྱི་བཅས་ཐམས་ཅད། འབྲས་བུའི་ལྷ་
ཞེ་དགུའམ་རྗེ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྱན་དྲངས་པ་རྩྱུ་ལ་ཐེམས་པས་ཁྱོ་བོའི་རྗེ་
ཁ་དོག་ནག་སོ་ཡར་ཅེ་ཆངས་པའི་འཛིག་ཉེན་དུ་སླེབས་པ་ལྟ་བུར་ཆེ་ཞིང་། ཕྱོགས་ཀྱི་རྩ་
རྣམས་ཤིན་ཏུ་གདངས་པ་མའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་ཟེར་ལྷ་དང་ལྷན་པ་ལྟེ་བའི་དབྱུས་སུ་རྩྱུ་
ཡིག་མཐིང་ནག་རང་སྒྲ་སྒྲོག་བཞིན་པར་གྱུར་པ་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག །དེ་ལས་སྟོང་འོག་ཕྱོགས་
མཆོམས་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེ་རྗེ་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་མོའི་གཟུགས་སྒྲོས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་སངས་
རྒྱུ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཁྱོ་བོ་སོགས་སེམས་ཅན་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྐྱའི་རྣམ་
པ་དང་། རྗེ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཡུམ་བཅས་ཡུམ་མེད་དང་ཕྱག་མཆོན་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྒྲོས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོར་མཆོམས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བས་སྒྲིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དག་ནས་རྗེ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱར་གྱུར་
པའམ་ཡང་ན། དེ་དག་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རེག་པ་ཅན་གྱིས་
སྐྱངས་ནས་སྐྱད་ཅིག་ལ་རྗེ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱར་གྱུར་པར་བསམས་ནས། སེམས་ཅན་

སྤར་གྲུར་པ་དེ་ནམས་དང་། སར་སྒོས་པའི་ལྷ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཚུར་འདུས།
དོ་རྩེ་རྩྱ་དང་བཅས་པ་ལ་ཐེམ། རྒྱ་བ་དང་ཉི་མ་དང་དོ་རྩེ་རྩྱ་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུར་པ་
ལས། རང་ཉིད་རགས་པའི་སྤྱལ་སྤྱུ་དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོར་གྲུར་པར་བསམ།
དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་ནི། གཞི་དུས་སུ་བར་དོ་བ་དེས་བར་དོའི་ལུས་ཉེན་ཅམ་ལ་གནས་མི་
རུས་པར་རགས་པའི་ལུས་འཛིན་ཅིང་དེ་ཡང་རྒྱ་མི་མངལ་སྤྱེས་ཁམས་དྲུག་ལྟར་པར་སྤྱེ་
བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་(༣༠ན)ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་མཆོད་པ་སོགས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་
མཐུས། གནས་འབྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་སྤྱིང་ན་གནས་པའི་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་དུ་པ་མའི་
ཁུ་ཁག་གི་དབུས་སུ་ཉིང་མཆོམས་སྤར་ནས་སྤྱེ་བ་ལེན་ལ། དེ་དང་འབྲ་བར་མ་དག་པའི་
སྤྱུ་ལུས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རགས་པའི་ལུས་སྤྲ་མ་ལ་ཞུགས་པའི་སྤྱལ་སྤྱུ་མ་བཟུང་བར་གནས་
མི་རུས་ཤིང་། དག་པའི་སྤྱུ་ལུས་པ་སྤྲ་མའི་ལུས་ལ་ཞུགས་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་།
གཞན་དོན་དུ་རགས་པའི་སྤྱལ་སྤྱུ་གཞན་ངེས་པར་འཛིན་དགོས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་
ཡོངས་སྤྱོད་རྩོགས་སྤྱུས་ཀྱང་ས་མ་ཐོབ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་བྱ་བ་ལ་སྤྱལ་པའི་
སྤྱུ་ཞིག་ངེས་པར་བསྟན་དགོས་པ་བཞིན། འདིར་ཡང་ཡོངས་སྤྱུ་རྒྱ་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་འབྲས་བུ་
དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྤྱལ་སྤྱུར་བཞེངས་པར་མོས་པས། གཞིའི་སྤྱེ་བ་དེ་སྤྱོད་། ལམ་ཀྱི་
སྤྱལ་སྤྱུ་འབྱུབ་པའི་སྤྱིན་བྱེད་དུ་འབྱུར། འབྲས་བུའི་སྤྱལ་སྤྱུ་འབྱུབ་པའི་རུས་པ་ཁྱད་པར་
ཅན་འཛིག་པས་ན་སྤྱེ་བ་སྤྱལ་སྤྱུར་འཁྱེར་བའི་ལམ་ཁྱེར་ཞེས་བྱའོ། །

མཆོན་དོན་ནི། སར་བསྐྱོམས་པའི་རྒྱ་བའི་རིགས་འབྲའི་རྒྱན་ནི། སྤར་གཞི་ལ་པ་ལས་
ཐོབ་པའི་ཁམས་དཀར་པོ་དང་ཆོས་མཐུན། འཛམ་དཔལ་ཀྱི་ཐུགས་ཀའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་
ཀྱི་རྒྱན་ནི་མ་ལས་ཐོབ་པའི་ཁམས་དཀར་པོ་དང་ཆོས་མཐུན། འཛམ་དཔལ་དང་བཅས་པ་
ཉི་མ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་པ་མའི་ཁུ་ཁག་གི་དབུས་སུ་བར་དོའི་ནམ་ཤེས་ཞུགས་པ་དང་ཆོས་
མཐུན། འོད་ཟེར་གྱིས་དཔག་ཆད་སྤོང་ཤག་བརྒྱར་ཁུབ་པའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གྲུར་

པ་ནི་པ་མའི་ཁྱུ་ཁྱུ་རྣམ་ཤེས་དང་བཅས་པ་འབྲེས་པ་དང་ཆོས་མཐུན། ཉུ་ཡིག་ནི་(༣༠བ)
མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་ངག་སྒྲ་བ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་ངག་སྒྲ་བའི་ནུས་པ་དང་བྱེད་པ་
ལྟ་ཞན་སོགས་འབྱུང་བ་དང་ཆོས་མཐུན། རྟོ་རྟོ་ནི་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡིད་དང་
ཆོས་མཐུན། དེ་ལས་རྟོ་རྟོ་པ་མའི་གཟུགས་སྒྲོས་པ་ནས་རྟོ་རྟོ་ལ་ཐེམ་པའི་བར་ནི་མངལ་
དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲས་བསྟན་པའི་ཕྱང་པོ་དང་། བྱང་ལྷབ་སེམས་དཔའ་དང་། སེམས་མའི་
སྒྲས་བསྟན་པའི་དབང་པོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཁྱོ་བོའི་སྒྲས་བསྟན་པའི་ཡན་ལག་སོགས་
འཕེལ་བ་དང་ཆོས་མཐུན། ལྷ་བ་ཉི་མ་རྟོ་རྟོ་ཉུ་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྟོ་རྟོ་
འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་པ་ནི་མངལ་དུ་ལུས་རྫོགས་ནས་བཅས་པ་
དང་ཆོས་མཐུན་པ་ཡིན།

འབྲས་བུ་རྟོ་རྟོ་འཛིན་པ་མངོན་བྱང་ལྷ་ལས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། ཨ་ཡིག་དང་པོ་ལས་
བྱུང་བའི་ལྷ་དཀྱིལ་བསྐྱོམ་པ་ནི་ལྷ་བ་ལས་བྱང་ལྷབ་པ་སྟེ། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་ལྷབ་
པ། ལྷ་བའི་སྟེང་དུ་རྫིེ་ཡིག་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཉི་དཀྱིལ་འོད་ཟེར་དཔག་ཆད་སྟོང་ཐག་
བརྒྱར་བྱུང་བར་གྱུར་པའི་བར་ནི་ཉི་མ་ལས་བྱང་ལྷབ་པ་དང་། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་
ལྷབ་པ། ཉི་མའི་སྟེང་གི་ས་བོན་ལས་བྱུག་མཆན་ཁྱོ་བོའི་རྟོ་རྟོ་གིས་མཆན་པར་བསྐྱེད་པ་
ནི། ས་བོན་དང་བྱུག་མཆན་ལས་བྱང་ལྷབ་པ་དང་། སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་ལྷབ་པ། དེ་
ལས་འོད་ཟེར་ལ་སོགས་པ་འཕྲོས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྟར་བྱས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་
ཚུར་འདུས་ནས་ལྷ་བ་ཉི་མ་རྟོ་རྟོ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་གཅིག་དུ་འབྲེས་པ་ནི་བྱ་
སྒྲུབ་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་ལྷབ་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་པར་བྱང་ལྷབ་པ་ཞེས་
ཀྱང་བྱ། དེ་ལས་དཔལ་རྟོ་རྟོ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་སྐྱུར་བསྐྱེད་པ་ནི། སྐྱེ་རྫོགས་པ་ལས་
བྱང་ལྷབ་པ་(༣༡ན)དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་ལྷབ་པའོ། །

འབྲས་བུ་རྟོ་རྟོ་འཛིན་པ་བསྐྱེད་ནས་མངོན་རྟོགས་བཞིན་རིམ་གྱིས་གསལ་གདབ་

པའི་ཚུལ་ནི། རང་ཉིད་དེ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་སྐྱེ་མདོག་ཆར་སྤྲིན་ལྷར་ཤིན་ཏུ་གནག་པ་བོངས་
ཆོད་རི་ལྷ་བྱའམ་རང་གི་སྒོ་དང་འཆམས་པ། ཞལ་དགུ་ལས་ཅ་ཞལ་དང་། གཡས་གཡོན་
གྱི་ཞལ་གསུམ་གསུམ་དང་བདུན་ནི། དབུ་ཐོད་དང་མགིན་པ་གཅིག་པ་ལ་སྟན་པན་ཆད་
འབྱར་པོ་བདུན་དུ་དོད་པ། ཅ་ཞལ་གྱི་སྟེང་དུ་སྤྲིན་ཞལ། དེའི་སྟེང་དུ་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་
ཉེ་ཞལ་དགུ། གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་སོག་པའི་དཀར་ཡོལ་ཁ་གཅིག་ནས་འཛོན་པའི་
དབྱང་པ་མདུན་དུ་བརྒྱད་དང་། རྒྱབ་དུ་བརྒྱད་སྟེང་འོག་དུ་རིམ་བཞིན་གནས་པ་དང་། རྒྱབ་
ཕྱག་མདུན་ཕྱག་གཉིས་མཆམས་སུ་སྤང་ལྷགས་འཛོན་པའི་ཕྱག་སྟེ་ཕྱག་སོ་བཞི། གཡས་
གཡོན་གཉིས་སུ་དབྱི་མིག་གཅིག་ནས་འཛོན་པའི་ཞབས་མདུན་ནས་རིམ་བཞིན་བརྒྱད་
བརྒྱད་དེ་བཅུ་དྲུག །ཞབས་གཡས་བརྒྱད་བསྐྱམ་ཞིང་གཡོན་བརྒྱད་བརྒྱད་བའི་སྟངས་
སྟབས་གིས་བཞུགས་པ། ཁམས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་གིས་བཟུ་བ་ལྷ་བྱའི་
ཞལ་རབ་དུ་གདངས་ཤིང་ཞལ་ནས་སྤྲིགས་པའི་གད་མོ་ཉ་ཉ། དབྱེས་པའི་གད་མོ་ཉེ་ཉེ།
སྤྲིག་པའི་གད་མོ་ཉེ་ཉེ། ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་གད་མོ་ཉ་ཉ་སྟེ་དཔའ་པོའི་གད་མོ་བརྒྱད་
སྒྲིག་པའམ། ཉ་གྲ། ཉེ་ཉེ། ཉོ་ཉོ། ཉོ་ཉ་སྟེ་བཞད་པ་བརྒྱད་གང་རུང་སྒྲིག་པ། ལྷགས་སྒྲིག་
ལྷར་གཡོ་ཞིང་འགྲེལ་བ། མཆེ་བ་གངས་རི་ལྷར་གཅིགས་པ། སྤྲིན་མཆམས་སུ་ཤིན་ཏུ་
བསྐྱས་པའི་ཁྲོ་གཉེར་ཅན། ཁྲོ་གཉེར་དེའི་འབྲམ་དུ་(༣༡བ)སྤྲིན་མ་དང་རྩེ་མ་དམར་སེར་
རབ་དུ་འབར་ཞིང་། སྤྲིན་དུས་མཐའ་མེ་ལྷར་དམར་ལ་འཆོར་བ། འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་མ་
གཉོགས་པའི་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབུ་སྐྱ་ཁམས་སེར་གྱིན་དུ་བརྩེས་པ། ཕྱག་གཡས་པ་
ནམས་ཀྱི་སྤྲིགས་མཛུབ་ཁ་སྐྱབ་ནས་ཅེ་མོ་གྱིན་དུ་བསྟན་པས་འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་
ལྷ་ནམས་ལ་བདག་གི་སྐྱབ་པོ་ལ་དངོས་བྱུང་སྐྱར་དུ་སྒྲོལ་ཞིག་ཅས་བསྤྲིགས་པར་མཛད་
ཅིང་། གཡོན་གྱི་ཕྱག་ནམས་ཀྱི་སྤྲིགས་མཛུབ་ཁ་གྱིན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཅེ་མོ་འོག་དུ་བསྟན་
པས་འཛིག་ཉེན་གྱི་ལྷ་ལ་སོགས་པ་གདུག་པ་ཅན་ནམས་ལ་བཀའ་བསྒྲོ་ཞིང་སྐྱག་པར་མཛད་

པ། ཚངས་པ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལྷ་མཐུ་བོ་ཆེ་རྣམས་ཀྱང་ཞབས་འོག་
ཏུ་མནན་པས་འཛིགས་པར་མཛད་པ། སྲིན་ཞལ་ནས་ཕྱོག་ར་སྟེ། རྩོམ་ཁའ་འགོ་འབོད་
པ། ཀ་ར་བྱེད་པ་སྟེ་མཁའ་འགོ་དབང་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱོག་རའི་སྐྱེ་འབྲུག་ལྟར་སྐྱོག་པ། མིའི་
ཁྲག་ཞག་དང་རྒྱུ་མར་ཆོལ་བུ་ཟ་བ། བདུད་དང་གཤེན་རྩེ་དང་སྲིན་པོ་རྣམས་ཀྱི་མགོ་
བོའི་ཐོད་པ་མཆེ་བ་རིང་པོར་གཅིགས་པ་འཛིགས་སུ་རུང་བ་ལྷ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ལྷའི་སྐྱེ་འབྲུར་དོད་ཀྱི་མཐའ་པ་ཏུས་བསྐྱོར་བའི་ཅེ་སྲན་གྱིས་བརྒྱན་པ། མགོ་བོ་རྩོན་པ་ལྷ་
བཅུའི་སྐྱེ་ནས་བརྒྱས་པའི་སྤང་བ་བརྒྱ་སྟོན་གྱི་མཆོམས་སུ་འབྱུང་བ་དང་། གཞན་ཡང་
གོང་དུ་བཤད་པ་ལྷ་བྱའི་རུས་པའི་རྒྱན་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། གསུམ་པའི་ཁྲིམ་ཤིན་ཏུ་
ཆེ་བ་འདོམས་དགྱིས་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་གཅེར་བུ། སྐྱལ་ནག་པོ་སེ་རལ་ཁར་བཏང་བའི་
མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས་བྱས་པ། ཁོ་ཞལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྲིན་མ་དང་། རྩོམ་དང་ཞལ་གྱི་ཟུར་དུ་
སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་ར་དང་། ཞལ་གྱི་སྤང་དང་ཨོལ་གོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཨག་ཆོམ་དང་(༣༩ན)བ་
སྐྱེ་རྣམས་ལས་མེ་སྟག་ཁྲིམ་ཁྲིམ་འཕྲོ་བས་འབར་བ། ཅ་ཞལ་རིལ་པོ་མ་ཉེ་བྱ་ཏུ་ཁྲིམ་
པའི་གདོང་པ་ཅན། རུ་གཉིས་སྟོ་སངས་རྒྱ་ཞིང་ཅེ་མོ་མེ་འབར་བ་ཚངས་པའི་འཛིག་རྟེན་
དུ་སྐྱེ་བས་པ་ལྷ་བྱར་གདེངས་པ། རུ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་སུ་སྲིན་ཞལ་དམར་པོ་འཛིགས་སུ་
རུང་བ། ཞལ་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མཆོན་པའི་ཁྲག་གཤལ་བུ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་མཆོན་
པས་ཕྱིར་འཛག་པ། དེའི་སྤང་དུ་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་མཁྱེན་པ་དང་བཅས་པ་སྤར་རྒྱ་རྩོ་
རྩེ་འཛིན་པའི་སྐྱབས་སུ་བཤད་པ་ལྷ་བྱ་ལ་དབུ་ལ་རིན་པོ་ཆའི་དབུ་རྒྱན་དང་མེ་ཏྲོག་སྤང་
བས་བརྒྱན་པ། ཞལ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱེན་གསུམ་གསུམ་དང་ལྡན་པ། བྱག་གཡས་གཡོན་
ཀྱི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སྤང་པོ་ཆའི་བགས་པ་དཀར་པོ་འམ་སྟོ་སྐྱ། བྱག་གཡས་པས་ལག་
པ་གཡོན་པ་དང་། བྱག་གཡོན་པས་རྒྱུ་པ་གཡོན་པའི་བགས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་རྒྱབ་ཏུ་
སྟོན་པ། ལྷག་མ་གཡས་ཀྱི་དང་པོས་རྩོ་རྩེ་ཅེ་ལྷ་པས་ཡུ་བ་བྱས་པའི་གི་གྲུག་དང་། གཉིས་

བས་ལྷགས་དབྱུག་གི་ནམ་པ་ཅེ་མོ་ཚོ་བ་ལ་མགོ་རྒྱ་བུའི་སྒྲོ་ཤོད་བཅུགས་པའི་ཟླ་ཟླ་པ་
ལ། གསུམ་བས་སྐྱེད་པ་སྤྱི་མཐུན་པ་ལོ་མཐུག་སྒྲོམ་པའི་འབྲས་བུ་བའི་གཏུན་ཤིང་། བཞི་
བ་ན་ཅེ་མོ་རྒྱ་ཞིང་ཅེ་མོ་ནས་ཅུང་ཟད་འོང་བའི་དབྱུང་མགོ་རྒྱས་པ་སྐྱེད་པ་ནས་མར་སྤྱི་བ་
ཡུ་བའི་རྩ་བ་རྒྱས་པའི་ཆུ་གི། ལྷ་བས་མདུང་མུང་ལ་ཞགས་པ་བཏགས་པའི་མདུང་ཞགས་
སམ་ཀ་ཏ་ཡ། རྒྱག་པ་ན་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་དག་སྒྲོ་སོགས་གཞན་ནམས་གོ་སྤྱི་ཞིང་། བཅུ་
གཅིག་པ་ན་ཁ་ཕྱོགས་ལྷ་བ་དཀར་པོ་མར་ཅེ་དོ་རྩེ་ཅེ་གཅིག་པ་ཡུ་བའི་མགོར་བུམ་པ། དེའི་
སྤྱིང་དུ་སྒྲོ་ཆོགས་དོ་རྩེ། དེའི་སྤྱིང་དུ་མི་མགོ་ཚོན་པ་(༣༩བ)ཞིང་པ་སྐྱེད་པོ་གསུམ་བཅུགས་
པའི་ཅེ་མོར་དོ་རྩེ་ཅེ་ལྷ་བ་ཆང་མ་གྱེན་འགྲེང་གིས་མཆན་པ། བུམ་པའི་རྩ་བར་དེའི་ཆུང་
དང་དར་འཕན་གྱིས་མཆན་པ། བཅུ་གཉིས་པ་ན་ལྷགས་ཀྱི་མཆོན་ཆའི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་
ནམས་རལ་གྱི་སོ་གཉིས་པ་ལྷར་རྩོད་པའི་མཐར་སྤྱི་ལྷུང་མེད་པ། བཅུ་གསུམ་པ་ན་གསེར་
ཀྱི་དོ་རྩེ་ཅེ་ལྷ་བ། གཡོན་གྱི་ཕྱག་མཆན་གཞན་ནམས་གོ་སྤྱི་ཞིང་། ཆངས་པའི་མགོ་པོ་
གདོང་བཞི་པ་སེར་པོ། བཞི་པ་ན་མིའི་རྒྱུང་པ། ལྷ་བ་ན་སྤྱི་གཉིས་སྤྱི་དོ་རྩེས་མཆན་པའི་
ཞགས་པ། བདུན་པ་ན་མིའི་རྒྱུ་ལ། དགུ་པ་ན་མིའི་ལག་པ་མཐིག་མ་ནས་བཅད་པ། བཅུ་
པ་ན་དུར་ཁོད་ཀྱི་རོ་རས། བཅུ་གཅིག་པ་ན་སྤྱིས་བུ་གསོན་པོ་འཕོངས་ནས་སྤྱི་གཅུག་གི་
བར་རམ་སྐྱེད་པ་ནས་ཕྱག་སྤྱི་སྤྱི་པའི་གསལ་ཤིང་། བཅུ་གཉིས་པ་ན་ལྷགས་ཀྱི་མེ་ཐབ་
དམར་གཏོར་བུར་གསུམ་ནང་བུས་པ་ལྷ་བུའི་རོས་རེར་མེ་སྤྱོད་པའི་ནང་དུ་མེ་འབར་
བ། བཅུ་གསུམ་པ་ན་སྤྱི་དང་བཅས་པའི་ཐོད་ཆལ། བཅུ་བཞི་པ་ན་གྲུང་མོ་དང་སྤྱིན་ལག་
གཉིས་མཐེ་བོང་གིས་མནན་མཐུབ་མོ་དང་མཐེའུ་ཆུང་ཀེར་བའི་སྤྱིགས་མཐུབ་བུས་པའི་
ལག་པ། བཅོ་ལྷ་བ་ན་མདུང་ཅེ་གསུམ་ལ་བཏགས་པའི་འཕན་ཅེ་གསུམ་པའམ། ཡང་ན་ཡུ་
བ་གསུམ་འཁྱོག་ཅེ་མོར་ཆུ་བུའི་དོ་རྩེ་འོག་དང་བཅས་པ་ལ་བཏགས་པའི་སྤྱི་དང་ཡུག་
གཅིག་གི་སྤྱི་ཕྱེ་གསུམ་དུ་བུས་པའི་དར་འཕན། བཅུ་རྒྱག་པ་ན་ཤིང་ལ་བཏགས་པའི་རས་

ཁྲ་བོའི་དང་ཅོག་ལྟ་བུའི་རྒྱུད་རས་བསྐྱམས་པ། འབས་གཡས་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་མདུན་ནས་
 བརྒྱམས་ཏེ་མི་ནས་མའི་བར་བརྒྱད་མགོ་གཡས་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱན་པའི་སྟེང་དང་། གཡོན་
 བརྒྱད་ཀྱིས་མདུན་ནས་བརྒྱམས་ཏེ་བྱ་མོད་ནས་བཞད་ཀྱི་བར་བརྒྱད་མགོ་གཡོན་ཕྱོགས་
 སུ་བསྐྱན་པའི་སྟེང་དུ་མཐན་པ། རྟོག་ཆགས་(༣༣)གཞན་རྣམས་གོ་སླ་ཞིང་། བྱ་ཆེན་
 བོ་ནི་འོལ་བའམ་ནི་ལེར་གྲགས་པ། བྱིས་བྱ་ནི་ལུས་ནག་ཅིང་ཤེའི་སྟེ་འཁོར་ཅན་མི་སྐྱད་
 སྟེ་ཤེས་པ་ཞིག །བཞད་ནི་སྟེ་མདོག་དཀར་ཞིང་མཆུ་ལེབ་ལ་སེར་བ་ལུག་གི་བོངས་ཆད་
 ཅམ་མགུལ་ཁྲ་བོར་སྤང་བ་ཞིག །གཡས་ཀྱི་རྟོག་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་འོག་དུ་ཆངས་པ་སེར་
 བོ་གདོང་བཞི་པ། དབང་པོ་དཀར་པོ་འམ་སེར་པོ། འབ་འབྲུག་ནག་པོ། འབ་པོ་འམ་དབང་
 ལུག་ནག་པོ་འམ་དཀར་པོ་མགོན་པ་སྟེན་པོ་ཅན་རྣམས་དང་གཡོན་ཀྱི་རྟོག་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་
 འོག་དུ་གདོང་འབྲུག་དམར་པོ་གདོང་པ་འབྲུག་པ། ལོག་འཕྲེན་ནམ་ཆོགས་བདག་དཀར་པོ་སྤང་
 བོ་ཆེའི་གདོང་ཅན། རྩ་བ་དཀར་པོ། ཉི་མ་དམར་པོ་རྣམས་ཁ་སྤྱབ་དུ་བྱས་པའི་མགོ་རྟོག་
 ཆགས་དང་བལྟ་ཕྱོགས་མཐུན་པའམ་མདུན་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱན་ནས་མཐན་པ། ལུག་འབས་
 ཀྱི་མཐེལ་རྣམས་ཁྲག་ཆོན་ཀྱིས་བྱུགས་པ་ལྟར་དམར་བ་དང་སེན་མོ་རྣམས་ལྷགས་ཀྱི་ལྟར་
 རྒྱ་ཞིང་རིང་བ་སོགས་ཁྲོ་བོའི་ཉམས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ། སྐྱ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་མེ་ཤིན་དུ་ཆ་ལ་འཆུབ་ཅིང་འབར་བ་སྟོང་གསུམ་ཀུན་དུ་འབ་པ་ལྟ་བུའི་དབུས་སུ་
 བཞུགས་པ། དེ་ཡང་གིས་སྐྱ་ལྟ་བུའི་ལེབ་ལེབ་པོ་ཡང་མ་ཡིན། འབར་སྐྱ་ལྟ་བུའི་སྟེང་མོ་
 གདོས་བཅས་མ་ཡིན་པར་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་དང་ནམ་མཁའི་འཇའ་ཆོན་ལྟ་
 བུ་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་དྲངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དེ་ལྟ་བུའི་དཔལ་རྫོང་རྩ་
 འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་དེ་དཔོ་སྦྱུ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་གསལ་སྤང་བརྟན་པོ་བྱའོ། །

དེ་འདྲ་བའི་དམ་ཆོག་སེམས་དཔའི་སྤྲུགས་ཀར་སྒྲ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤེས་དཀར་གྱི་
མཐུལ་ཁ་སྤྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་སྤེར་བྱ་ཡིན་ཏུ་ཕ་མའི་སྤྱད་གི་ངོ་མོ། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ལུང་གྱུར་

པ་སྤར་གྱི་རྒྱ་(༣༣བ)དོན་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད། དེའི་ཐུགས་ཀར་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་
མན་ཤེལ་གྱི་མཐུལ་ཁ་སྤྱབ་པ་ལྟ་བུ། དེའི་དབུས་སུ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྩྱུ་ཡིག་
མཐིང་ག་གུན་འགེང་ཁ་མདུན་ནམ་གཡས་སྟོགས་སུ་བསྟན་པ་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་ལྡ་ལྡན་
འཕྲོ་བས་མར་མེ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ལྟར་འབར་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་བསྐྱེད་ཅིང་
དེ་གཉིས་ལ་ཡང་ང་རྒྱལ་བ། དེ་ཡང་དམ་ཆོག་གི་སྐད་དོད་ས་མ་ཡ་ལ་ཡི་གེ་དབྱི་བསྟན་
བྱས་ན་འཕྲོ་བ་དང་འདུ་བ་ལ་ཡང་འཇུག་པས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྟ་རྟེན་མས་འཕྲོ་ཞིང་། འདུ་བའི་
གཞི་ཡིན་པས་ན་དམ་ཆོག་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སེམས་པ་དང་། སེམས་
ཅན་གྱི་ཐ་སྟད་ཆེན་པོའི་གནས་ཡིན་པས་ན་སེམས་དཔའ། ཡང་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་
ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་ན་ཡེ་ཤེས། སེམས་དཔའི་དོན་སྤར་ལྟ་བུས་ན་ཡེ་
ཤེས་སེམས་དཔའ། ཡང་གང་ལ་དམིགས་ན་ཉིང་ངེ་འཛིན་མཆོག་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འོད་
གསལ་བསྐྱེད་པས་ན་ཉིང་ངེ་འཛིན། སེམས་དཔའི་དོན་སྤར་དང་འབྲ་བས་ཉིང་ངེ་འཛིན་
སེམས་དཔའ། །དེ་ཡང་དམ་ཆོག་སེམས་དཔའ་ནི་རགས་པ་གནས་སྐབས་པའི་ལུས་དང་།
ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ནི་སྤྲ་བ་གཉུག་མའི་ལུས་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ནི་སྤྲ་བ་
གཉུག་མའི་སེམས་དང་ཆོས་མཐུན་ལ། ཡང་ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་
འཇུག་གི་ཡ་གྲུལ་དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་དང་། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་བྱང་འཇུག་
དེའི་ཡ་གྲུལ་སྐྱེ་ལུས་དང་། དམ་ཆོག་སེམས་དཔའ་སྐྱེ་ལུས་ཀྱིས་རགས་པའི་སྐྱུ་ལ་སྐྱེ་བཟུང་
བའི་བཅ་ཏོག་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་རགས་པ་དེ་མཆོན་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་དེ་འབྲ་བའི་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་ཡང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་ཐོབ་པར་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་རིག་མ་འདུ་བའི་ཚུལ་ནི། འདི་ཡན་ཆད་སྤང་(༣༤ན)གཞི་དང་སྤར་བ་
ཡོད་ཅིང་། འདི་མན་ཆད་སངས་རྒྱས་ཟེན་གྱི་མཛད་པ་དང་སྤར་བ་ལས་སྤང་གཞི་དང་འབྲ་
ཆོས་འགྲིག་པ་ཙམ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། ཆོས་མཐུན་སྤར་བའི་སྟོན་སྤང་གཞི་སྤང་བྱེད་དུ་

བསྐྱོམ་པ་མེད་པས། འབྲས་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་མཛད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་
པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་། སྔོན་བྱང་ལ་སྔོན་པས་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྦྱོད་པ་དང་། ས་དང་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པའི་སྦྱོད་པ་དང་། གདུལ་བྱ་དབང་པོ་ཡང་རབ་རྒྱལ་སྤྱི་དོན་དུ་ཆགས་ཅན་གྱི་སྦྱོད་པ་
བསྟན་པ་བཞིན། བདག་གིས་ཀྱང་ཆགས་ཅན་གྱི་སྦྱོད་པས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྒྱལ་སྤྱི་
ཀྱི་དོན་དུ་རིག་མ་དང་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱའོ་སྟམ་དུ་འཕེན་པ་བཏང་
ནས། རང་གི་སྦྱིང་ག་ནས་རང་རིགས་ཀྱི་རིག་མ་མི་མོའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་
འོང་བ་ཞིག་སྤངས། དེ་ཉིད་རྒྱུ་ལས་རང་གི་པང་ན་འཁྱུད་པའི་དོ་རྩེ་རོ་ལངས་མ་ཡབ་ལས་
ཅུང་ཟད་སྐྱ་བོངས་ཅུང་བ། སྐྱ་མདོག་སྔོན་མོ། དུག་གཡས་དོ་རྩེ་ཅེ་ལྷ་པས་ཡུ་བ་བྲས་པའི་
གྱི་གྲུག་འཕྱར་ཞིང་། གཡོན་ཐོད་པ་ཐྲག་གིས་གང་བ་བཟུང་ནས་ཡབ་ལ་འཁྱུད་པ། ཐོད་
སྐམ་ལྷའི་དབུ་རྒྱན་དང་། སྐམ་པོ་ལྷ་བརྩའི་དོ་ཤལ་དང་། ཐལ་བ་མ་གཏོགས་པའི་རུས་
པའི་རྒྱན་ལྷས་བརྒྱན་པ་བྲག་མོའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞབས་གཡས་ཡབ་ཀྱི་ཞབས་དང་སྟན་ཅིག་
བརྒྱུང་ཞིང་། གཡོན་པས་ཡབ་ཀྱི་བརྒྱའི་སྦྱང་ནས་འཁྱུད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་གསལ་སྤང་དང་།
འོ་སྟམ་པའི་ང་རྒྱལ་བསྐྱེད། དེ་ནས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་མཁའ་གསང་སྦྱོང་པར་སྤངས། དེའི་ངང་
ནས་ཡབ་ཀྱི་གསང་གནས་རྒྱུ་སྔོན་པོ་ལས་ཕྱི་རྟགས་ཀྱི་དོ་རྩེའི་དབྱིབས་ཅན་ལ་ནང་དོ་རྩེ་
སྔོན་པོ་ཅེ་ལྷ་པ་(༣༤)ཨོ་ལས་བྱང་བའི་ནོར་བུའི་ནང་དུ་དབུས་རའི་སྤྱ་གྲུ་ཏེ་ལོད་པའི་
བྱ་ག་པཌ་སེར་པོ་མགོ་ནང་དུ་བསྟན་པས་བཀག་པ། ཡུམ་གྱི་གསང་གནས་མི་དམིགས་
པའི་ངང་ལས་ལྷ་དམར་པོ་ལས་བྱང་བའི་བརྒྱ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་སྤྱབ་སྤྱབ་པ་
ལྷ་ལས་བྱང་བའི་ཟུ་འབྲུ་སེར་པོའི་དབུས་ཀྱི་བྱ་ག་པཌ་ཡིག་སེར་པོ་མགོ་ནང་དུ་བསྟན་
པས་བཀག་པར་བསྐྱོམ་ཞིང་། པཌ་ཡིག་གཉིས་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་བའི་གསལ་སྤང་
བརྟན་པོ་བསྐྱེད། རྒྱ་དང་ལྷ་ལས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ཁམས་དཀར་དམར་དང་། ཡབ་ཀྱི་དོ་རྩེའི་ཅེ་
ལྷས་ནོར་བུའི་དབུས་ཀྱི་ཅ་འདབ་བཞི་དབུ་མ་དང་བཅས་པ་མཆོན། ཡུམ་གྱི་བརྒྱའི་འདབ་

མ་བརྒྱད་ཀྱིས་དེའི་གསང་གནས་ཀྱི་ཅ་འདབ་བརྒྱད་དང་། གཉིས་ཀའི་ཕའ་ཡིག་སེར་པོས་
རང་དབང་བའི་ཁ་དོག་སེར་པོ་ཅན་གྱི་ཐུར་སེལ་གྱི་རྒྱང་མཆོན་ཞིང་། དེས་བྱ་ག་བཀག་
བས་ནི། ཐུར་སེལ་གྱི་རྒྱང་བཅིངས་བས་ཁམས་ཕྱི་རོལ་དུ་མི་འཕོ་བར་གནས་པ་མཆོན།
དེ་ལྟར་མཁའ་གསང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་རྗེས་འཁྱུད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་དུ་མ་དང་
བཅས་རང་ཡབ་ཡུམ་ལྟར་གསལ་བར་དམིགས་པ་ལུས་ལྟའི་འདུ་ཤེས། ཕའ་ཡིག་བསྐྱོམ་
པ་སྒྲགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས། ཐབས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་མངོན་དུ་བྱའོ་སྒྲམ་པ་
ཆོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཏེ་འདུ་ཤེས་གསུམ་དང་ལྟན་པས་པན་ཚུན་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་པའི་རྗེས་
ཆགས་ཀྱི་དགའ་བ་བཅམས་ནས། ཨོ་སར་ཏ་ཐ་ག་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲགས་བརྗོད།

སྒྲགས་དོན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་རྗེ་རྗེའི་རང་
བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་ངོ། །ཞེས་པ་ཡིན་པས། སྒྲགས་དོན་ལྟར་རྒྱལ་འཛིག་།དེ་ཡན་ཆད་
ནི། རྒྱལ་མཆོག་གཞན་གཉིས་ཀྱི་དང་(༣༥ན)པོར་བྱ་བ་དང་། ཐབས་ཤེས་གཉིས་མེད་དུ་
སྦྱར་བའི་ནལ་འབྱེར་ཡིན་པས་ན་དང་པོ་སྦྱར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རིག་
མ་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་ནས་བྱང་སེམས་ཞུ་བ་ཕྱི་རོལ་དུ་འཕོ་བ་བཀག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
བྱང་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་མོས་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཅིང་། རྫོ་བདེ་བའི་ངོ་བོར་སོང་བ་
དེས་རང་ལྟ་སྦྱར་གསལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པར་
བྱས་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ནི་རིམ་པ་དང་པོའི་སྐབས་འདིའི་བསྐྱབ་བྱའི་གཙོ་
བོ་ཡིན་ཞིང་། རྟེན་བརྟེན་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། མཆོད་བསྟོད་སྒྲགས་བརྒྱ་བ། ལས་བསྐྱབ་པ་
སོགས་སྒོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནམ་རོལ་དུ་འཆར་བ་དང་། དེའི་
ཅིས་ཟིན་པ་ཞིག་ལ་ངེས་པར་བསྐྱབ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་རྫོགས་རིམ་དང་
འབྲས་བྱའི་སྐབས་ཀྱི་ལྟན་སྦྱེས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་བྱད་པར་ཅན་སྦྱེ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་བྱེད་བྱད་
པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐྱོམ་པ་ལ་གསུམ། དཀྱིལ་
འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་རྣམས་བསྐྱེད་ཅིང་སྤྱོད་ཏེ་མཛད་པ་མཛད་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་
འགོད་པའི་ཚུལ། སྤྱི་མཆེད་དང་སྤྱི་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ། ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་
ཅིང་དབང་བསྐྱར་རྒྱས་གདབ་བྱ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཡབ་ཡུམ་སྟོན་པ་པར་འབྱུག་
བཞིན་པའི་རང་ནས་སྤྱོད་མཆོམས་དང་ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་ལས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་
འོད་ཟེར་སྟོན་པོ་འཕམ་དམར་པོ་ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་བྱ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟེང་འོག་ཕྱོགས་མཆོམས་
ཐམས་ཅད་དུ་སྤྱོད་ནས། དེ་ན་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་འཛིགས་བྱེད་
(༣༥བ)ལྷ་ཞེ་དགའ་མ་བཅུ་གསུམ་མཐ། ཡང་ན་གཙོ་པོ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྱོད་བྱངས། ཅ་
ཞལ་ནས་ཞུགས་རང་གི་ཐུགས་ཀར་ཆགས་པ་ཆེན་པོའི་མེས་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་གྱི་ངོ་པོར་
ཞུ་བའི་ཐེག་ལེ་རྩོམ་ལམ་བརྒྱུད་པར་ཡིག་གི་ཟུར་ཅུང་ཟད་བྱེ་བའི་མཆོམས་ནས་ཡུམ་གྱི་
བསྐྱར་པབ་པ་རིམ་གྱིས་ཡུམ་གྱི་ཐུགས་ཀར་སྟེབས་པ་ན། ཐེག་ལེ་ཆ་གཉིས་སུ་གྱུར་པའི་ཆ་
གཅིག་སྤྱི་ཡིག་དཀར་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་བྱ་བཞི་
སྟོ་བཞི་ཏྲ་བབས་ལ་སོགས་པ་མཆོན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་གདན་དང་བཅས་པར་གྱུར་
པར་བསམ་པའི་ཆེ་ཆུང་རང་གི་སྟོ་དང་འཆོམས་པའམ། ཡུམ་གྱི་མངལ་ཆུང་དུར་གཞལ་
ཡས་ཁང་སྟོང་གསུམ་ལྷ་བྱའི་ཆེ་བ་བསྐྱོམས་ཀྱང་ཆོག་པ་ནི། དཔེར་ན་ཁབ་མིག་ཆུང་དུའི་
ནང་ནས་རི་ཆེན་པོ་མཐོང་བ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འབྲས་བྱ་ཟུང་འབྲུག་བྱུང་བ་ན་རྩལ་ཤ་
རབ་གཅིག་གི་གོ་སར་ཡང་རྩལ་སྟེད་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་སྟོང་གསུམ་ཙམ་དུ་ཆེ་བ་རྣམས་གཅིག་
གིས་གཅིག་གི་གོ་མི་འགོགས་པར་དངོས་སུ་སྟོན་ཏུས་པ་ཡིན་པས། འབྲས་བྱ་ལམ་བྱེད་
ཀྱི་སྐྱབས་འདིར་ཡང་དེ་ལྷ་བྱ་མོས་པས་སྤངས་ཆོག་གསུངས། ཐེག་ལེ་ཆ་གཅིག་གདན་དེ་
རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཆ་བཅུ་བདུན་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་གདན་དབྱས་མའི་
སྟེང་དུ་རྩྭ་སྟོན་པོ་ལས་རྩོམ་ལམ་སྟོན་པོ་ཅེ་ལྷ་བ་བྱེན་འབྱང་། ཤར་གྱི་གདན་སྟེང་ཞེ་དཀར་

པོ་ལས་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་ཅིབས་བརྒྱད་པ། ལྷོ་ར་མེ་སེར་པོ་ལས་རིན་པོ་ཆེ་སེར་པོ་ཆེ་
དགུ་པ། ལུ་བ་ཏུ་མེ་དམར་པོ་ལས་བསྐྱེད་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱ་དྲུག་པ། བྱང་དུ་ད་ལྡང་གུ་
ལས་རལ་གྱི་ལྡང་གུ་སོ་གཉིས་པ། འཤར་སྒྲིའི་གདན་ལ་ཡ་སྟོན་པོ་དོ་རྩེ་རྒྱ་གམ་རྩ་ཉི་ལུ་པ་
ཕྱོགས་གཅིག་གི་(༣༩)དབུས་རྩ་ནས་ཡུ་བ་ཐོན་པ། ལྷོ་སྒྲོར་ཅ་དཀར་པོ་ལས་དབུག་པ་
དཀར་པོ། ལུ་བ་སྒྲོར་ནི་དམར་པོ་ལས་བསྐྱེད་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ། བྱང་སྒྲོར་ར་ལྡང་
གུ་ལས་རལ་གྱི་སོ་གཉིས་པ་ལྡང་གུ། རང་གི་འཤར་སྐྱེའི་གདན་ལ་རྩེ་དཀར་པོ་ལས་འཁོར་
ལོ་དཀར་པོ་ཅིབས་བརྒྱད་པ། ལྷོ་ལུ་བ་ཏུ་ས་སྟོན་པོ་ལས་དོ་རྩེ་སྟོན་པོ་ཅི་ལྟ་པ། ལུ་བ་བྱང་
དུ་དོ་དམར་པོ་ལས་བསྐྱེད་དམར་པོ་འདབ་བརྒྱད། བྱང་འཤར་དུ་རྩེ་ལྡང་གུ་ལས་རལ་གྱི་སོ་
གཉིས་པ་ལྡང་གུ་ནམས་ལ་རང་རང་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ས་པོན་དེ་རང་མདོག་གིས་མཆན་པ།
དེ་ཐམས་ཅད་ལས་བྱུག་མཆན་རང་རང་གི་དབྱིབས་ལྷ་མོའི་གཟུགས་ཅན་དང་། ཕྱིའི་གྲ་
བཞིའི་གདན་ལ་ཏ་ཡོ་ནི་རའི་ཡི་གེ་བཞི་དཀར་པོ་ལས་ཐོད་པ་ཚུང་དུའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་
འོད་ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་པར་འཕྲོས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་ཅིང་། བྱས་ཟིན་པ་
ནམས་ཚུར་འདུ་བས། འཕྲོ་འདུ་འཛིངས་པའི་ནམ་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ལ་གསལ་སྤང་དང་ང་
རྒྱལ་བཞག །དེ་ནམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ལྷ་བརྒྱ་གསུམ་ཐོད་པ་བཞི་དང་བཅས་པ་
དུས་གཅིག་ཏུ་ལམ་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་རིམ་བཞིན་གསལ་འདེབས་བ་ནི། དབུས་ཀྱི་གདན་ལ་
དཔལ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་ཡབ་ཡུམ་སྲར་འབྲས་བྱ་དོ་རྩེ་འཛིན་པའི་སྐབས་རིམ་ལྷ་བ་
བཞིན་ལ་ཐུགས་ཀའི་སེམས་དཔའ་གཉིས་དོར། འཤར་དུ་གཏི་ཐུག་གའིན་རྩེའི་གའེད་ནས།
བྱང་སྒྲོར་རལ་གྱི་གའེན་རྩེའི་གའེད་ཀྱི་བར་མདོན་ཉོགས་རིམ་ལྷ་བ་བཞིན་གསལ་གདབ། དེ་
ཡང་གཏི་ཐུག་གའིན་རྩེའི་གའེད་ཡབ་ཡུམ་ལ་སོགས་པ་ནམས་རིན་པོ་ཆེ་དྲངས་པའི་རི་
པོ་ལ་དུས་མཐའི་མེས་འབྱུང་པ་ལྷར་དྲངས་གསལ་འོད་དུ་འབར་བ། (༣༩)ཞལ་རབ་ཏུ་
གདངས་འིང་དམར་ལ་ལྷུ་པའི་སྐྱོན་གསུམ་སྤང་མིག་ཏུ་བབས་པ། རབ་ཏུ་རྒྱ་ཞིང་འབར་

བའི་མཆེ་བ་བཞི་བཞི་གཅིགས་པ། ལྷགས་འགྲིལ་བ་བདུད་བགེགས་ཐམས་ཅད་སྟེག་པར་
བྱེད་པའི་མེད་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོ་བ། ལྷ་མཐའ་ཡས་སྟོན་པོ་སྤྲུལ་གྱི་གཟུགས་ཅན་
གྱིས་དབུ་སྐྱ་བཅིངས་པ་དང་། འོར་རྒྱས་གྱི་བུ་བདུད་ཅིའི་ཁ་དོག་སྟེ་དཀར་པོ་སྐྱ་རགས་
བྱས་པ་སོགས་སྤྱ་ཆེན་བརྒྱད་གྱིས་བརྒྱན་པ། ལྷ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཁ་ནས་ཕྱད་གྱི་སྤྱ་
སྟོག་ཅིང་། ལྷ་གཉིས་སྟོག་ལྟར་གཡོ་བ། དུག་གི་ཁ་རྒྱངས་དང་། མཆེ་བ་དུག་ཅན། ཡབ་
ནམས་རུས་པའི་རྒྱན་དུག་གིས་བརྒྱན་པ་སོགས་ཁོ་པའི་ཉམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མངོན་
རྟོགས་བཞིན་བསྟོམ། འད་གི་ཤར་ལྟོར་ཅཱ་ཁྱ་དཀར་མོ་སྤྱ་ཤ་ཤིན་ཏུ་སྐྱེམ་པའི་ནམ་པ་
ཅན། ལྷ་ཁུབ་ཏུ་པག་མོ་སྟོན་མོ་གཡོན་ཞལ་པག་གདོང་སྟོམ་ཞིང་ཐུང་ལ་གསུས་པ་འཕྱང་
བ། ཁུབ་བྱང་དུ་དབྱངས་ཅན་མ་དམར་མོ་ཞལ་དང་སྤྱན་གདངས་པ་སོགས་ཁོ་པའི་ཉམས་
མེད་པར་ཞི་ཞིང་འཇུག་པའི་ནམ་པ་ཅན། བྱང་ཤར་དུ་གོ་རི་ལྗང་གྲུ་སྟོམ་ཞིང་ཐུང་ལ་གསུས་
པ་འཕྱང་བ། ཡུམ་བཞི་པོ་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་གནས་པ་ལ་ཡབ་གྱིས་པར་འཁྱུད་པ། མོད་སྐྱམ་
ལྷའི་དབུ་རྒྱན་དང་། སྐམ་པོ་ལྷ་བཅུའི་དོ་ཤལ་ཅན། ཐལ་བ་མ་གཏོགས་པའི་བྲག་རྒྱ་ལྷས་
བརྒྱན་པ་སོགས་མངོན་རྟོགས་ལྟར་བསྟོམ། དེ་ཡང་ལྷ་ཉེར་དུག་ཡོད་ཀྱང་གཏི་ཕྱག་གཤིན་
རྗེའི་གཤེད་དང་མོ་བ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་གྱི་ཡུམ་ཅཱ་ཁྱ་དང་དོན་གཅིག ། ཅཱ་ཁྱ་ཀའི་ཡབ་
གཏི་ཕྱག་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་དང་དོན་གཅིག ། སེར་སྤྱ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་དང་གཙོ་བོའི་
ཡུམ་ནམས་པག་མོ་དང་དོན་གཅིག ། པག་མོའི་ཡབ་སེར་སྤྱ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་དང་དོན་
གཅིག་པ་སོགས་ཡིན་པས་ན་ལྷ་བཅུ་གསུམ་དུ་མི་འདུ་བའི་སྟོན་མེད་ལ། (༣༧)གཞན་
ཡང་གདན་རྒྱང་རེ་རེའི་སྟེང་དུ་ས་བོན་གཅིག་དང་བྲག་མཆོན་གཅིག་ལས་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་
བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་ལྷ་བཅུ་གསུམ་མོ། །

འདིའི་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་རིགས་བཞི་དང་གཙོ་བོ་སྟེ་ལྷ་དང་། གསང་འདུས་གྱི་དགྲིལ་
འཁོར་ནས་འཕྱུང་བའི་རིགས་ལྷ་གཉིས་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྷར་དོན་གཅིག ། རོ་ལངས་མ་དང་

འདུས་པ་མི་བསྐྱོད་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོའི་ཡུམ་གཉིས་སྒྲ་མ་གྱི་འཕུ་རྩེ་དབྱིངས་
གྱི་དབང་ཕྱག་མར་དོན་གཅིག་། ཅེ་ཀྲ་ལ་སོགས་པ་བཞི་དང་སྤྱན་མ་སོགས་བཞི་གཤེགས་
མ་བཞིར་དོན་གཅིག་། རྩོ་བ་གཤེན་རྩེའི་གཤེད་སོགས་བཞི་དང་། གཤེན་རྩེའི་གཤེད་
ཤེས་རབ་མཐར་བྱེད་། ཏྲ་མ་གྱིན་། བགེགས་མཐར་བྱེད་བཞི་མཐར་བྱེད་བཞིར་དོན་གཅིག་
ཡིན་ཞིང་། དགྲིལ་འཁོར་གཉིས་གྱི་ལྷ་དེ་དག་རྒྱུད་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ལ། འདིའི་གཉི་ཐུག་
གཤེན་རྩེའི་གཤེད་དང་། སེར་སྒྲ་གཤེན་རྩེའི་གཤེད་གཉིས་ལྷ་བྱ་རྒྱུད་གཅིག་པ་ཡིན་ཡང་
དོན་གཅིག་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་པར་ཡོད་དོ། །ཕྱིའི་བྲ་བཞིའི་ཡི་གེ་བཞི་ཡོངས་སུ་བྱུར་
བ་ལས་མའི་ཐོད་པ་བདུད་ཅིས་གང་བ་བཞིར་བསྐྱེད། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་རྒྱུད་ཐ་དད་
མ་ཡིན་པར་རང་དེ་དང་དེ་ཡིན་པའི་ང་རྒྱལ་བཏན་པོ་བྲ། དེ་ནས་བདག་གིས་མ་དག་པའི་
སྒོད་བཅུད་གྱི་སྒོན་ཐམས་ཅད་སྦྱངས་ནས། སྒོད་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། བཅུད་
གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པར་བྱའོ་སྒྲུམ་པའི་སྤྱིའི་འཕེན་པ་
དང་། གྲེ་བྲག་ཏུ་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་འབྲེན་པའི་ཆོ། བདག་གིས་སེམས་ཅན་སྤྱི་དང་གྲེ་བྲག་
ཏུ་ཞེ་སྤང་ཅན་རྣམས་གྱི་ཞེ་སྤང་སྦྱངས། ཆོས་གྱི་དབྱིངས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་འགོད་པར་བྱའོ་
སྒྲུམ་ཏུ་འཕེན་པ་ཤུགས་བྲག་པོ་བཏང་ནས། རང་དམ་ཆོག་སེམས་དཔའ་གཙོ་བོར་གསལ་
བས་རྩི། (༣༧) ཕྱི་ཤེས་ཤུགས་བརྗོད་པའི་ཆོ། ཡུམ་གྱི་ཐུགས་ཀའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་གཙོ་
བོ་ལ་མཚན་ནས་བོས་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཁྱོས་ཤིག་། ཅེས་བསྐྱལ་བ་ལྷ་བྱ་ཡིན་པས།
དེ་ལྟར་བསྐྱལ་བའི་རྒྱན་གྱིས་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་རིམ་བཞིན་ཡུམ་གྱི་བསྐྱེན་ནས་རང་གི་རྩོ་
རྩེའི་ལམ་བརྒྱུད་ཐུགས་ཀར་བྱོན། དེ་ནས་ཕྱིར་འཕྲོ་བའམ་ཡང་ན་ཡུམ་གྱི་བསྐྱེན་ནས་ཕྱིར་
འཕྲོས། དེ་ལས་རང་འབྲེའི་སྤྱལ་པ་དབག་ཏུ་མེད་པ་ཤུགས་བཅུར་སྒྲོས་པའི་སྒྲོར་མཚམས་
ནས་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གྱིས་དབང་བསྐྱར་བའམ། ཡང་ན་འོད་ཟེར་གྱིས་རེག་པ་ཅམ་
གྱིས་སྒོད་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། བཅུད་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་ཞེ་སྤང་

སྤངས་ནས་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ལ་བཀོད་པའམ། རྗེ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་
བཀོད། སྤྱལ་པ་རྣམས་ཚུར་བསྐྱུས། ཅ་བའི་རྗེ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་དེ་ཉིད་རང་དང་
ཡུམ་ལ་ཐེམ་པར་གྱུར་པར་བསམ། ཡང་བདག་གིས་མ་དག་པའི་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་
དང་། བྱད་པར་སེམས་ཅན་གཏི་མུག་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གཏི་མུག་སྤངས། མེ་ལོང་ལྷ་བུའི་ཡེ་
ཤེས་ལ་འགོད་པར་བྱའོ་སྣམ་པའི་འཕེན་པ་ཤྲུགས་དྲག་བཏང་ནས། རྗེ་ན་རྗེ་ཀ་ཅེས་བརྗོད་
པས་གཏི་མུག་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བར་བསྐྱུལ་བ་དེའི་སྤྱི་གྱིས་
གཏི་མུག་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་སྟོ་ཚུལ་སྤར་བཤད་པ་གཉིས་གང་རུང་བྱས། དེ་ལས་སྤྱལ་
པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཤྲོགས་བཅུར་སྟོས་པ་ལས་འོད་ཟེར་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལ་རེག་པ་
ཅམ་གྱིས་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་ཉེས་སྟོན་ཐམས་ཅད་སྤངས། བྱད་པར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གཏི་
མུག་སྤངས་ནས་མེ་ལོང་ལྷ་བུའི་ཡེ་ཤེས་སམ་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད།
སྤྱལ་(༣༩)པ་རྣམས་ཚུར་བསྐྱུས་ནས་ཅ་བའི་གཏི་མུག་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་རང་གི་མདུན་
ཀྱི་གདན་ལ་འཁོད་པར་བསམ། དེ་བཞིན་དུ་སེར་སྣ་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་ནས་གཞལ་ཡས་
ཁང་གི་བར་ཀྱི་སྟོ་བསྐྱུ་ཐམས་ཅད་སྤྱབ་ཐབས་ནས་འབྱུང་བ་རྗེ་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་དལ་བྱས་
བསྟོམ། སྤྲུལ་འགར་དཔེར་ན་གཙོ་བོ་ལ་མཆོན་ན། བདག་གིས་མ་དག་པའི་སྣོད་བཅུད་
ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱའོ། །

བྱད་པར་དུ་ཡང་སེམས་ཅན་ཞེ་སྤང་ཅན་རྣམས་ལ། ཞེ་སྤང་གི་མཐུས། སྤྲིག་པ་
བསགས་པའི་འབྲས་བྱས་རང་གཞན་ལ་གཞོད་ཚུལ་བསམས་ནས་སྤྱིར་རྗེ་ཤྲུགས་དྲག་པོ་
བསྐྱེད། ད་བདག་གིས་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཞེ་སྤང་སྤང་བར་བྱའོ་སྣམ་པ་དང་། རེས་འགའ་འོད་
ཟེར་གྱིས་རེག་པ་ཅམ་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་
དེ་ཐོབ་ན་ཅི་མ་རུང་སྣམ་པའི་འདུན་པ་སྤང་བ་དང་། ཡང་རེས་འགའ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
བྱས་པའི་དམིགས་པ་བྱས་ཟེན་པའི་འོག་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱད་པར་ཅན་འབྱུང་བྱུང་

སྐྱམ་པའི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་དགའ་བ་ཡང་བསྐྱོམ། དེ་དག་ལ་ཚིག་བཞུགས་ཅན་མ་ཡིན་པར་མེས་པ་དག་པོ་བསྐྱེད་ན་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལའང་ཚོགས་སྐབས་པོ་ཆེ་རྒྱགས་པ་དང་། ཞིང་སྦྱང་བ་དང་། སྤྱི་བ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འདག་པས་པར་བྱིན་ཐེག་པ་བས་བསྐྱེད་པར་ལམ་བསྐྱོམས་པ་ལས་ལྷག་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཐབས་སུ་འགྱུར་བ་དང་ལམ་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་དག་མ་དག་གི་སྦྱ་ལུས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་གི་ལྷ་སྦྱལ་ནས་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དོན་བྱེད་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་ཞིང་དེའི་སྤྱིན་བྱེད་ཏུ་འགྱུར། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཆགས་ཅན་ཀྱི་སྦྱོད་པས་(༣༤བ)རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྦྱལ་ནས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལའང་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་སྤྱིན་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་འགོད་པའི་མཛད་པ་འཁོར་བ་མ་སྦྱངས་ཀྱི་བར་ཏུ་རྒྱན་མི་ཆད་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་ཞིང་། དེ་ད་ལྟ་ནས་འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཏུ་བསྐྱོམས་པས་མཐར་དངོས་གནས་ལ་འགྱུབ་པའི་རྒྱས་པ་བྱད་པར་ཅན་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྐྱེ་མཆེད་དང་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། གཙུག་པོ་རྒྱུང་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་ལྷ་འགོད་པ་དང་། གཙུག་པོའི་ཐམས་ཅད་ལ་འགོད་པ་དཔལ་འཛིན་སོགས་ཀྱིས་བཞུགས་པའི་ཐུགས་གཉིས་ལས། འདིར་བྱི་མ་ལྟར་མཛད་པ་ཡིན་པས། གཙུག་པོའི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིག་གི་དབང་རྟེན་ཞོག་པ་ཁྲ་རིལ་བའི་དབྱས་ཀྱི་མིག་དབང་ལ་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་བཞིན་དུ། མིག་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཁྱོད་ཀྱི་པོ་རེ་རེ། དེ་གཉིས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་འཁོར་ལོ། དེ་ལས་དོན་རྗེ་མིག་མངོན་རྟེན་ལྟར་བསྐྱེད། དེ་བཞིན་དུ་ན་དབང་གཉིས་ལ་དེ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་དོན་རྗེ་ན་བ་དང་། སྐྱ་དབང་ལ་དེ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་དོན་རྗེ་སྐྱ་དང་། ལྷ་དབང་ལ་དེ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་དོན་རྗེ་ལྷ་དང་། དཔལ་བར་ལུས་དབང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཀྱི་དང་རལ་གྱི་ལྷ་དབྱེད་ལས་དོན་རྗེ་ལུས་བསྐྱོམ། སྤྱིར་ལུས་དབང་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་མོད་ཀྱང་། ལུས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་གཙུག་པོ་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་སྤྱི་བོར་གནས་

པས། དེ་ལ་དགོངས་ནས་དཔལ་བར་བསྐྱེད་བ་ཡིན། ལྷ་བའི་བྲག་པའི་ཐད་ཅམ་གྱི་ནང་དུ་
རང་གི་ཡིད་དབང་གི་ངོ་བོ་རྩོམ་ཡིད། དེ་ཐམས་ཅད་གདན་པད་ཆེ་ལ་གནས་ཤིང་། ཞལ་
ཕྱིར་གཟིགས་པ་ལ་ང་རྒྱལ་དང་གསལ་སྤང་བསྐྱེད། རང་གི་སྤྱགས་ཀའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་
དཔའི་མདུན་དང་། ལྷ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་(༣༤ན)སྤྱགས་ཀར་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྩི་སྤྱོད་པོ།
དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་རྩོམ་རྩོམ་པོ་གྲུབ་འབྱེད་གི་ལྷ་བའི་དབྱུང་སུ་ཡང་རང་གི་རྣམ་
ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྩི། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་རྩོམ་རྩོམ་པོ་གྲུབ་པ་ལས་སྤྱགས་རྩོམ་
མཛོད་རྩོགས་ལྟར་བསྐྱོམ། མགིན་པའི་ཨོལ་མདུད་ཀྱི་ཐད་ཅམ་གྱི་ནང་དུ་ལྷ་ཡོངས་སུ་
གྱུར་བ་ལས་བསྐྱེད་པའི་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་སྤྱིང་དུ་རང་གི་རག་གི་ངོ་བོ་ལྷ་དཔལ་པོ་
ལས་བསྐྱེད། དེ་ལས་གསུང་རྩོམ་སྤྱི་བོར་ཐོད་པའི་འོག་མཐུད་རྒྱུད་སྤྱིང་དུ་ཨོ་དཀར་པོ་ལས་
འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་གདན་ཐབས་སུ་གནས་པའི་སྤྱིང་དུ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཨོ་དཀར་པོ་
ལས་འཁོར་ལོ། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་སྤྱི་རྩོམ་མཛོད་རྩོགས་ལྟར་བསྐྱེད། གཙོ་
བོའི་སྤྱགས་རྩོམ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་མདུན་དུ་བསྐྱོམ་པ་མ་བདེ་ན། ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་
དཔའི་མདུན་ནས། ཡང་ན་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་གོ་སར་དེ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་
བསྐྱོམས་ཀྱང་དུང་། རྩོམ་གསུམ་གྱི་སྤྱགས་ཀར་རང་རང་སྐྱེད་བྱེད་དང་འབྲེལ་བའི་བྲག་མཆོན་
ལ་རང་རང་གི་ས་བོན་གྱིས་མཆོན་པར་བསྐྱོམས་ཉེ་རེ་རེ་འང་སེམས་དཔའ་སྤྱི་བཞུགས་
སུ་བསྐྱོམ་སྤྱོད་ལེགས་མོད་ཀྱང་དམིགས་པ་མང་བས་བསྐྱོམ་པར་མ་བདེ་ན་བཞག་ཀྱང་
ཆོག །དེ་ནས་རང་གི་སྤྱགས་ཀའི་རྩི་དང་རྩོམ་གྱི་ལྷ་འི་སྤྱགས་ཀར་ས་བོན་བསྐྱེད་ཡོད་
ན་དེ་ལས་ཀྱང་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས། ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྱི་བཞུགས་ཐམས་
ཅད་རྩོམ་གྱི་ལྷ་འི་རྣམ་པར་ནམ་མཁའ་གང་བ་སྤྱོད་དངས་པར་མོས་པ་ལ། རང་གི་
སྤྱིང་ག་ནས་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་མཆོད་ཇུས་ཐོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པར་བསམ་ལ། ཨོ་
རྩི་(༣༤བ)རྩི་ཉུ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཆོད། སྤྱགས་ཀའི་ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྤྱགས་རྩོམ་

རྗེའི་ལྷ་ཚོགས་སྤྱན་དྲངས་པ་དེ་རྣམས་བཀུག་ནས་རང་གི་སྤྱགས་ཀའི་སྤྱགས་རྡོ་རྗེ་ལ་ཐེམ་
བས་རང་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱགས་རྡོ་རྗེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པར་མོས་ནས། ཨོ་སྐྱ་
ཏ་ལྷ་ག་ཏ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྤྱགས་བརྗོད་ནས། སྤྱགས་དོན། སྐྱ་ཐམས་ཅད། ཏ་ལྷ་ག་
ཏ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། ཅིན་སེམས་སམ་སྤྱགས། བཟོ་རྡོ་རྗེ། ལྷ་ལྷ་མ་རང་བཞིན། ལྷ་ལྷ་
ཀ་བདག་ཉིད། ཨ་ཏྱ་རའོ་ཞེས་པ་ཡིན་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱགས་
རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་ཀྱི་བདག་ཉིད་རའོ་སྤྱམ་དུ་རྒྱལ་འཛོག། ཡང་སྤར་ལྷར་གསུང་རྡོ་རྗེའི་
ལྷ་ཚོགས་རྣམས་འོད་ཟེར་གྱིས་བཀུག། རང་གི་མགིན་པའི་གསུང་རྡོ་རྗེ་ལ་ཐེམ་བས་རྒྱལ་
བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསུང་རྡོ་རྗེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པར་བསམས་ཏེ་སྤྱགས་བརྗོད་ནས་རང་
རྒྱལ་འཛོག། སྤྱགས་དོན་གཞན་རྣམས་སྤར་བཤད་པ་དང་འབྲེལ་བ་སྤྱུང་། ལྷ་ཀ་ཅེས་པ་གསུང་།
ཡང་འོད་ཟེར་གྱིས་སྐྱོ་རྡོ་རྗེའི་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་བཀུག་ནས་རང་གི་སྤྱི་པོའི་སྐྱོ་རྡོ་རྗེ་ལ་ཐེམ་
བས་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱོ་རྡོ་རྗེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པར་བསམས་ནས་སྤྱགས་བརྗོད་
ཅིང་རྒྱལ་འཛོག། སྤྱགས་དོན། ཀྲ་ཡ་ཞེས་པ་སྐྱུ་དང་། གཞན་རྣམས་སྤར་བཤད་པ་དང་
འབྲེལ་བ། འདིར་སྤྱགས་རྡོ་རྗེ་སྤྱོད་དུ་བསྐྱེད་པ་ནི། འཇམ་དཔལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྷ་ཡིན་ལ།
ཤེས་རབ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཀྱི་ནང་ནས་ཡིད་དུ་གཏོགས་པ་དང་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་
རྗེས་སུ་འཛིན་པས་དངོས་གྲུབ་སྟོབ་བའི་ཆོ་ཡང་། དང་པོར་སེམས་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
ཏེ་ཤེས་རབ་རྒྱས། དེ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཐུས་འཆད་ཅོད་ཅོམ་གསུམ་ལ་མངའ་བརྟེན་
(༤༠ན)པའི་ངག་གི་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་། དེ་རྗེས་མཁས་པ་དེའི་སེམས་ལ་དགའ་བདེ་འབར་
བས་ལུས་ཀྱི་གཟི་མདངས་རྒྱས་ཤིང་མང་པོའི་དབྱས་སུ་འཛིགས་པ་མེད་ཅིང་མངོན་པར་
མཐོ་བའི་སྐྱེའི་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བའི་རིམ་པ་སོགས་ལ་དགོངས་པ་དང་། རྒྱ་མཚན་དེས་
སྤྱགས་ཀའི་རི་ཆབ་དང་པོར་འབྲལ་བ་ཡིན་ཞེས་གསུང་རྒྱན་ལས་འབྱུང་ངོ་། །

གསུམ་པ་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་ཅིང་དབང་བསྐྱར་རྒྱས་གདབ་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི། རང་གི་

ཐུགས་ཀའི་རྩྱུ་ལས་འོད་ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཕྱོགས་བཅུར་འགྲོས་པས། དེ་ན་བཞུགས་
པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་ཆོས་སྐྱའི་ངང་ནས་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་བཞིན་ལག་
གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྐྱར་བཞེངས་ནས་མདུན་གྱི་རྣམ་མཁར་སྐྱན་བྱངས་པར་བསམས་ནས།
འཇམ་དཔལ་རང་བཞིན་མའི་ཆོགས་བཅད་སྒྲགས་དང་བཅས་པའམ་བསྐྱུ་ན་སྒྲགས་ཅམ་
བརྗོད། ཆོགས་བཅད་གྱི་དོན་ནི་ཇོ་འགྲུགས་པའི་ས་སོན་ཡིན། དེས་དོན་གྱི་འཇམ་དཔལ་
འི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་ནི།
ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་གནས་ལུགས་དང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་པས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་
གྱི་དངོས་སམ་རང་བཞིན་དུ་བཤད་ལ། དེས་ན་ཀ་བུམ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་ལས་ངོ་བོ་གཞན་
དུ་གནས་པ་མེད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ནས་དེར་འོངས་པ་དང་དེ་ནས་གཞན་དུ་འགྲོ་
བའི་འགྲོ་འོང་དང་བྲལ་བ་དཔེར་ན། ཐོགས་རེག་བཀག་ཅམ་གྱི་རྣམ་མཁའ་ནི་གཟུགས་
ཅན་གྱི་དངོས་སའི་གོ་ས་སོགས་ཀུན་ལ་བྱུང་བས། བུམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱུང་བའི་རྣམ་མཁའ་
དེ་བུམ་པའི་གོ་ས་དེ་ལས་གཞན་(༢༠བ)དུ་གནས་པ་མེད་ཅིང་། གཞན་ནས་དེར་འོངས་པ་
དང་། བུམ་པ་ཞིག་པའི་ཆེ་དེ་ཉིད་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་ཡང་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་
སྐྱའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཡང་དེས་དོན་གྱི་འཇམ་དཔལ་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོའི་བདག་
ཉིད་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། དཔེར་ན་འཇམ་གླིང་འདིར་དབྱར་སྟོན་
ལ་སོགས་པའི་དུས་ཀྱི་ཁམས་དེ་ཉིད་རྣམ་རྒྱའི་ཤུགས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་ལས་ཕྱོགས་གཞན་
ནས་འདིར་འོངས་པ་དང་། འདི་ནས་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་བཞིན་ནས། ཡང་ན་སྤྱི་རིལ་
གྱི་དངོས་སོ་ལ་ཁམས་དུག་འཛོག་པའི་ཆེ་སྟོབ་དཔོན་སྐྱུས་སྤྱ་ལྟ་བུ་པའི་མདོ་འགྲེལ་
དུ། ས་རྩུ་མེ་རླང་རྣམ་མཁའ་དུས་ཀྱི་ཁམས་དུག་ལ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་དུས་ཀྱི་ཁམས་ནི་
དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བའི་ཡང་དངོས་སོ་དེ་སྤར་མེད་གསར་དུ་བྱུང་བ་ལ་སྐྱེས་
པའི་དུས་དང་། སྐྱེས་ནས་མ་ཞིག་པའི་བར་ལ་གནས་པའི་དུས། ཞིག་པ་ལ་འཛིག་པའི་དུས་

ཞེས་བཏགས་པ་ལས་དུས་ཞེས་བྱ་བ་དངོས་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་འགྲོ་འོང་བྱེད་པ་གཞན་
མེད་པ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འང་རང་རང་གི་སྤྱི་བ་པ་དག་མ་དག་དང་། ཚོགས་
བསགས་མ་བསགས་ཀྱི་བྱེད་པར་ལས། སྤྱགས་ཇེ་དང་བྱིན་རྒྱབས་ཞུགས་མ་ཞུགས་དང་
ཆེ་ཆུང་སོགས་བྱུང་བར་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱགས་ཇེ་ལ་གཞན་ནས་འདྲིར་འོངས་པ་དང་།
འདྲི་ནས་གཞན་དུ་འགྲོ་བའི་འགྲོ་འོང་དང་བྲལ་བར་སྤྱགས་ཇེ་དང་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱིས་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཇེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་སྤྱུལ་པ་ཡང་སེམས་ཅན་སོ་སོའི་སྐལ་
བ་དང་འཚམས་པར་རང་རང་གི་སློང་རྣམས་བ་ཡིན་གྱི། ཇེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་
འབད་ཚོལ་ཀྱི་དབང་གིས་(༤༡ན)སྤྱུལ་པ་གཞན་ཞིག་ནས་དེར་སྟོན་པ་དང་། དེ་ནས་གཞན་
དུ་བསྐྱུ་བ་མེད་པ། དཔེར་ན། མེ་མོང་དང་བྱེད་བཞིན་སྤང་བ་ན་གཟུགས་བརྟན་འབད་མེད་
དུ་སྤང་བ་ཡིན་གྱི་དེ་ཉིད་གཞན་ནས་དེར་འོངས་པ་དང་། དེ་ནས་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་
བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ངས་དོན་གྱི་འཇམ་དཔལ་དང་། དེའི་རྣམ་འབྱུལ་བྱང་དོན་བཞིན་ལག་གི་
སྤྱུལ་པའི་འཇམ་དབྱངས་དང་། དེ་དག་གི་སྤྱགས་ཇེ་རྣམས་ལ་འགྲོ་དང་འོང་བའི་མཚན་ཉིད་
མི་མངའ་མོད་ཀྱང་རྒྱུ་ལྡན་པ་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱ་ལས་དག་གི་དོར་གང་དུ་དམིགས་པའམ་
འདོད་པ་དེར་འབད་མེད་དུ་སྤང་བ་ཡིན་པས་ན། དེང་འདྲིར་ཡང་མོས་ལྷན་བདག་ཅག་གི་
སློང་རྣམས་མངོན་སུམ་དུ་སྤྱན་འབྱེན་ཞིང་འབྱེན་པ་ལྟར་གཤེགས་སུ་གསོལ་བའི་སྤྱ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་རི་ལྷ་རི་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་འཇམ་
དཔལ་དབྱངས་གདུག་པ་མཐའ་དག་འདུལ་བའི་བྱིར་ཁྲོ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འཇིགས་
བྱེད་གཤེན་ཇེའི་གཤེད་ཀྱི་སྐར་བསྟན་པ་བྱེད། ཞི་རྒྱས་དབང་བྲག་གི་ལས་བྱེད་པའི་སྤྱུལ་པ་
དང་། བཀའ་སྟོད་གཤེན་ཇེའི་འཁོར་དཔག་དུ་མེད་པ་དང་བཅས་སྐད་ཅིག་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་འདྲིར་
གཤེགས་ལ་བདག་ལ་བརྟེན་པས་དགོངས་ཤིང་བྱང་རྒྱལ་གྱི་བར་དུ་བརྟན་པར་བཞུགས་སུ་

གསོལ། ཞེས་པ་དང་སྤྲུགས་དོན་ནི། ཨོ་ཚུར་བྱོན་ཚུར་བྱོན་ཁོ་ཆེན་གྱེ། །བདག་གི་མཆོད་
པ་སོ་སོར་བཞེས། །འདིར་བདག་ལྟ་ཡི་བཀའ་འདི་མཛོད། །སྤྲུལ་ཞེས་པ་ཡིན། དེའི་ཆེ་རང་
གི་ལག་པ་སྤྲུགས་ཀྱུའི་ཕྱག་རྒྱ་བྱ་ཞིང་། ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་དོ་རྩེ་འཛིགས་
བྱེད་གི་རྟེན་བཟེན་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་མཁའ་གང་བའམ། ཡང་ན་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་(༤༡བ)
ལྟ་བུ་གསུམ་གི་རྟེན་བཟེན་པ་གཅིག་གི་རྣམ་པར་སྤྱན་དྲངས་པས་ཀྱང་ཆོག་ལ། དེ་གཉིས་
གང་བདེ་བ་བྱས་ནས་མདུན་གི་རྣམ་མཁའ་བཞུགས་པར་མོས། རང་གི་སྤྲུགས་ཀའི་རྩྱུ་ལས་
ཁོ་བོའི་ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟོས། ཡེ་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྲང་གི་བགོགས་རྣམས་
བསྐྱད་པར་མོས་ནས། སྤྱི་ཕྱི་བཛོད། སྤྱིང་ག་ནས་མཆོད་པའི་སྤྱི་མོ་མཆོད་ཇུས་ཐོགས་པ་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟོས་ནས་མཆོད་པར་བསམས་ལ། ཨོ་སྤྱི་ཕྱི་ཉུང་ཞེས་སོགས་བཛོད། ཨོ་
སྤྲུལ་རྩ་ཇུང་ཞེས་བཛོད་པའི་ཆོ། ཤར་གི་སྟོ་བས་ཐོ་བ་འཕྱར་ཅམ་བྱས་པས། ཡེ་ཤེས་པའི་
རྟེན་བཟེན་པ་རྣམས་དམ་ཆོག་པའི་རྟེན་བཟེན་པ་སོ་སོའི་སྤྱིང་དུ་ཞལ་བལྟ་ཕྱོགས་མཐུན་
པར་བཅེགས་པར་བསམ། ཨོ་དམ་རྩྱུ་ཞེས་བཛོད་པའི་ཆོ་སྟོའི་སྟོ་བས་དབྱུག་པ་འཕྱར་ཅམ་
གི་བད་བྱས་པས་ཡེ་ཤེས་པའི་རྟེན་བཟེན་པ་དམ་ཆོག་པའི་རྟེན་བཟེན་པ་སོ་སོར་ཞུགས་
ཤིང་མ་འདྲེས་པ་མེ་ལོང་ནང་དུ་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་བཞེན་དུ་བསམ། ཨོ་བསྐྱེད་འོ། ཞེས་
བཛོད་པའི་ཆོ། ལུབ་ཀྱི་སྟོ་བས་བསྐྱེད་ཅམ་གི་བད་བྱས་པས་ཡེ་ཤེས་པ་དང་དམ་ཆོག་
པ་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བ་བཞེན་དུ་དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་བསམ། ཨོ་
ཁྱེད་ཉུང་ཞེས་བཛོད་པའི་ཆོ་བྱང་གི་སྟོ་བས་རལ་གི་འཕྱར་ཅམ་གི་བད་བྱས་པས་ཡེ་ཤེས་
པ་དེ་རྣམས་མི་དགེས་པ་མེད་པར་དགེས་བཞེན་དུ་བཞུགས་ཤིང་སྤྱུབ་པ་ཐོས་དབང་དུ་
བྱས་པར་བསམ། དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་པ་དང་དམ་ཆོག་པ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱན་དང་ཤངས་དང་ཕྱག་
ཞབས་ཀྱི་སེན་མོ་སོགས་ཀྱི་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཚུན་ཆད་ཀྱང་དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་
དང་། ཕྱིའི་དོ་རྩེ་མེ་རི་དུར་ཁོད་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་ཡེ་ཤེས་པ་བསྐྱེད་ནས་འདྲེས་པའི་མོས་

པ་བྱ། དེ་ལྟར་བྱས་པའི་དགོས་པ་ནི། རྩོམ་ཆེན་པོས། བདག་དང་ཡེ་ཤེས་པ་ཐ་དད་དུ་
རྟོག་པ་འགོག་པ་དང་དབྱེར་(༤༣ན)མེད་ཀྱི་ད་རྒྱལ་བཏན་པ་དང་། འཁྱིལ་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་
དོན་དུ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། ལྟ་དང་ཐ་དད་དུ་རྟོག་པ་འགོག་པ་ཡང་། མ་
འོངས་པ་ན་རང་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་རྒྱུའམ་ཐོབ་བྱུར་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དང་བདག་
ཉིད་རོ་གཅིག་དུ་མོས་པར་བྱེད་པ་ནི་གཙོ་བོ་དང་། རྒྱུད་གཞན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་
དང་རོ་གཅིག་དུ་མོས་པ་ནི། གདུལ་བྱ་དབང་པོ་བར་མའི་དབང་དུ་བྱས་པར་སློབ་དཔོན་
ཨ་མུས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ནས་དབང་བསྐྱར་རྒྱས་གདབ་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི། རང་རྩོམ་ཆེ་འཛིགས་བྱེད་དུ་གསལ་
བའི་ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་ལས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་འགྲོས།
དེ་ན་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྐྱེན་བྲངས་ནས་
བཞུགས་པ་ལ་སྤར་ལྟར་མཆོད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་ལ་དབང་
བསྐྱར་དུ་གསོལ། ཞེས་སྐྱེན་བྲངས་པ་དེ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། དེ་བཞིན་བཤེགས་
པ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བའི་དགོངས་པ་མཇོད། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་སློབ་
པའི་ལྟ་མོ་ཅུ་ཉི་ལྔ་ལ་སོགས་པས་རོལ་མའི་སྐྱ་སྐྱོག། མེ་ཏོག་གི་ཆར་འབབས། བག་ཤེས་
པའི་སྐྱ་དབྱངས་ཀྱི་ཤེས་པ་བརྗོད་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་བརྗོད་བཞིན་དུ་བུམ་པ་དཀར་པོ་ཡེ་ཤེས་ལྗེའི་རང་བཞིན་གྱི་
བདུད་ཅི་ལྗེའི་ཚུས་གང་བས་ཚུ་བྱབ་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱི་བོ་ནས་དབང་
བསྐྱར་བས་སྐྱ་ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་བདེ་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་བདུད་ཅིས་གང་། སྟོ་
གསུམ་གྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཕྱི་ཐམས་ཅད་སྤྱ་ཚུ་བྲག་པོས་རྩ་སྤྱར་དེད་པ་བཞིན་དུ་སངས་ཏེ་(༤༣བ)
དག་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་བར་བསམ། ཆོགས་བཅད་ཀྱི་དོན་ནི། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་གཞོན་ནུ་
དོན་གྲུབ་སྐྱ་བལྟམས་པའི་ཚུལ་བལྟན་མ་ཐག་ལྟ་ལ་སོགས་པས་ཁྱུས་གསོལ་བ་དེ་ལྟ་བུར་

སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྱེས་ཅིང་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་པ་དེ་བཞིན་
དུ། བདག་ཅག་དབང་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དག་པ་དོན་དམ་པའི་ལྷ་བདེ་སྟོང་གི་ངོ་བོའི་ཚུས་
དབང་བསྐྱར་ཞེས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་བུམ་པའི་ཚུས་ལུས་གང་ནས་ལྷག་མ་སྤྱི་བོར་ལུང་བ་
ལས་གཙོ་བོའི་ཅ་ཞལ་གྱི་དབུ་ལ་མི་བསྐྱེད་པ་སྟོན་པོ། རྗེ་རྗེ་དང་བྲིལ་བུ་འཛིན་པས་ཡུམ་
སྤྲེལ་གྱི་ལ་འབྱུང་བ། ཤར་དང་ཤར་སྟོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཅ་ཞལ་གྱི་དབུར་རྣམ་སྤང་དཀར་པོ་
འཁོར་ལོ་དང་བྲིལ་བུ་འཛིན་པས་སྤྲེལ་མ་དཀར་མོ་ལ་འབྱུང་བ། དེ་བཞིན་དུ་སྟོ་དང་སྟོ་རུབ་
པ་རྣམས་ལ་རིན་འབྱུང་སེར་པོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་བྲིལ་བུ་འཛིན་པས་རིན་ཆེན་སྟོལ་མ་སེར་
མོ་ལ་འབྱུང་བ། རུབ་དང་རུབ་བྱང་བ་རྣམས་ལ་འོད་དཔག་མེད་དམར་པོ་བསྐྱེད་དང་བྲིལ་བུ་
འཛིན་པས་གོས་དཀར་མོ་དམར་མོ་ལ་འབྱུང་བ། བྱང་དང་བྱང་ཤར་བ་རྣམས་ལ་དོན་གྲུབ་
ལྷང་གྲུ་རལ་གྱི་དང་བྲིལ་བུ་འཛིན་པས་དམ་ཆོག་སྟོལ་མ་ལྷང་གྲུ་ལ་འབྱུང་བའི་ཡུམ་ཐམས་
ཅད་གྱི་ཐོད་འཛིན་པ། ཡབ་ཐམས་ཅད་པད་ལྷའི་གདན་ལ་རྗེ་རྗེའི་སྤྱིལ་ཀྱང་ཅན། རིན་པོ་
ཆའི་རྒྱན་བརྒྱད་དང་དར་གྱི་ན་བཟའ་སོགས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྤྱིའི་ཆ་བྱད་ཅན་འོད་གྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་རབ་རྒྱ་འབར་བས་བསྐྱོར་བའི་དབུ་ན་བཞུགས་པ་དེ་དག་གིས་རྒྱས་གདབ་
བྱ་རྣམས་ཆོམ་པ་བྱེད་པར་བསམ་ཞིང་། དེའི་དམིགས་པ་འཆར་བདེ་བ་བྱེད་ན་རིགས་
བདག་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་སྤྱོད་མཆོམས་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་
བྱང་སེམས་དཀར་དམར་གྱི་(༤༣ན)རྒྱན་དཔག་རྒྱ་མེད་པ་བབས། རང་གི་ལུས་ཐམས་ཅད་
ལ་ཞུགས་པས་དགའ་བདེས་ཆོམ་པའི་མོས་པ་བྱས་ཀྱང་ཆོག །རྒྱས་གདབ་པའི་དགོས་པ་
ནི། པ་ལ་སོགས་པས་རང་རིགས་ཀྱི་བྱ་ངོ་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་རྒྱས་འདེབས་བྱ་དང་འདེབས་
བྱེད་གཉིས་རིགས་དང་རིགས་ཅན་དུ་ངོ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱོམ་ཚུལ་ལ་གསུམ། མཆོད་བསྐྱེད་
བྱ་བའི་ཚུལ། བསྐྱེད་རིམ་སྤྲ་རགས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱ་བའི་ཚུལ། དག་པ་བྱན་ཅིང་

[illegible]

བའི་དོན་ཡིན་ལ། དངོས་སོར་བལྟ་བ་མེད་པ་ནི། བདེན་པར་མི་འཛིན་པའི་དོན་ཡིན་པས་
མཆོད་པའི་འཁོར་གསུམ་ལ་བདེན་པར་བྱུང་བས་སྟོངས་པའི་ངེས་པ་ཤུགས་ཅན་དང་དེ་
ཡང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་དུ་མོས་པ་མཆོད་སྒྲགས་ཀྱི་ཨོ་དང་རྩྱི་གི་མཆོན་དོན་འདི་
བན་པ་ཤིན་ཏུ་གཡ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །འདོད་ཡོན་ལྡན་འབྲུལ་བ་ནི། འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་
གཟུགས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གྲུར་པ་ལས་གཟུགས་དོ་རྗེ་མ། གཟུགས་མཆོག་ཏུ་བཟང་
ཞིང་བཞིན་རས་མཛེས་ལ་ལྷན་ལ་སྟོན་པོ་ལྟ་བུའི་མིག་ཅན་ལྟ་བུར་རྒྱས་ཤིང་སྐྱབས་
སྤྲེལ། ལག་པ་བརྒྱ་ལྷར་འཇམ་ཞིང་མཉེན་པས་འཛིག་ཏེན་མ་ལུས་པ་གསལ་བའི་མེ་ལོང་
ངོས་གཉིས་པ་(༧༧ན)བསྐྱམས་པ། སྤྲེལ་ཐམས་ཅད་སྤྲོད་རྗེ་མ་ཤུག་གཉིས་ཀྱིས་བི་ཤང་
བརྟུང་བའི་སྤྲེལ་ལྷན་པས་སྟོང་གསུམ་འགོངས་པ། དེ་ཐམས་ཅད་དེ་དོ་རྗེ་མ་ཤུག་གཉིས་ཀྱིས་
སྟོང་གསུམ་འགོང་བར་བྱས་པའི་དེ་བཟང་གི་དུང་ཆོས་འཛིན་པ། རོ་ཐམས་ཅད་རོ་དོ་རྗེ་མ་
གསེར་སོགས་རིན་པོ་ཆའི་སྟོད་ཟས་རོ་བརྒྱ་བས་བཀའ་བ་དང་། དེག་བྱ་ཐམས་ཅད་དེག་
བྱ་དོ་རྗེ་མ་ཤུག་གཉིས་ཀྱིས་གོས་མཆོག་བསྐྱམས་པ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཞིན་རས་ཆོ་བ་
ལྟ་བུར་རྒྱས་ཤིང་མཛེས་ལ། མིག་ལྷན་ལ་གསར་པའི་འདབ་མ་ལྟ་བུ་དང་། ལྷ་རུ་ལྟ་བུའི་
མཆུ་སྟོས་འཇུམ་པའི་དབྱས་སུ་སྤྲེལ་ལྟ་བུའི་ཆེམས་སྤེང་ཅན། ལྷ་མ་གཉིས་འཇམ་ཞིང་
འབྲུར་ལ་བར་དོག་པ། སྐྱེད་པ་སྤྲེལ་ཞིང་རོ་སྤྲད་རྒྱས་པ། སྐྱེག་ཅིང་འགྲོས་དལ་བ། རིན་པོ་
ཆའི་རྒྱན་དང་དར་སྤྲེལ་ཆོགས་ཀྱི་ན་བཟའ་སྒྲུབས་པ། དེ་ལྟ་བུའི་ལྷ་མོ་ནམ་མཁའ་གང་བས་
བྱིན་གི་འདོད་ཡོན་ལྡན་མཆོད་པར་བསམས་ནས། ཨོ་ཡ་སྐྱེད་ཀ་ས་པ་རི་རྩ་ར་རྩ་བ་སྤྲེལ་
ཏིཆུ་རྩྱི་སྤྲེལ་ཞེས་སོགས་སྒྲགས་བྱུང་བཅས་པས་མཆོད། རྒྱལ་སྤྱི་སྤྲེལ་བདུན་ཀྱང་
འབྲུལ་བར་རུང་ལ། དེ་དག་ནི་བྱམ་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་བྱིའི་མཆོད་པའོ། །

ནང་མཆོད་འབྲུལ་བ་ནི། སྤར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ནང་མཆོད་གཡོན་པའི་མཐེབ་
སྤོན་གྱིས་གཡས་སྐྱོར་དུ་ལན་གསུམ་དཀྲུགས་པ་ལས་དབྱས་ནས་བདུད་ཅིའི་སྤྱིང་པོ་བྱུང་

བར་བསམས་ནས། སྲིན་ལག་ཡབ་ཀྱི་དོ་རྩེ་དང་མཐེ་བོང་ཡུམ་ཀྱི་བསྐྱ་གཉིས་བསྐྱབས་
པ་ལས་བྱུང་བའི་རོ་བོ་བདེ་སྟོང་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལ། རྣམ་པ་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་
བདུད་ཅི་ཡུལ་བས་མཐོན་རྣམས་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་(༧༧)ཆེན་པོས་ཆོམ་པར་མོས་
ཤིང་། མཐེབ་སྲིན་སྦྱར་བ་དེ་ལྟ་བུ་བྲན་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །

འབུལ་བའི་ཚུལ་ནི། སྤྱི་བོའི་རིགས་བདག་གི་སྤྱགས་ཀར་ཆོ་བའི་གདན་ལ་དབུས་
སྤྱ་སེང་ཁྱི་པད་ཆེའི་གདན་ལ་བྲིན་ཅན་ཙ་བའི་སྤྱ་མ་དེའི་མདུན་ནས་གཡས་སྐྱོར་དུ་བརྒྱད་
པའི་སྤྱ་མ་རྣམས་བཞུགས་པར་མོས་པའོ། །རང་གི་མདུན་ཐད་ཀྱི་ནམ་མཁར་ཙ་བའི་སྤྱ་
མའི་མཐའ་སྐྱོར་དུ་བརྒྱད་པའི་སྤྱ་མ་རྣམས་ཁྱོམ་ཆོགས་ཀྱིས་བཞུགས་པར་མོས་པ་ལ་
ཡུལ་ཀྱང་རུང་བས་དེ་གཉིས་གང་རུང་གི་སྐོ་ནས། ཡོ་མཆོད་དོ་ཕྱོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་
ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱ་གསུང་སྤྱགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་རོ་བོར་བྱུང་བ་ཆོས་ཀྱི་ཡུང་པོ་སྟོང་སྤག་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་བའི་འབྱུང་གནས་འཕགས་པའི་
དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངའ་བདག་བྲིན་ཅན་ཙ་བའི་སྤྱ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་དུ་ཡོ་ཞུ་རྩྱུ།
ཞེས་ཙ་བའི་སྤྱ་མ་ལ་ནང་མཆོད་སྤྱི་གཙུག་ནས་ཀྱེན་དུ་འཐོར་ཏེ་འབུལ། དེ་ནས་བརྒྱད་
པའི་སྤྱ་མ་ལ་སྲིན་མཆོམས་ཀྱི་ཐད་ནས་འབུལ། ཡོ་རྩེ་ཕྱི་མི་ཀྱི་ཏུ་ན་ན་རྩྱུ་པའ་ཡོ་ཞུ་རྩྱུ།
ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱོམས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་པ་རྣམས་ལ་སྟོང་གའི་ཐད་ནས་འབུལ། དེ་
ནས་རྒྱད་སྟེ་བཞིའི་ལྷ་ཆོགས་རྣམས་མདུན་ཀྱི་ནམ་མཁར་སྐྱད་ཅིག་གིས་གསལ་བཏབ་
པ་ལ་སྟོང་གའི་ཐད་ནས་འབུལ་བའོ། །ཡང་ན་སྤྱི་བོར་ཙ་བའི་སྤྱ་མས་བསྟེན་པའི་ཡི་དམ།
མགྲིན་པར་བརྒྱད་པའི་སྤྱ་མས་བསྟེན་པའི་ཡི་དམ། སྟོང་གར་རང་གིས་བསྟེན་པའི་ཡི་དམ་
རྣམས་སྐྱད་ཅིག་གིས་གསལ་བཏབ་ནས། གནས་དེ་གསུམ་དུ་ཐིག་ལེ་རེ་བྱས་ནས་འབུལ།
ཆོས་སྟོང་རྣམས་དོ་རྩེ་ནང་ལ། ཡང་ན་རང་རང་གི་གནས་སྤྱ་བཞུགས་པར་མོས་ནས་ལྷེ་
བའི་ཐད་ནས་འབུལ། (༧༨)དེ་ནས་ཡུལ་ཉེར་བཞི་སོགས་ན་བཞུགས་པའི་དཔའ་བོ་དང་

ནལ་འགྱོར་མ་ཐམས་ཅད་ལ་འང་ལྟེ་བའི་ཐད་ནས་འབྱུལ། གཞི་བདག་གཉུག་མར་གནས་པ་
དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྟར་གྱུར་པར་མོས་པ་ལ་བྱས་མའི་ཐད་ནས་མཆོག་སྤྱོད་གི་
ཕྱག་རྒྱས་འབྱུལ། དེ་ནས་རང་གི་སྤྱོད་གནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་
བཅས་ཐམས་ཅད་དོན་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་གི་རྣམ་པར་སྤྱོད་བྱངས་པ་རང་གི་ཕྱས་ལ་ཞུགས་པ་
རྣམས་ལ་ཕྱལ་བར་བསམས་ནས་བདུད་ཅི་ལྟེ་ཐོག་ཏུ་བཞག་ནས་མྱང་། ལྷ་མ་ལ་སོགས་
པའི་མགོན་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ནང་མཆོད་འབྱུལ་བའི་ཆེ་དེ་རྣམས་གི་ལྷགས་རྩྱུ་ལས་བྱུང་
བའི་དོན་རྗེ་ཅེ་གཅིག་པ་དཀར་པོའི་འོད་གི་སྤྱུ་གྱས་བྱངས་ནས་གསོལ་བར་བསམ། དེ་ནི་
གསང་དབང་དང་འབྲེལ་བ་ནང་གི་མཆོད་པའོ། །

དེ་ནས་རང་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བའི་མཁའ་གསང་སྤར་ལྟར་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་ནས་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་མྱོང་། འཁོར་རྣམས་ཀྱང་རང་དང་
རྒྱུད་གཅིག་པས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་མྱོང་ནས་ཆོམ་པར་བསམ་པ་ནི། བེར་དབང་དང་འབྲེལ་
བའི་གསང་བའི་མཆོད་པའོ། །དེ་ལྟར་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་བདེ་བས་སྟོང་བ་ཉིད་ཡུལ་
དུ་བྱས་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྤྱེས་པར་མོས་ཤིང་། འཁོར་གི་ལྷ་
རྣམས་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་བ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས་པར་མོས་པ་ནི།
དབང་བཞི་པ་དང་འབྲེལ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གི་མཆོད་པའོ། །དེ་ནས་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་དཔག་
ཏུ་མེད་པ་སྟོས། དེ་ཐམས་ཅད་དང་འཁོར་རྣམས་གིས་རང་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྟོན་ནས་
བསྟོད་པ་དང་། དེ་ཡང་བྲག་ཅ་བཞིན་དུ་རྒྱུན་ཆོགས་པ་(༧༥)ལ་བརྟེན་ནས་གྲགས་པ་
ཅིང་ལས་བརྟགས་ན་ངོས་ནས་བྱུང་བ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ངེས་པར་བྱས་ནས། གཉིས་མེད་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་བྱུང་བའི་སྤྱ། །ཞེས་སོགས་གཙོ་བོའི་བསྟོད་པ་དང་། གཙོ་བོ་དང་མཆོད་
པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་གིས་འཁོར་རྣམས་ལ་བསྟོད་པར་མོས་ནས། གཤེན་རྗེའི་གཤེད་པོ་རབ་
འཛིགས་པ། །ཞེས་སོགས་འཁོར་གི་བསྟོད་པ་དང་། ཡང་འཁོར་དང་ལྷ་མོ་རྣམས་གིས་

གཙོ་བོ་ལ་བསྟོད་པར་མོས་ནས། སངས་རྒྱལ་ཀུན་གྱི་དངོས་པོ་ཁྱོད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་
བསྟོད་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱེད་རིམ་སྤྱི་རགས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི། སྐྱེ་ཞི་བར་དོ་
གསུམ་སྦྱོང་ཞིང་། རྩོགས་རིམ་ཡོངས་རྩོགས་སྐྱེ་བའི་དགེ་ཅ་སྟོན་བྱེད་དུ་འགོ་བའི་བསྐྱོམ་
ཚུལ་དང་། ར་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་གྱི་གཉེན་པོར་འགོ་བའི་བསྐྱོམ་ཚུལ་གཉིས་ཤེས་དགོས་པའི།
དང་པོ་ནི། གོང་དུ་མདོ་ཅམ་བཤད་པ་ལྟར། ར་མལ་པའི་སྐྱེ་ཞི་བར་དོ་གསུམ་འབྱུང་བའི་
རྒྱན་བཅད་ནས། དེའི་དོད་དུ་དེ་དང་ནམ་པ་འབྲ་བ་གསུམ་བསྐྱེད་པའི་སྦྱོང་བྱེད་དངོས་ནི་
དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་། དག་པའི་སྦྱུ་ལུས་དང་། སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྦྱུལ་སྦྱུ་ནམས་
དང་། སྦྱོང་བྱེད་དེ་གསུམ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྦྱུ་གསུམ་ཡིན་ལ། བསྐྱེད་རིམ་
ཀྱིས་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་མི་འབྱུང་བར་བྱས་པའི་སྟོན་སྦྱོང་བ་མ་ཡིན་ཀྱང་། སྦྱང་གཞི་
འདིའི་སྦྱོང་བྱེད་འདི་ཡིན་པས། དེ་སྦྱོང་བའི་ཕྱིར་འདི་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་ཡང་ཡང་ཡིད་
ངོར་ངོ་འཕྲོད་པ་བྱས་ཤིང་། བསྐྱོམ་རྒྱ་དེ་ཡང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུའི་ཞིང་དང་སྦྱུ་གསུམ་
དངོས་ཡིན་པར་ཐག་བཅད་ནས་སྟོ་ལ་གོམས་སུ་བཅུག་པས་སྦྱར་དུ་གཞིའི་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་
གསུམ་མི་འབྱུང་བར་དེའི་དོད་དུ་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་སྦྱུ་གསུམ་འབྲུག་པར་(༤༠)འགྱུར་
བའི་དགེ་ཅ་སྟོན་པར་བྱས་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་ཀྱིས་སྦྱང་གཞི་སྦྱོང་བའི་དོན་ཡིན་པས། དེ་
ལྟར་བསྐྱོམ་ཤེས་དགོས་ལ། ར་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་གྱི་གཉེན་པོར་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། དག་པའི་
སྤང་བ་དང་རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གསལ་བར་སྤང་བ་དང་། དེ་ཡང་ཡུན་རིང་
པོའི་བར་དུ་ནམ་ཉིད་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་ངང་གིས་རྒྱན་མཐུད་ཐུབ་པའི་གནས་
པ་བརྟན་པོ་དང་། དེ་ཡང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷ་སྤྱོད་ཆོད་ཀྱི་ནམ་པ་དང་ཡུན་གྱི་ཆོད་ལ་
སོགས་པ་རང་གིས་རི་ལྟར་འདོད་འདོད་བཞིན་འབྱུང་བའི་གོམས་པ་དབང་གྱུར་ཐོབ་ནས་
མཐར་ཐུན་པ་ནམས་དགོས་པ་ལས། གསལ་སྤང་ནི་སྟོ་དང་དམིགས་པ་གཉིས་ཡང་ཡང་

འདྲིས་པས་བསྐྱེད་དགོས་ལ། གནས་པ་ནི། དང་པོར་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་
བཞག་པས་སྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་ཐོག་མ་ནས་འདིར་མ་སྐྱབས་
བར་སྐབས་གང་ཡིན་གྱི་དམིགས་པ་རྣམས་སྤར་བ་ཤད་པ་བཞིན་དལ་བྱར་གསལ་བཏབ་
ནས་སྤ་མ་སྤ་མ་མ་ཤར་བར་བྱི་མ་མི་བསྐྱོམ་ཞིང་། བྱི་མ་བྱི་མ་བསྐྱོམ་པའི་ཆེ་སྤ་མ་རྣམས་
ཀྱི་དམིགས་པ་མ་ཞོར་བར་བསྐྱོན་གྱིན་བསྐྱོམ། དང་པོ་ནས་གསལ་བར་ག་ལ་འཆར་ཡང་།
དོན་སྤྱི་འོལ་ཅམ་པ་རེ་ཡིད་དོར་གང་ཤར་ཤར་བྱས་ནས་མཆོམས་འདིར་སྐྱབ་པ་དང་། རྟེན་
བརྟེན་པ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་གསལ་སྤར་བྱས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་བྱུང་ན་ལེགས་པ་ཡིན་པས།
སྤར་ཆད་མ་སྤར་བ་དེ་ཉིད། ཡིད་དོར་མ་བརྟེན་པར་བྱས་པ་ལ་རྣམ་རྟོག་གཞན་གྱིས་བར་
མ་ཆོད་ཅིང་ཡིད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཡོངས་པས། བྱིང་གློད་ཀྱི་སྐྱོན་དང་བྱལ་བར་མཉམ་པར་
འཛིག་(༤༦)དགོས་ནའང་། ལས་དང་པོ་པ་ལ་སྤོན་དུ་གསལ་བཏབ་ཟིན་རྣམས་མ་ཉམས་
པར་འཆར་བ་དཀའ་བས། སྤར་ཡང་འོད་སྤང་ནས་གཙོ་བོའི་བར་རིམ་གྱིས་སྤ་མ་སྤ་མའི་
ཐོག་བྱི་མ་བྱི་མ་གསལ་བཏབ་ནས་ཐམས་ཅད་ཆད་བ་ལ་བྱིང་གློད་མེད་པར་འཛིག་པའི་
འཛིག་སྐྱོམ་བྱ། དེ་མི་གསལ་དུ་སོང་ན། ཡང་དབྱས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནས་འོད་སྤང་གི་བར་
རིམ་གྱིས་གསལ་བཏབ་ནས་སྤར་བཞིན་བསྐྱོམ་པ་སྤེལ་མར་བྱས་ན་རྟེན་བརྟེན་པ་ཡོངས་
རྫོགས་ལ་འདྲིས་པའི་དབང་གིས་གསལ་སྤར་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་མོད། དེ་ལྟར་གཏན་ནས་འཆར་
མི་བྱུང་ན། བོད་ཀྱི་སྤ་མ་གོང་མ་དག་གི་བཞེད་པ་བཞིན། ཐོག་མར་གཙོ་བོ་ཞལ་གཅིག་
བྱུག་གཉིས་པ་ཅམ་ལ་དམིགས་ནས་གསལ་སྤར་བསྐྱབ་ཅིང་། དེ་ཡང་ཐོག་མ་ནས་རྒྱན་
ཆ་ལུགས་ཞལ་བྱུག་སོགས་ཇི་བཞིན་འཆར་བ་མི་འོང་བས་སྐྱའི་དབྱིབས་ལམ་ཅམ་པ་
ཤར་བ་དང་། དེ་ལ་ང་རྒྱལ་དང་བཅས་སེམས་གྱིམས་པས་དམིགས་པ་དེ་དམ་དུ་མནན་
པའམ་འཛིན་པའི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ངར་དང་བཅས། སྐབས་ཀྱི་དམིགས་པ་དེ་ལས་དགེ་མི་
དགེ་ལུང་མ་བསྐྱན་གང་ལ་ཡང་འཕྲོར་མི་གཞུག་པར་གནས་གང་བྱུང་བྱེད། གལ་ཏེ་འཛིན་

སྤངས་ཅུང་ཟད་ལྷོད་དུ་སོང་ན་བྱིང་བ་དང་། གཞན་ལ་འཕྲོས་ན་འཕྲོ་ཆོད་སོགས་བྱུང་བ་
ཡིན་པས་དྲན་པས་དམིགས་པ་མ་བཟེད་པར་སེམས་དེ་ལ་གཏད་བཞིན་པའི་སྒྲེའི་བྱར་གྱི་
ཤེས་བཞིན་སྤང་སོས་སྒྲོན་གང་ལ་ཤོར་བྱུང་བ་འདྲུག་བྱ་ར་བྱས་ནས་དེ་ལས་ཕྱིར་ཐོན་
དགོས་པ་ལ། ཐོག་མར་དྲན་པའི་མཐུ་ཆུང་རིང་དེ་ལྟར་མི་རྒྱས་ན་འང་དམིགས་པ་ཤོར་མ་
ཐག་ནས་ཤེས་བཞིན་གྱིས་རིག་པར་བྱས་ཏེ། ཡང་སྤྱི་མའི་དམིགས་རྟེན་དྲན་པར་བྱས་པ་
ལ་འཛིག །སྤྱི་སྤྱི་ཙམ་གསལ་མི་རྒྱས་ན་ཞལ་ལྟ་བུ་གང་གསལ་བདེ་བ་ཞིག་ལ་དམིགས་
(༤༡)ནས་གསལ་སྤང་ཐོག་མར་བསྐྱབ། དམིགས་རྟེན་རི་འབྲུལ་བྱས་ཀྱང་གསལ་གང་
བཏབ་དེ་ལས་ཆེ་ཆུང་དང་། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་མི་མཐུན་པ་སོགས་ཤར་བྱུང་ན་དེའི་རྗེས་
སྤྱི་མི་འབྲང་བར་ཅ་བའི་སེམས་རྟེན་དེ་ག་ལ་གོམས་སྤྱི་འཇུག །དེ་ལ་གསལ་སྤང་ཐོན་ནས་
རིམ་གྱིས་རྒྱན་དང་ཞལ་བྱག་གཞན་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་ལ་གསལ་སྤང་བྱུང་ནས་ཡུམ་
ལ་སོགས་པ་འཁོར་གྱི་ལྟ་གཅིག་གཉིས་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་དོ་རྩ་མེ་རི་དྲུང་ཁོད་སོགས་
གྱི་བར་རིམ་གྱིས་སྤྱི་མའི་ཐོག་བསྐྱན་ནས་གསལ་སྤང་བསྐྱབ། དེ་དག་ལ་ཡང་གཞལ་ཡས་
ཁང་ལ་འབྲས་དུས་གྱི་དག་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། བརྟེན་པ་ལྟ་ལ་སོགས་པ་ལ་རང་གི་
ལུས་སྒྲོན་ཀྱང་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀྱང་རྫོགས་འབྲས་དུས་གྱི་ལྟའི་སྤྱི་དང་། རང་གི་དག་ལྟ་དེའི་
གསུང་དང་། རང་གི་ཡིད་ལྟ་དེའི་སྤྱུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་དེ་དངོས་རང་ཡིན་པར་ཐག་
བཅད་པའི་ང་རྒྱལ་ལྷགས་ཅན་དང་སྤྱུགས་ནས་བྱ་དགོས་པ་ལ་ང་རྒྱལ་འཛིན་པ་གཙོ་བོ་
དང་དག་པའི་སྤང་བ་བསྐྱེད་པ་དེའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་དབྱེད་པ་དང་དབྱེད་མཐར་འཛིག་པའི་བསྐྱོམ་གཉིས་ལ་བསྐྱབས་པས་རྟེན་
བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་གསལ་ནས་བཏབ་རེས་གྱིས་འཆར་བ་དང་། འདེབས་མི་འདོད་པའི་
ཆེ་མི་འཆར་བ་དང་། སྤྱི་བོངས་ལ་སོགས་པ་རང་གིས་ཆད་ལ་པབ་ནས་བསྐྱོམ་པ་ན་
གང་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཆར་བ་དང་། དེ་ཡང་གསལ་བར་སྤང་བ་ལ་བཙས་མིན་གྱི་ང་

རྒྱལ་འབད་ཚེལ་ལ་མི་བཟོས་པར་ངང་གིས་ཐུན་འཁྱོངས་ཀྱི་བར་བྱུང་ནས་རྟེན་བརྟེན་པའི་
དགྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་པ་དེའི་རིང་ལ་ཡིད་ཤེས་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་བ་གང་ཡང་མི་འཆར་བར་
(༤༡བ)དག་པའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པ་འབའ་ཞིག་འཆར་བ་དང་། ཐ་མལ་གྱི་ཞེན་པ་
མེད་པར་རང་ལ་དག་པའི་ལྷ་དངོས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་བརྟན་པོ་གཉིས་ལན་རེ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་
རྟག་ཏུ་བྱུང་ན་བསྐྱེད་རིམ་བརྟན་པའི་ཆད་དང་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་མངོན་
བྱུང་མགོ་མནན་པ་ཡིན་ལ། དེས་ཀྱང་མི་ཆོག་པར་ད་དུང་གོམས་པས་རིགས་བདག་དང་།
སྤྱི་མཆེད་ཀྱི་ལྷ་ལ་སོགས་པ་སྤྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་འང་སྤྱི་མཛོག་སྤྲུག་མཆོན་ཐ་ན་སྤྱན་གྱི་དཀར་
ནག་ཚུན་ཆད་ཀྱི་གསལ་སྤང་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་ཡིད་ཤེས་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྤང་ཞིང་། ལྷའི་
ང་རྒྱལ་ཡང་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་དང་བཅས་པ་ལ་འབད་ཚེལ་གསར་པ་ལ་མི་བཟོས་པར་
ནས་འདོད་བར་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པའི་གོམས་པ་དབང་གྱུར་ཐོབ་པ་དགོས་སོ། །

དེ་ལྟར་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པ་ལ་ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་ལྷ་བྱ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་ཐོག་མར་
བསྐྱབ་པ་ནས་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རགས་པ་ལ་ཡང་གསལ་སྤང་མ་ཐོབ་པའི་བར་ནི་ལས་
དང་པོ་པ་དང་། རགས་པ་རྣམས་སྤྱད་ཅིག་གིས་ཅིག་ཅར་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་བར་སྤང་
ལ། རྗེ་རྗེ་མིག་སོགས་ལྷ་སྤྲ་བ་ལ་དེ་ལྟར་མི་རུས་པར་རིམ་གྱིས་གསལ་འདེབས་དགོས་
པའི་བར་ཡེ་ཤེས་ཅུང་ཟད་བབས་པ་དང་། ལྷ་སྤྲ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱད་ཅིག་གིས་
གསལ་བར་སྤང་རུས་པ་ན་ཡེ་ཤེས་ལ་ཅུང་ཟད་དབང་བ་ཞེས་པ་ཡིན་པས་དེ་ནས་བསྐྱེད་
རིམ་རགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་འཛོག་གོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་ཡང་དམིགས་
པ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་དེ་དག་སྤང་བ་ལྟར་བྱུང་བ་ཅི་ཡང་མེད་པར་
ངེས་པའི་སྒོ་བྱགས་ཅན་བསྐྱེད་ནས་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱི་མ་ལྷ་བྱུང་འཆར་བ་ལ་སྒོ་བ་པ་
དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་བསྐྱེད་རིམ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདེན་འཛོན་དང་(༤༡ན)འཛོན་
སྤངས་འགལ་བར་ཞུགས་པས་ཟབ་མོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པར་ཡང་འགྱུར་བས་དེ་ལྷ་བྱུང་ལ་

ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་པར་བྱིན་ཐེག་པས་སྟོང་ཉིད་
བསྐྱོམས་པ་དང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་སྤྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་མི་འདྲ་བར། བསྐྱོམ་པའི་
རིག་མ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་བྱས་པས་སྒོ་བདེ་བའི་ངོ་བོར་སོང་
བ་དེས་སྤར་ལྟར་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམས་པས་བདེ་བ་རི་ཅམ་ཆེ་
བ་བཞིན་གྱིས་རྣམ་རྟོག་གི་འགྲུ་བ་གཞན་འགགས་སྤུལ་ཆེ་ལ། དེས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ངེས་པ་
ཤུགས་དག་པ་དང་གསལ་བ་སོགས་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ཆེ་བ་བཞིན་གྱིས་བདེན་འཛིན་ལ་
གཞོད་སྤུལ་ཆེ་བས་སྤྱར་དུ་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། བདེན་འཛིན་སྟོང་
བ་སོགས་སྤྱུང་ཞིང་། བདེ་སྟོང་དེའི་གཟུང་རྣམ་གཅིག་བྱ་རྟེན་བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
ཤར་བ་ལ་གོམས་པས་འབྲས་བྱའི་སར་གཙོ་བོ་གཅིག་བྱའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་ལས་དག་
པའི་རྟེན་བརྟེན་པ་རབ་འབྲམས་སྤྲང་བའི་འབྲས་བྱ་ལམ་དུ་བྱས་པ་དང་། དེ་འདྲའི་རྫོགས་
རིམ་ཟབ་མའི་སྤྱིན་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཁྲད་པར་ཅན་ཡོད་པས་ན་བདེ་
སྟོང་སྤྱར་ནས་དེའི་རྩིས་ཟེན་པར་བྱེད་པ་འདི་རིམ་པ་དང་པོའི་བསྐྱོམ་བྱ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་
རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་སོགས་ལས་ཟབ་པར་འགྱུར་བའི་གནད་དམ་པའོ། །

ཕྱ་ཐེག་བསྐྱོམ་པ་ལ། དེ་བསྐྱོམ་པའི་དུས་ནི། སྤར་བ་ཤད་པ་ལྟར་གྱི་ལས་དང་པོ་པ་དང་
ཡེ་ཤེས་ཅུང་ཟད་བབས་པའི་དུས་གཉིས་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་ཅུང་ཟད་དབང་བའི་སྐབས་ཉེ་
གནས་སྐབས་གཉིས་སྤྱུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། བསྐྱོམ་པའི་དགོས་པ་ནི། དང་པོ་གཉིས་
ཀྱི་སྐབས་སྤྱ(༤༩)བྱིང་རྟོད་ཀྱི་དཔལ་གཞོམ་པའི་བྱིར་དང་། གཉིས་པའི་གནས་སྐབས་
སྤྱ་ཞི་གནས་བསྐྱབ་པའི་བྱིར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྤར་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སྤྱ་བར་བར་དུ་བྱིང་
རྟོད་གཙོད་པའི་བྱིར་བསྐྱོམ་པ་ལས་གཙོ་བོར་མི་བསྐྱོམ། བྱི་མའི་སྐབས་སྤྱ་དེ་ལ་བསྐྱེལ་
ནས་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ད་ལྟ་སྤྱ་བྱ་ལས་དང་པོ་པའི་སྐབས་སྤྱ་ཡང་བྱིང་བ་ཤས་ཆེ་
ན་སྟོང་གི་སྤྱ་ཅེར་ཤུག་མཚན་སྤ་མོ་དང་། རྟོད་པ་ཤས་ཆེ་ན་འོག་གི་སྤ་ཅེར་ཐེག་ལེ་སྤ་མོ་

བྱིང་ཚོད་ཀྱི་དབལ་ཚགས་ནས་རགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལྷུང་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞིང་། འདི་
ལ་སྤྱི་བཞུགས་པ་ཙམ་ལས་སྤྱོད་བསྐྱེད་པའི་ཐུགས་སྤྱོད་ལེའི་དབྱུང་སྐྱེ་རྟེན་བརྟེན་པ་བསྐྱེད་པ་མི་
དགོས་སོ། །

ཡེ་ཤེས་ལ་ཅུང་ཟད་དབང་ཐོབ་པའི་སྐྱབས་སུ་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། གནས་དང་དམིགས་
རྟེན་སྤྱིར་དང་འབྲེལ་ལ། བྱེད་པར་ནི་སྤྱི་བཞུགས་རང་ལ་བསྐྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་
མཐུས་མིག་གིས་མཛོད་སྐྱེས་དུ་མཐོང་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་གསལ་བ་ལྟ་བུའི་གསལ་སྤང་ཡིད་
ངོར་ཤར་ནས་སྤང་བ་དེ་ཉིད་སྐྱེད་འབྱོར་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱེད་ཅིག་ཀྱང་རྣམ་པ་གཞན་དུ་མི་གཡོ་
ཞིང་མི་འཇུག་བར་གནས་པའི་མཐོང་བའི་མཚན་མ་བརྟན་པོ་དང་། ལག་པས་བཟུང་དུ་བྱང་
བ་ལྟ་བུའི་རིག་པའི་མཚན་(༤༩བ)མ་ཐོབ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱོམ། དེ་ལྟར་བརྟན་པ་ན། དེ་
ལས་རྩོམ་ཐོག་གཉིས་པ་སྤྱོས། དེ་བརྟན་པ་ན་དེ་ལས་གསུམ་པ། དེ་བརྟན་པ་ན་དེ་ལས་བཞི་པ་
སོགས་རིམ་གྱིས་སྤྱོས་ནས་གདོང་ཁེབས་ཙམ་དང་། དེ་ནས་ལུས་ཀྱི་མདུན་ཁེབས་ཙམ་
སྤྱོས། དེ་ནས་རྒྱ་རྩེ་ཆེར་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཁྱབ་པ་ཙམ་དུ་སྤྱོད་ཞིང་། ཚུར་བསྐྱེད་པ་ན་ཡང་
སྤྱིར་སྤྱོད་པའི་རིམ་པ་རྩེ་ལྟ་བུ་བ་བཞིན་དུ་མ་འཛོལ་བར་གཅིག་ལ་གཅིག་ཐིམ་གྱིས་རྩ་བའི་
དམིགས་རྟེན་ལ་བསྐྱེད། སྤྱིར་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་བསྐྱེད་ལ་བསྐྱེད། འོག་སྤྱོད་ཐིག་ལེ་བསྐྱེད་
པ་ཡིན་ན། སྤྱིར་ལྟ་བུའི་རིག་པའི་མཚན་མ་བརྟན་པོ་ཐོབ་པ་དང་ཐིག་ལེའི་དབྱུང་སྐྱེ་
རྩོམ་ཐོག་འཛིགས་བྱེད་རྟེན་བརྟེན་པ་ཡོངས་རྩོགས་བསྐྱེད། དེ་ལ་སེམས་བརྟན་པ་དང་། ཐིག་
ལེའི་དབྱུང་སྐྱེ་ཀྱི་རྩོམ་ཐོག་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་སྤྱོམས་པར་ཞུགས་པའི་གསང་གནས་སྤྱད་
མཚམས་སུ་ཐིག་ལེ་སྤྱིར་ལྟ་བུའི་ནང་དུ་རྟེན་བརྟེན་པ་བསྐྱེད། དེ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། དེའི་གཙོ་
བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་གསང་གནས་སྤྱད་མཚམས་སུ་སྤྱིར་ལྟ་བུའི་ཐིག་ལེའི་དབྱུང་སྐྱེ་རྟེན་བརྟེན་
པ་བསྐྱེད་པ་སོགས་བྱ་དང་ཆ་བོ་ཡང་ཆ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་དུ་བསྐྱོམ། དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་
པས། དམིགས་པའི་གནད་ཀྱིས་པར་བྱིན་ཐིག་པའི་བསྐྱོམ་ཚུལ་ལས་དུས་ལྷུང་བར་ནི་

གནས་འབྲུག་པ་དང་། སློ་བཟུ་ལ་བསྐྱབས་པས་པར་བྱིན་ཐེག་པ་བས་དབྱུང་བསྐྱོམ་གྱིས་
ལྷག་མཐོང་བསྐྱབས་པ་ལས། ཏུས་ཐུར་བར་ལྷག་མཐོང་བྱེད་པར་ཅན་འབྲུག་པའི་གནད་
ཡོད་ལ། ཚུལ་དེས་ཞི་གནས་ནམ་བུ་པ་ན་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་བྱིན་པར་འཛོག་། དེ་ལྟ་བུའི་
བསྐྱེད་རིམ་ཕྱ་རགས་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཆེ། ཉེས་པ་ལྡེའི་གཉེན་པོར་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་
ཇི་ལྟར་(༥༠ན)བསྟེན་པ་དང་། བྱེད་པར་བྱིང་གོད་དང་བརྟེན་པའི་གཉེན་པོར་བྲན་ཤེས་དང་
འདུ་མི་བྱེད་པའི་གཉེན་པོར་སེམས་པ་བསྐྱེད་ཚུལ། བསྐྱེམ་ལྟོད་ཇི་ལྟར་བྱ་བ། ཞི་གནས་
བྱུང་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཤིན་སྦྱངས་སྦྱེ་བའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་སྐྱབས་
དང་འབྲ་བར་དགོས་པས་དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་ཞིབ་ཅིང་རྒྱས་པ་པར་བྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་
གྱི་རིམ་པ་ཆེ་རྒྱུ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དག་པ་བྲན་པ་དང་། བརྒྱས་པ་བྱ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་དེ་ལྟར་
ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམས་པས་སྦྱོར་བར་བྱུར་ན། དག་པ་བྲན་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི། སྦྱེའི་ཆ་
ཤས་དང་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་མཆོན་པའི་
བྱིར་བསྟན་པར་འདུག་སྟམ་དུ་བྲན་པ་ལ་དག་པ་བྲན་པ་ཞེས་ཟེར་བས། དེ་ཡང་། ཞལ་དགུས་
ནི་གང་ལ་སྦྱངས་པའི་གཞི། མདོ་༡་སྡེ་དབྱངས་༡་སྟན་ལུང་༡་བསྟན་དང་། །ཆོགས་༤་བཅད་
ཆེད་༥་བཛོད་སྤེང་གཞི་༦་དང་། །རྟོགས་༡་བཛོད་དེ་ལྟ་༡་བྱུང་དང་། །སྦྱེས་རབས་༤་ཤིན་
ཏུ་༡༠་རྒྱས་པ་དང་། །མད་༡་བྱུང་༡་འགྲན་ལ་དབབ་པའི་སྡེ། །ཞེས་པ་ལྟར་གྱི་གསུང་རབ་
ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་བཛོད་དང་། དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་དང་། སྦྱེས་རབས་གསུམ་སྤེང་
གཞིར་བསྐྱས་པའི་ཡན་ལག་དགུ་མཆོན། རྟ་གཉིས་ཀྱིས་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཏན་
ལ་དབབ་པའི་གཞི་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་མཆོན་ཞིང་། ལམ་གྱི་ཐོབ་བྱ་
མཐར་ཐུག་ཀྱན་རྫོབ་སྦྱུ་ལུས་དང་། དོན་དམ་འོད་གསལ་གཉིས་ཀྱང་མཆོན། དུག་སོ་བཞི་
དང་སྦྱུ་གསུང་ཐུགས་ཏེ་སོ་བདུན་ཀྱིས་ཉམས་ལེན་གྱི་ལམ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་

(༥༠བ)པའི་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན། ཞབས་བཅུ་དྲུག་གིས་ལམ་དེ་དག་གི་རྟོགས་བྱ་ནང་སྟོང་
བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཅུ་དྲུག །ཡུམ་དང་སྦྱར་བས་ནི་དེ་རྟོགས་བྱེད་ཕྱི་ནང་གི་ཐབས་ལ་
བརྟེན་ནས་བྱང་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ། བདེ་སྟོང་གི་ལམ་དེའི་རྒྱས་པ་རྒྱས་པས་མཆོན་འཛིན་
བཅུ་དྲུག་གིས་གྲིས་གཞོན་པ་ནི། ཞབས་བཅུ་དྲུག་གིས་ནང་བདེན་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་
དངོས་འཛིན་བཅུ་དྲུག་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་མི་ལ་སོགས་པ་བཅུ་དྲུག་བརྗེས་པ། བདེན་འཛིན་དེ་
དག་གིས་གྲིས་མནན་པས་འཛིག་རྟེན་པའི་གདུག་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་གིས་གྲིས་གཞོན་པའི་
བརྟེན་དང་། ལྷ་ཆེན་སོ་དེ་དག་ལས་ཀྱང་གོང་དུ་འཕགས་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ལྷ་བརྒྱད་ཞབས་
འོག་ཏུ་མནན་པ། ཡང་མི་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་ཀྱིས། ལྷ་མོ་བཞིས་ཁུས་ལས། རྩས་བརྒྱད་
ཡན་ལག་སྐྱབ་པ་བཤད། །རིལ་བུ་མིག་སྤྲོད་དངོས་བྱུང་དང་། །ས་འོག་རལ་གྱིའི་དངོས་
བྱུང་དང་། །ནམ་མཁར་འཕྱར་དང་མི་སྤང་དང་། །ཤི་བ་མེད་དང་ནད་འཛོམས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་དངོས་བྱུང་བརྒྱད་དང་། བྱ་ཁྲོད་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་ཀྱིས། སྐྱ་ཡི་དབང་
ཕྱག་གསུང་གི་དབང་ཕྱག་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཐུགས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་དང་། །རྩུ་འབྲུལ་
ཀྱན་འགོ་གནས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་དང་། །ཅི་འདོད་བསྐྱེད་དང་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་པའོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་སྐྱའི་དབང་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་མཆོན། གཅེར་བྱས་དེ་ལྟ་བུའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་གཡོགས་མེད་པར་མཐུན་པའི་གོ་འཕང་
ཡིན་པ་མཆོན། དྲག་པོའི་གཟུགས་ཀྱིས་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པའི་
སྐྱག་བསྐྱལ་མཐའ་དག་འཛོམས་པ་མཆོན། སྐྱ་གྲེན་དུ་བརྗེས་པས་སྐྱབ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱ་ངན་
(༥༡ན)ལས་འདས་པར་སྟོན། མོད་པའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པས་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གོ་
འཕང་དེ་ཡང་ཀྱན་ད་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འཕེལ་བ་ལས་བྱང་བའི་འགྱུར་བ་མེད་པའི་
བདེ་བས་ཐོབ་པ་དང་ནམ་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་བ་མཆོན་པ་སོགས་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་
བས་རྒྱས་པར་བསྐོས་འདོད་ན། ལྷ་ཡི་ཏའི་གཞུང་སོགས་ནས་འབྱུང་བའི་དོན་བསྐྱེད་རིམ་

ཆེན་མོ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོས་མཛད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་སོགས་
ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བརྒྱས་པ་བྱ་བའི་ཚུལ་ལ། ཐོག་མར། བགྲང་སྤེང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི།
སྐབས་བབས་གྱི་ལས་སོ་སོ་ལ་ཤེས་པའི་སྤང་བའམ། རྟོག་བདུན་ལས་དྲུང་ཆེན་གྱི་སྤང་
བས་བརྒྱ་བར་གསུངས་པས་མི་རུས་གྱི་སྤང་བ་བསངས་སྦྱངས་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་འདོད་
ཆགས་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་དུ་བསྐྱེད། ཡེ་ཤེས་པ་དགྲུག་གཞུག་དབང་བསྐྱར་རྒྱས་གདབ་
མཆོད་བསྟོད་སོགས་བྱས་ནས། འདོད་ཆགས་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་ལྷ་བ་ལས་བྱུང་བའི་བགྲང་
སྤང་མི་མགོ་རྫོན་པ་ཁྲག་འཛག་པའི་རྣམ་པར་བསྐྱེད། སྤང་རྟོག་རེ་རེའི་ནང་དུ་རྩྱུ་ལས་རྟོ་རྟེ་
འཇིགས་བྱེད་རེ་རེ་བསྐྱེད་ནས་སྤང་བ་འདེན་པའི་ཆེ་མཐེ་བོང་ལུགས་ཀྱུའི་རྣམ་པས་འཇིགས་
བྱེད་དེ་ལས་རང་འབྲུག་གཉིས་པ་རེ་བཀྲུག་ནས་རང་ལ་ཐེམ་པའི་མོས་པ་བྱ། བརྒྱས་པ་བྱ་
བའི་དམིགས་པ་ལ་ནི་ཁྲོ་སྒྲགས་སྒྲུབ་བྱ་བར་འདོད་ན། ལུགས་ཀའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་
ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་འཁོར་ལོ་སེར་པོ་འམ། རལ་གྱིའི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་དྲུག་པ། རྩྱུ་ཡིག་
ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་འཁོར་ལོའི་ལྟེ་བར་རྫིུང་མར་སེར་རིང་ཆ་ཆོག་དྲག་དང་བཅས་པ།
ཅིབས་དྲུག་ལ་ཨྱི་ཨ་ར་པ་ཅ་ན་ཞེས་པའི་ཡི་གེ་རེ། (༥༡བ)འཁོར་ལོ་ཡིག་འབྲུ་དང་བཅས་
པ་ལས་འོད་ཟེར་མཁྱེན་རབ་གྱི་ངོ་བོ་དཔག་དུ་མེད་པ་འཕྲོས། རང་གི་ལུས་གྱི་ནང་ཐམས་
ཅད་གང་། ཐུན་ཁུང་དུ་ཉི་ཟེར་ལུགས་པ་བཞེན་དུ་གསལ་སིང་སིང་བ་བྱས། སྤྱིག་སྤྱིབ་
བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཡང་ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་རྫོངས་
པ་ཐུན་པའི་རྣམ་པར་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱངས་ཏེ་རྟོགས་བྱའི་དོན་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་
མོས་ནས། ཨྱི་ཨ་ར་པ་ཅ་ན་རྫིུང་ཞེས་པའི་སྒྲགས་ཅི་འབྲུབ་བརྒྱ། འདི་ནི་གཤེད་དམར་དག་
ནག་སོགས་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་གཞན་གྱི་རིགས་ལ་མེད་པའི་ཟབ་གནད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པ་ཤེས་རབ་ཆེ་བ་གསལ་བ་སྦྱར་བ་ཟབ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་གྲུབ་འབྲུབ་པའི་ཞར་ལ་

དབུག་པོའི་འཕྱིན་ལས་ཀྱང་འབྲུག་པས་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་།
སྐྱེ་ཡིས་ཆེ་ཞིང་གསུང་གིས་གསལ། །ས་བོན་སྦྱར་བ་བྱག་མཆན་ཟབ། །སྒྲེགས་བམ་རལ་
གི་སྒྲེགས་རལ་གིས། །འཆད་དང་ཚྱོད་དང་ཚྱོམ་པའོ། །ཞེས་སྐྱེ་དང་ཡིག་འབྲུ་ས་བོན་གྱི་སྒྲོ་
བསྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས། །ཤེས་རབ་ཆེ་བ་དང་གསལ་བ་སོགས་དམིགས་གིས་བསལ་
ཏེ་སྦྱབ་ཚུལ་ཡང་ཡོད་ལ། །རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་གིས་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་བ་
ཆེན་པོ་ལ་དངོས་སུ་སྦྱུང་བའི་ཟབ་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཆེར་ཟབ་པའི་ནི་ཁོ་སྦྱགས་སྦྱབ་བྱ་
ཚུལ་གཞན་ཡང་ཡོད་དོ། །

དེ་ལྟར་ནི་བའི་བརྒྱས་པ་ཅི་འབྲུག་བྱས་པའི་མཐར། །འཁོར་ལོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་
སྦྱར་བཞིན་ཉི་གདན་དང་། །རྒྱུ་ཡིག་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་རྒྱ་
ཡིག་སྒྲོན་པོ་བསྐྱེད། །དེའི་མཐར་ཡ་སྤྲུག་ཀ། །དེའི་མཐར་རྩེ་ཕྱི་དེའི་མཐར་ཡ་མ་རྩ་ཇི་
སྒྲུགས་གསུམ་ཁ་དོག་སྒྲོན་པོ་ཉལ་འགྲེང་གང་བདེ་(༥༩ན)གཡས་སྒྲོར་དུ་ཆར་གཅིག་གམ་
གཉིས་གསུམ་གང་མོས་པ་བཀོད། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འོད་ཟེར་རབ་རྒྱ་འབར་བའི་རང་བཞིན་
ཅན་དུ་བསམས་ནས་བརྒྱས་པ་བྱ། དེའི་ཆེ་རྒྱ་གི་རྒྱ་དཔལ་རྒྱ་ཡིག་སྒྲུགས་སྒྲེང་དང་བཅས་
པ་ལས། དབྱགས་ཕྱིར་འགྲོ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ལུམ་དཔག་རྒྱ་མེད་པ་
སྒྲོས་ཅ་ཞལ་གྱི་སྦྱ་བྱག་གཡས་པ་ནས་འཕྲོན། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོར་མཆོམས་ནས་
བདུད་ཅིའི་རྒྱན་པ་བས་དབང་བསྐྱར་བའམ་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་སྒྲིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་
སྦྱངས། དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་གྱི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད། དབྱགས་རྩེར་རྩབ་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཅ་
ཞལ་གྱི་སྦྱ་བྱག་གཡོན་པ་ནས་ནང་དུ་ཞུགས་སྦྱར་གྱི་སྒྲོ་གཞི་ལ་ཐེམ་པར་བསམ། སྒྲོ་བསྐྱེ་
ལྷའི་རྣམ་པར་བྱེད་མི་བདེ་ན་འོད་ཟེར་གྱི་རྣམ་པས་ཀྱང་རུང་ཞིང་། དབྱགས་ཐེངས་གཅིག་
ལ་མ་རུས་ན་ཐེངས་གཉིས་གསུམ་སོགས་གྱི་ལུན་ལ་སྒྲོ་བསྐྱེ་རེ་བྱས་པས་ཆོག །

ཡང་སྐྱབས་འགར་སྒྲུགས་སྒྲེང་ལས་མེ་འོད་ཆ་ཞིང་སྒྲིག་པ་འཕྲོས། །རང་གི་ལུས་གྱི་

ནང་ཐམས་ཅད་གང་། ནང་གཏོན་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་བྲ་སྤྱོ་མེ་ལ་བསྐྱེག་པ་ལྟར་བསྐྱེགས་
པ་དང་། དེ་ནས་གྲང་མེ་འོད་ཕྱིར་འཕྲོས། དབྱ་བགེགས་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེགས་པའི་མོས་
པ་དང་། ཡང་རེས་འགའ་རྒྱུ་ཡིག་སྤྲགས་སྤེང་དང་བཅས་པ་འོད་ཟེར་རབ་རྒྱ་འབར་བ་ལ་
སེམས་མ་ཡིངས་པར་གཏད་ནས་བསྒྲ། དེ་དག་གི་ཆེ་སྤྲགས་ཏ་ཅང་ཐུར་བྱུལ་དང་། ཏ་
ཅང་གསལ་མི་གསལ་དང་། རིང་ཐུང་གོ་ལྡོག་པ་དང་། གཏམ་གཞན་གྱིས་བར་ཆོད་པ་དང་།
སེམས་གཞན་དུ་ཡིངས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོན་དང་བྲལ་བར་བསྒྲ་ཞིང་། སྤྲགས་གང་བསྒྲ་
བའི་ཆེ་ཡང་གཙོ་བོའི་(༥༩བ)ཞལ་དགྲ་དང་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་ཐམས་ཅད་ནས་སྤྲགས་
ཀྱི་སྤྱ་ཁུར་ཁུར་སྤྱོག་པ་མོས་པས་དེ་སྤྱོད་ཀྱི་འགྱུར་འབྱུང་བར་གསུང་། བསྒྲས་པའི་སྤྱ་ཆེ་
ཐུང་སྤྱིར་བཏང་བྲུབ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་སོགས་ཀྱི་བཞེད་པ་བཞེན་གཞན་གྱིས་མི་ཐོས་ཤིང་
རང་ཉིད་གྱིས་ཐོས་པ་ཅམ་དུ་བསྒྲ། ཅ་སྤྲགས་ཀྱི་བསྒྲས་པ་ཟེན་པ་དང་དེའི་སྤྲགས་སྤེང་སྤྱང་
པོ་ལ་ཐེམ་པར་བསམས་ནས། དེ་ལས་སྤྱོ་བསྐྱ་སོགས་སྤྱར་གྱི་དམིགས་པ་བཞེན་བྲས་ནས་
སྤྱང་པོ་བསྒྲ། དེ་ཟེན་པ་དང་སྤྲགས་སྤེང་ཉེ་སྤྱང་ལ་ཐེམ་པར་བསམས་ནས། སྤྱོ་བསྐྱ་སོགས་
ཀྱི་དམིགས་པ་དང་བཅས་ཉེ་སྤྱང་བསྒྲ། གཙོ་བོའི་བསྒྲས་པ་ཟེན་པ་དང་། ཡུམ་གྱི་སྤྲགས་
ཀར་ནོ་རྩེ་སྤྱན་པོ་ཅེ་སྤྱ་བ་བྱེན་འབྲེང་གི་སྤྱེ་བར་རྒྱུ་ཡིག་གིས་མཆོན་པའི་མཐའ་སྒོར་དུ་
རང་སྤྲགས་གྱིས་བསྐྱོར་བ་ལ་སྤྱོ་བསྐྱ་སོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་དང་བཅས་ཡུམ་གྱི་སྤྲགས་རི་
ལྟར་རིགས་པ་དང་། དེ་ནས་གཏི་ཐུག་གཤེན་རྩེའི་གཤེད་ལ་སོགས་པ་འཁོར་གྱི་སྤྲགས་
བསྒྲ་བའི་ཆོ། ལྟ་རང་རང་གི་སྤྲགས་ཀར་ཉི་གདན་ལ་སྤྱར་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་
སྐབས་སུ་བཞེད་པ་བཞེན་གྱི་རང་རང་གི་བྲག་མཆོན་ས་བོན་གྱིས་མཆོན་པའི་མཐར་རང་
མདོག་ཅན་གྱི་སྤྲགས་སྤེང་འོད་ཟེར་འབར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་བསྐྱོར་བར་བསམས་ནས་
བསྒྲས་དམིགས་གང་རུང་དང་བཅས་བསྒྲ། དེ་ཡང་གཏི་ཐུག་གཤེན་རྩེའི་གཤེད་ཀྱི་སྤྲགས་
བསྒྲ་བའི་ཆོ་དེ་དང་། ཅ་ཅི་ཀའི་ཡབ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲགས་ཀ་དང་། ཅ་ཅི་ཀའི་སྤྲགས་བསྒྲ་བའི་

ཆོ་དེ་དང་། གཉི་ཐུག་གཤེན་ཟེའི་གཤེད་དང་། མོ་བ་གཤེན་ཟེའི་གཤེད་གཉིས་ཀྱི་ཡུམ་
དང་བཅས་གསུམ་གྱི་ཐུགས་ཀར་སྐྱགས་ཐེང་བཞོད་པ་ལ་དམིགས་པ་སོགས་གཞན་ལ་
ཡང་ཤེས་པར་བྱ། བཟླས་པའི་གངས་(༥༣ན)ནི་དབང་བསྐྱར་བ་སོགས་ཀྱི་ལས་རུང་གི་
བསྟེན་པ་ལ་གཙོ་བོའི་ཅ་སྐྱགས་དང་སྟོང་པོ་གང་རིགས་འབུམ། འཁོར་རྣམས་ལ་ཁྱི་ཐུག་
རེ། ཡེ་ཤེས་འབེབས་སྐྱགས་ཁྱི། ཆད་ལྷག་ཁ་སྐྱོང་གི་ཞི་བའི་སྦྱིན་སྲེག་རི་ལྷར་རིགས་པ་
བྱ། ཡེ་ཤེས་འབེབས་སྐྱགས་ནི་དཀྱིལ་ཆོག་ནས་འབྱུང་བའི་རྒྱས་པའམ། ཡང་ན་རྩི་ཕྱི་ཕྱི་
མཐར་རྩྱི་རྩི་ཕྱི་རྩི་བཀྲགས་པས་ཀྱང་རུང་བར་བཞེད། སྐྱབ་པའི་བསྟེན་པའི་ཆད་ཟ་མ་ཏོག་
ནས་བཤད་པ་ལྷར་ལ། དེང་སང་བཞི་འབྱུར་དང་། ཆད་ལྷག་སྐྱོང་བའི་ཞི་བའི་སྦྱིན་སྲེག་ཅི་
འབྱུག། རུས་པ་བསྐྱེད་པའི་ལྷ་དབང་དུ་བྱ་བའི་བཅུ་ཆའི་སྦྱིན་སྲེག་བཅས་བྱ། དེ་དག་གི་ཆོ་
ལྷས་བྱིན་གྱིས་བཟླབས་པའི་མཚན་མ་དང་། དངོས་གྲུབ་ལས་རིང་བའི་ལྷས་ལ་སོགས་པ་
དང་། གཞན་ཡང་ཞི་རྒྱས་དབང་བྲག་གི་བཟླས་པའི་དམིགས་པ་ཁ་བསྐྱར་ལུགས་སོགས་
ཆད་ལྷན་གྱི་གཞུང་གཞན་དང་། ལྷ་མ་དམ་པ་མཉེས་པར་བྱས་པའི་ཞལ་གྱི་གདམས་པ་
ལས་ཤེས་པར་བྱ།

ཐུན་དངོས་གཞིར་སེམས་གཞན་དུ་མ་ཡེངས་པར་བཟླས་པ་རྣམས་མ་གཏོགས་སེམས་
གཞན་དུ་ཡེངས་པས་བཟླས་པ་དང་། ཐུན་མཚམས་སུ་བཟླས་པ་སོགས་གངས་སུ་མི་བཅི་
ལ་འོན་ཀྱང་བགོགས་བསྐྱོག་པ་དང་། ལྷས་བྱིན་གྱིས་བཟླབ་པ་དང་། ཐུགས་ཀྱི་རུས་པ་
བསྐྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་ཐུན་མཚམས་སྦྱོད་ལམ་གྱི་སྐྱབས་ཐམས་
ཅད་དུ་ཡང་ངག་སྐྱགས་བཟླ་བ་ལ་བསྐྱབ། བཟླས་པའི་མཐར་གཙོ་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་སྦྱི་
བོའི་རིགས་བདག་གི་ཐུགས་ཀར་ལྷ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟོང་དུ་རྩྱི་ཡིག་གི་མཐར་ཡིག་
བརྒྱ་ཁ་དོག་དཀར་པོས་བསྐྱོར་བ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་(༥༣བ)དཀར་པོ་བབས་སྦྱི་བོ་
ནས་ཁྱུགས། ཆད་ལྷག་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་དུད་ཁུ་ལ་སོགས་

པའི་རྣམ་པར་བྱིར་དེད་ནས་བཀྲུས་པར་བསམས་ལ་ཡིག་བརྒྱ་བརྒྱས་རྗེས་མཆོད་བསྟོད་
མདོར་བསྡུས་ཤིག་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཐ་མོ་བསྐྱོམ་པ་ནི་སྟོན་པས་སྤྲུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ནང་
དུ་ཡང་དག་འཛིག་ལ་བཞུགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུགས་རྒྱུད་བསྐྱུལ་བའི་
བྱིར་སྤྲུགས་བརྒྱས་པ་ནི་གསུང་གི་མཛད་པ་ཆོས་སྟོན་པ་དང་མཐུན་ལ། མཆོད་བསྟོད་
བདག་གིར་མཛད་པ་ནི་སྟོན་པས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཡོན་གནས་མཛད་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་
ཞིང་། དེ་དག་གི་སྟོན་བྱེད་བྱེད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ཐུན་གྱི་མཐུག་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི། ཐུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་གཏོར་
མ་འགྲུབ་ན་ཐུན་སྤྲུལ་ཆོགས་ཤིང་མ་བྱུང་གྲང་ཐུན་ཐ་མའི་རྗེས་ངེས་པར་བྱ་དགོས་པས་
གཏོར་མ་རྗེས་ལ་སོགས་པ་ཆང་ཞིང་གཅང་བ་བཤམས་པ་དང་། གཏོར་མ་གྲོན་གྱི་མཆོད་
པ་རྣམས་སྤར་གྱི་སྟོན་འགྲེའི་མཆོད་གཏོར་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ། མདུན་དུ་སྐྱད་ཅིག་གིས་
དབལ་རྩོམ་རྩོམ་འཛིགས་བྱེད་ལྷ་བཅུ་གསུམ་གྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་
ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་གྱུར་པར་བསམས་པ་ལ། ཡེ་ཤེས་པ་སྤྲུལ་བྲངས་ནས་བསྐྱེམ་པ་དང་།
ཕྱོགས་སྐྱོང་ཐུན་འབྲེན་སྐྱེ་མཆོད་སྐྱ་གསུང་སྤྲུགས་བྱིན་རྒྱབས་དབང་བསྐྱར་རྒྱས་གདབ།
མཆོད་བསྟོད་རྣམས་བྱས་རྗེས། རྩྱ་ཞེས་བཛོད་པའི་ཆེ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་རྩྱ་ལས་རྩོམ་
ཅེ་གཅིག་པ་དཀར་པོའི་འོད་ཟེར་གྱི་སྤྱ་གུ་ཅན་དུ་གྱུར་པར་བསམས་ནས་རང་གི་སྤྲུགས་
ཀ་ནས་ལྷ་མོ་ཐོད་པ་ཐོགས་པ་དབག་མེད་དམ་ལྷ་གངས་སྟོོས། དེས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
པའི་གཏོར་མ་ནས་བདུད་ཅི་བཅུས་ཏེ་ཕུལ་བ་ལྷགས་ཀྱི་སྤྱ་གུས་བྲངས་ནས་གསོལ་བས་
སྤྲུགས་(༥༩ན)རྒྱུད་བདེ་བ་ཆེན་པོས་ཆོམ་པར་བསམས་ལ་གཙོ་འཁོར་ལ་གཏོར་མ་འབུལ།
མཆོད་བསྟོད་བྱས་ནས་སྐྱབས་བབས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་བཙུང་བས་དེ་བཞིན་མཛད་པར་ཞལ་
གྱིས་བཞེས་པའི་མོས་པ་བྱ། ཕྱོགས་སྐྱོང་ལ་ཡང་སྤར་ལྟར་ཐུན་ཏེ་འཕྲིན་ལས་བཙུང་བས་
ལས་བསྐྱུབ་པར་ཁས་སྐྱངས་པར་བསམ། དེ་ནས་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་བཀའ་སྟོན་ལས་གཤེན་

ལ་སྐྱབ་ཐབས་ནས་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་ཆོ་ག་རྒྱས་བསྐྱུས་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་གཏོར་མ་
འབྲུལ། མ་རྟེན་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཟོད་པར་གསོལ། འདས་
མ་འདས་ཀྱི་མགོན་ཆུང་སྐྱེ་བོར་རིགས་བདག་གི་བྱུགས་ཀར་ཡིག་བརྒྱ་བཏོད་ནས་
དེ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས་པས་སྤྲིག་སྤྲིབ་དང་འཁོན་ལ་སོགས་པ་སྤྱད་བའི་དམིགས་
པ་དང་བཅས་ཡིག་བརྒྱ་བསྒྲ། ཨོ་ལྷ་མྱོ་ལྷ་ཞེས་བཟོད་ནས་འདས་པའི་མགོན་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
པ་རང་གནས་སུ་གཤེགས། དམ་ཆེག་པ་འོད་དུ་ཁྱེན་ས་རང་ལ་ཐེམ་པ་དང་ཕྱོགས་སྤྱོད་ལ་
སོགས་པའི་མགོན་གཞན་ཆུང་སྐྱེ་བོར་གནས་སུ་གཤེགས་པར་བསམ།

དེ་ནས་ཉེར་བསྐྱུ་བྱ་བ་ནི། དུར་ཁོད་སྤྱད་འཁོར་དང་བཅས་པ་འོད་དུ་ཁྱེན་ས་གཞལ་
ཡས་ཁང་ལ་ཐེམ་པའོ། བགོགས་ཀྱི་བར་ཆད་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆེ་སྤྱད་འཁོར་མི་བསྐྱུ་
བ་མན་ངག་ལས་འབྱུང་བས། དུར་ཁོད་འོད་དུ་ཁྱེན་ས་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་ཐེམ། གཞལ་ཡས་
ཁང་འོད་དུ་ཁྱེན་ས་འཁོར་ཆུང་སྐྱེ་བོར་ཐེམ་པར་མོས་པ་ནས་རྒྱ་དཔེ་བར་དང་། རྒྱ་ད་ཡང་མི་
དམིགས་པར་བསམས་ནས་ཆོས་སྐྱེ་ལ་མཉམ་པར་འཛོགས། །སྤྱར་ཡང་འོད་གསལ་གྱི་ངང་
ལས་གཙོ་བོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་ལྷ་བྱ་ཡུམ་དང་བཅས་པའི་སྤྱར་ལམ་(༥༢བ)ཀྱིས་
བཞེངས་པར་བསམ། ངག་འདོན་ལྷན་ཐབས་ལས་འབྱུང་བ་བཞེན་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྤྱེ་
མཆེད་དུ་དེ་དག་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་ཡི་གེ་ལྷོ་ལ་སོགས་པ་རྩོ་རྩེ་མིག་སོགས་ཀྱི་ངོ་
བོར་མོས་པ་བསྐྱོམས་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཤིང་བསྐྱུང་བར་བྱས་ནས་དགོ་བ་རྩོགས་
བྱང་དུ་བསྐྱོ་བ་དང་འཇམ་དབྱངས་ཞི་ཁྱོས་རྩེས་སུ་འཛོན་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོར་ལམ་གདབ་
ཅིང་། འདི་ཉེར་བསྐྱུའི་གོང་དུ་བྱས་ཀྱང་རུང་། །

གཉིས་པ་བྱུན་མཆམས་སུ་རི་ལྷར་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི། རང་རྩོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་
དང་མ་བྲལ་བའི་ངང་ནས། གཞུགས་གང་སྤྱད་བ་ཐམས་ཅད་རྩོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་དང་། སྤྱ་
གཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྲགས་ཀྱི་གདངས་དང་། ཀྱང་ལག་གི་སྤྱངས་སྤྱབས་ཆུང་སྐྱེ་བོར་གནས་སུ་གཤེགས་པར་བསམ།

ཁྱེད་ཀྱི་དཔལ་ལྷན་གྱི་འཇིགས་མེད་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཟབ་འཁྱིད་ཐུན་མོང་མཆོག་ཐུན་དངོས་གྲུབ་གཏོར་མཛོད་ཀྱི་སྐོར་གྱི་ལམ་གྱི་ལྷན་འཁྱེད་རྒྱུ་ལ། །ཁ་ཟས་ཟ་བའི་ཆེ། བཟའ་བཏུང་གཏོར་མ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་བའམ་ཨོ་ཨུཾ་ཧྱུྃ་གིས་རྩོམ་གསུམ་གྱི་རོ་བོ་ཡེ་ཤེས་གྱི་བདུད་ཅིར་གྱུར་བར་མོས། །ཁ་ཟབ་ཁུང་དང་། ལག་པ་གཉིས་དག་ལྷགས། བཟའ་བཏུང་སྒྲིག་རྩལ་སྤྱོད་མོས་ནས། སྒྲིང་གའི་ཧྱུྃ་ཡིག་ལྟ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་དམ་ཧྱུྃ་གི་ཐིག་ལའི་དབུས་སུ་སྒྲིང་དུ་བྲལ་ཐམས་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་རྒྱུད་སྒྲེ་བཞེད་ལྟ་ཆོགས་ལ་སོགས་པ་མཆོད་ཡུལ་ཐམས་ཅིམ་བར་བཞུགས་པ་ལ་ཕྱལ་བ་བཞེས་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོས་ཆོམ་བར་བསམས་ཏེ་ལོངས་སྤྱོད། བཟའ་བཏུང་ཅུང་ཟད་ལྷུ་བའི་འོག་ཏུ་སྒྲེ་བའི་རྒྱུད་ཁ་སྐྱོར་བྱམ་པ་ཅན་ཅུང་ཟད་འཛིན་བའི་ཁ་ཟས་གྱི་ལྷན་འཁྱེད་རྒྱུ་ལ།

ཉལ་བའི་ཆེ་རང་ལྟར་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀའི་ཧྱུྃ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། སྒྲོད་བཏུང་ཐམས་ཅད་ལ་སོག་པས་སྒྲོད་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། བཏུང་ཐམས་(༥༥ན)ཅད་ལྟར་གྱུར་བ་དེ་ཐམས་ཅད་འོད་དུ་ཁྱེད་ནས་རང་ལ་ཐིམ། རང་ཡང་སྤྱིའི་སྒྲོད་སྒྲོད་ནས་རིམ་གྱིས་འོད་དུ་ཁྱེད་གའི་ཧྱུྃ་ལ་ཐིམ། ཧྱུྃ་ཡང་ཞབས་ཀྱི་ནས་རིམ་བཞིན་བསྐྱུས་ནས་མི་དམིགས་བར་བསམས་ཏེ་བདེ་སྒྲོད་གཉིས་སུ་མེད་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ཐབས་ཤེས་དང་ལྡན་བས་ཉལ་བ་ནི་ཉལ་བའི་ལྷན་འཁྱེད་རྒྱུ་ལ། །ལྟར་བ་ན་ནམ་མཁའ་གང་བའི་ལྷ་མོས་སྤྱད་བྱངས་དང་རོལ་མོའི་སྤྱུ་བསྐྱུ་བས་སད་བར་བསམས་པ་ནི་ལྟར་བའི་ལྷན་འཁྱེད་རྒྱུ་ལ། །སྤྱི་གྱི་ཆེ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་སྒྲོད་ཉིད་བྲན་བར་བྱེད་ཅིང་ནམ་མཁའ་ནས་ཅཱི་ཀྱ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་མོ་ཕྱག་ན་བྱམ་པ་བདུད་ཅིས་གང་བ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དབང་བསྐྱུར་བས་སྤྱིག་སྤྱིབ་མི་གཙང་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ཏེ་དག་པར་བསམས་པ་ནི་སྤྱི་གྱི་ལྷན་འཁྱེད་རྒྱུ་ལ། དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོད་ལམ་ཐམས་ཅད་རང་ག་བ་མ་ཡིན་པར་དག་པའི་སྤྱང་ཞེན་ལ་བསྐྱབ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་རིམ་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཆེ་ཡང་། མཁས་མཆོག་དཔའ་བོས། རྒྱན་

མི་འཆད་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །བསམ་གཏན་བསྐྱབ་ལ་བཙོན་པར་བྱ། །ཡང་དང་ཡང་ཞིང་
ངལ་བསོས་ནས། །གཙུག་པས་མེ་ཕྱིན་མི་འགྱུར་ཏེ། །རྣལ་འབྱོར་ཚུལ་ལའང་དེ་བཞིན་
བྱ། །ཁྱད་པར་མ་ཐོབ་གཏང་མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤིང་གཉིས་བྱད་པ་ལས་བྱོད་
ཅུང་ཟད་བྱང་བ་ནས་ངལ་མ་བསོས་པར་གཙུག་ན་མེ་འབྱུང་གི། །བར་བཞག་ན་མེ་འབྱུང་
བའི་སྐབས་མེད་པ་ལྟར་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ང་རྒྱལ་དང་གསལ་སྤང་ལ་ཡང་དགེ་མི་དགེ་ལུང་
མ་བསྟན་གྱི་གཡིང་བ་གཞན་གྱིས་བར་བར་དུ་ཆོད་ན་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྐབས་མི་སྲིད་པས་
ཚུ་བྱའི་རྒྱན་བཞིན་དུ་འབད་དགོས་ལ། དབང་བསྐྱར་བ་ལེགས་པར་ཐོབ་ཅིང་དམ་ཆོག་དང་
(༥༥བ)སྒྲིམ་པ་རྣམས་པར་དག་པ་བསྐྱང་བ་གཞིར་བྱས་ནས་སྐྱོང་ཚུལ་གྱི་གནད་ལ་མཁས་
པས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བཙོན་པར་བྱས་ན་གཞུང་ཆེན་པོ་རྣམས་ལས་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པའི་
ཡུན་ཆད་ལ་ལོ་གཅིག་ལས་རིང་བར་མ་གསུངས་པས་ཏ་ཅང་མི་རིང་བར་མཐར་ཕྱིན་པར་
འགྱུར། ཟུན་གྱི་གངས་ནི་བཞེའམ་གསུམ་གང་རིགས་དང་རྒྱས་བསྐྱུས་ནི། ཟུན་བཞི་ཀ་ལ་
རྒྱས་པའམ། ཐོག་མཐའ་གཉིས་རྒྱས་ལ། བར་པ་གཉིས་བསྐྱུས་པ་དང་། དང་པོ་རྒྱས་ལ་
མཐའ་མ་གསུམ་བསྐྱུས་པའམ། གེལ་བ་བྱང་ན་བཞི་ཀ་ལ་བསྐྱུས་པ་བྱས་ཀྱང་རུང་ཞིང་།
བསྐྱུས་པ་བྱེད་ལུགས་སྟེན་འབྲེ་གཏོར་མ་དང་། སྐྱོར་བ་ཆོགས་བསགས་ཟུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་སྤང་འཁོར་ཟུན་མཐར་གཏོར་མ་རྣམས་བཞག་པ་ཡིན་ནའང་ཆོགས་བསགས་ཟུན་ཐམས་
ཅད་ལ་བྱས་པ་ལེགས་སོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱེད་རིམ་བརྟན་པས་དངོས་བྱུབ་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ནི། རང་དང་གང་ཟག་
གཞན་དང་ཡུལ་འཁོར་ལ་སོགས་པའི་ནད་དང་གདོན་བགེགས་ལ་སོགས་པ་ཞི་བ་དང་།
ཆོ་བསོད་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་རབ་ལོངས་སྟོན་སོགས་རྒྱས་པ་དང་། མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་
དབང་དུ་བསྐྱུས་པ་དང་། བསྟན་དང་བསྟན་འཛིན་ལ་གཞོད་པ་སོགས་ཀྱི་དགྲ་བགེགས་ཆར་
གཙོད་པའི་ལས་རབ་འབྲམས་རྣམས་བསྐྱེད་རིམ་ཕྱ་མོ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་

ཅམ་གྱིས་འགྲུབ་པ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་ཅམ་མཐར་ཕྱིན་པའམ་དེ་མཐར་མ་ཕྱིན་ཀྱང་
ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་བརྟན་ཞིང་བསྐྱེན་པའི་གྲངས་ཚུལ་བཞིན་སོང་བས་སྤྱིན་སྟེག་དང་འཁྲུལ་
འཁོར་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱུབ་པའི་ཚུལ་གཞན་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལག་དྲུ་ལེན་པ་ནི་
དངོས་གྲུབ་ཆུང་དུ་དང་། གྲུབ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་བསྐྱུབ་པ་ནི་དངོས་གྲུབ་འབྱེད་
དང་། བསྐྱེད་རིམ་ལ་གོམས་པའི་མཐར་ཇོགས་རིམ་རྣལ་འབྱོར་བཞི་ལ་(༥༦ན)བསྐྱུབས་
ནས། རབ་ཆེ་འདི་ཉིད་དང་། དེར་མ་གྲུབ་ཀྱང་མི་རིང་བར་བྱུང་བདག་འཇམ་དཔལ་རྩོུ་རྩོུ་
གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ནི་དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོའི་བསྐྱུབ་ཚུལ་ཡིན་པས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྐྱེད་
རིམ་མཐར་ཕྱིན་པས་བདེ་སྐྱབ་དྲུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། གཞན་ཡང་སྐྱུབ་ཐབས་ཀྱི་འགོ་
ནས་རི་སྐྱད་བཤད་ཟེན་པ་ལྟར་ལ། གསལ་སྤང་དང་ང་རྒྱལ་བརྟན་པོས་སྤྱོད་བ་མཆོན་ཉིད་
པའམ་ཐ་ན་དམིགས་པ་བྱ་ཚུལ་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱན་པའི་བཤར་སྒོམ་ཅམ་གྱིས་བསྒོམས་པ་
ལ་ཡང་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ལམ་གྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཆང་ཞིང་། སྤང་གཞི་སྤྱོད་བྱེད་འཕྲོད་པའི་
ལམ་སྤྱོད་ལ་གོམས་པའི་ལྷགས་ཀྱིས་འཆི་ཁ་དང་བར་དེའི་ཆེ་ཡང་ལམ་སྤྱོད་དེ་དང་འབྱེད་
པའི་དགེ་སེམས་སྤྱད་པར་ཅན་སྤྱེ་ལ། ཆེ་རབས་གཞན་དྲུ་ཡང་ལམ་བཟང་བསྐྱུབ་པའི་རྟེན་
སྤྱད་པར་ཅན་ཐོབ་ནས་སྤྱོད་གོམས་ཀྱི་དགེ་བའི་བག་ཆགས་འཕྲུག་པོ་སང་པར་འགྱུར་བ་
སོགས་པན་ཡོན་མཐའ་ཡས་ཤིང་། ཆེ་འདིར་ཡང་ལས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དག་པར་བྱེད་པ་དང་
བསྐྱེད་རིམ་སྤྱ་རགས་མཐར་ཕྱིན་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་བསྒོམ་བསྐྱུས་ལ་གཞོལ་བས་ཞི་རྒྱས་
དབང་བྲག་གི་ལས་མང་པོ་ཐོགས་མེད་དུ་འགྲུབ་པ་དང་། སྤྱད་པར་དུ་ཡང་ལྷ་མཆོག་འདི་
ཉིད་རྩོུ་བརྟན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཤིན་དྲུ་བྲག་པོར་ཁོས་པ་ཡིན་པས། དེར་སང་སྟོགས་
མའི་དུས་ཆོས་སྐྱུབ་པ་ལ་བར་ཆད་མང་བའི་སྐྱབས་འདིར་ཡི་དམ་འདིའི་རྣལ་འབྱོར་དང་
བསྐྱུས་པ་ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་བགེགས་དང་བདུད་རིགས་ཀྱི་བར་གཅོད་ཤིན་དྲུ་མཐུ་
ཆེ་བས་ཀྱང་མི་ཚུགས་ཤིང་སྐྱད་ཅིག་ལ་འཛོམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཐུགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་

སེམས་དཔའ་འཇམ་དཔལ་དངོས་སུ་བཞུགས་པས་འདིའི་ནལ་འབྱོར་བ་ལ་རི་ལྷ་རི་སྟེང་གི་
ཤེས་བྱའི་(༥༩བ)གནས་ལ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མ་སྦྱབ་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཆེ་ཞིང་གསལ་བར་
འགྱུར་བ་སོགས་པན་ཡོན་མཐའ་ཡས་ཤིང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་བརྒྱད་པ་འདི་ཉིད་རྗེ་བཙུན་
འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཞི་ཁྲིས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙཱ་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ལ་འདིའི་དབང་བསྐྱར་ཞིང་
མན་ངག་གནང་བ་ལས་བརྒྱད་པས། གཞན་ལས་ཀྱང་བྱིན་རྒྱལ་ཆེ་ཞིང་སྤྱར་ལ་ཟབ་པ་
ཡིན་པས། ལམ་འདི་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱབས་ཏེ་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱན་
ཏུ་པན་པར་འགྱུར་བའི་ཐབས་ཚུལ་ལ་བཙོན་པ་མི་འདོར་བ་བྱའོ། །

གང་གི་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱུ་རི་ག་གསར། །སྟོགས་བྲལ་ཡིད་ཅན་ཆོས་པའི་བྱེད་པོ་
རུ། །སྟོས་པའི་གསང་གསུམ་རྒྱན་གྱི་བཀོད་པ་ཡི། །སྟོན་དང་བྱི་མའི་ཟད་མཐའ་དམིགས་
སུ་མེད། །བྱད་པར་ཟུར་བུད་ལྷ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་ལུས། །སྤང་སྟོང་སྟོན་པོ་ཁྲིས་པའི་གར་སྐབས་
ཅན། །རྗེ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཅེས་གྲགས་དངོས་གྲུབ་གྱི། །རིན་ཆེན་འཇད་མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་མཚོ་
བཞིན། །དེ་ཡི་བསྟན་ཐབས་འཇམ་མགོན་ཞལ་ལུང་ལོར། །རྣམ་དག་ཟ་མ་ཏྲིག་ཏུ་ལེགས་
གཏམས་པ། །མན་ངག་སྟོན་པས་བཙུས་པའི་མཆོད་སྦྱིན་གྱིས། །སྐལ་བཟང་མང་པོའི་འདོད་
དགུ་ཡོངས་སུ་གྲུབ། །འདི་ཡི་དགེ་བས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །འཇམ་དབྱངས་ཞི་དང་
ཁྲི་བོ་ཡབ་ལུས་གྱིས། །བཅེ་བས་རྗེས་བཟུང་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི། །དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་
སྤྱར་དུ་འགྱུར་གྱུར་ཅིག །དྲི་མེད་མདོ་སྟགས་བཤད་སྦྱབ་བསྟན་པ་དར། །གསང་ཆེན་ནལ་
འབྱོར་སྟོན་པས་ས་སྟངས་བྱུང། །བདུད་དང་བགལས་རིགས་ཉེར་འཆོ་ཀྱན་ཞི་ནས། །འགྲོ་
རྣམས་པན་བདེའི་དཔལ་ལ་རྟག་སྟོན་ཤོག །ཅེས་བཙམ་ལྷན་འདས་དཔལ་རྗེ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་
བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཟབ་འཁྲིད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་མཆོག་(༥༩ན)ཐུན་དངོས་གྲུབ་གཉེར་མཛོད་ཅེས་བྲ་བ་
འདི་ནི། ས་འབྲུག་ཨོ་རོད་རྩན་གར་ནས་རྣམ་དགར་གྱི་ཆེད་དུ་མངགས་པའི་མི་སྣ་འབྱོར་སྐབས། དཔོན་རྒྱ་བ་ཆེའི་ཨལ་
ཆེ་དགེ་སྟོང་ཐུན་ཆོགས་ཆོས་ལྷན་གྱིས་འཁྲིད་ཡིག་མདོར་བསྟུས་གོ་བདེ་བ་ཞིག་དགོས་ཞེས་བསྐུལ་མ་བུང་བའི་ངོར།

འཛིགས་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཟབ་འབྲིད་ཐུན་མོང་མཆོག་ཐུན་དངོས་བྱུབ་གཏེར་མཛོད།

རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་རིགས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱན་གྱི་ཁྱབ་བདག་རིན་ཅན་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་ཁྱི་ཆེན་རྟོ་རྗེ་འཆང་དག་
དབང་མཆོག་ལྡན་པའི་ཞལ་སྤྲ་ནས་ལས། ཆོས་འདིའི་ཟབ་འབྲིད་ལན་ཁ་ཤས་བར་འབད་བ་ཆེན་པོས་ནོད་པའི་མན་དག་
ཐོབ་པ་ཤུགས་དགོས་པའི་དུང་བ་འཛིན་པ་སྒོ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་མཁས་བྱུབ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཡབ་སྐུས་
ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་གཞི་བཟུང་། དབྱངས་ཅན་བཞད་པ་དགོ་འདུན་རྒྱ་མཆོ་དང་། བཅ་ཆེན་སྒོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན།
འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ། ཐང་སྐལ་དཔོན་སྒོ་བ་སོགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་འབྲིད་ཡིག་དང་། སྒྲ་མའི་མན་དག་གིས་བརྒྱན་
ཏེ་རང་བྱུང་འཕགས་མཆོག་འཛིག་ཏེན་དང་དབང་ལྷུག་གི་པོ་བྲང་གནས་ཆེན་པོ་ཏ་ལར་སྐྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་དགོས་སྒོར་
བསྐྱལ་བཟང་ཡོན་ཏན་གྱིས་བཀྱིས་པའོ། །

༢༡། དཔལ་རྫོང་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚོགས་མཆོད་དགའ་སྟོན་ འཇུག་ཞལ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ནམ་དག་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ། །ཆོས་ཀྱི་མངོན་པར་རྫོགས་པའི་སྒྲིབ་པ་
ལས། །ཀུན་རྫོབ་སྐྱེ་མའི་གར་མཁན་ཁོ་བོ་ཡིས། །དབང་པོ་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་ལ་གྲུས་
པས་འདུད། །ཟག་མེད་བདེ་སྟོང་མཆོག་གི་གར་མཁན་མ། །སྤང་བ་ཅིར་ཡང་འཆར་བའི་
འདོད་ཡོན་རོས། །ལྷ་དང་ནམ་འགྲུང་ཆོས་བྱེད་ཚོགས་འཁོར་གྱི། །ཆོ་ག་དགའ་སྟོན་འཇུག་
ཞལ་འདི་ན་བཞད། །འདིར་ཚོགས་རྒྱུས་པོ་ཆེ་གསོག་བ་དང་། །ཉམས་ཆགས་སྒྲིང་ཞིང་ལྷ་དང་མཁའ་འགྲོ་མཉེས་
ཕྱིར་དཔལ་རྫོང་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚོགས་མཆོད་རི་ལྟར་བྱ་བའི་རྩལ་ནི། །ཤ་ཆང་བཟའ་དང་བཅའ་བ་སོགས་ཚོགས་ཀྱི་
ཡོ་བྱད་ཅི་འགྲོར་བ་བཤམས། །རང་ཉིད་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་ཀྱི་བདག་བསྐྱེད་རྒྱས་བསྐྱས་ཅི་རིགས་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས།
གནས་ཡོ་བྱེད་ཀྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། །སྤྱ་སྤྱེ་ལཱའི་ལྷགས་བརྫོད་ནས། །བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ནམ་རོལ་
ལས། །རྒྱ་ཡིག་ལས་བྱུང་བདེ་ཆེན་གཞལ་ཡས་ཁང་། །བྱ་བཞི་སྟོ་བཞི་རྟ་བབས་མཆོན་ཉིད་
རྫོགས། །ཀུན་བཟང་མཆོད་པའི་སྤྱིན་སྤང་འགྲོ་བའི་དབུས། །བཅུད་ནམས་ལྷ་དང་ལྷ་མའི་
རང་བཞིན་ལས། །རྗེས་ཆགས་བདེ་(ཉན)བ་ཆེན་པོའི་ཅེད་འཛོམས། །རོ་མཆར་སྐྱེ་འཕྱལ་
བྲ་བའི་བཀོད་པ་ཡིས། །ཕྱི་ནང་མེད་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར། །དེ་ནས་ཚོགས་ཆང་དང་
མཆོད་རྩིས་ཚོགས་གཏོར་ནམས་ཆོ་གའི་གཞུང་ཡོངས་གྲགས་བཞིན་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ། །སྤྱི་ལྷན་འཛིན་ནི། །ཕྱི་ལྷན་
འཇུག་བསམ་འཕེལ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ལས། །མཆོག་སྤྱན་དངོས་གྲུབ་ཆར་འབབས་རིགས་
བརྒྱའི་བདག་རྫོང་སྟོན་དཔོན་དངོས་བརྒྱད་སྟེ་མའི་ཚོགས། །མ་ལུས་ཚོགས་ཀྱི་གནས་
འདིར་གཤེགས་སུ་གསོལ། །ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྟོག་ལས་རྒྱུད་གཤེན་རྗེའི་འགྲོས། །ལྷན་
སྤྱིས་དབྱེད་སུ་བཅོམས་པའི་ཡེ་ཤེས་སེམས། །འཆི་བདག་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་གྱུར་

དཀྱིལ་འཁོར་བ། །མ་ལུས་ཆོགས་ཀྱི་གནས་འདིར་གཤེགས་སུ་གསོལ། །གཞན་ཡང་བྱེ་
བ་ཕྱག་བརྒྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ། །གནས་གསུམ་དཔའ་པོ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྦྱོང་བའི། །སྤྱང་
མ་དཀར་ཕྱོགས་སྤི་ཞུ་མཆོས་འོས་མགོན། །མ་ལུས་ཆོགས་ཀྱི་གནས་འདིར་གཤེགས་སུ་
གསོལ། །ཕྱོགས་བདག་ཞིང་སྦྱོང་ལྟ་སྤྱུ་འབྱུང་པོ་སོགས། །དཀར་ནག་འདུ་བྱེད་རྒྱ་ལས་
བདེ་སྤྱག་གི། །འབྲས་བུར་སྦྱོང་པའི་འགྲོ་བྱུག་སྦྱིང་རྗེའི་མགོན། །མ་ལུས་(༡བ)ཆོགས་ཀྱི་
གནས་འདིར་གཤེགས་སུ་གསོལ། །ཨོ་ཨུཾ་ཧཱུྃ་འཛཱ་ར་བཛཱ་རྩེ་ར་མ་ཤུ་མཐུ་ལྷོ་དེ་བ་
སྐྱ་བུ་རྒྱ་བོ་རྟེ་སྤྱ་ས་པ་རི་ལྷ་ར་ཨེ་ཧེ་ཏི་བཛཱ་ས་མ་ཡ་རོའི་བཛཱ་ཀ་མ་ལྷ་ཡ་སྟྭ། རི་
སྤྱི་ཞིང་ཁམས་དོག་པོར་འགོང་བ་ཡི། །བྱེ་ནང་གསང་བའི་མཆོད་ཆོགས་དབུས་བཞུགས་
ཏེ། །འདིར་ཆོགས་སྦྱབ་པ་པོ་ལ་བྱིན་རྒྱལ་ལ། །མཆོག་ཐུན་དངོས་བྱུབ་བདེ་ལྷག་སྦྱུང་
ཏུ་གསོལ། །

དེ་ནས་ཆོགས་དངོས་གཞི་འབུལ་བ་ནི། སྟུ། བདེ་སྦྱོང་སྦྱོང་གསུམ་ལྟར་ཡངས་ཀ་སྤྱ་ལར། །དམ་
རྩས་བདུད་རྩི་རབ་འབྱིལ་ཆོགས་མཆོད་འདི། །རིགས་བརྒྱའི་གཙུག་རྒྱ་རྩོ་བཟང་གཤམ་
བ་སོགས། །དངོས་བརྒྱུད་བྱིན་ཅན་ལྷ་མའི་ཆོགས་ལ་འབུལ། །བཅེ་བས་བཞེས་ལ་སྦྱབ་
མཆོག་རྣལ་འབྱོར་ལ། །ཞི་རྒྱས་དབང་བྱུག་ཐོང་བྱུབ་ཆེན་བརྒྱད། །ཟུང་འཇུག་གོ་
འཕང་མཆོག་གི་དངོས་བྱུབ་ཆེ། །ད་ལྟ་ཉིད་དུ་སྦྱུང་བར་མཛད་དུ་གསོལ། །ཨོ་ཨུཾ་ཧཱུྃ་འཛཱ་
ར་ས་པ་རི་ལྷ་ར་ག་ཏ་ཅ་ཀ་ལྷ་ཏི། བཅུ་ཨ་མྲི་ཏ་ལྷ་ཏི། སྟུ། བདེ་སྦྱོང་སྦྱོང་གསུམ་
ལྟར་ཡངས་ཀ་སྤྱ་ལར། །དམ་རྩས་བདུད་རྩི་རབ་འབྱིལ་ཆོགས་མཆོད་འདི། །སྤྱ་མཆོག་
འཇམ་དཔལ་དཔལ་ལྷན་གཤེན་རྗེའི་དབྱ། །འདིགས་མཛད་རྗེ་རྗེ་དཀྱིལ་འཁོར་ཆོགས་ལ་
འབུལ། །བཅེ་བས་བཞེས་ལ་སྦྱབ་མཆོག་རྣལ་འབྱོར་ལ། །ཞི་རྒྱས་དབང་བྱུག་ཐོང་བྱུབ་
ཆེན་བརྒྱད། །ཟུང་འཇུག་གོ་འཕང་མཆོག་གི་དངོས་བྱུབ་ཆེ། །ད་ལྟ་ཉིད་དུ་སྦྱུང་བར་མཛད་
དུ་གསོལ། །ཨོ་ཨུཾ་འཛཱ་རྩེ་ར་མ་ཤུ་མཐུ་ལྷོ་དེ་བ་ས་(༣ན)པ་རི་ལྷ་ར་ག་ཏ་ཅ་ཀ་ལྷ་ཏི། བཅུ་

ཨ་མི་ཏ་ལྷ་ཏི། ཉུ། བདེ་སྐྱོང་སྐྱོང་གསུམ་ལྟར་ཡངས་ཀ་སྤྲུལ་ལ། །དམ་ཇས་བདུད་ཅི་རབ་
འབྲེལ་ཆོགས་མཆོད་འདི། །ཡི་དམ་དུས་གསུམ་བདེ་གཤེགས་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ། །དཔལ་
བོ་མཁའ་འགོ་སྤྱང་མའི་ཆོགས་ལ་འབུལ། །བཅེ་བས་བཞེས་ལ་སྦྱབ་མཆོག་ནལ་འཁྱོར་
ལ། །ཞི་རྒྱས་དབང་དག་སྤྱན་མོང་གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད། །ཟུང་འདུག་གོ་འཕང་མཆོག་གི་དངོས་
གྲུབ་ཆེ། །ད་ལྟ་ཉིད་དུ་སྦྱོལ་བར་མཛད་དུ་གསོལ། །ཨོ་ཨྲུམ་ཐ་བྱ་པོ་རྩི་ས་ཏུ་བོ་ར་ཏུ་གི་
རྩི་རྩམ་སྤྲུལ་ས་བ་རི་ལྷ་ར་ག་ཏ་ཅ་ཀ་ལྷ་ཏི། བཅུ་ཨ་མི་ཏ་ལྷ་ཏི། ཉུ། བདེ་སྐྱོང་སྐྱོང་གསུམ་
ལྟར་ཡངས་ཀ་སྤྲུལ་ལ། །དམ་ཇས་བདུད་ཅི་རབ་འབྲེལ་ཆོགས་མཆོད་འདི། །སྤྱིང་རྩེའི་ཡུལ་
དུ་གྲུང་པའི་རིགས་དུག་འགོ། །མགོན་དུ་འདུས་ཤིང་ཆོགས་བ་རྣམས་ལ་འབུལ། །དགེས་
བཞིན་བཞེས་ནས་ལས་ཉོན་གཞན་དབང་གི། །འཁྲུལ་སྤྱང་སྤྱག་བསྐྱེད་མ་ལུས་བྱང་བ་
དང་། །གནས་སྐབས་དགའ་བདེར་རོལ་ཅིང་མི་རིང་བར། །སྤྱི་མེད་བྱང་ཆུབ་གོ་འཕང་ཐོབ་
པར་ཤོག། །ཨོ་ཨྲུམ་ཏུ་ཀྱུ་ལ་ཨ་ར་ག་ཏ་ཅ་ཀ་ལྷ་ཏི། བཅུ་ཨ་མི་ཏ་ལྷ་ཏི། དེ་ནས། གཟུགས་
སྤྲུལ་སོགས་དུག་པོ་རྣམས། །དངོས་མེད་ནམ་མཁའ་འབྲས་བུ་ལ། །འོངས་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་དུ་
མར་སྤང་། །ཤེལ་ལ་ཆོན་ནི་རི་བཞིན་དུ། །འདོད་པ་ལྷ་དང་ཆོས་རྣམས་ལ། །རྟག་པར་
ནལ་འཁྱོར་སྤྱོད་པར་ཤོག། །ཨ་ལ་ལ་ཏི། རོལ་དུ་གསོལ། བསྐྱེད་པར་མཛོད། (༣བ)མི་
འཛིན་སྦྱུ་མ་ལྷ་བྱུལ། །གར་གྱིས་དགེས་པའི་རོལ་པར་མཛོད། །རིག་བྱ་དགག་པ་མེད་པ་
ལ། །མི་གཡོ་བཞིན་དུ་རོལ་བར་མཛོད། །རྟོ་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཆགས་པར་མཛོད། །ཅེས་
གདོང་དུག་གི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་ཆོག་འདིས་ཀྱང་འབུལ། དེ་ནས་ལས་ཀྱི་རྫོང་མེས་ཕྱག་ཕུལ་རྩེས་བཟའ་བཏུང་ལག་
ཏུ་ཐོགས་ནས། རྟོ་དཔལ་བོ་ཆེན་པོ་དགོངས་སུ་གསོལ། །འདི་ལ་ཐེ་ཆོམ་མི་བྱ་སྟེ། །བྲམ་ཐེ་
ཁྱི་དང་གདོལ་བ་གསུམ། །དབྱེར་མེད་གཅིག་དུ་དགོངས་ཏེ་རོལ། །ཅེས་བཛོད་དེ་ཕུལ། ལེན་
པ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཉུ། བདག་ཉིད་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་གཙོ། །བཅོམ་ལྷན་རྫོང་འཛིགས་བྱེད་
དངོས། །ཡི་ཤེས་བདུད་ཅིའི་རྒྱ་མཆོ་ཆེ། །ལྷ་རྣམས་ཆོམ་པར་བྱ་བྱིར་རོལ། །ཨ་ཏོ་མ་ཏུ་

སུ་ཁ། ཞེས་བརྗོད་ནས་བཟུང་བུང་། ས་ལ་བདུད་ཅི་ལྟའི་རང་བཞིན་གྱིས་ཐེག་རྩེས་སུ་མོས་ནས་ནང་གི་སྤྱིན་ཐེག་གི་ཚུལ་དུ་ལོངས་སྤྱད་ནས་ཆེས་པར་རོལ། དེ་ནས་ཆོགས་ལྷག་བསྐྱེད་པ་སྤར་ལྷར་བྱིན་བརྒྱབ་བྱས་ནས། རང་ཉིད་ལྷར་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀའི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྤྱོད་པ་བཅུའི་གནས་ལུལ་དུ་ཁྲིད་ཐམས་ཅད་ནས་ཞིང་སྤྱོད་སྤེ་བརྒྱད་ལྷག་མ་ལ་དབང་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱན་དངས། ཨ་ཀཱ་རོས་བསྐྱེས་ལ། རྒྱ། བདེ་སྤྱོད་སྤྱོད་གསུམ་ལྷར་ཡངས་ཀ་སྤྲ་ལར། །དམ་རྩེས་བདུད་ཅི་རབ་འབྲེལ་ཆོགས་ལྷག་འདི། །སྤྱོད་པ་བཅུའི་གནས་ལུལ་རྒྱ་བའི་ཞིང་སྤྱོད་དག །དེགས་པ་སྤེ་བརྒྱད་ཆོགས་ལ་ལེགས་པར་འབུམ། །བཞེས་ནས་རྣལ་འབྱོར་བདག་ཅག་འཁོར་བཅས་ལ། །ནད་གདོན་བྱི་ནང་འགལ་རྒྱུན་མ་ལུས་སོལ། །དམ་ཆོས་སྤྱོད་པའི་མཐུན་རྒྱུན་ལེགས་ཆོགས་ཀྱུན། །འབད་མེད་ཡིད་བཞིན་འབྱུང་པའི་འཕྲིན་ལས་མཛོད། །ཅས་བརྗོད་ལ། རྩེས་བསྐྱེད་སྤྱོན་ལམ། བག་ཤེས་སོགས་སྤྱི་ལྷར་བྱའོ། །དེ་ལྷར་(༧ན)དཔལ་རྩོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་ཆོགས་མཆོད་རྩེ་ལྷར་བྱ་བའི་ཚུལ་འདི་ནི། སྤྱོད་དཔོན་ལྷོ་ཕྱོག་པས་མཛད་པའི་འཛིགས་བྱེད་ཆོགས་མཆོད་དུ་ནང་གི་རྣལ་འབྱོར་གཙོ་ཆེ་བ་ལས་ལག་ལེན་ཏེ་ཅང་མི་གསལ་བ་དང་། བཅ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་གོང་མས་སྤེལ་བའི་འཛིགས་བྱེད་ཆོགས་མཆོད་ལ་གཞི་བྱས་ཏེ་བསྐྱེད་པའི་གསལ་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་དམ་པ་ཆེན་པོ་ལྷང་ཉོགས་ཡོན་ཏན་དུ་མས་ཏེ་བར་བྱུག་པའི་ལྷང་སྤྱོད་མཆོག་སྤེལ་རེན་པོ་ཆེ་ནས་བསྐྱེད་པ་མཛད་པ་ལྷར་གཤེན་རྩེ་གཤེན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཐ་ཤལ་བ་ལྷུ་འདི་དག་སྤྱོད་སྤོ་བཟང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་སྤྱར་བའི་ཡི་གེ་བཞི་དུང་ཡིག་ཆངས་སྤྱེས་སྤོ་ལྷན་ནོ། །

༡༡། །བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་རྩོམ་ཞི་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་དཔའ་བོ་
གཅིག་པ་བདུན་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་དགྲིལ་
འཁོར་གྱི་ཆོ་གའི་ངག་འདོན་གྱི་རིམ་པ་བདུན་
དབུང་བྱེ་མར་འཐག་པའི་འཁྲུལ་འཁོར་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་
སོ། །

ན་མོ་གུ་རུ་མཆུ་ལྟ་བུ་བཟླ་རྩེ་ར་སྒྲ་ཡ། སྒྲོས་ཀྱི་ཉེར་ཞིའི་དབྱིངས་དང་དབྱེར་མེད་
པའི། །མཁུན་རབ་བདེ་ཆེན་རྩོམ་ཞི་འཛིགས་ཀྱི་གདེངས། །ཁྲལ་བདག་ཡེ་ཤེས་ལུས་ཅན་
རྣོས་གར་དེས། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྦྱིང་གི་པལླར་རོལ། །སྤྱིད་གསུམ་ཟ་བྱེད་རྩོམ་ཞི་འཛིགས་
བའི་མེ། །སྒྲོན་མེད་སྦྱིང་རྩོམ་ཞི་འཛིགས་བ་དང་འགྲོགས་དབུས། །དཔའ་ཆེན་གར་དབྱེད་
ཉམས་རྩོགས་འཛིགས་མཛད་ལྷས། །དངོས་གྲུབ་སྦྱོལ་ཞིང་བགལ་གས་ཀྱི་གཞོམ་པར་
མཛོད། །དོ་མཆར་བྱུག་བརྒྱས་རི་མོས་དུས་གསུམ་ན། །རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྤྱི་ཆོས་ཀྱི་དབང་
བྱུག་ཀྱི། །རང་གི་བདག་ཉིད་གཅིག་བྱུང་འཆིང་མཛད་པའི། །འཇམ་དཔལ་སྦྱིང་པོས་རྣམ་
ཀྱན་དགེ་ལེགས་སྦྱོལ། །ཉིང་འཛིན་བྱེ་བ་བརྒྱལ་དབང་འབྱོར་བའི། །སྒོ་གྲོས་འཁོར་འདས་
ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་དབྱིད། །ཡེ་ཤེས་དགྲིལ་འཁོར་མཆོག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་པའི། །དཔལ་ལྷན་སྒྲོབ་
དཔོན་ཆེན་པོར་གྱུས་བྱུག་འཛུལ། །ངག་དབང་ཆངས་སྤྱི་དང་སྦྱོར་རྣམ་ཀྱན་གྱི། །མཆོག་
ལྷན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་རྣམས། །བཀའ་བྱིན་བྱང་ཆུབ་དེ་སྤྱིད་གཞུང་དཀའ་
བ། །རྒྱལ་འདིས་དད་པའི་སྤྱི་ལོང་མཛོད་པར་གཡོ། །སྒྲུབས་གཅིག་འཇམ་དཔལ་དབྱིངས་

འཛིགས་བྱེད་དཔའ་གཅིག་གི་ཆོ་གའི་ངག་འདོན་བདུན་དབྱང་གྱེ་མར་འཐག་པའི་འཁྲལ་འཁོར།

སྟེང་དུ་ཕྱི་ལས་བྱུང་བའི་སའི་ལྷ་མོ་མེར་མོ་རྒྱན་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ལུས་བྱེད་འཛོན་པ། གཡས་དམ་བཅའ་བ་
ཁས་ལེན་པའི་བྲག་རྒྱ་དང་། གཡོན་རིན་པོ་ཆའི་བྲམ་བ་འཛོན་པ། རང་གི་ལག་བ་གཡས་པའི་མཐེལ་དུ་སྒྲ་བའི་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་རྒྱུ། རྩོམ་ཅི་གསུམ་པའི་བྲག་རྒྱ་ས་ལ་ལན་གསུམ་བརྒྱབས་པས། དེའི་སྒྲ་དང་རྒྱུ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ལྷ་མོས་འོག་ནས་སྒྱུན་བྱངས། དམ་ཆོག་པ་ལ་ཐེམ་པས་གཉིས་སུ་མེད་པར་གྱུར། རང་གི་བྲགས་ཀའི་རྒྱུ་ལས་
འོད་ཟེར་འཛོས། དབང་གི་སྒྲ་(༣ན)ནམས་སྒྱུན་བྱངས། བྱེད་ནམས་ཀྱིས་འདི་ལ་མངོན་པར་དབང་བསྐྱར་དུ་གསོལ་
ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། དེ་ནམས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུན་ཅིས་གང་བའི་བྲམ་བ་ཐོགས་ནས། ཨོ་སྐྱ་ཏ་ཐ་ག་ཏ་ཨ་
རྟེ་ཤེ་ག་ཏ་ས་མ་ཡ་བྱི་ཡེ་རྒྱུ་ཞེས་གསུང་ཞིང་དབང་བསྐྱར། ལུས་ཐམས་ཅད་གང་། ཇི་མ་ཐམས་ཅད་དག །ཆུའི་ལྷག་
མ་སྒྱུ་གཙུག་ཏུ་གནས་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཀྱིས་དབྱ་བརྒྱན་པར་གྱུར་པར་བསམ། ས་སྒྲའི་
མཆོད་གཏོར་ནམས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ། ཨོ་བྱི་ཐེ་སྒྲེ་དེ་སྒྲེ་རྒྱུ་ཨ་རྒྱུ་ནས། འཤྲའི་བར་གྱིས་མཆོད། ཨོ་
བྱི་ཐེ་སྒྲེ་དེ་སྒྲེ་རྒྱུ་ཨོ་ཨ་རྒྱུ་གིས་ནང་མཆོད་དང་། ཨ་ཀླ་རོ་ལན་གསུམ་གྱིས་གཏོར་མ་བྱུལ། ལག་བ་གཡས་
རྩོམ་དང་བཅས་པས་སྒོས་མོར་འཛོན་ཅིང་། གཡོན་ཇིལ་བུ་གསེལ་བས། སྐྱོབ་པ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི། །སྐྱོད་པའི་ཚུལ་དང་བྱུང་པར་དང་། །ས་དང་པ་རོལ་བྱིན་ནམས་ལ། །ལྷ་མོ་ཁྱིད་ནི་
དབང་དུ་གྱུར། །སྐྱོབ་པ་འཁྲུ་མེད་གེ་ཡིས། །རི་ལྷར་བདུན་གྱི་དབྱང་བཙུམ་པ། །དེ་ལྷར་
བདག་གིས་བདུན་གྱི་དབྱང་། །བཙུམ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་བྱི་བར་བབྱི། །ཞེས་ལན་གསུམ་གྱིས་
གསོལ་བ་བཏབ་པས། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལས་ཅི་བདེ་བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གནང་བ་བྱིན་ནས་དེ་
ཉིད་དུ་ཐིམ་པར་གྱུར་པར་བསམ།

གསུམ་པ་ནི། རང་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྷན་པས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་ལ་ཡུངས་ཀར་དང་། ཆུ་དང་། ཐལ་
པ་ལ། རྒྱུ་ལྷུ་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པས་གཏོར་ལ། དེ་བསྐྱེད་པའི་བ་བྱུང་ལུས་འཕར་ནས་བཙུམས་ཏེ་བྲགས་ཤིང་། ཇིའི་ཆུས་ཀྱང་
བསང་གཏོར་བྱ། དེ་ནས་(༣བ)རྒྱང་པ་རྩོམ་གྱིས་ཀྱང་དང་ལག་བ་གཡས་ས་གཞོན་གྱི་བྲག་རྒྱ་བྲམ་ནས། ཨོ་བྱུ་ཁྱི།
ས་གཞི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། རྒྱུ་ལོ་རྒྱུ། ས་གཞི་རྩོམ་ཅིའི་རྒྱལ་སྐར་པ་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར།
ཨོ་མེ་དེ་ནི་བརྩོ་ལྷ་མ་བརྩོ་བརྩོ་རྒྱུ། ས་གཞི་རྩོམ་ཅིའི་རང་བཞིན་དུ་བཙུངས་ཏེ་བརྩོན་པར་གྱུར།

ཨི་ཏ་ན་ཏ་ན་བརྩྭ་ཤོ་རྩི་པལ། རྩོམ་ཁྱོ་བོས་བགགས་ནམས་བཅོམ་པར་གྱུར། ཅེས་བརྗོད་
ཅིང་བསམས་ལ། ལག་པས་ས་ལ་རེག་ནས་ས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པོ། །དེ་ནས་ས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་ཚོགས་པའི་
ཚོས་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་རོ་གཅིག་པར་གྱུར་པར་བསམ་པ་ནི་ཁྱེན་མེད་པའི་སྤྱང་བཤོ། །

བཞི་པ་ལ་གསུམ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སའི་དབྱས་སུ་སྒྱུབ་ཐབས་བསྐྱོམ་པ་དང་། སྒྲིའི་སྒྲོབ་མས་གསོལ་བ་གདབ་
པ། དཀྱིལ་འཁོར་ནམ་མཁར་བཞེག་སྟེ་བགགས་ལ་བཀའ་བསྐྱོམ་ནས་བསྐྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོག་ཏུ་དགོས་པའི་མཚོད་
པ་དང་གཏོར་མ་སོགས་ཚོགས་པར་བྱས་ནས་རང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སའི་དབྱས་སུ་ཁ་ཤར་དུ་ཕྱོགས་པས་འདུག་སྟེ་རྩོར་
འིལ་བྱིན་རྒྱབས་དང་། སྒྲིའི་འོག་གཏོར་མ་ནས་བཟུང་སྟེ་བརྒྱས་པ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་སྒྱུབ་ཐབས་བཞིན་རྩོགས་པར་བཏང་རྩེས་
མཚོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ། ཨི་ཡ་སྒྲུག་ཀ་ས་པ་རི་སྒྲ་ར་ཨ་རྒྱུ་བ་རྒྱུ་ནས། འཕྱུའི་བར་གྱིས་མཚོད། ཨི་
ཡ་སྒྲུག་ཀ་ས་པ་རི་སྒྲ་ར་ཨི་ཨུའི་གིས་ནང་མཚོད་ལུལ། ལག་པ་གཡས་སྒོས་པོར་བཟུང་། བདག་ཉིད་ཀྱི་ཕྱེ་
རྩི་ལས་བྱུང་བའི་རྩོམ་གྱུར་པར་བསམ་ནས། མ་ལུས་ཕྱོགས་ན་བཞུགས་པ་ཡི། །སངས་རྒྱས་
ནམས་ནི་བདག་ལ་དགོངས། །བདག་མིང་ཆེ་གོ་ཞེས་བྱ་བདག་། རྩོམ་ཅན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
ཟླ། སངས་རྒྱས་ཀུན་དང་གཤེགས་སུ་གསོལ། དངོས་གྲུབ་འདི་ནི་སྤུལ་དུ་གསོལ། །དཀྱིལ་
འཁོར་ཆེན་པོའི་ལས་ནམས་ནི། །ཅི་རུས་བཞིན་དུ་རབ་དུ་བཞི། །ཞེས་ལན་གསུམ་གསོལ་བ་གདབ་
ལ། འདིའི་ཆེ་འིལ་བུ་གསེལ་བར་བདེ་ཆེན་རོལ་མཚོ་སོགས་ལས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། (༧)ཁྱེན་མེད་རྩོམ་ཁྱོ་རྩོམ་ཁྱོ་འཛིགས་བྱེད་དུ་གསལ་བ་རྩོར་འཛིང་བས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཕྱོགས་བཞིའི་སྒྲོབ་
མ་གཏི་ཐུག་གཤེན་རྩོམ་གཤེད་ལ་སོགས་པ་རེགས་བཞིའི་ད་རྒྱལ་དང་ལྷན་པ། ལག་ན་རྩོར་འཛིང་སོགས་པ་བཞིས་མཚོད་
པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས། ཁྱེན་མེད་རྩོམ་ཁྱོ་རྩོམ་ཁྱོ་འཛིགས་བྱེད་དུ་མོས་པ་ལ་ཐུན་མོང་དུ། ཨི་ཡ་སྒྲུག་ཀ་ཨ་རྒྱུ་ནས། འཕྱུའི་
བར་གྱིས་མཚོད། ཤར་གྱི་སྒྲོབ་མས། གཤེན་རྩོམ་གཤེད་པོ་རབ་འཛིགས་པ། །གཏི་ཐུག་རྩོམ་ཁྱོ་རྩོམ་
པོ་ཁྱོད། །ཅེས་པ་ནས། བྱང་གི་སྒྲོབ་མས། ཐུག་དོག་རྩོམ་ཁྱོ་རྩོམ་པོ་ཁྱོད། །ཅེས་སོགས་དང་། བཞི་ཀས་ཐུན་
མོང་དུ། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་དངོས་པོ་ཁྱོད། །ཅེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་བསྟོད། དེ་ནས་ཐམས་ཅད་
གྱིས་ཐུན་མོང་དུ། གཤེན་རྩོམ་ཁྱོ་རྩོམ་ཁྱོ་འཛིགས་བྱེད་དུ། དཀྱིལ་འཁོར་འཛིགས་། །དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་གྱི་གཙོ་

སྐྱེ་མས་སྤར་བྱ་ནམས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པར་བསམ། སྟོང་པའི་ངང་ལས་ར་ལས་རལ་གྱི་རས་
མཚན་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། སྟོད་རལ་གྱི་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་ལྡང་གྱུ་ལྡང་སྟོ་དཀར་
བའི་ཞལ་གསུམ་བྱག་བྱག་གི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་གྱི་གྱུག་དང་ཐོད་པ་བྱགས་ཀར་འཛིན་
ཅིང་། ལྷག་མ་གཡས་གཉིས་རལ་གྱི་དང་འཁོར་ལོ། གཡོན་གཉིས་ནོར་བུ་དང་བསྐྱེ་འཛིན་
བ། ལྟེ་བ་མན་ཆད་དོན་རྗེ་ཅེ་གཅིག་པའི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་སྤར་བྱར་གྱུར། ཨོྫ་རྩི་རྩི་རྩི་གྱི་རྩ་ན་
ན་རྩི་རྩི་པར་པར་རྩི་སྐར་དུལྱུ་ཨིནྱ་ཨ་དེ་ན་ས་པ་རི་ལྷ་ར་ལྷ་ཀཏུ་ཡ་ཇེ་རང་གི་བྱགས་ཀ་
ནས་གཤེན་རྗེ་(༥ན)གཤེད་ཞལ་གཅིག་བྱག་གཉིས་པ་ལྷགས་གྱུ་དང་ཞགས་པ་ཐོགས་པ་
མང་པོ་སྟོས། བགེགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཕྱོགས་སྟོང་བཅུ་བཀྱག་པའི་སྤྱི་བོར་སྤར་བུ་བཅུགས།
རྟོ་རྟོ་འབར་བའི་ཐོ་བས་བརྒྱངས་པས་བགེགས་ནམས་ཀྱི་སྤྱི་བོ་ནས་ཀང་མཐེལ་གྱི་བར་
དུ་བྱག་པར་གྱུར་པར་བསམས་ཏེ། ལག་པ་གཡོན་པས་སྤར་བུ་བཟུང་བའི་མགོ་ནས་གཡས་ཀྱིས་ཐོ་བས་བརྒྱང་
བཞིན་པར། ཨོྫ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ཏུ་ཡ་ལྷ་ཏུ་ཡ། སྐར་དུལྱུ་ན་པར་པར། གྱི་ལ་ཡ་གྱི་ལ་ཡ་སྐར་ལྷ་པི་
པར་པར། རྩི་རྩི་རྩི་བརྩ་གྱི་ལ་ཡ། བརྩ་རྩ་ར་ལྷ་རྩ་བ་ཡ་ཏི་སྐར་བེསྐྱེ་གྱུ་ཡ་ལྷ་ཀ་ཅིཏྲ་བརྩ་
གྱི་ལ་ཡ། རྩི་རྩི་རྩི་པར་པར། ཅས་བརྟོད་ནས་དབང་ལྡན་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཕྱོགས་མཚམས་ནམས་སུ་གདབ་
ན། །དེ་ནས་རང་གི་བྱགས་ཀ་ནས་སྟོས་པའི་རྟོ་རྟོ་འབར་བའི་འོད་ཟེར་རྟོན་པོས་སྟོང་འོག་
དང་ཕྱོགས་མཚམས་བརྒྱད་པོ་ཀུན་ཏུ་བྱབ་པས་ཕྱོགས་མཚམས་བཅིང་བར་བྱས་ནས།
ས་གཞི་བགེགས་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བར་གྱུར་པར་བསམ་མོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི། སའི་ལྷ་མོ་ལྷག་གནས། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ལྷག་གནས། བུམ་པ་ལྷག་གནས། སྟོབ་མ་ལྷག་
པར་གནས་པའི་ཆོ་གཏོ། །དང་པོ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་དངོས་སམ་མཐུལ་ལྷ་བུའི་ཁར་བྱེའི་ཐེག་ལའི་སྟེང་དུ་ཐེ་
ཏྲིག་གི་ཆོམ་བུ་བཀོད། ཆོམ་བུའི་སྟེང་དུ་བི་ལས་བྱུང་བའི་འི་ལྷ་མོ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ཉིད་དུ་ཐེམ་
པར་གྱུར། ཅས་པའི་བར་སྐར་ས་ལྷ་ལས་བསྐྱང་བའི་སྐབས་རི་ལྷ་བ་བཞིན་བུའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ལས་ཀྱི་ཐེག་གདབ་པ། དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱེན་བྱངས་ཏེ་ལྷག་པར་གནས་པའི་ཆོ་ག་བྱ་བ། དཀྱིལ་

འཛིགས་ཁྱེད་དཔའ་གཅིག་གི་ཆོ་གའི་ངག་འདོན་བདུད་དབྱང་ཁྱེ་མར་འཐག་པའི་འཁྲུལ་འཁོར།

འཁོར་གྱི་ལྷ་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་བས་འདིར་ལྷ་གནས་མི་འཆོལ་བའི་བྱིར་ལས་ཐེག་གདབ་པ་བཤད་
རྒྱུ་དེ་རྗེ་ཐེངས་བཤད་། སློབ་དཔོན་སྐུ་བྱང་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྟར་ཁྱེད་དགོས་པས། འདི་ལ་གཉིས། ཐེག་སྐུད་འདུ་བྱ་
བ་དང་། དེས་ལས་ཀྱི་(༥༥)ཐེག་གདབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཙང་ཞིང་མ་ཉམས་པའི་རས་བལ་སྐྱ་མ་འདྲེས་པ་ལ་སོགས་པ་
མཚན་ཉིད་ཆང་བའི་སྐུད་པ་ཁ་དོག་དཀར་པོ་སྐུ་བ་སྐྱེལ་འཕྱར་མདུད་མེད་པ་བཀལ་ལེགས་པའི་ཐེག་སྐུད་འདུ་བྱ། རིང་
ཐུང་གི་ཆད་སློབ་དཔོན་གཉིས་ཀྱི་སོར་མོ་བཞེར་དགྲིས་པའི་ཆ་མ་གཏོགས་པའི་བར་ལ་དགྲིལ་འཁོར་ཆད་རྗེ་ཙམ་བྱེད་
བ་དེའི་མདའ་ཡབ་ནས་མདའ་ཡབ་ཀྱི་བར་ཉིས་འཁྱར་ཏེ་ཆ་རྒྱུད་དགུ་བཅུ་གོ་དྲུག་། རྣོ་མས་སྐྱ་སྐྱའི་ཉི་ཤུ་ཆ་བྱ། དེ་ལ་བྲི་
ཞེས་པའི་རྒྱ་དང་། རྣང་གི་བདུད་ཅི་ལྟ་དང་། བ་བྱང་ལྷས་བྱུགས། ཐེག་སྐུད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་དབྱུས་སྐུ་
ཨོྩ་ལྷུང་ཉྩུ་གིས་མཚན་པར་གྱུར་པར་བསམས་ནས། དེས་བྱུགས་པའི་གསེར་ལ་སོགས་པའི་སྣོད་གཙང་མར་
བཞག །རང་འཛིགས་ཁྱེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྷན་པས་རྩི་ལྷིུས་བསང་། སྐྱ་སྐྱ་ལས་སྣོད་པར་སྐྱངས། ཐེག་སྐུད་
སྣོད་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། སྣོད་པའི་རང་ལས་ར་ལས་རལ་གྱི་རས་མཚན་པ་ཡོངས་སྐུ་གྱུར་པ་
ལས་རལ་གྱི་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་ལྡང་གྱུ་ལྡང་སྟོ་དཀར་བའི་ཞལ་གསུམ་བྲག་དྲུག་གི་དང་
པོ་གཉིས་ཀྱིས་གྱི་གྲུག་དང་ཐོད་པ་བྲུགས་ཀར་འཛིན་ཅིང་། ལྷག་མ་གཡས་གཉིས་རལ་
གྱི་དང་འཁོར་ལོ། གཡོན་གཉིས་ནོར་བུ་དང་བཞུ་འཛིན་པ་དེའི་སྐུ་བོར་ཨོྩ། མགྱེན་པར་ལྷུང་
བྲགས་ཀར་རྩི། བྲགས་ཀའི་རྩི་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་རང་འབྲེའི་ཡེ་ཤེས་པ་དང་དབང་གི་ལྷ་སྐུ་
བངས། གཉིས་སྐུ་མེད་པར་གྱུར། དབང་གི་ལྷས་དབང་བསྐྱར། རོན་བྲུབ་ཀྱིས་དབུ་བརྒྱན་
པར་གྱུར་པར་བསམ། མཚན་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས། ཨོྩ་ཁྲ་རྩི་ཀ་ཨ་རྩི་ནས། འཕྲུའི་བར་གྱིས་མཚན་
ཅིང་། ལྷགས་དེའི་མཐར། ཨོྩ་ལྷུང་ཉྩུ་བཏགས་པས་ནང་མཚན་བྲུལ། དྲག་དོག་རྗེ་རྗེའི་རོ་པོ་ཁྱོད། །ཅེས་
སོགས་པོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་བསྟོད། ལག་པས་རེག་ཅིང་། རྩི་ལྷིུས་བརྒྱས་པས་བསྐྱངས། རལ་གྱི་གཤེན་རྗེའི་
གཤེད་ལྷ་བ་ལས་བྱང་བའི་ཐེག་སྐུད་དུ་གྱུར་པར་བསམ། དེ་ནས་རང་གི་ཐེག་གཡས་གཡོན་
(༦ན)གཉིས་མ་དང་ཏ་ལས་ཉི་མ་དང་ཁྲ་བ་སེར་པོར་གྱུར། བརྗེ་བྲི་མ་ཏ། ཞེས་བརྗོད་པས་
བརྟན་པར་བྱ། རྩི་ལྷིུས་བརྒྱས་པའི་བདུད་ཅི་ལྟ་དང་ཡུངས་ཀར་དང་བྲིའི་རྒྱས་གཏོར་ལ། རྗོ་རྗེ་དང་བཅས་པའི་

འཛིགས་ཕྱིན་དཔལ་གཅིག་གི་ཆོ་གའི་ངག་འདོན་བདུན་དབྱང་ཕྱི་མར་འཐག་པའི་འཁྲལ་འཁོར།

སྟབས་དང་སྟོད་ས་དང་ཁ་བལྟ་ཕྱོགས་ནི་ཐིག་ལྷག་མ་འདེབས་པ་ནམས་ལའང་བྱ། རྡོ་རྗེ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཐིག་སྟུང་འཛིན་
པ་རྒྱན་དུ་མ་བྱས་ན། དང་པོ་ལ་བྱ་ཞིང་། ལྷག་མ་ལ་ཅི་བདེར་བྱའོ། །ཐིག་སྟུང་ཆད་ན་སྒྲ་མ་འཆི་ཞིང་། ཆད་ལས་རིང་
ཐུང་དུ་གྱུར་ན་སྒྲ་མ་ནད་ཀྱིས་འདེབས་པ་དང་། སྟོད་སའི་ཕྱོགས་འཕྱུགས་ན་སྟོབ་མ་ལ་སྟུག་བསྐྱེད་བརྒྱུད་པར་བཤད་
པས། བག་དང་ལྷན་པས་ཐིག་སྟུང་བསྐྱབ་ཅིང་ཐིག་གདབ། མཆན་མ་ངན་ན་བསྐྱོག་པའི་ཐབས་བྱའོ། །མཆན་མ་རྟོག་པ་
ནི་ཆངས་ཐིག་གཉིས་གཉིས་འདེབས་པའི་དུས་སུ་ཡིན་པར་ཤེས་པ་དང་ཨ་ཁུ་བཞེད་ལ། དེ་གཉིས་དང་ཐིག་ཆེན་བརྒྱད་
དང་ཐིག་ཐམས་ཅད་ལ་རྟོག་པའི་ལུགས་གསུམ་ཡང་བཤད་དོ། །དེ་ནས། རང་རྡོ་རྗེ་འཛིགས་ཕྱིན་ལྟ་སྟུང་སྟུང་
ལྟ་བར་གསལ་བའི་ཐིག་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཉིལ་པས་ཉི་མ་དང་ཆུ་བར་གྱུར་པར་བསམས་
ནས། ཁོ་པོའི་ལྟ་བས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་བལྟ་ཞིང་། ཉིལ་ཉིལ་ཞེས་བརྗོད་དེ། ལྟའི་ལུས་སྟུང་མ་ལྟ་བུར་བན་བཞིན་དུ།
ཐར་པའི་སྟོའི་བགེགས་སུ་གྱུར་པའི་སྟོབ་པ་ནམས་དབྱེ་བར་བྱའོ། །ཞེས་བརྗོད་ཅིང་(ཡན)མས་
ལ། དེ་བཟང་པོའི་རྒྱུ་སྟོའི་ཆངས་ཐིག་དང་ཅ་ཐིག་གཉིས་སྟངས་པའི་གཡས་གཡོན་ཆ་རྒྱུད་གཉིས་གཉིས་ཆངས་ཐིག་
དང་བཅས་པ་ཕྱིས་ལ་སྟོན་དཔྱད། །

དེ་ནས་ཐིག་ལྷག་མ་ནམས་ནི། ཁྱེད་ལ་སོགས་པའི་ཅ་ཐིག་གི་དབྱས་སུ་བརྒྱད་ཆ་བྱས་པ་དེ། སྟོན་པའི་བཞི་ཆ་ཆ་
རྒྱུད་སྟེ། ཅ་བའི་ཕྱི་ལོ་གཅིག་དང་གཉིས། གཅིག་གཉིས་གཅིག་དང་གཅིག་གི་མཐར། ཐིག་དྲུག་ཐུང་ནས་ངོས་སུ་
སྟེ། ཆངས་པས་རིམ་གྱིས་རིང་བར་ནི། རྒྱ་རྒྱུད་གསུམ་དུ་དང་པོའི་ཐིག་གཉིས་ཐིག་ཆ་རྒྱུད་གཉིས་ཅེར་རེག་ཆ་རྒྱུད་
བརྒྱད་དུ་གསུམ་སྟེགས་བྱའོ། ཐིག་ལས་དང་པོའི་ཐིག་བཞི་སྟེ། གསུམ་ནི་ཆ་རྒྱུད་ལྔ་བཞི་པ། ཆ་རྒྱུད་བཞི་དེའི་དང་པོ་ནི། །
ངོས་ཐིག་ཅེ་མོར་ཡང་དག་རེག་གསུམ་ནི་ཆ་རྒྱུད་རེ་རེའི་བར། བཞི་པའི་ཅེ་ནས་ངོས་སུ་ཐིག་ཆ་རྒྱུད་བཅུ་དང་ལྷན་པའོ། །
ཅ་བའི་ཅེ་ནས་བྱུང་བའི་ཐིག་ཆ་རྒྱུད་བཞི་པ་ངོས་སྟེང་དུ། ཆ་རྒྱུད་གཉིས་གཉིས་ཐད་ཀར་ནི། ཆ་རྒྱུད་བརྒྱད་དེ་གསུམ་
འཁྱོག་པ། ཀ་བའི་ཅེ་ནས་ཕྱི་ངོས་སུ། ཆ་རྒྱུད་རེ་རེར་དོར་བར་ཐིག་བཅུ་གཅིག་འདི་ལ་ལྔ་པ་དང་། བདུན་པ་ཆ་རྒྱུད་
དང་གཉིས། ཡང་ན་གསུམ་པ་བདུན་པ་དང་། དགུ་པ་ཆ་རྒྱུད་རེ་རེའོ། བཞི་པ་དྲུག་པ་བཅུ་པ་ནམས། སོ་སོར་ཆ་རྒྱུད་
ཕྱིན་ཕྱིན་དོ། །ལྔ་ནི་རྒྱ་རྒྱུད་ཕྱིན་དང་གཉིས། དེ་ལ་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་ནི་རྒྱུད། ཆངས་པའི་གཡས་དང་གཡོན་དུ་ནི། ཆ་
རྒྱུད་ཕྱིན་བཅས་མདའ་ཡི་མཐར། ལྷན་བྱ་ཆ་རྒྱུད་ཕྱིན་དང་གསུམ། ཐིག་ནི་ཆ་རྒྱུད་ཕྱིན་དང་བཞི། ཆ་རྒྱུད་དྲུག་མཐར་

གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་ཆ་ཆུང་གསུམ་པ་འོ། །ཆ་ཆུང་བཞི་མཐར་བཞི་པ་ནི། །ཆ་ཆུང་ལྔ་སྟེ་མདའ་བྱེད་བཅས། །
གསུམ་དོར་ནས་ནི་བྱེད་དང་ལ། །གསུམ་ནས་བྱག་པ་ཆ་ཆུང་ལ། །བཞི་ནི་ཆ་ཆུང་བདུན་རྣམས་ཏེ། །ཐིག་བཅུ་གཅིག་པ་
ཆ་ཆུང་ལ། །སྒྲུལ་བྱ་ལྔ་བའི་སྟེང་གི་ནི། །དོས་སྐྱ་ཆ་ཆུང་བྱེད་དང་བཞི། །བདུན་པ་འཛི་ལ་ཆ་ཆུང་གསུམ། །སྟེང་ནི་ཆ་
ཆུང་བྱག་སྟེང་བྱ། །སྒྲུལ་བྱ་རྣམས་མཐར་མོན་པའི་ཐིག །གཞན་གྱི་མཐའ་དང་ལྷན་ཅིག་སྟེ། །ཁྱོག་པོ་གཅིག་གོ་(༡༧)འདི་
ནང་བྱའང་། །ཆ་ཆུང་བྱེད་ནས་དེ་བཞིན་གཞན། །དེ་བྱིར་ཆ་ཆུང་རིག་བྱེད་མཐར། །ཐིག་རྒྱུ་དེ་ནས་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །ཆ་
ཆུང་གཉིས་གཉིས་དོར་བར་རོ། །བཞི་དོར་བར་ནི་རྒྱུ་པོ་གཞན། །འོད་ཐེང་གི་ནི་བྱི་རོལ་ཏུ། །དུར་ཁྲིད་དོན་དུ་ཆ་ཆུང་
བཞི། །ཞེས་དང་། རྗེ་ཐིག་སྒྲོར་ལུགས་ནི། །ཆངས་དང་མདའ་ཡབ་ལྷན་པ་ནས། །ཆ་ཆུང་བཞི་དང་བཞི་གསུམ་ནི། །
སོང་བར་ཆ་ཆུང་དགྲ་དང་ནི། །བཞི་ཆས་གཡས་གཡོན་བྱི་རྩ་བསྒྲོར། །མདའ་ཡབ་ཆངས་ཡས་ཆ་ཆུང་ནི། །བྱེད་བཅས་
གསུམ་ནས་ཐད་ཀར་གཡས། །བྱག་ནས་བྱེད་བཅས་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས། །གཡོན་བསྒྲོར་གཡས་པ་དེ་ལས་ལྷོག །ཅེས་པ་འོ། །
རྒྱུ་ཐིག་བྱེད་པའི་ཆོ། །མེད་ཐེང་གི་ཕྱར་བྱ་སྟེང་རྩོུ་ཅེ་ལྔ་པ། །འོག་རྩོུ་ཅེ་ཅེ་གཅིག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་རྩྱུ་ལས་སྐྱེས་པར་
གྱུར། །པར་བསམས་ནས། །ཨོ་བཟླ་གྱི་ལི་གྱི་ལ་ཡ་སྐྱ་བེ་རྩྱུ་རྩྱུ། །ཞེས་པ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་བརྒྱུས་ནས་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་དབུས་སྐྱ་གདབ་ལ། །ཨོ་བཟླ་ཐུག་ར་བཟླ་གྱི་ལ་ཡ། །ཨ་ཀོ་ལ་ལ་རྩྱུ་རྩྱུ་པར། །ཅེས་བརྗོད་ནས་
བརྟུང་ཞིང་། །ཕྱར་བྱ་མེད་ན་བསམ་གཏན་གྱིས་ཀྱང་རུང་རོ། །

ནང་ཐིག་ནི། །ཆངས་ལས་ཆ་ཆུང་བརྒྱད་མཐར་དང་། །བདུན་པའི་མཐའ་རྩ་རྒྱུ་པའི་ཐིག །དེ་ནས་ཡབ་དག་བྱེད་ས་
ནས་ནི། །ཁྱོགས་གཞན་ཐིག་གི་མཆས་སོང་བའི། །ཐིག་གཉིས་རིམ་བཞིན་ཆངས་པའི་བྱིར། །ཆ་ཆུང་གཉིས་གསུམ་
དོར་བར་རོ། །ཞེས་གསལ་བ་འདུས་པའི་ནང་ཐིག་ལྟར་གདབ་ལ། །དེ་ཡང་དཔའ་པོ་གཅིག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་
སྐྱ་རེའུ་མིག་དགྲ་མེད་ཀྱང་། །ཐི་བྱ་ལ་སྟེང་གི་གདུང་གི་རེའུ་མིག་དགྲ་འབྱུང་བས་ཆ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་མ་གཏོགས་
བཅུ་གསུམ་མ་དང་འབྲེལ། །དེ་ལྟར་ཐིག་ཐམས་ཅད་ཐེབས་པའི་མཐར། །མཆོད་གཏོར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས། །ཐིག་
སྐྱད་གྱི་ལྟ་ལ། །ཨོ་ཁྱེ་རྩྱུ་ཨོ་འི་དེ་པ་ལོ་ཏ་ཁ་ཁ་ལྟ་ཏི་ཁ་ཏི། །ཞེས་པ་ལན་གསུམ་ལ་སོགས་པས་གཏོར་
མ་ཕྱལ་རྗེས་སྐར་བཞིན་མཆོད་བསྟོད་བྱས་ལ། །ཨོ་ལྷ་རྩྱུ་ཐུ། །ཞེས་པས་ཡེ་ཤེས་པ་གཤེགས་ལ་ཐིག་(༡༩)སྐྱད་
རང་གནས་སྐྱ་བཞག་གོ། །

འཛིགས་ཤེད་དཔའ་གཅིག་གི་ཆོ་གའི་ངག་འདོན་བདུད་དབྱང་ཕྱེ་མར་འཐག་པའི་འཁྲུལ་འཁོར།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ས་གཞིར་དེ་ཞེས་པོས་བླགས་ཤིང་མེ་ཏྲག་དགལ། བདུད་ཅི་ལྷ་དང་བཅས་
པའི་དེ་བཟང་གི་ལྷེ་གྲས་གཙོ་བོའི་གནས་སུ་དེའི་ཐེག་ལེ་བྱ་བཞི་བྱ། དེའི་སྤྲེང་དུ་མེ་ཏྲག་གི་ཆོས་བཞུགས་དལ། མ་
བཞུགས་ཀྱང་བྱང་། རང་གི་བླགས་ཀྱི་འཛིན་པོ་འོད་ཟེར་གྱིས་སྤར་ནས་མཁར་བཏེག་པའི་ཉེན་དང་
བཏེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྲུལ་བྱངས། རང་གི་མདུན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྤྲེང་དུ་བཞུགས་
པར་གྱུར། རང་གི་བླགས་ཀྱི་ནས་སྤྲོས་པའི་དོ་རྩེ་འབར་བའི་འོད་ཟེར་རྣོན་པོས། སྤྲེང་འོག་
དང་སྤྲོགས་མཚམས་བརྒྱད་བཅིང་བར་བྱས་ནས་ས་གཞི་བགོགས་དང་བྲལ་བར་གྱུར། ཅེས་
བཛྲོད་ནས་སྤྲོགས་མཚམས་བཅིང་། དེ་ནས་མཚོན་ཐེང་དང་བཅས་པའི་རྒྱས་པ་འཕམ་སྤྲུགས་ཅམ་གྱིས་མཚོན་པ་དང་ནང་
མཚོན་བསྟོན་པ་རྣམས་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། བྱས་མོ་གཡས་པའི་ལྷ་ང་ས་ལ་བཅུགས་ཏེ། ལག་བ་གཡས་སྤོས་དང་དོ་རྩེ་འཛོན་བ། གཡོན་དེའི་
བྱ་འཁོལ་ཞིང་། བདག་ཉིད་ཀྱི་ལྷེ་རྒྱུ་ལས་སྤྲེས་པའི་དོ་རྩེར་གྱུར། ཨོ་བཟླ་རྒྱུ་ལྷ། ཞེས་ལྷེ་ཕྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་དང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་འདི་ལྷར་གསོལ་བ་གདབ་པོ། །བཙམ་ལྷན་གཤེན་རྗེའི་
གཤེད་དོ་རྩེ། །རིག་པའི་རྒྱལ་མཆོག་ཁྱོད་ལ་འདུད། །སྤོབ་མ་རྣམས་ལ་བཅེ་བ་དང་། །ཁྱེད་
རྣམས་ལ་ཡང་མཚོན་པའི་བྱེད། །མགོན་པོ་བླགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན། །དཀྱིལ་འཁོར་འདི་
བར་བདག་འཆལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་བཙམ་ལྷན་བདག་གྲུས་ལ། །བཀའ་དྲིན་གནང་བར་མཛད་
པར་རིགས། །སངས་རྒྱས་འགྲོ་འཁོར་བྱ་དོན་སྦྱལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འབྲས་གནས་
དང་། །གཞན་ཡང་གང་དག་གསང་སྤྲུགས་སྟེ། །ལྷ་དང་འཛིག་ཉེན་སྦྱོང་བ་དང་། །འབྱུང་
པོ་(༡༧)བྱང་ཆུབ་བསྟན་གནས་དང་། །སེམས་ཅན་བསྟན་ལ་མཛོན་དགའ་བ། །གང་སྟེན་
རྗེའི་སྤྲུལ་ལྷན་རྣམས། །བདག་ལ་ཡང་དག་དགོངས་སུ་གསོལ། །དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་ཆེ་གོ་
བདག །གཤེན་རྗེའི་གཤེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི། །རི་ལྷར་རྒྱས་པའི་ཉེར་སྦྱོད་ཀྱང་། །འགྲོ་
བ་སྤྲེང་ཕྱིར་བྱི་བ་བྱི། །དང་བདག་སྤོབ་མར་བཅས་པ་ལ། །རྗེས་སུ་བཅེ་བར་ཉེར་བཟུང་
ནས། །འདུས་པ་ཐམས་ཅད་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །ཉེ་བར་གནས་པར་མཛད་པར་རིགས། །ཞེས་

— 328 —

འཛིན་སེམས་དཔལ་རྒྱ་ཡིག་མཐིང་ག་འོད་ཟེར་ལྷ་འཕྲོ་བ། ཞེས་པའི་བར་སྐྱབ་ཐབས་བཞིན། རྣམ་
རྒྱལ་བུམ་པའི་མཆན་མའི་གནས་སུ་སྣ་ཆོགས་བསྐྱར་དང་ཉི་མའི་སྟེང་དུ་རྒྱ་ལས་རྩོམ་རྩོམ་གྱི་རྒྱ་
གིས་མཆན་བ་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་དཔལ་རྩོམ་རྩོམ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་སྐྱུ་མདོག་མཐིང་
ནག་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་གི་གྲུག་དང་ཐོད་བ་འཛིན་པར་གྱུར། ལས་བུམ་གྱི་ནང་དང་
མཆན་མའི་གནས་སུ་སྣ་ཆོགས་བསྐྱར་དང་ཉི་མའི་གདན་རེ་རེ། གདན་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་
དུ། རྒྱ་ལས་རྩོམ་རྩོམ་གིས་མཆན་བ་གཉིས་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས། དཔལ་རྩོམ་རྩོམ་འཛིགས་
བྱེད་ཆེན་པོ་སྐྱུ་མདོག་མཐིང་ནག་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་གི་གྲུག་དང་ཐོད་བ་འཛིན་པར་
གྱུར། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིག་གཉིས་སུ་གློ། ཞེས་(༤བ)པ་ནས། ཐུགས་ཀར་རྒྱ་ལས་མཆན་བ།
ཨོ་རྩི་ཉ་རྩོ་ཞེས་པ་ནས། ཀྱ་རུ་སྐྱར། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྒྱ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། རང་བཞིན་
ཀྱི་གནས་ནས་བསྐྱེམས་བ་དང་འདྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐྱུ་དངས། ཨོ་རྩི་ཉ་རྩི་ཉ་
ཀྱི་སོགས་དང་། ཨོ་རྩི་ཉ་རྩི་ཉ་ཞེས་པ་ནས། ཨོ་སྐྱར་ར་ཇེ་སོགས། སྐར་ཡང་ཞེས་པ་ནས། གཙོ་
བོའི་ཞལ་གྱི་དབུ་ལ་མི་བསྐྱོད་བ་དང་ལས་བུམ་གྱི་ལྷ་དང་མཆན་མའི་ལྷ་གཉིས་ལའང་མི་
བསྐྱོད་པས་དབུ་བརྒྱན་པར་གྱུར་པར་བསམ། བུམ་པའི་མཆོད་བ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱེམས་ནས། ཨོ་ཡ་སྐྱར་
ཀ་ཨ་རྒྱ་ནས། འཕྲུལ་བར་གྱིས་མཆོད། ཨོ་ཡ་སྐྱར་ཀ་ཨོ་ཨ་རྒྱ་རྒྱ་གིས་ནང་མཆོད་ལྷ། གཉིས་མེད་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་བྱུང་བའི་སྐྱུ། ཞེས་པ་ནས། འཛིགས་བྱེད་གཤེན་རྩེའི་གཤེད་ལ་ཕྱག་འཆལ་
བསྟོད། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟོད། ཨོ་བཟླ་ཨ་མི་ཉ་ཨ་ཉ་ད་ཀ་ཉ་རྒྱ་ལན་བདུན་བསྐྱེམས་ནས། དུང་ཆོས་
ཀྱི་ཚུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུན་ཅིར་བུས་པའི་རྩོམ་རྩོམ་རྩོམ་རྩོམ་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར། རང་གིས་
ཐུགས་ཀ་ནས་སྐྱགས་ཀྱི་སྟེང་བ་གཟུངས་ཐག་ལ་འཁྲལ་ཏེ་སོང་བས་བུམ་པའི་ནང་གི་ལྷའི་
ཐུགས་རྒྱུད་བསྐྱེམས། བདུན་ཅིའི་རྒྱན་བབས་པས་བུམ་པ་གང་བར་གྱུར་པར་བསམས་ནས། རྣམ་
བུམ་ལ་གཙོ་བོའི་སྐྱགས་གསུམ་དང་ལས་བུམ་ལ། རྩི་ཉ་ཉ་བརྒྱ་ཅ། བུམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚུ་ལ། ཨོ་བཟླ་ཨ་ཉ་ད་ཀ་རྒྱ་
བརྒྱ་ཅ་བསྐྱེམས་ནས། ཡིག་བརྒྱ་ལན་གསུམ་བཟོད། རྩི་ཉ་ཉ་དང་། རྒྱ་བདུན་བཟོད་དེ་བུམ་པ་གཉིས་སུ་དུང་ཆོས་ཀྱིས་

མཆོད་ཡོན་ལུ། ལས་སྒྲགས་ཀྱིས་མེ་ཉྱག་གསུམ་གསུམ་གཞུག། ཨོ་ཡ་ལྷན་ཀ་གཞེ་ནས། འཤྲ་བ་དྲིཆོ་རྩི་
སྒྲུ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་མཆོད། རྩི་ལྷོ་བཟོད་ནས་ལས་བྱམ་གྱི་ཆུས་བྱམ་བ་ལ་བསངས་ཏེ། རི་སྤྱི་དགྱིལ་
འཁོར་ཆེན་པོའི་བྱ་བ་རྣམས་མ་རྩོགས་པ་དེ་སྤྱི་དབྱུ་(༡༠ན)བགེགས་རྣམ་པར་བསྒྲིག་པའི་
འཕྲིན་ལས་མཛོད་ཅིག། རེས་འཕྲིན་ལས་བཅོལ། བྱམ་པའི་ལྷ་རྣམས་ཆགས་པ་ཆེན་པོའི་མེས་
ཁྱེན་སྲུང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རོ་བོར་བྱམ་པའི་ཆུ་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་སྒྱུར། གཞལ་ཡས་ཁང་
བྱམ་པ་ལ་ཐེམ་ཞིང་། མཆོན་མའི་ལྷ་གཉིས་ཀྱང་ཁྱེན་སྲུང་བྱག་མཆོན་གྱི་རྣམ་པར་སྒྱུར་བར་
བསམ་ལ། རྣམ་རྒྱལ་བྱམ་པ་ལ་ག་བྱར་དང་ཨ་ཀ་བྱས་བདུགས་པའི་རས་ཀྱིས་བཀབ་ནས་གནས་དབེན་པར་སྤྲོ་ཞིང་།
ལས་བྱམ་བསང་གཏོར་གྱི་དོན་དུ་རང་གི་ཉེ་ལོགས་སུ་བཞག། བྱམ་པ་གཉིས་ལ་ཉིན་རེ་བཞིན་མཆོད་བསྟོད་བསྐྱོར་བ་
དམའ་མཐའ་ཐུན་རེ་མ་ཆགས་པར་བྱའོ། །

བཞེ་པ་ལ་ལ། ཀྱན་སྒྲོང་འཆོས་ཞིང་ནང་དབང་བསྐྱར་བ། གསོལ་བ་གདབ་ཅིང་འཛིན་དུ་གཞུག་བ། རྩོམ་པ་བཟུང་
ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་བ། སོ་ཤིང་འདོར་ཞིང་ཁྱོར་ཆུ་སོགས་གསུམ་སྦྱིན་བ། སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་ཅིང་བསྐྱངས་ཏེ་མི་ལམ་བརྟག་
པར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲོ་བ་དཔོན་རང་ཉིད་བདེ་བ་འདོད་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་སེམས་ཅན་ལ་བཅེ་བ་སྦྱིང་རྩེ་ཆེན་
པོའི་གཞན་དབང་དུ་སྒྱུར་པས་སྒྲོ་བ་མ་བཟུ་བར་འདོད་ན་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁང་པའི་ཕྱི་རོལ་ལམ་བྱག་ལེན་ལ་དགྱིལ་འཁོར་
ཡོལ་བས་བཅད་པའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྒྲོ་བ་མ་རེགས་གཞུགས་དང་ལང་ཆོ་དང་། དད་པ་དང་། ཐོས་པ་དང་། གཏོང་བ་དང་། རྣལ་
འབྱོར་ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་ཞིང་། སྒྲགས་ཀྱི་ལམ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཆང་བའམ་དེ་ལྟར་མེད་ཀྱང་དགོན་
མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ཞིང་དགེ་བཅུའི་ལས་ལམ་ལ་གནས་པའི་སྒྲོ་བ་མ་ལ་ལས་བྱམ་གྱི་ཆུས་ཁྱུས་བྱ་ཞིང་མེ་
ཉྱག་བཟེ་བཟུ་བྱས་ནས་མཐུལ་འབུལ་དུ་བཅུག་སྟེ། བྱག་བྱས་ལག་ན་མེ་ཉྱག་སོགས་ཏེ་འཁོད་པ་ལ། རང་གི་བསྐྱབ་
ལྷན་འཁོར་བཞི་པོ། ཐེག་ཆེན་སྒོ་ཅན་རྣམས་ལ་ནི། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་
ཡི། །ཡང་དག་ཆོག་རྩེས་སུ་གནང་། །ལ་(༡༠བ)ལ་གསང་སྒྲགས་སྐྱབ་དོན་གཉེར། །འདི་
ན་དགྱིལ་འཁོར་འབྱུག་པར་བྱེད། །བསོད་ནམས་འདོད་པས་དེ་ལས་གཞན། །གཞན་དག་
འཛིག་རྟེན་གཞན་དོན་གཉེར། །འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་དོན་གཉེར་བའི། །དད་པ་མང་དུ་བྱེད་

པ་ཡིས། །སློ་ལྷན་དགྲིལ་འཁོར་འཇུག་བྱ་ཡི། །ཆོ་འདིའི་འབྲས་བུ་འདོད་མི་བྱ། །ཆོ་འདི་
འདོད་པར་གྱུར་པ་ལ། །འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་དོན་མི་འགྱུར། །འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་དོན་གཉེར་
སྦྲེས། །འཛིག་རྟེན་འདི་ཡི་འབྲས་བུ་རྒྱས། །ཞེས་བརྗོད་ནས། ཆོ་འདིའི་ཕུན་ཆོགས་ཙམ་འདོད་ནས་དགྲིལ་
འཁོར་བུ་འཇུག་པ་དང་། ཆོ་བྱི་མའི་མདོན་མཐོ་ཙམ་འདོད་ནས་དགྲིལ་འཁོར་བུ་འཇུག་པ་སོགས་རང་ཉིད་གཅིག་བྱ་ཙམ་
གྱི་བདེ་བ་དོན་བྱ་གཉེར་པ་མ་ཡིན་པར། མར་གྱུར་ནས་མཁའ་མཐའ་བྱེ་གི་སེམས་ཙན་རྣམས་གྱི་དོན་བྱ་རྒྱུ་གས་བྱང་ཐོབ་
འདོད་གྱི་སློ་ཁོ་ནས་དགྲིལ་འཁོར་བུ་འཇུག་དགོས་པའི་ཚུལ་ལོགས་པར་བཤད་དེ་ཀུན་སློང་འཆོས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ།
།དེ་ནས་སྒྲ་མ་རྩོམ་འཛིགས་བྱེད་རང་གི་རིགས་བདག་གི་ཡུམ་སྒྲ་མ་གྱི་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་བཞིན་པར་གསལ་བས་སློབ་
མ་རྣམས་ལ་སྤྱི་ལྗོངས་སྤྱི་ལོ་ལྔ་པའི་ལྷན་པོ་དང་མཉམ་དུ་ལས་བྱས་ཀྱི་ཆུས་བསང་། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩྱུ་གི་འོད་
ཟེར་གྱིས་སློབ་མ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་བྲངས། ཞལ་ནས་ཞུགས་སྐྱེའི་དབྱིབས་བརྒྱུད་རྩོམ་རྩི་
ལམ་ནས་འཐོན་ཏེ་ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་གནས་པར་གྱུར། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩྱུ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་
རིགས་ལྷ་ཡལ་ཡུམ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྱན་བྲངས། རང་གི་ཞལ་ནས་ཞུགས། ཐུགས་ཀར་
ཆགས་པ་ཆེན་པོའི་མེས་ཞུ་རྩོམ་རྩི་ལམ་ནས་ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་འཐོན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
གྱིས་དབང་བསྐྱུར། སློབ་མ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སུ་ཞུ་བ་ལས་རྩོམ་རྩི་འཛིགས་བྱེད་
ཞལ་གཅིག་བྲག་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་གྱུར་པ་ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་ལྷན་སྤྱང་སྟེ་རང་(༡༡ན)གནས་
སུ་འཁོད་པར་གྱུར་པར་བསམ་མོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་མ་དང་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པར་མོས་པ་ལ་གསོལ་གསོལ་འདེབས་གྱི་དོན་རྣམས་
བན་བཞིན་པའི་སློ་ནས། དགའ་ཆེན་ཁྲོད་བདག་སྟོན་པ་སྟེ། །བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་བརྟན་
པ། །མགོན་པོ་ཆེན་པོ་བདག་འཆལ་ལོ། །དམ་ཆོག་དེ་ཉིད་བདག་ལ་སྟོལ། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་ཀྱང་བདག་ལ་སྟོལ། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཏེ། །སྐྱབས་གསུམ་བདག་
ལ་སྟལ་བུ་གསོལ། །ཐར་པ་ཆེན་པོའི་གྲོང་མཆོག་ཏུ། །མགོན་པོས་བདག་ནི་གཞུག་ཏུ་
གསོལ། །ཞེས་པ་ལན་གསུམ་གྱིས་གསོལ་བ་གདབ་བོ། །དེ་ནས་སློབ་མ་གཅིག་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ། དེའི་སློ་ནས་ཐམས་

ཅད་ལ་འདི་སྐད་ཅེས། བྱ་ཚུར་ཤོག་ཅིག་ཐེག་ཆེན་པོ། །གསང་སྤྲུག་སྤྱོད་ཚུལ་ཆོག་ནི། །ཁྱོད་ལ་ཡང་དག་བསྟན་པར་བྱ། །ཁྱོད་ནི་ཚུལ་ཆེན་སྤྱོད་ཡིན་གྱིས། །སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྩེ་
རྩེ་ཅན། །དུས་གསུམ་འབྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་རྣམས། །རྩོམ་སྤྲུག་གི་མཐུ་ཡིས་ནི། །ཡེ་
ཤེས་མཉམ་མེད་ཡང་དག་བརྟེས། །གསང་སྤྲུག་སྤྱོད་བ་མཉམ་མེད་པ། །གང་གིས་
ཤྱུ་སེང་གོ་སོགས། །མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བདུན་ཅི་སྟེ། མི་བཟང་ཆེན་པོ་སྟོབས་ཆེན་
བཅོས། །འཛིག་རྟེན་རྩེས་འབྱུག་རྟོགས་ནས་ནི། །འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ནས་ཐུང་ན་འདས། །དེ་
བས་ཀྱུན་མཐུན་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །བྱ་ཡིས་སྟོ་བྱོས་འདི་གིས་ཤིག །ཅེས་བྱ་བའི་དོན་བཤད་དེ་སྤྲུག་
ལ་མོས་པ་བརྟན་པོ་འཛིན་དུ་གཞུག་གོ།

གསུམ་པ་ནི། ལྷ་མ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པ་དང་། རྣམ་མཁར་ཡང་དཔལ་རྩོམ་རྩོམ་སྤྱོད་སྤྱོད་མའི་ཆོགས་
ཆེན་པོ་སོགས་དངོས་བརྒྱད་ཀྱི་ལྷ་མ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དཔལ་བོ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྤྱོད་སྤྱོད་མའི་ཆོགས་
དང་བཅས་པ་བཞུགས་པར་མོས་པའི་སྤྱན་ལྔར་(༡༡བ)སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་
འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཕྱིར་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཛིན་པ་ལྷངས་ཏེ་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་
བར་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྟེ་མ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཛིན་པ་ལེན་འདོད་དང་བསྐྱུང་འདོད་སོགས་བདེ་ལེགས་པར་
སྤྱད་ནས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆི། །ཞེས་པ་ནས། འགྲོ་ལ་པན་ཕྱིར་སངས་
རྒྱས་འབྱུང་པར་ཤོག། ཅེས་པའི་བར་ལན་གསུམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཛིན་པ་འཛིན་དུ་བརྟུག་དེ་ནས་
ལྷ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པ་ལ། འཁོར་ལོ་ཕྱིར་མི་སྟོབས་པའི་དབང་། །དམ་པ་བདག་ལ་སྐྱལ་ནས་
ནི། །མགོན་པོ་འཁོར་ལོ་སྟོབས་པའི་དཀྱིལ་གྱི་དེ་ཉིད་སྟོབས་དཔོན་འཕྲིན་ལས་དང་། །སངས་རྒྱས་
ཀྱུན་གྱི་དམ་ཆོག་དང་། །སྟོབས་པ་གསང་མཆོག་རྟེན་ཏུ་ནི། །སེམས་ཅན་ཀྱུན་གྱི་དོན་བབྱེད་
ཕྱིར། །སྟོབས་དཔོན་བདག་འབྱུང་གསུང་དུ་གསོལ། །ཞེས་པས་སྤྲུག་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་
སྤྱ་བརྟུག་ནས། སྟོབས་པ་ལེན་པའི་ཡུལ་སྤར་ལྷར་གསལ་བཟང་པའི་སྤྱན་ལྔར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྩོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དུས་སྤྱར་བ་སྤྱར་བ་ཉིད་དུ་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཆེད་དུ་གསང་སྤྲུག་གི་སྟོབས་པ་ལྷངས་ཏེ་རིགས་

ཐུ་སྤྱི་དང་ཁྲེ་བྲག་གི་དམ་ཆོག་རྣམས་རྩུལ་པའི་ན་ཁྲུང་བར་བྱའོ་སྙམ་པའི་བསམ་པས། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཀྲུ། །ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཅན་མྱ་ངན་འདས་ལ་འགོད། །ཅེས་པའི་བར་ལན་གསུམ་
རྗེས་རྫོངས་ཀྱི་སློབ་སྤྲུལ་སྤོང་ལོན་དུ་བརྒྱུག་ལ། བྱང་ལྡོང་དང་སྤྲུལ་སྤོང་གཉིས་ཀའི་འཕོགས་ཆོག་ལན་གསུམ་པའི་
མཐར་ལྡོང་པ་སྤྱི་བའི་དུས་ཀྱང་སློབ་མས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་སློབ་མ་ལ། རྩི་ཕྱི་ལེ་ལས་སྤྲུལ་དང་བསང་རྩུ་
གཏོར་ཏེ་བསྐྱང་། སྤྱ་གསུང་བྲུགས་ཤིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། སློབ་མ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིང་གར་རྩྱི་ལས་དོ་རྩེ་སྤོན་
པོའི་ལྷེ་(༡༣ན)བར་རྩྱི་གིས་མཆོན་པ། མཁྱིན་པར་ལྷུང་ལས་བརྒྱ་དམར་པོའི་ལྷེ་བར་ལྷུང་ས་
མཆོན་པ། སྤྱི་བོར་ཨོ་ལས་འཁོར་ལོ་དཀར་པོའི་ལྷེ་བར་ཨོ་གྱིས་མཆོན་པར་བསམས་ལ། རྩྱི་
ལྷུང་ཨོ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་དོ་རྩེ་ལྷུང་གིས་དེ་སྤྱིང་ག་དང་། མཁྱིན་པ། མགོ་པོ་རྣམས་སུ་བྱུག། དེ་ནས་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱི་
མགོར་མེ་ཏོག། །མདུན་དུ་བདུག་སློམ། སྤྱིང་གར་བྲི། མདུན་དུ་མར་མེ་རྣམས། རྩི་ཕྱི་ལེ་སྤྲུལ་གྱིས་བྲི།

— 333 —

ཅིག །ཨོ་བརྒྱ་ཉི་ལྔ་ལྟོ། ཞེས་པའི་སྤྲུལ་གྱིས་སྤྱིན་ནོ། །སྤང་སྤྱད་བཅིང་བ་ནི་སྤང་བུ་དམར་པོ་སྟོབ་མའི་ལུས་ཆད་
དང་མཉམ་པ་སྤུལ་བསྐྱེད་མཐུན་པ་གསུམ་དང་ལྷན་པ་རྩྭ་ལས་སྤྱིས་ཤིང་། ལས་ཐམས་ཅད་པ་བརྒྱས་པ་དབྱང་པ་གཡོན་
པ་ལ། ཨོ་བུད་རྩ་མི་ཅི་རྒྱ་ཁྲ་སརྩ་ན་སྤྲུ། ཞེས་པས་བཅིང་ངོ། །

ལྷ་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་དུ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་རྣམས། །རེས་འགའ་འབྱུང་ངམ་མི་འབྱུང་སྟེ། །ལྷ་
དུམ་སྤྱོད་རའི་མེ་ཉོག་བཞིན། །བརྒྱ་ལམ་ན་ནི་རེས་འགའ་འབྱུང་། །གང་གིས་སེམས་ཅན་
མཉམ་མེད་དོན། །ལྷ་ངན་མི་འདའ་བྱེད་པར་བྱས། །གསང་སྤྲུལ་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་འབྱུང་
བ། །དེ་བས་ཀྱང་ནི་ཤིན་ཏུ་དགོན། །བསྐྱེད་པ་བྱེད་པ་དུ་མ་བྱ། །སྟོན་བྱས་སྤྲུལ་པ་ཅི་མཆིས་
པ། །དཀྱིལ་འཁོར་འདི་འབྲུ་མཐོང་བ་ཡིས། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཟད་འགྱུར་ན། །གསུལ་
པ་མཐའ་ཡས་གསང་སྤྲུལ་གྱི། །སྤྱོད་ཚུལ་ལ་གནས་སྟོས་ཅི་དགོས། །སྟོབ་པའི་གསང་
སྤྲུལ་བརྒྱས་ན་ནི། །གོ་འཕང་སྤྱོད་མེད་པར་འགྱུར། །སྤྱོད་མཆོག་འདི་ལ་གང་རྣམས་
གྱི། །སྟོ་གོས་ཤིན་ཏུ་བྲི་མེད་ན། །དེ་རྣམས་གྱི་ནི་སྤྲུལ་བསྤུལ་ཀུན། །འབྱུང་བའི་ངན་འགྲོ་
ཡང་དག་བཅད། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཁྱོད་རྣམས་གྱིས། །དེ་རིང་རྟེན་པ་མཉམ་མེད་རྟེན། །གང་
གིས་ཁྱོད་རྣམས་རྒྱལ་བ་ཀུན། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྤྲུལ་བཅས་གྱིས། །བསྟན་པ་འདི་
ལ་ཐམས་ཅད་ན། །ཡོངས་སུ་བཟུང་ཞིང་སྤྱོད་འགྱུར་བ། །དེ་ཡིས་ཁྱོད་རྣམས་ཐེག་ཆེན་
ལ། །ལེགས་པར་སྤྱོད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཆེད་འབྱུང་བའི། །ལམ་མཆོག་འདི་
ནི་དཔལ་དང་ལྷན། །གང་ལ་(༡༩ན)ཁྱོད་རྣམས་འགྲོ་འགྱུར་བས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་
འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་པའི་དོན་བཤད་ནས་གསང་སྤྲུལ་ལ་སྟོབ་བསྤྱོད་དོ། །དེ་ནས་སྟོབ་མ་ལ་བསང་ཚུ་གཏོར་
ནས་ལས་སྤྲུལ་བརྟོད་པས་བསྐྱེད་པའི་སྤྲུལ་དེ་བརྒྱས་པའི་དོན་དུ་འདྲེན་ལ། ཀུ་ཤ་རྩུང་བ་སྤྲུལ་དང་ཆེ་བ་སྟན་དུ་
བཏོང་བའི་སྟེང་དུ་ཉལ་ནས། མི་ལམ་གང་ཅུང་ཟད་མཐོང་བ་སང་ནང་པར་ང་ལ་སྟོས་ཤིག་ཅེས་པ་ལྷ་བྱས་མི་ལམ་བརྟག་
པར་གདམས་ནས། སྟ་གོན་ཐོབ་པའི་གཏང་རག་གི་མཐུལ་འབྱུལ་དུ་གཞུག་གོ། །ཕྱི་ཉིན་མི་ལམ་དྲིས་ནས་མི་དགེ་བའི་
མཆོན་མ་སྤྱོད་ལས་ཐམས་ཅད་པའི་སྤྲུལ་གྱིས་གཞོན་པ་སོགས་བརྟོག་ཐབས་ཅི་རིགས་པ་བྱའོ། །

འཛིགས་བྱེད་དཔའ་གཅིག་གི་ཆོ་གའི་ངག་འདོན་བདུན་དབུང་གྱེ་མར་འཐག་པའི་འཁྲུལ་འཁོར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ཡེ་ཐེག་གདབ་ཅིང་ཆོན་བཀྲེ་བ་དང་། རུམ་པ་དགོད་ཅིང་དཀྲིལ་འཁོར་བརྒྱན་པ། བསྐྱབ་ཅིང་
མཆོད་ནས་དབང་བསྐྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡེ་ཐེག་གདབ་པ་དང་ཆོན་བཀྲེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡེ་ཐེག་འདུ་
བྱ་བ་དང་། འདེབས་པའི་རིམ་པ་གཤེགས་གསོལ་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱབ་ཐབས་བསྐྱོམ་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་
སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཐེག་སྐྱད་དཀར་པོ་ལྷ་ཆོན་ལྷ་སྟོན་ལྷར་བཞག་ལ། ཡུངས་ཀར་གྱི་བྱེ་མ་དང་། བདུན་ཅི་ལྷ་དང་བྱེ་
ཞེས་པོ་བསྐྱེས་པའི་ཆོན་སྐྱ་ལྷས་སྐྱད་པ་རྣམས་སོ་སོར་ཁ་བསྐྱར། ཐེག་སྐྱད་ནག་པོ་ལ་ལས་འཛིགས་བྱེད།
དཀར་པོ་སྟེ་ལས་གཉི་ལྷག་གཤིན་རྗེའི་གཤེད། སེར་པོ་མ་ལས་སེར་སྐྱ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད།
དམར་པོ་མེ་ལས་འདོད་ཆགས་གཤིན་རྗེའི་གཤེད། ལྷང་གུ་ད་ལས་ཐུག་དོག་གཤིན་རྗེའི་
གཤེད་རྣམས་སུ་གྱུར་པར་བསམས་པ་ལ། ཡ་སྟེ་མ་མེ་ད་ཞེས་བརྒྱས་ལ་སྟོན་གཙང་མར་བཞག། རང་རྩོ་
རྗེ་འཛིགས་བྱེད་དང་སྟོབ་མ་རལ་གྱི་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་དུ་གྱུར་པར་བསམས་པའི་ལག་པ་གཤོན་པའི་
སོར་ཅེ་ནས་མཐེ་བོའི་རྩ་བའི་བར་དུ་ནག་དཀར་སེར་དམར་ལྷང་བའི་རིམ་པས་(༡༣བ)དགོད་ནས་བརྒྱངས་ལ། རྣམ་
མཁར་བཞུགས་པའི་སྤར་ནས་མཁར་བཞུགས་སུ་གསོལ་བའི་དཀྲིལ་འཁོར་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷ་གནས་
སོ་སོར་མེད་ཀྱང་། རྣམ་མཁར་སྐྱད་ཅིག་གིས་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་རིགས་ལྷ་བཞུགས་པ་གསལ་བཏབ་སྟེ། དེ་དག་གི་
ཐུགས་ཀ་ནས་ཐེག་སྐྱད་བཏང་བ་སོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་བྱས་པས་འབྱས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷའི་ཐུགས་
ཀར་ཡ་སྟེ་སོགས་ལས་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐེག་སྐྱད་འོད་ཟེར་ལྷའི་རང་བཞིན་ཅན་རྣམས་
བཞུགས་པར་གྱུར་པར་བརྟམས་ལ། ཨོ་ཨྲུང་ལ་ལྷ་མོ་རྒྱ་ལ་ཨ་རི་སྐྱ་རྒྱ་སུ་ཏ་ཏ་ལ་རྩྱ། ཞེས་
དང་མོ་རྒྱའི་གནས་སུ། བི་བྱ་ན་དང་རྒྱ་ག་དང་ཨྲི་རྒྱ་དང་དུ་ཤར་རྣམས་བཅུག་པས་རིམ་པ་བཞིན་གཉི་ལྷག་གཤིན་
རྗེའི་གཤེད་ནས་ཞེ་སྤར་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ཀྱི་བར་ལ་གསོལ་བ་གདབ། རང་གི་མིག་གཉིས་ཡི་གེ་རྩིས་ལས་ཉི་
མ་དང་རྒྱ་བ་སེར་པོར་གྱུར། ཨོ་དེ་སྤྱི་དེ་སྤྱི་ཨོ་ཀྱ་ཤི་རྩིས་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་སྤར་དུ་མིག་གི་རྩིས་འདེགས་
ཤིང་རྟེན་པའི་ལྷ་སྤངས་བྱས་ནས། འབར་བའི་ལྷ་སྤངས་ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་བྱས་བཀུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཐེག་རང་རང་གི་མདོག་ཅན་ཡ་སྟེ་ལ་སོགས་པའི་ཡེ་གཤེད་གཐུགས་ཀྱིས་རིགས་ལྷའི་ཐུགས་
ཀ་ནས་བཏང་བ། ལག་པའི་ཐེག་སྐྱད་སོ་སོ་ལ་ཐེམ་པར་གྱུར་པར་བསམས་ལ། ཨོ་ཨྲུང་ཨོ་རྩྱ་

ཨ་བུ་ག་ཏུ་སའ་རྒྱུ་ཤ་ར་ཤ་ར་ཨ་བུ་ཤ་བེལ་སའ་རྒྱུ་ཨ་བུ་ཨ་བུ་ཤ་བེལ་སའ་རྒྱུ་ཨི་
ཨུ་ཏྟུ། ཞེས་བརྗོད་ཅིང་ལྷ་ལྷ་མོ་མོར་བསྐྱེད། དེ་ནས་ལྷ་མོ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ཏེ་ཆོད་ནི་ལས་ཐིག་གི་སྐྱད་པ་དང་བཟའོ།
།དེ་ནས་ཤི་ཞེས་པའི་ཆུ་དང་། བདུད་ཅི་ལྷ་དང་བལྟར་ལྷས་བྱུགས་ཏེ། ཐིག་སྐྱད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་དབུས་
སུ་ཨི་ཨུ་ཏྟུ་གིས་མཚན་པར་གྱུར་པར་བསམས་ནས། དེས་བྱུགས་པའི་གཤེད་ལ་མོགས་པའི་སྒོད་གཅིང་མར་
བཞག་པ་ལ་ལག་བས་རེག་ཅིང་། རྩི་ལྷི་ལྷི་བཟུངས་པས་བསྐྱར་། དེ་ནས། (༡༥ན) རང་གི་ཐིག་གཡས་གཡོན་
གཉིས་མ་དང་འ་ལས་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་མེད་མོར་གྱུར། བརྗོད་ཏེ་མ་འ། ཞེས་བརྗོད་ལས་བརྟན་པར་
བས་རྗེས། ལས་སྐྱགས་བཟུངས་པའི་བདུད་ཅི་ལྷའི་ཆུ་དང་། ཡུངས་ཀར་དང་། དེའི་ཆུས་གཏོར་ལ། རྩི་རྩི་དང་བཅས་པའི་
ལག་བ་གཡས་པས་རེག་སྟེ། ཨི་བརྗོད་ས་མ་ལ་སྐྱ་ཏུ་མ་ཉི་ག་མ་ཏྟུ། ཞེས་བཟུངས་ནས། ཨི་ཨུ་ཏྟུ་སྐར་
སྐྱ་ཏུ། ཞེས་བཟུ་ཅ་བཟུད་བཟུངས་ནས་ལྷག་གནས་བཟའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ས་གཞིར་ལས་སྐྱགས་དང་བྱམ་རྩས་བསངས་ཏེ་གཅོང་མར་བྱས་པ་ནས་སྤར་
བཞིན་ནམ་མཁའ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་མཆོད་བསྟོད་གྱི་བར་དང་། སྟོབ་དཔོན་ལུབ་དང་། ཞེས་པ་དང་། ལྟེ་བར་བརྩུང་ལ་
ཞེས་པའི་བར་སྤར་ལས་ཐིག་བཞིན་དུ་བྱས་ཇེས། གཉིས་ཀྱི་ལྟེ་བའི་ཐད་ཀྱི་བར་སྤར་ལ་ཐིག་སྟེད་བརྩུངས་ནས། རྩོམ་
དང་བཅས་པའི་ལག་པ་གཡས་པའི་མཐའ་མཐུབ་གྱིས་ཐིག་སྟེད་བརྩུང་ལ། ཨོྱ་བརྩྩ་ས་མ་ཡ་སྟུ་ཏ་མ་ཏེ་ག་མ་
རྩྱ། ཞེས་བརྩོད་ཅིང་ནམ་མཁའ་ལ་ཐིག་བཏབ་ལ་སེ་གོལ་གྱི་སྒྲ་བུའོ། ཐིག་གི་སྒྲས། སེམས་ཅན་དོན་དུ་ཁྱེད་
ནམས་གྱི། །དུས་ཡིན་དེ་ཕྱིར་འདིར་སྟོན་ཅིག །ཅས་བརྩོད་པས། ནམ་མཁའ་བྱབ་པའི་
སངས་རྒྱུད་ས་ནམས་བསྐྱལ་ནས་བྱོན་ཏེ་ཐིག་སྟེད་ལ་ཐིམ་པར་གྱུར་པར་བསམ་མོ། །དེ་ནས། དཔོན་
སྟོབ་གཉིས་ཀྱི་ལག་པ་མཉམ་དུ་ས་ལ་ཐབ་ནས་རྒྱ་རྩལ་སྤར་ལས་ཐིག་གི་སྐབས་ལྟར་བྱས་ནས། ཆངས་ཐིག་དང་
ཐོའི་སྟེང་དུ་ཡེ་ཐིག་གདབ། དེའི་ཆེ་ཡང་། ཐིག་གི་སྒྲས་བསྐྱལ་བས་ནམ་མཁའ་གང་བའི་སངས་རྒྱས་
བྱོན་ནས་ཐིག་སྟེད་ལ་ཐིམ་ཞིང་། རོ་བོ་ཡེ་ཤེས་ལ། ནམ་པ་སྤང་བྱ་ཁ་དོག་ལྡར་སྤང་བའི་
ཐིག་སྟེད་རེ་ཆད་ནས། སྤར་བཏབ་པའི་ལས་ཐིག་ལ་ཐིམ་པས་བྱོན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་གྱུར་
པར་བསམ་མོ། །དེ་ནས་སྤར་བཞིན་རྒྱ་རྩལ་བྱོན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་སོང་སྟེ་སྟོ་བུར་གྱི་ནམ་མཁའ་(༡༩བ)ཐིག་གདབ་པ་

འཛིགས་བྱེད་དཔལ་གཅིག་གི་ཚོ་གཉིས་ཀྱི་འདོན་བཟུང་དབྱང་ཕྱི་མར་འཐག་པའི་འཁྲལ་འཁོར།

དང་། ས་ལ་ཆངས་ཐིག་གཉིས་པ་གདབ་ལུགས་དང་པོ་བཞིན་བྱ། དེ་ནས་ནམ་མཁའ་འདེབས་པ་བཞག་ནས་ལས་ཐིག་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིབ་དུ་ཡེ་ཐིག་གདབ་ལ། དེའི་ཆེ་ཐིག་བྱིན་གྱིས་བཞུབས་པའི་དམིགས་པ་སྤར་ལྷར་བྱ་ཞིང་སྐོར་ཕྱོགས་
དང་སྔོན་ལུགས། ཐིག་སྐྱད་འཛིན་ཚུལ། ལྷས་ཉོག་ལུགས་སོགས་ལས་ཐིག་བཞིན་བྱ། ཐིག་ཐེབས་ཐིག་པ་དང་། ཐིག་
སྐྱད་ལ་མཆོད་གཏོར་ལུལ་ལ། ཨོྭ་ཨྲུའྲུ་བཟླ་ལྷུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐིག་སྐྱད་ནམ་མཁའ་བཞུགས་པའི་
རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་གཤེགས་པར་གྱུར་པར་བསམས་ལ། ཚོན་ལྷ་ལྷའི་ཐིག་སྐྱད་གནས་རི་ལྷ་
བར་བཞག་གོ། ཡེ་ཐིག་ཐེབས་ནས་ཐིག་ལ་འགོམ་དགོས་པ་དང་ཚོན་བྱིན་ཞབས་ཅན་ལ་འགོམ་དགོས་པ་བྱུང་ན། ཨོྭ་
བཟླ་བེ་ག་ཨ་ཀ་མ་སྟུ། ཞེས་དག་ཏུ་བཟླ་ལ། ཡིད་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐིག་ཚོན་ནམ་མཁའ་ལ་བཏེག་ནས་བྱ་ཞིང་
རྗེས་སུ་པབ་ལ་བསྐྱེམ་མོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཚོན་ཅི་བྱིན་གྱིས་བཞུབ་པ། ཚོན་གྱིས་ཉེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བ། དེ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་དགོང་
བཤོ། །དང་པོ་ནི། རུལ་ཚོན་སྔོ་དཀར་སེར་དམར་ལྗང་གུ་རྣམས། དབྱས་དང་ཤར་ནས་རིམ་བཞིན་ཕྱོགས་བཞིར་བཀོད་
པ་ལ། ཡུལ། སོགས་རང་རང་གི་ས་བོན་གྱི། བསང་བ་དང་སྔོང་སྤངས་སྔོན་དུ་འཕྲོ་བས། རུལ་ཚོན་སྔོན་པོ་ལ་
ལས་རྩོམ་འཛིགས་བྱེད། དཀར་པོ་སྤེལ་ས་གཏི་ཐུག་གཤེན་རྗེའི་གཤེད། སེར་པོ་མ་ལས་
སེར་ལྷ་གཤེན་རྗེའི་གཤེད། དམར་པོ་མེ་ལས་འདོད་ཆགས་གཤེན་རྗེའི་གཤེད། ལྗང་གུ་ད་
ལས་སྤག་དོག་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་རྣམས་སུ་གྱུར་པར་བསམ། ནམ་མཁའ་བཞུགས་པའི་རིགས་
ལྷའི་ཐུགས་ཀ་ནས་རང་རང་གི་ས་བོན་ལས་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོན་རྣམས་འབར་འེ་ལྷ་
སྤངས་ཀྱིས་བཀྱག་སྟེ་རུལ་ཚོན་ལ་(༡༥)བཅུག་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོན་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་
གྱུར་པར་བསམས་ནས་རུལ་ཚོན་རྣམས་གཟི་བཟླ་བསྐྱེད་དེ། ཨོྭ་བཟླ་ཅིང་ས་མ་ཡ་སྟུ། ཞེས་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་
བཞུས་ལ་ལྷག་གནས་བཤོ། །སྤར་ཡང་རུལ་ཚོན་རྣམས་ལ་རྩི་ཐིས་ལ་དག་ཏུ། བདེན་པ་གང་གིས་སེམས་
ཅན་རྣམས་རུལ་ཚོན་མང་ཞིང་། སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྷན་འདས་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་ལ་
ཆགས་པ་དང་རྗེས་སུ་ཆགས་པར་གྱུར་པའི་བདེན་པ་དེས། རུལ་ཚོན་རྣམས་འབར་བར་
གྱུར་ཅིག །ཅེས་བདེན་པའི་བྱིན་ཞབས་ཀྱིས་སྤར་ལ་ནི་དང་མེ་ཉོག་ལ་སོགས་པས་མཆོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷ་ཁོར་ཡུག་བསྐྱར་བའི་ཆེ་དབུས་སུ་ཕུར་བ་དངོས་སུ་བཏབ་ཡོད་ན། ཁྱི་པོ་ཁམས་གསུམ་རྣམ་
རྒྱལ་གྱི་ད་རྒྱལ་ལ་གནས་ནས་འོག་གི་ཉེར་བསྐྱེད་སྐབས་ཀྱི་ཕུར་བུ་དབྱུང་བའི་ལྷགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་ཕུར་བུ་དབྱུང་ཞིང་།
ཤུལ་ཚོན་སྒྲ་ལྷས་བཀའ་ནས་སྦྱོམས་པར་བྱའོ། །ཕུར་བུ་དངོས་སུ་མ་བཏབ་པར་བསམ་གཏན་གྱི་བཏབ་པ་ཡིན་ན། བསམ་
གཏན་གྱིས་དེ་ལྷར་དབྱུང་ཞིང་དགའ་ངོ་། །དེ་ནས་རང་དོན་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ད་རྒྱལ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པས་བྲིལ་བུ་གསེལ་
ཞིང་། འདི་ནི་ཆོས་དབྱིངས་དག་པ་སྟེ། །སེམས་ཅན་ཁམས་ནི་རབ་གྲོལ་མཛད། །རང་ཉིད་
རྒྱལ་པོ་དོན་རྗེ་འཆང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་གནས། །ཉེས་པ་ཀུན་ལས་རྣམ་པར་
གྲོལ། །འཁོར་ལོའི་ནང་དུ་ཡང་དག་གནས། །ཞེས་དོན་རྗེའི་སྐྱེས་ཆོས་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པར་མོས་ནས།
ཚོན་འབྱེད་པའི་མཚན་མ་དན་པའི་སྐྱོན་རྣམས་གསལ་བར་བྱས་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་འདུག་སྟེ། ལག་པ་གཡས་
པས་དོན་རྗེ་འཆང་ཞིང་། གཡོན་པའི་དོན་རྗེ་ཁྱེད་ཀྱིས་དབང་ལྡན་ནས་བཅུམས་ཏེ་ཅེག་པ་ལྷ་བྱི་ནས་རིམ་བུ་བཞིན་དཀར་
སེར་དམར་ལྗང་སྟོ་བ། ཞིང་ཆད་སྒྲིའི་ཉི་ཤུ་ཆ། དབངས་མཐེལ་ཆུང་གི་ཆད་དང་། སྤིད་བུ་སོར་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ཆད་གཡས་
སྐྱོར་གྱིས་བྱི་ནས་རིམ་བཞིན། ཨོྲོ་ཨྲོ་ཨྲོ། ཨོྲོ་བརྩོ་ཅིང་ས་མ་ཡ་སྟེ། ཞེས་བརྗོད་ཅིང་བར་པོར་བྲིསོ། །ལྷར་
བཤད་པ་ལས་རེ་ཁྱ་སྒོམ་པར་བྲིས་ན་ནད་བསྐྱེད། བྲས་ན་ནོར་ཉམས། དམའ་ན་དངོས་བྱུང་མི་འབྱུག། ཡོན་གཤུང་བ་
བསྐྱེད། ཆད་ན་སྒྲ་མ་དང་སྒྲོབ་མ་འཆི། གཡས་སྐྱོར་མིན་པར་བཤེ་ན་དངོས་བྱུང་མི་འབྱུག། རྒྱལ་ཚོན་འདེས་ན་རིགས་
བརྒྱད་ཆད་པར་གསུངས་པས་སྐྱོན་དེ་དག་དང་བྲལ་བར་བྲིསོ། །སྒོམ་དཔོན་གྱིས་རྫོགས་པར་འབྲི་མི་རུས་ན། ལྷར་གྱི་ཆད་
ཅམ་ཞིག་བྲིས་ལ། བྱི་ནས་རི་མོ་མཁན་ལ་སོགས་པས་ཅི་འདྲིར་བྲི། དོན་རྗེ་ཁྱེད་ཀྱིས་བྲི་མ་རུས་ན། ཐིག་སྐྱད་དོན་རྗེ་ཁྱེད་
ཆུང་གྱིས་བརྒྱང་བ་ལ་དམིགས་བསམ་གསུངས་པའི་རིག་པ་སྐྱར་དུ་བྱང་བར་གསུངས་སོ། །ཚོན་པ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
ས་གཞིའི་ཤར་དཀར་སྟོ་སེར་རུབ་དམར་བྱང་ལྗང་དབུས་ཀྱི་རེལ་མིག་སྒྲོན་པོ་དེའི་མཐའ་སྐྱོར་གྱི་སྐམ་བུ་ནི་སྒྲོན་པོ་ལ་དོ་
རྗེའི་བྲང་བ་ཅན། བྱིའི་དོར་བྲང་གི་གཞི་ཁ་དོག་སྒྲ་ཚོགས་པ་ལ་དོན་རྗེ་ཅེ་གསུམ་པའམ་ལྷ་པའམ་སྒྲ་ཚོགས་དོན་རྗེ་སྟེ། ཁ་
དོག་ནི་ནག་སེར་དཀར་པོ་གང་བྱང་། སྒོ་སོ་སོར་ཆ་ཆུང་བཞི་བཞི་དོར་ནས་བྱམ་པ་སེར་པོ་ཆ་ཆུང་བཞི་བ་གཉིས་གཉིས་
སོ། །འདོད་སྐམ་དམར་པོ་ལ་མཚོད་པའི་ལྷ་མོ་དུ་དང་ལྡན་པ། པ་གྱའི་གཞི་དམར་པོ་ལ་རིན་པོ་ལུང་གསུམ་དང་བྱ་བཞི་
སོགས་ཀྱིས་སྐྱས་པ། བ་བ་བ་བྱེད་ཀྱི་གཞི་ནག་པོ་ལ་ཆུ་སྤིན་གྱི་ཁ་ནས་འཕྱང་བའི་སྐུ་ཉིག་གི་དོ་ཤལ་སྐྱད་པ་དམར་པོ་

འདིགས་བྱེད་དཔལ་གཅིག་གི་ཆོ་གའི་ངག་འདོན་བདུན་དབུང་བྱེ་མར་འཐག་པའི་འཁྲལ་འཁོར།

ལ་བརྒྱས་པ། གློ་གཉིས་དང་སྤྱི་ལོག་ཏུ་གསེར་གྱིས་བཅིངས་པའི་ཁོར་བྱ་དབུས་ན་ཡོད་པ། དེའི་ནང་དུ་ཁ་ཅིག་ལ་ནི་
བསྐྱོད་དང་སྐྱོ་ཆོས་དང་རྩོམ་བྱེད་པས་བརྒྱན་པའི་ཉི་མ། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་རིན་པོ་ཆེ། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་བསྐྱོ་ལ་གནས་པའི་རྩོམ་
དོ་ཤལ་གྱི་གློ་གཉིས་སུ་དེ་ལས་ཅུང་ཟད་ཐུང་བར་འབྱུང་བའི་རིན་པོ་ཆེའི་སྤངས་པའི་དོ་ཤལ་བྱེད་པ། དང་ཞིང་ཅེ་མོ་ལ་
གསེར་གྱིས་བསྐྱམས་པའི་ཁོར་བྱ་སྤོམ་པོ་དང་ལྷན་པས་མཛེས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་ཡུ་བ་ཅན་གྱི་རྩ་ཡལ་དང་
བྱིལ་བུའི་མཐའ་ནང་དུ་རྩ་ཡལ་འབྱུང་བའོ། །ཤར་བྱ་དང་མདའ་ཡལ་གྱི་(༡༩)གཞི་ནག་པོ་ལ་ཤར་བྱ་དཀར་པོ། མདའ་
ཡལ་བསྐྱོ་འདཔ་མ་བྱེད་པའི་དབྱིབས་ཅན་དཀར་པོ། ཏྲ་བབས་གྱི་ཀ་བ་དང་སྒྲུང་རྒྱལ་གྱི་ནང་རྣམས་ཕྱོགས་མདོག་། སྒྲུང་
རྒྱལ་གྱི་ཆ་རྒྱུད་བྱེད་པ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་འདི་ཞིང་། རྣམ་པར་བཀྲ་བའི་སྒྲ་བྱེ་དང་དོ་ཤལ་དང་དོ་ཤལ་བྱེད་པ་འབྱུང་
བ། ལྷན་བྱ་བཅུ་གཅིག་གི་གསེར་ལྷན་སེར་པོ། རིན་པོ་ཆེ་ནི་ལ་གྱུ་བཞིན་སྒྲིག་པ་དང་བརྒྱ་མཛེས་ཆོན། ལྷན་པ་གཉིས་
ནག་པོ། ཤར་བྱ་དང་མདའ་ཡལ་སྒྲུང་བཞིན། དེའི་ལྷན་བུའི་དབུས་སུ་བད་རྒྱའི་གདན་ལ་འཁོར་ལོ་སེར་པོ་ཅིབས་བརྒྱད་
བ། དེའི་གཡས་གཡོན་ཆ་རྒྱུད་བྱེད་དེ་དྲགས་པོ་མོ་སེར་པོ། ཆ་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་མགྲིན་པ་དང་བཅས་པའི་གདོང་འབྱེད་
ཞིང་། མིག་འཁོར་ལོའི་ཅེ་མོ་ལ་བལྟ་བ། དེ་གཉིས་གྱི་བྱེ་འོས་སུ་མདའ་ཡལ་གཉིས་གཉིས། བྱེའི་སྒྲ་ཆོགས་རྩོམ་པོ་རྩ་
རྣམས་ཕྱོགས་མདོག་གས་དུ་ཁ། བསྐྱེའི་ལྷོ་བ་ལྷང་། གེ་སར་སེར། འདཔ་མ་སྒྲ་ཆོགས། དེའི་གཞི་དམར་སྒྱུ་བྱེའི་རེ་ལྷ་
དཀར་པོ། འོད་ཟེར་གྱི་སྤངས་བཞི་ཁ་དོག་སྒྲ་ལྷ་བ་སྒྲ་དེའི་མཐར་ཆོན་གྱི་རེ་ལྷ་མི་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཙོ་བའི་སྒྲ་ཆོགས་བསྐྱོད་དང་ཉི་མའི་གདན་གྱི་སྤྱི་ལོག་ཏུ་གྱུག་འདི་ཞིང་། དེ་ལྟར་དཀྱིལ་འཁོར་
བྱིས་བྱིན་པ་དང་། ཆོན་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་བྱས་ཤིང་། ཡེ་ཤེས་གྱི་རྒྱལ་ཆོན་ནམ་མཁའི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ལྷའི་བྱུགས་གར་གཤེགས་ཤིང་། དམ་ཆོག་པ་བདག་ཉིད་ལ་ཐིམ་པར་གྱུར། ཅས་
བརྗོད་ལ། ཆོན་རྣམས་ཅི་བདེར་བཞག་གོ། གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་བྱུམ་པ་ཤར་སྒྲོའི་གཡས་དང་། ལས་བྱུམ་
གཡོན་དུ་དགོད། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཐའ་ཀྱན་ཏུ་བྱིས་བྱུགས། མེ་ཉྱག་སིལ་མ་བཀྲས་ལ། སྒྲོས་པོར་བརྒྱད་དང་གོས་བྱུང་
དང་། གདུགས་དང་རྒྱལ་མཆོན་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་དབྱས། རྩང་ནའང་མཆོད་པ་རེ་རེ་བཞིན་བཅུ་བས་མི་རྩང་བ་རྣམས་
རྩྱུ་དང་གཙོ་བོའི་སྒྲགས་བསྐྱུས་ལ། ཨོྫ་(༡༩)བརྩེ་ས་ར་ཏ་ཁྱི། ཞེས་བརྗོད་དེ་དབྱམ་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱུབ་པ། དཀྱིལ་འཁོར་མཆོད་བསྟོད་སོགས་བྱ་བ། དབང་བསྐྱུར་བའོ། །དང་

པོ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱབ་ལུགས་ལ་བདག་མདུན་ཐ་མི་དད་ལ་འཇུག་པ་ཐ་དད་པ་དང་། བདག་མདུན་ཡང་ཐ་དད་ལ།
འཇུག་པ་ཡང་ཐ་དད་པ་དང་། བདག་མདུན་ཐ་མི་དད་འཇུག་པ་གཅིག་པའི་ཚུལ་གསུམ་ལས། གྲུབ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་
ཀྱི་དམར་ནག་གི་དཀྱིལ་ཆོག་གི་ལུགས་ཀྱི་མ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། ལྷོ་བ་དཔོན་ཨུལ་བྱའི་དཀྱིལ་ཆོག་དོ་རྩེ་ཐེང་བའི་ལུགས་
སོགས་ལའང་། དེ་ནས་བཤད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་བདག་མདུན་ཐ་མི་དད་འཇུག་པ་གཅིག་པའི་སྐོ་ནས་བསྐྱབ་བྱང་བ་
བཅས་འདྲིའང་དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་བབས་ཤིང་འཇུག་པ་བདེ་བས། ལྷུ་ཐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་གྱི་སྔོན་འགྲོའི་མཆོད་
པ་ནས་ཆོགས་ཞིང་གི་བར་སྐྱབ་ཐབས་བཞིན་བཏང་བའི་མཚམས་སུ་སྔར་ལྟར་བྱམ་པ་བསྐྱབས། དེ་ནས་བདག་ཉིད་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་འདུག་པར་མོས་ནས་ཐེས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལས་སྐྱགས་བརྗོད་ཅིང་བསང་ཚུས་བསང་།
ཨོ་སྤྱ་བྱ་ཐ་འཕྲུལ་ཐ་འཕྲུལ་སྤྱ་བྱ་ཐ་འཕྲུལ་ཨོ་སྤྱ་བྱ་ཐ་འཕྲུལ་ཨོ་སྤྱ་བྱ་ཐ་འཕྲུལ་ཨོ་སྤྱ་བྱ་ཐ་འཕྲུལ་ཨོ་སྤྱ་བྱ་ཐ་འཕྲུལ་
དང་ཆོགས་ཞིང་གི་སྤྱ་དང་། ཞེས་པ་ནས། ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དངས་ནས་སྐོ་བཞིའི་སྐྱགས་ཀྱིས་དབྱེར་མེད་དུ་
བྱ་བའི་བར་སྐྱབ་ཐབས་ལྟར་བཏང་རྗེས། རང་གི་བྱགས་ཀའི་རྒྱུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། ཉན་མཁའ་
བཏེགས་པའི་སྤྱ་གོན་གྱི་ཉེན་དང་བཏེན་པར་བཅས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྱན་དངས། ཨོ་
རྒྱུ་ལྷོ་ཉེ་སོགས་ཀྱིས་མཆོད་ནས། ཨོ་སྤྱ་བྱ་ཐ་འཕྲུལ་སྤྱ་བྱ་ཐ་འཕྲུལ་ཨོ་སྤྱ་བྱ་ཐ་འཕྲུལ་ཨོ་སྤྱ་བྱ་ཐ་འཕྲུལ་
བཟེས་ནས་དབང་བསྐྱར་གྱུས་བཏབ་སྐྱབ་ཐབས་བཞིན་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རང་གཙོ་བོ་ལས་མར་མེ་གཅིག་ལས་གཉིས་ཆད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བྱེ་ནས། དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་ཤར་སྐྱེའི་ཐད་ཀྱི་བྱེ་(༡༩)རྒྱུ་ལྷོ་ཉེ་མཆོད་པའི་ལས་ལ་གནས་པར་གྱུར་པར་བསམས་
ནས། བྱེ་ནང་གི་མཆོད་པ་རྒྱས་པར་བྱལ། རང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་ཞུགས་གཙོ་བོ་དང་ཐ་མི་དད་
པར་གྱུར། བར་བསམས་ནས། བསྟོད་པ་དང་བཀྲས་པ། འདས་མ་འདས་ཀྱི་གཏོར་མ་རྣམས་སྐྱབ་ཐབས་ལྟར་བྱའོ། །
དེ་ནས་སྐོ་དབྱེ་བ་ལ་མེ་ཉོག་གི་ཐེང་བ་ཆངས་ཏེ། རང་ཉིད་སྤྲད་ཅིག་གིས་རྒྱུ་ལྷོ་ཉེ་སྔོན་བོ་ཞལ་གཅིག་
བྱག་གཉིས་དོ་རྩེ་དང་རིལ་བུ་འཛིན་པས་རྒྱུ་ལྷོ་ཉེ་ཀྱི་བྱག་རྒྱ་འཆིང་ཞིང་གཡོན་བརྒྱུད་གི་
སྐབས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། དོ་རྩེ་བྱགས་ཀྱི་འཇུག་པས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་ཐོགས་པ་མེད་
པར་ཞུགས་པར་གྱུར་པར་བསམས་ནས། དོ་རྩེ་གསོར་ཞིང་རིལ་བུ་གསལ་ནས། དོ་རྩེའི་རྒྱུ་ལྷོ་ཉེ་སྐབས་ཀྱིས་སྤྱ་སྤྱས་

གྲི་སྒྲིང་ནས་སྒྲོར་བ་བྱེད་པར་བསམས་ནས། དངོས་སུ་སྒྲོར་བ་གསུམ་བྱ། དེའི་ཆེ་བདེ་ཆེན་རོལ་མཆོར་སུ་སྒྲུ་ནི་བརྒྱ་བ་
 དང་། འདུལ་འཛིན་རིན་པོ་ཆེའི་ཀུན་རིག་དཀྱིལ་ཆོག་ལས་ཡིག་བརྒྱ་བརྒྱ་བར་གསུངས་པ་གང་བྱས་ཀྱང་འདྲ་མོད་ཀྱང་།
 རྒྱགས་རིམ་ཆེན་མོ་དང་། རིན་ཆེན་ཐེང་བ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པར་སྤེམ་གནས་སམ་སྟུམ། དཀྱིལ་ཆོག་རིན་ཆེན་ཐེང་
 བར་མི་གསལ་ཡང་། ལྷན་ཐབས་དུ་མ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་ཁ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བྱོགས་པར་བྱས་ནས། ཨོ། མཆོག་ཏུ་
 བདེ་བའི་སེམས་ནི་རོལ་བ་ལྟན། །སྒྲེག་པའི་བྲུག་གིས་བཙོམ་ལྟན་འདས་ལ་འབྲིལ། །རྩི་རྩྭ་
 བི་རྩི་རྩི་རྩི་རྩི་རྩི་མགོན་པོ་སྟེམ་པའི་མེ་རྟོག་བཞེས་སུ་གསོལ། །ཞེས་བརྗོད་དེ་མེ་རྟོག་གི་ཐེང་
 བ་གཙོ་བོ་ལ་སྤུལ་བར་མོས་ནས། ཆད་ལྷག་གི་ཉེས་པ་ཞི་བར་བྱ། ཁྱོ་བའི་ལྷ་བས་བལྟ་ཞིང་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གཡས་སྒྲོར་
 བྱས་ཏེ་བྱབ་དུ་སོང་ནས་རྒྱང་བ་གཡོན་བརྒྱང་དང་། ལག་བ་གཉིས་རྩྭ་མཐོང་གི་བྲུག་རྒྱ་བྱས་ལ། ཨོ་བརྟུ་ལྷུང་སྤྱུ་
 ར་ས་མ་ཡ་བྲ་བེ་ཤ་ཡ་རྩྭ། (༡༦བ) ཞེས་བརྗོད་ཅིང་བྲུག་རྒྱ་དེ་བཟོལ་ནས་ཤར་སྒོ་ནང་ནས་བྱེ་བར་བསམ།
 དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ནས་རྩྭ་སྒོ་དང་། ཤར་ནས་བྱབ་སྒོ། རྩྭ་ནས་བྱང་སྒོ་ནས་སྤར་གྱི་སྤྲུགས་དང་བྲུག་རྒྱས་བྱེ་བར་མོས།
 དེ་ནས་ཤར་སྒོ་ནས། ཨོ་ས་མ་ཡ་བྲ་བེ་ཤ་ཡ་མི། ཞེས་བརྗོད་ནས་སྤར་སྤུལ་བའི་མེ་རྟོག་གི་ཐེང་བ་གང་བྱེད་
 ཅིང་རྒྱངས་ལ་རང་གི་མགོར་བཅིང་། དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བྲུག་བྱས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དངོས་བྱུབ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཀའ་འདྲིན་སྟོལ་ཞིག །ཅེས་གསོལ་བ་གདབ་པོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། རང་ཉིད་ལྷགས་ནས་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། སྒོ་བ་མ་གཞུང་ཅིང་དབང་བསྐྱར་བ། དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་མཇུག་གི་ཆོ་གཤོ། །དང་པོ་ནི། དཀྱིལ་ཆོག་རིན་ཆེན་ཐེང་བར་དབང་བསྐྱར་གྱི་ས་བཅད་དང་བཅས་རྒྱས་པ་སྒོ་བ་
མ་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་སྐབས་སུ་མཛད་མོད་ཀྱང་། དབང་བསྐྱར་རྒྱས་པའི་དོ་རྗེ་སྒོ་བ་དཔོན་མཆོན་ཉིད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་
བདག་འཇུག་གི་ཆོ་ག་རྣམས་གཞན་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་སྐབས་བསྐྱར་ཁ་བྱེད་དགོས་རྣམས་ཤེས་པར་རྒྱས་པའི་ཕྱིར།
འདིར་ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ལ་ཕན་པའི་ཆེད་བདག་འཇུག་གི་རྒྱ་འདོན་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་འགོད་པས། དེས་ན་འདི་ལ་
གསུམ། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ལྷགས་པ་དང་། ལྷགས་ནས་དབང་ལྡང་བ། བདེན་སྟོབས་བཟོད་ནས་གསོལ་བ་གདབ་པའོ། །
དང་པོ་ལ་གཉིས། གདོང་གཡོགས་དང་བཅས་ཉེ་འཇུག་པ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་མཐོང་བའི་བདག་ཉིད་དུ་འཇུག་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། ཡོལ་བའི་ཕྱི་རོལ་དུ་འཇུག་པ་དང་། ཁད་དུ་འཇུག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དངོས་སུ་དགྲིལ་འཁོར་ལ་ཡོལ་བས་བཅད་ཅིང་། བསྐྱེལ་དོན་ལ་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཤར་སྐྱེད་ཕྱི་རོལ་
དུ་རང་ཉིད་དབང་ཁུ་བ་པོའི་སྒོ་བ་མའི་ཚུལ་དང་། སྒྲ་མ་དང་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པས་དབང་གི་བྱ་བ་རྣམས་
མཛད་པར་མོས་ལ། ཐོག་མར་དགྲིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པའི་སྐྱོར་རྣམས་ཁུ་བའི་ཡོན་དུ་མཐུལ་གྱིས་བ་དབུལ། སྒོ་བ་མ་ལ་
དབང་བསྐྱར་བའི་སྐབས་ཡིན་ན་ལས་ཐམས་(༡༩ན)ཅད་པའི་བྱམ་པའི་ཚུའི་བྱས་དང་། མེ་ཉྑལ་བའི་བསྐྱེལ་མཐུལ་གྱི་སྒྲོན་དུ་
བྱ། དེ་ནས་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་དོན་ཅན་བཞེན་པའི་སྐོར་ནས། དགའ་ཆེན་ཁྱོད་བདག་སྒྲོན་པ་སྟེ། །བྱང་ཆུབ་
ཆེན་པོའི་ཚུལ་བརྟན་པ། །མགོན་པོ་ཆེན་པོ་གཞུག་དུ་གསོལ། །ཞེས་བ་ལན་གསུམ་གྱིས་གསོལ་བ་
གདག། རང་ཉིད་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་བྱག་གཉིས་པར་བྱུང་། པར་བསམ། སྒྲ་མས་
ལྷ་ལ་འབུལ་བའི་དོན་དུ། ལྷ་ཤི་ལྷེ་ར་རྩྱུ་ཞེས་པས་མེ་ཉྑལ་གི་བྱེད་བ་བྱིན་པར་མོས། སྒྲ་མས་གདོང་གཡོགས་
དམར་པོ། ཨོ་ཅ་ལྷུ་རྩྩྩ་མ་ར་མ་ན་ལ་རྩྱུ། ཞེས་པས་བཅིང་ཞིང་། ལས་བྱམ་གྱི་ཆུ་དང་། སྤྱི་ལྷུ་འི་སྐགས་
གྱིས་བསང་། ལྷ་གོན་གྱི་སྐབས་ལྷར་བྱང་སྒོམ་ལེན་པའི་ཡུལ་དང་རྩེ་ལྷར་ལེན་ལུགས་ཀྱི་བསམས་པ་སོགས་ལེགས་
པར་གསལ་བཏབ་ནས། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆི། །ཞེས་བ་ནས། འགྲོ་ལ་ཕན་
ཕྱིར་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་ཤོག །ཅེས་པའི་བར་ལན་གསུམ་གྱིས་བྱང་སྒོམ་བརྩུང་། འཁོར་ལོ་ཕྱིར་
མི་སྒྲོག་པའི་དབང་། །དམ་པ་བདག་ལ་སྦྱལ་ནས་ནི། །མགོན་པོ་འཁོར་ལོ་སྦྱ་དག་གི་། དེ་
ཉིད་སྒོ་བ་དཔོན་འཕྲིན་ལས་དང་། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་དམ་ཆེག་དང་། །སྒོམ་པ་གསང་
མཆོག་རྟག་དུ་ནི། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་བགྱིད་ཕྱིར། །སྒོ་བ་དཔོན་བདག་འགྱུར་གསུང་
དུ་གསོལ། །ཞེས་པས་སྐགས་སྒོམ་གྱི་དོན་དུ་གསོལ་བ་གདག། དེ་ནས་སྐགས་སྒོམ་འཛིན་པའི་ཡུལ་དང་། ཀུན་སྒོར་
གི་ཁྱད་པར་སོགས་སྐར་སྐོན་གྱི་(༡༩བ)སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྷར་བྱས་ནས། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཀུན། །ཞེས་བ་ནས། སེམས་ཅན་ལྷ་རྩ་དན་འདས་ལ་འགོད། །ཅེས་པའི་བར་ལན་གསུམ་གྱིས་
སྐགས་སྒོམ་བརྩུང་། དེ་ནས་སྒྲ་མས། གྱེ་ཁྱོད་སྐྱ་ཡིན་ཅི་ལ་དགའ། །ཞེས་རིགས་དང་མོས་པ་འིས་པའི་ལན་
བྱ། སྐལ་བཟང་བདག་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལའོ། །ཞེས་དང་། ཡང་། དེ་ཡིས་བྱ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་
འིས་པའི་ལན་དུ། སངས་རྒྱས་མཆོག་གི་དམ་ཆེག་བགྱིད་འཆོལ། །ཞེས་ལན་བཏབ་པར་མོས། སེམས་ཅན་

གྲི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ་སྟེ་སའི་སྟོན་སེམས་དམིགས་ནཱ་མེད་པར་བསྐྱེད་ཅིང་། མཐའ་བྲམ་གྱི་
 གནས་ལུགས་དེས་ཟེན་པའི་རིགས་ཡིན་ན། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བ་ཡང་ལེགས་པར་བྲན་པར་བྱ་བ་དང་དེ་ལྟར་མིན་
 བཤང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་དོ་སྟེ་སའི་སྟོན་སེམས་ལ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་ཀྱང་བསམས་ནས། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་གྲི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྟེ་སའི་སྟོན་པའི་སེམས་ཀྱན་རྫོབ་
 པ་དེ་ཉིད་སྟོང་གར་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ནཱ་པར་གྱུར། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། རང་གི་སེམས་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་དམ་
 པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱ་བའི་སྟོང་དུ་རྫོ་རྫོ་དཀར་པོ་ཅེ་ལྟ་བུ་པའི་ནཱ་པར་གྱུར་པར་བསམས་
 ལ། ཨོ་སང་ཡོ་ག་ཅོཏྲ་ཡུལ་ཏུ་ཡུ་མི། ཞེས་བརྗོད། དེས་ནི་ལམ་གཞན་དུ་མི་སྟོག་པར་རིགས་དེས་པར་བྱེད་
 དོ། ། ལྷ་མས་རྫོ་རྫོ་མེ་ཏོག་དང་བཅས་པས་སྟོང་གར་རིག་ནས། ཨོ་སུ་ར་ཏེ་ས་མ་ཡ་སྟྲི་ཏོཾ་སི་རྒྱུ་བརྩ་ཡ་
 ཐུ་སུ་ཁྲི། ཞེས་བརྗོད་ནས་གསང་བར་གདམས་པ་ནི། དེར་ཁྱོད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
 གྱིས་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པར་འགྱུར་གྱིས། ཁྱོད་གྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 མཆོག་ཏུ་གསང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་འདི། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་མ་ཞུགས་པ་ནཱས་ལ་སྟོ་བར་མི་
 བྱ་ཞིང་། མ་དད་པ་ནཱས་ལ་འང་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་བརྗོད། འདིའི་ཆེ་རིན་ཆེན་སྲེད་བ་དང་། ལྷགས་རིམ་
 མོགས་ཀྱི་དགོངས་ལ། སྟར་རྫོ་རྫོ་སྟོང་གར་རིག་པའི་རྒྱན་ཉིད་ལ་བརྗོད་པ་ལས་གཞན་མི་གསལ་ཞིང་། བདེ་ཆེན་རོལ་
 མཆོར་མགོ་བོར་རྫོ་རྫོ་འཛོག་པར་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བད་དུ་ཞུགས་ཤིང་བསྐྱོར་ནས་ཕྱག་ལུ་བ། དཔ་ལ་བཞག་པ། ཡེ་ཤེས་པ་བ་ནས་བདེན་
སྟོབས་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་མས། ལྷ་མི་མི་ར་རྒྱུ། ཞེས་པས། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བད་དུ་བརྟུག་པར་མོས་
ཤིང་། དངོས་སུ་ཡོལ་བ་བསལ་བའི་བད་དུ་འཇུག། མཐུ་ར་ཏ། སུ་བྱི་ཞ། སུ་ཏོ་ཤོ། སུ་སུ་ཤོ། བརྩ་སུ་
ལྷ་ཏུ་སི་རྒྱུ་མི། ཞེས་བརྗོད་ནས་སྐྱོར་པ་ལ་བ་གསུམ་ལ། དེ་ནས་ཤར་སྐྱོར། རང་ཉིད་དོ་རྩེ་འཛིགས་ཤིང་དུ་
ཡུར་པར་བསམས་ནས། ཨོ་སར་ཏ་སྒ་ག་ཏ་ཏུ་ར་ལུ་བསྐྱུ་རྒྱ་ཡ་ལྷ་རྒྱ་རྒྱུ་འི་རྒྱ་ཏ་ལྷ་མི། སར་ཏ་
སྒ་ག་ཏ་བརྩ་སུ་ཨ་རྩི་ཏིལྷ་མི། ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། གཙོ་པོ་ལ་དོ་རྩེ་ཐལ་མོ་བརྒྱར་ནས་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་

ཕབ་བའི་ཕྱག་བྲ། བསྐྱ་ན་སྐལ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ལ། རྒྱས་པར་བྱེད་ན་སྐལ་དོན་པོད་སྐད་དུ་བསྐྱར་བ་ཡང་བཟོད་
རུང་བས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པ་དང་བསྐྱེན་བཀྱར་བའི་ཕྱིར་བདག་
འབུལ་བས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་བདག་ལ་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་
མཆོད་པ་དང་བསྐྱེན་བཀྱར་བའི་རྒྱས་པ་ཅན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་གྲུར་པར་བསམ། སྐར་
ཡང་ཤར་སྒོ་ནས། ཨོྫ་གྱུ་རུ་ཙ་ར་ཏུ་ཡ། སྤུ་རྩ་ལུ་བསྐྱེན་ཏུ་ཡ། ལྷ་སྐྱ་ལྷོ་ལྷོ་ཏུ་ཡུ་མི། སུ་སྐྱ་སྐྱ་
པ་རི་བུ་ཏུ་ཡ། ལྷ་སྐྱ་ལྷོ་ལྷོ་ཏུ་ཡུ་མི། ཞེས་པས་སྐྱ་མ་ལ་ཕྱག་བྲ།

གཉིས་པ་ནི། སྐྱ་མས་མགོ་བོར་(༡༩བ)དོ་རྩེ་བཞག་ནས། དེང་ཁྱོད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་རིགས་སུ་ཞུགས་ཀྱི། དེས་ན་ངས་ཁྱོད་ལ་དོ་རྩེ་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་
གང་གིས་ཁྱོད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱང་ཐོབ་པར་འགྱུར་
ན། དངོས་གྲུབ་གཞན་རྣམས་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། ཁྱོད་གྱིས་ཀྱང་འདི་དགྱེལ་འཁོར་མ་
མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱི་མདུན་དུ་སྤྱོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་དམ་ཆོག་ཉམས་པར་གྲུར་ཏེ། ཞེས་
བཟོད་དེ་ཕན་ཡོན་གྱི་སྒོ་ནས་དམ་ལ་བཞག་པར་མོས། འདིའི་ཆེ་ལ་བ་བ་དང་མི་སྐབ་སྐབ་བས། སྟོབ་མའི་ལག་བ་ནས་
བཟུང་སྟེ་བྱེད་པར་གསུངས། དེ་ནས་སྤྱོད་པོར་དོ་རྩེ་བཞག་ནས། འདི་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་དམ་ཆོག་གི་དོ་རྩེ་སྟེ། གཤམ་
ཏེ་ཚུལ་འདི་སྤྱོད་ཡང་རུང་བ་ལ་སྤྱོད་ན་འདིས་ཁྱོད་ཀྱི་མགོ་བོ་འགེམས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་
དང་། དོ་རྩེ་སྤྱོད་གར་བཞག་ལ། ཨོྫ་དེ་རིང་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་རང་། ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་ཡང་དག་
ཞུགས། གཤམ་ཏེ་ཚུལ་འདི་སྤྱོད་ན་ནི། ཁྱོད་མ་ཐག་དུ་བལ་ཏེ་གཤེགས། ཞེས་བཟོད་དེ་དེ་གཉིས་
ནི་ཉིས་དམིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དམ་ལ་བཞག་པའོ། ཁྱོད་གསུམ་ནི་ཙུང་བདུན་པ་ལ་ཁྱོད་པར་དུ་དམ་བཞག་མཛད་པའོ། ཁྱོད་
དེ་ནས་ཙུང་བདུན་པ་གཟུང་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ། ཨོྫ་བཟོད་ཀྱི་དག་པ། ཞེས་པའི་སྐལ་ལན་བདུན་བརྒྱས་ཏེ་ཁར་
སྤྱོད་ཅིང་། འདི་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་དཔྱལ་བའི་ཚུ། ཁྱོད་ཆོག་འདས་ན་སྤེལ་པར་བྱེད། ཁྱོད་ཆོག་
བསྐྱེད་ན་དངོས་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་དེ་བདུན་ཅིའི་ཚུ་འཕུང་ཞིག ཁྱོད་བཟོད་དེ་དམ་ཆོག་རྣམས་སྤྱོད་

འཛིགས་བྱེད་དཔའ་གཅིག་གི་ཆོ་གའི་ངག་འདོན་བདུད་དབྱང་གྱེ་མར་འཐག་པའི་འཁྲུལ་འཁོར།

བསྐྱངས་མ་བསྐྱང་གི་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་དམ་ལ་བཞག་པའོ། །དེ་ནས་ལག་པ་ནས་བཟུང་
ཞེ། དེང་ཕྱིན་ཆད་ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱག་ན་དོ་རྩེ་དུ་ཡིན་གྱིས་ངས་དའི་བྱོས་ཤིག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ཁྱོད་
གྱིས་བྱ་དགོས་སོ། །ཁྱོད་གྱིས་ང་ལ་བརྟན་པར་ཡང་མ་བྱེད་ཅིག །བྱས་ན་ཁྱོད་ཡ་ང་བ་
མ་སྤངས་པར་འཆི་བའི་དུས་བྱས་ནས་དཔྱལ་བར་ལྷུང་བར་གྱུར་ཏེ། ཞེས་བརྗོད་ནས།
སྒོ་བ་དཔོན་ཀྱི་བཀའ་ཉན་པའི་སྒོ་ནས་དམ་ལ་བཞག་པར་བསམས་ཏེ། འདི་ནི་ཅ་ལྷུང་དང་
པོ་ལ་བྱད་པར་དུ་དམ་ལ་བཞག་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ལྷ་མ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་བདག་ལ་དབབ་ཏུ་གསོལ།
ཞེས་ལན་གསུམ་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ། སྤྱི་ཕྱི་ལོ་བསང་། སྤྱ་སྤྱ་ལས་སྟོང་པར་སྐྱངས། སྟོང་པའི་ངང་ལས་
རང་ཉིད་སྤྱི་ལས་དོ་རྩེ་སྤྱི་གིས་མཆན་པ་ལས་དཔའ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་སྐྱུ་མདོག་
མཐེང་ནག་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་གྱིས་བྱི་བྱག་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པ་གཡོན་བརྒྱང་གི་
སྟབས་གྱིས་བཞུགས་པར་གྱུར་བའི་སྤྱི་བོར་བེ་ལས་བྱུང་བའི་ཆུང་དཀྱིལ་འཁོར་དཀར་པོ་
ལྷུ་པོ་བྱམ་པས་མཆན་པ་ལ་ཏུ་སྟོང་གར་ཡི་ལས་བྱུང་བའི་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱུ་བཞི་བ་
སེར་པོ་བྱར་དུ་དོ་རྩེ་ཅེ་གཙུ་མ་པས་མཆན་པ་ལ་སྤྱི། ལྟེ་བར་རི་ལས་བྱུང་བའི་མའི་དཀྱིལ་
འཁོར་བྱར་གསུམ་པ་དམར་པོ་རྒྱ་ཞིང་འབར་བ་ལ་ལྷུ་རྒྱ་ལའི་འོག་ཏུ་ཡི་ལས་བྱུང་བའི་
ཆུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོན་པོ་གཡོ་བ་གཞུང་དབྱིབས་ན་ཐ་མར་བ་དན་གྱིས་མཆན་པ་ལ་
རྩི་ལྷག་ཅིང་བཐོད་པར་དཀར་བའི་གཟུགས་ཅན་ཆུང་གིས་བསྐྱོད་པས་ལྟེ་བའི་མའི་གནས་
སུ་བྱིན་པ། ལྷར་ཡང་ཆུང་གིས་བསྐྱོད་པས་སྟོང་གའི་ས་འབར་བར་གྱུར་ཏེ། སྤྱི་བོའི་ཆུ་ལས་
བདུད་ཅིང་ཆོགས་བབས་པས་ཆེན་པར་གྱུར་གྱུར་བསམས་ནས། ཨོ་སྤྱི་ཕྱི་ལོ་གི་ཏུ་ན་ན་སྤྱི་སྤྱི་
པར་པར། ལྷ་བེ་ལ་ཡི་སྟོན་ལ། ར་ར་ར་ར། ལྷ་ལ་ཡ། ལྷ་ལ་ཡ། སྤྱི་ཏུ་ལྷ་རྩི་སྤྱི་པར། ཅེས་
ལན་མང་དུ་བརྗོད་པས་ཡེ་ཤེས་དབབ། དེའི་ཆོ་སྒོ་བ་མ་ཆུང་གིས་འཛིགས་པའི་དམིགས་པ་དང་ལྷ་མ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་

ཀྱི་ད་རྒྱལ་བརྟན་པོས། གཡས་དོ་རྩེ་གསོར་ཞིང་། གཡོན་ཟླ་བ་དཔོན་པ་དང་། བདུག་ཇས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བདུགས།
སློབ་མའི་ལུས་ཀྱི་ནང་གི་མའི་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་པས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་
འངས་དཔལ་གཤེན་རྩེའི་གཤེད་ཀྱི་ནམ་པར་སྐྱེན་པར་ཉེ་ཆར་བཞེན་དུ་པབ་ནས་ཐེམ་པར་བསམ་པ་རྒྱ་མཆོན་པོའི་
བཞེད་པ་ཡང་སློབ་མ་ལ་སློད་བསྐྱོམ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་པའི་ཆོ། གསུང་བབས་ན་དགོ་དང་མི་དགོ་བ་ལུང་དུ་
སྟོན་པ་དང་། ལུགས་བབས་ན་འཛིག་ཉེན་གསུམ་དུ་གཏོགས་པ་ཤེས། སྐྱེ་བབས་ན་ནམ་མཁའ་ལ་འཕར་བ་སོགས་ཀྱི་
ཕེབས་ལྟགས་ཆེ་ཆུང་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཞིག་འབྱུང་བར་གསུངས་ལ། ཉ་ཅང་འཕར་ཆེ་ན། དེའི་མགོའི་སྤྲེང་དུ་ལི་ལས་བྱུང་
བའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲ་ཆོགས་དོ་རྩེས་མནན་པར་བསྐྱོམ་ན་འགྲུལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་མགོ་པོར་དོ་རྩེ་བཞག་ལ།
ཉིལ་བཟླ། ཞེས་བརྗོད་ནས་ཕྱིན་ཆུབས་བརྟན་པར་བྱ། དེ་ནས་སློབ་མའི་མིག་དང་བསལ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་སྤྲེང་
གི་བར་སྤང་ལ་ཉར་ཀྱིས་བལྟར་བཅུག་ནས། ཁྱོད་ཀྱི་མིག་ལ་རྩེ་ལྟར་སྤང་ཞེས་ཟེས་ལ། དཀར་མེར་དམར་སྟོ་སྤང་ཟེར་
(༩༧)ན་རིམ་པ་བཞེན་ཞེ་རྒྱས་དབང་བླ་གི་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་གོ་བར་བྱ། དེ་ནས་སྒྲ་མས་དཀྱིལ་
འཁོར་ཀྱི་ཤར་སྒྲའི་ཐད་དུ་འགྲེངས་ནས། ཡང་དག་པ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་འདྲི། །བདག་གིས་སློབ་མ་
བཅུག་པ་འདྲི། །ལྟ་ནམས་རིགས་ཀྱི་རིམ་པ་ནི། །བསོད་ནམས་རི་ལྟ་དེ་ལྟར་ཤོག། འདྲི་
ཡི་དངོས་གྲུབ་རི་ལྟར་འགྱུར། །རིགས་ནི་གང་གི་སྟོན་དུ་འགྱུར། །བསོད་ནམས་མཐུ་ཡང་རི་
འབྲ་བ། །དེ་འབྲ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གྱུར་ཅིག། །ཅེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་ནས་བདེན་པའི་ཕྱིན་ཆུབས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤར་ཕྱིན་པའི་མེ་ཉོག་གི་ཕྱེད་བ། སྒྲ་མས་ཉི་ཞེས་བསྐྱགས་པ་ལས་མེ་ཉོག་གཅིག་བཏོན་ཉེ་རིན་
པོ་ཆེའི་ཕྱེད་བར་མོས་པ་ཐལ་མོ་སྐྱར་བའི་བར་དུ་སྤྱིན་པར་བསམས་ནས། རང་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་ནང་དུ་
ཞུགས། གཙོ་པོའི་མདུན་དུ་གནས་པར་གྱུར་པར་མོས། གུས་པ་ཆེན་པོ་སྟོན་དུ་འཕྲོ་བས་གཙོ་པོའི་དབུ་ལ་
རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱེད་བ་ལུལ་བར་བསམས་ནས། བླ་ཉི་མ་བཟླ་རྟོེ་ ཞེས་བརྗོད་དེ་མེ་ཉོག་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དོར། གཞན་ལ་
དབང་བསྐྱར་བའི་ཆེ་གཙོ་པོའི་སྐུ་ལ་ཤོག་ན་སྐྱར་དུ་འགྲུབ་ཅིང་། ལྷའི་སྐུ་བཞོད་པའི་མཛོད་སྐུ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཤོག་ན་ལྷག་
ཆེན་ལ་སོགས་པའི་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་། སྐུ་ལས་ཉ་ཅང་རིང་ན་ཡུན་རིང་པོས་འབྱུང་བ་ལ་ཉེ་ན་སྐྱར་རོ། །ཅིག་པའི་ཕྱིར་
སྐྱར་ན་ལན་གསུམ་བསྐྱར། ཡང་ཕྱིར་སྐྱར་ན་དངོས་གྲུབ་ལྟ་མོ་འབྱུང་། འདི་ལ་བ་བས་མི་བཟུང་བར་བཤད། རྩོམ་པའི་ནང་

འཛིགས་བྱེད་དཔའ་གཅིག་གི་ཆོ་གའི་ངག་འདོན་བདུན་དབུང་གྱེ་མར་འཐག་པའི་འཁྲུལ་འཁོར།

དུ་ལྷུང་ན་ཆེགས་ཆེན་པོས་འབྲུག་ལ། དེའི་བྱིར་ལྷུང་ན་དངོས་གྲུབ་མེད་ཅིང་། དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་རེ་ཞིག་མ་བསྟན་པར་
སྒྲགས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པས་སྒྲུལ་བ་དང་ལྡན་པར་བྱས་ནས་བྱིས་གཞུག་པར་གསུངས། གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ནས་དེ་དང་
ཅིག་པ་ལ་མེ་ཉོག་ལྷུང་བ་ལ་ཡང་ཞི་བའི་སྦྱོན་སྟེན་གྲས་ནས་གཞུག་པར་བཤད། དེ་ནས་མེ་ཉོག་(༡༢ན)དེ་སྔར་གྱི་མེ་ཉོག་
ཐོང་བ་དང་ལྡན་ཅིག་པར། སློབ་མའི་མགོ་བོར་བཅིངས་ནས། ཨོྃ་བྲ་ཉི་གྱི་རྩ་སྟོ་ཨི་མི་སཏྲ་མཏྲ་བྲ་ལ། ཞེས་
བརྗོད། དེ་ནི་སེམས་དཔའ་སྟོབས་པོ་ཆེ་ཞེས་ལྟ་ལ་བོས་ནས། སློབ་མ་འདི་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་རྩེས་སུ་བཟུང་ཞིག །
ཅེས་ལྟ་ལ་སློབ་མ་གཏད་པས་ལྟ་དེས་སློབ་མ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་རྩེས་སུ་བཟུང་བའི་ཐབས་ཐབས་མོ་དང་། རིགས་ཀྱི་བྲི་མ་
འཁྲུད་པའི་རྩས་པ་འཛོག་པ་སྟེ་མེ་ཉོག་ཐོང་བའི་དབང་བསྐྱར་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནས་རང་གི་སྦྱིང་གར་ཆོ་བ་ལ་རྩྱུ།
དབྱལ་བར་རྒྱ། མིག་གཉིས་ལ་ཨོྃ་འོད་ཟེར་འབར་བ་རེ་རེ་བསམས་ལ། ཨོྃ་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་
དེང་ཁྱོད་གྱི། །མིག་འབྱེད་པར་ནི་བཙོན་པར་མཛད། །སྤྱེ་བས་ཐམས་ཅད་མཐོང་འགྱུར་
བ། །རྡོ་རྗེའི་མིག་ནི་སྒྲ་ན་མེད། །ཅེས་བརྗོད་ནས་མ་རིག་པའི་སྤྱིབ་གཡོགས་དང་མིག་དར་ལྡན་ཅིག་ཏུ་སྤྱེ་བར་
བསམ། ད་ནི་དད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་སུ། །དཀྱིལ་འཁོར་འདི་དེ་ཉིད་ལ་སྟོས། །ཁྱོད་ནི་སངས་
རྒྱུ་རིགས་སུ་སྦྱེས། །ཕྱག་རྒྱ་སྒྲགས་ཀྱིས་བྱིན་ཀྱིས་བཅུབས། །དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ནི་སྤྱན་
སུམ་ཆོགས། །དམ་ཆོག་མཆོག་ཏུ་ཁྱོད་འགྱུར་གྱིས། །རྡོ་རྗེ་བསྐྱེ་ཅེ་རྩལ་བས། །གསང་
སྒྲགས་ནམས་ལ་སྦྱབ་བ་གྱིས། །ཉེ་བཟོ་སྤྱ་བྱ། ཞེས་སྒྲ་མས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བསྟན་བར་བསྐྱུལ་ནས་བསྟན་
པའི་རིམ་པ་ལྟར་བསམས་ལ། དེ་ཡང་སྤྱི་རྩལ་ཏུ་དུར་ཁྱོད་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་
བའི་བསྐྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་མེ་རི་དང་བཅས་པའི་ནང་དུ་གཞུགས་ཡས་ཁང་གྲུ་བཞི་སྟོ་བཞི་
མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་དབུས་སུ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཞལ་ཕྱག་ཡོངས་
སུ་རྫོགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཉེན་དང་བཞེན་པར་བཅས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་(༡༣བ)མངོན་སུམ་
དུ་མཐོང་བར་གྱུར་པར་མོས་ནས། ཨོྃ། རྡོ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོར་བདག་
ཞུགས་སོ། །ཨོྃ། རྣལ་འབྱོར་དཀྱིལ་འཁོར་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་བདག་གིས་མཐོང་། །ཨོྃ།
གསང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོར་བདག་དབང་བསྐྱུར། །ས་མ་ཡ་རྟོ་རྟོ་རྟོ་

ཞེས་བརྗོད་དེ། དེ་དག་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པའི་སྒྲོར་རོ། །

གཉིས་པ་ཞུགས་ནས་དབང་སྒྲུབ་པ་ལ་བཞི། བུམ་པ། གསང་བ། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས། དབང་བཞི་པའོ། །དང་པོ་
ལ་གཉིས། བུམ་མོང་བ་རྩོམ་སྒྲོམ་མའི་དབང་དང་། བུམ་མོང་མ་ཡིན་བ་རྩོམ་དཔོན་གྱི་དབང་རོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ། རྒྱ་
ཅོད་པར། རྩོམ་སྒྲོམ་མའི་དབང་རོ། །དང་པོ་ནི། རིག་པའི་དབང་ལྷ་ཞུ་བའི་དོན་དུ་མཐུམ་སྤྲུལ། བུམ་མོ་གཡས་
པའི་ལྷ་ང་ས་ལ་བཅུགས་མེ་རྟག་གི་སྒྲིམ་པས་ཐལ་མོ་སྦྲར་ལ། སངས་རྒྱས་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་ཡིས། །རྩོམ་
སྒྲོམ་དཔལ་དབང་བསྐྱར་ལྟར། །བདག་ཀྱང་མགོན་པོས་དབང་བསྐྱར་ཞིང་། །མཆོག་
ཀྱང་བདག་ལ་སྦྱལ་དུ་གསོལ། །ཞེས་ལན་གསུམ་གྱིས་རིག་པའི་དབང་ལྷའི་དོན་དུ་གསོལ་བ་བཅུག། དེ་ནས་
སྒྲོམ་དཔོན་དུ་རི་ཀ་པ་སོགས་གྱིས་སྒྲུབ་དང་སྒྲོམ་མ་དང་དབང་རྩམ་གསུམ་ག་དབང་སོ་སོའི་སྐབས་ཀྱི་རིགས་སོ་སོར་
བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་དང་། སྒྲོམ་དཔོན་ཨ་ཁབ་སོགས་སྒྲུབ་མ་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་མི་འཕོ་ཞིང་སྒྲོམ་མ་དང་དབང་རྩམ་གྱི་
དམིགས་པ་འཕོ་བར་བཞེད་པ་གཉིས་ལས་འདིར་གྱི་མ་ལྟར། སྒྲུབ་གཙུག་པོའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྷན་པ་གཅིག་ཤུས་ཆོག་
ལ། སྒྲོམ་མ་དང་དབང་རྩམ་རིགས་སོ་སོར་བསྐྱེད་དགོས་ཤིང་། སྒྲོམ་མ་ལ་ཡང་ནང་དབང་བསྐྱར་བ་དང་མ་བསྐྱར་བའི་
ལུགས་གཉིས་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་བླ་བ་ཆད་ལྷན་གྱི་བཞེད་པར་བྱུང་བ་ལས། དཀྱིལ་ཆོག་རིན་ཆེན་སྒྲུབ་པར། གསང་
བ་འདུས་པའི་ཅ་རྒྱུད་དང་། སྒྲོམ་དཔོན་ཨ་རྒྱ་སོགས་(༡༩ན)ཀྱི་རྩམ་སྦྱུ་འབྲངས་ནས། ནང་དབང་སྒྲོམ་དུ་བསྐྱར་བར་
གསུངས་པ་བཞིན་སྐབས་འདིར་ཡང་འོག་གི་གསང་དབང་གི་རིགས་འགྲེ་སྦྲར་ཏེ་དེ་རིམ་པ་བཞིན་བྱས་ནའང་མི་རུང་
བ་མེད་འདྲ་མོད། འོན་ཀྱང་འདིར་ཡུམ་མེད་པའི་སྐབས་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་མཛད་པ་བཞིན་འགོད་པར་བྱའོ། །
འོ་འོ་འོ་འོ་ལས་སྤྲུལ་དང་། བསང་རྩམ་རང་དང་དབང་རྩམ་བྱམ་རྩམ་གཉིས་ཀ་ལ་བསང་། སྦྱ་སྦྱ་ལྷས་སྦྱང་པར་
སྦྱངས། བདག་དང་དབང་རྩམ་བྱམ་རྩམ་སྦྱང་པ་ཉིད་དུ་བྱུང་། སྦྱང་པའི་རང་ལས་སྦྱི་དང་རྩོམ་
ལས་མི་བསྐྱེད་པ་སྦྱོར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཤུག་གཉིས་ཀྱིས་རྩོམ་སྒྲོམ་མའི་དབང་བྱིལ་བྱ་འཛིན་པས་ཡུམ་
སྦྱ་མ་གྱི་སྦྱོར་མོ་གྱི་བྱུག་དང་མོད་པ་འཛིན་པ་ལ་འབྱུང་བ། སྒྲུབ་དང་གཙུག་པོ་ཐ་མི་དད་
པའི་བྱུགས་ཀའི་སྦྱི་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་བསྒྲོམས་པ་དང་འདྲ་བའི་
ཡེ་ཤེས་པ་དང་། དབང་གི་ལྷ་རྣམས་སྦྱར་བྱངས། གཉིས་སྦྱ་མེད་པར་བྱུང་། སྒྲུབ་དང་གཙུག་

བོ་ཐ་མི་དད་པའི་ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བ་ཡལ་
ཡུམ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྤྱན་དངས། ཨྱི་སྐྱ་ཏ་ཐ་ག་ཏ་ཨྱྱི། ཐ་ཏྲི། སུཤེ། བས། འཤྲ་
པ་རྩྭ་རྩྭ་སྤྲུ། རྩོ་རྩོ་ཅན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ལ། །འགྲོ་བ་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་དབང་། །ཡོན་
ཏན་འབྱུང་གནས་རི་ལྟར་སྦྲུལ། །དེ་ལྟར་འདི་ལ་སྦྲུལ་དུ་གསོལ། །ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་
པས། ནམ་མཁའི་རྒྱལ་བ་ཡལ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས། འདོད་ཆགས་ཆེན་པོའི་མེས་ཁྱེ་
བའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གྱིས་རང་ཉིད་མི་བསྐྱོད་པར་བྱས་པ་ལ་དབང་བསྐྱར། དབང་གི་
ལྷ་རྣམས་གྱིས་དབང་རྩལ་གྱི་ལྷ་ལ་དབང་བསྐྱར། མི་བསྐྱོད་པས་དབུ་(༡༣བ)བརྒྱན་པར་
གྱུར། དབང་རྩལ་གྱི་ལྷ་ལ། ཨྱི་སྐྱ་ཏ་ཐ་ག་ཏ་ཨྱྱི་བས། འཤྲ་པ་རྩྭ་རྩྭ་སྤྲུ། ཞེས་བའི་བར་གྱིས་
མཆོད། མི་བསྐྱོད་པ་ཡལ་ཡུམ་ཁྱེ་བ་ལས་བྱང་བའི་དབང་རྩལ་ཆུར་གྱུར་པར་བསམ། དེ་ནས་
སྟོབ་མ་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་བསྐྱབས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་པ་རྣམས་གྱིས་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་དགོངས་པ་གཏོད་པ་ཅུ་
ལས་དངོས་སུ་དབང་བསྐྱར་བའི་བྱ་བ་མི་མཛད་ཅིང་། དབང་རེ་རེ་བཞིན་དངོས་སུ་དབང་བསྐྱར་བའི་ལྷ་གསར་བ་སྤྱན་
འཛིན་དགོས་པས་ན། ལྷ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི་ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་རྒྱལ་བ་
འཁོར་བཅས་ཐམས་ཅད་རང་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྐྱལ་ཏེ་སྤྱན་དངས་པ་རྣམས་
ནམ་མཁར་བཞུགས། བསྐྱབས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་པ་རྣམས་གྱིས་དབང་བསྐྱར་པའི་དགོངས་
པ་མཛད། སྤྱན་མ་ལ་སོགས་པའི་རིག་མ་དང་བཅས་པ་ནམ་མཁར་བཞུགས་པ་རྣམས་གྱིས་
གདུགས་དང་རྒྱལ་མཆན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་གི་སྟེང་ཕྱོགས་སུ་འཛིན། ལྷ་གར་མཛད་
ཅིང་རོལ་མོ་བརྒྱད་། མེ་ཏོག་དང་གྲུར་ཀུམ་ལ་སོགས་པའི་ཆར་འབབས། ཐུག་གིས་ཅུང་
ཟད་ཡོ་བར་བཟུང་བའི་བུམ་པ་དཀར་པོ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གྱི་བདུན་ཅིས་གང་བ་རྣམས་
གྱིས་དབང་བསྐྱར། གཟུགས་རྩོ་རྩོ་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གྱིས་བཟ་ཤིས་གྱི་སྤྱད་བྱངས་
གྱི་ཤིས་པ་བརྩོད། ཁོ་བོ་རྣམས་ཕྱོགས་མཆོམས་སུ་འཁོད་ནས་བགེགས་བསྐྱོད་པར་གྱུར་
པར་བསམ། བཟ་ཤིས་གང་ཞིག་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྟིང་ལ་གནས། །ཀུན་གྱི་བདག་ཉིད་དམ་

པའི་རིགས་རྣམས་ཀྱི་ནི་རྩེ། །མ་ལུས་སེམས་ཅན་སྦྱེད་བྱེད་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། །བཟ་ཤེས་
དེས་ནི་དེ་རིང་ཁྱོད་ལ་དབང་རབ་བསྐྱར། །ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། སྟོན་རིགས་གཞན་ལྗེའི་(༡༩)ཤེས་བརྗོད་
ཀྱང་ཆང་མ་བྱ། དེ་ནས་སྟོབ་དཔོན་གྱིས། དབང་བསྐྱར་དོ་རྩེ་ཆེན་པོ་སྟེ། །ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་ཕྱག་
བྱས་པ། །སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་གསང་གསུམ་པའི། །གནས་ལས་བྱུང་བ་སྦྱོན་པར་བྱ། །ཨོ་
ལྷ་བཟོ་ལྷ་དྲ་ཀ་ཨ་ཟླ་ཉི་ཧྲུ་ཧྲུ་སྤྱ་རྟ་ཨ་ཉི། ཞེས་བརྗོད་ནས་དོ་རྩེ་དང་བཅས་པའི་བུམ་པའི་ཁ་རྒྱན་ལག་
པ་གཡས་པའི་དོ་རྩེ་ཁ་རྒྱན་གྱིས་བཟུང་ལ། དེས་རྒྱ་མངས་ཉེ་དོ་རྩེའི་ཅེ་མོས་སྦྱོ་བོར་ལྷག་པའམ། དེ་ལྟར་མི་བདེ་ན་རྣམ་རྒྱལ་
ཀྱི་རྒྱ་དྲུང་ཆོས་ལ་སོགས་པར་ལྷགས་པས་སྦྱོ་བོ་ནས་དབང་བསྐྱར་ཀྱང་བྱུང་ཞིང་། བུམ་པའི་རྒྱ་ལག་ཏུ་ལྷག་ནས་འཕྱར་བྱ་
འབྲུག་པའང་བྱུང་། དམིགས་པ་ནི། བུམ་པའི་རྒྱས་དབང་བསྐྱར་བས་ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་གང་། ཆེ་རབས་ཐོག་མེད་
ནས་བསགས་པའི་སྤྱི་གླིབ་ཐམས་ཅད་བྱུང་ཞིང་དག །བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སྦྱེས། ཞེ་སྤང་སྤངས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་
ཡེ་ཤེས་མཛོན་དུ་བྱས། མི་བསྐྱོད་པའི་བསྐྱོམ་བསྐྱས་བསྐྱབ་པ་སོགས་ལ་དབང་བར་བྱས་བྱུང་སྟུང་བ་དང་། དམའ་མཐའ་
འང་རྒྱ་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སྦྱེས་བྱུང་སྟུང་བ་བྱེད། དེ་ལྟར་བདུད་ཅིའི་རྒྱས་དབང་
བསྐྱར། ལུས་ཐམས་ཅད་གང་། བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཐོང་། དེ་མ་ཐམས་ཅད་དག །རྒྱའི་ལྷག་མ་
སྦྱོ་གཙུག་ཏུ་འབྲེལ་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་མི་བསྐྱོད་པས་དབུ་བརྒྱན་པར་གྱུར་པར་བསམ།
དེ་ནས། ལྷ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི་ཐུགས་ཀའི་རྩྱ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་དབང་གི་ལྷ་རྣམས་
སྦྱོན་བྱངས། རོ་རྩྱ་བོ་རོ་རོ་རོ་གི་བ་སྦྱའི་སྟོན་ནས་ཐིམ་པར་གྱུར་པར་བསམས་ནས། ཨོ་སར་ཏ་
ཐ་ག་ཏ་ཨ་རྒྱ་ནས། འཕྲ་བ་ཏི་རྩྱ་རྩྱ་སྤྱ། ཞེས་པས་མཚོད། རྒྱ་དབང་གི་དག་པ་ནི། དེ་ལྟར་མི་བསྐྱོད་
པ་རྒྱའི་དབང་ཐོབ། ཞེ་སྤང་གི་དེ་མ་སྤངས། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་གནས་བསྐྱར། ཆོས་ཀྱི་
(༡༩)དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མཛོན་དུ་བྱས། །མི་བསྐྱོད་པ་དང་། དེའི་རིགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་
བསྐྱབ་པ་ལ་དབང་བར་བྱས་སོ། །ཞེས་བརྗོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི་གསེར་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱས་པའི་དབང་རྣམས་ཅོད་པན་བཞགས། རྩི་ལྷུངས་བསང་། ལྷ་བྲུ་ལས་
སྤངས། བདག་དང་དབང་རྣམས་ཅོད་པན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། སྟོང་པའི་ངང་ལས་རྩྱ་དང་རིན་པོ་

ཆེ་ལས་རིན་འབྱུང་སེར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེ་དང་བྲིལ་བུ་འཛིན་པས་
ཡུམ་རིན་ཆེན་སྒྲོལ་མ་སེར་མོ་གི་གྲུག་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པ་ལ་འཁྱུད་པ། ལྷ་མ་དང་གཙོ་བོ་
ཐ་མི་དད་པའི་སྤྱགས་ཀའི་རྩྭ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཞེས་པ་ནས། གཉིས་སུ་མེད་པར་གྱུར། ལྷ་མ་
དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི་སྤྱགས་ཀའི་རྩྭ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྤྱགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་ཞེས་
པ་ནས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་རང་ཉིད་རིན་འབྱུང་དུ་བྱས་པ་ལ་དབང་བསྐྱུར། དབང་གི་
ལྷ་ནམས་ཀྱིས་དབང་རྒྱས་ཀྱི་ལྷ་ལ་དབང་བསྐྱུར། རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་གྱིས་དབྱུ་བརྒྱན་པར་
གྱུར་པར་བསམ། ཨོ་སྒྲ་ཏ་སྒྲ་ག་ཏ་ཨ་རྒྱ་ནས། འཤྲའི་བར་གྱིས་མཆོད། རིན་འབྱུང་ཡབ་ཡུམ་ཁྱེ་བ་
ལས་བྱུང་བའི་དབང་རྒྱས་ཅོད་པར་དུ་གྱུར་པར་བསམ། ལྷ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི་སྤྱགས་
ཀའི་རྩྭ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་རྒྱལ་བ་འཁོར་བཅས་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་ནས། བགཟགས་བསྐྱེད་པར་
གྱུར། ཅེས་པའི་བར་དང་། བཟ་ཤེས་གང་ཞིག་མ་ལུས་རིན་ཆེན་རིགས་དང་ལྡན། །ཤོངས་པའི་
སྤྱག་བསྐྱེད་གྲོལ་བར་ཡོངས་སུ་རབ་བཙོན་ཞིང་། །ཞིངས་པའི་བྲིལ་མནན་འགོ་བ་ཡོངས་
སུ་སྐྱོང་མཛད་པ། །བཟ་ཤེས་དེས་ནི་དེ་རིང་ཁྱོད་ལ་དབང་རབ་བསྐྱུར། །ཞེས་ཤེས་པ་བཟོད། དེ་
ནས། དབང་བསྐྱུར་དོ་རྗེའི་མཛུགས། (༡༥ན)ཨོ་བཟོ་རྒྱ་ལ་སུ་ཀུ་ཏ་ཨ་རྒྱ་ཤི་རྩ་མི། ཞེས་བཟོད་
དེ། དབྱ་རྒྱན་དར་དབྱངས་དང་བཅས་པ་མགོ་བོར་བཅེངས་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་རིགས་ཀྱི་བདག་པོའི་
ཅོད་པན་ལ་བཞུགས་པར་བསམ། དེ་ལྟར་ཅོད་པན་གྱི་དབང་བསྐྱུར་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་སྐྱོང་གི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་
པ་སོགས་ཀྱི་མོས་པ་བྱ། དབང་བསྐྱུར་དོ་རྗེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཛུགས། །ཨོ་ཨྲུམ་ཐ་ཏ་སྒྲ་ག་ཏ་ཨ་རྒྱ་ཤི་
ཀ་ས་མ་ཡ་བྱི་ཡེ་རྩྭ་སྒྲ། ཞེས་པས་མཐའ་རྟེན་གྱི་རྩ་དབང་བསྐྱུར། དེ་ལྟར་བདུད་ཅིའི་ཆུས་དབང་
བསྐྱུར། ཞེས་པ་ནས། ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་གྱིས་དབྱུ་བརྒྱན་པར་གྱུར།
ལྷ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི་སྤྱགས་ཀའི་རྩྭ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཞེས་པ་ནས། འཤྲ་བྲ་རྩྭ་རྩྭ་
རྩྭ་སྒྲ། ཞེས་པའི་བར་དང་། དེ་ལྟར་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་ཅོད་པན་གྱི་དབང་ཐོབ། ང་རྒྱལ་དང་
སེར་སྤྱའི་བྲི་མ་སྐྱེས། ཆོར་བའི་ཕྱང་པོ་གནས་བསྐྱུར། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་

དུ་བྱས། རིན་ཆེན་འབྲུང་ལྷན་དང་དེའི་རིགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་བསྐྱབ་པ་ལ་དབང་བར་བྱས་
སོ། །ཞེས་དག་པ་བཟོད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྤྱི་ལོ་ལྔ་པ་ལ། སྤ་བླ་ལས་སྟོང་པར་སྦྱངས། བདག་དང་དབང་ཚུལ་དོན་རྟོག་
པ་ཉིད་དུ་གྱུར། སྟོང་པའི་ངང་ལས་སྤྱི་དང་པལ་ལས་འོད་དཔག་མེད་དམར་པོ་ཞལ་གཅིག་
བྱལ་གཉིས་ཀྱིས་པལ་དང་བེལ་བྱ་འཛིན་པས་ཡུམ་གོས་དཀར་མོ་དམར་མོ་གི་གྲུག་ང་
མོད་པ་འཛིན་པ་ལ་འབྱུང་བ། ལྷ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི་བྱུགས་ཀའི་རྩྭ་གི་འོད་ཟེར་
ཀྱིས་ཞེས་པ་ནས། དབང་གི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་ཚུལ་ཀྱི་ལྷ་ལ་དབང་བསྐྱར། ཞེས་པའི་བར་ལྷ་
བཞེན་ལ། འོད་དཔག་མེད་ཀྱིས་དབྱེ་(༡༥)བརྒྱན་པར་གྱུར། ཨོ་སམ་ཏ་ཐུ་ག་ཏ་ཨཱྲི་ནས།
འཕྲུལ་བར་ཀྱིས་མཆོད། འོད་དཔག་མེད་ཡལ་ཡུམ་ཁུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་དབང་ཚུལ་དོན་རྟོག་གྱུར་
པར་བསམ། ལྷ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི་བྱུགས་ཀའི་རྩྭ་གི་འོད་ཟེར་ཀྱིས་རྒྱལ་བ་འཁོར་
བཅས་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་ནས། བགལས་བསྐྱད་པར་གྱུར། ཅེས་པའི་བར་དང་། བཟ་ཤིས་གང་
ཞིག་མ་ལུས་པལ་ལྷའི་རིགས་དང་ལྷན། །འཛིན་ཉེན་དབང་བྱུག་སྲིད་པའི་བ་པ་འཛོམས་པ་
སོ། །ཆགས་པས་བེལ་མནན་འགྲོ་བ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་མཛད་པ། །བཟ་ཤིས་དེས་ནི་དེ་རིང་
ཁྱོད་ལ་དབང་རབ་བསྐྱར། །ཞེས་བཟོད། དབང་བསྐྱར་དོན་རྟོག་མཁུག་ཏུ། སངས་རྒྱུ་ཀྱན་གྱི་དོ་
རྩེ་ཡི། །དབང་གིས་དེ་རིང་ཁྱོད་དབང་བསྐྱར། །འདི་དེ་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཉིད། །དོ་
རྩེ་རབ་ཏུ་གྲུབ་བྱིར་བྱུང་། །ཞེས་བཟོད་དེ་དོན་རྟོག་གི་མཁུག་པ། སྤྱི་བོ་གསུམ་ལ་རེག་ནས། ལག་བ་གཡས་
སུ་གཏད་པར་མོས་རྩེས། ལྷའི་ང་རྒྱལ་དང་བཅས་སྟེམས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་དོན་རྟོག་ལས་གསོར། དེ་ལྷ་དབང་བསྐྱར་
བ་ལ་བཞེན་ནས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སྟེས་པ་སོགས་ཀྱི་མོས་པ་བྱེད། དབང་བསྐྱར་དོན་རྟོག་པོ་སྟེ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་མཐའ་ཉེན་གྱི་རྒྱ་དབང་ལྷ་བཞེན་ལ། འོད་དཔག་ཏུ་མེད་པས་དབྱེ་བརྒྱན་པར་གྱུར། ཅེས་པ་
དང་། དབང་ལྷ་བསྟེམ་པ་དང་མཆོད་པ་སོགས་ཀྱང་སྤར་དང་འབྲ། དག་པ་ནི། དེ་ལྷ་འོད་དཔག་མེད་དོན་རྟོག་
དབང་ཐོབ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་བྱི་མ་སྦྱངས། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གནས་བསྐྱར། མོ་སོར་

རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས། འོད་དཔག་མེད་དང་དེའི་རིགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་བསྐྱབ་
པ་ལ་དབང་བར་བྱས་སོ། །ཞེས་བཞིན།

མཁེ་པ་ནི། རྩི་ཕྱི་མ་བསང་། སྤྱ་བྱ་ལས་སྟོང་པར་སྦྱངས། བདག་དང་དབང་མས་དེའི་བྱ་སྟོང་པ་
ཉིད་དུ་(༡༩༦)གྱུར། སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཁྱི་དང་རལ་གྱི་ལས་དོན་གྲུབ་ལྡང་གྱུ་ཞལ་གཅིག་
བྱག་གཉིས་ཀྱིས་རལ་གྱི་དང་དེའི་བྱ་འཛིན་པས། དུམ་དམ་ཆོག་སྒྲོལ་མ་ལྡང་གྱུ་གྱི་གྲག་
དང་ཐོད་པ་འཛིན་པ་ལ་འཁྱུད་པ། ལྷ་མ་དང་གཙོ་མོ་ཐ་མི་དད་པའི་བྱགས་ཀའི་རྩྭ་གི་འོད་
ཟེར་གྱིས་ཞེས་པ་ནས། དབང་གི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་མས་ཀྱི་ལྷ་ལ་དབང་བསྐྱར་ཞེས་པའི་བར་
དང་། དོན་ཡོན་གྲུབ་པས་དབུ་བརྒྱན་པར་གྱུར། ཅེས་དང་། མཆོད་པ་ཡང་སྤར་བཞིན་བྱས་ཇིས། དོན་
གྲུབ་ཡབ་ལུམ་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་དབང་མས་དེའི་བྱར་གྱུར་པར་བསམ། ལྷ་མ་དང་གཙོ་
མོ་ཐ་མི་དད་པའི་བྱགས་ཀའི་རྩྭ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཞེས་པ་ནས། བགལས་བསྐྱད་པར་གྱུར།
བཟ་ཤེས་གང་ཞིག་མ་ལུས་ལས་ཀྱི་རིགས་དང་ལྷན། །བཅེ་བའི་བདག་ཉིད་ལོག་པར་ལྷ་
བ་ངེས་པར་སྟོངས། །དེ་སྟོང་ཐབས་སྟོན་དེ་ནི་ཀུན་ནས་སེལ་མཛད་པ། །བཟ་ཤེས་ངེས་
ནི་དེ་རིང་ཁྱོད་ལ་དབང་རབ་བསྐྱར། །ཞེས་བཞིན། དབང་བསྐྱར་དོ་ཇི་མཁྲུག་ཏུ། ཨོ་བཟོ་ཨ་རྩི་
པ་ཏི་ཏྱི་ཨ་རྩི་ཏི་རྩི་མི་ཏི་ལྷ་བཟོ་ས་མ་ཡ་སྟོ། །ཞེས་བཞིན་དེ་ལག་པ་གཡོན་དུ་དེའི་བྱ་སྟོན་པར་བསམས་
ནས། ལག་པ་གཉིས་དོར་དེའི་དང་ལྷན་པས་འཁྱུད་པའི་ཚུལ་བྱེད། རིན་ཆེན་སྟེང་བའི་དངོས་ཟིན་ལྷར་ན་དེའི་བྱ་བྱིན་
པའི་འོག་ཏུ་འཁྱུད་པའི་ཚུལ་བྱས་ནས། སྤགས་དེ་བཞིན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྷར་དེའི་བྱའི་དབང་བསྐྱར་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སྤྱེས་པ་སོགས་ཀྱི་མོས་པ་བྱེད། མཐའ་རྟེན་གྱི་ཚུ་དབང་ནས་མཆོད་པའི་བར་སྤར་བཞིན་ལ།
དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་དབུ་བརྒྱན་པར་གྱུར། ཅེས་དང་། དག་པ་ནི། དེ་ལྷར་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་དེའི་
བྱའི་དབང་ཐོབ། ཐག་དོག་གི་དེ་མ་སྦྱངས། (༡༩༧)འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་གནས་བསྐྱར། བྱ་
བསྐྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས། དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་དང་དེའི་རིགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་བསྐྱབ་
པ་ལ་དབང་བར་བྱས་སོ། །ཞེས་བཞིན་དོ། །

ལྷ་པ་ནི། རྩི་ལྷིལ་བསང་། སྐ་བྱ་ལྷ་སྟོང་པར་སྤངས། རང་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། སྟོང་པ་འི་
རང་ལས་ཨོ་དང་འཁོར་ལོ་ལས་རྣམ་སྣང་དཀར་པོ་ཞལ་གཅིག་བྱལ་གཉིས་ཀྱིས་འཁོར་
ལོ་དང་བྲིལ་བུ་འཛིན་པས་ཡུམ་སྤྱན་མ་དཀར་པོ་གི་གྲུག་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པ་ལ་འཁྱུང་
བ། ལྷ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པ་འི་སྤྱགས་ཀའི་རྩྱ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་རང་བཞིན་གྱི་གནས་
ནས་བསྐྱེམས་པ་དང་འབྲེལ་པའི་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་བྱངས། གཉིས་སྤྱུ་མེད་པར་གྱུར། ལྷ་མ་དང་
གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པ་འི་སྤྱགས་ཀའི་རྩྱ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྤྱུགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་ཞེས་
པ་ནས། བྱང་ལྷུབ་གྱི་སེམས་ཀྱིས་རང་ཉིད་རྣམ་སྣང་དུ་བྱས་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་བར་གྱུར་
པར་བསམ། ལྷ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པ་འི་སྤྱགས་ཀའི་རྩྱ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་རྒྱལ་བ་འཁོར་
བཅས་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་ནས། བགེགས་བསྐྱད་པར་གྱུར། བཟ་ཤིས་གང་ཞིག་མཐའ་དག་
འཁོར་ལོ་འི་རིགས་དང་ལྡན། །རྣམ་པར་སྣང་མཛད་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་རྟག་འཕྲོག་
ཅིང་། །རྫོངས་པས་ཟེལ་མནན་འགོ་བ་ཡོངས་སྤྱུ་སྟོང་མཛད་བ། །བཟ་ཤིས་དེ་ནི་དེ་རིང་
ཁྱོད་ལ་དབང་རབ་བསྐྱར། །ཞེས་བཅོད། རྩི་ལ་མཉམ་དུ་མགོ་བོར་བཟུང་ཞིང་། ཨོ་བཟླ་སྤྱ་སྤྱོ་ཨ་རྩི་
ཏི་རྩུ་མི་བཟླ་རྣམ་ཨ་རྩི་ཏེ་ཀ་ཏ། གྱེ་དཔལ་ཆེ་གོ་མོ་རྩོ་རྩོ་ཞེས་བྱ་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའོ། །ཞེས་མིང་དབང་བསྐྱར་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སྤྱེས་པ་སོགས་གྱི་དམིགས་པ་བྱ། དབང་བསྐྱར་རྩོ་རྩོ་
ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཐའ་རྟེན་ལྷ་དབང་དང་དབང་ལྷ་བསྐྱེལ་པ་མཆོད་པ་རྣམས་སྤར་བཞིན་ལ། རྣམ་པར་(༡༧)ན་
སྣང་མཛད་གྱིས་དབུ་བརྒྱན་པར་གྱུར། ཅེས་དང་། དག་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་མིང་
གི་དབང་ཐོབ། གཉི་སྤྱག་གི་བྲི་མ་སྤངས། གཞུགས་གྱི་ཕུང་པོ་གནས་བསྐྱར། མེ་ལོང་ལྷ་
བྱའི་ཡེ་ཤེས་མཛོན་དུ་བྱས། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དང་དེའི་རིགས་ཀྱིས་དངོས་བྱུབ་བསྐྱུབ་
པ་ལ་དབང་བར་བྱས་སོ། །ཞེས་བཅོད། འདི་དག་ལ་རིག་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། རིག་པ་
ཡེ་ཤེས་ལྡེའི་ས་བོན་བྱང་པར་ཅན་བསྐྱེལ་པས་ན་རིག་པའི་དབང་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཅེ་ཅི་ཀླ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་
གྱི་ཅོད་པན་ནམ་མགོ་བོར་བདུད་ཅིའི་ལྷ་རྒྱན་གྱིས་དབང་བསྐྱར་བ་དང་འབྲེལ་བས་ན་ལྷ་ཀ་ལ་ཅོད་པན་གྱི་དབང་ཞེས་

འཛིགས་མེད་དཔལ་གཅིག་གི་ཆོ་གའི་ངག་འདོན་བདུད་དབྱང་ཕྱེ་མར་འཐག་པའི་འཁྲལ་འཁོར།

དག་ནག་སོགས་ལས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དོན་རྒྱུ་དཔལ་ལ་གཉིས། དབང་དངོས་
དང་། དེའི་མཐའ་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མཐུལ་ཕྱལ་ཏེ། གང་གིས་བདག་ནི་ཁྱོད་ཅིན་ལས། །རང་དང་
གཞན་དོན་ལྟ་འགྱུར་བ། །དོན་རྒྱུ་དཔལ་གྱི་ནི་དབང་། །སྟོང་བཅེའི་གཏེར་གྱི་བདག་ལ་
སྟོལ། །ཞེས་ལན་གསུམ་གསོལ་བ་བཏབ། དེ་ནས་སྟོབ་མ་རང་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཤར་ཕྱོགས་སུ་རྩལ་ཆོན་གྱིས་བསྒྲ་
དཀར་པོ་འདབ་བརྒྱད་ཐེས་པའི་སྟོང་དུ་ཤིང་སྟན་ལ་དངོས་སུ་བཞག་པར་མོས། རྩི་ལྷིུམ་བསང་། སྤྲ་བྲུ་མས་སྟོང་
པར་སྦྱངས། རང་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། སྟོང་པའི་ངང་ལས་སེང་གའི་ཁྲིའི་སྟོང་དུ་སྒྲ་ཆོགས་
བསྒྲ་དང་ཆེ་བའི་གདན་ལ་རང་ཉིད་རྩི་དང་དོན་རྒྱུ་ལས་དོན་རྒྱུ་འཆང་དཀར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་
གཉིས་ཀྱིས་དོན་རྒྱུ་ལ་འཛིན་པས་ཡུམ་དོན་རྒྱུ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་མ་དཀར་མོ་གྱི་
གྲག་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པ་ལ་འཁྲུད་པ། ཆེ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དང་པའི་ཐུགས་ཀའི་རྩི་གྱི་འོད་
འོད་ཟེར་གྱིས་རང་བཞིན་གྱི་(༡༧བ)གནས་ནས་བསྟོམས་པ་དང་འདྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་པ་ཐུན་
བྱངས། གཉིས་སུ་མེད་པར་གྱུར། ཆེ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དང་པའི་ཐུགས་ཀའི་རྩི་གྱི་འོད་
ཟེར་གྱིས་ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་རང་ཉིད་དོན་རྒྱུ་
འཆང་དུ་བྱས་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་བར་གྱུར། དེ་ནས་དོན་རྒྱུ་དཔལ་གྱི་དབང་དངོས་གཞི་བསྐྱར་བ་ལ་
དམ་ཆོག་གསུམ་སྟེན་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས་དོན་རྒྱུ་ཐུགས་ཀྱིས་བསང་། སྤྲ་བྲུ་མས་སྟོང་པར་སྦྱངས། དོན་
རྒྱུ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། སྟོང་པའི་ངང་ལས་རྩི་ལས་བྱུང་བའི་དོན་རྒྱུ་ལ། བར་བསམས། ཁམས་
གསུམ་པ་ཡི་རལ་གྱི་ཆེ། །སངས་རྒྱུ་ཀུན་གྱིས་ཕྱག་བྱས་པ། །ལས་ཀྱི་རལ་གྱི་མཆོག་ལྟ་
བུ། །བདུད་ལས་རྒྱལ་བར་བྱ་བྱིར་བྱང་། །ཞེས་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དང་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
རྒྱལ་བའི་ཐུགས་ཀྱི་དོ་བོ་ནི་གསང་བའི་དོན་རྒྱུ་ལ། དེ་བཞུགས་པའི་དོན་རྒྱུ་དོན་རྒྱུ་འཛིན་པ་དོན་རྒྱུ་
ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་ནས་བཟུང་ཞིག། །ཅེས་བཞིན་ནས་ལག་གཡས་སུ་གཏད་པ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་བཞུགས་པའི་སྟོན་ནས་དོན་
རྒྱུ་སེམས་དཔའི་རྒྱལ་གྱིས་དོན་རྒྱུ་འཛིན་ནས་ཐུགས་ཀར་བཟུང་། ཅིལ་བྱ་ཡང་། རྩི་ལྷིུམ་བསང་། སྤྲ་བྲུ་མས་སྟོང་པར་
སྦྱངས། ཅིལ་བྱ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། སྟོང་པའི་ངང་ལས་རྩི་ལས་བྱུང་བའི་ཅིལ་བྱར་གྱུར་པར་བསམས་

ནས། ཤེས་རབ་ཐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཉིད། །རྡོ་རྗེ་བྱིལ་བྱ་རབ་བྱུང་བྱིར། །བྱ་ཡིས་ཡང་དག་གསུ་
བས་ཟུང་། །སྤྱོད་ཀྱིས་སྒོ་བ་མ་བསྐྱ་བར་གྱིས། །ཞེས་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པའི་
སྤྱོད་ཀྱིས་སྒོ་གསུ་བར་སེམས་པའི་སྒོ་ནས་བྱིལ་བྱ་འཛིན་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟུང་
ཞིག །ཅེས་བརྗོད་ནས་བྱིན་ལ། བྱིལ་བྱས་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྤྱོད་ཀྱིས་སྒོ་གསུ་བར་སེམས་པ་(༡༩ན)པ་སོགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅན་
བཞིན་པར། སྤྱིད་པ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བདག་། །རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱིད་བྲལ་བྱས། །རང་བཞིན་དག་པའི་
སེམས་ལྡན་པའི། །སྤྱིད་པ་དམ་པ་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་བརྗོད་དེ་དགོལ། དེ་ནས། ཡིད་
ཀྱི་ལུས་ནི་བརྟན་པ་ཉིད། །བྱུག་རྒྱའི་དམ་ཆོག་རབ་ཏུ་བརྗོད། །གང་གིས་ལུས་ནི་ཐམས་
ཅད་བརྟན། །དེས་ན་བྱུག་རྒྱར་རབ་ཏུ་བསྐྱགས། །རང་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་གསལ་བས་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་བྱུག་རྒྱ་འདུ་བྱས་ནས་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དངོས་བྱུང་ཐམས་ཅད་
བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གོ་བར་བྱས་ཏེ། བྱུག་རྒྱའི་དམ་ཆོག་སྤྱིན། དེ་ནས། རྡོ་རྗེ་ལ་གཉིས་སྤར་རྡོ་རྗེ་ལྟར་བརྗོད་
སྤྱད་པ་བཞིན་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཅན་བཞིན་པས་བཟུང་ནས་སྤྱིང་གར་འཁྱུད་པའི་ཚུལ་བྱས་ཏེ། རང་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་གསལ་བས་
བར་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱུག་རྒྱ་རྡོ་རྗེ་དེ་བྱིངས་ཀྱི་དབང་ལྷག་མ་གསལ་བ་དམིགས་པར་འཁྱུད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་སྟོང་གི་
ཡེ་ཤེས་སྤྱེས་པར་མོས་པའམ་དམའ་མཐའ་འང་བདེ་བ་ཅུམ་སྤྱེས་པའི་མོས་པ་བྱ་ལ། དེ་ཉིད་རྡོ་རྗེ་སྒོ་བ་དཔོན་ཀྱི་དབང་
དངོས་གཞིའོ། །དེ་ནས། ལྷ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི་བྱུགས་ཀའི་རྩྭ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་རྒྱལ་
བ་འཁོར་བཅས་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་ནས། བགོགས་བསྐྱད་པར་གྱུར། ཅེས་པའི་བར་དང་། དབང་
བསྐྱར་རྡོ་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟེ། །ཞེས་པ་ནས། རྒྱའི་ལྷག་མ་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་གནས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་
ལས་མི་བསྐྱོད་པས་དབུ་བརྒྱན་པར་གྱུར། ལྷ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི་བྱུགས་ཀའི་རྩྭ་
གི་འོད་ཟེར་གྱིས་དབང་གི་ལྷ་ནམས་སྤྱན་དངས། རོ་རྩྭ་པི་རྩོ་ རང་གི་ལུས་ཀྱི་བ་སྤྱིའི་སྒོ་
ནས་ཐིམ་པར་གྱུར། ཨོ་སུ་བྲ་ཉིལ་བརྗོད་སྤྱོད། ཞེས་བརྗོད་ནས་མེ་ཉྱག་འཛོམ། ཨོ་སུ་བྲ་ཉ་སྤྱ་ག་ཉ་
ཨ་རྩྭ་ནས། འགྲུའི་བར་གྱིས་མཚོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་(༡༩བ)དུག །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་ལས་ཀྱི་རིམ་པ་བཤད་པ། ལྷགས་གཉན་པ་དང་མིག་སྤྲན་བསྐྱབ་པ། མེ་

འཛིགས་བྱེད་དཔལ་གཅིག་གི་ཚོ་གཉིས་པ་འདོན་བཟུང་དཔུང་བྱེ་མར་འཐག་པའི་འཁྲུལ་འཁོར།

མོང་དང་མདའ་འཕང་བ། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་རྗེས་སུ་གནང་བ། རྫོང་མེའི་བརྟུལ་ཞུགས་པུང་བསྟན་པ་གསང་བ་བཤད་པ་དང་
དབུགས་དབྱུང་བཤོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་པ་ནི། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་
མ་ཡིན་པ་གཉིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མི་མཉམ་མེད་པའི་བྱུ་བཞི་བ། བན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི་དག་
པ་ནི་ཤར་གྱི་སྒོ། ཡང་དག་སྒོར་བཞི་དག་པ་ནི་ལྷུའི་སྒོ། རྩུ་འཕྲུལ་ཀར་བཞི་དག་པ་ནི་རུབ་
གྱི་སྒོ། དད་པ་སོགས་དབང་པོ་ལྷ་དག་པ་ནི་བྱང་གི་སྒོ། རྫོང་མེའི་སྤྲེལ་པའི་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལ་
རྟག་ཏུ་བསྐྱོར་བའི་ཕྱིར་ནང་གི་རྫོང་མེའི་བྲེང་བ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕྱང་པོ་དང་། ཚོས་གྱི་
དབྱིངས་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་དཔལ་རྫོང་མེའི་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་འོ། །ཞེས་དང་། ལས་
གྱི་རིམ་པ་བསྟན་པ་ནི། བསྐྱུང་བའི་དམ་ཆོག་དང་བཟུང་བའི་དམ་ཆོག་དང་། གཏོར་མའི་ཆོག་
དང་བསྐྱུང་བ་དང་། ཕྱིར་བསྐྱོག་པ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱབ་པ་དང་། དེར་སྒོ་བ་མ་གཞིག་
པའི་མཚན་ཉིད་ནི་སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་ལས་སུ་བྱ་བའི་རིམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཟྍ་ད། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་
ལས་རིམ་བསྟན་པ་འདི། བཤུ་ཆེན་གོང་མའི་དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ་མ་བྱུང་བས་བཞག་ཀྱང་ཆད་པའི་སྒྲོན་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པ་དཔལ་རྫོང་མེའི་འཛིགས་བྱེད་སེམས་དཔལ་སུམ་
བཅེགས་ཅན་དུ་གྱུར་པར་བསམས་པ་དེས། སྤྲུགས་གསུམ་ལན་བརྒྱ་ཙུ་བརྒྱད་དམ་གསུམ་བརྒྱས་རྗེས། བཙོམ་
ལྷན་བདག་གིས་སྤྱིན་ལགས་གྱིས། །འདི་ལ་ཉེ་བར་མཇུག་དུ་གསོལ། །ཞེས་བཟྍ་དནས་གཙོ་བོ་
ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པར་བསམ། རང་གིས། བཙོམ་ལྷན་བདག་གིས་བཟུང་ལགས་གྱིས། །བདག་ལ་ཉེ་
བར་མཇུག་དུ་(༡༩ན)གསོལ། །ཞེས་ལན་གསུམ་གྱིས་ལྷ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་རྗེས།
སྤྲུགས་གསུམ་གྱི་རྗེས་རྒྱས་བྱས་པར་མོས་ནས་ལན་གསུམ་རེ་བཟྍ་ད། སྤྲུགས་གྱི་བྲེང་བ་ལྷ་མའི་ཐུགས་ཀ་
ནས་བརྒྱད་དེ་ཞལ་ནས་བྱུང་བ་རང་གི་སྤྱིང་གར་རྩྱི་གི་མཐའ་སྐྱོར་དུ་གནས་པར་གྱུར་པར་
བསམ་མོ། །དེ་ནས་གསེར་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་དུ་བཞག་པའི་མར་དང་སྤྱང་ཅིའི་མིག་སྟོན་གསེར་གྱི་ཐུར་མས་བྱངས་ལ།
རང་གི་མིག་གཉིས་ལ་ཡི་གེ་སྤྱི་རེ་རེ་བསམས་ལ། ཨོྫོན་མེ་ཉེ་ཏུ་ཨ་པ་ཏ་ར་པ་ཏ་ལི་ལྷོཾ་རྩི་ལྷར་
མིག་མཁན་རྒྱལ་པོ་ཡིས། །འཛིག་རྟེན་ལིང་ཏོག་བསལ་བ་ལྟར། །བྱུ་ཁྱིད་གྱི་ནི་མི་ཤེས་

བའི། །རབ་རིབ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསལ། །ཞེས་བཟློན་ནས་མིག་སྒྲུབ་བསྐྱེད་མེད་མིག་འབྱེད་བའི་
ཚུལ་བྱས་པས། མ་རིག་པའི་ཡིང་ཏྲིག་དང་བྲལ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་བྱེ་བར་གྱུར་པར་བསམ།

གསུམ་པ་ནི། རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་མེ་ལོང་རྒྱུས་བཟླགས་པ་བསྟན་ལ། ཆོས་རྣམས་གཟུགས་
བརྟན་ལྟ་བུ་སྟེ། །གསལ་ཞིང་དག་ལ་རྟོག་པ་མེད། །གཟུང་དུ་མེད་ཅིང་བཟློན་དུ་མེད། །རྒྱ་
དང་ལས་ལས་ཡང་དག་འབྱུང་། །དོན་ཤེས་པས་དཔལ་མེ་ལོང་བཞིན། །དེར་ནི་གསལ་དག་
རྟོག་པ་མེད། །སངས་རྒྱས་ཀྱང་བདག་རང་ཉིད་ནི། །བྱ་ཁྲིད་ཀྱི་སྤྱིང་ལ་ཁྱེད་ལ། །རང་
བཞིན་མེད་ཅིང་གནས་མེད་པར། །ཆོས་རྣམས་དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ཁྲིད། །སེམས་ཅན་དོན་
ནི་མཉམ་མེད་ཀྱོས། །སྟོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིང་སྤྱོད་སྟེ། །ཞེས་བཟློན་ལ། སྤྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་
གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་དང་། ཁྲད་པར་དུ་རང་གི་སྤྱིང་ལ་ཁྱེད་ལ་ཁྱེད་ཤེས་པས་དཔལ་ནི།
མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྟན་ལྟར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་བསྟོན། དེ་ནས་རྒྱ་(༩༥བ)མས། ཏྲི་ལས་
སྤྱིས་པའི་མདའ་གཞུ། ཏྲི་ཞེས་དང་། ཨོ་སར་ཏྲ་ཐུ་ག་ཏྲ་ཨ་བུ་ར་ག་ཡུ་སྤ། ཞེས་བཟློན་ནས་བྱིན་
པར་བསམས་ལ་རང་གིས་ཀྱང་། ཨོ་སར་ཏྲ་ཐུ་ག་ཏྲ་ཨ་བུ་ར་ག་ཡུ་མི། ཞེས་བཟློན་ཅིང་། བཞེགས་ལ་
འཕེགས་པའི་བསམ་པས་ཚུགས་བཞི་སྟེང་ལོག་གཉིས་ཏེ་དུག་ཏུ་མདའ་འཕང་ཞིང་དེའི་ཆེ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཐུགས་སྤྱོད་
མ་བཟློན་པར་བསམ། དེ་ཡང་། མིག་སྒྲུབ་མིག་ཐུར་གྱིས་སྟོང་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་
ཁྲད་པར་ཅན་བསྟེད་པ་དང་། མེ་ལོང་གིས་རྗེས་སྟོན་ཏུ་ཡུལ་སྤང་སྤྱོད་མ་ལྟར་འཆར་བ་དང་། མདའ་གཞུས་དོན་སྤྱིས་
མ་བསྐྱེད་པར་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བག་ཆགས་འཛོག་གོ།

བཞི་པ་ལ་གཉིས་ལས། སྤྱིའི་ཆོས་བཤད་པའི་རྗེས་གནང་ནི། དེ་ནས་རྒྱ་མས། སྤྱི་ལས་བྱུང་བའི་འཁོར་
ལོ། ཨོ་བརྟ་ཏེ་ཏུ་མི། ཞེས་པས་མདུན་ནས་སྟན་དུ་བྱིན། དབྱངས་ཐ་མ་ཨུལས་བྱུང་བའི་དུང་། །ཨོ་
བརྟ་ཏེ་ཏུ་མི། ཞེས་པས་ལག་པ་གཡས་སུ་གཏད་ལ་འབྱུང་དུ་གཞུག། དབྱངས་དང་པོ་ཨུལས་བྱུང་བའི་
གཤེན་རྗེའི་གཤེད་ཀྱི་པོ་ཏེ། ལག་པ་གཡོན་དུ་གཏད་ལ། དེང་ནས་བརྟམས་ཏེ་སེམས་བསྐྱེད་
པ། །ཅམ་གྱིས་ཆོས་དུང་སྤྱོད་མེད་པ། །ཀུན་ནས་ཡོང་སུ་བཀང་ནས་ནི། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་

ལོ་བསྐྱར་བར་གྱིས། །ཞེས་བཞིན་དོ། །དབྱངས་ཐ་མ་ཨུལ་ས་བྱང་བའི་བྲིལ་བྲ། །ལག་པ་གཡོན་
དུ་གཏད་པ་དཔྱོད་ནས། །ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་མཆན་ཉིད་དེ། །ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་མཆན་ཉིད་
མེད། །ནམ་མཁའ་མཉམ་པ་ཉིད་སྒྱུར་བས། །ཐམས་ཅད་མཆོག་ནི་མཉམ་ཉིད་གསལ། །ཞེས་
བཞིན་དོ། །བྲེ་བྲག་གི་ཆོས་བཤད་པའི་རྗེས་གནང་ནི། སྟོབ་མ། རང་ཉིད་དོན་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་དུ་གྱུར་པར་
བསམས་པ་ལ། ལྷ་མས་རིགས་ལྗེའི་ཕྱག་མཆན་ནམས་རིམ་པ་བཞིན་བྲ། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་(༣༠ན)པན་དོན་
ཕྱིར། །འཛིགས་ཉིན་ཀུན་དུ་ཐམས་ཅད་ནས། །རྗེ་ལྷ་རྩ་ཆོག་ལ་འདུལ་འགྱུར་བ། །ཆོས་
ཀྱི་འཁོར་ལོར་བ་དུ་བསྐྱོར། །ཆོས་ཀྱི་གནས་སུ་དོན་རྗེ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་དང་། བསྐྱེད་དང་། ལས་ཀྱི་སྒྲ་བཅུག་པ་
ནམས་བཞིན་ནས་བྱིན་ཏོ། །རིགས་སོ་སོའི་དགྲིལ་འཁོར་བྲི་བ་དང་བཤད་པ་བྱེད་པའི་རྗེས་གནང་སྟེན་པར་བསམ།

ཐུབ་ལེ། སྟོབ་མ། རང་ཉིད་དོན་རྗེ་སེམས་དཔལ་རྒྱུར་པ་ལ་ལྷ་མས། རྩུ་ལས་བྱང་བའི་དོན་རྗེ།
འདི་དེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཉིད། །དོན་རྗེ་སེམས་དཔལ་ཕྱག་ན་གནས། །ཁྱིད་ཀྱིས་གྲང་
ནི་རྟག་དུ་བཅང་། །ཕྱག་ན་དོན་རྗེའི་བརྟུལ་ཞུགས་བརྟན། །ཡེ་ཤེས་ལྗེའི་རང་བཞིན་གྱི་དོ་
རྗེའི་བརྟུལ་ཞུགས་དང་རྟག་དུ་མི་འབྲལ་བར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་བཞིན་ནས་ལག་པ་གཡས་སུ་བྱིན་
པ། ཨོ་སྐྱ་ཏ་སྐྱ་ག་ཏ་སིཾ་བཱ་ས་མ་ཡ་ཏིཾ་ཨེཾ་སྟི་རྩ་ར་ཡཱ་མི་བཱ་སྟུ་ཏིེ་ ཏི་ཏི་ཏི་
ཏི་སྟུ། །ཞེས་བཞིན་ལ་བཟུང་དོ། །དེ་ནས། སྟོབ་མ་རང་ཉིད་དོན་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་དུ་གསལ་བ་ལ། ལྷ་མ་རྒྱལ་བ་
ཤུག་ཐུབ་པའི་ཆ་ལུགས་ཅན་དུ་གྱུར་ཏེ་ཕྱག་གཡོན་པས་ཆོས་གོས་ཀྱི་བྲ་སྟིང་གར་བཟུང་། གཡས་མཆོག་
སྟེན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཐུས་ནས། འདིར་ནི་ཁྱིད་ནམས་ངས་ལུང་བསྟན། །དོན་རྗེ་སེམས་དཔལ་དེ་བཞིན་
གཤེགས། །སྟིང་པ་ཤིན་དུ་དག་པས་ན། །སྟིང་པའི་ངན་འགྲོ་ནམས་ལས་བཏོན། །ཀྱེད་པལ་
ཆེ་གོ་མོ་ཞེས་བྲ་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། སིཾ་ས་མ་ཡ་སྟི་རྩ་ར་ཡཱ་སྟུ་མ་སྟུ་ཨ། གང་ལ་
ཕྱག་རྒྱ་འདིས་ལུང་བསྟན་པ་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔལ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མགྱིན་གཅིག་(༣༠བ)དུ་སྟོབ་
ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་དུ་ལུང་བསྟན་པར་མཛད་དེ། ཕྱག་རྒྱ་འདི་ཉིད་

ཀྱི་མཐུ་དང་སྒྲགས་འདིའི་སྟོབས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བརྗོད་དེ་ལུང་བསྐྱེད་པར་བསམས་ལ། དེའི་ཆེ་སྒྲ་མ་
དང་ལྷན་ཅིག་ནམ་མཁར་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ཚུལ་དེ་
ལྟ་བུར་ལུང་བསྐྱེད་པར་མོས།

དྲུག་པ་ནི། འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་ལྟ་བུའི་སྤྲིག་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་ན་ནི་གཞན་མེད་དེ། །དེ་
བས་འདོད་ལ་ཆགས་བྲལ་ཉིད། །ཁྱོད་ཀྱིས་ནམ་ཡང་མི་བྱའོ། །མརྩ་ས་མ་ཡ་ཏ་ན་རྩྭ་པཌ།
གསང་བ་བརྗོད། དེ་ནས། མཆོག་ཏུ་གསང་བ་དམ་པ་ཡི། །དཀྱིལ་འཁོར་མཐོང་ཞིང་ཞུགས་པ་
ཡིས། །སྤྲིག་པ་ཀུན་ལས་ངེས་པར་གྲོལ། །དེ་རིང་ཁྱེད་རྣམས་ལེགས་པར་གནས། །བདེ་
ཆེན་ཐེག་པ་འདི་ཡིས་ནི། །ཕྱིན་ཆད་འཆི་བ་ཁྱེད་ལ་མེད། །སྲིད་པ་ཤིན་ཏུ་བྱུང་བུའི་
ཕྱིར། །སྲིད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ལས་ཁྱོད་འདས། །རྫོ་རྗེའི་ཕྱག་རྒྱ་གང་ཡིན་པས། །གང་ཞིག་
བསྐྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་ནི། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་ཐེ་ཆོམ་མེད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་གཏང་མི་
བྱ། །དམ་པའི་ཆོས་ནི་སུན་མི་དབྱུང་། །ནམ་ཡང་དོར་བར་མི་བྱའོ། །མི་ཤེས་པའམ་རྣོངས་
པ་ཡིས། །དེ་ཡང་ངེས་པར་བསྐྱེད་མི་བྱ། །རྫོ་རྗེ་བྲིལ་བུ་ཕྱག་རྒྱ་རྣམས། །ནམ་ཡང་དོར་
བར་མི་བྱའོ། །སློབ་དཔོན་སྤང་བར་མི་བྱ་སྟེ། །འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀུན་དང་མཉམ། །རང་
གི་བདག་ཉིད་དོར་ནས་ནི། །དཀར་ཐུབ་ཀྱིས་ནི་མི་གདུང་ཞིང་། །ཅི་བདེ་བར་ནི་བདེ་བ་
བཟུང་། །འདི་ནི་མ་ཕྱོན་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །དེ་ནི་ཁྱོད་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི། །སློབ་དཔོན་
སྒྲགས་དང་རྒྱུད་འཛིན་པར། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །ལྷ་རྣམས་ཀྱང་
ནི་མཐུན་པར་དགོངས། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྗེས་བཞེ་བས། །(༣༡)ཁྱོད་ཀྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་ཆོ་ག་བཞིན། །རབ་ཏུ་འབད་དེ་བྲི་བར་བྱ། །སྐྱབ་པ་པོ་རྣམས་རྒྱུད་ལ་སྦྱོར། །ཞེས་
བརྗོད་དེ་དབུགས་དབྱུང་བའོ། །དག་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཕྱི་ནང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་ལས། ཕྱི་རྒྱལ་
ཆོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །སློབ་དཔོན་དུ་བའི་ཆེད་དུ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་དུ་དབང་བསྐྱར་
བས་ན་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་དང་། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དང་འདྲ་ཞིང་། ཕྱིར་མི་

ལྷོག་པའི་ས་བོན་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་དབང་ཞེས་
པ་དང་། དབང་བྱུག་ཀ་ལ་བུམ་པའི་ཚུལ་བྱ་བ་རྗེས་སུ་འགོ་བས་བུམ་པའི་དབང་ཞེས་བྱ་
བ་ཐོབ། གཙོ་བོར་ལུས་ཀྱི་དྲི་མ་གསུམ་སྤར་བསགས་སྦྱོང་ཞིང་ཕྱི་མ་སྒྲུབ་པ་དང་། ལུས་
ཐ་མལ་དུ་འཛིན་པའི་སྤང་ཞེན་ཀྱི་དྲི་མ་འཁྱུད་པས་སྐྱོད་རྗེ་སྦྱོང་། ལམ་བསྐྱེད་རིམ་ཡན་
ལག་དང་བཅས་པ་བསྒྲོམ་པ་ལ་དབང་། འབྲས་བུ་སྤྲུལ་པའི་སྤྱིའི་རྒྱས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་
འཛིག་གོ། །ཞེས་བཟོད་དོ། །

གཉིས་པ་གསང་བའི་དབང་ནི། སྤྱི་བོ་ལོག་ལྟ་ཅན་ལ་སོགས་པས་དཔེན་པའི་གནས་སུ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡིད་དུ་འོང་
བའི་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡན་ཞིང་དམ་ཆོག་དང་སྒྲོམ་པ་བསྐྱུང་བ། རྣལ་འབྱོར་བཞི་ལ་མཁས་པའི་རིག་
མ་མཁུལ་དང་ལྷན་ཅིག་ཕུལ་བར་མོས་ནས། མཁུལ་ཕུལ། བྱང་ཚུབ་རྗེ་རྗེ་སངས་རྒྱས་ལ། །མཆོད་ཆེན་
རྗེ་ལྷར་སྦྱལ་བ་ལྟར། །བདག་ཀྱང་བསྐྱབ་པའི་དོན་ཀྱི་ཕྱིར། །ནམ་མཁའི་རྗེ་རྗེ་དེང་བདག་
སྦྱོལ། །ཞེས་ལན་གསུམ་གྱིས་གསང་དབང་གི་དོན་དུ་གསོལ་བ་གདག། སྒྲ་མ་ཡབ་ཡུམ་སྦྱོམས་པར་འཇུག་པ་སོགས་
ཀྱི་གསང་བ་འགྲེལ་པའི་ཕྱིར་མིག་དར་འཆིང་། སྒྲ་མ་དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་པ་དཔལ་རྗེ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་
སེམས་(༣༡བ)དཔའ་སུམ་བཅེགས་ཅན་དུ་གྱུར་པར་བསམ། སྐབས་འདིར་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྦྱོར་
ཀྱི་ནམ་པ་ཅན་དུ་མེད་པས། རིགས་བདག་མི་བསྐྱོད་པའི་ཡུམ་སྒྲ་མ་གྱི་པབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གསང་དབང་བསྐྱར་བར་
མཛད་པ་ཡིན་པས། གཙོ་བོའི་གསང་གནས་མི་དམིགས་པའི་ངང་ལས་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་རྗེ་
སྒྲོན་པོ་ཞེས་པ་ནས། པཌ་ཀྱིས་བཀག་པ། རིགས་བདག་གི་ཡུམ་སྒྲ་མ་གྱི་འཛིགས་པ་གནས་མི་
དམིགས་པའི་ངང་ལས་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་བསྐྱེད་པ་ལོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་ཨ་ལས་བྱུང་བའི་
ཟེའུ་འབྲུ་བུ་ག་པཌ་ཀྱིས་བཀག་པ་བསམ། ཨོ་སྐྱ་ཏ་སྐྱ་ག་ཏ་ཨ་ཏུ་རྩ་ག་ན་བཛྲ་སྐྱ་སྐྱ་མ་ལྷོ་
ཀོ་ཉྱཱྱ། ཡབ་ཡུམ་སྦྱོམས་པར་ཞུགས་པའི་དགའ་བའི་སྤྲས་སངས་རྒྱས་ཡབ་ཡུམ་དཔག་ཏུ་
མེད་པ་སྤྱན་བྱངས། སྤྱི་བོ་ནས་ཞུགས། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སུ་ཞུ་བ་རྗེ་རྗེ་འོར་བུའི་ནང་དུ་
བསྐྱེད་པ་བརྟན་པར་བྱས་པ། སྒྲ་མས་མཐེབ་མིན་གྱིས་བཅོར་ཏེ་བཏོན་ནས། བཏུང་བ་རིན་ཆེན་འདི་

ཡིས་ནི། རྫོང་ཡི་ནི་ལུས་སྒྲུབ་པར། །བྱ་བྱིད་ཀྱིས་ནི་ཤེས་གྱིས་ལ། །ཡིད་ལས་བྱུང་བའི་
ཚུ་འབྱུང་ཞིག། ཅེས་བརྗོད་དེ། སྒོ་བ་མ་རང་གི་ཁར་བྱིན་པར་མོས་ལ་དངོས་སུ་ཆང་དང་བྱ་རམ་བསྐྱེས་བ་ལྟ་བུའི་
གསང་ཇས་མུང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སམ། དམའ་མཐའ་འང་བདེ་བ་སྐྱེས་པར་མོས་ནས། ཨ་རྟོ་མ་
རྩ་སུ་ཁ། ཞེས་བརྗོད། སྒྲར་ཡང་ཡུམ་གྱིས་རང་གི་བསྐྱར་གནས་པའི་ལྷ་ནམས་ཁྱེ་བའི་བདུད་
ཅི། བདུང་བ་རིན་ཆེན་ཞེས་བ་ནས། ཡིད་ལས་བྱུང་བའི་ཚུ་འབྱུང་ཞིག། ཅེས་བརྗོད་ནས་ཁར་བྱིན་
བ་མུངས་བ་ལས་བདེ་བ་སྒྲར་བཞེན་སྐྱེས་པར་བསམས་ནས། ཨ་རྟོ་མ་རྩ་སུ་ཁ། ཞེས་བརྗོད། དེ་ནི་མཆོག་གི་
གསང་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་ཡིན་ལ། གསང་ཇས་དངོས་སུ་ཡོད་ན་ནང་མཆོད་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ། བདུང་བ་རིན་
(༣༩ན)ཆེན་འདི་ཡིས་ནི། །ཞེས་བ་ནས། ཨ་རྟོ་མ་རྩ་སུ་ཁ། ཞེས་པའི་བར་སྒྲར་བཞེན་བྱ་བར་འཛིགས་
བྱེད་བཅུ་གསུམ་མའི་བདག་འབྲུག་དག་འདོན་ལྷན་ཐབས་སུ་འབྱུང་། དེ་ལྟར་སྒྲ་མ་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་བྱིན་པའི་
བྱང་སེམས་དཀར་དམར་མུངས་བ་ལས་བདེ་བ་ཆེན་སྐྱེ་བ། བདེ་བ་དེས་སྟོང་བ་དེས་པའི་
བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དེ་ཉིད་གསང་དབང་གི་དངོས་གཞི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གོ་བར་བྱས་ནས་མིག་
དར་བཤོལ། དག་པ་ནི། བྱིད་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་ལས་ཀྱན་རྫོབ་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་དུ་ཇས་གསང་བ་ལས་བྱུང་བའི་དབང་ལ་གསང་བའི་དབང་བསྐྱར་བ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་
མོལ། ལྷན་མོང་བ་དག་གི་དྲི་མ་རྩུན་དུ་སྒྲ་བ་སོགས་སྒྲར་བསགས་འདག་ཅིང་བྱི་མ་སྟོམ་པ་
དང་། ལྷན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྒྱང་ལ་དག་ཏུ་གསུངས་པའི་དྲི་མ་རྒྱང་སྒྲགས་སོ་སོར་སྒྲར་ཞིང་
ཞེན་པའི་དྲི་མ་འབྱུང་པས་ན་གསུང་རྫོང་རྫོང་སྟོང་། ཀྱན་རྫོབ་སྒྲུ་མའི་སྐྱེའི་རང་བཞེན་ཅན་གྱི་
རྫོང་རྫོང་སྐྱེ་བདག་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་བསྟོམ་པ་ལ་དབང་བར་བྱས། འབྲས་བྱ་ལོངས་སྟོང་
རྫོགས་པའི་སྐྱེ་འབྱུབ་པའི་རྒྱས་པ་བྱུང་པར་ཅན་བཞག་གོ། །ཞེས་གོ་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྒོ་བ་དཔོན་ལ། སྒྲར་གྱི་གསང་དབང་གི་རིག་མ་དེ་ཉིད་དམ་གཞན་ཡང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་རིག་མ་གང་ཡང་རྩང་བ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཅམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཛོན་དུ་བྱ་བའི་བྱིར། མཐུལ་
དང་ལྷན་དུ་བྱལ་བར་མོས་ནས་མཐུལ་བུལ། བྱང་ཚུབ་རྫོང་རྫོང་སངས་རྒྱས་ལ། །ཞེས་སོགས་ལན་གསུམ་གྱིས་

ཤེར་དབང་གོ་དོན་དུ་གསོལ་བ་གདབ་ཅིང་། མིག་དར་བཅིངས། ལྷ་མས། སྒྲོབ་མ་རང་གི་ལག་པར་ཕྱག་རྒྱ་མ་དེའི་ལག་
བ་གཏད་པར་མོས་ནས། གཟུངས་མ་ཡིད་འོང་འདི་དེ་ནི། །བསྟེན་བྱར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་
བརྟགས། །དོ་རྩེ་རྩེས་ཆགས་སྦྱར་བ་(༣༩བ)ཡིས། །བདེ་བ་དམ་པ་ཐུང་བར་གྱིས། །ཐབས་
གཞན་གྱིས་ནི་སངས་རྒྱས་མིན། །འགྲོ་གསུམ་འདི་ཡང་དག་པ་ཡིན། །དེ་བས་འཁོར་བར་
སྦྱར་བཤིག་ནི། །ཁྱོད་གྱིས་ནམ་ཡང་མ་བྱེད་ཅིག་།འདི་དེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རིག་
མའི་བརྟུལ་ཞུགས་ལྷ་ན་མེད། །ཚོངས་པ་གང་ཞིག་འདའ་བྱེད་པ། །དེ་ལ་མཆོག་གི་དངོས་
བྱུང་མེད། །ཅེས་གསུངས་ཤིང་། ཤེས་རབ་མ་གཏད་པས། རིག་མ་དེས་ཀྱང་ཅན་དན་གྱར་ཀྱམ་ལ་སོགས་པས་
བྱུགས་ཤིང་། ཤེན་ཏུ་བྱི་ཞིམ་པོའི་མེ་ཏོག་གི་ཐོང་བས་བརྒྱན་ཏེ་གོས་མེད་པར་བསྐྱར་རབ་ཏུ་རྒྱས་པ་གསལ་པོར་སྟོན་
ཅིང་། བྱི་ཆེན་བྱི་ཆུ་བཟའ་བ་དང་། །ཁྲག་དང་ཁུ་བ་དེ་བཞིན་ཤ། །བྱུང་མེད་གྱུས་མཆོག་དེ་
བཞིན་དུ། །རྟ་ག་བསྐར་ཅུ་མུ་འོ། །བྱ་ཁྱོད་སྦྱོ་བ་ཡིན་ནམ་ཅི། །རི་ལྷར་བདེ་བར་བུས་སྦྱོས་
ཤིག་། ཅེས་འདི་བ་ལ། བྱི་ཆེན་བྱི་ཆུ་སོགས་བཟའ་བ། །ལྷ་མོ་ཅི་ཕྱིར་བདག་མི་སྟོ། །བྱུང་མེད་
རྣམས་ལ་རྟག་གྱུས་བྱས། །རྟ་ག་ཉིད་ལ་ཅུ་མུ་འོ། །ཞེས་བརྗོད་པས། ལྷ་མོ་དེ་དགྱེས་ནས། ཨེ་
མ་བདག་གི་བསྐྱེད་འདི། །བདེ་བ་ཀུན་དང་ཡང་དག་ལྷན། །གང་ཞིག་ཆོ་གས་བརྟེན་བྱེད་
པ། །དེ་ཡི་མདུན་ན་བདག་གནས་སོ། །སངས་རྒྱས་མཉེས་པ་ལ་སོགས་པ། །བསྐར་བྱ་
བ་རི་བཞིན་གྱིས། །བདེ་ཆེན་རྒྱལ་པོ་རང་ཉིད་ནི། །འདི་ཉིད་དུ་ནི་རྟག་ཏུ་བཞུགས། །རྟ་རྩ་
མོ་ཁྱ་ཉོ་ཞེས་གསུངས་པར་གྱུར། བར་བསམས་ནས། རང་ཉིད་ཉྱུ་ལས་རྩོ་རྩོ་ཉྱུ་གིས་མཆོན་པ་
ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་དཔལ་རྩོ་རྩོ་འཛིགས་བྱེད་ཞལ་དགྲ་ཕྱག་སོ་བཞི་ཞབས་བཅུ་དྲུག་
པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གསལ་བར་གྱུར། རིག་མ་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་གྱུར། སྟོང་པའི་རང་ལས་ཉྱུ་
ལས་གྱི་གྲག་གིས་མཆོན་པ་ཡོངས་སུ་(༣༩ན)གྱུར་པ་ལས། དུམ་རོ་ལངས་མ་སྟོན་ལྷ་གྱི་
གྲག་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པར་གྱུར། རང་གི་གསང་གནས་ཞེས་བ་ནས། བཟ་གྱིས་བཀག་པ། ཞེས་
པའི་བར་གྱིས་མཁའ་གསང་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ནས་སྒྲ་མའི་མན་དག་གིས་རྩོ་རྩོ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་མའི་རྩ་བཙལ་བ་

སྤོན་དུ་བཏང་ནས། འཁྲིག་ཐབས་ཀྱི་སྤོན་མ་དང་བཅས་སྟོམས་འཇུག་བཅས། ཨོ་སྐྱ་ཏ་ཐ་ག་ཏ་ཨ་ཁུ་རྩ་ག་
ན་བཟོ་སྤྱ་རྩ་ཐ་ཨ་ཁུ་ཀོ་ཉླྱ། རང་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཁྱལ་ས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
སྤྱི་ཐོ་ནས་མགྱུན་པར་སླེབས་པ་ན་དགའ་བ། མགྱུན་པ་ནས་སྤྱིང་གར་སླེབ་པ་ན་མཆོག་
དགའ། སྤྱིང་ག་ནས་ཉླ་བར་སླེབ་པ་ན་བྱང་དགའ། ཉླ་བ་ནས་གསང་གནས་ཀྱི་ཅེར་སླེབ་
པ་ན་ཉླ་ཅེག་སྤྱིས་པའི་དགའ་བ་སྤྱིས། བདེ་སྤྱིང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སྤྱིས་སྤྱིས་ཀྱི་དགའ་བ་
ནི་དབང་གསུམ་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་ཞིང་། དེའི་ཆོ་སྟོམས་པར་ཁྱལ་ས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་བདེ་སྤྱིང་གི་ཡེ་ཤེས་དངོས་སུ་སྤྱིས་པ་དང་། དེ་སྤྱིས་པར་མོས་པ་དང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྤྱིས་པ་འཇུག་སྤྱིས་པར་མོས་
པ་སོགས་ཀྱི་དབང་པོའི་རིམ་པའི་ཤེར་དབང་ཐོབ་ལུགས་སྤྱི་ཆོགས་ཤིག་འོང་བ་ངོ་འཕྲོད་ངེས་བྱས། བཅུ་གསུམ་མའི་
དཀྱིལ་ཆོག་ལྟར། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་རི་མིད་དུ། ཞེས་སོགས་བརྗོད་ཀྱང་འགའ་བ་མེད་དོ། །དེ་ནས་མིག་དར་བཀོལ་
ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་རྩ་གའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཤེས་རབ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་དབང་ལ་ཤེས་
རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཐོབ། སྤྱི་མོང་བ་ཡིད་ཀྱི་རི་མ་བརྟན་སེམས་ལ་
སོགས་པ་སྤར་བསགས་འདག་ཅིང་བྱི་མ་སྟོམ། སྤྱི་མོང་མ་ཡིན་པ་གང་སྤང་ཀྱན་བདེ་
སྤྱིང་དབྱེར་མེད་དུ་འཆར་བ་ལ་སྤྱིབ་པའི་རི་མ་འཁྱུད་པས་ཡིད་དག་པར་བྱེད། འོད་(༣༣བ)
གསལ་བྱལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྟོམ་པ་ལ་དབང་བར་བྱས། འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་མཐོན་དུ་འགྱུར་
པའི་རྒྱས་པ་བྱང་པར་ཅན་འཛོག་གོ། །ཞེས་པའི་དག་པ་བརྗོད་དོ། །

བཞི་པ་དབང་བཞི་པ་བསྐྱར་བ་ནི། མཐུལ་བུལ་ཏེ། ཁྱོད་ཞབས་བསྐྱེད་བཀའ་རིན་ཀྱིས། །གཙོ་བོ་
དབང་བསྐྱར་རྣམ་གསུམ་ཐོབ། །དེ་རིང་རིན་ཆེན་བཞི་པ་ཡང་། །བཀའ་རིན་ཀྱིས་ནི་བསྐྱབ་
དུ་གསོལ། །ཞེས་པ་ལན་གསུམ་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ། དབང་བཞི་པ་བསྐྱར་ཆུལ་ནི། ཤེས་སྤྱིབ་བག་ཆགས་དང་
བཅས་པ་དག་པའི་འོད་གསལ་ལྟན་ཅེག་སྤྱིས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལས་ནས་ཡང་མི་གཡོ་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་ཉིད་བཞིན་
ལག་གི་རྣམ་པར་ཅན་དུ་ཤར་བའི་སྤྱི་མཆོན་དཔེས་སྤྱིས་པ་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་དོན་ཀྱི་
དབང་བཞི་པ་དང་། དེ་འདྲིན་བྱེད་ལས་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་དང་སྤྱི་མའི་སྤྱི་ཐོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་འཇུག་པའི་སྟོབ་པའི་བྱང་

འཇུག་གཉིས་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་ཞེས་ཆོག་གིས་བདེ་སྤྱད་པ་ཙམ་གྱིས་བསྐྱར་དགོས་པས་དེའི་ཚུལ་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་དབང་གསུམ་པ་ཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་རང་དང་རིག་མ་གཉིས་ཀྱི་ལུས་འདོད་ལྟ་ཡལ་ལུས་དུ་སྤང་བཞིན་པའི་དུས་ན། སེམས་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ངེས་པ་གཉིས་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། དོན་དེ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་མཐར་ཆུང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་རང་སྤང་གི་རིག་མ་དང་ཁ་སྐྱོར་བའི་ལུས་ཙན་དང་། དེའི་དུས་ཉིད་ན་ཐུགས་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་། སྤྱོད་པ་ཉིད་གཉིས་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་འོད་གསལ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་གཉིས་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་དེ། དེ་ནི་ཐོབ་བྱ་དོན་གྱི་དབང་བཞི་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བརྗོད་ནས། བདེ་འཕྲོད་ངེས་སུ་རྫོགས་ཅིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་(༣༥ན)སློབ་མའི་རྒྱུད་ལ་བྱང་འཇུག་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་པར་འདུག་གོ་སྐྱེས་དུ་གོ་བ་ཆགས་པ་དེ་ག་ཆོག་གི་དབང་བཞི་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་སློབ་མ་ལ་དབང་གི་པན་ཡོན་གྱི་སློབ་བསྐྱེད་པ་དང་དམ་ཆོག་བསྐྱེད་པ་ནི། མཆོག་ཏུ་གསང་བ་དམ་པ་ཡི། །དཀྱིལ་འཁོར་མཐོང་ཞིང་ཞུགས་པས་ན། །སྤྲིག་པ་ཀུན་ལས་རྣམ་པོལ་བར། །དེ་རིང་བྱེད་རྣམས་ལེགས་པར་གནས། །བདེ་ཆེན་ཐེག་པ་འདི་ལ་ནི། །བྲིན་ཆད་འཆི་བ་ཁྱོད་ལ་མེད། །མི་ཚུགས་པ་དང་མ་བཅིངས་པར། །གང་ལའང་འཛིགས་མེད་དགའ་བར་གྱིས། །སྲིད་པ་ཤིན་ཏུ་ཞི་བའི་བྱིར། །སྲིད་པའི་རན་འགོ་ལས་ཁྱོད་འདས། །སྲིད་པ་ཤིན་ཏུ་གྲུབ་པའི་བྱིར། །སྟོན་པའི་མཆོག་ཏུ་ཡང་དག་འགྱུར། །དངོས་གྲུབ་དམ་ཆོག་སྟོན་པ་འདི། །ཁྱོད་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་བསྐྱང་བྱ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་མཐུན་པར་གསུངས། །མཆོག་ཏུ་རྟག་པའི་བཀའ་ཡིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་སྤྱད་པར་མི་བྱ་སྟེ། །བདེ་གཤེགས་བཀའ་ལས་འདའ་མི་བྱ། །དེ་བཞིན་ཁྱོས་ནས་སྐྱེན་རྣམས་ལ། །ཉིས་པ་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །སེམས་ཙན་རྣམས་ལ་བྱམས་པའི་སེམས། །ནམ་ཡང་ངེས་པར་སྤང་མི་བྱ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་དོར་མི་བྱ། །རང་གཞན་ཆོས་ལ་མི་སྤང་དོ། །ཡོངས་སུ་མ་སྦྱིན་སེམས་ཙན་ལ། །གསང་བ་ཉིད་ནི་བསྟན་མི་བྱ། །བདག་ཉིད་བྱང་པོ་

སྤང་མི་བྱ། །ཆོས་རྣམས་ངོ་བོ་སྤུན་མི་དབྱུང་། །གདུག་པའི་བྱམས་པ་རྟག་ཏུ་སྤང་། །ཆོས་
ལ་ཆད་བཟུང་མི་བྱའོ། །དད་ལྡན་སེམས་ཅན་བསྐྱེ་མི་བྱ། །རྟག་ཏུ་དམ་ཆེག་བསྟེན་པར་
བྱ། །ཤེས་རབ་རང་བཞིན་བྱད་མེད་རྣམས། །སྒྲིན་གྱི་ཉེས་པ་མི་བཟོད་དོ། །རྣལ་འབྱོར་
སྤོང་མོས་(༣༤བ)མི་རྒྱ་ཞིང་། །རྣལ་འབྱོར་སྤང་བར་མི་བྱ་སྟེ། །རྟག་པར་རྒྱན་དུ་གསང་
སྤྲུགས་བཞུས། །རྟག་ཏུ་དམ་ཆེག་ལ་སོགས་བསྟེན། །གལ་ཏེ་ལྷ་མ་སྟོད་དེ་བཞིན། །དམ་
ཆེག་བག་མེད་པར་གྱུར་ན། །དེ་ཆེ་དཀྱིལ་འཁོར་ངེས་བྲིས་ལ། །བདེ་གཤེགས་རྣམས་
ལ་སྤྲིག་པ་བཤགས། །དེང་ཁྱོད་སྟེ་བ་འབྲས་བྱར་བཅས། །གང་སྤྱིར་འདི་ལ་ལེགས་པར་
གནས། །དམ་ཆེག་ལྟ་རྣམས་དང་མཉམ་པར། །གནས་པར་གྱུར་པར་ཐེ་ཆོམ་མེད། །སངས་
རྒྱལ་དོན་ཅེ་ཅན་བཅས་པ། །ཀུན་གྱི་ཆེ་ལྡན་དེང་དབང་བསྐྱུར། །ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་རྒྱལ་
པོ་ཆེ། །རྒྱལ་སྤྱིད་བདག་པོར་བསྟེན་པ་ཡིན། །དེ་རིང་བདུད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ། །ཁྱོད་
ཁྱེར་མཆོག་ཏུ་རབ་ཞུགས་སོ། །དེ་རིང་ཁྱོད་ཀྱིས་སངས་རྒྱལ་ཉིད། །ཐོབ་པ་འདི་ལ་ཐེ་
ཆོམ་མེད། །འདི་ལྟར་ཡིད་ནི་རབ་དང་དོན་ཅེ་ཉིད་དུ་གྱིས། །རང་གི་དམ་ཆེག་མི་ཟད་བདེ་
སྟེར་བསྟེན་པར་གྱིས། །དེ་རིང་འགོ་བ་བདེ་སྦྱར་དོན་ཅེ་སེམས་དཔའ་དང་། །མཚུངས་པའི་
རྟག་པ་ཉིད་དུ་བྱིད་རྣམས་སྤྱིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་བཟོད། སྟོབ་མ་རབ་ཏུ་གུས་ཤིང་མཉེས་གཤེན་པས་ལྷ་
མའི་ཞབས་ལ་བྱག་བཅལ་བར་མོས་ཏེ། ལྷ་མས་བསྟོན་པའི་དམ་ཆེག་རྣམས་རྒྱལ་བཞིན་དུ་བསྐྱུང་བར་བྱ་སྟེ་དུ་བསམས་
ནས། གཙོ་བོས་ངེ་ལྟར་བཀའ་བསྟོན་པའི། །གསུང་ནི་དེ་ལྟར་བདག་གིས་བགྱི། །ཞེས་བཟོད་ཅིང་
བསྐྱུས་པ་ལ་མོས་ན་སྟོན་བ་བསྟེད་པ་དང་། དམ་ཆེག་བསྐྱག་པའི་ཆེགས་བཅད་འདི་རྣམས་བཞག་ཀྱང་ཆོག་གོ། །དེ་ནས་
དག་པ་ནི། དེ་དག་གིས་དོན་དམ་པ་བྱང་ཚུབ་སེམས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བཞེ་པ་ཆེག་
དབང་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྤྱིབ་པའི་བག་ཆགས་འཁྲུང་པའི་རྒྱས་པ་
བཞག། །བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་བྱང་འཇུག་གི་རྫོགས་རིམ་(༣༥ན)བསྟོན་པ་སོགས་ལ་
དབང་བར་བྱས། །འབྲས་བྱ་བྱང་འཇུག་དོན་ཅེ་འཆང་གི་སྐྱ་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་སྐལ་བ་ཅན་

དུ་བྱས་སོ། །ཞེས་བཞིན། དེ་ནས་སློབ་མ་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་སྐབས་ཡིན་ན་འགྲོར་བ་ཅི་ཡོད་ཀྱི་ཡོན་འབྲལ་ཞིང་།
གཞན་ཡང་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཕུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་སློབ་བསྐྱངས་ཏེ་ཕྱལ་བར་མོས་ནས་མཐུལ་རྒྱས་བ་དབྱལ་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་བདག་འཇུག་ཟིན་པ་དང་། སློབ་མ་གཞུག་པའི་དོན་དུ་ཐལ་མོ་སྐྱར་ཏེ། འོད་གསལ་བ་
ལས་ཡང་དག་འབྱུང་། །རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བདེ་ཆེན་པོ། །གཟུགས་བརྟན་གྱི་ནི་དཔེ་ཡང་
སྟེ། །དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་ནི་དེ་དག་མཚུངས། །བདེན་པ་འདི་ཡིས་སློབ་མ་རྣམས། །ཐུགས་
ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དག་ཏུ་གཞུག །འཁོར་ལོ་རྩུ་འབྲལ་མ་ལུས་པ། །མཐོང་ན་སྤྲིག་པ་མཐའ་
དག་སྤོང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་གནས། །རྡོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་སྐྱབ་བྱེད་པ། །སྙིང་
པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་འདི་རུ་ནི། །བདག་གིས་སློབ་མ་གཞུག་པར་བགྱི། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་དང་། །དམ་ཆོག་དྲན་པར་བྱས་པ་ལས། །ཞུགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ཀུན། །ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱུལ། །ཞེས་བདེན་སློབས་བཞིན་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གསོལ་
བ་གདབ་པོ། །

གཉིས་པ་སློབ་མ་གཞུག་ཅིང་དབང་བསྐྱར་བ་ནི། དེ་ལྟར་བདག་འཇུག་ལེགས་པར་བྱུབ་པའི་རྗེས་སུ་དཀྱིལ་འཁོར་
དང་རྣམ་རྒྱལ་བྱས་པ་སོགས་ཡོལ་བས་བསྐྱབས་ཏེ་མི་མངོན་པའི་གནས་སུ་སློབ་མ་ལས་བྱས་ཀྱི་རྒྱས་ཁྲུས་བྱས་ཏེ་འཁོར་
པ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པའི་སྐྱོར་ལྷུ་པའི་ཡོན་དུ་མཐུལ་འབྲལ་བ་ནས་བཟུང་། གཏང་རག་གི་མཐུལ་འབྲལ་བའི་བར་
བདག་འཇུག་གི་སྐབས་རིམ་ལྟར་བཞིན་ལ། རང་ཉིད་ཅེས་པ་ལ་སློབ་མ་རྣམས་ཞེས་པ་ལྟ་(༢༥)བུའི་སྐབས་ཐོབ་ཀྱི་
ཆོག་གི་བསྐྱར་ཁ་དང་། ཆོགས་བཅད་སྤྲགས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དང་། དབང་གི་ངོ་བོ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞིག་རྒྱད་ལ་
སྟེ་བ་སོགས་ཀྱི་དོན་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་སློབ་མའི་དབང་པོ་དང་འཆོམས་པར་བརྟེན་འཕྲོད་ངེས་ཀྱི་བཤད་པས་རྒྱར་ལེགས་
པར་བརྒྱན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ལྟའི་བྱི་མ་འཁྲུང་ཅིང་། ཡེ་ཤེས་ལྟ་དང་སྐྱབ་བཞིའི་ས་སོན་ཁྲད་པར་ཅན་ཐེབས་ངེས་པ་དང་།
བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་མཐའ་དག་བསྒྲོམ་པ་ལ་དབང་བར་འགྱུར་བའི་དབང་བཞི་འོལ་ཆོད་དང་སྤྱི་ཆོས་སུ་མ་
སོང་བར་འཁྲལ་བ་དང་བྲལ་བའི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་མཚན་ལྡན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མན་དག་
ལ་བརྟེན་ནས་གདམས་པར་ཤར་བ་བྱས་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པར་བསྐྱར་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་འབད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ཉིད་

དེ་མེ་ཐེག་པའི་འདུག་སྒོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལས་གྱི་མང་འདུགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། སློབ་མ་རྣམས་ལ་རྒྱས་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་མཆོད་དུ་བཅུག་ནས། འོས་པའི་སློབ་མ་
རྣམས་བཟུང་སྟེ་བཟའ་བཅའ་དང་། བཞུག་པ་དང་ཆང་ལ་སོགས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཕུལ་བས་ཆོས་པར་བྱ། ལྷ་མ་རང་
གིས་གཏང་རག་གི་མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ། མཆོད་ཐེང་དང་བཅས་རྒྱས་པ་འཕམ་བསྟུན་སྟགས་ཅན་གྱིས་མཆོད་
ཅིང་། རང་མཆོད་དང་བསྟོད་པ་འདུག་བྱ། དེ་ནས་ལྷ་མས་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་བཞིན་དུ་བཀྱིས་པ་སོགས་དང་། སློབ་མས་
ཀྱང་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཉན་པ་སོགས་ཀྱིས་མཆོད་དུས་གསུམ་གྱི་དགོ་ཆོགས་མཐའ་དག་ལྷ་མེད་ཇོགས་བྱང་ཐོབ་པའི་རྒྱར་
བསྟོད་པ་དང་སྟོན་ལས་ལྟགས་དྲག་པོས་ཁ་བསྐྱར་ཞིང་། ཕྱག་ལེན་དུ་གཏང་རག་གི་མཐུལ་གྱི་མཐུག་དུ་དཔོན་སློབ་ལྟན་
ཅིག་པར་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་དུ་དགོ་བའི་སྟོན་ལས་དང་། བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་བདེན་ཆོག་བརྟོན་པ་སོགས་
མཛད་པའི་ཕྱག་སྟོན་ཡོད། དེ་ནས་ལྷ་མས་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་ལན་གསུམ་བརྟོན་དེ་ཆང་ལྟག་གི་ཉེས་པ་ཞི་བར་བྱ། མེ་རྟག་
དང་བཅས་པའི་ཐལ་སྐྱེད་གར་སྐྱར་ནས། གང་ཡང་(༣༦ན)བདག་སྟོ་མོངས་པ་ཡིས། །ཉེས་བྱས་
ཅུང་ཟད་གང་བཀྱིས་པ། །གང་ཕྱིར་ལུས་ཅན་སྐྱབས་ཡིན་ཕྱིར། །མགོན་ཁྱོད་དེ་ཀུན་བཟོད་
པར་མཛོད། །མ་རྟེན་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་དང་། །གང་ཡང་རྒྱས་པ་མ་མཆིས་པས། །འདི་ནི་བྱ་
བ་གང་བཀྱིས་པ། །དེ་ཀུན་གཙོ་མོས་བཟོད་མཛད་རིགས། །ཞེས་བརྟོན་དེ་ཆང་ལྟག་གི་ཉེས་པ་ཞི་བའི་
ཕྱིར་བཟོད་པར་གསོལ་ནས། བསྟན་པ་རྒྱས་ཤིང་འགྲོ་བ་བདེ་བ། རང་གཞན་གྱི་ཆོས་སྐྱབ་པའི་འགལ་རྒྱུན་ཞི་ཞིང་། མཐུན་
རྒྱུན་འཕེལ་བ་སོགས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འདོད་པའི་དོན་རྣམས་འབྱུང་བར་གསོལ་བ་བཏབ། བདག་ལ་
དངོས་གྲུབ་མཆོག་སྟོན་ལགས། །ཏིང་འཛིན་ཀུན་གྱི་འབྲས་བུ་སྟོན། །སེམས་ཅན་ཀུན་
ལ་ཅི་འདོད་པར། །དངོས་གྲུབ་ལྷ་ན་མེད་པ་སྟོན། །སྤར་ཡང་གཤེགས་པར་མཛད་པའི་
ཕྱིར། །རང་གི་གནས་གཤེགས་བཟླ་སྟེ་ཞེས་བརྟོན་ཅིང་། ཡེ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱི་གནས་
སུ་གཤེགས། །རང་གིས་སྐྱུལ་པའི་དུར་ཁྱོད་སྤང་འཁོར་དང་བཅས་པ་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་
ཐིམ། ཞེས་པ་ནས། རྒྱ་ད་ལ་ཐིམ་ན་ད་ཡང་མི་དམིགས་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་གྱུར། སྟོང་པའི་
རང་ལས་རང་ཉིད་ཉིད་དཔལ་རྟོ་མེ་འཛིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་གྱི་གྱག་དང་

ཐོད་པ་འཛིན་པའི་སྐར་བཞེངས་པའི་སྤྱི་བོར་ཨོ། མགིན་པར་ལྷུང་ཐུགས་ཀར་རྩྱི་གིས་མཆོན་
པར་གྱུར། པར་བསམས་ནས། རང་ལྷའི་ར་རྒྱལ་བརྟན་པོས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའོ། །ཞེས་
བརྗོད་དེ། དེའི་བྱ་འཁོལ་ཞིང་དོ་རྗེ་དང་བཅས་པའི་ལག་པས་ཐོག་མར་མཆོན་མ་རྣམས་མཐའ་ནས་རིམ་གྱིས་བསྟུ། དེ་ནས་
རྗོ་རྗེས་ཤར་སྒོ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཆོངས་ཐིག་གི་ལམ་ནས་གཙོ་བོའི་གནས་ཀྱི་བར་དཀྱིལ་ཞིང་། རང་གི་མགོར་རྩལ་ཆོན་ཅུང་
ཟད་ཙམ་སྒྲུགས་ནས་བསྐྱེ་ལ་སོགས་པ་དཀྱིལ། །དེ་ནས་ལག་པར་གནས་པའི་རྗོ་རྗེའི་ཅེ་མོས་སྒོ་རྣམས་དང་ཟུར་(༣༤བ)
རྣམས་གཞིག། རྩལ་ཆོན་ལྷག་མ་རྣམས་ལེགས་པར་བྱགས་ཏེ། བད་ཞི་བ་ལ་སོགས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་ཅུང་ཟད་བྱིན་
ནས། གཞན་ཐམས་ཅད་རྣམ་རྒྱལ་ལམ་བུམ་པ་གཞན་གོས་ཀྱིས་བརྒྱན་པར་སྒྲུགས་ཏེ། བཟ་ཤིས་ཀྱི་སྒྲ་དང་རོལ་མོའི་སྒྲ་
དང་། གཤུགས་ལ་སོགས་པ་དང་མཆོད་པ་དང་ལྷན་པས་འབྱེར་ཏེ། འབབ་ཆུ་ཆེན་པོ་ལས། མཆོ་ཤར་ཆུ་ཟབ་མོའི་འགམ་
དུ་ཐུགས་རིམ་ཆེན་མོ་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཀྱི་སྒྲའི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱས་པ་ལ་མཆོད་གཏོར་བྱལ་ཏེ། དེ་རྣམས་ལ་རྩལ་ཆོན་
གཏད་ནས་ཆུ་ལ་བསྐྱར་ཞིང་། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བཀུར་སྟེ་ཆེན་པོས་འོག་གི་གཞིར་བྱེར་བར་བསམས་མོ། །རྩལ་ཆོན་
བྱེར་བའི་བུམ་པ་རྩལ་བཀའ་ནས་བྱེར་འོངས་ཏེ། ཞི་བའི་དོན་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་ཁང་པ་ལ་སོགས་པར་གཏོར་བར་བྱའོ། །
དེ་ནས་རང་ཉིད་ཁོ་བོ་ཁམས་གསུམ་རྣམ་རྒྱལ་ཀྱི་ར་རྒྱལ་ཀྱིས། རྗོར་དེའི་བཟུང་བའི་ལག་པ་རྗོ་རྗེ་ཁྱེར་ཀྱི་མཛུབ་མོ་
ཐུགས་ཀྱི་བཞིན་བྱས་ཏེ་ཐན་རྩལ་འབྱུང་བ་སྐྱམ་པའི་བྲག་རྒྱས། ཨོྱ་ཀྱི་ལ་ལྷ་དྲ་ཀྱི་ལ་ལ་སར་བེམ་བྲུན་བརྗོ་
རྗོར་ལ་ལྷ་རྗོར་པ་ལ་རྩྱི་རྩྱི་པར་པར་ཏེ་། ཞེས་བརྗོད་དེ། བྱར་བྱ་དཔུང་ལ། ཨོྱ་བྱ་བྱ་སྒྲ་བྱ་རྗོ་ལ་ཏིལ་
སིལྱི་ལོ་ཅ་ནེ་སར་ཨམ་སྒྲ་རྗོ་སྒྲ། ཞེས་པ་འོ་མ་ལ་བརྒྱ་རྒྱ་བརྒྱད་བརྒྱས་ཏེ། བྱར་བྱ་རྣམས་བཟུས་པས།
བགོགས་རྣམས་སོས་ཏེ་སངས་རྒྱས་པར་གྱུར་པར་བསམས་ལ་ཁུང་བྱ་རྣམས་འོ་མས་དགའ་བའི་བྲག་
ལེན་ཡོད་དོ། །དེ་དག་ནི་རྩལ་ཆོན་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བདག་འཇུག་དང་དབང་བསྐྱར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཡང་
རས་ཐེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་ན་ས་ཆོག་གི་སྒོར་ནས་བརྟག་བསྐྱར་བྱུང་བ་རྣམས་བཞག་སྟེ་ས་བཟུང་བ་ནས་
བརྩམས་སྟེ་གོན་བཞི་ཀ་སྤར་གྱི་རིམ་པ་རིམ་པ་བཞིན་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཞེས་པ་སོགས་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱབ་ཅེས་
པ་ལྟ་བུར་ཁ་བསྐྱར། དངོས་གཞི་ལ་ཡང་ཐིག་དང་ཆོན་ཀྱི་ཆོ་གའི་སྒོར་རྣམས་བཞག་ནས་གཞན་མ་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་
མཆོད་(༣༥ན)ནས་བཟུང་དབང་བཞི་བསྐྱར་རྩལ་དང་། གཏང་རག་གི་མཆོད་བསྟོད་བཟོད་གསོལ་ཀྱི་བར་རྩལ་ཆོན་ཀྱི་

སྐབས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བྱས་ཇེས། རང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་པོ་ལས་ཞལ་གཅིག་བྱག་གཉིས་པར་ལོགས་སུ་བྱེ་བར་མོས་
ཇེས། དཔལ་རྩོམ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་ཉེན་དང་བཞེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་འོད་དུ་ཁྱུ་བ་ལས་
རས་བྲིས་གྱི་རྣམ་པར་གྱུར་པར་བསམ། ཉེར་བསྐྱེད་ཚུལ་འདི་དཔལ་ལྡན་སྤྲད་རྒྱུ་པའི་ལུགས་བདག་གི་སྒྲ་
མ་དམ་པའི་བྱག་བཞེས་སུ་མཛད་པ་ལྟར་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། ཡང་རས་བྲིས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བདག་འཇུག་ཅམ་ལེན་
པར་འདོད་ན་ས་ཆོག་དང་། ལྟ་གོན་གྱི་སྐྱོར་ཐམས་ཅད་བཞག་ནས་བདག་མདུན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་ལུགས་དང་། བྱམ་
བསྐྱེད་རྣམས་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་བྱས་ཇེས། བདག་འཇུག་གི་དག་འདོན་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་མཆོན་བཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པའི་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟར་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཁྲོ་པོ་
ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱལ་པོར་བསྐྱན་པ་འཛིགས་བྱེད་གཤམ་ཇེའི་གཤེད་པོ་འདི་ཉིད་རྒྱུད་ལྷེ་གཞན་ལས་ཁྱད་ཆོས་ལཱའི་སྐོ་ནས་
ཁྱད་པར་འཕགས་ཤིང་། ལྷག་པར་སྤྲུགས་མ་ལྔ་ཆེས་ཆེར་བདོ་བའི་དུས་འདིར་ཡི་དམ་འདི་ལ་མ་བསྐྱན་ན་ཆོས་འགོ་མི་
ཐོན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་ལྷག་པའི་ལྟ་འདི་ཉིད་སྐྱབས་སུ་བཟུང་ནས་དབང་བསྐྱར་རྣམ་པར་དག་པས་རྒྱུད་སྤོན་
པར་བྱས་ཏེ། བསྐྱེད་རྫོགས་གྱི་རྩོམ་ཇེའི་རྣལ་འབྱོར་ཟབ་མོ་ལ་ཞུགས་ནས་ནག་ཕྱོགས་གྱི་བདུད་རིགས་མཐའ་དག་གཞོས་
པ་སོགས་འཕྲིན་ལས་རྣམ་པ་བཞིའི་སྐོ་ནས་བསྐྱན་པ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱབས་ཏེ་མི་རིང་བར་བྱང་འཇུག་མི་
སྐོབ་པ་འཇམ་དཔལ་རྩོམ་ཇེའི་གོ་འཕང་མཛོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཐབས་ཚུལ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །

འདིར་སྐྱས་པ། མཐའ་བྲལ་ཀུན་གསལ་མཛེས་མའི་ཆོ་འབྲུལ་གྱིས། །སྤྱོད་བཅུད་
རང་གི་དང་དུ་བཅེངས་པ་བཞིན། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་དང་རོ་(༣༡བ)གཅིག་
པའི། །སྐྱུ་རྩལ་ཅིར་ཡང་ངོམ་པའི་བདག་ཉིད་ཆེ། །འཇམ་དཔལ་གཞོན་ཏུ་ཁྲོས་པའི་ཡེ་
ཤེས་གང་། །རྩ་གདེངས་རྩོམ་གྲུབ་པའི་ཁྲོ་པོའི་རྒྱལ། །ས་གསུམ་འགོངས་པའི་བྲག་ལུལ་
བསྐྱན་ཅམ་གྱིས། །བདུད་རིགས་མིང་གི་ལྷག་མ་ཅམ་ཞིག་ལུས། །བརྒྱུད་བསྐྱབ་སྤངས་
སྐབས་ཆངས་པའི་ལུལ་ས་ནས། །བསྐྱེད་པས་ནག་ཕྱོགས་རྩལ་བཞིན་རྫོག་པ་དང་། །རིམ་
གཉིས་རྣལ་འབྱོར་བྱག་གིས་སྐལ་ལྡན་རྣམས། །སྤྲད་ཅིག་བདེ་ཆེན་ཐར་པར་འཁྲིད་མཛད་
པའི། །འཛིགས་བྱེད་དཔའ་པོ་མཆོག་གི་པོ་བྲང་དུ། །སྤོན་བྱེད་ཆོ་གའི་རིམ་པ་འདི་བཀོད་

པས། །སྤྱི་ནང་གསལ་བའི་བདུན་དང་ལོག་འབྲེན་ཀྱན། །ལྷག་མེད་འཛོམས་པའི་མཐུ་སྟོབས་
ལྷན་གྲུབ་ཤོག །བདག་དང་མཁའ་མཉམ་མར་གྱུར་སེམས་ཅན་རྣམས། །འཇམ་དབྱངས་
ཞེ་ཁྲིས་ཉག་ཏུ་རྩིས་འཛིན་ཅིང་། །འཆད་ཚིད་ཚིམ་དང་ཐོས་བསམ་སྟོམ་པ་སོགས། །དོན་
གཉིས་འགྲུབ་པའི་རྒྱན་རྣམས་སྤྱར་ཐོབ་ཤོག །དེ་ལྟར་བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་རྩི་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་
དཔལ་པོ་གཅིག་པ་བདུན་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་གའི་ངག་འདོན་གྱི་རིམ་པ་བདུན་དཔུང་
གྱེ་མར་འཐག་པའི་འཁྲལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་ཆེན་པོ་ཁྱིམ་ཆེན་སྤྲུལ་པའི་སྤྲུ་སྟོ་བཟང་བསྟན་པའི་
ཉི་མའི་དཔོན་པོ་དག་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྟན་འཕེལ་གྱིས་དགྲིལ་འཁོར་སྤྲུབ་མཆོད་དང་བུམ་བསྐྱེད་བདག་འཕྲུག་སོགས་གྱི་
ངག་འདོན་གོ་བདེ་བར་བཀོད་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་འཕྲིན་ཡིག་གི་ལམ་ནས་བསྐྱུལ་མ་བྱུང་བའི་ངོར། གཙོ་བོ་དགྲིལ་ཆོག་
རིན་ཆེན་ཐེང་བའི་དགོངས་པ་གཞིར་བཟུང་བ་ལ་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གོང་མས་སྤུལ་པའི་དཔལ་པོ་གཅིག་པའི་
དགྲིལ་ཆོག་ནས་འབྱུང་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་(༣༩)ཁྱད་པར་གྱིས་བརྒྱན་ཏེ་རིགས་དང་དགྲིལ་འཁོར་ཀྱན་གྱི་བྲལ་
བདག་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་སྤྱི་གཟུགས་ཐུབ་བསྟན་ཡོངས་གྱི་མངའ་བདག་དོན་གྱི་སྤྲད་དུ་མཆོན་ནས་སྟོས་ཏེ་པཎ་ཆེན་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྟོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞབས་བྱུང་ནས་འདི་ཉིད་གྱི་སྤྲིན་བྱེད་ཟབ་མའི་དབང་བཞི་རྩེ་གས་
པར་ཐོབ་པའི་བཀའ་བྲིན་གྱིས་འཆོ་བ་ལྷན་ཏེ་དག་སྟོང་སྟོ་བཟང་བསྐྱུལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་བྱ་འཛིན་གཉིས་པའི་གཞལ་མེད་
ཁང་དུ་སྤྱར་བའི་ཡེ་གོ་པ་ནི་དར་ཉན་དག་སྟོང་བསྐྱུལ་བཟང་ཡོན་ཏན་གྱིས་བགྱིས་པ་ཇ་ཡུལ། །སར་མདྲ་ལོ། །

པར་བྱང་སྟོན་ཆོག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་རྒྱལ་དལ་འབབ་སྤྱང་། །
ཆོག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །
དྲི་མ་ཡོངས་འབྱུང་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི། །
དཔར་དུ་བསྐྱུན་བའི་ནམ་དཀར་ཕྱང་པོའི་མཐུས། །
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་མོ་སྟོང་ཐག་བརྒྱ། །
གདངས་ཏེ་རྒྱད་ལྗེའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །
རེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །

ཅེས་བའདི་ཡང་དེད་དུས་ཡིད་སྐྱབས་ཀྱིས་རྒྱད་བརྒྱམས་བའི་སྒྲ་སྟོན་སྟོན་མི་བཟང་བས་གངས་ལྗོངས་
ཆོས་ལྷན་གྱི་ཞིང་དུ་ཐུབ་པའི་བསྟན་བཤེས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་མཛོད་སྤྱང་བ་ལྟར་འབར་བ་དེ་ནི་མིང་གི་ལྷག་མ་ཅམ་དུ་ཉམས་ཉེས་
པར་བྱས། རྟོགས་དང་ཕྱོགས་ན་རྒྱལ་མཚོན་ཆ་སོགས་གདུག་པའི་གནོད་འཆེ་གྱ་སྟེ་སྟོར་བ་ནི་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དར་
བ་སོགས་སྟོ་ཀུན་ནས་ལྡོ་བའི་རྒྱད་ཆོགས་མཚོ་ལྟར་བཞོལ་བ་འདི་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་ཞིང་། བྱང་ཕྱོགས་བོད་ཁ་བ་ཅན་
དུ་བསྐྱུན་བའི་མེ་རོ་སྤྱར་ཡང་སྤར་བཞིན་གསོས་ཏེ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ལྗོངས་འདིར་ཡང་ཐུབ་པའི་བཞེད་དགོངས་དྲི་མ་
མེད་བ་དར་རྒྱས་སུ་འཕེལ་བ་དང་། འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན། ནམ་འཕྲིན་ཤུག་སེལ་འེ་
རིང་ལུགས་སྟོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་བ་སོགས་འཕམ་ལུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རེས་
མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དཔར་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྤྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བཅའི་སྟོན་ཆོག་ཏུ་ཤུག་ཤེད་དགེ་སྟོང་
ཆོས་སྤྱོད་པ་དག་དབང་སྟོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བའོ། །དགེའོ། །

ཡུལ་དབང་བསྐལ་བཟང་གྱི་མཆོའི་གསུང་འབུམ་ པོ་ལ་ལ།

མཛད་པ་པོ། ཡུལ་དབང་སྐལ་བཟང་བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་གྱི་མཆོ།

སྒྲིའི་དེབ་ཕྱེང་འགྲེལ་པ།

དཔེ་སྒྲིག་འགན་ཁུར་པ།	ཞུམ་གྱི་ཐུབ་བསྟན་ཡུལ་འཕེལ། ས་རྒྱ་མཐོ་སྒྲིབ་ཆེ་དཔག་རྩོམ་པ།
དེབ་གཞི་འཆར་འགོད་པ།	ཞུམ་གྱི་ཐུབ་བསྟན་ཡུལ་འཕེལ། ས་རྒྱ་མཐོ་སྒྲིབ་ཆེ་དཔག་རྩོམ་པ།
ཡིག་འབྲུག་དང་ཁྱེད་པ།	ཞུམ་གྱི་ཐུབ་བསྟན་ཡུལ་འཕེལ། ས་རྒྱ་མཐོ་སྒྲིབ་ཆེ་དཔག་རྩོམ་པ།
མཐུན་ཞོག་འཆར་འགོད་པ།	ཞུམ་གྱི་ཐུབ་བསྟན་ཡུལ་འཕེལ།

བར་གཞི།	ཕྱི་ལོ་ 2014 ལོར་བར་གཞི་དང་པོ་བསྒྲིགས།
བར་ཐེངས།	ཕྱི་ལོ་ 2014 ལོར་བར་ཐེངས་དང་པོ་བཟང་།
བར་གྲངས།	བར་ཐེངས་དང་པོར་བར་གྲངས། 300 བཟང་།
དེབ་ཆེད།	7x9.5 ཡིག་གཞུགས། སྒྲིབ་ལམ་བོད་ཡིག་
དེབ་ཨང་།	ISBN 978-93-83091-27-0 ཡིག་ཨང་། 16
དབང་འབྲེལ་པ།	ཞུམ་གྱི་ཐུབ་བསྟན་ཡུལ་འཕེལ་བཟང་།

